ANUL AL XVIII-lea No 4579 — 1 LEU NUMARUL — VINERI 1 SEPTEMBRIE 1922

ABONA[illegible]
UN AN . . 200
ȘASE LUNI . 100
TREI LUNI . 50
— I[illegible] ...ESCU 17 —

Biblioteca Universității Iași

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agențiile de Publicitate
și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Romînia la Praga și Marienbad

— Politica noastră și Mica Antantă —

Țările Micei Antante, plus Polonia, țin o conferință politică la Praga. Unele ședințe ale acestei conferințe se țin la Marienbad, unde se află în vilegiatură suveranii Jugoslaviei și d. Pasici, primul ministru al acestei țări.

Avem sub ochi *„Gazette de Prague“* din 23 și „Journal de Pologne“ din 24 August, ambele gazete oficioase ale ministerelor de externe respective. Ne vom servi de aceste documente, pentru a pune în evidență spiritul care predomină la conducerea Cehoslovaciei și Poloniei, în privința Micei Antante și ca conseciință și în privința noastră.

*

Rolul nostru la această conferință e de mîna a doua, nu numai pentru că nu suntem reprezentați prin primul nostru ministru și pentru că suntem musafirii Cehoslovaciei. D. Duca a putut să plece de acasă dăscălit de d. Brătianu, dar la Praga s'a întîmplat fapte neprevăzute cu ocazia vizitei cancelarului Austriac. Va fi greu d-lui Duca să aibă vre-o părere asupra felului cum d. Beneș a tratat soluțiunea ipotetică a cancelarului austriac pentru intrarea Austriei în Mica Antantă.

Iată ce cetim în această privință în gazeta oficioasă a d-lui Beneș.

„Cancelarul Austriei a pus d-lui Beneș chestiile următoare“:

„Austria trebue să se angajeze pe căi noui, care tind la un „sprijin de ordin economic sau „politic pe lîngă unul din vecinii săi, (Italia, Germania, Cehoslovacia) sau pe lîngă un „grup de puteri (Mica Antantă).

După lungi desbateri președintele consiliului cehoslovac „conchise în următorul sens:

Recomand de a nu se angaja Austria pe căi noui, „căci problema Europei centrale nu poate să fie rezolvită „imediat, prin experiențe ci „metodic și prin etape“.

Din aceste cuvinte rezultă că Mica Antanta nu inspiră la Praga atâta entusiasm ca la București. D. Beneș a promis cancelarului austriac, că va susține Austria la Liga națiunelor, pe lîngă Franța și Anglia.

In privința Marei Antante Cehoslovacia rămîne eclectică. Inima Cehoslovaciei balansează între două: Franța și Anglia. Tăria valutei o datorește împrumutului Angliei, care i-a dat stocul metalic al Băncei de emisiune.

*

Autorul fondului din „Gazette de Pologne“ spune că d. Beneș a deschis ochii cancelarului austriac asupra unor combinații fanteziste (intrarea în Mica Antantă N. R.) și că este foarte natural ca Austria să se adreseze întâiu la Cehoslovacia, care prima i a venit în ajutor, și i-a deschis ușile care duc la Franța și la Anglia.

Un simbol al acestei dualism în sprijinul politic al Cehoslovaciei, este și executarea materială a Gazetei de Praga, care este compusă din două jumătăți una cu titlul în franțuzește, cealalte cu titlul în englezește, iar conținutul este absolut identic, în cît gazeta oficioasă are de fapt două ediții, una franțuzească alta englezește.

Polonia este foarte rece cu Mica Antanta. *„Le Journal de Pologne“* declară că Polonia se duce la Praga fiind-că a fost invitată din cauza că este aliata României. Articolul de fond al ziarului are ca titlu „Blocul continental“. In articol se spune că Polonia nu va intra în Mica Antantă, dar se va lega cu țările din Mica Antantă, dacă aceste vor consimți să constitue o nouă formațiune „Blocul continental“ care va fi Blocul „Micei Antante și al Poloniei“. Mai departe autorul scrie:

„Este aproape ceasul pentru „blocul Micei Antante de a ști „dacă se va ralia la teza engleză sau își va conforma linia sa de conduită ca Belgia, „tezei Franței“.

„Politica d-lui Lloyd George „este bazată pe un credit nelimitat și fără garanții de acordat Germaniei, după cum „ea era bazată pe o creanță „ilimitată în buna credință a „bolșevicilor.

„Orice chestie de sentiment „dată de o parte, interesul „strict a tinerilor națiuni din „Europa centrală trebue să le „dicteze conduita lor. Ele n'au „existat (?! NR) și nu vor exista—și dânsele ar trebui să „graveze aceasta axiomă pe „frontispicele tuturor monumentelor—decât cât timp Germania va rămâne țara învinsă de astăzi și rolul legitim „la care dânsele aspiră în Europa este în funcție numai „de rolul pe care Germania „nu'l va juca“.

*

Când ministrul de externe polon va pune astfel chestia în conferință, are d. Duca un răspuns pregătit? Și e macar d. Duca că statul care ne vorbește astfel a acordat Germaniei circularea pe căile sale ferate cu navete care să ducă și să aducă mărfuri în și din Rusia, iar între Varșovia și Kiev circulă un tren zilnic, pe când la noi nu trec nici încolo, nici încoace peste Nistru de cât paserile cerului?

AL. A. BADARAU

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Populația cehoslovaciei. — *După o ultimă statistică oficială, populația Cehoslovaciei se repartizează pe naționalități, după cum urmează (în cifre rotunde):*

Cehoslovaci 8,759,000 (655, 3 la mie); ruși și ukrainieni 459,000 (34, 4 la mie); germani 3 122,000 (233, 6 la mie); unguri 746 000 (55, 8 la mie); poloni 76,000 (5, 7 la mie); evrei 180,900 (13, 5 la mie); alte naționalități 23,000 (1, 7 la mie;

Totalul acesta de 13,366,000 sânt toți cetățeni ai republicei. Se mai adaogă populația străină în număr de 239.000, ceia ce dă un total general de 13,604,087 locuitori pe care i conține Cehoslovacia.

*

Un imprumut polonez.— *In cercurile financiare din Polonia se vorbește de apropiate negocieri pentru contractarea unui împrumut în Cehoslovacia. Polonia ar oferi în garanție concesiunea monopolului alcoolului.*

Coroana cehă a ajuns vre-o 350 mărci poloneze.

Cetiți în „Opinia“
CU INCEPERE DE MAINE

UN PALMARIUM DE SAVANȚI

Anticipații asupra anului — 3000 —

de MAURICIU DEKOBRA

— O fantazie satirică de o rară putere de impresionare. —

INSEMNARI

Iarăși monumentul dr. Rudescu

Primarul nostru este foarte preocupat cu așternarea pe hârtie a celor mai vaste planuri edilitare. Cum a terminat redactarea unui capitol, primarul convoacă comisia interimară, face un însuflețit expozeu, aplauze, vot unanim.., apoi dă fuga la București să „obție“ aprobarea și sprijinirea guvernului. După câteva zile se reîntoarce, iar planuri, iar comisie interimară, iar aplauze, iar fuga la București.. și așa mai departe.

Din toată afacerea aceasta, nu știm dacă Iașul va păstra vre o urmă, dar e sigur că d. Toma se va alege cu un remarcabil talent de romancier sau macar de nuvelist.

Până când literatura română va face o nobilă achiziție, ne permitem a întreține pe d. Toma despre o chestiune care atinge competența d-sale accidentală de administrator al târgului acestuia.

Se cunoaște actul de eroică jertfă al regretatului dr. Rudescu, mort în 1911. O seamă de oameni de inimă au reușit să strângă fondurile necesare pentru întruchiparea unui monument în amintirea nobilului defunct. De ani de zile monumentul acesta stă împachetat, pentrucă nici e administrație comunală n'a catadixit să-i destine un loc în târgul Ieșilor.

In fine, trecuta comisie interimară a rezolvit în parte chestiunea. Acuma, dosarul afacerei se află—cam de multă vreme—pe biroul d-lui primar. Dar lucrurile stau încurcate, pentrucă d. primar e absorbit de alte preocupațiuni.

Haide, d le Toma! Intre două pagini de roman edilitar, pune o semnătură pe dosarul Rudescu. Căci la urma urmei vom crede că întârzierea e făcută cu intenție, pentrucă dr. Rudescu era evreu...

.. Ș. e mai mare rușinea!

RENOVATUS

A se ceti în pag III a ultimele știri telegrafice și telefonice din țară

VIAȚA ECONOMICĂ

Duelul Blank-Antonescu

—Soluțiile d lui Aristide Blank.—Riposta guvernului. — Cifrele d-lui Antonescu. — Nu vom avea pâine. —

Dintr'o încrucișare de spadă, pe piața Parisului, între două personalități românești reușim să cunoaștem situațiunea noastră din anul agricol 1922, în ce privește mijloacele de alimentare.

D Aristide Blank, care a luat deja de câte-va ori condeiul, pentru a descrie situațiunea financiară și economică a țărei, a publicat, de câte-va zile, o lucrare de o valoare reală, care a fost rezumată în ziarul „Le Temps“, cu mari laude la adresa autorului.

D. Aristide Blank susține în lucrarea sa, că valuta noastră trebue ridicată și se poate face bazându-ne pe două mari pârghii economice: 1. producția agricolă; 2. producția petroliferă. D Blank este foarte sobru, foarte modest în prevederile sale, în ce privește rădicarea valutei leului, dar foarte sănătos în materie de ridicare de valută. Incet, cât de încet urcarea leului, zice d. Blank, dar continuu în sus, fără nici o dare îndărăt.

D. Blank se mulțumește ca leul să crească cu jum. centimă la fiecare trimestru. Pentru aceasta însă d sa susține că trebue dată o mai mare extensiune culturei agricole, ameliorându se metodele, iar pentru producțiunea petroliferă susține că ne trebue capitaluri străine, care ar putea fi primite fără nici o primejdie până la 45 la sută din capitalul de exploatare, restul adică majoritate fiind capital românesc. D. Blank mai susține că și elementul moral rîdică creditul și sfătuește guverca pe viitor să nu mai vândă ce nu are.

*

Probabil că d. Vintilă Brătianu a fost foarte nemulțumit de susținerile d-lui Blank și a însărcinat pe ministrul nostru de la Paris d. Victor Antonescu, să dee un interview ziarului „Le Temps“ asupra situațiunei noastre economice și financiare. D. Victor Antonescu face următoarele trei afirmațiuni:

1. Leul nostru va crește foarte repede.

2. Producțiunea noastră agricolă este suficientă pentru îmbunătățirea situațiunei noastre financiare.

3 N'avem nevoe, în situațiunea de astăzi a pieței petrolifere mondiale, să exploatăm minele mai mult de cât facem astăzi și pentru aceasta avem capitaluri romînești suficiente.

N'avem să facem vr'o șicană d-lui Victor Antonescu pentru tendințele interviewului. Am să admit însă, in ce privește producția noastră agricolă, cifrele d-lui Antonescu, de și sunt văzute printr'o prismă specială, cum dovedește afirmarea că recolta noastră de porumb, compromisă prin seceta din Iulie, a devenit bună în urma ploilor din August. Pe baza cifrelor d-lui Antonescu avem să tragem concluziile de mai jos.

*

D. Antonescu afirmă că noi am cultivat anul acesta cu sămânături mai puțin de 10000000 ha, ceia ce ar însemna că ne am întors la starea pastorală. Inainte de războiu cultivam 7000000 ha deși aveau o suprafață de 4 ori mai redusă și o populație de 2 jum., ori mai mică. Constatarea nu e prea încurajatoare.

Din cele 10000000 ha. cultivate abea un sfert a fost ocupat de sămânăturile de grâu.

D. Victor Antonescu evaluează produsul culturei noastre în hectolitre, probabil pentru că șirurile de cifre sunt mai lungi. Prefăcute în vagoane. producția grâului, ar însemna, că d. Antonescu crede că vom avea 240000 vagoane grâu.

Dacă am voi să ne ridicăm creditul moral, cum sfătuește d. Blank, ar trebui să dăm unde datorim de atâta timp măcar 40000 vagoane.

Ca să devenim exportatori de grâu, cereală care se plătește astăzi în Europa în mijlociu cu 100000 lei vagonul, ar trebui să sămânăm în România Mare 5000000 ha. Numai așa am putea avea în țară pâine de sat. Pentru aceasta ne-ar trebui 150000 vagoane sămânță. Ne ar mai rămâne 50000 vagoane pentru consumațiunea internă. Prefăcute în făină, după regulamentul d- ui ... am avea 37500 vagoane făină.

Câte stomahuri putem hrăni cu această făină? Dacă socotim câte 250 k. de făină pe an de cap, am putea hrăni cu această făină 1.500000 suflete, adică abia o douăsprezecime din populația României Mari.

Admitem că $^2/_3$ din populație ar putea fi lăsate să se hrănească cu mămăligă, de și Basarabia și mai ales Bucovina cu Ardealul, ne dă un mare contigent de mâncători de pîine.

Dacă am admite să renunțăm și pe viitor la export de grâu și am sămâna numai 2.500000 ha. cât susține d. Antonescu, că am sămănat anul acesta, am mai da pâinei 75 mii vagoane grâu, am mai spori făina cu 56 mii vagoane. Am avea deci în total 94 mii vagoane făină, cu care am putea hrăni cel mult 4 milioane suflete.

O treime din cele 6 milioane suflete a populației noastre care nu se pot hrăni cu mămăligă se vor întoarce în fiecare zi acasă fără pâine după ce au perdut atâta vreme făcând coadă la brutării.

Las' ă ne-a frică că cifrele d-lui Antonescu sunt argumente nu fapte. Starea deci este mult mai rea. Vom duce neaparat lipsa de pâine pentru mulți ani, afară dacă ne va aduce din nou făină din Canada colonelul Boyle.

Asasinatul metodă de guvernămînt

Cazul d-rului Aroneanu

Am subliniat, în diferite rânduri, că România de după războiu cunoaște o nouă metodă de guvernare: asasinatul, cu asigurarea deplină a impunității autorilor crimelor.

Sistemul e odios. El revoltă orice spirit crescut în ideile de civilizație și dreptate. Dar trebuie să recunoaștem că noi nu l'am inventat. L'am împrumutat de la Rusia țaristă și Turcia lui Abdul Hamid. Singurul lucru bizar este doar că l'am adoptat în vremuri extrem de critice, când în toată lumea se vorbește mereu de nevoia de tot mai multă dreptate și libertate.

Originală este însă metoda guvernanților noștri, care după ce au asigurat impunitatea, mărturisesc că asasinatele s'au produs intr'adevăr.

Cazul d rului Aroneanu e tipic. Că a fost asasinat o știa lumea toată, au spus'o medicii experți. Că banditul în galoane, care răspunde la numele de Poltzer, își primblă liber crima nepedepsită, o știm iarăși cu toții. Socotim însă că nu există țară, unde un fost ministru să facă declarații ca acele ale d-lui Argetoianu și totuș magistratura să nu se miște.

Dați mi un exemplu identic în întreaga lume și voi spune și eu că maiorul Poltzer nu i un asasin.

Cr.

ECOURI DIN PRESA STRAINA

— Starea actuală a relațiilor dintre statele Europene. —

G. Bonnamour scrie în *l'Eclair*: „Impiedicându-ne să primim ce ni se datorește și permițând Germaniei să-și întrebuințeze aurul și activitatea pentru refacerea puterei militare și navale, Lloyd George, în loc să lucreze pentru pace, condamnă la moarte generațiile viitoare, care-l vor blestema. Și Franța, care-a apărat Anglia cu pieptul ei ca să-și poată echipa și institui armatele când Germanii amenințau Dunquerqo-ul și Calais, trebue să se ridice, unită și hotărâtă, ca să împiedice planul lui L. George

(Continuarea în pagina 2-a)

CRONICA MEDICALA

In contra Malariei

II

Vorbind despre ravagiile făcute de către frigurile de baltă în Italia, arătam în foiletonul trecut modalitatea organizării în stil mare a luptei — cu tenacitatea dusă în contra acestei boli sociale,

Rămăsese ca aici să ne ocupăm cu: „ceia ce s'a făcut, ce nu s'a făcut și ce trebue de urgență să se facă“, la noi, de oare-ce și România posedă o destul de numeroasă colecție de „regiuni malarice“.

De la început ținem să spunem că *din fericire* formele de malarie (endemice la noi) sunt mai puțin sălbatice ca acele din Italia, se întâlnesc mai rar. Ast-fel că avem cazuri mortale f. puține și acele datorite mai mult complicațiunilor sau mai bine zis consecințelor bolii. (Ca mărirea splinei: *splenomegalia, anemia palustră etc.)*

Cea mai contaminată regiune este valea Dunării. Păraele din județele Ilfof, Teleorman și Vlașca cu bălțile de prin prejur (bălți în multe locuri rezultate și din cauza nesăbuitei tăeri a pădurilor) sunt adăposturile favorite ale țânțarilor. De asemenea în Moldova — pe valea Siretului, unde însă focarele nu sunt atât de intense.

Prin 1880-1902, în epoca latifundiilor, se puteau vedea sate întregi zăcând pe prispele caselor în prada frigurilor. Și cum era tocmai în toiul verei deci a perioadei celei mai importante de lucru, își poate lesne închipui ori-cine, ce pierderi enorme de zile de muncă erau cauzate de către accesele de malarie.

Cu timpul, întinderea tot mai mare luată de zonele cultivate, a adus cu sine și secarea multor bălți, până atunci adevărate focare, pepiniere de țânțari — transmițătorii boalei.

Serviciul sanitar dela noi a început campania de asanare a puțurilor și petrolizarea. In multe regiuni însă, petrolizarea (armă f. eficace) se producea indirect, sau dacă se poate spune *involuntar*. Căci industriile care începuseră să se înfiripeze (mori, ferestrae etc), odată cu eliminarea apelor, și scursorilor, acestea târau cu ele și o cantitate de reziduuri petrolice.

Deasemenea și canalizarea Dâmboviței a contribuit la stângerea epidemiior de malarie din acea regiune.

Intre anii 1906 și 1910 s'au organizat campanii antimalarice în județele Vlașca, Ilfov și Constanța. O serie de agenți sanitari care făcuse cursuri speciale, fu răspândită prin județele contaminate pentru ca să facă *chinizarea* populației. Iar soldații recrutați din acele regiuni, continuau tratamentul la „infirmeriile“ militare.

Cu oare-cari oscilațiuni de intensitate în activitate, campania aceasta continuă — cu destul succes până când veni și la noi nenorocita perioadă a războiului. Și nu numai că se întâmplă acelaș fenomen ca pretutindeni, adică părăsirea luptei, întreruperea aproape complectă a mecanizmului, dar se mai ivi și o altă nenorocire. In regiunea Moldovei—în special în Putna, mulțimea de tranșee se prefăcu în mediu excelent de cultură pentru larvele de țânțari. Și pe deasupra Germanii având între trupele aduse și unele care fusesera prin Albania, aveau cu ei și bolnavi contaminați cu acele forme grave (malaria periucioasă)—până atunci la noi aproape necunoscute. Pentru combaterea—mai ales a acestor focare, crucea roșie organiză în pripă două echipe, care reușiră să înlăture primejdia încetățenirii la noi a acestei noi și grave varietăți de friguri.

O bucată bună de vreme am avut firește și noi multe greutăți din cauza lipsei și a scumpetei enorme a chininei. Dar în ultimul timp și aceste obstacole au fost înlăturate. Guvernul a căpătat—în comptul despăgubiriior de războ cantități foarte mari de chinină. Așa că azi lipsă de medicamente—strict necesar în combaterea malariei, nu ducem. Ceia ce lipsește însă—ca de obicei la noi, este tocmai sistemul, organizarea rațională a unui plan de luptă, a cărui trăsături generale le amintisem data trecută. Lipsește acea fai·

Continuarea in pagina II-a

Cinema MODERN
Astăzi in matineu și seara

Cea mai grațioasă stea mondială superba **LYA MARA** in grandioasa realizare

FATA DIN PICADILLY

Strălucită lucrare a lui Iules Mary
Adaos o comedie cu celebrul **Charlie Chaplin**
Cel mai mare succes al stagiunei

Grădina Cinema SIDOLI
Astăzi Mercuri 30 August spectacole SERALE la ora 9 jum. Nou — Pentru prima oară in Româna. Cea mai uriașă reconstituire istorică

ASEDIUL ROMEI

Extraordinară dramă in 6 mari acte după romanul lui **Massino d'Azeglio**
jucat chiar in Italia la fața locului de cei mai eminenți artiști.
Mic, mare, tânăr și bătrân sunt datori să asiste la această reconstituire istorică.
O interesantă vedere și o hazlie comedie completează programul. Cu toată scumpetea filmului prețurile rămân aceleași.
Programul viitor CELE TREI MASTI jucat de Henry Kraus creatorul rolului din Germinal.

Incepând de Joi 31 August 1922 va rula la Cinema Elisabeta puternica tragedie din viața evreilor pângăriți

Iudith Trachtenberg

(Tragedia evreicei din Gheto)
Zguduitoare tragedie după celebrul roman a lui Em. Frantos. La Berlin rolul principal din piesa de teatru cu același nume îl joacă mondialul artist **MOISI**

Grădina Pomul Verde
Trupa israelită de operete și comedii *KANAPOFF*
Astăzi Mercuri 30 August ora 9 seara Marele succes

MOLKOLE SOLDAT

cu
Míss Kestenberg și Mr. Feldenbaum

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul
CRISTAL
Iași, Piața Unirei

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obțineți numai la Fotograful Curții Regale WEISS Iași Piața Unirei.

Depozitul Dentar S. Singer & Comp.
Cernăuți, str. Flondor 22
recomandă d-lor medici dentiști și technicianilor dentiști bogatul lor depozit in
Aranjamente complecte pentru Cabinete de Operați
și laboratorii, utensile pentru dentiști și technicieni cu prețuri de concurență. Mare depozit permanent de dinți. Mijlocire de posturi gratuit pentru ambele părți. Comenzile din provincii se efectuiază prompt contra ramburs. Prețuri curente la cerere.

LA ATELIERUL DE MODE AL
D-relor SCHNIRER
Str. Colonel Langa 7
Se primesc pentru reparat și precălcat orice forme de fetru precum și pălării noui, după ultimele modele. Se găsesc orice forme cachate pentru pălării de catifea. Efectuiază și comenzi en-gros. Atelierul este bine asortat cu tot felul de furnituri.
Rugăm onor. clientelă a ne vizita și va fi pe deplin mulțumită.

CONGRESUL
Asociației învățătorilor din județul Fălciu

Huși 29.— In sala liceului Cuza-Vodă din localitate a avut loc congresul Asociației învățătorilor și institutorilor din jud Fălciu.

Congresul a fost deschis printr'o conferință ținută de d. Gh. Nastian institutor, președintele asociației.

A urmat d. I. Zelea Codreanu profesor, delegat din partea liceului Cuză Vodă, care a vorbit de luminarea sătenilor.

D. Ion David, directorul școalei Normale, a vorbit cu multă însuflețire despre rolul apostolic al învățătorilor și a obligațiunilor ce le incumbă.

A insistat mai mult asupra nevoiei de a se traduce apostolatul într'un fapt real astfel ca tinerele vlastare să capete o educațiune curat națională.

D. Șef. Filon institutor, a ținut o interesantă conferință în chestiile de organizare și de control, formulând dezideratele ce vor fi prezentate congresului general din București.

In acest sens — venind cu propuneri practice — au vorbit mai mulți învățători.

Congresul care a ținut o singură zi, s'a terminat la ora 8 seara într'o atmosferă de cordială colegialitate.

Leontin

Informații

x Iosipoviciul fabricei Ripiceni ne adresează o scrisoare obraznică.

Până când îi vom răspunde cu date amănunțite, provenite de la comisiile de speculă, constatăm două fapte.

Fabrica Ripiceni spune că n'a mai avut nici un kgr. de zahăr încă de la 1 Mart. Cum s'a întâmplat aceasta? și cui a vândut tot zahărul atât de repede?

Fabrica Ripiceni mai pretinde că a vândut zahar pe bonuri individuale, în cantități mici.

Intrebăm: la cine s'a vândut zaharul, și mai ales de la ce bancă au emanat ordinile de vânzare?

Conflictul ce dăinuia de mai multe luni între locuitorii din comunele Golăești și Bosia și proprietarul d. Mascleanu, a fost rezolvat de către judecătoria ocolului Țigănași, în chipul următor:

S'a dispus că arenda să fie socotită în bani și anume la comuna Ungheni cu 333 ha. cultivat și 336 lei ha. la Coada Stâncei, obligând pe săteni de a nu rădica recolta, până nu va achita proprietarului arenda cuvenită.

S'a ordonat transcrierea hotărârei în registrele respective ale comunelor.

Daily Express din Londra scrie: „Deosebirea radicală între Franța și noi la conferință și după conferință este că Anglia crede că Germania vrea să facă o sforțare ca să se libereze de obligații dacă ele ar fi suportabile, și, mai ales, dacă Germania ar ști deslușit ce trebue să plătească. Franța, ale cărei prevederi sunt mai mult politice decât economice se teme de militarismul german. Frica aceasta o stăpânește chiar în atitudinea pe care o ia în chestia reparațiilor".

„E ușor de înțeles de ce se dă atenție relei situații a celor învinși", scrie *Giornale d'Italia*, „dar ceiace nu înțelegem este că așa de mulți rămân indiferenți în fața situației financiare precare a învingătorilor. Trebue s'o avem și pe ea în vedere, dacă vrem să ridicăm iarăși Europa pe picioare".

„Fapta Prezidentului Poincaré care s'a dus, înainte de-a părăsi Londra, să pue flori la mormântul soldatului necunoscut din Westminster n'a fost înțeleasă de întreaga Franță. Noi nu ne-am certat cu o națiune care a pierdut 700.000 din fiii săi ca să ne-ajute să apărăm libertatea lumii", declară *Le Petit Parisien*.

Morning Post din Londra spune: „După trei ani de pace, starea de lucruri este mai rea decât atunci când a fost semnat tratatul din Versailles. Germania este mai tare. Franța e amenințată cu falimentul, în toată Europa e neliniște și teamă. Ce-am fi zis despre acela care în 1919 ar fi prezis asemenea ucruri?"

... Și tonul acesta de enervare și pesimism se întâlnește în toată presa mondială! ca o mostruozitate în concepție și în urmări".

moasă *școală de aplicație*, unde să fie instruiți—prin cursuri practice, toți aceia care prin profesiunea lor ar avea șansa de a activa în regiuni malarice.

Afară de aceasta, trebuește reîncepută publicarea de studii, monografii, asupra reg. malarice la fel cu acelea scoase la lumină înainte de război (de ex: lucrările D-rului Ștefănescu, medic primar de Ilfov). De asemenea în provinciile alipite (Basarabia Ardeal și Cadrilater) nu sunt încă precizate regiunile contaminate. Nici chiar în vechiul regat nu se cunosc toate. Și de aceia o revizuire a tuturor publicațiunilor—deci și aceia a regiunilor vizate, cu alte cuvinte o *precizare* a punctelor contaminate se impune.

Cu studii făcute la fața locului, cu personal bine instruit (în școala de aplicație) și cu stocurile de medicamente și petrol (cu derivate) pe care le avem la îndemână, am putea reuși repede să exterminăm malaria, care dacă nu suprimă mii de vieți—ca în alte țări, dar stinghereste mii de oameni de la muncă și se pierd nenumărate zile de lucru. Căci ceia ce se face astăzi, adică administrarea aproape empirică de chinină sau oferirea medicamentului pe preț redus acelora care'l cer, aceasta este cu totul. insuficient, echivalează aproape cu nimic.

In chiar ultimele luni s'au observat și în orașul nostru nenumărate cazuri de malaria. Ba, cunoaștem, cazuri de infecțiune ivite în stațiuni climaterice (!) cotropite de țânțari, și care desigur că nu contribue la creșterea renumelui tinerelor noastre stațiuni balneare.

Dr. I. S.—Iași

Cum s'a produs deraiarea de la Zorleni.— Un medic din localitate, care se afla în trenul care a deraiat la Zorleni, povestește astfel cele petrecute.

„Ne găseam mai mulți în vagonul restaurant. Expresul care nu avea să se oprească la Zorleni, trecu stația cu oare care viteză. Dar abia făcu câteva sute de metri și se simți o puternică sguduitură, Noi căzurăm de pe scaune, și așteptam parcă sfârșitul nostru. Geamurile, paharele, sticlele din vagon sburară în țandări.

Dar după câteva secunde de așteptare lugubră, vagonul se opri și noi l'am putut părăsi, pentru a afla cele petrecute.

Accidentul s'a petrecut așa cum l'au relatat ziarele.

Din cauza acului deschis, trenul a apucat pe linia laterală Zorleni-Bessarabească.

Viața călătorilor se datorește în totul mecanicului, care simțind că mașina deviase de pe șini și merge pe traverse, a frânat locomotiva care deraiând, și-a înfipt botul în pământ și s'a oprit, iar vagonul de poștă sfărâmându-se, a încălecat mașină. Oprirea s'a efectuat atât prin frânarea, cât și din cauza greutățel vagoanelor.

Dacă mecanicul nu frâna la timp, locomotiva se prăbușea în râpă, și cu dînsa întregul tren.

După spusele acestui martur ocular, vina este al acarului, care era băut și deci e vorba de o neglijență, și nici de cum pe un atentat.

Moartea arhimandritului Iosipescu.—Azi dimineață a fost găsit mort, în locuința sa din curtea mitropoliei, preotul Iosipescu, bine cunoscut în localitate.

Părintele Iosipescu, era originar din Bucovina și s'a refugiat în timpul războiului în Iași. Era înzestrat cu o cultură vastă, și se bucura de unanime simpatii.

Regretatul a murit de o veche boală de inimă.

In timpul nopței, probabil, simțindu-se rău, s'a așezat pe marginea patului și întinse mâna, spre a lua cana cu apă. In această clipă însă, moartea l'a surprins, și s'a rostogolit pe jos, unde fu găsit azi dimineață.

Regretatul a fost conferențiar universitar.

Reconstruirea Franței.—„Economic World" din New-York atrage atenția asupra unor aspecte necunoscute din chestiunea reparației provinciilor devastate din Franța.

Când d. Poincare a spus că s'au cheltuit 90 miliarde franci cu reparațiile, aceasta nu însemnă că sumă întreagă a fost adăugată la datoria publică franceză. Cei puți 65 miliarde au fost cheltuite de proprietarii particulari ai manufacturilor minelor, fermelor etc. și acești bani, fără nici o excepție, au fost bine întrebuințați.

In regulă generală, stăpânii de manufacturi și de mine au luat asupra lor reconstruirea proprietăților lor. Diversele întreprinderi s'au unit sub titlul de corporații pentru garanția mai tuturor, primind de la membrii lor scrisori de ipotecă, și cu aceste siguranțe reale au emis titluri de împrumut, care au fost repede acoperite de subscriitori francezi.

Aceste împrumuturi ale corporațiilor mutuale private se ridică la mai mult de 40 miliarde franci, garantate de guvernul francez.

D. Poincare trebue să fie corect și să arăte că suma tuturor acestor garanții este așa de ridicată, că, cu suma de 24 miliarde franci cheltuiți direct de Stat, guvernul francez a și cheltuit 90 miliarde. Cu toate cele 65 miliarde cheltuite de persoanele particulare, numai o treime din lucrările de reconstrucție au fost făcute. Totuși admirabila putere de economie a poporului francez poate fi socotită în stare să subscrie în șase sau șapte ani 120 miliarde pentru împrumuturile corporațiilor private din ținuturile devastate. Odată ce acești bani vor fi investiți, nu de guvern, ci de particulari, chestiunea plății datoriilor va fi mult mai puțin serioasă decât acum.

Ex La Oficiul Postal al Bursei din localul Camerei de Comerț, cu începere dela 1 Septembrie se primesc și transmisiuni de mandate.

Marile serbări ale Presei
din Grădina Copou
Vineri 1 Septembrie
Ruletă — Tombolă
Flori, Confetti, Serpentine
Vânătoare de porumbei
BĂRCILE
POȘTA ALBASTRĂ
DINAMOMETRUL
Premii: două polițe de asigurare a câte 5000 lei
:: Bal în Grădină ::
SURPRIZE UIMITOARE
Muzica Militară
Inceputul la ora 7 seara
Intrarea 5 lei de persoană.
Muzica militară va cânta dela orele 7 seara până după miezul nopței.

Studenții facultății de medicină aflători în Iași, găsind insuficiente sesiunile ordinare de Iunie și toamnă pentru trecerea tuturor examenelor și având în vedere aglomerarea obiectelor și lipsa de cărți și condițiile precare de Mai, spre a nu fi expuși a pierde un an an căzând în Octombre la una din materii, rugă onoratul Decanat și înaltul consiliu profesoral a decide acordarea sesiunei de examene în Ianuarie 1923 ca și la anul precedent, luând stând în competința Onoraților factori decisivi asupra sorții studenților împovărați de grelele condiți de existență, muncă peste-umană ce depun cât și imensele griji ce poartă studiului.

Acordarea atărei sesiuni va spori elanul de sârguință și va asigura aât banul mers al studiului cât și liniștea a sute de studenți cari trudnic și mult lipsiți își sacrifică ultimele energii.

Așteptând hotărâtoarea decizie de la Onor. Decanat, care totdeauna a știut aprecia dreptele lor cereri, ei rugă Facultatea a da un comunicat.

ECOURI

— Marea serbare populară în folosul Bisericei Toma Cozma din Iași, ce fusese proiectată pentru 19 August, va avea loc la 2 Septembrie, în grădina Copou.

De remarcat: Bazar bogat, bărci, ruleta cu noroc. O orchestră admirabilă, etc. etc. Intrarea 5 lei de persoană.

— Asigurați-vă viața și averea la *Franco Română* Soc. Anonimă de asigurări generale București.

Reprezentant: Gh. V. Sion, Iași Piața Unirei.

— *Recapitularea materiei* la Limba Română și Matematecă cu diferite probleme date la examenele de admitere în școlile secundare, se face de la 1—15 Septembrie c. la școala primară de băeți Cuza Vodă-Tatarași sub conducerea D-lui C. V. Popescu institutor definitiv la acea școală.

G. SIROTA

Ieri am anunțat că tenorul-cantor G. Sirota va sosi în localitate. G. Sirota se numără printre cei mai mari muzicanți din lume. La concertele sale, teatrul Metropolitan din New York, (unde încap mai multe mii de oameni) era insuficient pentru numărul persoanelor care doreau să ia parte. Mai renumit este el în rugăciune.

Sirota și Cvartin se numără printre cei mai renumiți artiști în arta rugăciunilor. Evreii ieșeni vor avea acum ocazia de a asculta pe acest mare cantor Joi 31 August în Sinagoga cea Mare ora 7 jum. seara.

Maculatură
de vânzare la administrația ziarului

ULTIME INFORMATIUNI

Prevederile noastre asupra situației generale politice și financiare a Europei încep să se adeverească.

Furtuna, deslănțuită prin atitudinea neînduplecată a premierului francez la Londra, amenințările lui războinice n'au depășit limita vo belor--Franța n'a trecut la sancțiuni și acum în urmă s'a arătat dispusă a relua tratativele pentru acordarea unui moratoriu Germaniei.

Hotărârea Americei de a lua parte la tratativele în materie de reparațiuni a adus o înseninare aproape completă în frământările recente de pe continent.

Piața financiară, cel mai sigur indicator al situației, înregistrează și ea aceste evenimente.

In adevăr marca nu numai că si-a contenit căderea dezastruoasă dar, pe piețele apusului se urcă simțitor. Ast-fel lira sterlină a cotat ieri la Londra 7200 mărci dela 9000 cît fusese în ajun. Repercuția s'a simțit și pe piața noastră, unde marca este în urcare, cu tendință fermă.

In Austria, demersurile primului ministru austriac par a fi dat bune rezultate. Valuta țării s'a resimtit și ea de această nouă îndrumare; în adevăr, coroana austriacă înregistrează astăzi o simțitoare urcare trecînd dela 0,16 jum. la 0,19, cu tendințe de urcare.

x Piața Valutară. — *Cursul oficial al leului la bursa Paris notează 9 centime 80.*

Paritatea București bine înteles că nu corespunde nici astă-zi. Intr'adevăr devizele bursei București notează :

Francul francez 10 lei 70, lira englesă 627 lei, lira italiană 6 lei 25, coroana ceho-slovacă 4 lei 60, dolarul 143.

Marca germană 10 și treisferturi cu tendința fermă, coroana austriacă 0.19, marca poloneză 1 ban 80.

Mâine noapte sosește în localitate trenul special, care va servi la inaugurarea liniei normale Vasile Lupu Chișinău.

Trenul este format din vagoane saloane.

Cu acest tren sosesc și d-ni general Moșoiu, ministrul comunicațiilor și Tancred Constantinescu directorul general al căilor ferate.

Trenul special va părăsi gara Iași la ora 2 noaptea.

x *Luni noaptea a sosit în localitate d. general Văitoianu, ministru de interne.*

Cu un tren special, format în localitate, d. general Văitoianu a plecat la Chișinău, pentru a se întâlni cu ceilalți miniștri.

x D. C. Toma, președintele Comisiei interimare, s'a înapoiat azi în localitate, venind din Bucuresti.

D. Toma, a rezolvit cu oficiul economic, chestia aprovisionărei Iașului cu grâu și porumb. Azi d-sa va avea o consfătuire cu morarii în această privință.

Președintele Comisiei interimare, a obținut în acelaș timp, aprobarea Consiliului tehnic superior, în ceia ce privește repararea parțială a unor străzi, reparare ce se va face încă în actuala campanie de lucru.

Eforia templului și orfelinatului Neuschatz, după propunerea d lui Zaharia Veiss, membru în această eforie, au luat lăudabila inițiativă, de a lărgi templul și a l amenaja după toate cerințele moderne.

E vorba ca o donație inportantă să vie în ajutorul acestei generoase inițiative.

Aseară un incendiu a distrus uscătoria de prune, din curtea școalei normale Vasile Lupu. Uscătoria era instalată într'o baratcă de scânduri.

Focul a fost curând localizat.

x Comitetul primei societăți fraterne israelite din Păcurari, a recomandat pe d. dr. Jaques Goldner, ca medic la anbulatorul acelei societăți, din strada Ghica-Vodă, având ca specialitate boalele de copii.

Pentru eftinirea cărnei.— Din partea d-lui Ștefan Buinciuc, președintele societății comercianților măcelari detailiști, primim următoarele:

In localul soc. „Comercianților Români" din str. Videniei, a avut loc eri după amiază alegerea comitetului definitiv, a societății „Comercianților Măcelari detailisti din orașul Iași Taurul Moldovei".

A fost ales președinte, în unanimitate, harnicul și neobositul casier de până azi, d. Ștefan Buinciuc.

Vice-președinți, d-nii Mihai Zaharia, comerciant de 40 ani în piața Halei, și Ghiță Balcu, de aceeaș vrâstă, comerciant în piața Sf. Spiridon.

Casieria a fost încredințată d-lui C-tin Verdeș.

Prim consilier a fost ales d. Solomon A. Idel. Mai fac parte din comitet d-nii Solomon Solomon, Iancu Ornstein, Constantin Enciu, Peretz Moise, Basarabeanu Ion și Ușer Riven.

Cenzori d-nii C. Blănariu, G. Irimia și L. Leahu.

Făcându-se unirea aceasta între măcelarii detailiști, aceștia încetează de-a mai fi speculați de angrosiști și astfel asigurăm pe concetățenii noștrii, că le vom putea procura carne mai bună, îndestulătoare și pe un preț cât va fi posibil mai convenabil, mulțumindu-ne cu un minimum de câștig.

Acum rugăm pe părintele comunei noastre și facem apel la toată populația, de-a ne sprijini în luptă contra engrosiștilor cari caută pe toate căile să devie iar stăpânii pieței, fără concurenți, pentru a continua cu specula de pînă acuma, înbogățindu-se de pe spinarea cetățeanului nevoiaș.

Avem speranță că apelul nostru va avea ecou și vom obține sprijinul cuvenit.

In ziua de 6 Septembrie 1922 ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație prin oferte închise pentru furnizarea cantității de 58400 kg. de orz pentru uriuială necesar hranei boilor de la Serviciul Stradelor.

Garanți provizorie 500 lei în numerar sau efecte garantate pe stat.

Aflăm cu plăcere că D-na Adler soția corespondentului nostru din Botoșani Dl. Louis Adler, a dat naștere unui băiat dându-i numele de Țalik. — Transmitem felecitările noastre.

x D. C. Toma, președintele comisiei interimare, a numit o comisiune, compusă din S. S. Archereul Iacob, vicarul mitropoliei, Econ. Valeriu Iordăchescu, directorul seminarului, d. Vasiliu Voinea, ajutor de primar, Econ. Gh. Tudurache, consilier comunal și d-rul Albert Ghica și inginer Andriescu, care să întocmească un anteproect pentru reorganizarea cimitirelor.

D. Toma crede că actualmente, cimitirele sunt lipsite de o organizare corespunzătoare, și se cere a li se asigura un serviciu propriu de înhumare și de pază, o cadastrare a mormintelor, întreținerea lor și un serviciu de execuțiune și de control al îndatoririlor ce le are comuna.

D. Vasiliu Voina, ajutor de primar, va convoca pe membrii comisiei, în cursul acestei săptămâni la o primă ședință.

Mult întristații: Hase Naftulea soție, Betty Golden cu copii, Paulina și Nathan Uscher cu copii, Samy și Debora Naftule, Uscher și Rebeca Naftulea, Raschela și S. Eisman cu copii, D-ra Dr. Adela Naftulea, Pauline și Emanuel Weinberg, soție, fii, fiice, nurori și gineri precum și familiile Braunstein, Waldman, Kaufman, Ghelberg, Segal, Ușer, Kreindler, au nemărginita durere a anunța încetarea din viață a scumpului lor

MOISE NAFTULEA

decedat după o lungă și grea suferință Marți 29 August ora 5 p. m.

Rudele și cunoscuții sunt rugați a asizta la înmormântarea ce va avea loc Joi 31 August ora 2 p. m.

Cortegiul funebru va porni de la locuința defunctului din str. Cizmăriei 39.

Aceasta în locul oricărei alte înștiințări.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

PROTESTUL UNGARIEI

— In contra aplicărei legei agrare în Ardeal —

BUCUREȘTI. — Guvernul maghiar a remis conferinței ambasadorilor o notă prin care relevă următoarele :

Proprietățile imobilare ale maghiarilor din Transilvania care au optat la timp pentru naționalitatea ungară, au fost în total confiscate de către autoritățile românești. In special, au suferit acest tratament personalități ca Emre Culin, Arpad Kemeni, baronul Banffy, contele Paul Teleki și mulți alții.

Autoritățile românești declară că au lucrat în mod legal, pe baza nouei legi agrare și conform art. 7 din vechea Constituție care interzice străinilor să posedă proprietăți rurale.

S'a violat însă în chip flagrant— spune nota ungară –art. 63 din tratatul de pace de la Trianon, care prevede că 'persoanele care și au exercitat legiuitul drept de obțiune, sunt libere să-și păstreze bunurile lor imobiliare.

Proclamarea grevei generale în Franța

— Ordinul Confederației generale a muncei.— Greva n'are succes. —

București.— Din Paris se telegrafiază că confederațiunea generală a muncei (C. G. T.) a dat ordin pentru proclamarea grevei generale în Franța.

Dar cu tot acest ordin, Parisul și-a păstrat ieri aspectul aproape obișnuit.

Toate serviciile publice de stat și comunale, funcționează în chip normal.

In ce privește marile întreprinderi particulare, ele dispun de personal suficient pentru a face față grevei și a nu-și întrerupe activitatea.

In câteva întreprinderi metalurgice și de altă natură, greva s'a resimțit, dar încă nu a fost nevoe a se apela la „Uniunea Civică" special înjghebată pe tru cazuri de grevă.

Rechiziționarea grâului

în Ardeal și Banat

București. — Astăzi se întrunesc la ministerul de industrie și comerț membrii oficiului de control al grâului, fânei și păiuei, pentru a discuta modalitățile rechiziționărei grâului în Ardeal și Banat, în legătură cu dezideratele exprimate la congresul morarilor ardeleni, ținut Duminecă la Arad.

Utilizarea drapelului italian

— Un interesant incident cu ministrul Italiei la București. —

București. — Un incident destul de original s'a petrecut ieri la Sinaia între ministrul Italiei la București, d. Franklin Martin, și cunoscutul personaj italian d. Moretti.

Acesta din urmă se primbla prin Sinaia cu un automobil, la care arborase un steguleț cu culorile naționale italiene.

Ministrul Italiei a oprit automobilul și a obiectat că nu e voe a se utiliza oricând și de oricine, drapelul italian.

D. Moretti a ripostat că un ministru plenipotențiar n'are atribuții polițienești în țara unde funcționează. Numai poliția românească poate opri purtarea în public a unei insigne.

Deal-tfel—a spus d. Moretti —stegulețul pe care îl poartă este o emblemă fascistă, și nici de cum drapelul d-lui Franklin Martin.

Conflictul s'a oprit aici.

Noul ministru al justiției

București. — Din sursă bună se anunță că, în locul d lui Jean Th Florescu va fi numit titular la departamentul justiției d. Em Antonescu, profesor universitar.

O vizită a parlamentarilor sârbi

București. — Un numeros grup de parlamentari jugoslavi vor vizita în toamnă statele Micei Antante, trecând prin București, Praga și Varșovia.

Ofensiva turcă

— împotriva grecilor —

București. — Ofensiva turcă în Asia Mică se dezvoltă, exercitând presiune asupra întregului front și în special asupra aripei stângi grecești, cu obiectivul Brusa și Panderma.

Lupte îndârjite se dau și în vecinătatea localității Bilizic.

O luptă cu bandiții la Hotin

Chișinău. — Peste 40 de bandiți au atacat ieri stația Mamaliga (Hotin).

Intervenind Jandarmii, o vie luptă s'a încins între aceștia și bandiți.

Sunt mulți morți și răniți.

Cinematografele

din Iași și din provincie sunt înștiințate că găsesc registre de borderouri, gata, lucrate după modelul oficial, la tipografia H. Goldner Iași.

O conferință a succesorilor Austro-Ungariei

Pentru lichidarea chestiunelor de cale ferată.

București.— La începutul lunei Septembre se va întruni la Viena conferința statelor succesoare ale fostei monarhii austro-ungare, pentru a discuta chestiunea anuităților de cale ferată pe care România, Cehoslovacia și Jugoslavia sînt datoare să le plătească Ungariei și Austriei.

Direcția căilor ferate austriace tratează la Paris cu comisia reparațiunelor, această chestiune.

După informațiuni din Viena, s'a și ajuns la un compromis în privința rezolvirei problemei anuităților care se cuvin Ungariei. Statele succesoare vor trebui să plătească pe baza parității, în franci francezi.

*) CUTIA CU SCRISORI

Domnule Director.

Vă rog să binevoiți a publica rândurile de mai jos:

Subsemnatul Frantz Vaicicovschi, proprietar str. Sf. Andrei No. 27, am angajat pe antreprenorul Aurel Ghermeti ca să-mi execute niște lucrări de zidărie, după plan, pe prețul de 80 lei m. cub de piatră și 120 lei de zid, în cărămidă. Lucrul l'a început în lipsa mea cu oameni eftin plătiți și hamali. A băgat pietre oarbe, iar la pivniță de subt bucătărie pământul mai sus ca fundul pivniței cu 30 și 40 centimetri.

Am oprit lucrul și am adus cazul la cunoștința autorităților, iar Primăria l'a dat în judecată.

Pe lângă aceasta, acest antreprenor, tot în lipsa mea, a intrat cu un salahor într'o magazie unde aveam depozitate sculele, a rupt belciugul și mi a luat mai multe scule, și apoi m'a amenințat pe stradă că are să-mi mai ia câteva butoaie de ciment pentru ca să se despăgubească.

Pentru aceste fapte m'am adresat parchetului, dar țin ca și publicul să-l cunoască pe acest antrepenor.

Frantz Vaicicovschi
Str. Sf. Andrei No. 27

*) Redacția nu răspunde de cele publicate în această rubrică.

De vânzare

o armă Driling, nouă, cu 3 țevi, cartușe rezervă, toc și baionetă nouă. Armă de mare precizie pentru vânat de munte.

A se adresa d lui Frantz Waicicovski, șoseaua Socola No. 45.

LOCAL

în centrul orașului. potrivit pentru birou sau deposit de mărfuri de închiriat de pe acum.

A se adresa la ziar sub S. H. S.

AVIZ

Cursurile Școlii Ortodoxe-Naționale a Femeilor Române str. Carp No 2 se deschid în ziua de 22 Septembrie st. n,

Elevele la intrarea lor în școală trebue să prezinte certificat medical.

ROZA GHELMAN
MORITZ AVRAM
Logodiți
Iași August 1922
In locul oricărei alte înștiințări.

D na și Dl S. Ițicovici
au plăcerea a anunța nașterea fetiței lor
SOFIA
felicitările se primesc Sâmbătă 3 Septembrie în locuința lor din str. Mârzescu No. 17.

Profesoară

de limba română se caută pentru școala primară de fete STEAUA.

A se adresa la cancelaria școalei, strada Elena Doamna 23 intre 10 – 12 și 3 5

D recțiunea

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
FOST ASISTENT UNIVERSITAR
BOLI DE COPII
CONSULT. 2–4
IAȘI - STRADA GH. MÂRZESCU No. 17. - IAȘI

Se caută

la școala Ortodoxă din strada Carp No. 2, două pedagoage.

Pentru informații, intre orele 9 –12 în fiecare zi.

Aviz Podgorenilor

Având un local mare de zid, cu dușamea, instalație de lumină electrică. apă, canal, etc. precum și un local de vară cu tot mobilierul complect pentru astfel de localuri primesc în asociație—un podgorean cu vinuri bune vechi și recolta nouă spre a desface vinul în localul meu în bune condițiuni.

Localul e mare, încăpător pentru 50 – 60 mese, 160 scaune. Pivniță pentru 160 vase.

Bun și pentru detail și pentru en gros.

MOISE ZINGHER
„La Rujina Veche", Iași
Str. Ștefan cel Mare 5

CAUT

Vânzător bun pentru desfacere de vinuri in oraș.

Th. Costandachi, strada Palat 2, orele 2—4 p. m.

Spălătorie chimică
modernă în centrul orașului

Liber un imobil mare compus din 16 odăi cu instalație de apă, canal și lumină electrică.

Acest imobil se închiriază sau se poate exploata în tovărășie cu proprietarul.

A se adresa la Cinema Elisabeta.

LEI 10.000

ofer ca premiu, aceluia care îmi va denunța sau va găsi hoții care în ziua de Marți 22 August pe la amiază m'au prădat de suma de 50 000 lei, în fața Băncei Moldova.

MARCU KIVA
str. Sărăriei 148

SINAGOGA CEA MARE

JOI 31 August ora 7 seara, renumitul cantor din lume

G. SIROTA

va face rugăciunile de

Minha și Maarev

Atragem atenția publicului că cantorul G. SIROTA vine în turneu **DIN AMERICA** pentru o singură rugăciune în România de unde pleacă la Varșovia.

Invitațiunile de participare se găsesc la magazinul Șmil Faibiș str. Costache Negri și la „Sinagoga cea Mare" din Târgu Cucului.

„OPINIA“ IN ŢARA

PAŞCANI

Înfiinţarea unei societăţi.—Societatea cult-sport „Venus“ înfiinţată la ziua de 1 Iunie 922, de către tinerii ateliereului c. f. r. Paşcani, şi-a început activitatea culturală şi sportivă. Au fost aleşi preşedinte al societăţei d. Corom şi I. Avinte şef al echipei sportive.

Teatrale.— In zilele de 29 şi 30 August, trupa de operetă Stănescu-Carna, dă două reprezentaţii la sala „Unirea“ cu „Floarea din Stambul“ şi „De-aşi fi rege“.

Conferinţă religioasă.— In sala „Unirea“ a. c. f. r., a avut loc în faţa muncitorilor şi funcţionarilor, o conferinţă cu titlul „Primul cuvânt către ceferişti“, a preotului de la direcţia 2 regională c. f. r. Cesar Vuza, care a fost asistat de către d. dr. Baloiu şi recomandat publicului de către d. şef al gării N. Atanasiu.

Conferenţiarul cu citate din Evanghelie şi prin o eloovenţă desăvârşită, arată muncitorilor greutăţile prin care trece ţara, în urma răniilor primite din cauza războiului.

Muncitorii să nu se potrivească cu lucrătorii cari aruncă neîncredere în viitorul ţării. Numai prin munca tuturor, viitorul fericit va fi asigurat pentru toţi fii ţării, într'o Românie fericită.

Sport.—In ziua de 24 August a. c. a sosit în localitate societatea sportivă „Macaby“—Român, pentru un match de football cu soc „Hatalmid“—Paşcani. Însă principalii jucători ai Hatalmid, nefiind în localitate, match-ul n'a avut loc.

Fraudă.— In urma cercetărilor d-lui procuror al tribunalului Fălticeni, în chestia fraudei cu contigentarea cerealelor, a fost arestat şi depus la arestul din Fălticeni, comerciantul Solomon Şternu din localitate.

Mai sunt implicaţi în această fraudă d nii Pescaru, D. Daniş Gh. Fătu, ultimii dela c. f. r.

Natura fraudei este că la locu d. Şternu, să împartă la ţărani şi muncitori 10 vagoane porumb din cota depusă a contingentări, în complicitate cu ceilalţi a vândut la streini, această cantitate cere aparţinea comunei.

Populaţia este foarte intrigată de aceste descoperiri de fraude în dauna populaţiei, mai ales că cei implicaţi, — sunt aderenţi ai clubului liberal local.

Ancheta urmează şi va trebui dusă până la sfârşit, indiferent de consecinţele ei.

Vestitor

— —

MĂRAŞEŞTI

Gest demn de imitat. — Cu ocazia marilor sărbări ce au avut loc aci la 19 August, Banca Rubenstein a oferit o mare cantitate de scânduri şi lemne necesare patierei băncilor, tribunei şi acoperişului, în mod gratuit.

Soc. Mărăşeşti sub preşedinţia D-lui general Popescu Ion, aduce mulţumiri numitei Bănoi.

Dispariţie. — D-na L. soţia comerciantului A. D. din localitate, din motive necunoscute a părăsit domiciliul conjugal luând cu sine 27,000 lei giuvaericele şi mai multe lucruri casnice.

Soţul părăsit a reclamat cazul poliţiei locale şi Parchetului de Putna.

Diverse.— Mai mulţi liceilui din Mărăşeşti pentru a forma fond pentru Soc. Sportivă din localitate, a hotărât a da mai multe serbări în judeţ. In com. Câmpuri a convenit cu învăţătorul Mărăscu a le pune la dispoziţie scoala, iar din venit 50 la sută să se dea eforiei şcolare.

In seara de serbare Dl. Mărăşcu nu a voit a mai da locaiul, zădărnicindu-le acţiunea Meritä laude.

Sig.

— —

GALAŢI

Dramă amoroasă depe Dunăre. — De mai multă vreme marinarul Cicel Ion depe un şlep al soc. S. R. D. trăia în relaţiuni de dragoste cu Veta Nichiforescu din str. Roşiori. Eri în urma unei discuţii violente, bietul marinar fu concediat de iubita sa.

Văzând că toate încercările de împăcare sunt zădarnice, marinarul Cicel a preferat să moară, aruncându-se depe un şlep în Dunăre. Cadavrul n'a fost încă pescuit.

In jurul fraudelor dela „Federala Dobrogea“.— Judele de instrucţie Dobrescu dela cabinetul 7, anchetează cu multă aridistate încercarea de fraudare de la federala „Dobrogea“ din localitate.

Până în prezent au fost arestaţi: samsarii Reginî şi Goldştein din Bucureşti, funcţionarul Oprişescu dela Direcţia generală a Cooperativelor orăşăneşti şi Nicoară fost funcţionar la federală.

Toţi arestaţii refuză să dea indicii asupra autorului falsificaturilor faţă. Vom reveni.

Oly

— —

BALŢI

De ale cerealiştilor.— Morarii din localitate au convenit cu Div. IX de a-i furniza grâul necesar armatei cu 3 lei kgr. urmând ca să fie măcinat la morile lor. Această tranzacţie a fost comentată în localitate căci se ştie că înşişi morarii plăteau pudul cu 51— 52 lei, adică 3.25 lei kgr.

Se vede că morarii au de gând să-şi scoată făina de lux dând în schimb grâu ţărănesc amestecat cu orz. Atragem atenţie D-lui Comandant al Diviziei ca să se observe bine operaţiunea grâului.

C. F. R.— Mixtul care avea legătură cu Chişinău la Ungheni, şi care pleca spre Bălţi la ora 6 p. m. se va repune în circulaţie la 1 Septembrie cu plecarea din Bălţi la 7 dimineaţă şi din Ungheni la 6 p. m.

Diverse.— La Bălţi apare un nou jurnal „Vocea Nordului“ sub conducerea unui oare care Boncin. E plin de insulte contra ţăraniştilor, a magistraturei din Bălţi şi la adresa „jidanilor“.

Ar fi bine ca acest jurnal să adere la opiniunile D-lui Cuza. Se spune că e susţinut de Dl. Cruda. Vom reveni.

Cea mai bună apă
MINERALĂ PURGATIVĂ
este aceea de la
BREAZU
IAŞI
AUTORISATĂ DE STAT.
Premiată cu medalie de aur la Exp. din Bucureşti 1894
Recomandată cu preferinţă de D-nii Medici
Efect prompt şi sigur
dosa mică, gust plăcut.
Cereţi Dar numai
APA MINERALĂ DE BREAZU
Care se găseşte la toţi vânzători de ape minerale din ţară.
Depozit general: Fraţii Dr. Konya Iaşi

Pensionat de fete
IAŞI
G. Nica, profesor, Str. Cogălniceanu 16—Iaşi, cu locuinţa în apropiere de Şcoala secundară de fete „Oltea Doamna“ şi Liceul de fete al Societăţei ortodoxe a Femeilor române, primeşte în pension 10 eleve care urmează cursurile la acele şcoli sau la orice şcoală primară, secundară şi profesională din Iaşi pentru anul şcolar 1922—923.
Casă igienică, luminat, încălzit, masă excelentă şi meditaţia serioasă zilnică a lecţiunilor.
Se primesc înscrieri de pe acum.

Sobe teracotă
culori şi desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din ţară şi străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt şi cu preţurile cele mai reduse montate complect.
J. ZLATOVICI
Muzelor 40

Liceul de Domnişoare „Goraş“ din Botoşani

a început înscrierile la 1 August pentru eleve interne, semiinterne şi externe. Liceul este asimilat cu şcolile secundare gradul II ale Statului.

Elevele nu dau examene de fine de an şi nici examen de admitere. Şcoala funcţionează în LOCALUL PROPRIU compus din trei frumoase imobile cu parcuri superbe, proprietatea soţilor Cristina şi Ştefan Goraş.

INTERNATUL funcţionează în condiţiuni admirabile. Dormitoare elegante cu parehete şi boazerie în stil modern. Masa excelentă. Preţurile sunt cele mai avantajoase din întreaga ţară. Dota şcolară redusă la strictul necesar, având-se în vedere greutăţile traiului. Localul este amenajat cu săli de gimnastică, desemn, muzică şi laboratoare. Meditaţie serioasă a lecţiunilor zilnice.

Corpul profesoral este compus din:

Părintele Hristofor Deliu, libenţiat în teologie: Religia.

D-na Elena Răutu, profesoară definitivă la Eternat: Fizico-chimice.

D-na Maria Mascanu-Duca, profesoară definitivă la Externat: Limba latină.

D-na Cristina Goraş, directoarea institutului: Limba franceză.

D-ra Marta Springer, profesoară definitivă Şcoala normală de fete: Matematică.

D-ra Eliza Steflea, profesoară definitivă: l. română.

Părintele Toma Chiricuţă profesor titular la liceul „Laurian: dreptul, educaţia şi filozofia.

D-l Vasile Gheorghiu, profesor definitiv la liceul „Laurian“: istoria.

D-l Th. Olinescu, profesor definitiv la liceul „Laurian“ limba germană.

D-ra Elena Răutu, profesoară la Externat: Ştiinţele naturale şi geografia.

D-ra Eugenia Alexandrescu maestră de lucru manual.

D-na Ana Popescu. maestră de gospodărie.

D-ra Victoria Răutu, profesoară titulara: gimnastica.

D-l Victor Gălin, profesor titular: desemn, caligrafie, pictura.

D-l Al. Nicolescu. profesor la şcoala normală: muzica.

Profesori repetitori pentru internat: d-l Ştefan Goraş d-na Eugenia Bogdănescu.

DIRECŢIUNEA

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON
M. Embiricos & Co.
Bucureşti, — Str. Paris No. 1
Linie regulată şi rapidă bilunară
Constanţa direct New-York
Transatlanticele de lux pleacă precis
„CONSTANTINOPOLE“ pleacă la 5 Septembrie.
„MEGALI HELLAS“ pleacă la 17 Septembrie
„KING ALEXANDER“ pleacă la 3 Octombrie
„THEMISTOCLES“ pleacă la 18 Octombrie
din portul
Constanţa direct New-York
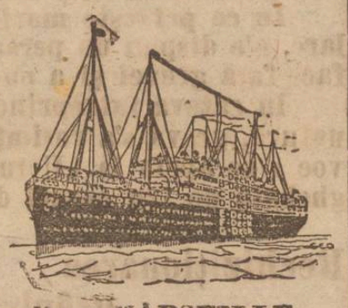
CONSTANTA-Neapole direct MARSEILLE
Vapoarele de lux pentru pasageri
Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clase. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabinuri pentru New-York cu escale la Cosprecum şi către Pireu, Smirna, Palermo şi Algeria.
Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi de indeplinit pentru înscrierea şi primirea singurei vizei americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.
M. EMBIRICOS et Co.
Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi st Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

MARGOT
CREMA
LAPTE DE CRIN
SOPON, PUDRA
PONADA, EAU DE CUININE
EAU DE COLOGNE, DEPH. ATOR
PARFUM
DEPOZIT GEN. FARM. Dr KONYA IAŞI
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ŞI DROGUERIILE

Motte, Meillassoux & Caulíez
IN ROUBAIX
vechia şi renumita torcătorie de aţă
SUCURSALA LA CZENSTOCHAU
Furnizează diferite feluri de aţă de la cele mai groase până la cele mai fine, în toate culorile şi în diferite răsucituri. De asemenea aţă pentru maşini şi pentru croşetat, aţă de zefir în calităţile cele mai fine şi colori. Preţuri eftine, franco graniţa Sniatyn.
Reprezentanţi generali pentru Romania Mare
ZUCKER et Co., CERNAUŢI
STRADA GĂREI 71
unde se pot vedea eşantilioane

CU 2 LEI
ORICINE POATE CAŞTIGA LA
LOTERIA
SFATULUI NEGUSTORESC
CAŞTIGURI
10.000.000
Preţul unui bilet e de 2 lei
Rezultatul se cunoaşte imediat

IDEAL
Noua Fabrică de Bolangerie şi spălătorie chimică sistematică, CU ABURI
OSIAS LUSTGARTEN
Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American
primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de mătasă şi de lână, crêpe de chinuri, voil-georgette, etc., în toate culorile moderne.
Rog clientela a încerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.
Atenţiune: Prompt şi preţuri modeste.

Marele depozit de vinuri en-gros
Podgoria Iaşilor
Iaşi—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5
ABA POLAK et BERMAN ELIŞCU
a pus în vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

„PULGERUL“
DIN BUCUREŞTI
Fabrică de Spălătorie şi curăţitorie Chimică
Strada Dragoş 25
Aduce la cunoştinţa publicului că pe lângă spălătorie am mai înfiinţat şi o
Curăţitorie chimică
instalată cu maşini din cele mai perfecţionate şi după ultimele cerinţi moderne, aşa că onor. clienţi vor putea fi bine serviţi cu curăţitul hainelor cât şi la lengerii.
Biroul fabricei: Cuza-Vodă 35 IAŞI.
Cu stimă
L. SEGAL

Sanatoriul Dr. Tzalcu
Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 568
Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.
Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune.
Adaptat la chirurgia de urgenţă.
Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (exclusă boli contagioase şi nervoşi turbulenţi).
Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

Liceul de băeţi M. Kogălniceanu
STR. CAROL 23
Liceul este asimilat cu şcoalele secundare ale statului.
Elevii nu dau examen de fine de an şi nici examen de admitere în clasa I-a.
Promovarea elevilor se face conform regulamentelor şcoalelor secundare de profesorii şcoalei după notele obţinute de elevi în cursul anului.
Corpul profesoral e acelaş ca în anul trecut.
Cursurile încep odată cu ale şcoalelor statului.
Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între 10—12 a. m. la cancelaria Şcoalei Str. Carol 23.

Cereţi pretutindeni
MIŢULIN
cea mai bună pasta de curăţit ghetele albe şi colorate, de pânză, antilopă, etc.
Se află de vânzare la drogherii şi magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iaşi

ANUL AL XVIII-lea No 4580

1 LEU NUMĂRUL

SAMBATA 2 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN . . .
ȘASE LUNI . . 100
TREI LUNI . . 50
REDACȚIA
STR. MĂRZESCU 17
TELEFON No. 000

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI — IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN EXEMPLAR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universității Iași

Noile directive ale politicei europene față de Rusia

La izbucnirea revoluției ruse, toate statele s'au cutremurat de spaimă. Cheltueli însemnate și numeroase expediții militare au fost făcute pentru a nimici puterea sovietelor. Aceasta a fost multă vreme activitatea politicei europene. Foarte greu au priceput oamenii de stat că revoluția era un fapt îndeplinit și că șuvoiul odată pornit la vale nu se mai poate întoarce de unde a plecat.

Abia după conferința dela Genova și tratatul de la Rapallo s'a văzut că revoluția *a fost* și că Rusia de astăzi e, înainte de orice, *o țară*.

Când s'a înțeles că sunătoarea maximă „nu se discută cu asasinii" duce la o politică al cărui singur efect este să mărească numărul victimelor, chestiunea rusă s'a transformat, luând înfățișarea unei probleme economice: reconstruirea Rusiei, readucerea ei în ritmul vieții universale.

„Rusia n'a dispărut", spune d. P. Painlevé într'un articol din „*La reconstruction de l'Europe*". „Cu toate că lipsește de la Ambasade și de pe târgurile lumii, ea există, cu cele o sută douăzeci de milioane de locuitori, cu petrolul, minele și platina ei. Este acolo, în Răsăritul Europei, frământată spăimântător, cu mizeria atroce de astăzi, cu bogățiile ei apropiate; cu foametea și cu câmpul ei rodnic; cu armata roșie și cu poporul de lucrători care mâne pot relua iarăși munca. Amenințare formidabilă și în acelaș timp minunată vrajă, ea apasă cu o enormă greutate virtuală asupra viitorului celorlalte națiuni".

Chestiunea apare în adevăr și foarte grea și foarte complexă. Cum se vor împărți rolurile între diferitele țări în stare să vie în ajutorul Sovietelor? Se va ajunge la un acord, sau divergențele vor fi ireductibile?

Din punctul de vedere al principiilor abstracte, înțelegerea pare cu neputință. Totuși, considerând realitățile, în care compromisul joacă un rol așă de mare, având în vedere și manifestările de până acum ale diferitelor țări, trebue să ne arătăm mult mai optimiști. Germania nu va putea fi împiedicată să participe la refacerea Rusiei; celelalte puteri vor avea însă grija să n'o lase singură.

Să cercetăm acum, foarte sumar, câteva din piedicile care au oprit până astăzi ajutorarea Republicei răsăritene.

Mai întâiu chestia datoriilor dinainte de războiu. In Franța, care se arată cea mai îndârjită, pare a se fi pornit de o vreme un curent împăciuitor. Mulți cred că înlăturarea tuturor dificultăților ar fi cu putință dacă s'ar găsi o formulă care să satisfacă întrucâtva pe micii creditori francez.

Unele țări ca Statele Unite, Belgia, Franța, pun chestiunea proprietății private. In Republica sovietelor nu s'a lămurit încă ce regim va fi adoptat și străinii care vor să întreprindă lucrări, ezită încă. Temerile lor se explică: acolo unde este conflict între om și proprietate, de obiceiu omul birueste, pentrucă proprietatea este născocită pentru om, iar nu omul pentru proprietate...

Va fi deci numai decât necesar să se ceară Sovietelor o formulă generală care să consacre drepturile teoretice ale proprietății private?

O mare parte din presa străină exprimă părerea că nu-i nevoe de precauții, ba chiar că ar fi dăunătoare. Pentru firea și mentalitatea poporului rus, prima condiție ca întreprinderile străine să fie primite cu încredere, este ca firmele și trusturile să lucreze pe față, fără scopuri ascunse care să ducă la despotismul economic.—Nu poate fi vorba de explotarea Rusiei, ci de reclădirea ei.

Pentru scopuri superioare, numai o politică largă, generoasă va putea să dea roade

I. Luchian

CONGRESUL interparlamentar din Viena.

Viena 30.— (Rador). Congresul interparlamentar din Viena a hotărât numirea unei comisiuni care va pregăti un proiect de lege în chestia minorităților. Acest proiect va fi trimis tuturor parlamentelor.

† Arhimandritul dr. Isopescul

Neîmblânzita coasă a morței a secerat grabnic și înainte de vreme, pe vrednicul nostru cuviosul Dr. Silvestru Octavian Isopescul, arhimandrit al Bisericei greco orientale și profesor de limbile elină și ebraică la Universitatea din Iași.

Fiu al Bucovinei, arhimandritul Isopescul și-a câștigat de cu vreme demnitatea profesoratului universitar la Cernăuți, datorită unei profunde erudițiuni în clasicism și limbile orientale. Publicist de frunte, dr. Isopescul a transpus după originale, a comentat sau a sintetizat tezaurele poeziei religioase din antichitate, ca de pildă Cartea lui Iob, Plângerile lui Ieremia, Profetul Obadia, Profetul Mulachia etc. A făcut traduceri din slavonește în limba germană, a alcătuit un studiu asupra Legilor agrare la evrei și mai cu seamă a tradus Coranul în românește, după originalul arab însoțind această operă monumentală cu savante note și explicațiuni, și adăugindu i o introducere istorică de neprețuit folos. Lucrarea aceasta a lui Isopescul e cea mai bună versiune a Coranului, redată în vre una din limbile moderne.

Mult a contribuit Isopescul la popularizarea în străinătate a literaturei române, publicând în nemțește un volum cu tălmăciri din cei mai buni scriitori ai noștri.

Venit în Iași numai de vre-o 3 ani. ca să cultive inima și mintea tineretului nostru universitar, părintele, arhimandrit Isopescul coboară în taina pământului, întrerupând o activitate dintre cele mai mai trebuincioase și lipsindu ne de îmbelșugata lui pătrundere în vastul orizont al poeziei și înțelepciunei omenești.

Vărsăm o lacrimă fierbinte la despărțirea veșnică de acest suflet drept!

G.

INSEMNARI

DOUA AUTOPSII

Mișeleasca ucidere a d-rului Aroneanu dela Bacău a fost confirmată de însuși d. Argetoianu, fostul ministru care a încurajat și absolvit pe asasin. Confirmarea s'a produs de câteva zile și totuși, nici o autoritate nu se mișcă în numele legei și pentru prestigiul moralei sociale... Cauza este că trăim sub regimul asasinatelor de Stat.

Dar încă ceva.

După săvârșirea asasinatului, s'a făcut autopsia de către medicii Pastia, col. Pavel Niculescu, Eamandi, Schvartz și Fischer. Aceștia au constatat că nici o urmă de violență nu există pe corpul defunctului și că moartea este naturală, datorită unei insuficiențe aortice.

Soția victimei intervine la Rege. Se ordonă facerea unei noui autopsii, pentru care scop sînt delegați savanții profesori specialiști Mina Minovici și Fr. Reiner. Aceștia constată urme de violență pe corpul defunctului și că în nici un caz nu poate fi vorba de o insuficiență aortică.

Prin urmare, prima autopsie făcută de medicii din Bacău, a fost opera unor impostori sau a unor felceri ignoranți.

In primul caz: ce măsuri s'au luat împotriva unor medici mincinoși, tăinuitori de crime și sperjuri? In al doilea caz: cum se mai îngăduie libera practică a unor medici cu desăvârșire străini de meseria lor și care, prin aceasta, pun în primejdie sănătatea obștească.

Fiptul nu poate fi trecut cu vederea, căci e la mijloc o chestie de conștiință e ementară în exercițiul unei nobile și binecuvântate profesiuni.

RENOVATUS

CATE-VA NOTE

Se știe că la Berlin vespasienele poartă mențiunea: „Taxa 10 pfenings".

Conform metodei introdusă în Germania, de a nu mai primi prețul de cât în valuta lirei sterline, păzitoarele vespasienelor cer și ele plata în valută engleză.

Și există oameni care plătesc, fiindcă —parafrazând vorba lui Beethman Holweg—sunt nevoi inexorabile care nu țin cont de valută.

*

Un scriitor francez, de mare vază constată că s'a produs o schimbare în concepția sexuală din Occident. Barbații nu mai caută farmecul virginelor.

A fi în astfel de condițiuni ar constitui un mare neajuns pentru femeia din Apus și a trece acest purgatoriu este singura lor dorință, pentru ca apoi, femeia desăvârșită, să poată gusta fericirea dragostei adevărate.

Virginitatea nu mai are preț E un soi de valută a țărilor învinse.

*

Prezența de spirit a unui mincinos reputat.

—Îți dau două zeci de lei, dacă îmi spui o minciună, imediat și fără să stai pe gânduri—îi spune un cunoscut.

—Doară mi-ai promis eri patru zeci! fu răspunsul propmt. BLANZY

VIAȚA POLITICA

Intre Congres și Incoronare

— Lupta între d. Brătianu și partidul național.— Valoarea și semnificația Albei-Iulia.— Lovitura cu Incoronarea. O mare greșală politică

Pe când frământările din politica externă se apropie tot mai mult de un punct mort, în politica internă pare că încordarea atinge punctul culminant.

Pentru înțelegerea deplină a faptelor, n'ar fi lipsit de interes să se știe precis cauzele din care izvorește ura adâncă pe care actualul prim ministru o poartă partidului național din Ardeal.

Lucrul n'a fost încă lămurit— și rămâne încă o taină.

Ceiace putem ști și prevedea până acum este că războiul pornit între aceste două grupări va ajunge în curând la paroxism.

*

Partidul național are o armă puternică: Alba Iulia. Pentru întreaga țară congresul acesta înseamă manifestarea și afirmarea puterilor politice ale acelora care decenii întregi au condus mișcarea națională a Ardealului. Congresul partidului național înseamnă pe de altă parte un à tout puternic întru stabilirea raporturilor politice dintre partidele din Ardeal și vechiul regat, odată România-Mare înfăptuită. Desigur, încoronarea fără participarea reprezentanților vieții noastre politice, și deci și a partidului național, nu se poate face.

Totuși d. Ionel Brătianu crede că va putea s'o facă, aceasta pe baza principiului că d-sale și partidului liberal îi sunt permise toate în această țară.

Pentru îndeplinirea acestei hotărâri consiliul de miniștri, deși era știut că chestiunea mai cere amânare, a stabilit data încoronării astfel în cât să coincidă cu congresul partidului național.

E adevărat că în programul de serbări se prevede numai o sumară reprezentație la Alba-Iulia, restul serbărilor rămînând să se desfășoare la București. Cu toate acestea dificultatea n'a fost îndepărtată, căci rămâne chestiunea: se poate face încoronarea fără organizația politică care reprezintă cu adevărat Ardealul?

*

Deși se țin inopinate consilii de miniștri în vederea aranjării programului încoronării, am fi dispuși a crede totuși că serbările se vor amâna.

Dacă d Brătianu, urmând programului cu deviza că totul se poate îndrăzni în această țară, va persista în hotărârea sa trecând peste enorma tensiune în raporturile guvernului cu opoziția, vom avea serbări de încoronare ce nu vor corespunde legitimelor sentimente de mândrie ale poporului românesc și nici meritelor aceluia care va purta în istorie numele de primul rege al tuturor românilor.

Răsboiul turco-grec

București. — Un comunicat din Angora anunță că toate atacurile grecești au fost respinse. Armatele turce înaintează dezvoltându-și ofensiva.

Grecii au mobilizat noui contingente. Ei prepară o contra-ofensivă, pentru spargerea frontului turcesc.

*

Constantinopole 30. — Rador — Din Atena se anunță că trupele turcești au silit armata grecească să evacueze sectorul Afion Kara Hissar. Acest punct are importanță foarte mare fiind cap de linie ferată, care conduce spre Conia și Smirna.

*

Constantinopol 30. — Rador. — Mari concentrări de trupe turcești se observă pe frontul de la Nicomidia. Se afirmă că turcii ar încerca și o spargere a frontului spre a înlesni o eventuală înaintare asupra Bruxelului.

Mișcarea funcționarilor publici

Funcționarii publici continuă mișcarea lor, cu privire la îmbunătățirea situației lor materiale și soluționarea statutului.

Astfel în cursul săptămânei trecute, au avut loc mari consfătuiri la Galați, Ismail și Tulcea. Au luat parte și o numeroasă delegație din Iași.

D. Schina a fost obiectul simpatiei generale.

*

S'a convenit, că la 10 Septembrie, să aibă loc în Iași, un mic congres al funcționarilor publici din nordul Moldovei, ca antemergătoarea întrunirei decisive din București. Micul congres va avea loc în sala teatrului Liric.

D. Schina, președintele asociațiunei, va sosi în localitate, în ziua de 9 Septembrie.

Intrunirea va fi urmată de un banchet, dat în onoarea d-lui Schina.

Fostul premier italian Nitti și România

Intr'un ziar din București cu data recentă, se arăta că profesorul Francesco S. Nitti fost prim ministru al Italiei, într'un volum scris de el sub titlul „L'Europa senza pace" spunea despre țara noastră textual: „Civilizația maghiară trebuește apărată de pericolul pe care-l prezintă *vecinătatea unui stat barbar și sălbatec, cum e România*".

N'avem sub ochi volumul cu pricina, dar nu putem bănui că redactorul marelui ziar din capitală n'ar fi reprodus și tradus exact partea din el, care ne privește.

Mulți știu că d. Nitti a fost profesor la Universitatea din Neapole și că e autorul mai multor scrieri sociale de valoare. Mai știu că dânsul era director al revistei săptămânale „Riforma Sociale". Pe vremuri d-sa a făcut apel la concursul d-lui profesor V. I. Radu din Iași, ca să colaboreze la numita revistă, ceia ce d sa a făcut. In 1911 d l Nitti a fost numit ministru de agricultură, Industrie și Comerciu în Italia. Cu acea ocaziune d. Radu îl felicită, iar d-l Nitti răspunde.

Astfel d-sa zice „am primit plăcuta d-tale scrisoare și-ți mulțumesc pentru gentilele cuvinte, asigurându-te că păstrez cea mai bună amintire de extrem de folositoare colaborare a d-tale la Riforma Sociale.

„Salutul pe care mi l trimeți din această nobilă țară, cu care Italia e legată prin tradițiuni comune, mi a produs una din cele mai mari mulțumiri".

Scrisoarea poartă data de 4 Mai 1911.

Citind aprecierile pe care de data asta d. Nitti le face asupra țării noastre, mi-am pus întrebarea: cine s'a schimbat în intervalul de 10-11 ani și s'a schimbat în rău: țara noastră, ori d-l Nitti?!

Dar manifestările din o corespondență de peste 5 ani cu d l Nitti, toate în favoarea României, aprecierile elogioase ale d-sale, să fi fost ceva falș?!

Inalta situațiune la care a ajuns, să-l fi făcut a-și schimba mentalitatea într-atât?!

Din țară nobilă la 1911 să fi ajuns România o țară barbară și sălbatecă în 1922?!

Am spus'o și mai nainte. Nu avem volumul la îndămână pentru a vedea motivele acestei atitudini. In orice caz însă, indignarea ne cuprinde când ajungem să nu mai punem nici un temeiu pe cuvintele și aprecierile unor oameni de talia d-lui Nitti.

Nu știm dacă aceste rânduri vor ajunge până la el, însă ne vom face datoria a-l pune pe două coloane. Pentru că suntem indignați.

Vir.

In loc de CRONICA LITERARA

„PICANTE", PRODUS TIPOGRAFIC PENTRU DOMNI ȘI DOAMNE

O nouă calamitate s'a abătut asupra Iașului. Prin băcănii, bărbieri, crâșme, cizmării, pe uși, pe garduri, pe ziduri, în sfârșit pretutindeni unde s'a găsit un colț liber, s'au prins ca mucegaiul niște afișe pestrițe care înseamnă lumea că cumpere „Picante". E un produs „numai pentru domni și doamne", menit să atragă mai ales ochi lacomi ai școlarilor și școlărițelor. Minorii aceștia vor alcătui desigur clientela noului fabricat și tot ei vor fi victimele lui.

Și dacă ne ridicăm aici—contrazicând chiar informațiile ziarului nostru—o facem mai ales pentru sufletele lor neștiutoare care ușor pot fi diformate și otrăvite.

Ce sunt Picantele? După cele de mai sus, s'ar putea crede că e vorba de vre o nouă invenție în patiserie sau de vre-un produs farmaceutic. Din nenorocire nu-i așa: produsul „pentru domni și doamne" stă în vitrina librăriilor printre cărți, alături de numele scriitorilor și poeților noștri. E o culegere de versuri. De bună seamă autorul, d-l Miron, a fost înșelat de câțiva admiratori entuziaști și s'a apucat să tipărească ceiace nu se poate spune decât la chefuri sau în anumite locuri. Admitem slăbiciunea de „autor" ca orice slăbiciune omenească—noi nu pozăm aici în moraliști sunteți—dar în orice caz, „autorul" trebue să fie mai discret; să-și păstreze bine volumele, iar publicului să i le strecoare numai prin mâna abilă a Baronului de Vax, care știe așa de bine unde și cui să desfacă o asemenea marfă.

Au spus că „Picantele" sînt o culegere de versuri. Aceste versuri cuprind esența spiritului de mahala: glume de bilete pentru plăcintă, înjurături pure, trivialități culese parcă depe anumite ziduri. Pînă acum încă nu-i așa de grav: d-l Miron a înțeles să se manifesteze în cele mai naturale porniri ale d-sale. Dar de ce nu s'a mulțumit cu atâta? Pentruce a pus numele lui Eminescu sub titlul unei parodii de-o incalificabilă grosolănie? In orice altă țară, asemenea impietate ar fi scump plătită—la noi i se consacră articole elogioase. „Picantele" mai cuprind bucăți în care sunt tipărite nume de oameni respectați și serioși, ba se vorbește și de câteva domnișoare foarte onorabile; — toate acestea puse în vecinătatea oribilelor de care vorbeam, arată o spăimântătoare lipsă de bun simț.

Nu avem naiva încredere că rîndurile noastre vor putea împiedica enormul val de mahalagism care ne copleșește și care și-a găsit expresia în „Picantele" d-lui Miron. Totuși, pentrucă d-sa are intenția să urmeze pe aceiași cale, ne facem datoria să semnalăm faptul că încă două volume: „Decoltate" și „Fără cuiloți" vor întregi în curând isprăvile „autorului" nostru,

L.

Cetiți în pag. IV-a

UN PALMARIUM DE SAVANȚI

Anticipații asupra anului 3000

de MAURICIU DEKOBRA

Grădina şi Sala Cinema Elisabeta

Astăzi Joi 31 August 1922 Opera complectă **Intregul program 9 acte mari**

IUDITH TRACHTEMBERG

TRAGEDIA EVREICEI DIN GHETTO

Sguduitoare tragedie prelucrată după puternicul soman a autorului evreu Emil Franzos. Iudith Trachtemberg este cea mai puternică dramă din viaţa evreească clasată printre cele dintâi scrieri ale lui Emil Franzos cel mai reputat autor modern evreu. De un dramatism emoţionant şi sguduitor, de o morală superioară, această dramă tragedie poate fi văzută de toţi. Ea mişcă până la lacrimi, înaltă moralul spectatorului lăsând cele mai puternice impresii. Piesa teatrală „Iudith Trachtenberg" s'a jucat in ultimul timp la Berlin cu un ansamblu măreţ în frunte cu artistul

MOISI

care a jucat pe scena teatrului Naţional din Iaşi acum câteva luni. Programul e complectat cu o vedere şi **Maimuţele Poznaşe**, comedie.

Filmul vă fi acompaniat cu o muzică specială anume adusă pentru această operă.

CINEMA MODERN

Astăzi in matineuri şi seara

Cu enorme greutăţi am obţinut şi vom reprezenta astăzi până Duminică toată opera **14** acte mari **14** 8000 metri

FATA DIN PICADILLY

Cea mai superbă realizare cinematografică după eminentul autor francez Jules Mary. In rolul prim graţioasa stea

D-ra LYA MARA

Geniala, sincera şi cea mai incomparabilă vedetă a ecranului se represintă actualmente in 200 cinematografe la Paris FATA DIN PICADILLI cu acelaş enorm succes ca în Iaşi — Monopol Apollo Bucureşti.

Grădina Cinema SIDOLI

Astăzi Joi 31 August spectacole SERALE la ora 9 jum. Nou — Pentru prima oară in Romînia. Cea mai uriaşă reconstituire istorică

ASEDIUL ROMEI

Extraordinară dramă in 6 mari acte după romanul lui **Massino d'Azeglio** jucat chiar in Italia la faţa locului de cei mai eminenţi artişti.

Mic, mare, tânăr şi bătrîn sunt datori să asiste la această reconstituire istorică.

O interesantă vedere şi o hazlie comedie completează programul. Cu toată scumpetea filmului preţurile rămân aceleaşi.

Programul viitor CELE TREI MASTI jucat de Henry Kraus creatorul rolului din Germinal.

SINAGOGA CEA MARE

JOI 31 August ora 7 seara, renumitul cantor din lume

G. SIROTA

va face rugăciunile de

Minha şi Maarev

Atragem atenţia publicului că cantorul G. SIROTA vine in turneu **DIN AMERICA** pentru o singură rugăciune in România de unde pleacă la Varşovia.

Invitaţiunile de participare se găsesc la magazinul Şmil Faibiş str. Costache Negri şi la „Sinagoga cea Mare" din Târgu Cucului.

VIZITAŢI NOUL MAGAZIN „DAMIAN"

Str. Cuza-Vodă 75, (vis-a-vis de Banca Moldova)

FRAŢII WOLFF

Asortat cu furnituri de Mode : Fanteziuri, Flori, Pamblici, Catifele, etc, Formele cele mai noui din Fetru, Catifea, Biber, Pluş

Deasemenea transformă orice formă din Fetru, Catifea, Pluş pe formele cele mai noi

Se văpseşte vetrurile vechi in orice culoare

Liceul Particular de fete „M. KOGALNICEANU"

Str. Căpitan Păun 8

Se aduce la cunoştinţa părinţilor şi elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu" îşi redeschide cursurile odată cu şcoalele publice la 22 Septembrie a. c., în acelaş local în care a funcţionat până acum.

Liceul este asimilat cu şcolile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral acelaş ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început la 1 August şi se fac în fiecare zi de lucru între orele 10—12 la cancelaria şcolii, strada Căpitan Păun 8.

Profesori asociaţi :

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.

Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iaşi,

D. M. Cădere, prof. def. şcoala norm. „V. Lupu", fost secr. general.

C. Botez. prof. def, Lic. Naţional.

A. Bălsanu, prof. def. Liceul Naţional şi Gimnaziul Ştefan cel Mare.

Gh. Finţescu, prof. def. Lic. Naţional.

I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,

Titus Patriciu, prof. def. Şc. Comercială.

V. Petrovanu, prof. def. Şc. norm. V. Lupu şi liceul militar fost director al inv, primar.

I. Rick, prof, def. şc. norm. Lupu, fost sub-director a l inv. particular.

Traduceri din Tolstoi

-- Romanul „Ana Karenin" --

Editura „Socec" a întreprins publicarea vastei opere a lui Tolstoi, romanul „Ana Karenina". Primele două volume au şi apărut în remarcabile condiţiuni tehnice. Al treilea şi ultimul volum este anunţat pentru la toamnă.

Versiunea în româneşte se datoreşte d-nei Ana Maria Bottez, spre cinstea cea mai deplină a conştiinciosei şi talentatei traducătoare. Nu numai că această traducere e prima în grai românesc, dar are calitatea de a transpune opera complectă a lui Tolstoi, după ediţiile definitive, aducând cel mai mare serviciu cetitorului. Diferitele ediţii franceze ale romanului acestuia sunt destul de inexacte şi mai ales hăcuite, uneori în chip absolut nepermis.

Traducerea d-nei Bottez mai are darul unui stil limpede pără la farmec, capabil a înviora în româneşte nuanţele infinite ale exprimărei marelui artist şi gânditor rus.

Infăţişarea genială a tipului lui Karenin, imensele suferinţe ale Anei, mărirea şi căderea omului, inconsecvenţele sufletului omenesc sunt reliefate în traducerea romînă în chip atât de dibaci, încît ne lămureşte definitiv asupra puterei de creare, concepţie şi artă care a rînduit pe marele apostol slav alături de genille lumei.

Publicarea „Anei Karenin" de către editura „Socec" este o acţiune de real folos pentru cultivarea publicului românesc.

SPECTACOLE

x Grădina şi sala Cinema SIDOLI: — Astăzi şi în zilele următoare pentru prima oară în România, cea mai uriaşă reconstituire istorică ASEDIUL ROMEI dramă în 6 mari acte după romanul lui Massino D'Azeglio.

⁂ Cinema Elisabeta. Astăzi se reprezintă IUDITH TRACHTEMBERG (Tragedia evreicei din Ghetto) sguduitoare tragedie din viaţa evreilor pângăniţi după romanul lui Emil Franzos. Rolul principal a fost interpretat la Berlin de mondialul artist Moissi.

Bogatul program conţinând 9 mari acte este complectă cu o vedere şi Maimuţele poznaşe comedie.

Cronica Vasluiului

-Vizitând spitalul „Drăghici"-

Vaslui.— Oraşul nostru posedă un mare spital, admirabil condus de d. dr. Andreescu, un distins şi priceput medic.

Pentru a cunoaşte situaţia aaestui spital, l-am vizitat.

Trebue să recunoaştem că felul cum îşi face datorie personalul spitalului, e mai presus de orice laudă. In special d. sub-chirurg Andrei Munteanu dovedeşte acea muncă pe care numai un funcţionar conştiincios ştie s'o depue. D-sa m'a condus prin diferite saloane.

Pretutindeni domneşte o stare higienică admirabilă iar bolnaviii sunt îngrijiţi în chip exemplar. Alături de d. Andreescu care se poartă cu bolnavii ca un adevărat părinte, d. A. Munteanu contribue prin serviciile d-sale la bunul mers al instituţiei. Am stat de vorbă cu câţi-va bolnavi cari se exprimau cu multă laudă la adresa d-lor dr. Andreescu şi Munteanu. Există aci şi saloane de izolare cari contribue într'o largă măsură la stingerea epidemiilor cari se ivesc.

Am felicitat în chip călduros pe d. A. Munteanu pentru felul devotat şi în adevăr lăudabil în care-şi face datoria de 12 ani, contribuind cu conştiinciozitate de ameliorarea stărei atâtor suferinzi

C.

Informaţii

x Inmormântarea arhim. Dr Isopescul are loc Vineri dim. la ora 10 la mănăstirea „Cetăţuia".

Toţi prietenii şi cunoscuţii sunt invitaţi a lua parte.

❑ Prefectul de judeţ, faţă cu cazurile de antrax ivite prin comunele rurale, a cerut medicului veterinar al judeţului, să iee măsurile cuvenite, pentru a nu se mai tăia vite în mod clandestin şi să nu se pună în vânzare carne, înainte de a fi controlată de medicii veterinari respectivi.

❑ D. Fara, secretarul consiliului judeţean, obţinând un concediu de Luni, va fi înlocuit în acest timp de d. Chirică, şef de birou.

❑ Acum câte-va seri, d. Dănulescu, ofiţer superior la oficiul telegrafic a fost victima unui furt îndrăzneţ.

Lipsind de acasă o jumătate de oră, fiind într'o vizită cu soţia chiar în apropiere, a găsit locuinţa sa din str. Stejar 78, complect devastată.

S'au furat blănării, haine, juvaere şi diferite lucruri, în valoare de peste 200.000 lei.

A fost arestat un individ, văzut cum păndea în stradă pe când se comisese furtul.

x D. farmacist Jean Friedman, a fost numit fasistent la depozitul de medicamente din localitate.

❑ Un scandal în gară.— Aseară, un enorm scandal s'a petrecut în gara din localitate.

Un sergent caru niste lămuriri, d-lui Fântânaru, sub-şef de gară, care era tocmai ocupat a da drumul trenului pentru Paşcani.

D. Fântânaru dădu un răspuns, care probabil nu mulţumi pe sergent, care rădică tornul şi vociferă. Iată însă că din senin, interveni un plotonier şi o nouă discuţie începu, care luă din ce în ce proporţii mai mari.

Se formară două tabere, una din militari, şi alta din ceferişti şi civili.

La un moment dat, s'a părut ceferiştilor, că plutonierul ar avea de gând să scoată arma, şi atunci unii ceferişti se repeziră şi dezarmară pe plutonier.

In acest timp civilii cerură intervenţia poliţiei, sosi subcomisarul Turcu, care era de serviciu, şi invită pe toţi până la Comisariat.

De aici un nou conflict cu subcomisarul şi în focul discuţiunelor, n'au lipsit nici înbrâncelli reciproce.

Autorităţile au fost avizate şi când au sosit la faţa locului d-nii dr. Gorgescu, prefect de poliţie, colonel Tulea, camandantul pieţei şi procurorul Iorga.

Ancheta începută aseară continuă şi azi.

*

Azi dimineaţă ancheta a continuat la Comisia dispărţirei I.

In timpul anchetei, făcându-se rău d-lui comisar Popp, un alt comisar a fost însărcinat cu continuarea cercetărilor.

x Din iniţiativa unor tineri ieşeni, Sâmbătă seară va avea loc în saloanele societăţii de gimnastică (Str. Şcoalei de Arte), un mare bal american, cu surprize extraordinare.

Se va juca şi comedia bufă „Recomandaţia" de Maury.

⁂ Un groaznic incendiu a distrus cu desăvârşire marea fabrică de pielărie a d-lui Filderman din Bacău.

Pagubele sunt enorme.

❑ Astă noapte, în urma unei certe, din cauze familiare, Gh. Ciobotaru din str. Conta 32, a rănit cu un foc de revolver pe Constantin Boiceanu din comuna Miroslava.

Din fericire rana nu este gravă.

Criminalul a fost arestat.

⁂ Rămăşiţele pământeşti ale regretatului arhimandrit Iosupescul, au fost transportate la Cetăţuia, unde va avea loc mâine inhumarea.

x Bustul lui State Dragomir. In urma înţelegerei dintre d-nii M. Codreanu directorul teatrului naţional şi R. Suţu preşedintele sindicatului ziariştilor şi membru în comitetul pentru ridicarea unui bust regretatului State Dragomir la cimitirul Eternitatea, s'a stabilit ca solemnitatea desvelirei bustului să aibă loc Sâmbătă 23 Septembrie, la mormântul artistului.

Vor participa directorul şi artiştii Teatrului Naţional din Iaşi, ziariştii ieşeni, amicii şi admiratorii defunctului, o delegaţie a artiştilor din Bucureşti şi reprezentanţii autorităţilor locale.

❑ Toţi ieşenii şi în special ceferiştii sunt rugaţi a veni mâne 31 August ora 9 seara în sala Cinema Bejan din Bulevardul Elisabeta No. 2 *să admire pe micii concertişti ai Societăţii culturale Muzicale „Unirea" ai şcoalei de ucenici din atelierile Simeria c. f. r. Ardeal.*

❑ In seara zilei de 6 Septembre va avea loc în sala Modern o frumoasă reprezentaţie cinematografică, în folosul societăţii funcţionărilor comerciali.

Un program excepţional de bogat este rezervat spectatorilor.

❑ Se aduce la cunoştinţa tuturor membrilor corpului didactic, cari vor să participe la congresul general ce se va ţine în Bucureşti în zilele de 4—7 Septembrie a. c., că drept legitimaţie la ori ce ghişeu de cale ferată din toată ţara pentru reducere de 75 la sută, le serveşte carnetul de identitate pe C. F. R.

Marile serbări ale Presei

din Grădina Copou

Vineri 1 Septembrie

Ruletă — Tombolă

Flori, Confetti, Serpentine

Vânătoare de porumbei

BĂRCILE

POŞTA ALBASTRĂ

DINAMOMETRUL

Premii : două poliţe de asigurare a câte 5000 lei

:: Bal în Grădină ::

SURPRIZE UIMITOARE

Muzica Militară

Inceputul la ora 7 seara

Intrarea 5 lei de persoană.

Muzica militară va cânta dela orele 7 seara până după miezul nopţei.

⁂ Duminică 3 Septembrie ora 9 jum. a. m. va avea loc adunarea generală extraordinară a Societăţii „Ateneul Popular din Tatarăşi" în sala de bibliotecă a Ateneului.

La ordinea zilei :

a) Expunerea situaţii (de Preşedinte şi Cenzori).

b) Chestiunea acţiunei întreprinsă de Preot V. Mihăilescu şi Gr. Bejan.

c) Chestia constituirei juridice.

d) Afilierea la Casa de Cultură a Poporului.

e) Complectarea Consiliului.

f) Chestiuni eventuale.

Persoanele cari nu pot fi prezente pot da împuterniciri prin scrisori la alţi membri.

❑ Luni a avut loc la Podul Iloaei botezul copilului d-nei şi d-lui dr. Balan, medicul primar al spitalului de acolo.

Naşi au fost d. profesor dr. Slătineanu şi d-na şi d. dr. Cazacu.

Au luat parte numeroasă persoane din acea localitate, printre care d-nele Glosan, Carp, Ionescu, Bădărău etc.

Dintre oaspeţii ieşeni, am remarcat pe d-nii dr. Tănăsescu, medicul şef al oraşului, d-nii Iamandi, Argetoianu. Au participat de asemenea d. dr. Varzaru, directorul ospiciului din Costuţeni.

Copilului i s'a pus numele de Petrea Alexandru.

Cu acest prilej aziştenţa a visitat spitalul, rămânând deplin satisfăcuţi de chipul cum e organizat şi de modul cum sunt trataţi bolnavii.

Cu trenul de 11 noapte, oaspeţii ieşeni au părăsit casa d-nei şi d-lui dr. Balan, unde s'au bucurat de o primire cam nu se poate mai cordială.

❑ Direcţiunea Regională va face un tren de plăcere Vineri 1 Septembre aci cu plecarea din Iaşi la 7 dimineaţa, la Vasile-Lupu (UnghenB.), pentru cetăţenii Ieşeni, cari doresc a participa la solemnităţile deschiderei liniei normale între Iaşi-Chişinău.

Un bilet de cl. III din Iaşi la Vasile-Lupu serveşte şi la înapoiere, care va avea loc în acelaşi zi, la ora 12 amiazi.

G. SIROTA

Ieri am anunţat că tenorul-cantor G. Sirota va sosi în localitate. G. Sirota se numără printre cei mai mari muzicanţi din lume. La concertele sale, teatrul Metropolitan din New York, (unde încap mai multe mii de oameni) era insuficient pentru numărul persoanelor care doreau să ia parte. Mai renumit este el în rugăciune.

Sirota şi Cvartin se numără printre cei mai renumiţi artişti în arta rugăciunilor. Evreii ieşeni vor avea acum ocazia de a asculta pe acest mare cantor Joi 31 August în Sinagoga cea Mare ora 7 jum. seara.

ULTIME INFORMAȚIUNI

La ordinea zilei, în politica externă, și cu caracter de mare acuitate, nu este numai chestiunea moratorului german ci și problema existenței Austriei.

Mica Republică se află în adevăr într'o situație disperată și concomitent cu un nou apel la Liga Națiunilor, guvernul austriac încearcă o altă orientare politică, înainte de prăbușirea lui definitivă, care ar însemna dispariția oricărei urme de autoritate constituită în acea țară.

Interesant este felul cum gândește guvernul francez în această chestie și care gândire se reflectează în ziarul „Le Temps".

Sub nici un chip Franța nu admite tendința italiană de a acapara Viena. Oficiosul francez are cuvinte de o severitate neobișnuită împotriva acestei tentative.

Guvernul francez socoate că independența Austriei și buna ei stare constitue o chestie morală pentru Europa. El crede chiar că țărișoara aceasta ar putea fi o mare putere producătoare. „Le Temps" este de acord cu „Times" că: „Austria seamănă cu o cădere de apă. Dacă pui capitalul necesar pentru a o utiliza, ea constitue o bogăție. Dacă nu știi să faci sacrificiile necesare, ea va risca mereu să fie o cauză de devastare".

De aceia guvernul francez se pronunță pentru integrala ștergere a datoriilor austriace și punerea la dispoziția ei a capitalurilor necesare pentru refacere.

x **Piața Valutară.** — *Cursul de Paris, sosit aseară la București, arată că leul a cotat ieri la închidere 9 și 70. Bine înțeles că paritatea București continuă a nu corespunde.*

Intr'adevăr, la București devizele notează:

Francul francez 10 lei 60, lira engleză 627, ltra italiană 6 lei 22 dolarul 141, coroana cehoslovacă 4 lei 50,

Marca germdnă 11 și 50, coroana austriacă 0 19, marca poloneză 1 și 85.

In ce privește marca germană e de remarcat că la un moment dat ea a ajuns eri în capitală la 13 și 13 și un sfert. Ultimele știri din Paris au făcut însă ca ea să scadă din nou și s'a încheiat cu 10 jum. aseară.

Astă-zi de dimincață știrile din Paris fiind din nou favorabile mărcei, la deschidere ea a notat 11 bani și la ora 12 a ajuns la 11 jum. până la 11 trei sferturi cu tendința fermă.

x Autoritățile locale sunt nedumerite în ce privește solemnitatea inaugurărei nouei linii ferate Iași-Chișinău.

D. Ionel Brătianu, care trebuia să asiste la solemnitate, s'a aflat ieri în București, unde a prezidat un consiliu de miniștri. Cum și pentru astăzi este anunțat un consiliu, e probabil că d. Brătianu nu va mai participa la inaugurare.

Astă noapte vor trece prin Iași spre Chișinău, d nii general Moșoiu ministrul comunicațiilor și Tancred Constantinescu, director general al căilor ferate.

Direcția regională a alcătuit un tren special care va pleca astă-noapte la ora 2 la Chișiadu.

x Sub regimul vechiului regat, nu se puteau obține subvențiile necesare pentru ca Institutul Antirabic să funcționeze în condițiile cerute de tehnica științei medicale.

Sistemul se menține însă și subt România-Nouă. Și astfel o instituție de o mare importanță— din Basarabia vin zilnic zeci de cazuri, care cer tratamentul antirabic—nu dispune nici de o minimă subvenție necesară pentru pregătirea personalului institutului.

In specie, tehnica operatorie nu se reduce numai la injecții ci și la prepararea serului Ori aceasta cere oameni competenți, căci cea mai mică greșală de dozaj putînd aduce grave consecințe: paralizii și uneori chiar moartea.

Astăzi, când d. dr. Löebel este bolnav, toate lucrările în materie sunt lăsate în sama unui simplu sanitar.

Va înțelege ministrul sănătății publice marele neajuns ce izvorește din această stare de lucrări?

x **Regimul grâului modificat.**—Morarii s'au străduit și au întrebuințat toate abilitățile pe aproape nimic.

Realitatea a triumfat. Dașteptat de presă și din alte părți ministrul Sassu a trebuit să recunoască că grâul proprietarilor e un alt tip de cât grâul de obor.

După socoteala pe greutate proprietarii cu grâu de 82 k la hectolitru, vor primii după noul regulament — și câte are să mai vie — 33.000 lei vagonul.

De altfel proprietarii prin uniunea sindicatelor agricole nici nu ceruse mai mult de 35000 lei vagonul când delegatul lor discutase cu ministrul regimul grâului.

Ce a rezultat din acțiunea morarilor pentru rechiziție? N'avem grâu. Proprietarii cei mai mulți n'au pus la trie ul grâului, așteptând să-l trieze morarii, delegații ministrului rechizionator.

Morarii au făcut de altfel hatâruri pentru unii proprietari cu nume sunătoare și răsunătoare, scutindu-i de rechiziție Așa „Moara Dacia" fără a mai aștepta rechiziția a cumpărat grâul principelui Barbu Știrbei recolta 1922 de pe moșia Onești, 34700 vagonul gara Vlădeni.

Este cu adevărat că grâul cumpărat e de o calitate extraordinară având greutatea 82 k. hectolitrul.

x Azi a sosit în localitate familia regretatului arhimandrit Isopescul, care a cerut ca rămășițele scumpului lor defunct, să fie înhumate la Suceava.

Probabil că dorința familiei va fi îndeplinită.

x In seara de 6 Septembrie, vă avea loc la Cinema-Modern, o reprezentație extraordinară, dată de societatea funcționarilor comerciali.

Comitetul roagă publicul, de a da tot concursul comisiunelor, autorizate cu plasarea biletelor.

Ministerul de finanțe a decis schimbarea timbrelor fiscale. In acest scop s'au comandat noile clișee la Paris.

Ministerul de războiu face cunoscut că se va ține un nou examen pentru școalele militare de ofițeri activi pentru toate armele la 25 Septembrie

— Asigurați-vă viața și averea la *Franco Română* Soc. Anonimă de asigrrări generale București.

Reprezentant: Gh. V. Sion, Iași Piața Unirei.

Reintors din vilegiatură
s'a redeschis
Cabinetul dentar
Medic dentist
H. D. MOLDVAN-GRUNBERG
Str. Ștefan cel Mare No. 3
Cassa Kiesser
Consultații 9 12 și 3 6

DOCTORUL
C. Gancevici
Vechi intern al Spitalelor din București
Specializat la Paris și Berlin în
BOALE DE PIEPT
Medic-șef al Sanatoriului Bârnova
Consultații: Luni, Mercuri, Vineri dela 10—12
Str. Lascar Catargiu No. 38
(Piața Sf. Spiridon)

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
FOST ASISTENT UNIVERSITAR
BOLI DE COPII
CONSULT. 2-4
IAȘI - STRADA GH. MĂRZESCU No. 17 IAȘI

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p. m
— Str. Armeană 4 — 6

Serviciul Telegrafic și Telefonic
AL ZIARULUI „OPINIA"

Congresul dela Alba-Iulia

— Convocarea comitetului executiv al partidului național.— Invitarea partidelor din opoziție. —

București.— Comitetul executiv al partidului național a fost convocat la Cluj. D. Mihai Popovici, fost ministru, a plecat aseară din Capitală.

In ședința comitetului se va fixa data ținerei congresului la Alba-Iulia.

Este vorba a se invita la congres și reprezintanții ai tuturor partidelor din opoziție.

Inainte de congres sau de serbările încoronărei, d. Iuliu Maniu va înmâna Regelui un memoriu la care lucrează acum.

Serbările de Incoronare

— Hotărîrile consiliului de miniștri.— Cum va decurge solemnitatea.— Data se va fixa astăzi.—

București.— Ieri după amiază la ora 4 a avut loc acasă la d. Ionel Brătianu un consiliu de miniștri prezidat de premier și la care au participat miniștrii aflători în Capitală, d-nii Banu, Angelescu, general Moșoiu, Aurel Cozma și ing. Saligny, președintele comisiunei de încoronare.

S'a discutat și alcătuit programul serbărilor de încoronare. Data când se vor ține serbările a rămas să se fixeze în consiliul de miniștri convocat pe astăzi. Prin urmare; data de 15 Octombre anunțată de unele ziare, nu este oficială

*

La Alba Iulia serbările vor dura o singură zi. Se va face încoronarea în catedrala special construită, se va ceti o proclamațiune și va urma defilarea trupelor. Se va da apoi un uriaș banchet în cinstea țăranilor, pentru care scop se vor improviza ospătării populare,

Serbările vor continua în București.

Suveranii își vor face intrarea triumfală în Capitală, pe sub arcul de la șosea. Se va oficia apoi un serviciu religios și va avea loc defilarea în Parcul Carol. Pe lângă unitățile de trupă, vor defila originale cortegii istorice și etnografice.

Cu acest prilej se vor pune în circulație mărci postale jubilare, a căror confecționare a fost comandată la München.

Imediat după fixarea datei definitive a serbărilor, se vor trimite invitațiuni tuturor curților imperiale, regale și princiare și guvernelor republicane.

O cerere de dare în judecată

contra maiorului Poltzer și a d-lui C. Argetoianu pentru asasinarea d-rului Aroneanu.

București— Fratele d-rului Aroneanu a înaintat ministerului de justiție o petiție prin care cere darea în judecată a maiorului Poltzer și a d-lui C. Argetoianu.

Petiția este însoțită de un memoriu care se încheie cu cuvintele:

„Sângele curs pe dușamelele cazarmei Reg. 27 Inf. Bacău, cere răzbunare. Lacrimile bătrânilor părinți care au crescut pe fiu, n'au secat încă și nu vor seca până când dreptate nu se va face. Toată lumea a cunoscut și a văzut crima, numai autoritățile de atunci n'au văzut nimic."

Fraudele de la Poșta centrală
— Arestările operate —

București. - Anchetarea formidabilelor fraude comise la Poșta Centrală din Capitală, a dus și la descoperirea autorilor furtului de jumătate milion, dintr'o scrisoare de valoare trimisă de la Brăila la Buzeu.

Au fost arestați funcționarii Dumitrescu Constanța, Traian Dinescu, C. Ionescu și conductorul Lăzărescu.

Sesiunea Ligei Națiunelor

Geneva 30.— (Rador). Sesiunea ligei Națiunelor, care trebuia să se deschidă astăzi, se va deschide mâine 31 August.

Revoltele din Ukraina

București. — Din Lemberg se anunță că răscoalele în Ukraina se întind, din pricina rechizițiilor cerealelor și a persecuțiilor religioase.

Cavaleria a șarjat mulțimea.

Grevele din Franța

Paris 30. (Rador). Greva generală poate fi socotită ca lichidată. La Havre metalurgiștii singuri continuă greva; ce alte categorii de muncitori au reîncepul lucrul.

Chestia reparațiunelor

București. — Din Paris se anunță că secretarul de stat Schroeder a fost primit ieri de comisia reparațiunelor, căreia i a expus punctul de vedere german.

Pentru astăzi se așteaptă luarea unei hotărâri.

Controlul avérilor străine în Jugoslavia

București. — Un decret al guvernului din Belgrad ordonă instituțiilor financiare să comunice ministerului de finanțe situația averilor străine depuse la bănci.

Comunicarea trebuia făcută până la 25 August.

Problema Austriei
— Un nou apel la Liga Națiunelor. —

București. — Guvernul austriac a făcut un nou apel la Liga Națiunelor, cerând ajutor imediat și efectiv pentru a evita o prăbușire a Austriei și a se înlătura consecințe dezastruoase pentru Europa

Sovietele publică archivele secrete de Stat

Riga 30. (Rador). — Din Moscova se anunță, că Sovietele au început publicarea archivelor de stat. Primul volum va conține documentele cu privire la raporturilor Ruso Germane și corespondența lui Alexandru III cu Wilhelm precum și documentele relative la alianța franco-rusă. Celelalte volume vor conține documente secrete privitoare la războiul mondial.

Epilogul catastrofei de la Valea-Largă
— Deschiderea acțiunei publice. —

Bucuresti. — Cabinetul de instrucție al Trib. Prahova a terminat ieri cercetările în chestia catastrofei de cale ferată de la podul Prahovei de la Valea-Largă.

Au fost ascultați numeroși martori, victimele, și rudele celor uciși care s'au constituit parte civilă.

Procurorul a deschis acțiune publică pentru crima de omucidere.

Regele Alexandru vizitează uzinele Scoda

Praga 30.(Rador).— Regele Alexandru al Jugoslaviei însoțit de d-nii Nincici și Duca a vizitat uzinele Scoda din Pilsen, după, care s'a întors la Marienbad.

FELICITARE

Vechiului nostru coleg, domnul

Richard Hassel

actualmente în serviciu la Fabrica „Textila" Copou-Iași.

îi trimitem pe această cale o felicitare, cu adevărat sinceră, cu ocaziunea jubileului său de 30 de ani de serviciu ca Maestru-Mașinist.

Colegii săi

LA ROSE
(Trandafirul)
cu SIGNORET și Dra BRABANT
este titlul celui mai pasionant film francez ce se va reprezenta de Luni 4 Septembrie 1922 la CINEMA MODERN.

Farmaciile
din Iași și din provincie sunt înștiințate că găsesc registre g-ta, de înregistrarea rețetelor la Tipografia H. GOLDNER Iași.

Bun vânzător
special pentru încălțăminte se caută la MAGAZINUL O. MELIXON.
Str. Cuza Vodă 38 (vis-a-vis de Socec.

Antreprenorul de Construcții
Iosub Con
Str. C. A. Rosetti 41, Iași
primește in antrepriză orice fel de Construcții publice și particulare, reparații, etc., executând lucrările spre cea mai deplină mulțumire.
Până acum in se onul actual a executat 3 lucrări importante de unde s'ar putea lua info mațiuni.

FIRME
comerciale, industriale, financiare, profesionale și p institutii cu PREȚURI PE JUMATATE comandați la
I. MAX
Str. C. Negri 58

IMPORTANT
Biroul EXPRESUL din Piața Unirei face cunoscut publicului voiajor că pe lângă casa de bilete de C. F. R a deschis și o casă specială pentru vânzarea biletelor de călătorie pe vapoarele cele mai rapide și confortabile a Societăților străine. Vinde și reține locuri pentru toate porturile din lume pentru toate clasele, dând și nformațiuni emigranților.

Zecimale de la 100 la 1000 kg.. BASCULE de 1000 și 1500 kg. din fabrica Florenz-Viena. PODURI-BASCULE de 3000 chgr. din fabrica Schember-Viena.
De vânzare la Banca Dacia, Iasi.

De vânzare
prin licitație publică la trib. Iași s. 3 a in ziua de 4 Septembre 1922 ora 12 ameaz ocul viran din Iași, strada Elena Doamna No. 41 colț cu strada Ornescu lânga spitalul Israelit in intindere de 2200 metri pătrați.

Gradina Pomul Verde
Compania Israelită de operetă KANAPOFF
Vineri 1 Septembrie 1922 ora 9 jum. seara precis
primul debut al celebrului artist amerieau
B. ADLER
Maestrul teatrului Liric din New-York
A HAVER IN LEIBEN
Piesă în 4 acte
Imp. teatral Herman Braunștein.

1)

Un Palmarium de savanţi

— Anticipaţii asupra anului 3000 —

(Din „Hamydal filosoful" de MAURICE DEKOBRA)

Kolok şi din pavilionul 322, în care locuia alveola W. R., cela-ce altădată, în timpurile preistorice ale Evului burghez, se numea un apartament. Kolok era lucrător la maşinele de încălzit cu abur Selersum. Câştiga şi el, ca toţi oamenii emisferului boreal, paisprezece bonuri pe zi, celace în monedă antică ar fi echivalat cu aproape 45o franci. Câştiga 5 bonuri de îmbrăcăminte şi 4 bonuri de distracţii pe care şi le alegea de pe Tabloul de distracţii legale.

Trăia fericit în uniforma cenuşie a costumului egalitar. Mânca trei ore pe zi, se distra şase şi stătea în alveola W. R. restul zilei. Împărţea şi el cu ceilalţi patru locuitori ai pavilionului 322 iubirea Simbalinei, femeia delegată de comisarii districtului plăcerilor comune a locatarilor. Căci vremea în care omul îşi lega o femee numai pentru el, trecuse de două secole. Oamenii noi dispreţuiau imoralitatea antică care admitea monstruositatea de neînchipuit şi totuşi legală, ca o femee să nu acorde favorurile ei decât unui singur bărbat.

Şi Kolok, după ce şi termină treabă, ieşi să se plimbe cu Simbalina, care, toată săptămâna se culca în alveola lui.

Demult îi promisese că, dacă l'o iubi cu zel, are s'o ducă la Palmariul savanţilor. Altădată, bravii oameni ai timpurilor barbare îşi recompensau copii ducându-i la grădina zoologică. Acumă, ţinta excursiilor lucrătorilor manuali care manifestau oarecare curiozitate pentru cele ale spiritului era Palmariul savanţilor.

Simbalina nu-şi ascunse bucuria el mare la gândul de-a vedeă fiinţele aceste bizare, care erau ţinute afară de cetate, într'un loc anume.

Kolok dădu două bonuri de distracţie şi intră. La poartă, un negustor oferă într'un vast paner, roticele de azimă cu care se delectau pensionarii Palmariului.

— Oh! cumpără-mi o duzină, ceru Simbalina care se şi bucura să dele de mâncare savanţilor şi artiştilor.

Kolok cosimţi.

Intrară şi ei în sala în care aşteptau lucrători fără treabă, un şef de ateliер de la uzinele primariei şi unul de la spe.

În sfârşit, când se adunară vre o douăzeci de vizitatori, apăru un conducător care le făcu semn să'l urmeze şi începu să le vorbească:

— Tovarăşi, aveţi să vedeţi câteva specimene din celace altă dată se chema elita intelectuală a ţării, în timpurile în care mânca revoluţie nu stabilise încă Uniunea internaţională a Lucrătorilor egalitari. Sub regimul capitalist această elită trăia amestecată în Societate. Întâlneai în oraşele diferitelor state europene, oameni mai mult sau mai puţin bine îmbrăcaţi, căci ei erau bogaţi sau săraci, după dibăcia cu cari ştiau să şi speculeze invenţiile.

Oamenii aceştia se chemau „savanţi" sau „artişti". Detaliu curios: nu puneau nici odată pe vre o scară. *Nu făceau nici un lucru manual.*

Pretindeau să impue lumii concepţiile lor estetice sau ipotesele lor ştiinţifice. Erau, în sfârşit, nişte paraziţi care trăiau pe spinarea sărăcilor, a sidarilor, a electricianilor, a minierilor, ca nişte chiriaşi pe animalele din care sug sângele. Timpurile noui au aranjat această nedreptate strigătoare. O ştiţi, elita a dispărut în fine. Din fericire noi am nivelat inteligenţele şi, după cum bogăţia şi sărăcia au dispărut din lume, talentul şi idioţia au fost şi ele îndepărtate.

Dar, prin milă, prin pură bănăvoinţă, comisarii Consiliului suprem a Federaţiei europene au decis să păstreze, cu titlu de curiozitate, câteva probe din aceşti paraziţi de odinioară. Ei primesc câte două bonuri de alimente şi două de îmbrăcăminte, cu toate că strict vorbind n'ar avea drept, fiindcă nu fac nimic util.

Se înţelege de la sine că nu capătă nici un bon de distracţie. Le ţin loc preocupaţiile lor celebrale şi obiceiurile bizare.

(Va urma)

Chestia păinii la Roman

Populaţia ameninţată de foame. Lipsa păinii.— Se impun urgente măsuri.

Roman.— Din cauza unei neînţelegeri dintre brutari şi moara Ralcb, populaţiunea romaşcana este ameninţată să sufere de foame. Neputându se înţelege cu moara asupra preţului făinei, (moara cerând pentru făină un preţ prea urcat, pentru ca să se poată menţine actualul preţ al păinei albe de 5 lei) brutarii au refuzat să fabrice păine.

În cea ce priveşte păinea neagră, ea lipseşte cu desăvârşire să fabrică la intervale o păine căreia îi se de numirea de păine de secară şi pentru care se fă 4 lei.

Populaţiunea locală se obişnuise deacum cu lipsa păinei negre, mulţumindu-se cu cea albă, iată însă acum din cauza unei neînţelegeri dintre moară şi brutari, neînţelegere pe care cei în drept nu se grăbesc să o aplanese, populaţia locală este ameninţată să rămână şi fără păine albă.

Populaţia săracă se întreabă cu groază ce se va face acum când şi mălaiul care ar fi putut să înlocuiască păinea, se vinde la noi cu 4.50 lei kgr.

Credem că cei puţin acum cei în drept pătrunşi de gravitatea acestei chestiuni, se vor grăbi să-i dea o soluţionare cât mai urgentă gândindu-se la cele ce îndură populaţia săracă a oraşului nostru.

Mosc.

Din Hârlău

Înfiinţarea unui cerc sportiv.— Succesul înregistrat de către asociaţia sportivă şi muzicală „Hacoah" din Iaşi la ultimele festivităţi şi progresul realizat de sus numita asociaţie din punct de vedere al muzicei şi sportului, corespunzând cu adevărat menirei sale, au insufleţit tinerimea hârlăuană, care şi-a propus a da fiinţă unui atare cerc sportiv în localitate Dl. Ezra Vartenberg, preşed. asociaţiei „Hacoah" din Iaşi, a promis şi de data asta preţiosul D sale concurs.

Sâmbătă 2o August curent a şi sosit în localitate unde va rămâne timp de zece zile pentru a pune bazele nouluu cerc şi a-i da un început de organizare.

Prima şedinţă a comitetului de acţiune pentru înfiinţarea Gimnaziului a avut loc Duminică 21 August curent. S'a discutat despre mijloacele de realizare a unui local necesar şi chestia corpului didactic. Dificultatea se întâmpină tot la realizarea localului.

Cât priveşte corpul didactic el va fi recrutat cu uşurinţă, dat fiind ofertele soţilor Gheorghiu, D-na Băltăreanu, Dr. Agapie de a preda în mod gratuit anumite obiecte de studii. Vom reveni.

Închiderea cercului „Unirea".— Cercul Unirea din localitate a fost închis şi „sigilat", sub motiv că n'ar fi decât o grupare anti guvernamentală. A fost deschis, în urma telegramelor trimise către Rege, guvern, deputaţi.

Chestia va luă proporţii.

Prof.

Maculatură
de vânzare la ad-ţia ziarului

Pentru eftinirea carnei

Din partea d-lui Ştefan Buciuc, preşedintele societăţii comercianţilor măcelari detailişti, primim următoarele:

În localul soc. „Comercianţilor Români" din str. Vovidenia, a avut loc Marţi după amiază alegerea comitetului definitiv a societăţei „Comercianţilor Măcelari detailişti din oraşul Iaşi, Taurul Moldovei".

A fost ales preşedinte, în unanimitate, harnicul şi neobositul casier de până azi, d. Stefan Buiunciuc.

Vice-preşedinţi d-nii Mihai Zaharia, comerciant de 40 de ani în piaţa Halei şi Ghiţă Bălcu, de acelaş vârstă, comerciant în piaţa Sf. Spiridon

Casieria a fost încredinţată d-lui Constantin Verdeş.

Prim consilier a fost ales d. Solomon A. Idel. Mai fac parte din comitet d-nii Solomon Solomon, Iancu Ornstein, Constantin Enoiu, Pereţ Moise, Basarabeanu Ion şi Uşer Riven.

Cenzori d-nii C. Blanariu, G. Irimia şi L. Leahu.

Făcându se unirea aceasta între măcelarii detailişti aceştia încetează de a mai fi speculaţi de angrosişti şi astfel asigurăm pe concetăţenii noştrii că le vom putea procura carne mai bună, îndestulătoare şi pe un preţ cât va fi posibil mai convenabil, mulţumindu-ne cu un minimum de câştig.

Acum rugăm pe părintele comunei noastre şi facem apel la toată populaţia de a ne sprijini în luptă contra engrosiştilor cari caută pe toate căile să devie iar stăpânii pieţei fără concurenţi, pentru a continua cu specula de până acuma, îmbogăţindu-se de pe spinarea cetăţeanului nevoiaş.

Avem speranţă că apelul nostru va avea ecou şi vom obţine sprijinul cuvenit.

Publicatie

Consiliul de administraţie al cooperativei „Frăţia Moldovei Unite din Iaşi str. Cuza-Vodă 67, hotărând vinderea imobilului său din Iaşi Str. Ştefan cel Mare No. 19.

Se face cunoscut d-lor amatori că vor trebui să prezinte oferte închise până la 3 Septembrie 1922 urmând ca în ziua adunărei generale extra-ordinare să depue 10 la sută garanţie asupra preţului oferit.

Preşedinte *Dr. Th. Cerkez*

Brilliante
Perle, Smaragde,
Bijuterii şi metale preţioase
cu preţuri mari
cumpără SUSSMANN
Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 29
(deasupra Magazinului „La Romaşcanul"
ORELE 2—6 p. m.

NOUL SALON
pentru
NUNŢI ŞI BALURI
vis-a-vis de Gimnaziul Ştefan cel Mare, lângă baia Pogor.
Cel mai luxos local construit după cerinţele higienice, cu aranjament modern. Se poate închiria chiar de astăzi.
Tramvai până la scară.
Vizitaţi spre convingere

Garajul Franco-Român
J. COULON et Comp.
Str. General Berthelot 3
Atelier de stru gărie mecanică, tâmplărie, vopsitorie şi tâmplărie, execută orice lucrări în această bra şă.
Agent autorizat al Case S. R. A, şi Leonida et comp pentru orice accesorii şi piese.
Pneus „Michelin" precum şi bocsuri pentru garat automobile. Benzină, ulei, valvolină, vaselină, gaz etc. se vând la orice oră din zi şi noapte.
Se dau cu chirie automobile închise şi deschise.
Direcţiunea

„SARPIVIN"
Soc. Anonimă Română pentru industrializarea vinurilor indigene naturale
Capital Statutar Lei 5.000.000 — Emis lei 1.000.000
Ţinând seamă de nevoile industriei noastre pentru a-i putea da o extinde e care să rival zeze cu intreprinderile similare din străinatate şi a putea face faţă cumpărăturilor de vinuri noi am hotărât sporirea, în mod treptat „a capitalului iniţiat în limita trebuinţelor" căutând să cointeresăm şi o parte din marele public.
Astfel prin procesul verbal din 1 August 1922 am hotărât sporirea capitalului iniţial de 500.000 lei la 1.000.000 (un milion) printr'o singură emisiune de 1000 acţiuni la purtător.
Acţionarilor vechi li se rezervă câte o acţiune nouă pentru două acţiuni vechi rămâ ând ca 500 acţiuni să fie lăsate subscripţiei publice cu preţ de 500 lei acţiunea nominală, pentru care subscriitorii vor plăti 525 lei din cari 25 lei pentru fondul de rezervă plus 25 lei cheltueli de emisiune pentru fiecare acţiune.
Primul vărsământ de 30 la sută se va face până la 15 Septembrie a. c. Consiliu şi rezervă dreptul de a dispune de restul acţiunilor nesubscrise la acel termen.
Subscrierile se fac la Soc. Coop. a Podgorenilor strada Stefan cel Mare şi la Laufer et Sârcu Hotel „Bit der".
Consiliul de Administraţie

Laboratorul de chimie analitică
— Dr. KONYA —
Execută analize *medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice,* analize alimentare, *lapte, făină, băuturi*; analize *de urin- suc gastric, spute, puroi uretral, calculi biliari, etc.*, analize chimico-technice.
Şeful laboratorului dr. ERMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universităţii din Bucureşti.
FIOLAGE de tot felul riguros dozate, perfect sterile, absoliut nedureroase. Depozit de Fiolage conţinând orice fel de sndicamente întrebuinţate în injecţiuni hypodermice (săde mercuri, arsenic etc.)

Pentru medici dentişti şi techniciani dentişti
AUR 22 Karate, **Platină**, speciale Goldlothe în toate caratele, **sârmă de aur** precum şi toate amalgamele de aur, totdeauna în depozit.
Expeditiuni sigure şi urgente, cont a ramburs
ALEXANDER ROSENFELD
Cernăuţi, Strada Ştefani No. 11

Părul nu mai cade
MATREAŢA cât şi orice afecţiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuinţărei loţiunei
„PETROLOL"
singurul remediu preparat riguros după principiile ştiinţei de d-rii KONYA şi FIU, chimişti.
Pomada Tanno Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.
DIGESTON Dr. KONYA Praf digestiv, restabileşte digestia dificilă; uşurează asimilaţia alimentelor; taie acreala şi arsurile din stomac
Depozit la Farmacia Dr. KONYA şi FIU.

Liceul de Domnişoare „Goraş" din Botoşani
a ineeput inscrierile la 1 August pentru eleve interne, semiinterne şi externe. Liceul este asimilat cu şcolile secundare gradul II ale Statului.
Elevele nu dau examene de fine de an şi nici examen de admitere. Şcoala funcţionează în LOCALUL PROPRIU compus din trei frumoase imobile cu parcuri superbe, proprietatea soţilor Cristina şi Ştefan Goraş.
INTERNATUL funcţionează în condiţiuni admirabile. Dormitoare elegante cu parchete şi boazerie în stil modern. Masa excelentă. Preţurile sunt cele mai avantajoase din întreaga ţară. Dota şcolară redusă la strictul necesar, având-se în vedere greutăţile traiului. Localul este amenajat cu săli de gimnastică, desemn, muzică şi laboratoare. Meditaţie serioasă a lecţiunilor zilnice.
Corpul profesoral este compus din:
Părintele Hristofor Deliu, licenţiat în teologie: Religia.
D-na Elena Răutu, profesoară definitivă la Eternat: Fizico-chimice.
D-na Maria Mascanu-Duca, profesoară definitivă la Externat: Limba latină.
D-na Cristina Goraş, directoarea institutului: Limba franceză.
D-ra Marta Springer, profesoară definitivă Şcoala normală de fete: Matematică.
D-ra Eliza Steflea, profesoară definitivă: L. română.
Părintele Toma Chiricuţă profesor titular la liceul „Laurian: dreptul, educaţia şi filozofia.
D-l Vasile Gheorghiu, profesor definitiv la liceul „Laurian": istoria.
D-l Th. Olinescu, profesor definitiv la liceul „Laurian" limba germană.
D-ra Elena Răutu, profesoară la Externat; Ştiinţele naturale şi geografia.
D-ra Eugenia Alexandrescu maestră de lucru manual.
D-na Ana Popescu. maestră de gospodărie.
D-ra Victoria Răutu, profesoară titulara: gimnastica.
D-l Victor Gălin, profesor titular: desemn, caligrafie, pictura.
D-l Al. Nicolescu. profesor la şcoala normală: muzica.
Profesori repetitori pentru internat: d-l Ştefan Goraş d-na Eugenia Bogdănescu.
DIRECŢIUNEA

VIŢE ALTOITE
Pepiniera Neculai Marcoci
Comuna Galata Iaşi
din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare
50.000 fire Selection Carriere
10,000 „ Chaselas Dore
25.000 „ Aligoté
10.000 „ Muscat Ottonel
5.000 „ Muscat Frotigneau
50.000 „ Produc. Delevare cu rădăcină
500.000 „ „ „ fără rădăcină
500.000 „ Port Altoi Rip. P.
Viţele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iaşi.

Franco-Româna
Societate Anonimă de Asigurări Generale Bucureşti
Capital de reasigurări
500,000.000 frcs.
Face asigurări în condiţiunile cele mai avantajoase şi în toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, Viaţă în combinaţiunile cele mai variate.
Agenţia Generală, Iaşi
GH. V. ŞION, Piaţa Unirei
Agenţie specială Tg. Frumos
Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă
Agenţia Specială, Podul Iloaei
Buchman et Maier Str. Carol

Cereţi pretutindeni
MIŢULIN
cea mai bună pasta de curăţit ghetele albe şi colorate, de pânză, antilopă, etc.
Se află de vânzare la drogherii şi magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iaşi

ANUL AL XVIII-lea No 4581 — 1 LEU NUMARUL — DUMINICA 3 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN [illegible] 300 — ŞASE LUNI [illegible] 160 — TREI [illegible] — REDACTIA [illegible] — STR. [illegible] — TELEFON No. [illegible]

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI — IAŞI, — STR. MÂRZESCU 17 — UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universitatei Iaşi

Temeritate şi descompunere

— Ce se pregăteşte la încoronare şi ce se petrece la inaugurare —

Pe neaşteptate a fost repusă în discuţie chestiunea încoronărei. In sentimentul tuturor era că serbările în chestiune vor suferi o nouă amânare. Erau doar atîtea puternice argumente, care vorbeau în acest senz!

In primul loc, cei mai mulţi găseau că ar fi logic ca problema încoronărei să se puie, după ce România îşi va fi dat noua constituţie. Atunci, Suveranul urmând să jure pe noua lege fundamentală, s'ar fi cuvenit ca să puie pe a lui frunte şi coroana de rege al tuturor românilor.

Erau apoi motive de ordin politic, care pledau pentru amânare. Foarte mic era numărul acelora care vedeau posibilă o ast-fel de sărbătoare a romînimei, în starea de extremă tensiune de astă-zi dintre guvern şi opoziţie.

Ori, iată că d. Ionel Brăteanu se decide pentru încoronarea imediată, iar consiliul de miniştri deliberează de două zile în privinţa programului.

*

Scopul politic este evident. Dacă n'ar fi de cât faptul că guvernul a pus chestiunea exact după câte-va zile dela anunţarea congresului dela Alba-Iulia şi încă motivul politic ar fi incontestabil.

De cât un lucru. Fixarea serbărilor încoronărei, în atari condiţiuni, constitue un act de mare temeritate. A duce pe rege la Alba-Iulia şi a-l reîntoarce la Bucureşti, înconjurat numai de fastul oficial, fără prezenţa opoziţiei — iată ceea ce nu poate să nu fie considerat ca un gest extrem de disperare politică.

Că lucrul e posibil, noi nu ne îndoim. In această şi multe alte privinţi d. Ionel Brăteanu este perfect de acord cu regele. Omul care socoate că va putea realiza noua constituţie fie şi fără prezenţa opoziţiei în parlament, de ce n'ar crede că se poate încoronarea, cu bruscarea tuturor acelora ce nu vor să socotească guvernarea liberală ca o fericire pentru ţară?

La urma urmei, care poate fi cel mai rău dintre rezultatele obţinute pe această cale? Că regele se va s t r i c a cu toate celelalte partide? Cu atât mai bine pentru partidul liberal, care, în definitiv, nici nu datoreşte alt-ceva.

*

Suntem deci în prezenţa unui act de mare temeritate — în caz dacă ar fi ca încoronarea să aibă loc la 15 Octombrie şi nu ar surveni vr'o amînare de u l t i m moment, ceia ce noi credem ca cel mai probabil din toate.

Chestiunea ce se pune este a se şti dacă d. Ionel Brăteanu şi partidul liberal îşi pot permite acest joc periculos. Să nu se uite, într'adevăr, că nu numai că d. Brăteanu n'a reuşit să realizeze destinderea între partide, dar a făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru ca să mărească suprafaţa opoziţiei. Un prim motiv deci, care ar fi trebuit să împiedice actul de îndrăzneală de astă-zi. Nu provoci nepedepsit o opoziţie numeroasă şi destul de puternică!

Dar mai este şi altceva. Situaţia lăuntrică din partidul liberal este din cele mai rele. Lupte şi frământări interne, veleităţi, gelozii, ameninţări, de toate. Dovadă cetiţi cele ce s'au petrecut la Chişinău cu prilejul vizitei d-lui general Văitoianu. Ascultaţi apoi ce vă spune cel dintâi liberal răsărit, care vă iese în cale. Partidul e adânc dezbinat şi vechea disciplină de fier a trăit.

Că este astfel, priviţi la ce se petrece cu prilejul inaugurării liniei Iaşi-Chişinău—un eveniment şi el destul de important din punctul de vedere al politicei raţionale. Miniştri prezenţi nu se înţeleg, se evită şi se subminează reciprocamente. Fiecare din ei s'a dus cu un număr de prieteni. Găsiţi la serbare pe Mârzescu cu ai lui, pe Alecu Constantinescu cu ai lui, pe Văitoianu cu cîţiva. Mai găsiţi prieteni de ai lui Inculetz şi cei ai lui Ciugureanu gata, gata să se încaiere.

Când ast fel este situaţia—căci ea este identică în întreaga ţară—a încerca lovituri ca acele ale încoronărei, care însamnă sfidarea opoziţiei şi exasperarea partidului naţional ardelenesc, constituie un fapt extraordinar şi care poate să coaste enorm politiceşte până şi pe un atotputernic, cum este d. Ionel Brătianu.

Op.

Linia Zorleni-Basarabească

—O ghicitoare care urmează a fi dezlegată —

Sub titlul *„O ghicitoare"* un corespondent ocazional ne scrie cela ce urmează:

„S'a publicat odată prin ziare, că din motive economice, se va da circulaţiei pe ziua de 15 | 8 crt. linia Zorleni-Prut-Basarabeasca. După vr'o două săptămâni, tot prin ziare, publicul este informat că deschiderea acestei linii s'a amânat pe ziua de 15 | 9 crt, iar acum pe calea svonului public, suntem informaţi că linia nu se mai deschide. Aceste veşti le-am primit şi anul trecut, exact pe aceste căi, şi svonul din urmă a avut temei.

Este cineva la C. F. R. care să ghicească dacă această linie se mai deschide şi când? In caz negativ, este cineva la C. F. R. care să facă socoteală, cât s'a cheltuit pentru construcţia acestei linii? Şi în caz afirmativ să ne comunice şi rezultatul?

Căci dacă, după 3—4 ani de când se construeşte, linia tot nu este circulabilă, timp în care au putrezit destule traverse din cele puse pe terasament, ba s'a întâmplat şi recentul accident din Zorleni, atunci probabil se aşteaptă putrezirea întregului material lemnos, şi poate şi a şinelor, pentru ca să înceapă dela capăt construirea! Pare că se repetă, în privinţa acestei linii, povestea liniei din Rusia, care deşi inexistentă, totuşi funcţiona! Căci şi această linie, a funcţionat, s'a închis, iar de vre'o trei ani se redeschide mereu, fără să fie deschisă! Sau poate abia se proectează? Cine ghiceşte!

Maiorul Poltzer asasinul

NOUILE DECLARAŢIUNI ALE — d-lui ARGENTOIANU —

Revenim din nou, în această chestiune, nu fiindcă avem vr'o speranţă că autorul crimei 'va fi pedepsit—trăim doar în România de după război—ci fiind că chestiunea presintă un deosebit interes, din punct pe vedere al regimului sub care trăim, de cîţi va ani incoace.

In corpul ziarului cetitorii găsesc amănunte despre o nouă declaraţie făcută, de cîtră d. Argetoianu în c h e s t i a asasinărei d-rului Aroneanu.

Spusele fostului ministru de interne averescan confirmă încă odată faptul notoriu, că maiorul Poltzer a asasinat cu ştiinţă şi premeditare, pe nefericitul dr. Aroneanu. Ceva mai mult. D. Argetoianu spune că ştie mai multe de cît a declarat în public şi că este gata a dovedi în justiţie afirmările făcute.

In ori-ce altă ţară din lume, ast-fel de cuvinte, venite de la un fost sfetnic al Tronului, ar fi pus imediat în mişcare acţiunea judecătorească. Naiv cine şi-ar închipui că aşa ceva se va întîmpla la noi. Veghiază el doar, d. Alecu Constantinescu, care l'a trimis pe asasinul galonat să salveze situaţia disperată electorală a d-rului Manolescu-Strunga!

Dar mai este şi o altă lature a problemei: Cazul de conştiinţă a d-lui Argetoianu, de pe vremea cînd ocupa fotoliul internelor.

—„Aveam raport că Poltzer, nu i vinovat, deci nu l'am putut urmări, spunea d. Argetoianu.

Posedam însă dovezi complecte, că, în fond, el este asasinul".

Frumoasă explicaţie a muşamalizărei de pe vremuri. Cum? D. Argetoianu ştia pertinamente că maiorul Poltzer a comis o crimă oribilă, şi, cu toate aceste, l-a lăsat în pace, pentru ca continuînd să necinstească epoletul, să poată comite şi mai departe crime şi abuzuri. Şi toate astea de ce? Fiind că avea un raport fabricat în scopul muşamalizărei? Dar nu-şi dă seamă fostul ministru de interne că prin aceste cuvinte d sa caracteriză fondul moral al unui regim întreg şi al personalităţei sale proprii?

Dar să nu insistăm. Nivelul moral de la noi a scăzut atât de jos încât e aproape sigur că i se va asigura şi mai departe maiorului Poltzer impunitatea, după cum nu este exclus că acel care a ştiut că e vorba de un asasinat şi nu l-a pedepsit, să mai ocupe şi în viitor un fotoliu ministerial.

Cr.

Mica Antantă ajută Austria

Bucureşti. — Se cofirmă că guvernul Jugoslaviei, Cehoslovaciei şi României a decis să acorde un ajutor financiar Austriei.

In curând se vor urma discuţiile pentru fixarea condiţiunelor de ajutorare.

VIAŢA ECONOMICA

De se reduce cultura grîului

— Lipsa de pâine.— Ce fac diriguitorii români.— Preţul mondial. — Fiscul şi concepţia d-lui Vintilă Bratianu. —

Lipsa de pâine ameninţă să crească continuu, în funcţiune de scăderea producţiunei grâului.

Aceasta nu numai că nu este incurajată, dar este strangulată prin inepţia unora şi dilentintismul altora, din cei ce ne conduc.

Am făcut astăzi o mică anchetă pe la cerealiştii din târguşoarele Iaşului. Ţaranii aduc numai câte un sac grâu treierat cu cai, plin de pământ şi corpuri străine, fir oftigos şi-l vând cu 30 lei suta de K. Micii negustori îl vând la colectorii pentru morari cu 34 lei suta, iar colectorii îl vând morarilor cu 36 lei suta. Aceiaşi morari voesc să se compenseze în preţ şi calitate, rechisionând grâul de prima calitate cu 30 lei suta K. gară, adică cu 29 lei suta loco proprietar.

Astăzi porumbul este mai scump de cât grâul. Nu se ţine socoteala de principiul vaselor comunicante mondiale în materie de preţuri, care e natural să fie busola producătorului. In Ceho-slovacia kilogramul de pâine neagră este preţuit astăzi 14 lei (3 Kr.) iar de la 1 Septembrie, kilogramul din făină integrală va costa în Franţa 1 franc, adică 10—14 lei.

*

Preţul probabil pe care îl va primi când va avea recolta gata este factorul hotărâtor, ca producătorul să pue în pământ munca şi capitalul. Când preţul este o chestie de capriciu, nici macar a ministrului agriculturei, care îşi simte o răspundere morală pentru mersul agriculturei, ci a ministrului de comert preocupat—şi dacă!—de alte probleme, e natural că agricultorul conştient şi care nu vrea să se ruineze, să nu cultive grâul, planta cu o evoluţie de 11 luni, deci cu cea mai lungă perioadă de cultură din toate cerealele, în timpul căreia capitalul şi munca stau închise şi se adaug neîncetat.

Producătorul de la cel mai mare până la cel mai mic, prin directive conştiente, prin intuiţie, prin deprindere, prin imitaţie, cultivă planta care îi aduce cel mai mare folos, cu cea mai mică cheltuială şi muncă.

De aceea cu regimul aplicat de guvern cerealelor, opt zecimi din terenul de cultură se cultivă astăzi cu furaje: orz, ovăz, ; şi cu porumb, din care un sfert este hrană iar trei sferturi alcool.

Orzul şi ovăzul, cu o singură arătură, când ziua e de 14 ore, se transformă în bani cel mai târziu peste 4 luni, fără a li se mai număra nici corpurile străine, nici kilogramele la hectolitru.

Porumbul tentează foarte mult pe micul cultivator, care îşi munceşte singur ogorul. O singură arătură la sfârşitul primăverei când ziua e mare şi hrana omului şi a vitelor foarte uşoară. Copii încep a prăşi de la 12 ani. Dacă ar fi numai pentru hrană, cultura porumbului ar dura 10 luni, pentru că poate fi transformat în grăunţe fie pentru export, fie pentru hrană de cât bătându-se ştiuleţii (ciocălăii) la Februarie-Martie.

Regimul nostru fiscal, cu aprobarea serviciului sanitar, împinge la întrebuinţarea porumbului după 5 luni. De la Octombrie ţaranul începe a bate porumbul pentru că are întrebuinţare chiar pentru grăunţele ude. Se duce cu sacul cu grăunţe la velniţă şi se întoarce cu 2—3 sticle de alcool de 96°, deliciul casei de la copilul de ţâţă, care numai plânge nici odată, nici nu trezeşte noaptea pe mamă pentru supt, dacă i se pune în gură un surogat: o fărmătură de mămăligă îmbibată în rachiu într'o peticuţă, până la bătrânul ca ei căruia alcoolul îi suprimă tusa.

*

Dar şi fiscul cu d. Vintilă Brătianu în frunte, e încântat de cultura porumbului care aduce din taxele pe gradele alcolului — cu cât otrava e mai tare şi mai ucigătoare cu atât statul încasează mai mult pe litru — un sfert din veniturile bugetului!

In vechiul regat se cultivă din pământurile cultivabile trei sferturi cu porumb. Alipirea Basarabiei — regimul rusesc — şi a Ardealului — regimul austriac — ne-a ajutat să reducem pentru întreaga Românie Mare cultura porumbului numai la jumătate din terenurile cultivabile.

Să ne mai mirăm că nu se samână destul grâu în România Mare şi de aceea populaţia trebue să facă vânătoare pentru o pâne, iar leul nu-l putem creşte pentru că n'avem de export grâul care este aşa de căutat în ţările cele mai civilizate ca şi cele mai înapoiate, în cât este plătit cu aur sau petre preţioase.

Ungaria la frontiera ei incasează pe făina de grâu No. 0 de fie care vagon 50.000 coroane cehoslovace. Dânsa a produs anul acesta 11,860.000 qt grâu, 5,130.000 qt secară şi numai 7.500.000 qt orz şi ovăz. Atâta grâu la un petec de pământ cu 6.000.000 locuitori numai, e dovadă că cultura grâului e incurajată şi ajutată.

Dar la noi. ?

A se ceti în pagina 3-a ultimele ştiri telegrafice şi telefonice

Cererea de despăgubiri a Ungariei

— România pregăteşte răspunsul —

Bucureşti. — Mâne Sâmbătă va avea loc la Marele Stat Major o conferinţă între un delegat al ministerului de finanţe, directorul despăgubirelor şi generalul Gorschi, pentru alcatuirea răspunsului pe care România îl va înainta comisiei de reparaţiuni, relativ la cererile de despăgubiri ale Ungariei, pentru pagubele ce le-ar fi pricinuit armata română în timpul ocupaţiei din 1919.

INSEMNARI

China occidentului

Un ziar oficios publică unele date asupra situaţiei politice din China. In rezumat, se constată urmatoarele.

China are trei parlamente în loc de unul; cu toate că este republică, are şi un împarat. De vre-o cîţiva ani, China şi-a dat o constituţie, dar chiar din ziua promulgărei, constituţia s'a evaporat în pivniţele Pekingului. Miniştrii nu stau mai niciodată la postul lor, şi îşi lasă locţiitori slăbănogi, vicleni şi iresponsabili.

Sperăm că nu ne va ţine nimeni în nume de rău dacă vom face o comparaţie sumară între ţara aziatică şi fericitul nostru regat balcanic.

România are un singur parlament care însă nu-i decât o adunătură de mameluci la ordinele guvernului — ceia ce înseamnă că n'avem parlament de loc.

România este un regat unitar, dar are două dinastii domnitoare şi un vice-rege. O dinastie este onorifică, de origină germană, cu reşedinţa la Bucureşti şi Sinaia. A doua dinastie este efectivă, de origină orientală, cu reşedinţa la Bucureşti ş. Florica. Vice-regele stăpâneşte Basarabia şi are reşedinţa la Chişinău.

România are de 56 ani o constituţie care însă, chiar din ziua promulgărei a dispărut în beciurile Siguranţei.

In fine, miniştrii Romîniei nu-şi pun locţiitori, ci operează singuri la post; în schimb, ei înşişi sînt slăbănogi, vicleni şi iresponsabili.

Iar pe deasupra, locuitorii Romîniei Mari sînt adevăraţi chineji în materie de libertăţi publice şi drepturi cetăţeneşti.

Mici deosebiri există între republica cu împărat şi regatul cu mai multe dinastii. Predomină însă un sentiment general de mare apropiere. Dacă n'am reuşit a fi o Belgie a orientului, ne putem considera în schimb, şi cu mult succes, o Chină a occidentului.

RENOVATUS

In loc de CRONICA DRAMATICA

DESPRE TEATRUL HABIMA

de

MAXIM GORKI

Studiu inedit, apărut în *„Prager Presse"* din 25.8.22. Destinat pentru numărul viitor din revista *„die Weltbühne"*.

Teatrul Habima constitue o dovadă strălucitoare despre puterea atot învingătoare a talentului.

Un teatru mititel, ascuns în una din ulicioarele dosnice şi întortochiate ale Moscovei. Sala de spectacol nu cuprinde mai mult de 200 locuri. Pereţii sunt tapisaţi cu pânză de sac cenuşie, şi această ţesătură rudimentară împrumută teatrului coloritul unei seriozităţi impunătătoare a unei aspre simplicităţi.

Intreprinderea e mică, dar cu toate acestea a reclamat o muncă enormă şi o tensiune extraordinară a forţelor intelectuale angajate. A fost fondată de către câţi-va tineri evrei sub conducerea talentatului actor *Zemach* şi a regisorului aproape genial *Mcedelow*, care s'a îmbolnăvit mortal din cauza surmenajului şi în ultimul timp era adus pe o targă la repetiţiile din teatru. (In ultimul moment aflu că Mcedelew a murit între timp).

Intreprinderea aceasta admirabilă a fost creată în frig şi foame, în lupta neîntreruptă, dusă pentru dreptul de a putea grăi în limba Thorei, în limba genialului *Bialik*. Toţi actorii Habimei sunt tineri şi fete, care muncesc din greu pentru ca să şi câştige existenţa zilnică. Dar după ce s'au istovit toată ziua în vâltoarea fabricelor şi a birourilor care le tocesc mintea şi simţurile, oamenii aceştia se adună la repetiţii plini de dragoste religioasă pentru vechea şi sonora lor limbă, pentru arta lor tragică şi-şi studiază rolurile până noaptea târziu, cu o îndărătnicie şi uitare de sine de adepţi, care cred în puterea miraculoasă a cuvântului frumos rostit.

Ştiu câte greutăţi, câte obstacole au trebuit să învingă oamenii aceştia, câtă energie au avut de cheltuit în lupta contra prostiei, a invidiei şi a răutăţii, dar nu vreau să vorbesc despre suferinţe acolo unde putem vorbi despre o mare victorie a sufletului. Vorbim prea mult despre rău şi aceasta duce numai la întărirea lui în viaţa noastră. Să nu fim oare în stare să învăţăm a ne dispreţui suferinţele?

In acest teatru am văzut de trei ori reprezentarea actului lui *Pinski*: *„Ahasverus"* sau *„Navi"* şi am fost de faţă şi la o repetiţie a piesei lui *Anski* *„Hadibich"*. Rolul eroului din piesa lui Pinski era susţinut de distinsul actor Zemach, care desena chipul zguduitor al profetului din vremea distrugerei Ierusalimului de către Titus, jucând cu o tărie şi o putere de convingere supraomenească. Fără să cunosc limba, neînregistrând decât puterea şi sonoritatea ei, simţii totuşi toate chinurile profetului ale cărui cuvinte nu pătrundeau până la inima poporului iubit cu patimă şi înţelăsei atunci disperarea fără margini a sufletului acestuia adânc simţitor.

Dar numai jocul lui Zemach şi acel al excepţionalului talent al actorului *Wardi*, şi nici puterea lucrării însuşi răscolira sufletul. Nu. Tăria impresiunei totale o hotărî armonia reprezentaţiei, închegarea *muzicală* a jocului tuturora şi a fie-căruia în parte.

Stofa cenuşie a cortinei se despică şi par'că dispăru zidul care desparte prezentul de trecutul îndepărtat: în faţa noastră răsări piaţa viol-multicoloră aşezată lângă zidul unui mic orăşel iudeu; prin artă se vedea câmpia dogorâtă de soare şi la orizont se desluşi un palmier singuratec şi încovoiat, acoperit de praf. Şi din această clipă, sufletul vă fu învăluit de atotputernicia frumuseţei, furâţi scufundaţi în viaţa oraşului iudeu, furâţi transpuşi în trecutul de acum 2000 de ani, care câştigă viaţă în ziua înfricoşătoare a apunerei Ierusalimului.

„Ce sunt pentru tine, rusul şi ateul, Sionul şi Ierusalimul,

Continuarea în pagina II a

Grădina şi Sala Cinema Elisabeta

Astăzi Vineri 1 Septembrie — **Opera complectă** — **Intregul program 9 acte mari**

Judith Trachtenberg

TRAGEDIA EVREICEI DIN GHETTO

Sguduitoare tragedie prelucrată după puternicul soman a autorului evreu Emil Franzos. Judith Trachtemberg este cea mai puternică dramă din viaţa evreească clasată printre cele dintâi scrieri ale lui Emil Franzos cel mai reputat autor modern evreu. De un dramatism emoţionant şi sguduitor, de o morală superioară, a eastă dramă tragedie poate fi văzută de toţi. Ea mişcă până la lacrimi, înalţă moralul spectatorului lăsând cele mai puternice impresii. Piesa teatrală „Judith Trachtenberg" s'a jucat in ultimul timp la Berlin cu un ansamblu măreţ în frunte cu artistul

MOISI

oare a jucat pe scena teatrului Naţional din Iaşi acum câteva luni. Programul e complectat cu o vedere şi **Maimuţele Poznaşe**, comedie.

Filmul va fi acompaniat cu o musică specială anume adusă pentru această operă.

CINEMA MODERN

Astăzi in matineuri şi seara

Cu enorme greutăţi am obţinut şi vom reprezenta astăzi până Duminică toată opera 14 acte mari 14 8000 metri

FATA DIN PICADILLY

Cea mai superbă realizare cinematografică după eminentul autor francez Jules Mary. In rolul prim graţioasa stea

D-ra LYA MARA

Geniala, sincera şi cea mai incomparabilă vedetă a ecranului se represintă actualmente in 200 cinematografe la Paris FATA DIN PICADILLI cu acelaş enorm succes ca în Iaşi — Monopol Apollo Bucureşti.

Grădina Cinema SIDOLI

Sâmbătă 2 şi Duminică 3 Sept în ambele matineuri şi seara la 9 jum.
Rulează ambele filme la un loc 14 acte

Răzbunarea lui TARZAN

Operă complectă 8 acte 8 şi

ASEDIUL ROMEI

Operă complectă 6 acte. — Cu toate că rulează 2 filme la un loc preţurile locurilor rămân cele obisnuite. — In curând **Cele trei măşti** inscenat şi jucat de marele artist HENRI KRAUS creatorul şi eroul nemuritorului film GERMINAL.

Gradina Pomul Verde

Compania Israelită de operetă KANAPOFF
Vineri 1 Septembrie 1922 ora 9 jum. seara precis
primul debut al celebrului artist amerieau

B. ADLER

Maestrul teatrului Liric din New-York

A HAVER IN LEIBEN

Piesă în 4 acte — Imp. teatral Herman Braunştein.

„FULGERUL"

DIN BUCUREŞTI
Fabrică de Spălătorie şi curăţitorie Chimică
Strada Dragoş 25

Aduce la cunoştinţa publicului că pe lângă spălătorie am mai infiinţat şi o

Curăţitorie chimică

instalată cu maşini din cele mai perfecţionate şi după ultimele cerinţi moderne, aşa că onor. clienţi vor putea fi bine serviţi cu curăţitul hainelor cât şi la lengerii.

Biroul fabricei: Cuza Vodă 35 IAŞI.

Cu stimă
L. SEGAL

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

Apel la Caritatea ieşană

Pentru ajutorarea unei copilite orfane —

Din partea d lui Diaconescu, învăţător din comuna Vlăsineşti, judeţul Dorohoi, primim următoarele:

Stimate Domnule Director,

„Odată cu începerea anului şcolar porţile şcoalelor secundare se deschid larg pentru mulţi copii, cari de multe ori nu sunt şi cei mai buni, ci cei mai avuţi. Copii buni dar lipsiţi de mijloace sunt lipsiţi din cauza sărăciei, de posibilitatea unei specializări corespunzătoare gradului lor de inteligenţă.

O copilă orfană, complect săracă, dar foarte inteligentă, ar dori să intre în şcoala de Sericicultură a d-nei Mironescu; dar pentru anul acesta această şcoală nu are nici o bursă. Vin pe această cale cu rugămintea de a deschide prin ziarul d-voastră o listă de subscripţie pentru copila Elena Holic. Cei ce vor binevoi a-i veni în ajutor vor avea mulţumirea că pregătesc societăţii un element util.

Fiind încredinţat de binevoitorul d-voastră concurs, vă aduc mulţumirile copilei şi ale mele".

OPINIA dă curs apelul înmosului învăţător şi deschide lista de subscripţie, pentru a se putea aduna suma de Lei 3000 — taxa de bursieră celelalte cheltuieli obligându se să le suporte d. Diaconescu.

OPINIA subscrie 50 lei

AVIZ

Cursurile Şcolii Ortodoxe Naţionale a Femeilor Române str. Carp No. 2 se deschid in ziua de 22 Septembrie st. n,

Elevele la intrarea lor in şcoală trebue să prezinte certificat medical.

ce înseamnă pentru tine nimicirea templului?"—întreabă raţiunea.

Dar inima se cutremură plină de jale în privirea chinurilor profetului, care prevede nenorocirea poporului şi care simte nimicuicia negustorească a aceluiaş popor, care ridiculizează vorbele pline de tâlc ale profetului său şi râde de chinurile sufletului pustiit a acestuia.

Şi dacă simţi durerea străină tot atât de intens ca şi pe a ta proprie, este pentru că tinerii plini de talent de pe scenă, sunt animaţi de mai multă sinceritate ca în realitatea bestială, unde omul e adeş silit să recurgă la minciună şi ipocrizie—pentru a se putea apăra pe sine şi ce are mai drag. Vorbesc despre omul evreu, gonit ca un guzgan de câni proprii şi străini, despre acel om care posedă de la natură un talent sau altul, e însufleţit de dorinţa de a munci pentru binele poporului său şi care înţelege să înbească cu o patimă de neînvins, nedoborătoare chiar ţara aceia în care e martirizat—ţara pogromurilor.

Reprezentaţia aceasta însufleţită de frumuseţe şi armonie mi-a amintit anii cei mai buni ai renumitului teatru artistic din Moscova, din acea perioadă în care excelenţii săi interpreţi erau tineri, şi plini de credinţă în stiinţenia operei lor.

Dar, pe cât îmi pare, actorii Habimei au un mare avantaj faţă de teatrul artistic, chiar din timpul cel mai bun: ei nu sunt înzestraţi cu mai puţin talent, dar posedă mai multă patimă, mai mult extaz.

Teatrul este pentru dânşii un serviciu divin, aceasta se observă imediat. Totul, cuvintele, mişcările, mimica, este umplut cu armonie profundă şi din toate străluceşte acea sinceritate înţeleaptă, care se naşte numai din artă, din talent.

O sumă enormă de muncă e îngrămădită în acest teatru mic; încă o pildă măreaţă de vraja puternic artistică şi talentul acestui popor.

Habima este un teatru în care evreii se pot mândri. Copilul acesta frumos promite să se desvolte şi să devină un macabeu.

Tradus de W.

Maxim Gorki

SERVICIUL MILITAR

—şi aplicarea art. 53 din legea recrutărei —

Primim următoarele:

Tinerii care urmează a face armata şi cari deşi au la bază 4, 5, 6, şi chiar 7 clase de liceu, — potrivit legei de recrutare,—nu pot beneficia măcar de art. 53 (adică de a face armată cu termen redus) cum sunt cei cari posedă diplomele şcolilor de comerţ inferior, curs seral, de meserii, cooperatiste, de sericicultură, etc. etc., şi cari au la bază 4 clase primare.

Cu alte cuvinte, e de ajuns să ai 4 clase primare şi să urmezi 2—3 ani cursurile uneia din şcolile arătate mai sus şi poţi face armată cu term redus, pe când dacă ai 5—6 clase de liceu nu te poţi bucura de această favoare.

Deşi prin lege este stabilit principiul egalităţei drepturilor şi îndatoririlor şi deşi consideraţiuni de ordin moral, social, familial şi economic sunt baza încoporărilor, totuşi s'a tras cu buretele peste aceste consideraţii când a fost vorba de tinerii ce s'au străduit 8—9 ani pe băncile şcoalei, obligându-i să facă armată în aceleaşi condiţiuni şi în tot atât timp cât fac cei care nu au învăţat măcar a ceti.

Este de mirare cum cei de la cârma ţărei încă nu s'au gândit, că asemenea procedee înseamnă o nesocotire a celor mai elementare drepturi şi necesităţi sociale şi că aceasta contribue în mare parte la scăderea moralului acelor pe nedrept supuşi la supra obligaţiuni cetăţeneşti.

S'ar impune următoarele:

Tinerii cari au diploma de 4 clase de liceu sau gimnaziu, să fie şi ei incorporaţi în condiţiunile art. 53 din legea recrutărei, căci socotesc că, cultura ce aceştia o capătă în cei 8-9 ani de şcoală (4 primare şi 4 de liceu) poate fi echivalată cu cei 6-7 ani ce au acei cari au urmat o şcoală inferioară de comerţ (4 primare şi 3 de comerţ) etc. etc.

Altfel, s'ar întâmpla ca mulţi tineri să n'aibă nici acest îndemn de a absolvi un gimnaziu, ci să meargă la una din şcolile care deşi dă candidatului o mai inferioară cultură, totuşi îi rezervă o mai bună apreciere în lumea militară, putând beneficia de termen redus la serviciul militar.

Să nu se creadă că aceste rânduri sunt porniri pătimaşe. Ele evidenţiază numai interpretarea greşită ce se dă legei, care prevede clar, cum e şi natural, reduceri de serviciu în armată, după capacitatea de a învăţa instrucţia mai repede, consecinţă a gradului de cultură.

Sperăm că cei ce îşi vor da seama că aceasta este o delicată chestiune de ordin social şi moral, o vor aprecia şi sprijini cât mai bine.

Cu toţii avem sentimentul datoriei, dar trebue să ne conformăm curentului timpului şi şi înaltului spirit de echitate.

Un recrutat

LA ROSE

(Trandafirul)

cu SIGNORET şi D-ra BRABANT

este titlul celui mai pasionant film francez ce se va reprezenta de Luni 4 Septembrie 1922 la CINEMA MODERN.

Marile serbări ale Presei

din Grădina Copou

Vineri 1 Septembrie

Ruletă — Tombolă

Flori, Confetti, Serpentine

Vânătoare de porumbei

BĂRCILE

POŞTA ALBASTRĂ

DINAMOMETRUL

Premii: două polite de asigurare a câte 5000 lei

:: Bal în Grădină ::

SURPRIZE UIMITOARE

Muzica Militară

Inceputul la ora 7 seara

Intrarea 5 lei de persoană.

Muzica militară va cânta dela orele 7 seara până după miezul nopţei.

Informaţii

Repetăm informaţia noastră de acum câteva zile, atrăgând atenţia asupra ei mai ales autorităţilor din Iaşi şi ziarelor de Chişinău.

Ziarul N. Stein-Teişanu n'are nici o legătură cu ziarul „Opinia". Orice acte sau demersuri făcute în numele nostru urmează a nu fi luate în consideraţiune.

x Astăzi dimineaţă la ora 10, a avut loc la mănăstirea Cetăţuia, trista ceremonie a înmormântărei Arhimandritului Silvestru Isopescul.

Serviciul religios a fost oficiat de P. C. Arhimandrit Stupcanu, înconjurat de mai mulţi preoţi.

Au asistat membrii familiei, rectorul universităţii, profesori şi studenţi universitari numeroşi clerici, călugări şi poporani.

Cu trenul de 2 noapte, au plecat la Vasile Lupu, pentru a participa la inaugurarea liniei normale Ungheni-Chişinău d-nii Fântânaru şi Georgescu, prefecţi, d-nii Crupenschi şi Eraclide, senatori, d-nii Victor Iamandi, Dimitriu şi Osvald Racoviţă, deputaţi şi C. Toma, deputat şi primar al Iaşului.

O delegaţie de morari a plecat aseară la Bucureşti, pentru a se interesa la Oficiul economic, cu privire la aprovizionarea cu grâu.

La judecătoria ocol I rural, au început de ieri dezbaterile în procesul intentat de sătenii din comunele învecinate cu oraşul.

Sătenii cer ca imaşul comunei să fie expropiat în folosul lor.

Dezbaterile vor dura mai multe zile.

Parchetul general a trimis spre instruire dlui judecător Eşanu, cazul comisarului Vasiliu dela siguranţa locală.

La hotelul Bejan, s'a făcut aseară un scandal între civili şi militari pentru cl enteli obicinuite ale acelui local.

In legătură cu scandalul civilo-militar de alaltăieri din gara Iaşi aflăm că ancheta mixtă s'a terminat iar lucrările au fost înaintate parchetului.

Va fi probabil caz de dare în judecată.

SPECTACOLE

Cinema Elisabeta. Astăzi se reprezintă IUDITH TRACHTEMBERG (Tragedia evreicei din Ghetto) sguduitoare tragedie din viaţa evreilor păngăniţi după romanul lui Emil Franzos. Rolul principal a fost interpretat la Berlin de mondialul artist Moissi.

Grădina şi sala Cinema SIDOLI: — Astăzi şi în zilele următoare rulează ambele filme la un loc 14 acte RAZBUNAREA lui TARZAN, operă complectă 8 acte şi ASEDIUL ROMEI dramă în 6 mari acte.

In curând cele trei Măşti.

ULTIME INFORMAȚIUNI

x Este probabil că guvernul, urmînd insistențelor d-lui ministru Al. Constantinescu, intenționează să mușamalizeze crima maiorului Poltzer. Lucrul va fi însă foarte greu față de noile dovezi care s'au adus. Justiția a fost sezisată iar ziarele publică declarațiile categorice ale martorilor oculari, care sunt de așa natură, încît îi va fi foarte greu guvernului să mai acopere încă-odată faptele.

Indignarea generală este vie și țara întreagă înțelege că ar fi o pată rușinoasă dacă ar admite ca un asasin să mai poarte epoletele.

Până și teoreticianii de o cazie, care susțin că atunci cînd e vorba de un interes superior de stat suprimarea unui individ nu contează, or-cît în Romînia nu există pedeapsa cu moarte, pînă și aceștia recunosc că fapta maiorului Poltzer nu poate fi nici scuzată nici acoperită.

De astă dată la acest maior a lucrat sentimentul de răzbunare personală. Sîngele celui ucis cere deci ca dreptatea să se facă și asasinul să fie pedepsit.

x **Piața valutară.** — *Leul la Paris a cotat aseară 9,30.*

Ultimul curs al devizelor la București este:

Francul francez 10.85, lira engleză 637; lira italiană 6.25; coroana cehoslovacă 4.56; dolarul 144,50; coroana austriacă 0 18; marca germană 9 bani și jumătate.

In ce privește marca, cota dela Paris transmisă astăzi dimineață, arată urcarea la 0,93 centime. Deci, și la noi marca se va urca.

❑ *Din cercul ministrilor sosiți in Basarabia, la inaugurarea nouei linii Iași Chișinău, se anunță că serbările de încoronare vor avea loc în zilele de 16 și 17 Octombre.*

Tot din aceiași sursă se afirmă că, încă in cursul lunei Septembre. ministerul de finanțe va afecta jumătate miliard pentru imbunătățirea situației tuturor funcționarilor publici.

x Testamentul lui Heinnich Rosenbaum, se va deschide Sâmbătă 9 Septembrie.

De abia după cetirea testamentului, eforia bisericei catolice își va preciza demersul pe lângă autoritățile in drept.

x Din inițiativa d lui P. Dragomirescu, un congres al partidului poporului din Moldova și Basarabia, va avea loc in localitate, în cursul lunei Septembrie.

x În séara de 6 Septembrie, vă avea loc la Cinema-Modern, o reprezentație extraordinară, dată de societatea funcționarilor comerciali.

Comitetul roagă publicul, de a da tot concursul comisiunelor, autorizate cu plasarea biletelor.

❑ Tratamentul zilnic la Institutul antirabic din localitate, se face deocamdată de către d. dr. Buzdugan.

In curând se va reîntoarce în localitate d. dr. Pușcariu, codirectorul institutului, așa că serviciul antirabic va relua cursul normal.

❑ Membrii comisiunei pentru alcătuirea unui anteproect de reorganizarea cimitirelor, au fost convocați pentru Sâmbătă la ora 7 séara.

Ședința va fi prezidată de d. Voinea, ajutor de primar.

❑ D. Frătită, ajutor de primar, a plecat aseară la București, delegat de către administrația comunală, pentru a se interesa de aprovizionarea uzinelor cu țiței.

✱ Sâmbătă 2 Septembrie ora 8 seara va avea loc a VIII ședințăra literară și muzicală organizată de cercul cultural „Moris Rosenfeld" cu un foarte bogat program.

Conferința va fi ținută de d-l profesor Vaisberg care va vorbi despre „Problema limbelor Evreești". Vor urma apoi declamații și cântece din instrumente muzicale.

Intrarea liberă.

❑ In astă seară are loc la Copou mare serbare a Sindicatului ziariștilor din Moldova.

❑ Filarmonica „George Enescu" a primit din partea guvernului francez un repertoriu complect de partituni muzicale ale autorilor francesi moderni care nu se puteă procura din cauza vâlvâtei.

Astfel de acum încolo mulțumită generozității guvernului francez, ieșanii, vor putea să guste și musica franceză modernă, atât de puțin cunoscută la noi.

Valoarea dărului trece de 120,000 lei și a fost obținut prin intervenția Ceresului „Luteția" în urma cererei d-lui R. Drăghici, administratorul filarmonicei.

❑ Aflăm că societatea culturală „Domnița Ileana" din comuna Sinești județul Iași va organiza o serbare urmată de bal în ziua de Duminecă 17 Septembrie, în localul școalei israelito-române din Podul Iloaei.

Fondurile care se vor strânge vor fi destinate fundării unei biblioteci în comuna Sinești precum și a altor scopuri culturale.

Această lăudabilă inițiativă, datorită în mare parte d rei Eugenia Dumitriu, învățătoare și prezidenta societății, va găsi desigur pretutindeni cel mai binevoitor sprijin.

❑ Comitetul secțiunei județene a funcționarilor din județul Iași, luând cunoștință de informațiunea apărută în ziarul „Opinia" din 30 August a. c., cum că în ziua de 10 Septembrie va avea loc la Iași un mic Congres al funcționarilor, urmat de un banchet, face cunoscut că nu un congres va avea loc ci numai o conferință ținută de d. Nec. Schina, marele luptător pentru cauza funcționărească, care a întreprins o serie de conferinți în diferite orase și care va sosi în dimineața zilei de 10 Septembrie, urmând ca după conferință, funcționarii să ia o masă colegială, cu caracter intim, cu marele luptător.

x Se aduce la cunoștința celor interesați, că la Liceul Național din localitatea urmează a se clădi un local de Cămin pentru elevii săteni în valoare de 450000 lei și pentru care se deschide licitație publică după 10 zile dela prima apariție în jurnale a acestei publicări.

Planurile și Devizul se pot vedea la Cancelaria licenlei în fiecare zi de lucru dela ceasurile 11—12.

Doritorii de a lua asupra lor lucrarea vor depune la cancelaria 10 la sută din valoarea lucrărei în bonuri sau alte valori de stat.

❑ De astăzi 1 Septembrie au început înscrierile în școlile secundare ale Statului și la școlile asimilate cu Școlile Statului.

Părinții sunt înștiințați că trebue să își reînscrie copii până la 14 Septembrie inclusiv, altfel rămân neînscriși.

Corigențele încep la ziua de 16 Septembrie, iar cursurile încep la 22 Septembrie.

❑ De astă-zi dimineață pompierii Comunei și companiia de pompieri, sub conducerea d-lui Emil Sakelary architectul șef, au început dărâmarea schelelor de la imobilul Tetier din Str. Lăpușneanu.

MAȘINI

Un motor marin, marca americană, nou, 50 HP., cinci motoare industriale marca americana, noi, 40 50 HP. Patru tractoare marca Fiat în perfectă stare 70 80 HP. Nouă remorce marca Folotti cu cercuri de fer, noi, poartă kgr. 5000 toate in perfectă stare de funcționare

De vânzare

A se adresa Marco Mar'a Bo o d', București, strada Atena 18

Marco Mar a Bonoldi, Galați St. Neculai 11,

Toate mașinele se pot vedea în stare de funcționare la d-l Pietro S hiavo, garajul din strada Zimbrului 13 Galați

Se caută

la școala Ortodoxă din strada Carp No. 2, două pedagoage.

Pentru informații, intre orele 9—12 in fiecare zi.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

REGELE INTERVINE IN CHESTIA SERBĂRILOR DE INCORONARE

— Suveranul nu admite coincidența încoronărei cu congresul de la Alba-Iulia. —

București. — Luni se va întruni din nou comisiunea de încoronare.

D. Mișu, ministrul palatului a plecat aseară la Sinaia pentru a pune în curent pe Suveran cu hotărârile de până acum.

Din sursa cea mai bună se afirma că Regele a respins propunerea guvernului ca serbările de incoronare să aibă loc în timpul congresului de la Alba Iulia al partidului național.

Noui declarații ale d-lui Argetoianu

în chestia asasinării d-rului Aroneanu

— Fostul ministru de interne gata să dovedească în justiție că maiorul Poltzer este asasinul. —

București.— Ziarul „Aurora" publică noui declarațiuni pe care d. Argetoianu le-a făcut acum câteva zile într'un cerc de prieteni, oameni cu distinsă situație socială. Fiind întrebat asupra asasinărei d rului Aroneanu, fostul ministru de interne a declarat categoric:

—„Da! Maiorul Poltzer este asasinul și cunosc în deaproape felul cum s'au petrecut faptele.

„D-rul Aroneanu a fost adus de la cazarma Reg. 22 la comenduirea pieței Bacău, și în toiul nopței, împreună cu alți socialiști, au fost supus la cele mai sălbatice torturi.

„Maiorul Poltzer luase dispozițiile- Plutonierul Buboi veghea la executare iar soldatul Pantelimon — fratale banditului cu acelaș nume — a săvârșit crima prin strangulare.

„Sunt gata — a spus d. Argetoianu — să depun în fața instanțelor judecătorești și să dovedesc că maiorul Poltzer este criminalul.

„Eu, ca ministru de interne, am orânduit o anchetă care s'a făcut în mod confidențial și paralel cu ancheta ministerului de războiu. Concluzii din raportul anchetei care mi-a fost prezentat, spuneau că d rul Aroneanu n'a fost asasinat.

„Dar eu — a terminat d. Argetoianu — care știu mai multe de cât vă spun, afirm că maiorul Poltzer este asasinul".

Un dezastruos incendiu la Băile Herculane

— Pădure în flăcări. — Stațiunea balneară primejduită. — Opera de salvare. —

București.— Pădurea de brazi din jurul Băilor Herculane (Mehadia) a fost cuprinsă de flăcări, în împrejurări încă necunoscute.

Intr'un timp foarte scurt, toată coama muntelui a fost încinsă.

O panică indescriptibilă a cuprins pe vizitatori băilor. S'au cerut ajutoare la Orșova, Severin și Temișoara. Patru companii de infanterie și un pluton de pionieri au fost trimise la fața locului.

Din cauza violenței incendiului, lucrările de localizare întimpină mari dificultăți.

Nu este exclusă posibilitatea ca stațiunea balneară să i cadă prada flăcărilor.

Chestia reparațiunelor

București.— Situația europeană, în legătură cu tratativele dela comisiunea reparațiunelor din Paris, este neschimbată.

Pesimismul se menține din cauză că Franța își păstrează punctul de vedere în chestia garanțiilor.

O prăbușire în Capitală

— Trei victime. —

București.— Aseară la ora 6. în str. Buzești 45 47, s'a surpat un zid de la o construcție a maiorului Popescu, acoperind pe trei muncitori.

In stare gravă, victimele au fost transportate la spitalul Filantropia.

Incă un abuz polițienesc

Arestarea unui ziarist la Brăila.

Galați.— Agentul polițienesc Petre Vasilescu, cu delegațiune expresă de la prefect și chiar în localul poliției Brăila a arestat aseară pe ziaristul Const. Arsene, corespondentul la Brăila al ziarelor „Adevărul" și „Dimineața".

Motivul acestei arestări este că ziaristul Arsene a dat publicității abuzurile de la poliția Brăila.

Organizația ziariștilor brăileni a făcut un energic protest. După 4 ore de deținere, ziaristul Arsene a fost pus în libertate.

Maculatură

de vânzare la ad-ția ziarului

Inaugurarea liniei Iași-Chișinău

— Solemnitatea de la Ungheni. —

Ungheni 1 Sept. — Astăzi dimineață s'au desfășurat aici serbările inaugurărei nouei linii ferate Iași Chișinău.

Au asistat miniștrii Văitoianu, Inculeț, Mosoiu, Mărzescu și Al. Constantinescu; Tancred Constantinescu, director general al căilor ferate, Scutaru director regional, toți parlamentarii și reprezintanții autorităților din Iași și Chișinău.

Gara Ungheni era frumos împodobită. La un altar improvizat, P. S. S. Arhiepiscopul Gurie, înconjurat de un sobor de preoți, a oficiat serviciul divin. Răspunsurile au fost date de corul bisericei Eparhiale.

Cel dintâi a luat cuvântul arhiepiscopul Gurie al Basarabiei, care a binecuvântat noua linie de comunicație între cele două provincii surori.

A vorbit apoi preotul Galaction și la urmă d. general Mosoiu, ministrul comunicațiilor, care a relevat importanța nouei linii.

Ministrul a terminat printr'o urare pentru Rege și dinastie, în ovațiile entuziaste ale imensei asistențe.

La urmă, d. general Popovici, comandantul Basarabiei, a primit defilarea trupelor în fața primului tren de linie normală Iași-Chișinău

Toată asistința s'a îmbarcat în tren, plecând la Chișinău.

La Depozitul de ziare

Goldenberg

din str. Cuza-Vodă, vis-a-vis de Banca Moldova

au sosit

Jucării pentru copii

Instrumente și accesorii muzicale

O intervenție a Bulgariei

în chestia sechestrărei averilor supușilor bulgari

București.— Consiliul de miniștri din Sofia a hotărît să facă noui demersuri la București, pentru ridicarea sechestrului averilor imobiliare ale supușilor bulgari din România.

Tot odată, guvernul bulgar va propune instituirea unei comisiuni mixte romino-bulgare care să lucreze la București și să se ocupe cu chestiunea restituirelor de materiale la care este obligată Bulgaria prin tratatul de la Neully.

D-na și D-l
IANCU GRINBERG
au plăcerea a face cunoscut nașterea primului lor fiu

IOSEF

Ceremonia rituală va avea loc Luni 4 Septembrie 1922 ora 4 p. m. in locuința lor din strada Nicolina 49.

Societatea Viticolă
din Iași
Str. Ștefan cel Mare No, 38

CONVOCARE

Duminică 3 Septembrie a. c. ora dimineața precis, va avea loc întrunirea consiliului de administrație al societății la care vor putea lua parte toți membrii societății și a face orice propuneri.

La ordinea zilei modalitatea desfacerea recoltei, intervenționi, falșificări de vinuri, precum și alte chestiuni ce privesc deaproape pe podgoreni.

Domnișoară

cu scriere frumoasă găsește loc imediat la laboratorul prof. dr. Delesnu, Str. Universității 16.

Liceul de băeți M. Kogălniceanu
STR. CAROL 23

Liceul este asimilat cu școalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an și nici examen de admitere în clasa I-a.

Promovarea elevilor se face conform regulamentelor școalelor secundare de profesorii școalei după notele obținute de elevi în cursul anului.

Corpul profesoral e același ca în anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale școalelor statului.

Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între 10—12 a. m. la cancelaria Școalei Str. Carol 23.

ODIHNA ȘI RECREAȚIE

ca și orice confort doriți, găsiți călătorind la New-Yorck cu vapoarele societății United States-Lines. Aceste vapoare ale guvernului american ofer odăi individuale sau comune, spațioase, bine mobilate, bibliotecă, fumoar, punți late pentru promenade, adăpostite de vânt, saloane și bucătărie, așa cum pot fi numai pe vapoarele transoceanice de primul rang

Voiajul Dus va fi repede și sigur și veți găsi pe toate vapoarele un confort ca în hotelurile de primul rang.

PREȚURI MODERATE! Pentru modesta sumă de 120 dolari puteți să vă asigurați o cabină pe vapoarele noi „President-Polk" și „Prezident-Adams" construite de curând în America.

Plecări regulate Brema - Cherbourg - New-York cu cele mai mari vapoare de pasageri și de poștă cu două elice cari circulă între Germania și America.

Pentru listele de călătorie și planurile vapoarelor, adresați-vă la adresa de mai jos.

UNITED STATES LINES

Berlin W8 Unter den Linden 1 — București Calea Moșilor 51

și la toate biurourile mai importante de călătorie

Reprezentant general: Norddeutscher Lloyd, — Bremă

A153

2)

Un Palmarium de savanţi

— Anticipaţii asupra anului 3000 —

(Din „Hamydal filosoful" de MAURICE DEKOBRA)

Prin ramare veţi vedea lucrând sub ochii d-voastră pe ultimii reprezentanţi ai unei specii care se stânge. Vă reamintesc, tovarăşi, ca'i oprit să'i exciţi cu vocea sau cu gestul şi că singurele bunătăţi autorizate sunt azimile.

Veniţi după mine, pe-aici, vă rog. Parcul acesta dimprejur e numai pentru ei. Pot să umble prin el, afară de orele de vizită. Gardianii îi fatăinesc dimineaţa şi sara, uneori gesticulând, alteori stând pe bănci, cu capul în mâni, cu degetele crispate.

La dreapta vedem clădirea Artelor. La stânga acea a ştiinţelor. Vom începe cu stânga.

Clădirea Ştiinţelor e locuită de Savanţi. Aceştia poartă numai destul de complicate, care corespund specialităţilor lor: astronom, geometri, fizician, chimist, etc.. Dar etichetele de pe creştii vă vor indica specia căreia aparţin.

După conducător, vizitătorii urcară etajul de sus. Se opriră în faţa unei deschizături cu gratii care da într'o sală mare plină cu telescoape. Un bătrân cu pielea feţii verde lucra la un tablou negru acoperit cu semne albe.

— Iată un foarte vechi specimen de astronom, reîncepu conducătorul, arătând cu degetul pe bătrânul cu obrajii lividi. Astronomii sunt cu totul inutili în societate. Se hrănesc cu astre şi comete. Nu vorbesc de căi pe abole şi hiperbole.

Sunt fiinţele cele mai inutile pe care eternul ni le-a păstrat. Acest exemplar este de altfel ultimul pe care'l mai posedam, şi s'a decis să se suprime reproducerea. Observaţi în treacăt dezvoltarea anormală a ochiului drept, mare cât o bilă de biliard, pentru că'n aşezat totdeauna la capătul unei lunete şi lucrează, pe când ochiul stâng stă închis.

Veniţi după mine, tovarăşi. Dăm pe-aici în culoarul geometrilor. Geometrii sunt tot aşa de inutili ca astronomii.. Priviţi-l la întâmplare pe acesta. Capu'i enorm. Cântăreşte singur 18 kgr. E o cap de os tot. Mânele sunt chircite. Ar rădica abia o sapă sau un hârleţ. Şi iată în cuşca vecină doi geometri tineri, doi fraţi gemeni.

Au treisprezece ani, şi deja trigonometria nu au secrete pentru ei. Am obţinut aceşti doi tineri din cea închisă în Antrepozitul 44 cu geometrul de la cuşca No. 5.

Acuma aveţi să vedeţi chimiştii. Trăesc în grupe de 3 sau 4 şi şi împart treaba cu multă dibăcie. Cei grei pe care'i vedeţi acolo în cuşca 21 păzeşte de doi ani reacţia din retorta aceea mică.. Tovarăşe spune te rog femeei de la W. R, să nu'i mai arunce mâncare. E destul de gras... Se zice că prepară un produs misterios care ar putea să adoarmă de-odată omenirea întreagă. Dar astea's palavre de-ale gardienilor care n'au nici o importanţă.

Dacă vroiţi să scoborâţi scările, am să vă conduc la clădirea Artelor.

Vizitatorii urmară pe conducător şi s'adunară împrejurul lui pe peronul celuilalt pavilion.

— Mai întâi, tovarăşi, începu ei, veţi constata că aici, artiştii sunt cu totul despărţiţi unul de altul cu despărţituri de scânduri groase.

Pe când să dă voe ca doi, trei sau patru savanţi să lucreze laolaltă, când vor, ne păzim să lăsăm pe artişti împreună. Acum douăzeci de ani s'a făcut greşala de a pune doi romănceri în acelaşi cuşcă. Păreau amândoi firi foarte blânde. Singura lor ocupaţie era să înegrească hârtie, foarte multă hârtie. Dar, într'o dimineaţă, care nu fu mirarea gardienilor când constatară că nu mai era în cuşcă decât un singur scriitor.

Noaptea, ei îşi devorase confratele. Nu mai rămăsese din bietul nenorocit de cât o bucată de femur, pielea de la spate şi două degete. Pentru a prevenii asemenea scene de sălbătăcie s'a decis să nu se mai lase niciodată împreună doi artişti specializaţi în aceiaş artă.

(Va urma)

„OPINIA" IN ŢARA

GALAŢI

Arestarea unei hoaţe internaţionale la Brăila.— Agenţii echipei volante din Brăila au reuşit să aresteze astă-noapte în trenul Odeleanu între'n cupeu de cl. I, pe vestita hoaţă de trenuri Elisabeta Andrei Stoica. Asupra ei s'a găsit un cufăr cu o mulţime de obiecte de valoare.

In aceiaşi noapte i s'a furat d-lui Adam Soare din Ploeşti suma de 32.000 lei şi se crede că dânsa n'ar fi străină de acest îndrăzneţ furt şi nici de dispariţia misterioasă a căpitanului Demeter Winshort, despre care dispariţie a relatat la timp ziarul nostru.

Conrupătorii de minore s'au pus pe lucru.— Mare senzaţie a produs în rândurile publicului Călăesc, senzaţionala descoperire din str. Rahovei.

Acum vre-o două zile au dispărut dela casa părintească fetele Zamfira Ionescu din str. Ion Ghica No. 24 şi Tudora Alexandrescu din aceiaşi stradă No. 34 fără a li se putea da de urmă. Eri ele au fost descoperite de agenţii biroului de mo avuri, într'o casă din str. Rahovei, unde au fost ademenite de nişte corupătorii cu scop de-a fi întrebuinţate pentru scopuri josnice. Tot aci agenţii au mai descoperit şi alte fete dispărute în aceleaşi împrejurări. Măsuri urgente se impun.

Arestare. — Agenţii comendului ei au reuşit după multe cercetări să aresteze în str. Lascar Catargiu pe locot. administrator Constantin Braşoveanu, dezertor de 6 luni dela Comandamentul corpului 3 teritorial. El se află arestat la comenduirea Pieţei locale.

Oly

BALŢI

Poştale. Oficiul poştal al oraşului nostru merită să fie comparat cu principalele oficii din ţară, Serviciul poştal şi telegrafic condus de impiegaţi destoinici, e la înălţime. Telefonul e întotdeauna pus la dispoziţia publicului, fără a fi nevoe de trecere ca în alte oraşe. Nu putem aduce de cât laude D-lui diriginte şi întregului corp telegrafo-poştal de la noi.

Fraude de la contingentare.— Preşedintele cooperativei Gheorghian principalul autor al fraudelor cu contingentarea are mandatul confirmat.

Unul dintre fraţii Volman care a falşificat procesele verbale, a dispărut, iar altul e eliberat pe cauţiune. Comerciantul Veisman a dispărut. Negustorii cerealişti au înaintat un nou protest autorităţilor competinte în acest sens.

Dar după cum se pare, afacerea merge spre.. muşamalizare.

Edilitare.— Canalizorea oraşului nostru continuă cu asiduitate. Costul instalării s'a fixat la 6000 lei. Deoarece conducutul din oraş e puţin, se montează încă unul.

Studenţeşti.— Luni are loc un bal dat în folosul studenţilor din Iaşi, Bucureşti şi *Prage*. Sumele realizate se vor împărţi în chipul următor: Praga 40 la sută, Iaşul 32 la sută iar Bucureşti 27 şi jum. la sută.

Ia timpul unei discuţii în acestă privinţă studentul Sibrov ofensând întreaga studenţime prin cuvinte provocătoare a fost nevoit să se retragă, fiind părăsit şi de studenţii din Iaşi al căror, delegat era.

Lucrează toată studenţimea ca balul să aibă un succes moral şi material.

Ihaş

Direcţiunea II Reg. C. F. R.
IAŞI

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 15 Septembrie 1922 ora 11 a. m. se va ţine licitaţie la Direcţia II Regională st. Vasile Conta No 9 Iaşi pentru aprovizionarea de traverse (buşteni) de stejar pentru debitat traverse şi anume:

a 1000 mc. lungime 2.50 m. şi diametrul cel puţin 0.26 m.

b) 4000 m lungime 2.60 m. şi diametrul cel puţin 0.28 m.

c) 4000 m. c. lungime 2.70 m. şi diametrul cel puţin 0.30 m.

d) 500 m. c 2.75 m. şi diametrul cel puţin 0.30 m.

e) 500 m. c. lungime 3 m. şi diametrul cel puţin 0,30 m.

Predabile franco în curtea fabricei Wuk din st. Podul-Iloaiei; aceşti trunchi sunt a se preda în termen de 8 luni în cinci rate egale, lunar sau bimestrial, începând predarea dela data comunicărei aprobărei.

Diametrele arătate mai sus se vor socoti la plată fără coaje.

Pentru orice informaţiuni se va adresa în toate zilele de lucru la dir. II Regională C. F. R. str. Vasile Conta 9 Iaşi şi la Dir. Întreţinerei, str. Cuza Vodă No. 20 unde se pot lua deslusirile necesare, caet de sarcini, etc.

No. 44775

FIRMA

Heinrich Stein

Strada Cuza-Vodă 69 —
Palatul Camerei de Comerţ

Notează preţurile pentru transformarea formelor vechi:

O formă fetru transformată	Lei 65.
O formă numai precălcâiă	Lei 30
O formă biber transformată	Lei 70
Numai precălcâiă	Lei 35
O formă calâ	85

De vânzare

o armă Driling, nouă, cu 3 ţevi, cartuşe rezervă, toc şi baionetă nouă. Armă de mare precizie pentru vânat de munte.

A se adresa d lui Frantz Waidicovski, şoseaua Socola No. 45.

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embiricos & Co.

Bucureşti, — Str. Paris No. 1
Linie regulată şi rapidă bilunară

Constanţa direct **New-York**

Transatlanticele de lux pleacă precis

„CONSTANTINOPOLE"
pleacă la 5 Septembrie.
„MEGALI HELLAS"
pleacă la 17 Septembrie
„KING ALEXANDER"
pleacă la 3 Octombrie
„THEMISTOCLES"
pleacă la 18 Octombrie
din portul
Constanţa direct New-York

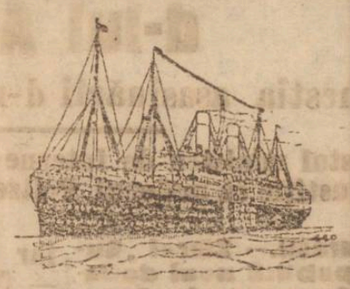

CONSTANTA-Neapole direct MARSEILLE

Vapoarele de lux pentru pasageri

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clase. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabinuri pentru New-York cu escale la Cosprul Pireu, Smirna, Palermo şi Algeria.

Pentru orice informaţiuni detaliate şi formalităţi de indeplinit pentru inscrierea şi primirea singurei vizei americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. EMBIRICOS et Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iaşi, Piaţa Unirei

LA ATELIERUL DE MODE AL

D-relor SCHNIRER

Str. Colonel Langa 7

Se primesc pentru reparat şi precalcat orice forme de fetru precum şi pălării noui, după ultimele modele. Se găsesc orice forme cachatate pentru pălării de catifea. Efectuiază şi comenzi en-gros. Atelierul este bine asortat cu tot felul de furnituri.

Rugăm onor. clientelă a ne visita şi va fi pe deplin mulţumită.

Depozitul Dentar S. Singer & Comp.

Cernăuţi, str. Flondor 22

recomandă d-lor medici dentişti şi technicianilor dentişti bogatul lor depozit în

Aranjamente complecte pentru Cabinete de Operaţi

şi laborat rii, utensile pentru dentişti şi technicieni cu preţuri de concurenţă. Mare depozit permanent de dinţi.
Mijlocire de posturi gratuit pentru ambele părţi.
Comenzile din provincii se efectuiază prompt contra ramburs. Preţuri curente la cerere.

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iaşilor

Iaşi—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIŞCU

a pus în vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

---

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimică
sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Marzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voil-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a incerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.

Atenţiune: **Prompt şi preţuri modeste.**

VIŢE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iaşi

din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ „ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Viţele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iaşi.

Cea mai bună apă
MINERALĂ PURGATIVĂ
este aceea de la

BREAZU

IAŞI

AUTORISATĂ DE STAT.
Premiată cu medalie de aur la Exp. din Bucureşti 1894
Recomandată cu preferinţă de D-nii Medici
Efect sigur, compt şi
dosa mică, gust plăcut.
Cereţi numai
APA MINERALA DE BREAZU
Care se găseşte la toţi vânzătorii de ape minerale din ţară.

Depozit general: Fraţii Dr. Kohya Iaşi

Pensionat de fete

IAŞI

G. Nica, profesor, Str. Cogălniceanu 16—Iaşi, cu locuinţa în apropiere de Şcoala secundară de fete „Oltea Doamna" şi Liceul de fete al Societăţei ortodoxe a Femeilor române, primeşte în pension 10 eleve care urmează cursurile la aceleaşi scoli sau la orice şcoală primară, secundară şi profesională din Iaşi pentru anul şcolar 1922—923.

Casă igienică, luminat, încălzit, masă excelentă şi meditaţia serioasă zilnică a lecţiunilor.

Se primesc înscrieri de pe acum.

Aviz Podgorenilor

Având un local mare de zid, cu duşamea, instalaţie de lumină electrică, apă, canal, etc. precum şi un local de vară cu tot mobilierul complect pentru astfel de localuri primesc în asociaţie— un podgorean cu vinuri bune vechi şi recolta nouă spre a desface vinul în localul meu în bune condiţiuni.

Localul e mare, încăpător pentru 50 - 60 mese, 160 scaune. Pivniţă pentru 160 vase.

Bun şi pentru detail şi pentru en gros.

MOISE ZINGHER
„La Rujina Veche", Iaşi
Str. Ştefan cel Mare 5

LOCAL

în centrul oraşului potrivit pentru birou sau deposit de mărfuri de închiriat de pe acum.

A se adresa la ziar sub S. H. S.

Profesoară

de limba română se caută pentru şcoala primară de fete STEAUA.

A se adresa la cancelaria şcoalei, strada Elena Doamna 23 între 10 - 12 şi 3 5

Direcţiunea

ANUL AL XVIII-lea No. 4583 — 1 LEU NUMARUL — Mercuri 6 SEPTEMBRIE 1922

ABONAM[ENTE]
UN AN
ŞASE LUN[I] . . . 100
TREI L[UNI] . . . 50
REDACTIA
— STR. MARZESCU 17 —

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agențiile de Publicitate
și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MARZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universității Iași
BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAȘI

Ticluiri tainice și sentimentul public

— Injghebări artificiale și curentul real de opinie publică —

Revoluția pacinică, înfăptuită în România în ordinea politică și agrară, nu putea să nu aibă urmări asupra formei de viață a partidelor și, mai cu seamă, să nu constituie sentința de moarte pentru unele din organizațiile politice.

Fatalul se îndeplinește pretutindinea, în afară de vrerea și judecata oamenilor. El nu ține cont nici de dorințele unuia, nici de hula altora. Ceea ce este menit morței, nu supravietuește celor mai eroice mijloace de terapeutică socială.

Ințelegem că marile consecinți ale acestei revoluțiuni pacinice să apară unora ca nejuste. Convenim că perioada aceasta de tranziție înseamnă răsturnarea multora din lucrurile ce păreau a constitui odinioară realități definitive în ce privește structura și erarhia noastră politico-socială.

Aceasta nu schimbă însă situațiile de fapt, de curând create, care ne pot nemulțumi, care pot să însemne triumful mediocrității și al non-valorilor care pot însemna dureroase experimentări și neplăcute aspecte estetico-sociale, dar care nu mai puțin există și nu pot fi nesocotite.

*

Sunt indicii însă, că factorii supremi politici nu se mulțumesc numai a se arăta nemulțumiți de starea actuală de lucruri, ci încearcă creațiuni artificiale, cu care speră să răspundă necesităților în stat.

Partidele noastre vechi—minus cel liberal, dar asta numai pentru moment—poartă plumb în aripi, de pe urma războiului. Partide de neo-formațiune și-au afirmat tăria. Cu toate acestea sunt unii care cred că vor putea utiliza metodele de odinioară. Pentru a salva sistemul alternărei a două partide—sistem care, de fapt, a însemnat menținerea permanentă a partidului liberal la putere—se recurge la o ficțiune politică: un guvern și partid Iorga.

Dacă trăia Take Ionescu combinația ar fi fost mai ușoară. S'ar fi înbinat o vastă experiență politică cu o personalitate care contează, din punctul de vedere al curentului de opinie publică.

Liberalilor combinația le ar fi convenit de minune. In Take Ionescu ei ar fi avut un sprijin: dorința ferbinte acestuia de a forma și a rămâne șef de guvern. In d Iorga deasemenea ar fi avut un element foarte util: în orice moment ei ar fi putut, prin mijloace lesne de înțeles, provoca supărarea acestuia. In ambii la un loc ei ar fi avut un mijloc sigur de a continua să rămâie mereu atotputernici. Ce ar fi însemnat, într'adevăr, un guvern compus dintr'un om cu experiență dar fără partid, și unul cu trecere în opinia publică, dar fără calitățile necesare omului de guvern? Ar fi fost oricând un joc în mânele liberalilor.

*

Cu Take Ionescu, creațiunea aceasta artificială, menită a lua succesiunea liberalilor ar fi fost temerară. Fără această valoare și numai cu d. Iorga, combinația frizează absurdul.

Șeful naționaliștilor-democrați poartă în el, pe lângă mari calități de intelectual superior, și marile defecte, inerente unei personalități, la cari hipertrofia merge până a-l face e să se considere buricul pământului. D. Iorga poate impune, nu poate însă fixa — căci ipersusceptibilitatea și irascibilitatea îi face farse.

Cum să poți concepe un guvern Iorga, produs al unor interesate combinațiuni oculte, atunci când în vechiul regat se afirmă tot mai puternic partidul țărănist, iar în Ardeal influența partidului național este covârșitoare? Extremismul unora sau regionalismul altora—enorm exagerate de adversari, în interesul cauzei—nu schimbă situațiile reale. Fructului combinațiilor de culise—opinia publică le opune formațiuni politice temeinice.

Vor triumfa în cele din urmă cele ce se pun le cale între augurii politici? Nu este exclus. In acest caz însă nici o mirare dacă haosul politic va continua. Nimic nu este posibil, înpotriva cursului normal al lucrurilor, iar abaterile de la această regulă duc la adânci turburări în viața organismului social, în tocmai după cum abaterea de la anumite reguli turbură organismul individual.

Un guvern Iorga s'ar putea, mulțumită combinațiilor de culise. Experiența ar costa însă foarte scump țara. In orice caz ea ar contribui cu mult la menținerea anarhiei politice de astă zi.

Criticus

Din spiritul altora

La o farmacie, în timpul serviciului de noapte, se prezintă un client cu o rețetă. La plecare lasă un napoleon de aur, pe care asistentul îl pune în saltar.

Dimineața, venind patronul și întrebând cum a decurs serviciul de noapte, asistentul îi spune că a avut o rețetă plătită cu un napoleon de aur și mergând la saltar îl scoate să-l predeie.

Era însă o monedă de bronz de 2 bani, care în timpul nopții a fost confundată de asistent cu un napoleon.

Patronul foarte calm, se adresează asistentului:

— Nu te alarma, nu-i nimic. Căci nici la asta, nu suntem în pierdere!

*

Intr'o zi Dumnezeu trimise un înger pe pământ, ca să cheme în fața lui trei din oamenii cei mai evlavioși, pentru ca să le răsplătească credința. Ingerul aduse pe un creștin, un turc și un evreu.

După ce întreabă pe creștin despre faptele ce le-a făcut pe pământ, îi spuse să ceară ce vrea și îi va acorda. Creștinul cere: toate bogățiile de pe pământ, Dumnezeu îi le acordă.

Vine rândul turcului. Acesta cere cele mai frumoase femei, pentru ca să aibă cel mai frumos harem. Cererea îi se îndeplinește.

Vine în fine rândul evreului. Când îl zărește, Dumnezeu îi se adresează:

— „Ție ce să-ți mai dau Moișe; uite am dat creștinului toate bogățiile, turcului cele mai frumoase femei, pentru tine n'a mai rămas nimic.

— „Nu-i nimic, sfinte părinte, ripostă Moișe. Nu te îngrijia. Dă-mi numai adresa creștinului, că mă aranjez eu cu dânsul'.

A se ceti în pagina 3-a ultimele știri telegrafice și telefonice din țară și străinătate

Avuțiile lui Wranghel

Bucureşti. — Un vapor englez a fost încărcat la Cattaro cu 40,000 Kgr. monedă de aur și argint, aparținând generalului rus Wranghel.

Tezaurul are destinația către un port din Anglia.

Se afirmă că această încărcare s'a făcut cu autorizația guvernului jugoslav, întrucât e vorba de o avere personală pe care generalul Wranghel ar fi adus-o din Rusia.

INSEMNARI

INEGALITATEA ȘCOLARA

Sintem în prima lună a toamnei și — putem zice — în luna școlăretului. Pretutindeni zarvă, alergătură, grijă, cheltuială pentru așezarea copiilor în licee și gimnazii. Candidații la cursul secundar sint nemăsurat de mulți, iar locurile sint foarte puține.

Pentru ca un copil să poată învăța carte în școlile statului, îi trebue un noroc legendar care să înfrângă zgârcenia, lipsa și dezorganizarea unui învățământ public cu desăvârșire insuficient și neprimitor.

Dacă un copil reușește, în fine, să fie primit în liceu sau gimnaziu, apoi mai e obligat a avea părinți cu stare, ca să poată contribui la cheltuelile de întreținere și funcționarea școalei. Căci Statul are prea multă risipă cu acoperirea fraudelor guvernanților, cu poliția și jandarmi, cu serbări de încoronare, vizite ministeriale, reprezentanțe, sinecuri... ca să mai poată întreține școli!

Din populațiunea școlară, un procent foarte mic poate încăpea pe băncile școlilor, și aceasta încă cu obligația unor proprii și covârșitoare sacrificii bănești.

Astfel, învățământul în România nu mai este nici public, nici gratuit.

Pentru feciorii de boeri și de îmbogățiți de războ', s'a găsit soluția: liceele particulare au fost asimilate cu cele de Stat. Dar accesul în școlile private e posibil numai în schimbul unor taxe formidabile. Cei nevoieși și mulți, feciorii muncitorilor și țărănimei, sint osîndiți la incultură și inferioritate. Energii bogate, poate chiar genii, se pierd în bezna satelor și în mocirla mahalalelor.

In granițele țărei acesteia nu se găsește câte un opaiț de lumină decât pentru odraslele jăfuitorilor, speculanților și arnăuților politici. Pentru popor: jugul și decăderea!

RENOVATUS

VIAȚA POLITICA

„Exclusivism" și „violență"

— Constatările d-lui M. B. Cantacuzino. — Rolul șefilor. Vremelnicia unei opere. — Guvernare rotativă. —

D l profesor Matei B. Cantacuzino publică în „Adevărul" un articol intitulat „Spectacolul politic". Cuprinzând întregul câmp al luptelor politice, d-sa recunoaște cu o admirabilă obiectivitate, că astăzi au rămas în țară numai două grupări cu reale puteri de viață: partidul liberal și partidul țărănist. Acesta din urmă, — deși „prin o regretabilă orbire" nerecunoscut de cercurile dirigitoare — „este în organismul nostru politic un produs normal și necesar al nouei constituțiuni sociale pe care țara și a dat-o. A l nesocoti este a nu-și da seama de importanța revoluției pașnice îndeplinite, care constitue o dovadă de înțelepciune a generației actuale și cel mai interesant semn de vitalitate al neamului".

Concluzia articolului pare a exprima dorința unei înțelegeră între cele două partide antagoniste, căci ar fi o crimă ca prin „exclusivismul egoist" al liberalilor și prin „violența nesocotită" a țărăniștilor, cuceririle teritoriale și sociale realizate de generația actuală să fie zădărnicite pentru un timp îndelungat.

*

Articolul de care vorbim are o deosebită importanță și apariția lui în preajma noilor isprăvi ale guvernului este binevenită.

Ne întrebăm numai dacă nu cumva „violența nesocotită" de care vorbește distinsul profesor nu este o urmare firească „exclusivismului egoist" al unor partide, care până acum n'au înțeles bine decât poate numai propriile lor interese.

Și mai observăm că dacă violența țărăniștilor poate fi moderată, exclusivismul egoist al liberalilor este ireductibil. Sfărâmarea acestei carapace protectoare ar însemna moartea imediată a trupului inform și fiose pe care ea îl acoperă. Totuși timpul și fenomene sociale mai puternice decât Șefii vremelnici, vor înfăptui această operă. Lucrul a și început, dovadă sânt frământările actuale din sinul guvernului.

*

Numai atunci când se va premeni și cea din urmă formațiune moștenită dela vechiul regim al guvernării rotative, vom putea nădăjdui într'o armonizare a tuturor forțelor producătoare de progres social din țara noastră.

I. L.

După verdictul de la Paris

— Decizia comisiei de reparațiuni —

Am comentat în numărul de Sâmbătă, și imediat ce s'a cunoscut decizia comisiunei de reparațiuni, sensul acelei hotărâri. Revenim astă zi pentru a mai sublinia câte va fapte, care se degajează din verdictul de la Paris, așteptat în întreaga lume cu atâta nerăbdare.

Instructive sunt comentariile marelor ziare străine, din ajunul deciziunei, când transpirase sensul hotărârilor. Ziarele sunt unanime în a considera soluția în chestiune ca o formulă tranzacțională, menită a menaja susceptibilitatea Franței și a recunoaște, în parte cel puțin, teza germană, sprijinită de Anglia.

In fond soluția înseamnă: nu se admite pentru moment cererea de tezaur. Germania pentru scadențele în curs nu va da însă numerar ci bonuri de tezaur, pe șase luni. Cât despre achitarea la termen a acestor bonuri, aceasta va fi obiectul unor tratative directe dintre Germania și Belgia, care are cea dintâi a beneficia de plățile germane.

Cu alte cuvinte nu se admite pentru moment moratoriul, dar se acordă o prelungire de plată. Franța nu poate spune că a dat îndărăt, în schimb Germania nu și vede polița protestată, îi s'a lăsat încă mijlocul de a respira.

Pentru întreaga lume, și în special pentru Europa centrală, jocul acesta de a formula tranzacțiunele, menite a satisface susceptibilitățile unora, însamnă o adevărată nenorocire. In locul medicațiilor radicale și eroice se se face diplomație în chestiuni care privesc viața economică a întregului continent.

Rezultatul nu poate fi de cât prost.

Cr.

Moarte subită,

Huși.— Aseară la ora 6 profesorul de liceu Ianolescu pe cînd trecea în dreptul frizeriei Climescu din str. Ghica-Vodă, a murit subit

Defunctul era inspector școlar. Moartea lui a produs o profundă impresie în oraș.

Inmormîntarea va avea loc Marți. Va asista și o delegație a clubului liberal din care defunctul făcea parte.

Leontin

O MARE NEDREPTATE

—Cum a fost înmormântat arhimandritul Isopescul. —

Prin moartea arhimandritului dr. Isopescul, Iașul cultural a suferit o grea lovitură — una din acele lovituri care lase urme neșterse. Răpit dintre noi în deplinitatea puterilor — încă tânăr — dr. Silvestru Isopescul a dus cu dânsul în mormânt o capacitate științifică, o energie și o putere de muncă așa cum rar se întâlnesc și de la care am fi avut să ne așteptăm la producțiuni de o mare frumusețe și o savantă construcțiune intelectuală și morală.

Strâmtorat de greutățile vieței, fără sprijin de nicăeri, izolat și stingher, dr. Isopescul s'a adâncit în tainele Orientului și în înțelepciunea antichității, a tălmăcit și a făurit opere care imprimă un mare și sănătos avânt culturei românești. Și aceasta, la o vrâstă când majoritatea oamenilor de știință abia se familiarizează cu tainele învățăturei și abia pătrund complexitatea migăloasă a unei specialități.

Dacă Arhim. Isopescul n'ar fi comentat și tradus de cât Coranul, din vechiul grai arab, încă și-ar fi câștigat un neprecupețit și trainic drept la amintirea posterității.

Intelectualitatea ieșană și în special lumea universitară și bisericească, avea obligațiunea morală să oficieze, după cuvenitul merit, prohodul profesorului și arhimandritului Isopescul.

Dar nu s'a făcut așa!

Rămășițele pământești ale marelui dispărut au fost transportate aproape în taină la mânăstirea Cetățuia, în loc să fie expuse în catedrala metropolitană. Acolo s'a procedat cu ultima sgârcenie, pentru a i se face o înmormântare cât se poate de simplă. Nici Universitatea, nici colegii de facultate, aflători în Iași, ai defunctului, n'au participat la ceremonia funebră. Peste tot, indiferența!

Și indiferența aceasta ar simți-o studenții, puțini la număr, care au putut vedea ce „onoruri" se fac unui om

(Continuarea în pagina II)

NOTE ȘI IMPRESII

Aventurile părintelui Evdochim

Nu-i vorba de un personagiu fictiv, ci de unul în carne (și încă multă!) și oase: părintele Evdochim Lesnic, profesor de religie, duhovnic și sub-director al Școalei de Fete din Chișinău.

Aflăm că o anchetă este în curs asupra activității spirituale și, mai ales, lumești a părintelui Evdochim. Primele cercetări au și fost făcute. Declarații, scrise de mâna martorilor, sunt la dosar.

Părintele Evdochim Lesnic ar fi cuprins prea strâns sub patrafir pe roabele Domnului, pe care—pentru verificarea virtuții lor—le ducea în ispită... din punct de vedere pedagogic,—ca să zicem așa... Sfinția-Sa, cu mânile tremurând de evlavie, mângâia lutul fiicelor omului, care—odată—vor lua drumul spre păcat și, la urmă, în țărnă se vor întoarce. Sufletul părintelui se înmuia de jale,—și mânile lui, cu degetele strânse, făceau cruce fetelor, spre izbăvire: în numele Tatălui (și degetele prea-sfinte atingeau fruntea albă a roabelor lui Dumnezeu), și al Fiului (și gestul cucernic se pogora mult spre Sud), și al Sfântului Duh, Amin (iar degetele împreunate ca un smoc de sparangă bătrână, împungeau la umere pe elevele de clasa VI-a.

Apoi părintele Evdochim, oricând întâlnește o școlăriță: la coridoare, acasă la Sfinția-Sa (în curtea școlii), în odaia de tualetă, unde inspecțiile d-lui sub-director sunt foarte dese și prelungite... o ciupește, cu smerenie, pre ea. Iar uneori, când închide din timp toate ușile apartamentului său, chemând vre-o elevă în ultima cameră—părintele Evdochim, cu emoție clericală, o îmbrățișează și-i sărută buzele roșii ca păcatul. Elevele de-abia se salvează din barba, mânile și anterul prea-cuvioșiei Sale.

Dar dacă numai coafura, bluza și buzele elevelor sunt în primejdie în apropierea părintelui Evdochim,—personalul inferior feminin de serviciu al școalei este în pericol mai serios

Părintele poartă în buzunarul rasei un clondir de vin vechi, cu care tratează — la dosuri — pe fetele în casă, în odaia cărora se strecoară, ca o stafie, noaptea.

O slujnică, nu demult, ameță de vinul subdirectorului, dormea ca o piatră în odaia ei. Pe la miezul nopții, fata visă că se stârnise o furtună mare, care-i făcea ravagii în îmbrăcăminte. Parcă doi scorpioni reci se urcau dela degete, în sus, pe picioarele ei...se urcau...se urcau.... Fata tresări. Deschise ochii. I se păru că-l vede alături pe părintele Evdochim, ca propulsor al furtunii. Sări din pat și a'rgă prin ogradă, ca o smintită, ți pând și scuipând în urmă...

Fetele în casă, bucătăresele și toate slujnicile necalificate ale Școalei Eparhiale, de cum înserează, umblă cu mare precauțiune. Nu se circulă prin ogradă decît în grup. Noaptea, —ele pun de strajă la uși: nu dorm decît cu rîndul. Căci decusară pînă în zori o apariție apocaliptică nu-și găsește astîmpărul, prin încăperi și prin livadă. Un duh rău parcă se agită, flămând și însetat.

Suntem informați că Sovietul preoților, care prezidează afacerile duhovnicești ale Școalei Eparhiale, a și fost sesizat în afacerea preotului Evdochim Lesnic. Doar este vorba nu numai de educația viitoarelor învățătoare și soții de preot. (Ca direct interesați în această chestie, seminariștii din Chișinău sînt în fierbere. Greva sau chiar revoluția sînt iminente).

Aflăm că Sovietul preoțese din Basarabia, — întrunindu-se cu niște bărbi mari, pe niște cruci enorme, în jurul unei mese,— ar fi căzut într'o dilemă: să se adopte sau un fel de harnașament pentru preot sau centura virtuții pentru fete. Episcopul ar fi fost și pentru una și pentru alta.

In ultimul timp, ni se spune —că toate curălăriile și fierăriile din Chișinău lucrează pe capete la aparatele de salvat virtutea Basarabiei.

Continuarea în pagina II a

CINEMA MODERN Astăzi in matineuri și seara

Cei mai mari artiști de la Comedia Franceză **Celebrul Signorel** și D-ra **Brabant**

in superba dramă **LA ROSE (Trandafirul)**

Impresionantă desfășurare magistral interpretată de intreg ansamblul Cómediei franceze din Paris. Inscenare și montare de marele I. de Baroncelli. Adaos la program Jurnalul ultimelor noutăți din lume precum și comedia in 3 acte RIGADIN PLICTISIT grandioasa comedie jucată de popularul comic parisian Prince. Joi 7 Septembrie celebra stea

STACIA NAPIERKOWSKA apare in DUREROASA COMEDIE

scenariu fantastic in 8 acte.

Grădina și sala Cinema Elisabeta

Astăzi Luni 4 Septembrie 1922

— Nou — Premieră — Nou — SENSAȚIONAL — Program ultra-palpitant —

Opera completă — **12 mari acte**

CRIMA DIN EXPRESUL

Paris-Lyon-Mediterana

Extra ordinară dramă de sensații uimitoare după scrierea marelui romancier francez **Xavier de Montepin** care e clasat printre cei dintâi romancieri cinematografici alături de cunoscutul Louis Feuillade. Se atrage atenția că se reprezintă **toate 12 acte deodata. — Mosjukin și Lisenko** fala scenelor pariziene apar in **Aventura spăimântătoare.**

Grădina Cinema SIDOLI

Luni 4, Marți 5 și Mercuri 6 Septembrie 1922. Zilnic 1 matineu ora 5 jum. și Seara la 9 jum. — Nou. — PREMIERA:

La ocnă pentru o femee

Extraordinară dramă în 5 acte după romanul scriitorului francez **FLAUBERT**

In rolul principal **MISS ALLI BEY.**

O interesantă vedere și o hazlie comedie completează bogatul program.

Programul viitor: **Cele trei măști.** Inscenat și jucat de marele artist Hen y Krauss. Creatorul nemuritorului film Germinali

Gradina Pomul Verde

Compania Israelită de operetă KANAPOFF

Luni 4 Septembrie ora 9 jum. după cererea generală debutul celebrului artist american

B. ADLER

Maestrul teatrului Liric din New-York

A HAVER IN LEIBEN

Piesă în 4 acte — Imp. teatral Herman Braunștein.

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obțineți numai la Fotograful Curții Regale **WEISS** Iași Piața Unirei.

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

LA ATELIERUL DE MODE AL

D-relor SCHNIRER

Str. Colonel Langa 7

Se primesc pentru reparat și precălcat orice forme de fetru precum și pălării noui, după ultimele modele. Se găsesc orice forme cachate pentru pălării de catifea. Efectuiază și comenzi en-gros. Atelierul este bine asortat cu tot felul de furnituri.

Rugăm onor. clientelă a ne vizita și va fi pe deplin mulțumită.

MAȘINI

Un motor marin, marca americană, nou, 50 HP., cinci motoare industriale marca americana, noi, 40 50 HP. Patru tractoare marca Fiat în perfectă stare 70 80 HP. Nouă remorce marca Folotti cu cercuri de fer, noi, poartă kgr. 5000 toate in perfectă stare de funcționare

De vânzare

A se adresa Marco Marla Bonoldi, București, strada Atena 18

Marco Marla Bonoldi, Galați St. Neculai 11,

Toate mașinele se pot vedea în stare de funcționare la d-l Pietro Schiavo, garajul din strada Zimbrului 13 Galați

DOCTORUL

JACQUES GOLDNER

FOST ASISTENT UNIVERSITAR

BOLI DE COPII

CONSULT. 2-4

IAȘI - STRADA GH. MÂRZESCU No. 17 - IAȘI

In această chestie, chiar Ministerul de Instrucție va interveni. D. dr. Angheleșcu vrea să schimbe sexul școalei,— care va fi transformată în școala de băeți... întrucît pînă acum nu s'au observat la părintele Evdochim Lesnic porniri agresive asupra celeilalte jumătăți a provinciei de peste Prut.

Gura-lumii

de știință care și-a sacrificat totul pe altarul culturei și umanității și de pe urma căruia, literatura românească și știința teologică înregistrează un neprețuit folos.

Pentru un orientalist ca dr. Iopescul, orator care a făcut cinste în attea rînduri serbărilor naționale și religioase, profesor savant din harul căruia s'au nutrit mai multe serii de studenți, pentru un astfel de om nu se cuvine nimic, nimic; nici măcar respectul în fața mormîntului?

Cînd moare cîte un politician—oricît de sterp și intrigant, dar cu amiciții și averi făcute în chipuri inavuabile —se fac îndată ononuri naționale, ditirambe etc. Iar pentru un savant profesor, un om modest care n'a pretins în viață nimic pentru el și ai lui, care în loc să frecventeze cluburile, și-a răvășit sănătatea prin biblioteci și a sporit patrimoniul științific național.....pentru un astfel de om nu-i decît indiferență, reavoință, poate chiar dispreț!

Halal de țară!

J.

Afacerile d-rului Angheleșcu

— Ziarul *Aurora* susține că acest democrat a reușit să păcălească un mare număr de țărani.

Organul țărănist publică o serie de acte interesante, cu privire la o afacere de a actualului ministru de instrucție.

După ce dovedește condițiunele în care acesta și-a apropiat numeroase terenuri petrolifere de la țarani, arată cum a revândut societății *Steaua Română* cu un mare câștig.

Dovada?—spune *Aurora*

Iată prețul înșălătoriei oamenilor, iată câștigul hrăpărețului ce face pe democratul în răbdătoarea țară românească.

3. „Prețul acestei cesiuni consistă într'o redevență de 8 la sută din producție brută a petrolului (țițeiului, ozocheritei cearei, etc.) extrasă din puțuri sau sonde, făcându-se mai întâi deducțiunea de petrolul brut consumat pe loc ca combustibil, pentru sondagii, pompe, sau instalațiuni electrice.

„Redevența sus menționată se va plăti în numerar și trimestrial, fiecare vagon datorit ca redevență fiind reprezentat printr'o sumă corespunzătoare prețului mediu al magaziilor efectuate franco la gara de expediție, în tot decursul trimestrului. Această redevență va trebui să fie în anul al doilea, al treilea, al patrulea și al cincilea, calculat de la autentificarea prezentului contract, egală cu o sumă reprezintând valoarea a 50 vagoane țițeiu, a 10000 kilograme cel puțin pe fiecare an iar cu începere de la anul al șaselea (inclusiv) înainte, această redevență va trebui să atingă pentru fiecare an o sumă reprezentând valoarea a cel puțin 120 vagoane pe an".

*

Deci, „democratul" când a păcălit pe țărani de-au renunțat la dreptul de șease la sută, era aranjat să ia el dela Steaua Română opt la sută, a făcut o cu bună știință pentru a dobândi foloase imense. Ce morală, alta decât cea liberală, poate mistui, asemenea acte?

Prin cesiunea drepturilor de la săteni, hrăpărețul și-a asigurat un foarte mare venit pe acele vremuri, urmând să ia respectiv, sub titlu de redevență, dela societate, indiferent dacă avea san nu producție de petrol, în primii 5 ani valoarea a câte cinci zeci de vagoane producție pe an, iar apoi, după trecerea acestor cinci ani, valoarea a cel puțin 120 vagoane pe an... Este fabulos ce se poate tolera cu lipsa de morală în această țară...!

Informații

❑ *Toți domnii miniștrii, răsleții în diferitele părți ale țării se vor reîntoarce Marți în Capitală. După cum arătăm și în alte parte, Joi va avea loc la București, un consiliu de miniștri în care se va fixa data convocărei parlamentului precum și ceea al serbărilor de incoronare.*

❑ *D. Vintilă Brătianu în Iași,* D. Vintilă Brătianu, ministru de finanțe, a sosit eri dimineața în localitate. D-sa a fost întâmpinat la gară de către d-nii C. Tomă, președintele comisiei interimare, d. Autonom Georgescu, Prefect de poliție, Costin, directorul regional al regiei, și alte câteva personalități ieșene.

Ministrul de finanțe s'a întreținut cu toți în chipul cel mai amabil.

*

D. Vintilă Brătianu a confirmat persoanelor prezente convocările porlamentului în sesiune extraordinară, in vederea incoronărei, adăugând, că la consiliul de miniștri ce se va ține Joi în Capitală, se va da programului forma definitivă.

In chestia funcționarilor publici, d. Vintilă Brătianu a confirmat declarațiile făcute de d. Mârzescu, că se vor face toate sacrificiile, pentru a se imbunătăți curând situația materială a funcționarilor publici.

*

D. Toma, președintele comisiei interimare, a avut cu ministrul o lungă conferință, în chestia refacerei Iașului.

D. dr. Georgescu, în calitate de președinte al societății viticole, a expus ministrului situația rea a podgorenilor cari prin neajunsurile ce îndură, sunt amenințați a perde rodul muncei lor.

D. Vintilă Brătianu recunoscând aceasta, a promis a luà măsuri de protecțiune și a face ca podgorenii să-și poată desfacă produsele în destul, prin suprimarea formelor de acuma.

*

D. Brătianu s'a mai interesat de conflictul de la manufactura de tutun.

După o scurtă odihnă, ministrul de finanțe a plecat cu automobil în Basarabia, în inspectarea diferitelor Instituțiuni.

❑ D. Ifrim, directorul serviciului de mișcare, din regiunea c. f. r. din localitate, a fost mutat la București. D. Miclescu a fost numit ca director la Iași.

❑ D. General Moșoiu, ministrul lucrărilor publice, a sosit Sâmbătă în localitate, venind din Chișinău.

Ministrul, cam indispus, a rămas în vagonul său până la ora 7.35 seara, când s'a îmbarcat în Capitală.

⁂ La moșia Strunga, s'a oficiat eri căsătoria d-lui dr. Manolescu-Strunga deputat.

D. Alecu Constantinescu ministrul de domenii a cununat.

Au participat numeroși prietini politici din Roman a d-lui dr. Manolescu

Ministrul Constantinescu a petrecut noaptea în vagon, în stația Tg. Frumos, iar Duminica dimineața a continuat drumul spre București, via Pașcani.

❑ Direcțiunea Căminului de studente „Regina Maria" din Iași științează pe d-rele studente din Cămin că reparațiile și construcțiile încă nu s'au terminat, de aceea d-rele studente sunt rugate să vină la Cămin cu începere numai dela 1 Octombrie a. c.

❑ In lipsa unui local ce ar cadra cu o expoziție de artă, Pictorul Briese va deschide expoziția anul acesta în București la „Maison d'Art" între 28 Decembrie și 17 Ianuar.

❑ Dl. avocat H. Gherner, întorcându-se din viliglatură și-a reluat ocupațiunele.

⁂ *De la Sfatul Negustoresc Iași.*— Duminica 3 cr. a avut loc ședința comitetului Sfatului Negustoresc secțiunea Iași, sub președinția D-lui N. V. Ștefăniu președintele secțiunei.

D-sa luând cuvânt face o documentată expunere asupra programului anunțat de d-sa în ședința trecută, care a avut un răsunet îmbucurător în toate cercurile comerciale și industriale din țară, și mai ales printre comercianții și industriașii ieșeni. Dovadă este marele număr de cereri de înscrieri ce s'au adresat comitetului până astăzi. Din țară s'a primit corespondență prin care ideia înființărei unei comisiuni arbitrale dintre comercianți și industriași este salutată și sustinută din toate punctele de vedere.

Chestiunile cele mai principale discutate discutate în ședința trecută ajung pe punctul de a fi fapt îndeplinit. Astfel în curând se crede că Banca Negustorească va fi constituită.

In ceiace privește înființarea serviciului contencios și al biroului de informațiuni, aceste chestiuni în strânsă legătură cu numărul de comercianți și industriași cari vor figura ca membri în scriptele Sfatului Negustoresc.

Deasemenea s'a discutat și înființarea unui birou de vămuire propriu al Sfatului Negustoresc pentru a deservi în condițiuni avantajoase interesele membrilor săi.

Intrându-se în ordinea de zi Comitetul a aprobat un mare număr de cereri noi de înscrieri de membri, rezolvând apoi și alte chestiuni, între cari congresul secțiunilor Sfatului Negustoresc, pusă de secțiunea Cluj. Cum însă la 27-29 cr. are loc și congresul camerelor de comerț din țară, s'a cerut a se amâna congresul Sfatului Negustoresc pentru o altă dată.

❑ Prefectura de poliție, a invitat pe toți proprietarii de automobile, a se conforma legei care-i pune ca în timpul nopței, automobilele să aibă farurile aprinse. In'caz contrar vor fi opriți și dați judecății.

❑ Prin adresa No. 60450 ministerul de interne face cunoscut prefecturei de poliție, că înscrierea în biroul populației, s'a prelungit până la 1 Ianuarie 1923.

⁂ De către comisariatul gărei au fost arestați în trenul de Pașcani, doi prieteni Vladimir Teodorovici și Butnariu Neculai, originari din Cernăuți.

Asupra lor s'au găsit un portmonou, conținând un ceas de aur, 1 lanț de aur, o pereche de butoni de aur și o pereche de cercei.

Teodorovici și Butnariu afirmă că au găsit portmoneul în tren.

Posta redactiei

D-lui Const. Graur ziarist, București

Regretăm mult deranjamentul cauzat prin scrisoare. El nu provine însă de la redacție, ci de la cronicarul special.

ECOURI

— D-l Dr. Gracoski, Profesor de boale de copii la Facultatea de Medicină, reîntorcându-se din concediu își reia ocupațiunile.

— Asigurați-vă viața și averea la *Franco Română* Soc. Anonimă de asigurări generale București.

Reprezentant: Gh. V. Sion, Iași Piața Unirei.

SPECTACOLE

— Cinema Elisabeta. — Astăzi se reprezintă grandioasa capo-d'operă a lui XAVIER de MONTEPIN. Crima din Expresul Paris Lyon-Mediterana. Opera Completă, Toate 12 mari acte de odată, Montare Uriașe. Fast și bogăție.

— Grădina Cinema Sidoli — astăzi și în zilele următoare se va reprezenta LA OCNA PENTRU O FEMEE Extraordinară dramă în 5 acte după romanul marelui scriitor francez FLAUBERT. Programul viitor: Cele trei măști.

Caut cameră mobilată pe str. Păcurari sau in apropiere de centru.

A se adresa la ziar sub „German".

ULTIME INFORMAȚIUNI

De vre-o cinsprezece zile orașul nostru a tulburat aproape zilnic de scandaluri provocate de militari grade inferioare și chiar de unii ofițeri. Sâmbătă Iașul a înregistrat un nou caz de acest fel și e foarte probabil ca asemenea fapte să se mai repete.

Organele în drept și în special comenduirea pieții ar trebui să ia severe măsuri pentru a modera aceste manifestări violente, care dovedesc o prea mare nepăsare pentru regulele generale de liniștită conveițuire a tuturor cetățenilor unui oraș.

Cerem ca măsurile să fie luat cât mai grabnic pentru a se preîntîmpina reacțiunea dezordonată și fără măsură a publicului. Altfel mergem spre permanente turburări de ordine—căci nu există nimic mai primejdios de cât puterea contagiunei, în materie de credință că există elemente care sunt mai presus de legi și în afară de posibilitate de penalitate.

In interesul general cerem dar d-lui comandant al corpului IV de armată măsuri pentru ca faptele regretabile, care se semnalează de vr'o 15 zile încoace, să ia sfârșit.

x **Piața Valutară.** *Pe ziua de astăzi nu există curs Paris.*

Cursurile București, la ora 11, indicau următoarele:

Francul francez 11 lei 40, lira engleză 675 lei, lira italiană 6 lei 35, coroana ceho-slovacă 4 lei 65, dolarul 145.

Marca germană 11, coroana austriacă 0.18 jum.

x Sâmbătă noaptea un enorm scandal a fost provocat de un plutonier major, în împrejurările următoare:

La ora 1 noapte, trei tineri se găseau în trăsura cu No. 132, în plimbare spre Copou.

Ajungând în fața aleei Principesa Maria, trăsura fu oprită de un plutonier major, însoțit de un soldat și trei civili.

D. plutonier cere ca tinerii să se dea jos din trăsura, pentru ca să se plimbe d-sa.

Birjarul obiecta că nu poate părăsi pe clienții săi. Atâta a fost deajuns, pentru ca d. plutonier, după o serie de invective, să scoată sabia și să aplice o lovitură în capul birjarului, rănindu-l grav.

Birjarul, — bive înțeles un evreu — de și scăldat în sânge, smulse sabia din mâinele agresorului și dând biciu cailor, o depune la comisia dispărțirea întâia. Plutonierul dispăruse.

Autoritățile au început cercetările.

x Morarii din localitate, au întocmit un memoriu, prin care arătând greutățile ce întâmpină cu aprovizionarea cu grâu, cer o urcare la prețul pâinei.

x D. Iosub Segall s'a plâns poliției, că a fost întâmpinat de individul Iosub Gheorghe, și jefuit de suma de 7000 lei.

❑ **Sâmbătă seară a avut loc la Primărie o consfătuire a membrilor Comisiunei pentru reorganiarea cimitirelor.**

Consfătuirea a fost prezidată de S. S. Arhereul Iacob, asistat de d. C. Toma, președintele comisiei interimare și Vasiliu Voinea, ajutor de primar.

D. C. Toma a făcut o expunere asupra chipului în care înțelege d sa organizarea cimitirelor, pentru ca întreținerea și ingrijirea mormintelor să devie reală.

Administrațiunea se'nțelege are a rămânea pe seama comunei, iar Comisiunea va avea misiunea pioasă, de a exercita un control binefăcător.

Membrii Comisiunei au împărtășit vederele primarului.

Marți seara, comisiunea se va întruni din nou, pentru a redacta asté-proectul.

x Astă noapte locuitorul Neculai Neagu din șoseaua Nicolina 120, a fost întâmpinat de indivizii Soroceanu și Caraban și înjunghiat la mână.

Intervenind sergentul agresorii au dispărut.

❑ **Treizeci și doi comercianți au fost dați eri judecății care contravenți la legea repausului duminical.**

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Complotul împotriva Suveranilor (?)

— Știri din sursa polițienească —

București.—Cu toate că prefectura poliției a rugat ziarele să nu scrie nimic in chestia anunțatului complot contra vieței Regelui, totuși la birourile siguranței s'au șoptit ceva amănunte.

Depildă, s'a anunțat că ieri au fost aduși în Capitală 15 complotiști arestați la Oradea Mare.

Ei ar fi declarat că centrala anarhistă din Budapestaare filiale in țara la noi și cite o centrală in Oradea Mare și București. Legăturile se făceau prin curieri speciali.

La București a fost arestat un anume Istvan Lajos. La locuința lui s'ar fi găsit numeroase documente compromițătoare și planuri pentru atentarea la viață Suveranilor, aruncarea în aer a Palatului Regal, a localului siguranței și alte romane senzaționale.

Arestările continuă.

Astă noapte s'a anunțat că s'ar fi descoperit un nucleu anarhist la Cluj.

*

Simbătă a avut loc la ministerul de interne a consfătuirea între d-nii Franasovici, Romulus Voinescu și generali Nicolaenu.

S'a hotărât luarea de măsuri pentru salvarea ordinei.

Un plan a d-lui Nitti

— pentru salvarea Europei centrale —

BUCUREȘTI. — Fostul premier italian, d. Nitti, a declarat intr'un interview că se impune de urgențe intemeerea unei vaste unități economice a statelor din Mica Antantă, cu Italia și Polonia.

Acest puternic zollverein al Europei centrale este singura soluție pentru salvarea centrului european. Fără indeplinirea acestui plan, vor cădea rând pe rând Austria Ungaria, Polonia, iar Romănia va sărăci.

Monarhia austro-ungară era un mare imperiu, cu vaste resurse. Astăzi noule state ridică o sumedenie de bariere vamale. Porturile Triest și Fiume sunt compromise.

Această propunere — a spus d. Nitti — nu intră în contradicție cu tratatul din Versailles nici cu celelalte tratate absurde care au urmat acestuia, ci tocmai va ajuta la păsirea fermă spre o pace reală.

D. Nitti și-a manifestat nădejdea că planul său va fi înțeles și aprobat de Cehoslovacia și Jugoslavia.

❑ D. Const. Toma, primar, a plecat aseară la București, în interes de serviciu.

x Serviciul de restaurare a trotuarelor a obosit. După o muncă de trei zile, cu desfacerea trotuarelor din strada Ștefan cel Mare, se pare de azi lucrările au fost suspendate și circulația devenită imposibilă.

❑ **Sâmbătă noaptea, s'a furat din locuința d-lui Aisic Silberștein str. Tranșu No. 5 prin spargerea ușei din față, 4000 dolari, 60000 lei, precum și toată lingeria și hainele.**

Comisia disp. a 4-a a început cercetările. Un vecin a fost arestat.

❑ Se aduce la cunoștința tuturor membrilor dela „Societatea generală a funcționarilor publici" care doresc să se aprovizioneze cu lemne să se prezinte în termen de 3 zile dela publicarea prezentei, d-lui ajutor de grefier C. Gușă, tribunalul Iași secția I-a, pentru a se trece cu cantitatea de lemne ce au nevoe, cu care ocazie va prezenta cartea de membru pentru a se legitima și dovadă plății cotizației la curent.

* Cu închierea județul cooperativ rural Iași sau pus bazele de constituire a Sindicatului Birjarilor din Iași. Scopul este apărarea intereselor generale profesionale și este independent de celalalte sindicate.

❑ Din inițiativa Ligei culturale, s'a oficiat eri la biserica Sf. Spiridon un parastas, în memoria regretaților Neculae Filipescu, Delavrancea, Dim. Greceanu și Take Ionescu.

Serviciul religios a fost oficiat de S. S. Arhiereul Iacob.

Cetiți pag. 4-a

Un nou atentat la viața lui Trotzki

București. — Se anunță din Riga că la 17 August, pe când Trotzki inspecta un regiment de infanterie, un soldat a descărcat arma asupra lui.

Trotzki a scapat neatins, dar șoferul lui a fost grav rănit.

Atentatorul a fost executat pe loc.

In urma acestui atentat s'a dat ordin ca exercițiile militare de tragere să se facă numai cu cartușe oarbe.

Criza de guvern în Grecia

București. — Din Constantinopol se anunță că, în urma grelelor înfrângeri ale armatei grecești neînțelegeri au izbucnit în sânul cabinetului din Atena, pe chestia continuărei războiului.

Majoritatea miniștrilor s'a pronunțat în favoarea păcei, ca singur mijloc pentru consolidarea situației interne.

Se prevede o criză de guvern.

Incendiul din Piatra

— Distrugerea fabricei Kuperman. —

Piatra-Neamț. — Un violent incediu a distrus cu desăvârșire fabrica de turnătorie Kuperman din str. Prundului.

Pagubele sunt foarte mari.

Austria și Liga Națiunelor

ROMA 2. — Rador. — In mod definitiv s'a amânat hotărârea cu privire la chestiunea austriacă, până după terminarea sesiunei ligei națiunelor din Germania.

Din creditul de 70 milicane de lire ce s'a acordat Austriei, 20 de milioane vor fi plătite imediat; restul se va plăti în șase rate lunare.

Reprezentanții Italiei și ai Austriei au reluat tratativele pentru incheierea unui acord comercial între Austria și Italia.

Sancțiuni împotriva Bulgariei

Statele vecine pregătesc blocada și amenință cu ruperea relațiunelor diplomatice — Sforțările pacifice ale d-lui Beneș.

București. — Se anunță că guvernele din București, Belgrad și Atena tratează chestiunea instituirei unei blocade economice contra Bulgariei ca represalii contra faptului că guvernul bulgar nu pune capăt acțiunei comitagiilor.

Se vor închide granițele pentru traficul de mărfuri și călători.

Se afirmă chiar, că dacă guvernul bulgar va persista în atitudinea sa, se vor rupe relațiunile diplomatice cu Bulgaria.

*

In acelaș timp însă d. Beneș, ministrul de externe al Cehoslovaciei, stărue pentru o înțelegere și pentru admiterea Bulgariei în Mica Antantă.

Jugoslavia pune condiția absolută ca Bulgaria să stirpească imediat bandele de comitagii.

*

Ziarul „Politika" din Belgrad anunță că Liga Națiunelor a admis să înscrie în ordinea de zi chestia protecției minorităților etnice din Tracia

VERTIGINOASA INAINTARE A TURCILOR

Constantinopole. (Rador)— Din Angora se anunță, că înaintarea trupelor kemaliste continue pe tot frontul. Inaintarea din sectorul Brussa amenință orașul.

Trupele kemaliste au ocupat orașul Ușak, care se află în drum spre Smirna.

Atentat contra lui Kemal

București. — O telegramă particulară anunță că un dezertor grec a atentat cu revolverul la viața lui Kemal-Pașa.

Un glonte a lovit pe Kemal la brațul sting.

Confirmarea știrei încă n'a sosit.

Problema Austriei

— Tratative cu Cehoslovacia —

București.— La Praga s'a ținut o conferință între industriași și financiari cehi și austriaci.

S'a discutat asupra chestiunei unei colaborări economice, participare de capitaluri și schimb de mărfuri între cele două țări.

Reprezintanții Austriei au făcut o expunere exactă asupra situației. Nu s'a luat nici o rezoluțiune.

O casă boierească

de vânzare, la Cernăuți. Construcție nouă, in centru, cea mai frumoată poziție a orașului la soare compusă din opt camere, apoi camere p. servitori, sală de baie, bucătărie, grădini imprejur, liberă de pe acum,

Informațiuni la d. IOSEL STEINBERG, CERNAUȚI Rapfgasse 6

De vânzare

prin licitație publică, casele din str. Brândușa 1. colț cu străzile Vântu și Pașcanu, compusă din una prăvălie cu 5 camere, loc 2000 mp. șură, hambar, două pivniți pietrui e, cu 6 hrube.

Licitația va avea loc in pretoriul tribunalului, secția 3-a in ziua de 8 Septembrie orele 12.

Vânzător

în branșa librăriei precum și un băiat mic se caută la

Librăria Centrală

Iași, Str. Mărzescu 25

DOCTORUL

C. Gancevici

Vechi intern al Spitalelor din București

Specializat la Paris și Berlin în

BOALE DE PIEPT

Medic-șef al Sanatoriului Bârnova

Consultații: Luni, Mercuri, Vineri dela 10—12

Str. Lascar Catargiu No. 38 (Piața Sf. Spiridon)

Relators din vilegiatură

s'a redeschis

Cabinetul dentar

Medic dentist

H. D. MOLDVAN-GRUNBERG

Str. Ștefan cel Mare No. 3

Cassa Kiesser

Consultați 9 12 și 3 6

DOCTORUL

H. Wechsler

Boli interne, venerice, sifilis

Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p. m

Str. Armeană 4 — 6

Farmaciile

din Iași și din provincie sunt înștiințate că găsesc registre gata, de inregistrarea rețetelor la Tipografia H. GOLDNER Iași.

Isvorul Moldovei

Societate Anonimă

Iași, str. Ghica Vodă 32

Capital lei 1.000.000

Convocare

Dnii acționari ai societății anonime Isvorul Moldovei sunt convocați in adunare generală extraordinară pentru ziua de Sâmbătă 9 Septembrie ora 3 p. m. in palatul Camerei de Comerț și Industrie din Iași. fiind obligați a depune la sediul societății titlurile cu cel puțin 5 zile inainte de ziua fixată pentru adunarea generală.

Ordinea de zi:

1) Modificarea art. 34 din statut.

2) Modificareà art. 37 alin 7 din statut.

3) Introducerea alin. 8 și 9 la acelaș articol din statut

In cazul când nu se vor intruni numărul de acționari și acțiuni cerute de lege fără altă convocare, adunarea se va ține în ziua de 16 Septembrie 1922 cu ori ce număr de acțiuni și orice capital vor reprezenta la aceiaș oră in acelaș local și cu aceiași ordine de zi când adunarea va fi valabil constituită conform art, 160 și 174 din codul comereial.

Președintele consiliului de administrație

N. V. ȘTEFANIU

Afacere industrială

Pentru o afacere industrială, în branja fiererie din Cernăuți se caută un tovarăși. Afacerea e brileantă.

Informațiuni la **d. Iosef Steinberg,** CERNAUȚI, Rapfgasse 6.

AVIZ

Cursurile Școlii Ortodoxe-Naționale a Femeilor Române str. Carp No. 2 se deschid in ziua de 22 Septembri st. n,

Elevele la intrarea lor in școală trebue să prezinte certificat medical.

IMPORTANT

Biroul EXPRESUL din Piața Unirei face cunoscut publicului voiajor că pe lângă casa de bilete de C. F. R. a deschis și o casă specială pentru vânzarea biletelor de călătorie pe vapoarele cele mai rapide și confortabile a Societăților străine. Vinde și reține locuri pentru toata porturile din lume. pentru toate clasele, dând și informațiuni emigranților.

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iași

Liceul de băeți M. Kogălniceanu

STR. CAROL 23

Liceul este asimilat cu școalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an și nici examen de admitere în clasa I-a.

Promovarea elevilor se face conform regulamentelor școalelor secundare de profesorii școalei după notele obținute de elevi în cursul anului.

Corpul profesoral e acelaș ca în anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale școalelor statului.

Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între 10—12 a. m. la cancelaria Școalei Str. Carol 23.

VIZITAȚI NOUL MAGAZIN „DAMIAN"

Str. Cuza-Vodă 75, (vis-a-vis de Banca Moldova)

FRAȚII WOLFF

Asortat cu furnituri de Mode: Fanteziuri, Flori, Pamblici, Catifele, etc., Formele cele mai noui din Fetru, Catifea, Biber, Pluș

Deasemenea transformă orice formă din Fetru, Catifea, Pluș pe formele cele mai noi

Se văpsește vetrurile vechi in orice culoare

4)

Un Palmarium de savanţi

— Anticipaţii asupra anului 3000 —

(Din „Hamydal filozoful“ de **MAURICE DEKOBRA)**

Breii lui aparţin mitologiei burgheze; lucrează opt sau zece ore pe zi, adună bogăţii personale şi au *servitori*. Pentru acei dintre D-voastră, tovarăşi, care nu ştiu sensul acestui cuvânt arhaic, precizez: servitorii erau oameni care pentru o sumă oarecare de bani serveau pe egalii lor.

In vremurile acelea, un om văxuia foarte bine ghetele altui om; o femee primea să spele rufele altei femei. Aşa's personajele fabuloase cu care — acest scriitor evoacă obiceiuri de necreaat.

Speram să vă pot arăta un poet, căci posedăm unul foarte frumos, dar tocmai acuma e dus la dispensarul comunal unde i se curăţă unghiile la 10 a fiecărei luni.

Aveţi însă norocul să vedeţi un umorist lucrând. Uitaţi-vă cel care scrie, cu capul în jos şi cu picioarele'n plafon. Observaţi figura lui Plugabră, ochii obsedaţi de tristeţă, este amară de la colţul gurii. Vă vine greu să credeţi că'i un autor vesel... Şi totuşi acesta'i adevărul. Pantoma asta tăcută e maimuţa vesela a coridorului. Acum doi ani a făcut să râdă pe un gardian de-al nostru, căci îi plin de idei caraghioase: pretinde că unii dintre cetăţenii Federaţiei europene ar trebui să poartă decoraţii la butonieră pentru-a afirma că's superiori semenilor lor, sau că fiecare din noi ar trebui să se'mbrace după cum îi place, sau c'ar trebui să se dea premii la copiii din şcoală...

După cum vedeţi ideile lui ar fi destul de caraghioase, mai ales într'o lume ca d(o)s.

Dar cum nu pretinde de cât să facă pe oameni să râdă, trebue să fim indulgenţi cu el.

In sfîrşit, tovarăşi, vom termina această vizită trecând dinaintea cuştii speciale a unei vietăţi unice, extraordinare, a cărei funcţiune în societatea antică n'a fost nici odată precis determinată. E Femeea — literată. N'avem decât una care'i *rara avis* a Palmariului.., Apropiaţi-vă liniştit... Iat-o în colţul cela înfăşurată în cuvertura ei. Tovarăşi, vă rog să n'o agăsaţi, nici măcar de departe... Bipedul acesta'i aşa de delicat că trebue mult menajat. I se serveşte un regim special, pe care'l mănâncă în faţa unei oglinzi cu gesturi studiate. Această femee literală are treizeci şi nouă de ani. Poartă nume de bărbat şi se teme de umezeala şi de „corp de soleil“. Gardienii i-au dat o minge ca să se joace. Ea a preferat pudră. In realitate un singur lucru o interesează: suflet...ei.

(Va urma

„OPINIA“ IN ŢARA

PODUL-ILOAEI

Zioniste.—La 1 Aprilie vechi un comitet al Organizaţiei Zioniste locale demisionând, s'a constituit un nou comitet în frunte cu d. Lupu Buchman. Dar acest comitet a părăsit imediat conducerea.

Sâmbătă 2 Sept. d nii M. Se-Solomon şi M Meirovici au luat iniţiativa organizărei secţiei locale. S'a constituit următorul comitet: Preşedinte d. Moise Solomon, Vice d. Meir I. Mairovici, Secretar A. Şvarts, Casier Samoil Lupu, Censor A. Helman, Ad-tor d. Iulius Stein, Iar d-nii Şloime Davidovici, Leon Horovits, Simon Herşcovici şi Lupu Maizner membri consilieri.

D-nii Moise Solomon şi Mendel S. Meirovici rămân şi mai departe comisiuni F. N. E.

Corsp.

HUŞI

In folosul sergenţilor de oraş. Mărirea salariilor funcţionarilor comunali.— Delegaţii la congresul învăţătorilor.— Renumitul comic Tălpăşanu, cu concursul d nei Maria Fedora, va da o reprezentaţie Luni 4 Septembrie în sala teatrului comunal, în folosul sergenţilor de oras.

Cum categoria sergenţilor de oraş merită toată solicitudinea, publicul se va grabi să-i ofere obolul, asistând la o reprezentaţie plăcută.

— Inspirat de dorinţa de a veni în sprijinul funcţionarilor comunei, actualul preşedinte al comisiei interimare d-l Iremia Gheorghiu a hotărât ca din resursele bugetare rezultate din noile impozite, să augumenteze salariile lor cu 60 la sută.

Urmează ca Ministerul de interne să aprobe iniţiativa lăudabilă a preşedintelui comisiei interimare, pentru ca aceasta să devie o realitate.

— Pentru congresul general al Asociaţiei generale a învăţătorilor din ţară care se ţine în Capitală, au fost delegaţi în mod oficial d-nii Ştefan Filon din Huşi şi Teodor Radu din Covasna.

Acesta din urmă va aduce în discuţia congresului cazul de grava acuzaţie ce i se aduce de către organele de control, în cunoscutul conflict între locuitorii din Covasna şi acei din Costuleni judeţul Iaşi care în primavara trecută s'a încăerat pe chestii de pământ

corstin

GALAŢI

Ieri seara s'a întâmplat pe Dunăre o groaznică nenorocire. Din cauza valurilor pe care le făcea vaporul „Principele Mircea“ ce se întorcea dela Brăila, o barcă care se afla prea aproape de oraş, s'a scufundat, în dreptul vadului Rosen.

Până în momentul când vă scriu n'am putut afla numărul şi numele victimelor.

Oly

BOTOŞANI

Inmormântarea Prinţului Calimache. — Prinţul Alexandru Kalimache, care a murit la Paris încă în anul 19.., a fost adus la Botoşani pentru a fi înmormântat în cavoul familiei din Stânceşti.

La gară a fost tras cu 6 boi, îmbrăcat în negru şi acoperit cu flori, pentru a transporta corpul la Stânceşti.

A luat parte o lume imensă. Serviciul divin a fost oficiat de preotul jud. Simionescu, înconjurat de numeroşi preoţi. Răspunsurile au fost date de corul sub conducerea D-lui Posluşiacu. La ora 2 şi jum. cortejul a pornit spre Stânceşti.

L. Adler

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 15 Septembrie 1922 ora 11 a. m. se va ţine licitaţie la Direcţia II Regională st. Vasile Conta No 9 Iaşi pentru aprovizionarea de trunchi (buşteni) de stejar pentru debitat traverse şi anume:

a) 1000 mc. lungime 2.50 m. şi diametrul cel puţin 0.26 m.

b) 4000 m. lungime 2.60 m. şi diametrul cel puţin 0.28 m.

c) 4000 m. c. lungime 2 70 m. şi diametrul cel puţin 0.30 m.

d) 500 m. c. 2.75 m. si diametrul cel puţin 0.30 m.

e) 500 m. c. lungime 3 m. şi diametrul cel puţin 0.30 m.

Predabile franco în curtea fabricei Wuk din st. Podul-Iloaei; aceşti trunchi sunt a se preda in termen de 8 luni in cantităţi egale, lunar sau bimestrial, incepând predarea dela data comunicărei aprobărei.

Diametrele arătate mai sus se vor socoti la plată fără coaje.

Pentru orice informaţiuni se va adresa în toate zilele de lucru la dir. II Regională C. F. R. str. Vasile Conta 9 Iaşi şi la Dir. Intreţinerei, str. Cuza Vodă No. 20 unde se pot lua desluşirile necesare, caet de sarcini, etc.

No. 44775

FIRMA

Heinrich Stein

— Strada Cusa.Vodă 69 —

Palatul Camerei de Comerţ

Notează preţurile pentru transformarea formelor vechi:

O formă fetru transformată	Lei 65.
O formă numai precălcată	Lei 30
O formă biber transformată	Lei 70
Numai precălcată	Lei 35
O formă cată	85

Profesoară

de limba română se caută pentru şcoala primară de fete STEAUA.

A se adresa la cancelaria şcoalei, strada Elena Doamna 28 intre 10—12 şi 3—5

Direcţiunea

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embiricos & Co.

Bucureşti, — Str. Paris No. 1

Linie regulată şi rapidă bilunară

Constanţa direct New-York

Transatlanticele de lux pleacă precis

„CONSTANTINOPOLE“
pleacă la 5 Septembrie.
„MEGALI HELLAS“
pleacă la 17 Septembrie
„KING ALEXANDER“
pleacă la 3 Octombrie
„THEMISTOCLES“
pleacă la 18 Octombrie
din portul

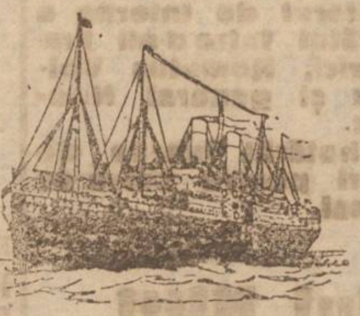

Constanţa direct New-York

CONSTANTA-Neapole direct **MARSEILLE**

Vapoarele de lux pentru pasageri

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine precum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli, Pireu, Smirna, Palermo şi Algeria.

Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi de îndeplinit pentru înscrierea şi primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. EMBIRICOS et Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str. Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

„FULGERUL“

DIN BUCUREŞTI

Fabrică de Spălătorie şi curăţitorie Chimică

Strada Dragoş 25

Aduce la cunoştinţa publicului că pe lângă spălătorie am mai infiinţat şi o

Curăţitorie chimică

instalată cu maşini din cele mai perfecţionate şi după ultimele cerinţi moderne, aşa că onor. clienţi vor putea fi bine serviţi cu curăţitul hainelor cât şi la lengerii.

Biroul fabricei: Cuza Vodă 35 IAŞI.

Cu stimă

L. SEGAL

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimică

sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mărzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voi.-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a incerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.

Atenţiune: **Prompt şi preţuri modeste.**

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iaşi, Piaţa Unirei

Părul nu mai cade

MATREAŢA cât şi orice afecţiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuinţărei loţiunei

„PETROLOL“

singurul remediu preparat riguros după principiile ştiinţei de d-rii KONYA şi FIU, chimişti.

Pomada Tanno Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.

DIGESTON Dr. KONYA Praf digestiv, restabileşte digestia dificilă; uşurează asimilaţia alimentelor; taie acreala şi arsurile din stomac

Depozit la Farmacia Dr. KONYA şi FIU.

VITE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iaşi

din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ „ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Viţele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iaşi.

Cereţi pretutindeni

MIŢULIN

cea mai bună pasta de curăţit ghetele albe şi colorate, de pânză, antilopă, etc.

Se află de vânzare la droguerii şi magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iaşi

Aducem la cunoştinţa Onor. clientele că am deschis un magazin de:

ULEIURI, Lacuri, Vopsele, Parfumerii cu gramul, Articole de toalete şi cauciucării

LA MARINARII

H. AIZICOVICI et I. MARCU

Str. Cizmăriei (Piaţa Halei)

unde, pe lângă articolele de mai sus, se poate găsi în permanenţă tot felul de CULORI DE PAMANT şi UNSORI, necesare agricultorilor şi armatei. De asemenea sodă caustică pentru făcut săpun.

La toate articolele mare reducere de preţuri.

Cea mai bună apă
MINERALĂ PURGATIVĂ
este acea de la

BREAZU

IAŞI

AUTORISATĂ DE STAT.

Premiată cu medalie de aur la Exp. din Bucuresci 1894

Recomandată cu preferinţă de Dnii Medici

Efect prompt şi sigur.

Gust mic, gust plăcut.

Cereţi dar numai

APA MINERALĂ DE BREAZU

Se găseşte la toţi vânzătorii de ape minerale din ţară

Deposit general: Fraţii Dr. Konya Iaşi

Aviz Podgorenilor

Având un local mare de zid, cu duşamea, instalaţie de lumină electrică, apă, canal, etc. precum şi un local de vară cu tot mobilierul complect pentru astfel de localuri, prim sc în asociaţie — un podgorean cu viţuri bune vechi şi recolta nouă spre a desface vinul în localul meu în bune condiţiuni.

Localul e mare, încăpător pentru 50—60 mese, 160 scaune. Pivniţă pentru 160 vase.

Bun şi pentru detail şi pentru en gros.

MOISE ZINGHER

„La Rujina Veche“, Iaşi

Str. Ştefan cel Mare 5

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune.

Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagio se şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

ANUL AL XVIII-lea No. 4584 — 1 LEU NUMARUL — Joi 7 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN ... LEI 300 ... 150 ... 80
REDACTIA — IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 — TELEFON No. 300

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universității Iași

Comunicatul de la Vălenii de Munte

— Polemica de astă-zi și opera din trecut —

Comunicatul de la Vălenii de Munte constituie un important document psihologic pentru caracterizarea personalității politice a d-lui Iorga, al căreia trecut politic îl cunoaștem cu toții.

Acest trecut, văzut prin prisma eului său propriu, îl găsim în comunicat și el ne ajută în pătrunderea mai puternică a marei personalități politice, pe care o constituie d. Iorga în timpul de față.

Comunicatul de la Vălenii invederează prin întregul lui conținut, că este falș pus pe socoteala unei colectivități—congresul partidului naționalist-democrat—fiind-că și ca fond și ca formă el este opera exclusivă a d-lui Iorga.

La drept vorbind documentul de la Văleni nu constituie un comunicat propriu zis, ci un răspuns personal a d-lui Iorga, la polemica dintre d-sa și partidul național și conține sentimentele cele mai fundamentale ale autorului, în stilul inegal și mai totdeauna încâlcit, caracteristic marelui nostru învățat.

*

In trecutul politic al d-lui Iorga momentul culminant a fost, după cum recunoaște și d-sa în comunicatul din Văleni, prezidenția camerei.

Această prasidenție a produs netăgăduit eliminarea din guvernul Vaida a generalului Averescu „salvatorul" pe care îl poate ironiza astăzi atât de eftin d. Iorga.

Adevărul este însă că în acel moment, generalul Averescu era un fenomen extraordinar în viața noastră politică și socială. Era un fenomen patologic, ca mai toți oameni legendari, fenomen care amenință țara în care se produce cu o descompunere primejdioasă a vieței sau în cazul cel mai puțin grav cu schimbarea normelor vieței politice, care și aceasta este o tulburare destul de importantă și costisitoare.

De sigur că în fapt era absurd, ca marea majoritate a țărei să indice drept singur conducător politic, fiind predispusă să-i acorde și dictatura cu puteri nelimitate, pe un om fără vre-un fapt politic la activul lui, fără vr'o idee politică, fără vre-o soluție socială, și al cărui singur titlu era un act care n'avea nimic a face cu viața politică.

D. Averescu se opusese în calitate de general, la întrarea armatei noastre în triunghiul morței și ceruse demobilizarea. Demobilizații întorși în sate au idolisat, cum era și natural, pe salvatorul lor și au adus pe săteni la sentimentul simplist, că cel care a salvat armata, trebue cerut să salveze și țara și s'o aducă la starea de mai dinainte.

Iată fenomenul patologic și primejdios.

*

Ce atitudine trebue să iee fața cu apariția acestei boli, un om cu simțul politic, care își simte răspunderea și mai ales un istoric ca d. Iorga, care din experiențele altor popoare știe cum apar astfel de maladii și cum se reușește la însănătoșirea organismelor atinse de astfel de molime.

Există doi căi: Una, foarte grea și foarte lungă. Toate cadrele politice, conștiente de primejdia iminentă, se scoboară în mijlocul mulțimei, pentru a o deturna de la curentul bolnav sau să canalizeze acest curent. A doua cale. Canalizezi curentul prin satisfacerea, dacă nu inofensivă cel puțin neprimejdioasă, a aceluia ce simbolizează acest curent.

D. Vaida, în justul său simț politic, a adoptat aceasta a doua metodă, introducând pe d. Averescu în guvern.

Din această operație ar fi putut ieși o operă mare: un organizm politic care să contrabalanseze partidul liberal, format din ardeleni în colaborare cu unele partide neliberale din vechiul regat.

Expulzarea din guvern a generalului Averescu, prin știuta manevră de la cameră a d-lui Iorga, a adus transformarea „ligei poporului" într'un partid Averescu-Argetoianu, partid care a strâns toate gunoaiele, eliminate din toate celelalte partide, și astfel d. Iorga a fost de fapt autorul rușinei de guvern, pe care a avut țara, sub regimul averescan.

Lipsa de simț politic a d-lui Iorga, a paralizat forțele contrare și a dat boalei noastre politice toată acuitatea și nocivitatea notorie.

Iată opera greșită înfăptuită de d. Iorga, și pe care n'o putea scuza nimic și mai puțin încă comunicatul de astăzi de la Vălenii de Munte.

Dezordini comuniste la Charlottenburg

Berlin 4. Rador.— Tineretul comunist muncitoresc din Charlottenburg a manifestat în contra scumpetei locuințelor și alimentelor. Cu ocazia acestor manifestații s'au produs desordine grave; mulțimea a atacat prefectura pentru a elibera pe cei arestați. Poliția a fost silită să facă uz de arme.

INSEMNARI

IARASI...

Organele de „ordine" în Stat au început iarăși să opereze cu intensitate. Era și timpul.

O inacțiune de câteva luni putea să primejduiască abonamentul Siguranței la fondurile secrete, alocații, premii. Și pe deasupra, compromiterea morală de a nu se mai „descoperi" nici un complot, atentat etc. la care s'a mai adăogat tămbălăul cu Vadul lui Vodă, chestia Aroneanu și unele chestiuni mai bănoase dar de o mai mică importanță.

Au reînceput deci operațiile „de ordine".

Pretextul l-a furnizat brigada centrală de siguranță, adică guvernul liberal, care avea nevoe de ceva apă tulbure ca să năvălească cu biciul în Ardeal și să dea probă Suveranului de monopolizarea devotamentului dinastic.

S'a tras lotul cel mare: atentat la viața regelui!

Se pare că s'ar fi produs în adevăr niște uneltiri, iredentiste maghiare. Și de aici, organele „de ordine" au început țesătura de senzaționalități.

Dar teribilii noștri detectivi depășiră probabil scopul urmărit, așa că prefectura poliției Capitalei a trebuit să conjure presa la tăcere. Siguranța are însă nevoe de publicitate. Iată dar furnizarea de amănunte: centrala anarhistă din Oradea Mare, în 3 acte și un supliment; descoperirea din Capitală, fragment senzațional în două acte și un prolog; arestarea din Cluj, vodevil fără scenariu; și apoteoza: aruncarea în aer a armatei, Coroanei și formei de guvernământ.

O consfătuire solemnă a avut loc la ministerul internelor și s'a hotărât „salvarea ordinei"!

Așa dar, iarăși insuficiențe sorțice, iarăși Vadul lui Vodă, iarăși fuga de sub escortă, iarăși procese macabro-chilometrice, iarăși...

RENOVATUS

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Tradiții blânde. — *Cu prilejul recentei expediții pe muntele Everest — expediție care s'a întrerupt în condiții atât de tragice — exploratorii au aflat un curios obicei de blândeță la oamenii izolați din partea locului.*

Un explorator povestește că o bătrână ermită din valea Ronals hahr, l-a înștiințat că obiceiurile locale opresc vânătoarea animalelor, ori cât de sălbatice ar fi ele.

Ermita aceia, se spune, e în etate de 138 ani. Prin urmare, obiceiul unei atât de neobișnuite blândețe are o vechime cel puțin de un secol.

Și noi care susținem că blândeța este un fruct al civilisației...

*

Un studiu despre ungurii din România. — *Publicistul maghiar I. Tatrost, publică de câtăva vreme un studiu în „Revue de Hongrie", asupra ungurilor (ciangăi) care trăesc în văile Siretului moldovenesc.*

Publicistul maghiar afirmă că masa aceasta ungurească, de 100,000 suflete, este stabilită acolo din secolul IX, adică înaintea locuitorilor moldoveni.

Suntem nevoiți să apărem astăzi numai cu știrile procurate de serviciul telegrafic „Rador", deoarece telefonul n'a funcționat astăzi. A plouat puțin azi noapte și galoșii telefonului au și luat apă.

VIAȚA ECONOMICA

MAMALIGA IAȘULUI

— Ce se petrece actualmente. — Pâinea și mămăliga. — Mahalele Iașului. — Ce va fi la Iarnă. —

Iașul, capitala Moldovei, mămăligă în toate, n'a avut până ieri mămăligă, timp de 3 săptămâni. Cât-va timp se găsea făină de porumb integrală — adică cu tărâță cu tot — cu 5 lei kilogramul, în țara în care se produce mai mult porumb de cât în ori care altă regiune. Zilele din urmă nu se găsea făină de porumb cu nici un preț.

Deși dintr'un kilogram de făină se obține $1^1/_2$ k de mămăligă, totuși din cauza scumpetei lemnelor și mămăliga trebuind să fie feartă la fie care mâncare, 1 k de mămăligă costă 6 lei adică de două ori cât un kilogram de pâine, dacă s'ar găsi — cu prețul de rechiziție încadrat cu prețul maximal.

*

Mahalalele Iașului când se gândesc că la iarnă kilogramul de lemne va costa 60 bani, iar pentru a face o mămăligă cât de mică trebuesc 5 k lemne ceea ce face o cheltuială de 3 lei, sunt bucuroase să mănânce numai pâine. Ce se va întâmpla când pâinea care deja astăzi nu ajunge de cât pentru o jumătate din populația Iașului va lipsi cu totul?

Pentru ordinea socială va fi poate mai bine dacă primarul ar avea curajul să învețe de pe acum populația Iașului cu pâinea de orz.

*

Comisia centrală s'a milostivit cu Iașul, a dat Federalei noastre câte-va vagoane de porumb, deci ne-a asigurat mămăliga pe vr'o două săptămâni. Nu putem avea nici o speranță, însă că la terminarea porumbului pentru mămăligă, vom avea pâine.

Cei de la ministerul de industrie, se încăpățânează să ne facă o pâine făcută din rechiziție și preț maximal. Amară pâine pentru producători, morari, brutari, autoritățile comunale. Consumatorii vor fi scutiți de amărăciuni, dar ghiorăiile mațelor interesate de pâine își va face cursul.

EXPERTIZE, EXPERTIZE!

— In chestia clădirei teatrului —

Astă vară, la închiderea stagiunei teatrale, administrația comunală a instituit o comisiune de expertiză care să cerceteze starea de soliditate a clădirei teatrului național din Iași. Comisiunea era compusă din trei ingineri, persoane onorabile și care mai aveau și au calitatea de funcționari publici.

Raportul de expertiză constata primejdia prăbușirei unei porțiuni de la intrarea principală și conchidea la închiderea imediată a teatrului.

Rămăsese ca în timpul verei să se facă reparațiunile necesare. Și nu s'a făcut nimic, pentru că jaful în banul public e prea mare și deci d. Vintilă Brătianu nu mai are bani pentru nevoile urgente ale Iașului.

Și acum d. Mihai Codreanu și-a pregătit deschiderea stagiunei melodramatice.

Dar cum rămâne cu amenințarea de prăbușire? (Bine înțeles prăbușirea materială a clădirei căci prăbușirea morală....).

Amicii politici și de agrement ai d-lui Codreanu, au improvizat o nouă expertiză pe care a îndeplinit o inginerul șef al comunei. Acesta a constatat că stricăciunile (la pereții clădirei) se află „bine mersi", dar n'au mai progresat și că deci nu-i nici o primejdie pentru spectatori (nu-i vorba de primejdii artistice. A nu se confunda).

Prin urmare, în mijlocul ruinelor de tot felul, d. Mihai Codreanu va continua să presinte publicului „Patima Roșie", „Sârana" și alte spectacole.

Dar cum rămâne cu cele două expertize? Una spune că teatrul se prăbușește; alta spune că nu. Care dintre experți jonglează cu destoinicia și strictețea obligațiunelor profesionale?

Sau este lege ca și expertisele inginerești să aibă caracter de complesență și proptea politică!

X.

O Uniune europeană

— Propunerea fostului prim-ministru Nitti —

Nitti, fostul prim ministru italian a declarat zilele acestea că împrejurările dictează în mod imperios alcătuirea unei unități economice a statelor din Mica Antantă cu Italia și Polonia.

Se poate ca motive utilitare inspirate de interese naționale italienești să alcătuiască adevăratul nerv al mișcării, peste care o ideie îndrăzneață a fost azvârlită ca o romantică pelerină fâlfâitoare.

Se poate, e chiar probabil, că deocamdată unirea așa cum este preconizată nu va putea să ia ființă. Totuși faptul că un eminent om de stat se gândește cu seriozitate la unirea între anumite țări ca la singura cale pentru o viață pașnică și înfloritoare, prezintă o mare însemnătate.

Frământările post războinice, care nu-s de cât continuarea pe câmpul economic a luptelor dintre națiuni, se pare că ating astăzi paroxismul. Va urma apoi în mod fatal o puternică reacțiune. Politica europeană va trebui să ia altă îndrumare; ideia ministrului italian va avea atunci un răsunet general.

Timpul acela nu e prea îndepărtat.

Statele seamănă astăzi cu niște călători care merg laolaltă pe-același drum. Unul din ei abia își duce sacul plin cu merinde, dar n'are haine; altul e îmbrăcat bine dar n'are de-ale mâncării, un al treilea are căruță și cal dar n'are nici haine ni i merinde. Totuși fiecare își urmează drumul singur iar pentru tovarășul de alături n'are decât priviri piezișe și injurii.

Dacă statele ar continua să meargă pe calea de astăzi, ar fi amenințate să împartă soarta sinistră și'n același timp ridicolă a drumeților noștri. Dar aceasta nu-i cu putință. Curba unui fenomen social nu se depărtează nici odată prea mult de la baza de unde a plecat, ci cade înapoi, pentru a începe o nouă oscilațiune.

Popoarele Europei vor înțelege că pulverizarea puterilor economice într'o sumă de sforțări izolate este unica și marea cauza a tuturor neajunsurilor de care sufăr.

Este nevoe de conlucrarea tuturor pentru refacerea tuturor.

Primul pas îl vor face țările cele mai mai slabe din centrul Europei. Dar pilda lor va fi în curând urmată. Căci tot mai mult Statele Unite ale Americei amenință cu robia financiară Statele învrăjbite ale Europei.

Pentru a înlătura tutela umilitoare a celor din Lumea Nouă, copiii bătrânului Continent se vor uni și se vor înțelege odată între dânșii.

S.

PROBLEMA LOCUINȚELOR

Cum se poate clădi economic?

Vorbind acum câteva zile despre criza de locuințe, am arătat că cea mai bună cale spre o dezlegare efectivă a problemei ar fi îndrumarea capitalurilor disponibile către clădirea de imobile noui. Pornind însă pe acest drum, întâmpinăm dificultăți foarte serioase. Ele sunt cauza pentru care astăzi a ridica o casă înseamnă o întreprindere îndrăzneață.

Greutățile se concentrează mai ales în jurul unui punct: suma prea mare la care se ridică costul de construire al unui imobil. Toate sforțările noastre trebue să ducă deci la micșorarea lui. Costul de construire se compune din două părți: materiale și mâna de lucru. Materialele, înainte de a ajunge pe șantier, au fost și ele lucrate; în prețul lor se cuprinde o cantitate considerabilă de mână de lucru. Astfel că în costul global, suma totală a mânii de lucru întrece cu mult prețul materialelor brute.

Asupra prețului materialelor nelucrate nu putem influența, întrucât el este dictat întotdeauna de situația economică a momentului.

Mâna de lucru, dimpotrivă, depinde de procedeele de construcție. Cea mai avantajoasă clădire va fi aceia care va permite cea mai mare economie în întrebuințarea mânii de lucru.

Cum putem realiza economia aceasta?

Din marele număr de păreri emise, alegem câteva care ni se par mai de seamă. Se vor obține reduceri mari prin: 1) modificarea aspectului și a planului casei; 2) prin producerea în cantități mari a materialelor-tip; 3) Prin construirea simultană sau succesivă a unui mare număr de imobile.

Asupra celui dintâi punct vom observa că astăzi se face un adevărat lux cu ornamentări, cu turnuri și turnulețe, cu ciubucării foarte complicate, cind s'ar putea construi acoperișuri și pereți simpli.

La alcătuirea planului casei trebue să se elimineze toate încăperile de prisos. Salonul, de pildă, va fi înlocuit printr'un „hal" sau „vivoir", cum îl numesc Francezii cu un termen nou, care să slujească de sală de primire, de birou, bibliotecă și, dacă se așează un paravan, chiar de sufragerie.

Apoi trebuesc puse la dispoziția locatarului cât mai multe îndemânări, așa încât ele să aducă o micșorare în cheltuelile generale și să facă cu putință plata unei chirii ridicate. Apartamentele vor trebui astfel înzestrate, încât să permită locatarilor și se dispenseze de servitori—care devin tot mai mult un lux pentru familiile cu venituri modeste.

Prin producerea în cantitate mare a materialelor-tip se va realiza evident o economie însemnată. Acelaș material, odată lucrat, va sluji la un număr foarte mare de case. Arta arhitectului va consta atunci în a așeza cu pricepere aceste elemente-tip pentru a scoate din ele imobile variate și adaptate la diferite nevoi.

Clădind un număr mare de imobile deodată se economisește iarăși prin unitatea de conducere, prin specializare, prin întrebuințarea acelorași elemente în cantități mari: cărămizi, beton, armături de fer, etc.

La sfârșit o importantă economie se mai poate obține clădind mult pe un teren relativ mic. Casa va avea atunci un număr mare de etaje. Pentru țara noastră, unde orașele n'au case decât cu un singur rând, a vorbi despre asemenea clădiri pare o ironie. Totuși e cel mai bun drum de urmat. Orașele noi din apus, alcătuite din construcții cu etaje numeroase, au adoptat acest fel de clădiri tocmai pentrucă este cel mai convenabil și cel mai puțin costisitor. La noi, societățile de construcție ar putea să schimbe în câțiva ani aspectul orașelor. Și astfel, pentru cei care vor „occidentalizarea" târgurilor noastre, criza de locuințe apare ca un prilej pentru îndeplinirea acestor lăudabile dorințe.

I. L.

Grădina şi Sala Cinema Elisabeta

Astăzi Marţi 5 Septembrie — Operă complectă, — Program excepţional

:: AVENTURA SPAIMANTATOARE ::

Grandio să şi b·iliantă capo d'operă fra·ceză in 8 acte mari după marele roman parizian L'AVENTURA EFFRAYANTE superb şi mişcător pusă in scenă de marele scenarist ABEL GANCE. In rolurile principale excelează şi triumfă marii artişti fala scenelor MOSJUKIN şi LISENKO de la teatrul „Odeon“ din Paris. Bogăţii enorme luxuri şi toalete moderne de'a marile case Agard şi Ru'luard. Cel mai nou Pathe Journal şi o admirabilă comedie complectează programul.

CINEMA MODERN

Astăzi in matineuri şi seara

Cei mai mari artişti de la Comedia Franceză **Celebrul Signoret** şi D-ra **Brabant**

in superba dramă

LA ROSE (Trandafirul)

Impresionantă desfăşurare magistral interpretată de intreg ansamblul Comediei france e din Paris. Inscenare şi montare de marele I. de Baroncelli. Adaos la program Jurnalul ultimelor noutăţi din lume precum şi comedia in 3 acte RIGADIN PLICTISIT grandioasa comedie jucată de popu'arul comic parisian Prince. Joi 7 Septembrie ce ebra st a

STACIA NAPIERKOWSKA apare in DUREROASA COMEDIE

scenariu fantastic in 8 acte.

Grădina Cinema SIDOLI

Marţi 5 şi Mercuri 6 Septembrie 1922. Zilnic 1 matineu ora 5 jum şi Seara la 9 jum. — Nou. — PREMIERA.

La ocnă pentru o femee

Extraordinară dr mă in 5 acte după romanul scriitorului francez FLAUBERT

In rolul principal MISS ALLI BEY.

O interesantă vedere şi o hazl e comedie complectează bogatul program.

Programul viitor: **Cele trei măşti.** Inscenat şi jucat de marele artist Henry Krauss. Creatorul nemuritorului film Germinali

Gradina Pomul Verde

Compania Israelită de operetă K A N A P O F F

Marţi 5 Septembrie debutul celebrului artist american

B. ADLER

Maestrul teatrului Liric din New-York

IDIOTUL

Piesă in 4 acte — Imp. teat al Herman Braunştein

„SARPIVIN“

Soc. Anonimă Română pentru industrializarea vinurilor indigene naturale

Capital Statutar Lei 5.000.000 — Emis lei 1.000.000

Ţinând seamă de nevoile industriei noastre pentru a-i putea da o extindere care să rivalizeze cu intreprinderile similare din străinătate şi a putea face faţă cumpărăturilor de vinuri noi am hotărât sporirea, in mod treptat „a capitalului iniţiat in limita trebuinţelor“ căutând să cointeresăm şi o parte din marele public.

Astfel prin procesul verbal din 1 August 1922 am hotărât sporirea capitalului iniţial de 500.000 lei la 1.000.000 (un milion) printr'o singură emisiune de 1000 acţiuni la purtător.

Acţionarilor vechi li se rezervă câte o acţiune nouă pentru două acţiuni vechi rămâând ca 500 acţiuni să fie lăsate subscripţiei publice cu preţ de 500 lei acţiunea nominală, pentru care subscriitorii vor plăti 525 lei din cari 25 lei pentru fondul de rezervă plus 25 lei cheltueli de emisiune pentru fiecare acţiune.

Primul vărsământ de 30 la sută se va face până la 15 Septembrie a. c. Consiliul îşi rezervă dreptul de a dispune de restul acţiunilor nesubscrise la acel termen.

Subscrierile se fac la Soc. Coop. a Podgorenilor strada Stefan cel Mare şi la Laufer et Sârcu Hotel „Binder“.

Consiliul de Administraţie

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piata Unirei, Iaşi

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iaşilor

Iaşi—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIŞCU

a pus in vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

SPECTACOLE

— Cinema Elisabeta — Astăzi în matineu şi seara se reprezintă „Aventura Spăimântătoare“. Mare capo d'operă franceză în 8 mari acte după marele şi coloratul roman L'aventure Effrayante, jucată cu fala scenelor pariziene Mosqukin şi Lisenko.

Un nou Pathé-Journal şi o nostimă comedie complectează programul.

— Grădina Cinema Sidoli — astăzi şi în zilele următoare se va reprezenta LA OCNA PENTRU O FEMEE Extraordinară dramă în 5 acte după romanul marelui scriitor francez FLAUBERT. Programul viitor: Cele trei măşti.

x Epitropia Sf. Spiridon din Iaşi aduce la cunoştinţă că in ziua de 18 Sept. a. c. oarele 10 a. m. se va ţine licitaţie cu oferte inchise in cancelaria Epitropiei pentru furnizarea verdeţurilor necesare spitalelor Casei pe iarna anului curent: 8100 kgr. fasole, 32500 kgr. cartofe, 24000 kgr. varză, 6300 kgr. ceapă uscată, 1650 morcovi, 1350 kgr, petrinjel, 1750 kgr. sfeclă roşie, 3000 kgr. prune uscate, 6000 kgr. mei cojit, 3200 kgr linte, 21000 fire praji, 2800 fire ţelină.

Garanţie provizorie 5000 lei, condiţiunile se pot vedea în fiecare zi de lucru intre oarele 8—12 a. m. la serviciul administrativ.

ECOURI

— Deliciosul oţet din vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurenţa“ magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

Se caută

la şcoala Ortodoxă din strada Carp No. 2, două pedagoage.

Pentru informaţii, intre orele 9—12 in fiecare zi.

ALTE NEVOI FUNCŢIONĂREŞTI

— Aprovizionarea cu lemne.— Egoismul şefilor. —

Primim:

Am avut până în prezent de întimpinat mari dificultăţi din cauza insuficienţei salarului; aceasta însă nu este ùnica greutate ce o întimpinăm zilnic. Intre altele este de relevat desinteresul şefilor (funcţionari superiori) care nu se gândesc nici odată la nevoile ce le are de întimpinat micul funcţionar. Şefii au mai multe mijloace de trai şi avantaje din toate punctele de vedere. Se aprovizionează, în condiţii ieftene, cu diferite alimente, îmbrăcăminte, cu lemne etc. Micul funcţionar nu are deschisă această cale, iar şefii nu-i cred durerea.

A venit toamna şi se apropie iarna, iar noi privim cu groază că lemnul de care nu ne putem lipsi nici odată, fiind un articol mai mult decât trebuitor, nu numai pentru cel împovărat cu familie grea, ci şi pentru burlac, nu ni stă la îndemână, uşor şi suficient, cu preţuri mai reduse. Suntem lăsaţi în voia soartei.

Cei mai mulţi dintre şefi, care îşi procură lemne în mod convenabil, nu au nici un interes să intervină pentru cei mici iar noi micii funcţionari vom fi nevoiţi a suporta consecinţele acestei nepăsări, care ne va expune frigului, boalelor şi altor cazne. E imposibil să faci pe un om ce dispune de toate să înţeleagă pe cel ce suferă. Sătulul nu crede flămândului.

Aceste le dau publicităţei pentru ca cei în drept să ia cât mai e timp măsuri, scutind pe micii funcţionari de pericolul ce-i ameninţă.

M. GRIGORIU
funcţionar

Un răspuns

In jurul volumului „Picante“ al d-lui Miron

Autorul volumului „Picante“. D-l Miron ne roagă să publicăm acest articol ca un răspuns la un articol de critică apărut în „Opinia“ sub iniţiala „L“.

— Nu ştiu cine dintre... „amicii mei“, s'a găsit să fie mai catolic de cât Papa, ca să facă o critică destul de defavorabilă volumului meu „Picante“ care este tot atât de inofensiv ca şi simbolicul Bébé-u pe care intenţionat l-am aşezat pe copertă. Până în prezent am avut prin ziarele locale precum şi în acele din Capitală, critice favorabile. In însăşi ziarul „Opinia“, mai zilele trecute, sub rubrica „Bibliografii“ a fost o critică imparţială care avea deasemeni un sunet foarte plăcut

Azi însă, s'a găsit „un prieten“ care să pue o trâmbiţă la gură şi să ţipe strident şi să alarmeze satul!..

De la primul sunet, de la prima frază cu care incepe articolul d-sale, încununat în întregul lui de o răutate pătimaşe „D-i“... care iscăleşte cu litera „L“ începe să urle!

„O nouă calamnitate s'a abătut asupra Iaşului.

Calamitate! Aşa după cum începe alarmantul său articol, s'ar părea că d-l „L“ anunţă un uragan, sau microbii celor mai teribile boli!..

Ei, ce calamitate poate fi pentru Iaşi apariţia unui volum pe care, până în prezent, l'a citit o foarte bună parte din publicul nostru şi nimeni nu s'a găsit să se facă... mai cu moţ şi să afecteze o indignare, pudrată cu înjurii.

Dacă convingerile criticului au fost sincere şi nu pătimaşe, de ce nu a avut cavalerismul de aşi iscăli, în întreg, propriul său nume??

Amicii noştri, însă, sunt acei pe care îi cunoaştem cu toţii îndestul de bine; — clasicii specimeni care: „Iţi strâng mâna şi îţi surâd binevoitori, pentru că nu pot să te strângă de gât“!..

Versurile din „Picante“ scrise intr'un stil: literar, humoristic, spiritual (după cum sună una din critice) astăzi d-l „L“ le numeşte: bilete de plăcintă, esenţa spiritelor de mahala, înjurături pure, etc.

Mă adresez persoanelor care au citit „Picantele“, să dea răspunsul cuvenit acestui drăgălaş amic, care mai departe, urmează a-mi recomanda pe d-l Baron de Vax, drept depozitar general, — gândind astfel că isbuteşte să fie pe deplin spiritual; pe când, bietul om, nu a isbutit de cât să-şi afirme, cu prisosinţă, sentimente de bârfitor pătimaş şi invidios încarnat.

Invidia, probabil că vine de acolo că acest „bine voitor“, e în prag de a da la iveală vre-un volum de versuri serioase sau chiar humoristice, pentru care, de sigur, are prevederea să-şi pregătească din timp „teren favorabil!..“ susţinând cu vehemenţă că un volum de versuri... „Picante“ nu poate fi demn de vitrina unei librării.

Oh! D-ne!.. însă vitrinile librăriilor Iaşului sunt îndestul de spaţioase încât pot găzdui şi modestele şi umilele mele „Picanterii“... precum şi alesele D sale scrieri pe care le aşteptăm cu mult interes.

In sfârşit răutăţile d-lui „L“ mi-au făcut foarte mare plăcere şi cinste. Crede-mă, dragul meu prieten. Cu altă ocazie însă, te rog să te iscăleşti. M-ai făcut curios. Au revoir.

Miron

Mare explozie în gara Crasna

— Un depozit de muniţii sare în aer. — Impiedicarea circulaţiei trenurilor. —

După ştiri sosite astă noapte, o groaznică explozie s'a întâmplat lângă gara Crasna.

A explodat marele deposit de muniţiuni, care se află la o depărtare numai de câteva sute de metri, de gară.

A fost un moment de mare panică.

Din cauza focului şi a cutremurului provocat de explozie, a trebuit să se oprească circulaţia trenurilor.

Astfel trenul ce venea din Bucureşti, spre Iaşi, a fost oprit în gara Roşieşti, iar trenul ce plecase la 7:35 seara din Iaşi, a fost oprit la Vaslui

După câte-va ore, trenurile au putut să continue drumul.

Din aceiaşi cauză, şi trenul de azi dimineaţă a sosit cu o mare întârziere.

Cauza exploziei nu e încă pe deplin stabilită. Se crede că această cauză ar fi descărcăturile atmosferice, ce însoţea ploaia de aseară.

Pagubile materiale sunt mari.

Deocamdată lipsesc amănuntele.

*

Remarcăm faptul că, nu este nici o săptămână de cînd presa din Capitală a atras atenţia asupra pericolului iminent pe care-l prezintă depozitul de muniţiuni din Crasna.

Şi totuşi nu s'a luat nici o măsură.

*

NOUI AMĂNUNTE

Cu privire la această explozie mai aflăm amănuntele următoare:

Explozia a isbucnit la ora 8 seara la una din magaziile depozitului. Acest depozit se compunea din 5 magazii.

Curând focul s'a întins, şi cuprinse întregul depozit.

Explozia a fost atât de puternică, încât a spart nu numai geamurile din gara Crasna, dar şi cele din staţiile V a s l u i, Roşieşti şi Banca.

*

Crezându-se că au suferit şi liniile ferate, toate trenurile au fost oprite. Insă mai târziu, constatîndu-se că liniile au rămas intacte, s'au dat drumul trenurilor, bine înţeles, cu oare care întîrziere.

Din gara Crasna, se anunţă că dintre personalul gărei nu este nici o victimă. Singur telegrafistul Filip, se află uşor rănit.

In schimb, persoane sosite azi în localitate, reproduc zvonul ce circula în tren că 5 militari ar fi grav răniţi.

Din partea comandamentului corpului IV, a plecat un colonel la ora 2 noaptea, pentru a cerceta cauzele exploziei şi pagubile

INFORMATII

❑ Interview express. — In cercurile ceferiste, se menţine svonul, după care d. Tancred Constantinescu, intrând în minister, se retrage din direcţia căilor ferate şi că în locul d-sale va veni d. N. Miclescu, fostul subdirector regional din Iaşi.

Am putut vedea pe d. Miclescu.

La întrebarea mea, d. Miclescu îmi spune, că a fost întrebat, dacă într'un caz eventual, ar primi acea demnitate.

La aceasta am răspuns;

„—Nu aşi putea ocupa demnitatea de director general, de cât numai în cazul când s'ar adopta programul meu, care tinde la o mai mare descentralizare şi dacă mi s'ar pune la îndemână mijloacele necesare, p e n t r u îmbunătăţirea transporturilor“.

Am reprodus întocmai.

❑ Acum câteva zile fusese arestat un pungaş reputat şi închis la o secţie, punându-se un jandarm la uşă.

In timpul nopţei, pungaşul, îndoind gratiile de la fereastră a reuşit să dispară.

❑ Aseară s'a întrunit comitetul „asociaţiei funcţionarilor publici“, în vederea sosirei in localitate a d-lui Schina preşedintele asociaţiunei.

Se ştie, că d. Schina va ţine o conferinţă în localitate, în ziua de Vineri 8 Septembrie.

※ Poliţia a descoperit pe plutonierul major, care a provocat scandalul din str. Carol, despre care am vorbit eri.

Plutonierul a fost citat pentru azi, la comisia despărţirei întâia, unde se cercetează cazul.

Cinema Modern

Joi 7 Septembrie

Celebra stea franceză

Stacia Napierkovska

apare in

Dureroasa Comedie

Tragedie familiară in 8 acte de mare spectacol după Jules Mary.

ULTIME INFORMAȚIUNI

❑ Primejduirea Europei, în legătură cu situația din Germania, e pentru moment înlăturată, datorită votului comisiei de reparațiuni. La determinarea acestui vot a tras mult în cumpănă raportul lui Brandbury către guvernul englez, cum că dacă se forțează nota, sunt iminente mari svârcoliri politice și sociale în toată Germania.

Totuși, situația în cuprinsul Reichului se menține destul de tulbure. Ca amănunt, arătăm că întreaga industrie germană a redus numărul lucrătorilor cu 60 la sută, așa că șomajul a luat proporții îngrijitoare.

In schimb, situația Austriei este cât se poate de gravă. Conștientă de acest lucru, Liga Națiunelor a hotărât să cerceteze cu prioritate chestiunea și a dispus remiterea imediată a unei sumi de 30 milioane lire, din împrumutul de 70 milioane acordat nefericitei republici.

Situația locală la Viena e de așa natură încât aproape se identifică cu cele ce se petrec în Rusia.

Depildă, o pânișoară (Kaiser) a ajuns să se vândă cu 560 coroane, iar o pâne cu 6000 coroane.

Populația muncitoare nu mai poate face față cerințelor vieței.

x Tot mai multe știe direcția generală centrală a C. F. R. de cât direcțiile regionale.

Direcția din Cernăuți, în acord cu direcția cea din Iași propuse direcției centrale pentru noul tren Chișinău-Iași București o garnitură care să plece din Chișinău cu vagonul cu paturi.

Direcția centrală însă cunoscând panta Cornești și greutatea de 40 tone a vagonului cu paturi, a văzut că garnitura trebue redusă cu 2 vagoane de călători pentru a se face loc vagonului, cu paturi și a dat preferința vagoanelor simple pentru călători.

Vagonul cu paturi va fi atașat la garnitura Iașului. Netăgăduit că este un avantaj pentru Iași menținerea agenției de paturi și plecarea din Iași a vagonului cu paturi.

Dar și pentru călătorii din Chișinău nu va fi o deranjare prea mare căci și după noul orar, drumul de la Iași la Chișinău și viceversa se face numai ziua.

x O știre particulară din București, anunță, că d. Pascu directorul bibliotecei universității, ar fi fost înlocuit.

Dăm știrea, sub toată rezerva ce comportă.

⁂ **Arestarea lui Tanase.** — Fostul deputat Tanase a fost eri arestat și depus la penetenciar.

Iată cum se explică această arestare.

Tineretul socialist dăduse Duminică seara o serată la „Casa poporului".

Poliția delegase pentru menținerea ordinei pe comisarul Vasiliu și pe sub comisarul Costes.

Comisarul Vasiliu ar fi observat, că se calcă legea, cu privire la biletele de intrare, încasându-se mai mult de cât suma prevăzută în înțelegerea cu administrația financiară, și voia să încheie cuvenitul proces verbal.

In acest moment interveni Tanasă și Grăjdanu, cari s'ar fi năpustit asupra celor doi polițiști, pe cari i-ar fi ultragiat și lovit.

Sub-comisarul Costes, are a suferi o incapacitate de lucru de zece zile, după certificatul eliberat de medicul de despărțire.

A doua zi, Tanasă, a fost chemat la poliție, unde după dresarea actelor, a fost înaintat parchetului, care a delegat pe d. jude Ieșanu cu cercetarea cazului.

D. judecător de instrucție, a dispus arestarea lui Tanasă, pentru ultragiu și lovire.

Grăjdianu, cu toate cercetările făcute, n'a putut încă fi găsit.

❑ In ziua de 22 Septembrie a. c. ora 11 Dimineața se va ține în localul Primăriei licitație publică orală pentru vânzarea a 1123 m. p. 25 c. m. p. loc situat în str. Broscărie colț cu Iarmarocul.

x **O SCRISOARE.** — *D. P. Dragomirescu, deputat și profesor universitar, ne roagă să dăm publicității, celor ce urmează.*

Domnule Director,

In ziarul *Mișcarea* de aseară la rubrica ultimelor informațiuni, a apărut o notiță redactată cu perfidie spre a face pe cetitori să creadă ceia ce numai mintea și sufletul unei canalii poate concepe—dacă o canalie mai are suflet.

Nu știu dacă autorul notiței este unul din acei cari nu pierd nici din prilej spre a-și afirma cinstea și sărăcia, drept avere și care abia acum câteva zile au încasat sumi de bani considerabile pentru fapte cari îi pun în cadrul legii penale ca traficanți de influență, sau este un altul; sistemul, însă, este perfidul sistem liberal.

Prin acest sistem se fac insinuațiuni murdare pentru ca din ele să se desprindă suspiciuni ce pot fi utilizate la moment oportun.

Incercarea de calomnie din *Mișcarea* de aseară nu este nici prima și, poate, nici ultima; dar făgăduesc, cu toată hotărârea, că ea va fi ultima în ziua când voiu răfui personal pe lașul calomniator.

Primiți stima mea.

P. Dragomirescu

In acelaș timp, d. Dragomirescu a adresat o scrisoare ziarului „Mișcarea" prin care somează să-i se indice numele autorului notiței, pentru a i cere socoteală in justiție. La din contra, va face răspunzătoare direcția ziarului ziar.

x La Serviciul Ambulanțelor Iași sunt 10 vacanțe, care urmează să fie complectate cu personal bărbătesc.

Solicitatorii trebue să aibă cel puțin 4 clase de Liceu, vârsta 17—25 ani, actul de naștere și un certificat de naționalitate și bună purtare de la Primărie.

x Ministerul de instrucțiune a înaintat direcțiunelor școalelor secundare o circulară cuprinzând o sumă de dispozițiuni, în vederea deschiderei anului școlar.

Intre altele se menționează că din numărul elevilor înscriși în clasele budgetare, o treime au a fi primiți în mod gratuit. Se vor prefera copii de funcționari.

Taxele pentru clasele budgetare, au a se mărgini la maximul 500 lei pentru cursul inferior și 800 lei pentru clasele superioare.

In ceia ce privește clasele paralele, direcțiunele vor ține în seamă dispozițiunile comitetelor școlare.

❑ Legea seriei își îndeplinește mereu funcțiunea în ce privește Iașul.

Avem într'adevăr Palatul Administrativ care nu se mai termină. Acum avem reparația străzii din fața Palatului care iar nu se mai termină.

Nu știm dacă d. Mateescu, antreprenorul reparațiunilor a venit la Iași, fiindcă era convins că se nimerește bine în târgul nostru sau s'a contaminat dela ieșenii noștri și își tîrîie la nesfârșit cei câțiva metri pătrați pe care trebue să-i facă.

Adevărul este însă că strada Ștefan cel Mare a fost răscolită și este menținută la infinit în această stare.

Se impune ca administrația comunală să stimuleze nițel zelul domnului Mateescu atât în ce privește strada cât și ce privește trotuarul.

După cât știm lucrarea ce trebuia să efectueze d. Mateescu a fost concesionată cu titlul de încercare. Ține acest domn să rămâie la infinit numai la încercare?

❑ Azi au început la liceul național examenele elevilor pregătiți în particular.

x Astăseară, la ora 9 și jum. are loc în sala cinema Sidoli, o frumoasă reprezentație în beneficiul cunoscutului controlor Herman.

Cei care au apreciat de nenumărate ori, serviabilitatea și gentileța d lui Herman, nu ne îndoim că se vor grăbi să dea tot concursul.

Domnișoară

cu scriere frumoasă, dorește post ca practicantă la un birou sau casieră.

A se adresa la T. ZELINGHER str. Anastasie Panu 56

Cum s'a obținut verdictul de la Paris

O zi istorică - Emoția la Paris - Grave incidente în sinul comisiunei - Cum s'a obținut formula tranzacțională.

Ziarele străine sosite aseară abundă in amănunte și comentarii cu privire la hotărârea comisiei de reparațiuni de la Paris in chestia moratorului german.

Comentariile sunt unanime in a socoti votul zisei comisiuni ca rezultatul unei transigeri, pentru ca cea mai mare nenorocire ce se mai putea abate asupra Europei să fie evitată.

Caracteristic in această privință este editorialul din „Neue Freie Presse" in care se analizează votul de la Paris. Titlul articolului sună: „O veste bună", iar prima frază spune: „Lumea e salvată" — pentru ca să adaoge apoi că „ziua in care comisiunea de reparațiuni și-a spus cuvântul, va insemna de acum incolo o zi istorică, intrucât catastrofa Europei a fost inlăturată.

Amănuntele in privința celor petrecute in sinul comisiunei confirmă pe de o parte interpretarea pe care și noi am dat-o din primul moment, iar pe de alta, că Antanta a fost la un deget de prăbușirea ei definitivă.

*

In ședința primă a Comisiunei s'au petrecut scene extrem de vijelioase. La orele 5 și jum. domnea la ministere și prin legațiuni convingerea că comisiunea de reparațiuni se va dizolva.

La începutul celei de a doua părți a ședinței, delegatul englez Brandbury a pronunțat o cuvântare care a avut o mare influență asupra lui Dubois. Brandbury a făcut cunoscut că, în cazul când se respinge formula engleză, are instrucțiuni de la guvernul său să părăsească imediat Parisul. Credința lui este că prin atitudinea de refuz a Franței, ea își asumă o mare răspundere, întrucât va contribui la desființarea singurului organ care este în măsură de a putea soluționa dificultățile în legădură cu aplicarea tratatului din Versailles.

Față de această declarațiune, Dubois a propus o intrerupere de ședință și imediat a avut o conferință cu primul ministru. La reintoarcere, delegatul francez a făcut cunoscut că Franța nu se mai opune la formula tranzacțională belgiană, însă cere ca mai întâi să se ia un vot privitor la propunerea engleză.

Amorul propriu al d-lui Poincare a fost satisfăcut și cu chipul acesta s'a ajuns la votul formulei tranzacționale propuse de belgieni,

*

„Neue Freie Presse" dă un amănunt care, dacă ar fi exact prezintă o deosebită importanță. Ziarul vienez afirmă că, înainte de a se proceda la votarea, formulei belgiene. Dubois a fost întrebat dacă garantează că Franța, nu numai că va admite hotărârea comisiei de reparațiuni, ci că renunță la orice complicațiuni. Dubois a răspuns că instrucțiunele pe care le-a primit de la Poincare garantează și aceasta.

*

Un alt amănunt curios este că, deși votul în privința cererei Germaniei a fost adoptat, delegatul englez a declarat că întrucât instrucțiunile date de guvernul său n'au fost contramandate, este obligat a părăsi capitala Franței. Brandbury a și plecat imediat la Londra.

*

După o telegramă din „Deutsche Algemeine Zeitung" ar rezulta că ziarul opozițiionist „Oeuvre" susține că concesiunile făcute de d. Poincaré s'ar datori influenței exercitate in ultimul moment de delegatul american, care după cum se știe avea rolul unui simplu observator.

Văzând situația imposibilă creată în sânul comisiunii de reparațiuni, delegatul american a intervenit în cele din urmă și s'a pronunțat în favoarea soluției belgiene. El a adăugat că momentul n'a venit încă ca Statele Unite să se amestice în problemele financiare ale Europei.

Crede însă că exprimă gîndul guvernului american când afirmă că chiar în cursul viitoarelor luni America va face propuneri concrete care vor deschide poarta mai normale vieți economice.

Războiul greco-turc

Marea înfrângere a Grecilor

— Marșul turcesc spre Smirna.— Grecii vor evacua Asia Mică.— Schimbarea în comandamentul grecesc —

Constantinopole 4. (Rador) —Retragerea trupelor grecești continuă. Căderea Eski-Sehirului se confirmă oficial. Trupele kemaliste se află la o depărtare de 200 de Kilometri la răsărit de Smirna.

Flota greacă a primit ordin să plece imediat la Smirna.

In cercurile diplomatice kemaliste se spune, că frontul grec e rupt în două părți și că armata de nord a grecilor e împrăștiată.

*

Constantinopol 4. (Rador). Trupele grecești, după pierderea Eski Sehirului, se retrag pe linia tratatului de la Sèvres, pe care fac sforțări să se grupeze. Dacă această, încercare nu reușește, evacuarea Asiei Mici va deveni o necesitate.

*

Constantinopole. 4.- (Rador) Ministerul de război grec anunță în mod oficial retragerea armatei grecești pe linia Ușak.

Știri complimentare anunță că armata kemalistă face sforțări în direcția Brusa.

Ideia evacuărei Asiei Mici, asigurând garanții pentru minorități, începe să câștige teren.

După întoarcerea miniștrilor Stratos și Teotokis la Atena, a avut loc un consiliu de miniștri sub președinția regelui.

*

Atena. 4 (Rador).— Ministrul de război Teotokis s'a prezentat regelui căruia i-a adus la cunoștință ultimele știri dape front. Regele a cerut d-lui Teotokis să ia măsuri împotriva neglijenței de care s'a făcut vinovat comandamentul trupelor din Asia Mică, până în chiar ajunul începerei ofensivei.

Inlocuirea generalului Hagianești pare iminentă.

*

Atena. 4 (Rador).— Generalismul armatei grecești violent atacat de presă, a cerut guvernului să fie înlocuit prin Dusmanis.

*

Atena 4. (Rador).— Fostul generalism al armatei grecești Paponis, solicitat a primit să reia comanda armatei din Asia Mică.

Ieșeni decorați de Franța

Paris 4 Rador.— Guvernul francez a conferit distincțiunea de ofiteri al instrucției publice d-lui Bădărău, dr. Negruzzi și dr. Tabacovici din Iași.

Industriași germani la Petrograd

Berlin 4.— Rador.— La Petrograd au sosit reprezentanții industriei german, care au plecat din Essen cu automobile. Ei făcut drumul de la Essen până la Petrograd în șase zile fără incidente.

Problema Austriei

Rezultatul demersurilor cancelarului — Vii dezbateri în Adunarea Națională

Viena 4 Rador.— In ședința comisiunei afacerilor externe a adunării naționale, cancelarul Seipel a făcut o expunere asupra rezultatului călătoriei sale la Berși Verona. Seipel, a arătat că această călătorie a avut un caracter informativ, cancelarul dorind să cunoască părerile vecinilor. El și a exprimat speranța că statele vecine vor recomanda primirea Austriei in Liga Națiunelor.

După Seipel a luat cuvântul deputatul sociol democrat Bauer care a făcut o aspră critică politicei cancelarului. Bouer a citit apoi o moțiune cerînd să se mențină independența Austriei, care nu poate fi abandonată decât în urma unui plebiscist. In același timp, Bauer a citit o moțiune de ne incredere impotriva cancelarului.

După vii discuțiuni, comisiunea a respins moțiunea de ne incredere, luînd act de raportul cancelarului.

*

Viena 4. Rador.— Cancelarul austriac, Seipel va pleca la Geneva pentru a expune situația Austriei in fața adunărei Ligei Națiunelor.

Reintors din vilegiatură

s'a redeschis

Cabinetul dentar

Medic dentist

H. D. MOLDVAN-GRUNBERG

Str. Ștefan cel Mare No. 3

Cassa Kiesser

Consultați 9-12 și 3-6

LOCAL

in centrul orașului, potrivit pentru birou sau deposit de mărfuri de inchiriat de pe acum.

A se adresa la ziar sub S. H. S.

x Acțiunea culturală.— Casa de Cetire din Țicau organizează o mare și grandioasă serbare populară pentru seara de Duminică 10 Sept. în localul școalei primare „Principesa Maria" din Str. Sărărie, în scopul creărei de fonduri necesare înfiinițărei cășei.

Programul artistic foarte bogat, va fi însoțit de bataie cu flori, confetti și serpentine, Ralets dela Monte-Carlo.

Muzica Militară. dans.

Comitetul organizator compus din intelectuali și muncitori lucrează cu râvnă pentru reușita deplină a serbării.

Concursul artistic este dat de mai mulți tineri diletanți și de elevii clasei 8-a a Liceului Național Iași.

Inimoasa operă în cartierul cel mai obscur și părăsit al Iașilor, face deosebită cinste organizatorilor, și nu ne îndoim orașul întreg va participa la frumoasa serbare.

Prețul unui bilet de intrare este 5 lei.

Bilete de vânzare la librăria Socec. magazinul Friedman, Cofetăria Funisk. etc.

DOCTORUL

JACQUES GOLDNER

FOST ASISTENT UNIVERSITAR

BOLI DE COPII

CONSULT. 2—4

IAȘI - STRADA GH. MÂRZESCU No. 17. - IAȘI

DOCTORUL

H. Wechsler

Boli interne, venerice, sifilis

Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p. m

- Str. Armeană 4 — 6

Pictorul de Firme

B. M. Drucker

s'a mutat in str. Mârzescu 17 (casele Goldner) unde și-a amenajat un atelier cu tot confortul modern și inștiințează onorata sa clientelă precum și onor public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de branșa sa.

FETE

se angajează imediat ca vânzătoare la chioșcuri de ziare

A se adresa d-lui C Balec chioșcul din fața Mitropoliei.

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iași

La Depozitul de ziare

Goldenberg

din str. Cuza-Vodă, vis-a-vis de Banca Moldova

au sosit

Jucări pentru copii

Instrumente și accesorii muzicale

O casă boierească

de vânzare, la Cernăuți. Construcție nouă, in centru, cea mai frumoasă poziție a orașului la soare compusă din opt camere, apoi camere p. servitori, sală de baie, bucătărie, grădini imprejur, liberă de pe acum,

Informațiuni la d. IOSEL STEINBERG, CERNAUȚI Rapfgasse 6

Afacere industrială

Pentru o afacere industrială, în branja fiererie din Cernăuți se caută un tovarăși. Afacerea e brileantă.

Informațiuni la d. Iosef Steinberg, CERNAUȚI, Rapfgasse 6.

4)

Un Palmarium de savanți

— Anticipații asupra anului 3000 —

(Din „Hamydal filosoful" de MAURICE DEKOBRA)

Serie pagini nenumărate asupra corpului și florarilor ei, eului și a emoțiilor ei. A înșirat de 1400 ori câte 500 coale de hârtie având ca temă inima ei. Apoi, timp de doi ani și-a descris sinii. Acum lucrează asupra coapselor. In șase luni va studia dosul eului ei și, către al cincizecilea an, își va fi epuizat toate organele... Vedeți, această ființă este absolut unică în istoria omenirei. Ceia ce'i trist însă este faptul că nu vom putea-o înlocui, căci refuză să aibă copii. I'am pus în cușcă unul după altul pe toți romancierii de pe culoar. I'a bătut i-a mușcat, i-a sfâșiat. „Chiar spiritele Hussoristului au lăsat-o indiferentă. Se va stinge fără progenitură și specia ei va dispărea din lume pentru totdeauna".

. . . . . .

Vizita se sfârșise. Lucrătorii conștienți ești din clădirea B și mulțumiră conducătorului.

Kolck și Simbalina își petrecură două ceasuri foarte interesante. Se'ndreptau și ei să stingă mina oferonelui când niște țipete — ascuțite tulburară liniștea Palmariului. Părea că vin din fundul parcului. Se înmulțeau încetul cu încetul. De odată răsună un ropot de strigăte depărtate.

— Ce'i? întrebă Kolck. Simbalina se ținea strâns de el.

Conducătorul strigă doi gardiani care veneau către dânsul.

— Nu știm nimic, răspunseră... Ii despre partea „porții Cetății. Mergem să dăm de veste comisarului.

Și dispărură. Conducătorul grabi spre ieșire urmat de lucrătorii îngrijorați. Kolck încheia cortegiul cu Simbalina palidă de spaimă.

In timpu — această rumoarea tot mai mare a mulțimei nevăzute făcea să crească teama. Aproape de poarta Cetății se adunaseră oameni împrejurul unui gardian palid, perdut, că părul vîlvoi. Nenorocitul dădea din mâni, arătînd când spre oraș, când spre clădirea Savanților.

Kolck putu să s'apropie și s'audă ce spune gardianul, și auzi atunci aceste cuvinte terîbile:

— Dacă nu'l găsește până într'un ceas, „sîntem morți cu toții... toți! mă'nțelegeți, toți! De ce? „Pentru că cel care-o scapat e chimistul cel gras din cușca 21... A lăsat un bilet spunînd că vroia să răsbune creerul subjugat; a luat cu el retorta și, dacă-o sparge murim cu toții, fără excepție. Întâi pironiți pe loc și apoi adormiți din ce în ce mai mult până la paralizia totală!...

SFÂRȘIT

„OPINIA" IN ȚARA

MARAȘEȘTI

Accidente.— Lucrătorului Anton Clotu de la podul C. F. R. de peste râul Șușița i-a căzut o traversă peste piciorul stâng, fracturându-l.

In stare gravă a fost internat în spitalul Focșani.

— Locuitorul Necalai Teodor în etate de 66 ani din comuna Mărășești, călătorind cu trenul 148 de la Adjud spre Mărășești deasupra unui vagon, a fost lovit de podul de peste râul „Caregna" la cap, atât de grav, încât i-a fracturat oasele craniului.

In stare gravă a fost internat în spitalul local.

Deces.— In spitalul „I. C. Brătianu" din Buzău a încetat din viață cazierul de mărfări Vasile Bulcă șef al magaziei din localitate.

Decedatul fiind bine cunoscut în localitate, bun gospodar, cinstit și corect slujbaș, bine apreciat de șefii săi, dispariția lui lasă unanime regrete în rândul ceferiștilor și a locuitorilor.

Inmormântarea a avut loc la 2 Septembrie în cimitirul orașului Buzeu.

Cor.

—

BURDUJENI

Serbare. — Societatea academia română „Dacia" din Cernăuți pregătește pentru Duminecă 10 crt., o grandioasă serbare în localitate, cu următorul program:

Ziua se va reprezenta, de către studenți, în satul Burdujeni piesa „Cinel-Cinel" de Alexandri, după care sătenii vor executa diferite hore și dansuri naționale. Seara la ora 9 va avea loc în vastele saloane ale gării locale reprezentarea piesei „Zorile" de St. O. Iosif, după care va începe un grandios bal popular.

Beneficiul va servi la înființarea unei biblioteci a soc. „Dacia" la Cernăuți.

Date fiind pregătirile frumoase ce se fac, se prevede o splendidă reușită a acestei serbări.

*

Lipsa pâinei. — De două săptămâni lipsește cu desăvârșire în localitate pâinea neagră; aceasta din cauză că brutarii se plâng că, cu prețul de 3 lei fixat de autorități nu le convine să fabrice pâine neagră.

Autoritățile locale ar trebui să ia măsuri urgente în această privință, întru-cât cei ce suferă de pe urma acestei lipse sunt numai săracii.

Coresp.

BALȚI

Doleanțele funcționarilor poștali.— Oficiul poștal din localitate e condus cu multă destoinicie de d-l diriginte Theodoru secondat de d-l Alivisachi și de un corp telegrafo-poștal cu multă pricepere.

Serviciul zilnic e de 8 ore pe zi,

Pentru această muncă devotată, funcționarii primesc salar cu spor cu tot care variază între 6—800 lei. Ce pot face acești oameni cu familiile lor, cu această sumă ridicolă?

Tantieme primesc numai cei de la telegraf, sume foarte mici; cei de la telefon nimic.

Iată ce-mi spune un funcționar de carieră:

In timpul Rușilor aveam *30 ruble* pe lună adică 85 lei lunar și un mic spor de 5—6 ruble, și asta în timpul normal.

Cheltuelile lunare variau între 8—12 ruble și pentru rest duceam gospodăria în toată regula.

Dacă în timpul normal aveăm 90 lei oseace era o sumă mare, ce pot face azi, când trebue să dau toată leafa pe o singură pereche de ghete?

Avea multă dreptate. Acești destoinici funcționari se nutresc cu speranța că poate guvernul le va spori leafa acuma.

Diverse.— D-l Budăi, un distins pedagog al liceului Creangă, a fost destituit fără nici un motiv, din intervenția directorului liceului Muraravici, anchetat de d-l inspector Popea.

Ar fi necesar ca directorul să revie asupra ordinului de destituire No. 16018. D-l Muraravici implicat în neregulele administrative de la liceu și școala Normală e actualmente la Chișinău spre a cere transferare unor profesori.

Ihaș

Pensionat de fete

IAȘI

G. Nica, profesor, Str. Cogălniceanu 16—Iași, cu locuința în apropiere de Școala secundară de fete „Oltea Doamna" și Liceul de fete al Societății ortodoxe a Femeilor române, primește în pension 10 eleve care urmează cursurile la aceleașcoli sau la orice școală primară, secundară și profesională din Iași pentru anul școlar 1922—923.

Casă igienică, luminat, încălzit, masă excelentă și meditația serioasă zilnică a lecțiunilor.

Se primesc înscrieri de pe acum.

Sobe teracotă

culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI
Muzeelor 40

De vânzare

prin licitație publică, casele din str. Brândușa 1. colț cu străzile Vânta și Pașcanu, compusă din una prăvălie cu 5 camere, loc 2000 mp. șură, hambar, două pivnițe piatră, cu 6 hrube.

Licitația va avea loc în pretoriul tribunalului, secția 3 a în ziua de 8 Septembrie orele 12.

Butoaie de Fag

în bună stare, potrivite pentru murături sau altele. De vânzare la

Fabrica Elefantul
Iași str. Sf. Lazăr 39

Depurativul Regenerator Salparill

Cel mai puternic depurativ vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de piele, eczeme, boli sifilitice, etc. și în orice afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA—Iași

Se trimite contra-ramburs în toată țara

VIȚE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iași

din 320.000 fire viță altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ „ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Vițele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietățile și calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iași.

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embiricos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct New-York

Transatlanticele de lux pleacă precis

„CONSTANTINOPOLE" pleacă la 5 Septembrie.
„MEGALI HELLAS" pleacă la 17 Septembrie
„KING ALEXANDER" pleacă la 3 Octombrie
„THEMISTOCLES" pleacă la 18 Octombrie
din portul
Constanța direct New-York

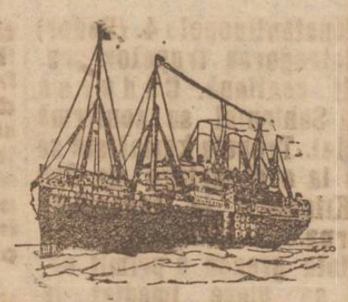

CONSTANTA-Neapole direct MARSEILLE

Vapoarele de lux pentru pasageri

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine precum și cărțuri pentru New-York cu escale la Cospol Pireu, Smirna, Palermo și Algeria.

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de indeplinit pentru inscrierea și primirea singurei vizee americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui servicin constiincios la adresa biroului nostru central.

M. EMBIRICOS et Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați st Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai rigurosă. Se practică orice intervențiune. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinși, după specialități, boli interne și nervoase (excluse boli contagio se și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2 — — pm

Pentru medici dentiști și techniciani dentiști

AUR 22 Karate, **Platină**, speciale Goldlothe în toate caratele, **sârmă de aur** precum și toate amalgamele de aur, totdeauna în depozit.

Expeditiuni sigure și urgente, contra ramburs

ALEXANDER ROSENFELD
Cernăuți, Strada Ștefani No. 11

Liceul Particular de fete „M. KOGALNICEANU"

Str. Căpitan Păun 8

Se aduce la cunoștința părinților și elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu" își redeschide cursurile odată cu școalele publice la 22 Septembrie a. c., în același local în care a funcționat până acum.

Liceul este asimilat cu școliile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral același ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început și se fac în fiecare zi de lucru între orele 9—12 și 4 6 la cancelaria școlii, strada Căpitan Păun 8.

Profesori asociați:

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.
Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iași,
D. M. Cădere, prof. def. școala norm. „V. Lupu", fost secr. general.
C. Botez. prof. def, Lic. Național.
A. Bălsanu, prof. def. Liceul Național și Gimnaziul Ștefan cel Mare.
Gh. Fințescu, prof. def. Lic. Național.
I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,
Titus Patriciu, prof. def. Șc. Comercială.
V. Petrovanu, prof. def. Șc. norm. V. Lupu și liceul militar fost director al inv, primar.
I. Rich, prof, def. Șc. norm. Lupu, fost sub-director a l inv. partioular.

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** și spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 și str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primește pentru curățat și vopsit orice fel de haine bărbătești și de damă, precum și orice fel de stofe de mătasă, lână și bumbac, de la comercianți, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă și de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a incerca și o asigur că va fi pe deplin mulțumită.

Atențiune: **Prompt și prețuri modeste.**

Cea mai bună apă MINERALĂ PURGATIVĂ este aceea de la

BREAZU

IAȘI

AUTORISATĂ DE STAT.

Premiată cu medalie de aur la Exp. din București 1894

Recomandată cu preferință de D-nii Medici

Efect prompt și sigur, dosă mică, gust plăcut.

Cereți dar numai

APA MINERALA DE BREAZU

Se găsește la toți vânzătorii de ape minerale din țară.

Depozit general: Frații Dr. Konya Iași.

FIRME

comerciale, industriale, financiare, profesionale și p instituții cu PREȚURI PE JUMATATE comandați la

I. MAX
Str. C. Negri 58

Brilliante

Perle, Smaragde, Bijuterii și metale prețioase

cu prețuri mari cumpără SUSSMANN

Iași, Str. Ștefan cel Mare 29

(deasupra Magazinului „La Romașcanul"
ORELE 2—6 p. m.

NOUL SALON

pentru

NUNȚI ȘI BALURI

vis-a-vis de Gimnaziul Ștefan cel Mare, lângă baia Pogor.

Cel mai luxos local construit după cerințele higienice, cu aranjament modern. Se poate închiria chiar de astăzi.

Tramvai până la scară.

Bun vânzător

special pentru încălțăminte se caută la MAGAZINUL O. MELIXON.

Str. Cuza Vodă 38 (vis-a-vis de Socec.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI
Biblioteca Universit

ANUL AL XVIII-lea No 4585 — 1 LEU NUMARUL — Vineri 8 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN ... LEI 200 — ŞASE LUNI ... 100 — TREI LUNI ... 50
REDACTIA — STR. MÂRZESCU 17 —
TELEFON No. 200

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MÂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Ficţiunele în politica internaţională

— Antanta şi problemele la ordinea zilei —

Observatorul atent al desfăşurărei fenomenelor sociale şi politice, nu poată să nu recunoască că rolul pe care îl are în ştiinţă ipoteza, îl joacă, în ordinea internaţională şi în genere în politică, ficţiunea.

Organismul aşa zis „Antanta"—cu un rol hotărâtor în timpul războiului european—s'a transformat de fapt, de la armistiţiu încoace, într'o ficţiune, lipsită de ori-ce bază reală.

Antanta înseamnă înţelegere, acord, comunitate de concepţiune şi acţiune. Aşa a fost în tot cursul războiului. Astă-zi însă, ea nu mai există de cât doar ca ficţiune, atât de mari sunt disensiunele dintre puterile componente.

Şi cu toate acestea a fost un imens bine că Antanta există încă, fie şi ca ficţiune. Graţie ei zilele acestea Europa a trecut cu bine, pe lângă una din cele mai mari primejdii, din câte au existat vr'odată.

Ficţiunea politică a salvat civilizaţia, după cum ipoteza în ştiinţă a contribuit la progresul omenirei.

*

Va putea însă această ficţiune să-şi exercite încă multă vreme binefăcătoarea sa influenţă? Greu de crezut. Dovadă manifestările cele mai recente ale dezacordului constant şi grav dintre Franţa şi Anglia, în cele două mari chestiuni la ordinea zilei: moratoriul german şi războiul greco-turc.

Presa engleză, din ultimele zile, manifesta într'adevăr împotriva Franţei sentimente, care până şi pe cel mai optimist trebue să-l puie pe gânduri. Chiar şi *Times*, până acum atât de favorabil republicei apusene, spune că francezii inteligenţi vor recunoaşte că arătând prea mare rigoare faţă de o ţară învinsă se distruge ori-ce speranţă a unei păci reale. Aşa dar nu mai vorbeşte numai oficiosul lui Lloyd George, ci şi autorizata presă opoziţionistă engleză.

Nu numai atât. *Pall Mall Gazette*, atât de sobru redactată scrie:

„Este vorba acum de a se şti, dacă în numărul soluţiilor propuse de comisia de reparaţiuni se va găsi una pe care guvernul francez să fie gata s'o accepte, sau dacă d. Poincaré are intenţia de a trage sabia, despre care a vorbit atâta. Noi credem a putea spune că aceasta a doua eventualitate nu se va produce. Puţine persoane responsabile vor voi să-şi asume sarcina de a agrava şi mai mult confuziunea care există în Europa.

Ori-cum ar fi noi aşteptăm de la guvernul britanic să refuze a continua să glateze mai departe Franţa în iluziile sale economice, care au produs ruina Europei. Nimenea nu doreşte ca Germania să nu plătească în limitele posibilului; dar când Franţa voieşte să încreze contra interesului general şi contra interesului său propriu, este preferabil să i se spuie foarte franc că ast fel de violări constitue cel mai grav obstacol la mulţumirea generală.

Dacă nu se produce o schimbare, Franţa nu va mai avea în curînd amici, decât doar pe protejaţii săi turci, care au reaprins de curând făclia războiului, încrezători în mâna ei protectrice",

Remarcăm doar că presa londoneaza exprimă credinţi, care şi-au găsit la timp expresiune în cele publicate de persoane competinte prin *Opinia*. Ziarul nostru a susţinut, într'adevăr, că Poincarè nu-şi va asuma răspunderea unei rupturi, că în cele din urmă va admite o formulă tranzacţionistă şi că vom avea pace. Aşa s'a întâmplat.

Dar să revenim la dezacordul anglo francez, de astă dată pe chestia războiului greco-turc.

*

Antagonismul este notoriu şi drept dovadă reproducem un întreg pasagiu din *Daily Chronicle*, oficiosul lui Lloyd George, şi prin care Franţa este blamată în termeni destul de vii, din cauza concursului pe care îl dă turcilor.

„... Cei ce au încurajat o ast-fel de speranţă, spune ziarul în chestiune, trebuie să fie disperaţi că Antanta mai există şi doresc să-i puie sfârşit.

O deciziune luată de toţi aliaţii ar putea pune capăt încurcăturelor şi să facă să dispară pericolul formidabil care există în Orient. In ce ne priveşte, cu răspunderile ce le avem în Mesopotania şi Egipt, obligaţiile noastre sunt mai mari de cât ale tuturor celorlalţi aliaţi. In acelaş timp, cum noi am avut sarcina cea mai mare în victoria aliaţilor asupra turcilor, suntem în mod special interesaţi ca politica de liberaţiune a comunităţilor oprimate, anunţată lumei, să nu fie luată în deridere prin exterminarea acestor comunităţi. Trebue să consacrăm toate energiile noastre pentru încheierea pacei în Orientul apropiat, dar trebuie ca aceasta să fie o pace care să garanteze siguranţa grecilor ionişti".

E clar ca lumina zilei unde au ajuns raporturile anglo-franceze şi pe această chestiune. Cazul prezintă cu atât mai mare importanţă, cu cât un debaclu grecesc, ar creia o situaţie foarte ambarasantă pentru Anglia, mai cu seamă în clipele actuale, când politica internaţională este atât de turburată şi complicată.

Rămîne însă marea chestiune: Antanta, fie şi ca ficţiune va mai dăinui? Mult, probabil nu ar fi însă un noroc să mai vieţuiască timpul necesar pentru ca Europa economică să prindă oare-care respiri. Alt fel nenorocirea generală trebue să apară ca un ce iminent.

C. Sorin

CATE-VA NOTE

Despre un scriitor se spunea că scrie atât de mult, în cât nu mai are timp să gândească.

Despre d. Constantinescu se poate spune că atât de mult se ocupă cu visite, nunţi şi cumetrii, în cât nu mai are timp să se ocupe de ministerul lui.

*

Vom avea în curând seziuni extra-ordinare, serbări extra-ordinare, congrese extra-ordinare.

Ţară fericită, unde totul e extraordinară! Şi cu toate acestea ce bine ar fi ca totul să se petreacă în mod ordinar.

BLANZY

Tratative directe belgo-germane

Bucureşti. — Delegaţii belgieni din comisia reparaţiunelor pleacă la Berlin pentru a trata direct cu guvernul german chestia plăţei celor 270 milioane mărci aur, în bonuri pe tezaur, cu scadenţa peste 6 luni.

INSEMNARI

IN CHESTIA COMPLOTULUI

Norocul Siguranţei e mai colosal decît a lui Schroedor.

S'au descoperit în adevăr pregătiri de crime şi maşinaţiuni ale unor imbecili sau nebuni, crescuţi la şcoala de jaf şi asasinate din Ungaria lui Horty.

Ce prilej minunat pentru Siguranţă să-şi valorifice existenţa şi încasările!

Greu este până se produce ceva, c'apoi oamenii „ordinei" se pricep la rest... şi ţine-te gură!

Presa din Cap taiă sacrifică coloane şi chiar pagini întregi pentru inserarea unui comunicat al Siguranţei, într'un stil şi o tivitură de fapte care samână în deaproape cu maniera foiţei de roman „Contele cu mâna friptă".

Cu tot tragicul planului agenţilor lui Horty, nu-ţi poţi stăpâni rîsul cînd citeşti năzdrăvăniile stilistice ale iluştrilor noştri detectivi.

Depildă, ungurii urmăreau asasinarea Suveranilor României, pentru a-şi asigura... năvălirea în Burgenland; adică trono Mariţo! Dar mai delicios este pasajul în care se spune că victimele principale ale complotului trebuiau să fie d-nii de la Siguranţă: Eugen Bianu, Romulus Voinescu şi Vintilă Ionescu. Cum tot domnii aceştia au redactat comunicatul, se vede bine că şi-au pregătit partea leului din decoraţii, tantieme, gratificaţii, premii etc.

Mistere dubioase se produc şi de data aceasta: complotişti care fug şi în curând, desigur, arestaţi care evadează. Dar nu aici se închee misterele.

Ne amintim de afacerea Trunou. Ce amănunt, ce complici, declaraţii, documente compromiţătoare! Şi la urmă Trunou a fost achitat, pentrucă amănuntele erau simple baliverne. Apoi sîntem noi vinovaţi că nu mai avem încredere în literatura Siguranţei.!

Şi încă un lucru. In complotul idiot contra Suveranilor noştri este direct amestecat guvernul lui Horty. Noi n'am uitat că banditul dela Budapesta a fost instalat şi sprijinit de d. Brătianu, aliatul firesc al reacţiunei din Ungaria şi de pretutindeni.

RENOVATUS

VIAŢA ECONOMICA

Guvernul şi producţia grâului

— Ce trebue să facă d. Vintilă Brătianu.— Producţia diminuată. Măsurile indirecte de sporire —

D. Vintilă Brătianu, uitând, că va fi marele vinovat pentru criza de pâine din anul viitor, preferă să facă treaba inspectorilor financiari pe la percepţiile din Basarabia, în loc să-şi facă ceea ce-i impune datoria sa de ministru.

In afară de faptul că producţia grâului pentru viitor este stingherită de măsurile d-lui Sassu, care nu este în această chestie de cât executorul ordinelor d-lui Vintilă Brătianu, dar încurajarea producţiei grâului atârnă exclusiv de ministrul de finanţe.

Ţăranii nu vor produce grâu, de cât dacă reduc culturile de porumb. Incurajatorul cel mai mare al culturei de porumb este Ministrul de finanţe cu cele patru zeci şi opt de fabrici de spirt din porumb. Nu numai preţul mare şi *quasi pe loc*, pe care îl obţin ţăranii ducând porumbul la fabricele din apropiere, dar şi tentaţiunea de a obţine o parte din preţ în natură, sub forma de alcool de 96, contează cu mult în întinderea culturelor de porumb

Ar fi destul ca ministerul de finanţe, să interzică fabricelor să pue în consumaţiune alcool care n'a fost redus la 30° cel mult, pentru ca prin minune porumbul să facă loc grâului.

In afară de aceasta tot de la Ministerul de finanţe atârnă nu numai măsurile indirecte, dar mai ales măsurile directe, pentru încurajarea producţiei grâului. Acum e ultimul moment pentru astfel de măsuri. Altă dată la această epocă câmpiile erau verzi de grânele răsărite deja, iar acum câmpiile nu-s măcar înegrite de arături, în vederea semănatului grâului.

*

Să cităm câte-va din măsurile indirecte, care ar fi de mare folos în materie de cultura grâului.

Proprietarii nu pot cultiva porumb, din lipsă de prăşitori. Pentru culturele de grâu însă dânşii, cel puţin în Moldova, trebue să hrănească pe muncitori. Pentru aceasta proprietarii sunt constrânşi să vândă grâul loco cu 2900 lei mia de K, şi să cumpără porumbul pentru hrană cu 3000 3500 lei.

De şi în multe judeţe, cunoaştem prefecţi, care pe baze de anchete, au făcut rapoarte către Minister, să se acorde anumite cantităţi de porumb, apreciate cu toată parcimonia unor proprietari cultivatori mari de grâu, dar rapoartele ca şi cererile proprietarilor au fost respinse de comisiunea centrală.

Dacă s'ar ajuta cultivatorii de grâu, cu înlesniri care nu costă nimic pe stat, cu procurare de porumb, pentru hrana muncitorilor s'ar încuraja indirect cultura grâului.

Deasemenea dacă s'ar da proprietarilor, cultivatorii de grâu, de la care se ia grâul cu 2 90 lei kilogramul gara, tărâţa necesară pentru vacele cu lapte, şi alte întrebuinţări în gospodărie, nu cu preţul de 2 lei K. loco moara adecă cu preţul grâului, ci cu jumătate din preţul grâului ar fi încă o măsură indirectă pentru încurajarea culturei grâului.

*

E desigur uimitor că Ministrul a fixat preţurile maximale în aşa fel, în cît proprietarul să găsească mai avantajos să hrănească vacile sale cu făină integrală de grâu, de cît cu tărâţă cumpărată de la morari.

Ştim că d. Ministru are o circumstanţă atenuantă. Preţul tărâţei a fost fixat de morari, care l'au indus în eroare, întrucît d-sa e absolut străin de realitatea lucrurilor

Pe mîine încurajările directe a culturei grâului.

Ce înseamnă rebeliune şi bolşevism

Bucureşti. — La Brăila a fost arestat de jandarmi săteanul Cipăilă, pentru că a cetit ziarele „Aurora", „Dimineaţa" şi „Cuvântul".

Parchetul a dresat acte de dare în judecată pentru „rebeliune" şi „bolşevism", şi apoi a eliberat pe sătean, după o detenţiune de 24 ore.

Uneltirile ungurilor lui Horty

— In chestia complotului —

In desvăluirea miserabilului complot ursit contra persoanei Suveranilor noştri, s'a dovedit cu preciziune amestecul direct al elementelor teroriste din Ungaria, din anturajul dictatorului Horty.

Reacţiunea maghiară voeşte să-şi întindă mijloacele de acţiune asupra ţărilor vecine, şi să transforme Europa centrală într'un vast cuib de anarhie.

Noi nu putem tolera ca un regim de asasini, care terorizează Ungaria, să tulbure liniştea noastră internă şi să ne lovească mişeleşte în tot ce avem mai scump.

Destrăbălarea maghiară poate duce la desfăşurări de evenimente neplăcute, pe care avem datoria să le prevenim.

D. Brătianu, care a înlesnit instalarea regimului hortyst, va trebui acum să se resemneze la luarea măsurilor prin care criminalii din Budapesta să fie făcuţi nevătămători.

Cronica Literară

O victimă a minciunelor proprii

Cazul original al lui Pierre Loti— Inspiratoarele literare ale scriitorului francez

Prea puţin se mai vorbeşte acum de opera literară a lui Pierre Loti. Delicatul scriitor francez a pus în cărţile lui frumuseţă şi suflet. Dar atât. Nu l-a interesat mai nimic din complexitatea vieţii sociale, din izbânzile şi decăderile individului ca element al umanităţii, din frământările spirituale şi practice ale timpului.

Meditatif şi sensualist, Pierre Loti şi-a pompat inspiraţiile din introspecţiunea aproape maniacă a visurilor creerului său superficial şi fantezist. Cu realitatea vieţei n'a avut nici un contact, nici direct şi nici prin mijlocirea lecturelor. El singur s'a mărturisit ca omul care n'a cetit decât 2—3 cărţi de literatură sau ştiinţă, în toată viaţa lui. Lucru aproape de necrezut.

Şi iată de ce astăzi Loti e uitat aproape cu totul. Ce poate să mai însemne opera lui, în aceste timpuri de mari revoluţiuni, noui aşezări omeneşti şi vaste aspiraţii?

*

Publicistica apusului, în neîngrădita ei amănunţime de subiecte, se interesează şi de Pierre Loti, privitor la felul ciudat cum acesta îşi alcătuia operile literare şi cum se înşela singur de propria-i fantazie.

Sunt interesante amănuntele aventurosului poet englez Wilfrid Scawen Blunt, notate încă în 1899 şi tipărite abia în 1919.

„Invitaţie la masă — scrie Blunt—ambasadorilor Cambon (francez) şi Staal (ambasadorul Rusiei la Londra); ceilalţi invitaţi erau Margot (e vorba de d-na Asquith), lady Windsor şi Miss Benson; era multă veselie, datorită Margotei care vorbea cu mult curaj şi volubilitate o franţuzească necorectă care ne distra pe toţi. Staal, ca de obicei, a fost spiritual şi încântător; după masă Cambon, care-şi dă câte puţin aere, se aşeză pe o sofa, între două cucoane, povestind anecdote asupra lui Pierre Loti şi a fabuloaselor aventuri galante".

Iată, în scurt, o anecdotă agreabilă şi plină de învăţăminte:

Loti a făcut la Constantinopole, într'o bună zi, cunoştinţa unei cocote armence. Şi din această neînsemnată împrejurare'a alcătuit închipuirea unei intrigi cu turcoaica dintr'un harem al cartierului Eyub care muri din dragoste şi gelozie pentru dânsul.

Loti a conceput atât de puternic povestea aceasta, încât a crezut o şi el, întocmai ca bărbierul din Marsilia care s'a dus în port să vadă dacă s

(Continuarea în pagina II-a)

CRONICA ŞTIINŢIFICA

Problema bătrâneţei

şi mijloacele de a prelungi viaţa

— Limita vieţei omeneşti —

In rândurile de mai jos voiu încerca să expun ideile pe cari savantul rus Sergiu Voronoff le-a emis în anii din urmă, asupra problemei enunţate.

In prefaţa cărţei sale „Vivre", Voronoff caută, în mod foarte sugestiv, să arate care este origina imboldului către asemenea cercetări, ce îndreaptă spiritul uman într'u căutarea unei vieţi, dacă nu de veci, dar cel puţin cu limitele cât mai depărtate, aşa de depărtate încât moartea s'o primim fără groază, ca odihnă mult dorită.

Se pare, spune el, că păstrăm în noi aducerea aminte a imortalităţei cu care celulele componente ale organismului nostru au fost dotate.

Acesta ar fi mobilul cercetărilor tuturor savanţilor, din toate vremurile. Până azi însă aceste cercetări au eşuat. Savantul Metchnikoff, cu toată imensa cantitate de iaurt înghiţită, n'a putut să treacă dincolo de pragul celui de al 70-lea an. Voronoff speră, şi îşi bizue această speranţă pe un lung şir de foarte frumoase şi concludente experienţe făcute pe animale, că deţine secretul prelungirei vieţii.

El afirmă şi dovedeşte că în glanda interstiţială se află un izvor minunat de energie vitală şi că grefa acestei glande este menită să redeie unui organism debilitat [illegible] vieţei, întreaga forţă a tinereţei.

Pentru a înţelege cum a ajuns Voronoff la ideia grefei, va trebui să lămurim mai întâi câteva alte chestiuni.

Care este limita vieţei noastre? Obicinuit murim la vârsta de 70—75 ani, de multe ori mai curând. Centenarii însă nu sunt nici ei prea rare fenomene. Desigur, fiecare dintre noi păstrează în memorie cel puţin câteva cazuri de indivizi morţi dincolo de pragul celui de al sutelea an. Voronoff citează o lungă serie de oameni, mai mult sau mai puţini celebri, morţi între 130—165 ani. La Paris mor în fiecare an cel puţin 150 de indivizi cari au trecut dincolo de sută.

Intrebarea care se pune e următoarea: Normal este să mori la 60—70 sau la 120—140 ani? Legi precise, fixe, în ce priveşte longevietatea nu se cunosc. In mod aproximativ şi ca rezultat al unor îndelungate observaţii, Buffon a stabilit că durata vieţii este de 6—7 ori mai lungă decât perioada de creştere. Astfel calul, a cărui creştere se face în 4 ani ar trăi 25—30 ani. Perioada de creştere la om este cam de 20 de ani, căci aceasta e vârsta la care osificaţia se poate considera definitivă. In mod normal deci, omul ar trebui să trăiască 120—140 ani. Am văzut însă că cei mai mulţi mori mai curând, la 70—75 ani.

Acesta însă nu este sfârşitul normal, natural al vieţii umane. Toţi aceştia mor de boli infecţioase, de tuberculoză, pneumonie, boli de cord, de rinichi, etc... Este o moarte oarecum accidentală, nu una naturală, prin epuisarea gradată a forţelor vitale.

Care ar fi condiţia ca omul să ajungă la termenul normal, la 120 spre exemplu? Sobrietatea, spun unii, viaţa regulată, înlăturarea oricăror abuzuri. Ori, se întâmplă că printre indivizii morţi la aşa adânci bătrâneţe, se găsesc mulţi cari au abuzat zeci de ani în şir de alcool, tutun, cafea. Astfel se citează cazul chirurgului Politiman, care a trăit 140 ani, de la 1685 până la 1825, şi care la vârsta de 25 ani se îmbăta cu multă regularitate în fiecare seară. Aceasta nu înseamnă că alcoolul sau tutunul nu-şi au rolul lor bine determinat în patogenia anumitor maladii. Altceva trebue să deducem de aici: *Că longevietatea nu este numai decât în raport cu sobrietatea în viaţă, că reala ei cauză trebue căutată în vre o particularitate a constituţiei intime a unora din organele noastre, care asigură vieţii o durată mai mult sau mai puţin lungă.*

Intru susţinerea acestei afirmaţii vine şi faptul că longevietatea este ereditară, că este deci transmisibilă, înnăscută.

Vom vedea mîine ce spune Voronoff despre moarte. *A. Ene*

Grădina şi Sala Cinema Elisabeta

Astăzi Mercuri 6 Septembrie — Operă complectă, — Program excepţional

AVENTURA SPAIMANTATOARE

Grandioasă şi briliantă capo d'operă franceză in 8 acte mari după marele roman parizian L'AVENTURA EFFRAYANTE superb şi mişcător pusă in scenă de marele scenarist ABEL GANCE. In rolurile principale excelează şi triumfă marii artişti fala scenelor MOSJUKIN şi LISENKO de la teatrul „Odeon" din Paris. Bogăţii enorme luxuri şi toalete moderne de la marile case Agard şi Rufluard. Cel mai nou Pathe Journal şi o admirabilă comedie complectează programul.

CINEMA MODERN

Astăzi in matineuri şi seara

Cei mai mari artişti de la Comedia Franceză — Celebrul Signorel şi D-ra Brabant

in superba dramă

LA ROSE (Trandafirul)

Impresionantă desfăşurare magistral interpretată de intreg ansamblul Cómediei francese din Paris. Inscenare şi montare de marele I. de Baroncelli. Adaos la program Jurnalul ultimelor noutăţi din lume precum şi comedia in 3 acte RIGADIN PLICTISIT grandioasa comedie jucată de popularul comic parisian Prince. Joi 7 Septembrie celebra stea

STACIA NAPIERKOWSKA apare in DUREROASA COMEDIE

scenariu fantastic in 8 acte.

Grădina şi sala Cinema SIDOLI

Miercuri 6, Joi 7, Vineri 8 Septembrie in matineu la 5 jum. şi seara la 9 jum. Sâmbătă 9 şi Duminică 10 Septembrie câte două matineuri la 3 şi 5 jum. şi seara la 9 jum. cea mai frumoasă producţie a casei Pathe

CELE TREI MAŞTI

operă complectă in 6 mari acte jucata de marele artist HENRRY KBAUSS care a inscenat şi a jucat rolul principal in nemuritorul film GERMINAL. O interesantă vedere Pathe Journal cu ultimele noutăţi şi o comedie americană in 2 acte complectează bogatul program. In curând ultima creaţiune a lui Maciste: **Maciste in vacanţă.**

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

LA ATELIERUL DE MODE AL

D-relor SCHNIRER

Str. Colonel Langa 7

Se primesc pentru reparat şi precălcat orice forme de fetru precum şi pălării noui, după ultimele mode. Se găsesc orice forme cachate pentru pălării de catifeă. Efectuiază şi comenzi en-gros. Atelierul este bine asortat cu tot felul de furnituri.

Rugăm onor. clientelă a ne vizita şi va fi pe deplin mulţumită.

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până şi mărimea naturală, după natură şi după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse in cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obţineţi numai la Fotograful Curţii Regale **WEISS** Iaşi Piaţa Unirei.

Liceul de băeţi M. Kogălniceanu

STR. CAROL 23

Liceul este asimilat cu şcoalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an şi nici examen de admitere in clasa I-a.

Promovarea elevilor se face conform regulamentelor şcoalelor secundare de profesorii şcoalei după notele obţinute de elevi in cursul anului.

Corpul profesoral e acelaş ca in anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale şcoalelor statului.

Inscrierile se fac in fiecare zi de lucru intre 10—12 a. m. la cancelaria Şcoalei Str. Carol 23.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

O studentă... cam bătrînă.— *Doamna A P. Crawfort din Greenborough în etate de 71 ani s'a inscris ca studentă la Universitatea din Columbia. Ea a absolvit liceul de mai bine de-o jumătate de secol şi are şase copii. Doamna Crawford spune că studiază ca să-şi păstreze vioiciunea minţii. Aceasta, susţine ca, este secretul tinereţii.*

„Nu-i nevoe s'ajungi bătrîn, in intelectualiceşte cel puţin", declară studenta noastră. „Stagnarea şi intoleranţa sînt doar dintre cei mai mari duşmani ai tinereţii.

Timpuri schimbate cer noi puncte de vedere.

*

Un nou match al lui Dempsey.— *In ziua de 4 Septembrie celebrul boxeur american Jack Dempsey a avut un match victorios cu Bill Brennau, în oraşul Michigan din America.*

In chestia arestării lui Tanasă

— Ce susţine tineretul socialist. — Poliţia n'avea ce căuta la serbare.- O întrunire. — Textul moţiunei. —

Din partea tinerutului socialist din Iaşi primim o lungă comunicare, în ce priveşte chestiunea arestării fostului deputat Tanase.

Din acea relatare rezultă următoarele:

1) Poliţia n'a venit să se intereseze de plata de taxe, datorite pentru un pretins spor de cost, întrucât biletele pentru seratele muzicalo-literare sunt scutite de taxă,

2) Că s'a propus reprezentanţilor autorităţilor să încheie un proces verbal de cele ce vor constata, dar nu să rădice banii şi că aceştia au refuzat,

3) că din primul moment poliţia declară arestaţi pe Tanase şi Grăjdeanu, lucru pe care s'au opus azistenţii de la serbare,

4) că este absolut inexact că cine va ar fi lovit pe vreun reprezentant al forţei publice. Din contra, Tanase a făcut tot ce i a stat în putinţă ca să liniştească mulţimea îndărjită.

*

Tot în legătură cu depunerea lui Tanase a avut loc aseară, în localul comisiilor locale a sindicatelor o întrunire a muncitorimei, în scop de a protesta împotriva arestărei şi violentelor comise de autorităţi, s'au trimis mai multe proteste şi anume miniştrilor de justiţie, muncei, interne, comisiei generale a sindicatului etc.

S'a votat apoi o moţiune, în care între altele, se spune:

„Muncitorimea protestează; — împotriva arestărei tovarăşului Tanase Secretarul Comisiei Locale a Sindicatelor, arestare care este o răsbunare personală.

Muncitorimea Ieşană se declară solidară cu tov. Tanase şi cere imediata lui eliberare, pentru ca să nu putem afirma că bunul plac conduce Justiţia.

Protestează împotriva alungărei lucrătorilor din localul Langa, în timpul şedinţei, protestează împotriva spînzurărei şi veşnicilor „bâte în roate" pe care poliţia le întrebuinţează faţă de muncitorimé.

Cerem Ministerului Muncei să se intereseze mai de aproape de interesele muncitorilor şi să facă să dispară Sindicatele de urgia poliţiei şi a siguranţei".

ECOURI

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurenţă" magazin de coloniale şi băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

— **Marele Magazin DERBY** din str. Lăpuşneanu No. 30 aduce la cunoştinţa Onor Public cât şi onoratei sale clientele că în vederea sezoanelor de toamnă şi iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane şi paltoane şi care se execută după ultime creaţie a Casei Daroux Paris.

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae şi gabardine pentru Domni şi Doamne.

Preţuri extrem de avantajoase.

SPECTACOLE

— Cinema Elisabeta — Astăzi în matineu şi seara se reprezintă „Aventura Spăimântătoare". Mare capo d'operă franceză în 8 mari acte după marele şi coloratul roman L'aventure Effrayante, jucată cu fala scenelor pariziene Mosqukin şi Lisenko.

Un nou Pathé-Journal şi o nostimă comedie complectează programul.

— Grădina şi sala Cinema Sidoli.—Astăzi şi în zilele următoare se va reprezenta în matineu şi seara CELE TREI MĂŞTI operă complectă în 6 mari acte cu Henry Kraus în rolul principal. Pathe Journal cu ultimele noutăţi şi o comedie americană în 2 acte.

In curând MACISTE IN VACANŢA.

Informaţii

x Liberalii şi Brătienii. — *„Patria", oficiosul partidului naţional-ardelenesc, făcând o distincţiune între partidul liberal şi dinastia Brătianu scrie, între altele:*

„Dacă şi zice partid „naţional", dacă se crede mai dinastic şi mai monarhic decât ori care altul, dacă se intitulează partid al ordinei şi al armoniei sociale, atunci să aibă curajul a privi adevărul în faţă şi să scape ţara de primejdia complectei desorganizări, din lipsa ori cărei ordine de drept făcând o revoluţie de Palat împotriva,.. dinastiei Brătianu.

„Dacă partidul liberal se va lăsa ca şi în trecut rob umilit al acestei dinastii, care crede că soarele numai pentru ca răsare, dacă se va complăcea în a secunda pe şefi, ca şi până acum, din ilegalitate în ilegalitate, dacă „deputaţii" urnelor furate se vor crede deputoţi de drept şi pe mai departe, atunci e evident că prăbuşirea guvernului Brătianu va însemna prăbuşirea întregului partid liberal, dacă nu ca organizaţie economică, desigur ca forţă politică în România Mare".

x Membrii Comisiunei, care au a elabora ante proectul de organizare al cimitirelor, însoţit de d. Vasiliu Voinea ajutor de primar, au vizitat eri cimitirul Eternitatea.

Membrii Comisiünsi s'au putut astfel constata toate lipsurile.

Tribunalul secţia a treia compus din domnii Pogonat şi Lupu, s'au ocupat eri de arestarea d-lui Tanasă.

Acesta a fost apărat de d nii avocaţi Omer Popovici, din punctul de vedere al aplicărei legei, şi de d-nu Serion, fost prim procuror şi Găroineanu, care au analizat cazul, din punctul de vedere social şi cerând confirmarea mandatului, care nu e justificat.

D. procuror Iorga a cerut menţinerea lui Tanasă în stare de arest până se va descoperi complicii care au disparut.

Tribunalul, după o scurtă deliberâre, a confirmat mandatul, împotriva cărora Tanasă a făcut apel la Camera de punere sub acuzare.

Asa Solomon, este o bătrână văduvă, ce ocupă o modestă locuinţă, în strada Sărărei 142.

In timpul nopţei cineva bătu în geam. Asa Solomon, crezând că este un nepot al ei, care din când în când întârziindu-se în oraş, venea să doarmă acolo, se sculă din pat şi porni spre uşă.

Dar în acest moment uşa se deschise, şi un individ îi puse mâna la gură şi ceru bani, sau dacă nu o omoară. Alţi doi indivizi pândeau în stradă.

Bătrâna se rugă să-i lase viaţa, că le dă 1600 lei, adică tot ce aves în casă.

Banditul luă banii şi plecă, însoţit de tovarăşii săi.

Poliţia obţinând unele indicii, a început cercetările cuvenite.

D. Frătiţă, ajutor de primar, a plecat aseară în Capitală, în interesul de serviciu.

x D. P. Dragomirescu, simţindu-se jignit de o notiţă apărută în ziarul Mişcarea, a cerut parchetului să deschidă o acţiune de calomnie prin presă.

Carcul „Morris Rosenfeld" organizează o conferinţă despre „Der Dybik" de Anski.

× Astă noapte colonelul Alexandru Voinescu, ajutor de comandant la cercul de recrutare a încetat din viaţa, la locuinţa sa, din strada Lascar Catargi.

Moartea a survenit în urma unui acces de cord.

x De către agenţii secţiei a cincea, au fost arestaţi locuitori Ion Grigoriţă şi Mihai Constantin, ambii din Tomeşti. Asupra ei s'au găsit lenjerii, covoare şi alte lucruri, ale căror proveniență nu o pot explica.

Pentru însănătoşirea morală.— Sub acest titlu, oficiosul „Viitorul" scrie:

„Un ordin several ministerului de interne a interzis cu desăvârşire anul acesta jocurile de noroc, în cele mai multe staţiuni balneare şi climaterice. Cazinourile dela Sinaia şi Constanţa n'au putut fi oprite însă de a funcţiona din cauză că ele întreţin jocurile în baza unei legi speciale, din timpul de război.

„Am protestat în trecut împotriva imoralităţii tolerate şi a jafului organizat din cele două cazinouri şi nimic nu ne poate opri să protestăm şi azi.

„Vom arăta mâine cari sunt încasările din tripourile dela Sinaia şi Constanţa vom spune cine sunt aceia cari îşi încearcă norocul acolo, vom dovedi cum s'a frustrat fiscul şi vom arăta de ce sentimente sunt animaţi speculanţii viţiului nefrânat.

„In urma celor arătate de noi, credem că nu se va mai găsi nimeni în această ţară care să ia apărarea provocatorilor de viţiu prin întreţinerea jocurilor de noroc, iar parlamentul actual va găsi de cuviinţă că e nevoie să se interzică printr'o lege nouă viţiul consfinţit de o legiuire veche".

Aşteptăm să vedem dacă guvernul va onora affirmaţiile oficiosului său şi, mai cu seamă, dacă va insista suficient asupra valorei morale a jucătorilor de la cele două cazinouri.

Accident mortal. — Locuitorul Ilie Bolohan, din comuna Avămeni a căzut victima unei nenorociri care l'a costat viaţa.

Numitul transporta nişte lucruri şi voind să lege cu o frânghie nu drug de la car, drugul s'a rupt, aruncând pe nenorocitul Bolohan cu capul în jos sub car, din această pricină dânsul a fost sfâşiat oribil şi a încetat din viaţă după un ceas de chinuri cumplite.

x Acţiunea culturală.— Casa de Cetire din Ticău organizează o mare şi grandioasă serbare populară pentru seara de Duminică 10 Sept. în localul şcoalei primare „Principesa Maria" din Str. Sărărie, în scopul creărei de fonduri necesare înfiinţării căsei.

Programul artistic foarte bogăt, va fi însoţit de bataie cu flori, confetti şi serpentine, Ruleta dela Monte-Carlo.

Muzica Militară. dans.

Comitetul organizator compus din intelectuali şi muncitori lucrează cu râvnă pentru reuşita deplină a sărbării.

Concursul artistic este dat de mai mulţi tineri diletanţi şi de elevii clasei 8-a a Liceului Naţional Iaşi.

Inimoasa opăra în cartierul cel mai obscur şi părăsit al Iaşilor, face deosebită cinste organizatorilor, şi nu ne îndoim oraşul întreg va participa la frumoasa serbare.

Preţul unui bilet de intrare este 5 lei.

Bilete de vânzare la librăria Socec. magazinul Friedmann, Cofetăria Fuchs. etc.

Cinema Modern

Joi 7 Septembrie

Celebra stea franceză

Stacia Napierkovska

apare in

Dureroasa Comedie

Tragedie familiară in 8 acte de mare spectacol după Jules Mary.

ULTIME INFORMAȚIUNI

x **In politica externă situația atât de complicată atât prin natura împrejurărilor actuale, este mult agravată de atitudinea Americei și a Angliei. Ori, și una și alta din aceste două țări, nu-și poate fixa atitudinea în privința datoriilor interaliate din cauza că alegerile bat la ușă.**

Se pare totuși că foarte curând se va produce o mare ușurare în starea actuală de tensiune din Europa. Intr'adevăr, Statele Unite sânt pe cale de-a părăsi teoria lui Monroe și au de gând să intervie în chestia reparațiunilor și datoriilor interaliate.

Intervențiunea americană va fi tot atât de hotărâtoare pentru starea de lucruri din vechiul continent, după cum a fost hotărâtoare și în ce privește rezultatul marelui război.

Este neîndoios că mulțumită nouei atitudini a Americei, Europa va scăpa de coșmarul datoriilor socotite la miliarde și al valutelor la bilioane.

❑ **Piața valutară.** *Cursurile pe ziua de ieri notează:*

Leul la Paris 9 centime, Francul francez 11 lei și 10, lira englesă 640 lei, lira italiană 6 și 60, coroana ceho-slovacă 4 lei 90, dolarul 146 lei.

Marca germnă 10 jum, coroana austria 0 18 jum., marca poloneză 1 ban 85.

x **Consfătuirile de la primărie.**— Eri după prânz, au avut loc la Primărie, trei consfătuiri interesante,—prezidate de d. C. Toma, președintele comisiei interimare.

*

Prima consfătuire d. Toma a avut o cu morarii. Aceștia au depus memoriul lor, prin care explică greutățile de aprovizionare și cheltuelile ce suportă. Aceste fiind mari, ei cer să li se acorde un spor la prețul făinei și implicat sporirea prețului pâinei.

D. Toma a impus de la început ca principiu, că în nici un caz, regimul pâinei să nu fie modificat, urmând acel ficsat de minister, iar prețul pâinei de calitatea a doua, să rămâie cel de azi, adică 3 lei pâinea.

Morarii au convenit la aceasta ceia ce însamnă că populația nevoiașă nu va fi obijduită printr'o nouă urcare al prețului pâinei.

La o întrebare a unui colaborator al nostru, d. Toma a declarat că va lua toate măsurile de control, pentru ca pâinea de calitatea a doua să nu fie schimbată.

Față însă cu cererile morarilor și al socotelile prezentate d. Toma s'a declarat de acord în principiu a se spori cu 50 bani prețul făinei de calitatea întâia.

O delegație a morarilor, a plecat aseară la București, pentru a prezenta memoriul oficiului economic, și a obține aprobarea sporului la făina de calitatea a doua.

*

Două delegațiuni a personalului inferior, s'au prezentat eri la Primărie, una a cerut a se supune postul de controlor, din nou înființat de administrația comunală, a doua a zis că nu are nevoe de obiectat.

D. Toma, președintele comisiei interimare, a zis că administrația își menține dispoziția luată, că mărirea serviciului de control, nu poate jigni pe nimenea și că administrația comunală e în drept de a lua toate măsurile, pentru a supraveghea buna rânduială a banului public.

*

In fine d. C. Toma, a prezidat o consfătuire cu fabricanții și negustorii de mezeluri.

Președintele comisiei interimare le-a făcut cunoscut hotărârea luată de administrația comunală, de a fixa prețuri maximale la mezeluri.

Aceste prețuri vor fi fixate într'o a doua consfătuire.

❑ **D. Inculeț, ministrul Basarabiei a plecat aseară la București.**

❑ *Cu prilejul presenței în orașul nostru a d-lui Vintilă Brătianu, parlamentarii Iașului au putut afla:*

Că încoronarea va avea loc la 15 Octombrie.

Ca serbările de încoronare vor dura trei zile: o zi la Alba-Iulia ci două la București.

Că sesiunea extraordinară a Parlamentului va dura numai vre o două zile, timp în care se va discuta situația funcționarilor.

In ceiace privește situația lăuntrică și cea din sânul guvernului, d. Vintilă Brătianu a fost foarte sobru.

Din cele spuse ar rezulta că nu s'a hotărât încă nimic asupra sensului în care se va face remanierea și că nu i exclus ca guvernul, în formațiunea lui de astăzi să prezideze serbările încoronării și să deschidă sesiunea extraordinară a parlamentului.

❑ *Luni seara, o furtună teribilă a abătut asupra regiunei Tecuci-Galați. O ploaie torențială însoțită de grindină mare a făcut ravagii enorme.*

Trenul „Orleanu" care venea din București spre Galați s'a ales cu toate geamurile sparte. Panica printre călători a fost foarte mare iar trenul Galați Tecuci s'a oprit in loc la Barboși, neputând înainta din cauza vijeliei.

❑ **Proces de presă.**— D. P. Dragomirescu, deputat, a cerut darea în judecată a ziarului *Mișcarea*, prin următoarea reclamațiune:

Domnule Prim Procuror

Subsemnatul, P. Dragomirescu, Profesor Universitar, deputat, domiciliat în str. Lascar Catargi, Iași, vă prezint odată cu aceasta ziarul „Mișcarea" No. 193 din anul al XVI-lea, cu data de 6 Sept. 1922 unde la ultimele informațiuni a apărut o notă calomnioasă la adresa mea.

Voind a afla pe autorul acestei note, m'am adresat d-lui Valeriu Bulgaru, directorul susnumitului ziar. D-sa prin scrisoarea ce mi-a trimis și pe care a publicat-o în ziarul Lumea No. 1169 din 7 Sept. 1922, fără a-mi indica numele autorului, își asumă răspunderea.

Cum nu voesc o parodie și doresc cu totdinadinsul o satisfacție deplină și publică, vă rog să bine-voiți a deschide acțiune publică pentru calomnie în contra ziarului „Mișcarea" și a directorului său, dr. Valeriu Bulgaru.

Mă constitui parte civilă pentru un leu și îmi aleg domiciliul indicat mai sus.

Primiți, vă rog, asigurarea stimei mele.

P. Dragomirescu

❑ **Pentru o fetiță orfană.**—Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei, pentru a putea fi admisă ca internată.

Opinia a subscris	50 lei
Părintele C. Știubei	20 „

✝

Adânc întristații: Zoe Colonel Voinescu, soție, cu copilul; Sevastia Voinescu, mamă; Margareta și Petru Pogonat, soră și cumnat cu copii; familiile Pogonat și Negruzzi au durerea de a aduce la cunoștință încetarea din viață a prea iubitului lor

COLONEL

Alexandru Voinescu

în vârstă de 43 ani

încetat din viață după o scurtă, dar grea suferință.

Inmormântarea va avea loc Vineri 8 Septembrie. Cortegiul funebru va porni de la Biserica Banu, unde se află dedus corpul, spre Cimitirul Eternitatea.

Reintors din vilegiatură
s'a redeschis
Cabinetul dentar
Medic dentist
H. D. MOLDVAN-GRUNBERG
Str. Ștefan cel Mare No. 3
Cassa Kiesser
Consultații 9-12 și 3-6

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

De la Consiliul de Miniștri

București.— Aseară la ora 5 a avut loc un consiliu de miniștri, sub președenția d-lui I. Bratianu.

Serbările de încoronare

Consiliul a discutat chestiunea încoronării, și a hotărât ca serbările să ție 3 zile, una la Alba Iulia și două la București. Insă data definitivă tot n'a fost fixată.

Astăzi după amiază se va întruni din nou comisiunea de încoronare.

*

La ieșirea din consiliu, d. ministru G. G. Mîrzescu a fost întrebat dacă e adevărat că încoronarea va fi prezidată de un guvern național. D. Mârzescu a dezmințit categoric, afirmând că această onoare va reveni în întregime actualului guvern.

Vizita mareșalului Piesudski

Consiliul s'a mai ocupat de programul primirei mareșalului Pilsudiski, șeful statului polon.

Distinsul personaj va fi la Sinaia în ziua de 14 Septembre.

Sesiunea extraordinară a Parlamentului

Apoi Consiliul s'a ocupat de sesiunea extraordinară a parlamentului. Ea va fi convocată în cursul lunei Octombre, pentru 24 ore. Dar data încă nu s'a fixat.

Este probabil că sesiunea se va ține cu două zile înainte sau după serbările de încoronare.

*

Viitorul consiliu de miniștri va avea loc Sâmbătă dimineață.

Complotul contra Suveranilor

PAREREA GUVERNULUI

București.— In legătură cu complotul teroriștilor unguri contra Suveranilor noștri, au mai fost arestați ieri doi șoferi unguri care stăteau la dispoziția complotiștilor și care au fost ofițeri în armata maghiară. Alți 3 indivizi au fost arestați în Ardeal.

In total, sunt 9 complotiști arestați și se mai așteaptă încă alte arestări.

*

Un ziar a anunțat că actualmente se clasează actele și declarațiile inculpaților, pentru a se înainta un protest la Societatea Națiunelor.

Un membru al guvernului fiind întrebat asupra acestei chestiuni, la ieșirea din consiliul de miniștri de aseară, a declarat:

—„Guvernul socoate complotul drept un simplu fapt divers. Nu vedem necesară nici o intervenție înafară. Despre o asemenea intervenție, de care scriu unele ziare, consiliul de Miniștri nu știe nimic".

Războiul greco-turc

Turcii înaintează mereu

— Mare pradă de război. — Amenințarea Brussei. — Evacuarea Smirnei. — Un succes grec la Ușak. —

Constantinopole 6 (Rador). — Comunicatul guvernului din Angora anunță că armatele Kemaliste înaintează spre Brussa.

Trupele grecești se retrag pe tot frontul. Grecii au pierdut la Eski-Sehir 200 tunuri și aproape 12 mii oameni.

*

București.— Grecii au suferit o nouă înfrângere lângă Eski-Sehir. Kemaliștii au ocupat Okok, iar căderea Brussei este iminentă.

Moralul trupelor grecești slăbește.

Autoritățile din Smirna pregătesc evacuarea orașului. Aliații au trimis acolo vase de război pentru apararea intereselor supușilor lor.

*

Ziarul „Neos Elenismos" anunță că, printr'un strălucit contra-atac grecii au reocupat Ușak, instalându-și acolo cartierul general.

*

Se afirmă că Venizelos ar fi fost rechemat la Atena. Ziarele opozițiunei grecești cer demiterea guvernului.

*

Guvernul din Atena a intervenit pe lângă Aliați, rugându-i să activeze pentru încheerea unui armistițiu greco turc.

*

Atena 6.— (Rador) — Guvernul grec a destituit pe generalismul Hagianești din comanda pe care o avea în Asia Mică, din cauza incapacității sale; înlocuindu-l prin generalul Tricupis.

Accident de tren

D-nii general Nicoleanu, Romulus Voinescu și d-na Franasovici au fost răniți.

București.— Un accident de tren a avut loc ieri pe linia Brașov-București. Din Alba Iulia se atașase un vagon special în care se aflau d. Richard Franasovici cu doamna, General Nicoleanu cu D-na, inginer A. Saligny, d. Romulus Voinescu și alți demnitori.

La ieșirea din stația Timeș o locomotivă a intrat cu botul în vagonul special. Pasagerii au fost răsturnați depe locurile lor.

D. General Nicoleanu, prefectul poliției Capitalei, a fost rănit la cap, mână și picior, D-na Franasovici, soția secretarului general de la interne, a fost rănită la cap, D. Romulus Voinescu, directorul Siguranței generale, a fost rănit la mînă.

Din fericire, rănile erau ușoare și toți au putut să-și continua drumul.

Cetiți pag. 4-a

Alte condamnări în Rusia

RIGA 6. (Rador) Din Moscova se anunță că tribunalul din Arhangelsk a condamnat la moarte trei preoți și alți cinci consilieri comunali, pentru că s'au opus la confiscarea bunurilor bisericești. In urma acestei condamnări întreaga muncitorime din Arhangelsk s'a pus în grevă.

Pentru a pune capăt grevei, tribunalul din Arhangesk a comutat pedeapsa cu moartea în închisoare.

DEMISII FUNCȚIONAREȘTI

București.—Funcționarii camerei de Comerț a jud. Vlașca au demisionat în bloc pe ziua de 1 Septembrie, din cauza insuficienței salariilor.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
FOST ASISTENT UNIVERSITAR
BOLI DE COPII
CONSULT. 2–4
IAȘI - STRADA GH. MÂRZESCU No. 12 - IAȘI

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p. m
— Str. Armeană 4 — 6

DOCTORUL
C. Gancevici
Vechi intern al Spitalelor din București
Specializat la Paris și Berlin în
BOALE DE PIEPT
Medic-șef al Sanatoriului Bârnova
Consultații: Luni, Mercuri, Vineri dela 10—12
Str. Lascar Catargiu No. 38
(Piața Sf. Spiridon)

PANTOF
de lac al unui copil de 2 ani s'a pierdut în tramvaiul Palat Copou.
Găsitorul e rugat a-l aduce la magasinul „Camelia", str. Cuza-Vodă 11 în schimbul unei recompense.

Pierdut
Subscrisul Boruh Lindenboim din Soroca pierzând buletinul meu de înscriere în biroul Populației din poliția Soroca îl declar nul și fără valoare ţu orice mâini s'ar găsi.
BORUH LINDENBOIM
Soroca Basarabia

Domnișoară
cu scriere frumoasă găsește loc imediat la laboratorul prof. dr. Deleanu, Str. Universității 16.

VOIAJOR
cinstit, rutinat, energic, caută o casă serioasă pentru desfacere de mărfuri.
A se adresa la ziar.

Cea mai bună apă
MINERALĂ PURGATIVĂ
este acea de la
BREAZU
IAȘI
AUTORISATĂ DE STAT.
Premiată cu medalie de aur la Exp. din București 1894
Recomandată cu preferință de D-nii Medici
Efect prompt și sigur, dosa mică, gust plăcut.
Cereți dar numai
APĂ MINERALĂ DE BREAZU
Care se găsește la toți vânzătorii de ape minerale din țară
Deposit general: Frații ... Iași

De inchiriat
de la 26 Octombrie st. v. (in total sau in parte) 5 magazine mari la parter și 10 camere la etaj in noua construcție din str. Gh. Mârzescu No. 34.
Se preferă birouri de bănci sau societăți anonime.
A se adresa intre orele 2-5 p. m la proprietara d-na Aneta Tischler strada Gh. Mârzescu 36, etaj.

Isvorul Moldovei
Societate Anonimă
Iași, str. Ghica Vodă 32
Capital lei 1.000.000

Convocare
D-nii acționari ai societăței anonime Isvorul Moldovei sunt convocați in adunare generală extraordinară pentru ziua de Sâmbătă 9 Septembrie ora 3 p. m. in palatul Camerei de Comerț și Industrie din Iași, fiind obligați a depune la sediul societăței titlurile cu cel puțin 5 zile inainte de ziua fixată pentru adunarea generală.
Ordinea de zi:
1) Modificarea art. 34 din statut.
2) Modificarea art. 37 aalin 7 din statut.
3) Introducerea alin. 8 și 9 la acelaș articol din statut
In cazul când nu se vor intruni numărul de acționari și acțiuni cerute de lege fără altă convocare, adunarea se va ține in ziua de 16 Septembrie 1922 cu ori ce număr de acțiuni și orice capital vor reprezenta la aceiaș oră in acelaș local și cu aceiași ordine de zi când adunarea va fi valabil constituită conform art. 160 și 174 din codul comercial.
Președintele consiliului de administrație
N. V. ȘTEFANIU

Aviz Podgorenilor
Având un local mare de zid, cu dușamea, instalație de lumină electrică apă, canal, etc. precum și un local de vară cu tot mobilierul complect pentru astfel de localuri, primesc in asociație—un podgorean cu vinuri bune vechi și recolta nouă spre a desface vinul in localul meu in bune condițiuni.
Localul e mare, încăpător pentru 50 – 60 mese, 160 scaune. Pivniță pentru 160 vase.
Bun și pentru detail și pentru en gros.
MOISE ZINGHER
„La Rujina Veche", Iași
Str. Ștefan cel Mare 5

Vânzător
in branșa librăriei precum și un băiat mic se caută la
Librăria Centrală
Iași, Str. Mârzescu 25

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iași

O casă boierească
de vânzare, la Cernăuți. Construcție nouă, in centru, cea mai frumoată poziție a orașului la soare compusă din opt camere, apoi camere p. servitori, sală de baie, bucătărie, grădini imprejur, liberă de pe acum.
Informațiuni la d. IOSEL STEINBERG, CERNAUȚI
Rapfgasse 6

„OPINIA“ IN ȚARA

PIATRA-NEAMȚ

Furtul de la magasinul de pielărie I. Hafner. — La magasinul de pielărie Hafner, s'a comis un îndrăzneț furt, în următoarele împrejurări:

Pe când un servitor al d-lui Hafner dormea, în camera vecină cu magasia, a fost trezit de un sgomot. Imediat a sărit jos din pat și-a văzut pe un individ fugind cu un pachet de piele.

Servitorul sculând și pe d-l Hafner, a anunțat poliția care a început cercetările.

Intr'o curte vecină s'au găsit ascunse mari cantități de mărfuri. O parte din mărfuri în valoare de 20.000 lei le-a furat.

Mai târziu în urma cercetărilor s'a dat de urmele unui bățandru care a fost arestat.

Scandalul și înjunghierea din strada Cuza Vodă. — Tovarășul Erimia poreclit Pistosul s'a îmbătat zilele trecute, încât a devenii o adevărată brută.

S'a dus la restaurantul Nae din strada Cuza Vodă și à început să facă scandal.

D-l Nae l-a rugat să se liniștească, atunci Eremia deveni răsboinic, scoțând din buzunăr un cuțit și nimeni nu era în stare să se apropie de el.

In fața restaurantului se adună multă lume, iar în ușă Erimia cu cuțitul în mână țipa în contra evreilor „La Palestina, am să vă omor“.

Pentru a doua oară d-l Nae îl rugă să se liniștească. Erimia furios ca un turbat tăbărî asupra d-lui Nae și-l înjunghiă la picior și la mână, făcându-i două grave lesiuni.

Imediat a sosit poliția în frunte cu d. comisar Teodorescu.

Erimia, continua să amenințe cu cuțitul. D-l Teodorescu dădu un ordin, și Oică voinicosul comandant al gardiștilor, puse mâna pe scandalagiu și cu ajutorul câtor-va gardiști îl legă și-l duse la poliție.

La poliție a fost băgat în celulă și de trei ori a spart ușa celulei. D-l comisar Teodorescu a spus mai întâi să-l tundă până la piele, așa că bietul Erimia a rămas fără pletele sale favorite, cu care atrăgea atenția norodului.

A doua zi dimineață tovarășul Erimia, dându-și seama de ce a făcut, și-a manifestat tot regretul și jurând pe toți sfinții că se va cuminți.

Furtul din comuna Bicas. — Pungașul de buzunare, Vasile Trandafir din București, pentru sezonul de vară, a venit în vilegiatură în comuna Bicaz.

Aci s'a împrietenit cu indivizii Vasile Costin și Ilie Ion, unde mâncau împreună la brutarul Cristea Mențiseanu.

Trandafir l'a urmărit pe d-l Mentiseanu unde ține banii.

Pe când d-l Mentiseanu făcea niște plăți, a uitat pe masă portmoneul cu suma de 13.000 lar pungașul l'a șterpelit și l'a băgat sub dușumeaua casei. Brutarul văzând lipsa portmoneului a reclamat șefului de jandarmi, care i-a arestat pe toți.

După câte-va zile de cercetări nu s-a aflat nimica de la ei. Au fost trimiș parchetului.

Aci după câte-va zile de cercetare au fost puși în libertate, nefiind probe contra lor.

Vasile Trandafir s'a întors la Bicaz și s'a dus la Mențoseanu să mănânce. Nefiind de nimeni observat, a scos portmoneul de bani și a plecat spre București.

In gara Piatra-Neamț, agentul de serviciu G. Botoșoneanu' părându-i-se suspect, l-a arestat.

La brigada de siguranță, făcându-i-se percheziție, s'a găsit la el suma de 13.000 lei, ce furase de la Cristea Mențiseanu.

Cu actele dresate a fost trimis la parchet și depus la arestul preventiv.

M. M.

— —

MARAȘEȘTI

Abus de încredere. — Tinerii Sebastian Cernica și Jak David din Sascut preumblându-se într'o seară pe șoseaua târgului, au întâlnit niște lăutari care au început a le cânta.

Magistratul stagiar d-l Botez a dispus arestarea tinerilor. Jak un copil de 16 ani, văzându-se arestat a încercat a fugi, însă după o alergătură de câteva sute de metri a fost prins și trimes la arestul jandarmeriei până a doua zi.

Tinerii au reclamat cazul parchetului de Putna.

Cor.

— —

DOROHOI

Tâlharii își fac de cap. — Banditii au reînceput operațiunile în județul nostru. El atacă lumea pe un cap, ațiind calea drumeților pe cari îi schingiuesc și îi prădă. Nimeni nu se mai poate aventura la un drum. Viața și avutul nostru sunt la discreția tâlharilor.

Dar ceea ce este și mai grav este că tâlharii adunați în cete și înarmați până în dinți calcă noaptea locuințele oamenilor, jefuindu-i.

In comuna Hadești, intr'una din serile trecute, câți va tâlhari înarmați cu puști și revolvere au intrat în curtea locuinței săteanului Gheorghe Roreanu, au încercat să fure unelte de gospodărie și poame. Fiind simțiți de către cei din casă, banditii au început a trage focuri de arme. Roreanu și alții dinăuntru au ripostat tot a trage focuri de armă și o luptă în toată regulă se încinse între hoți și victime, până ce, în cele din urmă tâlharii, de teamă ca să nu fie prinși, au lăsat în grădină toate obiectele și au fugit.

Nu fiți curioși. — Un anume Vasile Ungureanu, din Săveni, se găsea la muncă pe moșia Săveni, la o mașină de treer. Un alt lucrător de la mașină, anume Const. D. Sandu, de fel din Ștubeni, ținea în mână un revolver încărcat. De curiozitate Ungureanu se apropie să vadă ce este. Atunci Sandu din greșală, împușcă în abdomen pe curiosul său vecin.

In stare destul de gravă, victima a fost internată la spitalul Săveni.

Logodnă. — In cerc intim familiar a avut loc la Cernăuți în casele Biank, logodna d-rei Cilly Marcovici, din Herța, cu d. Iosef Bordeinic, din Hotin, iar în casele d-lui Haim Kalmanovici din herța s'a serbat logodna d-rei Clarei Kalmanovici cu tânărul Achille Marcovici.

Curtea cu juri. — La 15 Septembrie cor. se începe sesiunea Curței cu juri din județul Dorohoi, fiind de judecat un mare număr de procese criminale.

Omega

FIRMA

Heinrich Stein

— Strada Cuza-Vodă 69 —

Palatul Camerei de Comerț

Notează prețurile pentru transformarea formelor vechi:

O formă fetru transformată	Lei 65.
O formă numai precălcată	Lei 30
O formă biber transformată	Lei 70
Numai precălcată	Lei 35
O formă cată	85

IMPORTANT

Biroul EXPRESUL din Piața Unirei face cunoscut publicului voiajor că pe lângă casa de bilete de C. F. R a deschis și o casă specială pentru vânzarea biletelor de călătorie pe vapoarele cele mai rapide și confortabile a Societăților străine. Vinde și reține locuri pentru toate porturile din lume. pentru toate clasele, dând și informațiuni emigranților.

Farmaciile

din Iași și din provincie sunt înștiințate că găsesc registre gata, de înregistrarea rețetelor la Tipografia H. GOLDNER Iași.

Dr. med.

Iosif Smilovici

Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.

— Strada Stroescu 6 —

(foastă Zoe)

CONSULTAȚIUNI:

n zilele de lucru 3-6.

Duminică: 10—12.

VITE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iași

din 320.000 fire vițe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ „ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Vițele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietățile și calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iași.

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** și spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 și str. Cuza-Voda No. 63 la Bazarul American

primește pentru curățat și vopsit orice fel de haine bărbătești și de damă, precum și orice fel de stofe de mătasă, lână și bumbac, de la comercianți, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă și de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca și o asigur că va fi pe deplin mulțumită.

Atențiune: **Prompt și prețuri modeste.**

VIZITAȚI NOUL MAGAZIN

„DAMIAN“

Str. Cuza-Vodă 75, (vis-a-vis de Banca Moldova)

FRAȚII WOLFF

Asortat cu furnituri de Mode: Fanteziuri, Flori, Pamblici, Catifele, etc., Formele cele mai noui din Fetru, Catifea, Biber, Pluș

Deasemenea transformă orice formă din Fetru, Catifea, Pluș pe formele cele mai noi

Se vâpsește veturile vechi în orice culoare

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iași, Piata Unirei

Arterioscleroza, Afecțiunile cardiace, Astma, fizema, Obesitatea, Guta, Reumatismul, Scrofuloza, Limfatismul, Debilitatea generală, Sifilisul etc., se combat cu deosebit succes prin

„Iodopton“

preparat de *Dr. KONYA și fiu*, Farmaciști-Chimiști

Combinațiune a Iodului metalic cu Peptona

Cel mai asimilabil și eficace preparat de Iod, fără de a produce fenomene de iodism. Superior în toate aplicările sale oricărui alt preparat de iod.

— De vânzare la toate Farmaciile și Drogueriile —

Depozit general: Farmacia Curței Regale Frații Dr. KONYA, Iași

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinși, după specialități, boli interne și nervoase (exclusee boli contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2 — — pm

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iașilor

Iași—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIȘCU

a pus in vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

„SARPIVIN“

Soc. Anonimă Română pentru industrializarea vinurilor indigene naturale

Capital Statutar Lei 5.000.000 — Emis lei 1.000.000

Ținând seamă de nevoile industriei noastre pentru a-i putea da o extindere care să rivalizeze cu intreprinderile similare din străinătate și a putea face față cumpărăturilor de vinuri noi am hotărât sporirea, in mod treptat „a capitalului inițiat in limita trebuințelor“ căutând să cointeresăm și o parte din marele public.

Astfel prin procesul verbal din 1 August 1922 am hotărât sporirea capitalului inițial de 500.000 lei la 1.000.000 (un milion) printr'o singură emisiune de 1000 acțiuni la purtător.

Acționarilor vechi li se rezervă câte o acțiune nouă pentru două acțiuni vechi rămânând ca 500 acțiuni să fie lăsate subscripției publice cu preț de 500 lei acțiunea nominală, pentru care subscriitorii vor plăti 525 lei din cari 25 ei pentru fondul de rezervă plus 25 lei cheltueli de emisiune pentru fiecare acțiune.

Primul vărsământ de 30 la sută se va face până la 15 Septembrie a. c. Consiliul își rezervă dreptul de a dispune de restul acțiunilor nesubscrise la acel termen.

Subscrierile se fac la Soc. Coop. a Podgorenilor strada Stefan cel Mare și la Laufer et Sârcu Hotel „Binder“.

Consiliul de Administrație

Cereți pretutindeni

MIȚULIN

cea mai bună pasta de curățit ghetele albe și colorate, de pânză, antilopă, etc.

Se află de vânzare la drogherii și magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iași

„FULGERUL“

DIN BUCUREȘTI

Fabrică de Spălătorie și curățitorie Chimică

Strada Dragoș 25

Aduce la cunoștința publicului că pe lângă spălătorie am mai înființat și o

Curățitorie chimică

instalată cu mașini din cele mai perfecționate și după ultimele cerinți moderne, așa că onor. clienți vor putea fi bine serviți cu curățitul hainelor cât și la lengerii.

Biroul fabricei: Cuza-Vodă 35 IAȘI.

Cu stimă

L. SEGAL

De vânzare

prin licitație publică, casele din str. Brândușa 1. colț cu străzile Vânta și Pașcanu, compusă din una prăvălie cu 5 camere, loc 2000 mp. șură, hambar, două pivnițí pietruite, cu 6 hrube.

Licitația va avea loc in pretoriul tribunalului, secția 3-a în ziua de 8 Septembrie orele 12.

FIRME

comerciale, industriale, financiare, profesionale și p institutii cu PREȚURI PE JUMATATE comandați la

I. MAX

Str. C. Negri 5

CARNETE

cu firmă și cu numere pentru restaurante și bererii se efectuiază cu prețurile cele mai reduse la Tipografia H. Goldner Iași.

Adresați-vă la adresa de mai jos

ca să obțineți listele de călătorie și planurile de vapor ale vapoarelor „George Washington“, „America“ și ale altor vapoare ale societăței United States Lines.

Mobilierul acestor vapoare ale guvernului american este de un gust curat american. Odăile individuale sau comune sunt curate, bine ventilate și aranjate comod! Bucătăria este admirabil gătită de bucătărie de mâna întâi și foarte variată.

Călătorii vor găsi pe aceste vapoare un serviciu politicos atent și un confort așa cum se găsește numai în hotelurile de primul rang.

Ofițeri și soldați americani, gata de a da ajutor în orice împrejurare și îndatoritori, vor veghea asupra binelui Dvs.

Prețuri de voiaj modeste!

Plecări regulate Brema-Cherbourg-New-Yorck cu cele mai mari vapoare de pasageri și de poștă cu două elice cari circulă între Germania și America.

Pentru bilete de călătorie și planurile vapoarelor, adresați-vă la adresa de mai jos.

UNITED STATES LINES

Berlin W8	București
Unter den Linden 1	Calea Moșilor 51

și la toate biurourile mai importante de călătorie

Reprezentant general: Norddeutscher Lloyd, — Brema

A 156

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI
Biblioteca Universitații Iași

ANUL AL XVIII No. 4586 — 1 LEU NUMARUL — Sâmbătă 9 SEPTEMBRIE 1922

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

REDACTIA
— IAȘI. — STR. MÂRZESCU 17 —
TELEFON No. 680

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI. — STR. MÂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

BASMUL LIBERTAȚII INDIVIDUALE

— In jurul arestărilor din ultimul timp. —

Dăunăzi, un scandal—urmat de traditionala bătae—s'a produs într'o sală de spectacol. Până acum—nimic neobișnuit. Afară doar de prea marea rîvnă polițienească la controlul biletelor de intrare...

Autoritățile au anchetat cazul. Iarăși— lucru foarte normal...

Dosarul afacerii a fost înaintat Parchetului, care cu gravitate a început să instrumenteze. Judecătorul de instrucție s'a pus în acțiune.

In urma acestei uriașe desfășurări de forțe justițiare, — credeam că instrucția certei și bătăii se va termina într'un sfert de ceas, inculpații fiind trimiși în judecată sau fiind, pur și simplu, scoși din cauză... cauza, și ea clasându-se.

Ei bine, nu.

Cearta și bătaia dela „Casa Poporului"—iscată nu știm în ce condiții—a luat proporții. Un inculpat a și fost arestat. Procedeul ni se pare staniu.

Nu luăm apărarea nimănui. Dacă d. Tanase este vinovat de ultragiu și loviri asupra unui agent polițienesc, care era în exercițiul funcțiunii, ale cărei limite nu fusese depășite,—d-sa trebue trimis la bara justiției. Iar justiția n'are nevoe de lecții de severitate.

Instrucția „cazului"—oricât de complicat ar fi el—trebue însă să se facă împricinații rămânând liberi,—deoarece nici gravitatea faptei, nici secretul instrucției, nici teama că inculpatul va dispărea... nu justifică luarea de măsuri asupra persoanei inculpaților.

Dealtfel, chiar practica parchetelor și a cabinetelor de instrucție, în astfel de cazuri, este mai totdeauna rezonabilă. Nu sînt ținuți în prevenție inculpați luni de zile pentru vini, pasibile în deobște de o amendă, care se ridică la cel mult cîțiva lei sau, în cazul cel mai grav de cîteva zile în închisoare.

In „cazul Tanase", Parchetul și Cabinetul de Instrucție din Iași au exagerat lucrurile. Au sărit, — cum se spune familiar, — peste cal...

Pentruce?

Fiindcă d Tanase, e comunist? Dar justiția — în astfel de chestii — are două măsuri: una pentru comuniști și alta pentru membrii celorlalte cluburi?...

Ca elemente de ordine, noi avem tot respectul pentru autoritățile cu uniformă. Parchetul, până acum, lua măsuri în timpul manifestațiilor politice. Procurorii comandau tulumbele pompierelor în caz de agresiune. Procurorii veneau cei dintâi la spânzurați și înecați, —și-i trăgeau, cu umanitate, de nas sau de limbă. La locul crimelor, procurorii apăreau în primul rând și, în fața petelor de sînge și a trupurilor mutilate, ei — cei dintâiu — plescăiau din limbă a mirare. Acțiunea procurorilor, astfel, nu era nocivă, — și nici a judecătorilor de instrucție, care le continuau opera... întrucât crime sînt, relativ, puține și servitori, vecinii și vrăjmași ai victimelor iarăși nu-s prea mulți.

Acum însă, activitatea Parchetelor și a Cabinetelor de Instrucție devine într'adevăr primejdioasă. Ultragii se petrec la tot pasul. Dar bătăi? Și încă certe!...

Penitenciarele nu ajung pentru excroci și criminali. Unde vor mai sta scandalagiii și bătăușii? Guvernul ar trebui să construiască temnițe nouă. Căci —chiar dacă numai delicvenții bolșevici se vor bucura de acest regim aparte... penitenciarele încă nu-s suficiente...

Sau poate-i vorba numai de d. Gh. Tanase, aprigul luptător împotriva Siguranței, căreia— în modul acesta—Parchetul și Cabinetul de Instrucție, organele sale subalterne, au vrut să-i dea o satisfacție...

M. S.

CETIȚI în PAG. IV-a

S'a dus și părintele Vasile!

nuvelă basarabeană

de *Theodor Vicol*

Un sfârșit tragic

— Soarta democraților —

Ziarele din București anunță că la universitatea politică din Vălenii de Munte, după chibzueli îndelungate s'a găsit în sfârșit, dezlegarea unei grele probleme: felul în care să se primească moștenirea politică a defunctului Take Ionescu.

Șeful naționaliștilor a dovedit de astă dată un surprinzător spirit de prevedere: a primit moștenirea, dar sub beneficiu de inventar.

S'au stabilit următoarele modalități. Democrații aflători in Capitală, vor trebui să prezinte, pentru a putea intra in patrimonul politic al domnului Iorga, o petiție individuală semnată și datată și probabil timbrată, având în vedere oficialitatea crescândă a actelor profesorului de la Vălenii de Munte.

Apoi după o matură chibzuire, noul șef va decide. Pentru provincie, se vor prezinta cereri tot individuale *către organizațiile respective care sânt libere a decide dacă aportul este negativ sau pozitiv, dacă patriomonul politic din localitate n'ar suferi o hipertrofiere dăunătoare vechilor cadre.*

Totuși prevedem câteva dificultăți la regularea acestei succesiuni. Ce se va întâmpla de pildă in centrele unde, aflându-se democrați, lipsesc organizații naționaliste? Cui se vor adresa cererile? Propunem a le prezinta la clubul liberal, la Prefectura de Poliție sau încă și mai bine, la Administrația financiară,

Mai este o chestiune: multă vreme d-l Iorga a manifestat ostilitatea numai pentru fostul șef al democraților, mai pe urmă și a arătat dragostea tot numai pentru acelaș șef. Partidul lui Take Ionescu n'a însemnat până acum nimic pentru d sa. Astăzi primește pe democrați, care sunt pentru d sa inexistenți. Se poate primi o moștenire inexistentă?

Ne așteptăm la numeroase contestații.

Tragic sfârșit pentru un partid politic.

INSEMNARI

COMENTARII

„Viitorul", buletinul oficial al Siguranței, are subiect de discuții: Complotul...Au și început insinuări la adresa partidului național și a congresului dela Alba Iulia, ceia ce aruncă o îndoială asupra amănuntelor senzaționale ale d-lui Romulus Voinescu.

„Viitorul" învioreazā atacurile contra tuturor adversarilor — și sînt mulți —; polemizează cu ziarele, insinuiază și minte.

Intr'o polemică cu „Adevărul", organul guvernamental se ocupă de instrumentele de tortură despre care constată că „figurează în toate muzeele mari din străinătate și noi nu le cunoaștem".

Așa este. Dar pentru ce?

Mai întâi, noi nu avem muzeuri. In al doilea rând, în muzeurile istorice se colecționează obiecte din alte timpuri și care, obișnuit, nu mai sînt în uz în vremea actuală. La noi însă, tortura este un act normal, iar instrumentele în chestiune sînt obiecte de uz cotidian.

In fine, avem un mod național de tortură care nu poate determina alcătuirea unui muzeu. Depildă, smulgem unghiile, întepăm cu acele, zdrobim degete în țîțîna ușei, punem ouă răscoapte subsuori, batem cu pumnul, împușcăm în pădure, înecăm în Nistru, și altele. Ce muzeu ar fi acela cu unghii, ace, uși, ouă, pumn omenesc, păduri sau rîuri?

Tot cu prilejul acestori polemici, „Viitorul" constată că Suveranii au scăpat de complot „prin minune". Asta înseamnă că faptul însuși al descoperirei complotului de către Siguranță este ceva neobișnuit, o raritate, o „minune". Se vede dar că, în chip normal, Siguranța nu descopere nimic, ci numai înscenează.

Dacă „Viitorul" mai continuă așa, atunci se compromite cu desăvârșire prestigiul „ordinei".

RENOVATUS

CATE-VA NOTE

Viitoarea stagiune a teatrului ieșean va prezenta un caracter deosebit — cum probabil nu va prezenta nici un teatru din lume.

Intr'adevăr, la Iași reprezentațiile vor avea loc... printre crăpături.

Acesta va fi un motiv de alt-fel ca cronicarul nostru teatrul să nu lipsească de la nici un spectacol.

*

D dr. N. Ochs, consilier comunal, a avut in fine prilejul să se manifeste în materie de edilitate.

Vorbind în chestia restaurării străzilor, d-sa a spus:

—„Trebuiește impiedicată circulația grea. Experiența mea personală spune că atunci când nu circulă de cît cai și căruțe ușoare, de câte 50 kg, cum circul eu de atâția ani și cum a circulat și tatăl meu, pavagiul nu se resimte de loc"

BLANZY

INTERESE IEȘENE

In chestia teatrului Național

— Un comunicat imoral.— Arhitecți experți care mint —

Acuma suntem lămuriți!

Teatrul Național nu se mai prăbușește, și dacă comisiunea comunală de anchetă a redactat un alarmant raport în vara aceasta, lucrul s'a întâmplat:

„numai în urma intervenției personale a d-lui director al Teatrului, pentru ca pe temeiul acestui raport să se determine Ministerul Artelor să afecteze suma necesară reparațiunelor". *Așa glăsuește un ultim comunicat al comunei și direcției teatrului.*

Așa dar, inginerii slujbași publici fac expertize profesionale după șoapte și împrejurări. Pentru ei, o clădire se dărâmă sau nu, după cum are interes o autoritate locală ca să tragă pe sfoară un minister.

Dacă afirmațiunea de mai sus al comunicatului oficial al comunei și direcției teatrului este mai mult decât un alibiu de circumstanță, aceasta înșamnă că s'a încercat o mică excrocherie asupra ministerului artelor. Iată la ce raporturi morale s'a ajuns între autoritățile în stat.

*

Acest sistem al expertizelor și comunicatelor de complezență, al excrocheriilor oficiale n'are absolut de loc darul să determine încrederea publicului în reprezentanții autorităților, în arhitecții comunali, în direcția teatrului și în nimeni altul.

Dacă nu ne mirăm prea mult de concepțiile etice ale d lui Codreanu, ne surprinde în schimb în gradul cel mai înalt cum d. Toma, primarul Iașului, semnează el însuși un comunicat care mărturisește o imoralitate și o intenție de excrocare în dauna unui departament ministerial. Am dori să știm, care ar fi răspunderea personală a d-lui Toma, când publicul ar suferi materialialmente de pe urma stărei de ruină a teatrului ieșan?

Este legitimă, dealtfel, neîncrederea publicului și în acest nou comunicat al comunei și al direcției teatrului, odată ce aceste instituțiuni obișnuesc să-și procure și să utilizeze expertize de complezență, pentru inducerea în eroare a unui ministru.

Și acest comunicat ar putea fi un act de complezență, pentru înșelarea publicului.

*

Și acum, o chestie, cu caracter de polemică.

D. director al Teatrului Național întovărășește transmiterea comunicatului cu o adresă care este un amestec de îndrăzneală și inconștiență.

D. Codreanu începe prin a se declara convins că noi, aceștia de la „Opinia"—ca ori care din cetățenii Iașului — dorește progresul unei instituțiuni de cultură națională. D. Codreanu pleacă de la o premiză greșită: nu toți cetățenii doresc acest lucru—dovadă, opera d-lui Codreanu la Teatrul Național.

Se mai spune în acea adresă că toate știrile cu privire la primejdia prăbușirei nu corespund adevărului. Vom reproduce mâne textul raportului experților și atunci publicul va putea vedea că dacă s'au spus neadevăruri în această privință, autorii sunt experții care au declarat că există primejdie iminentă de prăbușire.

Dar d. Codreanu nu este numai îndrăzneț, ci și inconștient. D-sa găsește că astfel de știri sunt menite a produce panică în public și daună teatrului. Ori, comunicatul oficial de astăzi îl indică chiar pe d Codreanu ca autorul știrilor mincinoase și alarmante, Și dacă deci ar fi caz de panică nejustificată și daună pentru instituțiune, singur responsabil este actualul director al Teatrului Național.

D. Codreanu găsește de cuviință să și amenințe. Răspunsul nostru e lămurit: Când te cheamă Codreanu și când faci administrație așa cum se face la Teatru, amenințările nu numai că nu pot impresiona, dar provoacă surâsul și mila.

Boala lui Cicerin

Berlin 6. — Rador — Cicerin s'a supus unei operațiuni la gât, care a reușit. Cicerin va mai rămâne câtva timp la Berlin in covalescență și va pleca probabil săptămâna viitoare la Moscova.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Vechii Egipteni au descoperit America?— *Iată o ipoteză senzațională. Au descoperit Egiptenii America cu patru mii cinci sute de ani înaintea lui Cristofor Columb?*

Se pune această întrebare pentrucă s'a descoperit de curând în valea Nilului o mumie de cincizeci de veacuri, încoronată cu frunze uscate și cu semințe. Subt influența luminii și a căldurii, semințele au încolțit, au crescut și au dat flori,

Savanții le au examinat; florile acestea sînt „trandafiri de lună" care nu se găsesc decît în flora tropicală a Americei.

Se deduce deci din acest fenomen de germinație, că Lumea Nouă a fost descoperită de Egipteni.

Dar această descoperire nu va întuneca faima ilustrului genovez.

Note de Drum

De la Călimănești la Sibiu

— Superioritatea satelor săsești. —

Pentru vizitatorii Călimăneștilor sau Căciulatei singura distracție constă în preumblările în Ostrov sau parc. In schimb locurile pitorești sunt foarte potrivite pentru dese și variate excursiuni.

Mijloacele sunt suficiente pentru transport, iar vizitatorii se împrietenesc repede, ca în orice stațiune balneară.

Excursiunile obișnuite se fac spre Brezoi sau Sibiu, Govora, Ocnele Mari sau Curtea de Argeș.

*

Giovani, italianul, cu o mașină splendidă și încăpătoare, ne așteaptă.

Sunt orele 8 dimineața.

După câteva glume matinale, pornim spre Sibiu.

Drumul se deschide larg înaintea noastră, până când intrăm în defileurile munților.

In dreapta curge „Oltul", iar în stângă muntele stâncos pare că stă gata să se prăvale asupra capetelor noastre. Calea ferată merge paralel cu șoseaua, afundându se din loc în loc în tuneluri.

Te simți vesel și mulțumit în mijlocul acestui decor de feerie. Dar pe alocuri se lasă câte-o umbră de mâhnire în sufletele noastre, la apariția simbolului care ne aduce aminte că pe meleagurile acestea zac eroii care au plătit cu viața lor mărirea țarei și neamului.

Pe la Turnul Roș, lăsăm în urmă Brezoiul, Cainenii și trecem în Transilvania.

Totul ia un aspect nou. Casele săsești mult mai încăpătoare de cât ale sătenilor din regat, acoperite toate cu țiglă mărginesc străzi largi, bine îngrijite și dese ori luminate cu electricitate.

Pe fiecare casă se află câte o inscripție în limba germană pe care însă n'o putem descifra din fuga automobilului. Totul îți dă o impresie de bună stare culturală și economică a populațiunei din partea locului.

*

Conversațiunile începute la plecare încetează, călătorii sunt obosiți de drum, soarele începe să fie supărător. După

(Continuarea în pagina II-a)

CRONICA ȘTIINȚIFICA

Imbătrânirea și moartea

în lumina teoriilor lui Voronoff

După faimosul sistem al profesorului Voronoff, ce e bătrânețea în sine, sau, ceiace este acelaș lucru, (căci una nu-i decât un vestitor al celeilalte), ce este moartea? A ne opri în fața misterului morței, spune Voronoff, fiindcă nu suntem în stare a dezlega problema originei vieței, nu are rost, căci, pe când cele dintâi ființe viețuitoare au apărut pe pământ cu mii și milioane de ani în urmă, în condiții atmosferice și terestre pentru noi cu desăvârșire necunoscute, moartea, este un fenomen care se petrece zilnic sub ochii noștrii, un fenomen pe care îl putem în voe explora. Mai întâiu, moartea este ea un fenomen absolut de neînlăturat pentru tot ce este ființă viețuitoare pe pământ? Nu, viețuitoarele monocelulare, așa cum ar fi infuzoriile, amibele și toate celelalte protozoare, sunt dotate cu viață vecinică. Amiba nu cunoaște moartea fiziologică. Nu moare decât dacă o ucizi, alminteri trăește îndeplinindu-și singură toate funcțiunile și se divide la infinit. *Natura deci, creând cele dintâiu viețuitoare, le a vrut nemuritoare.*

In curs de miliarde de ani, evoluția urmându-și drumul, acestor ființi formate dintr'o singură celulă, dotate cu o viață complectă, le-au urmat ființe formate din grupări de celule, ființe din ce în ce mai complicate, mai diferențiate, prevăzute cu organe destinate să îndeplinească funcțiuni speciale, compuse prin urmare din celule foarte îndepărtate de tipul primitiv. Aceste celule specializate nu mai pot trăi decât atâta vreme cât sunt la olaltă, sprijinându-se unele pe altele. Au renunțat adică la independența lor în favoarea comunității din care fac parte, au perdut facultatea celulelor dintâiu, a celor nemuritoare, de a trăi prin ele însile. Celulele nervoase, cele mai nobile au perdut până și facultatea de a se reproduce.

Dar pe lângă celulele mult mult specializate, au rămas în republica organismului nostru și celule mai puțin diferențiate, care se apropie de tipul primitiv de străbunul, al cărui viață se reducea la a mânca și a se produce: sunt celule conjonctive și globulele albe de sânge.

Aceste celule dotate cu o prodigioasă putere de reproducere, duc în organismul nostru un neîmpăcat războiu, tocmai prin faptul nelimitatei lor înmulțiri, împotriva elementelor nobile, specializate care, fiind lipsite de mijloace de apărare, cu vremea, sucombă. Astfel când celulele conjonctive s'au înmulțit mult, ele înnăbușe, atrofiază pe cele nobile, le iau locul și incapabile de a îndeplini rolul lor, introduc un fel de anarhie într'o societate organizată. De aci rezultă mai întâiu bătrânețea și în urmă moartea. Intr'adevăr cercetând piese anatomice luate dela un bătrân, se observă în toate țesuturile acestuia procesul de atrofiare a elementului original și înlocuirea sa prin țesut conjuctiv. *Așa dar fenomenul bătrâneței, mai apoi acel al morței, constă, în intimitatea sa, tocmai în această proliferare a țesutului conjunctiv în dauna celulelor nobile ale organismului nostru.*

O probă indirectă dar foarte demonstrativă al acestui proces intim al îmbătrânirei, ne-o dau myxoedematoșii (gușați) Acești cretini, îmbătrâniți precoci, slăbiți, cu tendință către scleroze, în special către scleroză vasculară, își datoresc afecțiunea unei insuficiențe thiroidiene.

Dar care este rolul glandei thiroide? Această glandă pe lângă rolul de a mări excitabilitatea celulei nervoase, îi mai are și pe acela de a modera activitatea țesutului conjonctiv. Secreția thiroidiană lipsind, țesutul conjonctiv proliferează mai în voe, exagerat și își îndeplinește opera nefastă asupra organismului.

Deci cauza inițială a îmbătrânirei stă în acest triumf al elementului primitiv asupra elementului diferențiat. Cauzele patologice, cum ar fi fermentațiile din intestinul gros, datorite bacililor (Metchnikoff) sau intoxicațiile cu alcool, nu sunt decât secundare. Otrăvurile

Continuarea în pagina II-a

CINEMA MODERN Astăzi in ambele matineuri și seara

Premiera Mondialului succes francez. Celebra stea Parisiană din Atlantida

Stacia Napierkowska apare în DUREROASA COMEDIE

Puternică dramă familiară de mare spectacol în 8 acte după celebrul autor francez **JULES MARY** autorul Filmului „Fata din Picadilly". Cea mai grandioasa montare cea mai puternică actiune. Ce'e mai moderne Toalete. Adaos la program excelenta comedie in 2 acte „Un furț la un Hotel".—Luni 11 Septembrie : O nouă și înverșunată rivalitate de data aceasta mai puternică și mai senzațională va avea loc intre celebrele stele Maria Jacobini și Helene Makowska in puternica dramă „**ADIO TINEREȚE**". 8 acte.

Grădina și Sala Cinema Elisabeta

Astăzi JOI 7 Septembrie — Operă complectă, — Program excepțional

:: AVENTURA SPAIMANTATOARE ::

Grandioasă și briliantă capo d'operă franceză in 8 acte mari după marele roman parizian L'AVENTURA EFFRAYANTE superb și mișcător pusă in scenă de marele scenarist ABEL GANCE. In rolurile principale excelează și triumfa marii artiști fala scenelor MOSJUKIN și LISENKO de la teatrul „Odeon" din Paris. Bogății enorme luxuri și toafete moderne dela marile case Agard și Rufuard. Cel mai nou Pathe Journal și o admirabilă comedie complectează programul.

Grădina și sala Cinema SIDOLI

Joi 7, Vineri 8 Septembrie in matineu la 5 jum. și seara la 9 jum.
Sâmbătă 9 și Duminică 10 Septembrie câte două matineuri la 3 și 5 jum. și seara la 9 jum. cea mai frumoasă producție a casei Pathe

CELE TREI MAȘTI

operă complectă in 6 mari acte jucata de marele artist **HENRRY KBAUSS** care a inscenat și a jucat rolul principal in nemuritorul film GERMINAL. O interesantă vedere Pathe Journal cu ultmele noutăți și o comedie americană in 2 acte complectează bogatul program. In curând ultima creațiune a lui Maciste: **Maciste in vacanță.**

Gradina Pomul Verde

în caz de timp nefavorabil la TEATRUL LIRIC

Noua trupă israelită P. et S. Friedman cu debutul marelui artist american

B. ADLER

Vineri 8 Septembrie 1922 ora 9 și un sfert precis

URIEL ACOSTA

Piesă în 4 acte cu concursul artiștilor **Kestenberg, Cantor**

Imp. teatral Herman Braunștein.

PICTORUL DE FIRME

Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde și-a amenajat un atelier cu tot confortul modern și instiințează onorata sa clientelă precum și onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branșă.

Liceul Particular de fete „M. KOGALNICEANU"

Str. Căpitan Păun 8

Se aduce la cunoștința părinților și elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu" își redeschide cursurile odată cu școlile publice la 22 Septembrie a. c., în acelaș local în care a funcționat până acum.

Liceul este asimilat cu școlile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral acelaș ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început și se fac în fiecare zi de lucru între orele 9—12 și 4 6 la cancelaria școlii, strada Căpitan Păun 8.

Profesori asociați :

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.

Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iași,

D. M. Cădere, prof. def. școala norm. „V. Lupu", fost secr. general.

C. Botez. prof. def, Lic. Național.

A. Bălsanu, prof. def. Liceul Național și Gimnaziul Ștefan cel Mare.

Gh. Fințescu, prof. def. Lic. Național.

I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,

Titus Patriciu, prof. def. Șc. Comercială.

V. Petrovanu, prof. def. Șc. norm. V. Lupu și liceul militar fost director al inv, primar.

I. Rick, prof, def. șc. norm. Lupu, fost sub-director a l inv. particular.

De vânzare

10 hectare vie cu rod, livezi, pădure, casă de locuit și atenanse, cu una sută mii lei.

Informații la ziar.

Butoaie de Fag

în bună stare, potrivite pentru murături sau altele. De vânzare la

Fabrica Elefantul

Iași str. Sf. Lazăr

O Noutate in Iași

Aflăm cu satisfacție că în orașul nostru s'a deschis un Institut de Gazoterapie, unde se practică printr'o technică nouă *(Invențiunea D-lui farmacist Swiecinsky,* distinsă cu diploma de onoare și medalia de aur din partea Guvernului Republicei Franceze) — tratamentul afecțiunilor de plămâni, bronșii, gât și nas printr'o desinfecțiune specială a căilor respiratorii cu efecte sigur în combaterea stărilor de inflamație și uscăciune a acestor căi, în combaterea diferitelor stări de boală cari ajută tuberculoza precum și tuberculoza însă-și.

Institutul instalat în Str. Lascăr Catargi 38 cu poziționare centrală, se prezintă în condițiuni admirabile ca hygienă și confort și pe de altă parte oferind publicului suferind un mod de tratament unic în lume, care îl pune la adăpost de ori-ce neplăceri în timpul schimbărei temperaturei atmosferice, putând părăsi Institutul pe ori ce vreme.

Felicităm pe D-nul farmacist Swiecinsky că în dorința sa de a servi publicul suferind în modul cel mai conștiincios, de data aceasta a știut să se apropie în *direcțiunea științifică pe medicul Șef al Sanatoriului Bârnova D-l Dr. Cornelius Gancevici un distins especialist în boale de Piept* de la Paris și Berlin fost multă vreme internul D-lui Dr. Irimescu la Sanatoriul Filaret, care a luat asupra sa întregul examen clinic pentru toți bolnavii precum și *examenul de laborator* al secrețiunilor patologice, uzând de cele mai noui metode în specialitatea sa.

De altfel asupra acestui Institut gazoterapie care e o mare binefacere pentru lumea suferindă vom reveni.

Azi are loc la primărie consfătuirea decisivă cu fabricanții și negustori de mezeluri. pentru stabilirea unor prețuri maximale.

Cetiți pag. 4-a

INFORMATII

Un comunicat.— Reproducem, cu titlul de document, comunicatul semnat de d-nii Toma, Codreanu și ing. Andriescu, în chestia teatrului Național. Mâine și în acelaș loc vom publica raportul experților, redactat astă primavară.

„Subsemnații C. Toma, Președintele Comisiei Interimare din Iași, inginer I. Andriescu-Cale Directorul Serv. Technic de Poduri și Șosele și Arhitectură și Mihai Codreanu Directorul Teatrului Național din Iași, aducem la cunoștința publicului că sunt cu totul neîntemeiate svonurile răpândite în localitate cum că Teatrul Național amenință să se dărâme.

O comisiune compusă din d-nii Architecți N. Ghica, N. Demetrescu și A. Niculescu de pe lângă Ministerul Artelor, au cercetat cu deamănuntul Teatrul din Iași și au raportat că nu prezintă nici un pericol de dărâmare

Deasemeni, d-l Inginer I. Andriescu-Cale de pe lângă comună a cercetat minuțios clădirea, punând aceleași concluziuni că Teatrul nu prezintă nici un pericol de dărâmare.

Dacă în primavara aceasta s'a făcut vre-un raport mai sever în acaastă privință, aceasta a fost numai în urma interveției personale a d-lui Director al Teatrului pentru ca pe temeiul acestui raport să se determine Ministerul Artelor să afecteze suma necesară reparațiunelor ; ceia ce de altfel s'a și obținut, întru cât Ministerul a pus la dispoziție în acest scop suma de 300000 lei.

Fisurile de la scara și zidurile vestibulului de la intrare sunt numai locale și nu au mai înaintat în urma reparațiunilor de consolidare efectuate în anul trecut.

Dealtfel aceste reparațiuni de simplă toaletă ale clădirei se vor efectua în cel mai scurt timp fără ca accesul publicului în teatru să fie stingherit.

Cum stagiunea Teatrului urmează a se deschide anul acesta 16 Sept. aducem la cunoștința publicului spre a fi asigurat că poate frecventa Toatrul din Iași fără cea mai mică grijă de vr'un pericol".

Liga „Culturală" cu sediul la școala „Junimea" No. 1 str. Sărăriei, organizează un curs gratuit de literatură Idiș. Primul curs va avea loc Sâmbătă 9 Septembrie ora 4 p. m.

Un apel.— Uniunea generală a Asociațiunelor funcționarilor din țară, în scopul de a strânge cât mai mult legăturile de solidarizare între diferitele categorii de funcționari, precum și de a se da o pregătire în vederea congresului de la 17 Septembrie a. c. ce va avea loc în București a hotărât să țină în diferite orașe adunări cu participarea de delegați a județelor vecine. Asemenea adunare va avea loc în orașul Iași Duminecă 10 Septembrie, orele 9 jum. dimineața, în sala Teatrului Liric din Piața Unirei, când Președintele Uniunei Generale, d-l N. C. Schina, își va desvălta conferința sa în legătură cu actuala situație a funcționarilor și pensionarilor.

În vederea importanței acestei conferințe, secțiunea județeană face un călduros apel la simțimintele funcționarilor și a pensionarilor de a lua parte cu toții la conferință, dovedind prin aceasta spiritul lor de solidaritate și aducând în acelaș timp un omagiu bine meritat, marelui luptător pentru apararea drepturilor funcționaresti.

D-l N. Schina, împreună cu ceilalți membri a Comitetului Central vor sosi în Iași, Sâmbătă noaptea la orele 12 fiind primiți în gară de funcționari și delegații pensionarilor.

În ziua de 26 Sept. crt. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație orală pentru vânzarea unui loc cu o suprafață de 384 m. p. situat în str. Sadoveanu alături de locul cumpărat de la Comună de Preot V. Mihailescu.

La spitalul de izolare a încetat eri din viață subcomisarul Alexandru Malocoi.

Se îmbolnăvise acum câteva zile de erisipel boală ce l'a răpus.

El lasă în urma sa o familie dezolată.

O bună parte din public știe că acum vre-o 7 ani, iarna, a fost găsit un copil aruncat în grădina Teatrului în timpul reprezentărei piesei *Toto.*

Copilul a fost luat și botezat de Societatea Dramatică punându-i numele de Toto-Mihail, căci dl Mihail Sadoveanu ca Director al Teatrului îl ținuse în brațe, iar stimata doamnă Elena-Evolschi-Sascu se însărcină cu privegherea creșterii lui și de care și d-sa se atașă nespus de mult.

Copilul vioiu și foarte inteligent fu lovit de o boală grea care îl repusă eri Mercuri orele 2 jum. p. m.

Corpul să află depus în capela Cimitirului Eternitatea iar înmormântarea va avea loc mâne Vineri 8 a. c. oarele 3. p. m.

Azi se împlinesc 400 de ani dela prima înconjurare a pământului de către Magellan. In numărul de mâine vom publica descrierea vestitei călătorii.

Toți pensionarii publici sunt invitați a se întruni Vinerea viitoare, la ora 5. p. m. în sala Primăriei, spre a se consfătui în privința susținerei intereselor lor.

Reprezentația dată aseară în folosul societățel funcționarilor comerciali, a produs un venit netto de 2000 lei

Se știe că Comitatul școlar al liceului național din localitate sporea în fiecare an taxa școlară așa că dela 20 lei lunar cât percepea la început a ajuns la 100 lei lunar și desigur că pentru anul școlor curent ar fi sporit din nou această contribuție.

Ministerul Instrucției sezisat de această nouă specula pe capul contribuabililor a fixat pentru anul acesta la 500 lei contribuția anuală pentru cursul secundar și 800 lei cursul superior așa că s'a pus limită acestui bir destul de oneros până azi mai cu seamă pentru părinții cu mai mulți elevi la școală.

x Aflăm că cunoscutul profesor și autor de cărți didactice D-l Gh. Gr. Gheorgiu a făcut să apară în editura „Viețîi Românesti" o nouă lucrare didactică „Noțiuni de Contabilitate (Partea I), conținând „cunoștințele introductive în contabilitatea în partidă dublă, Conturile și Registrele".

Această carte este aprobată de Ministerul Instrucțiunii.

Grija pe care D-l Gheorghiu a pus o totdeauna în cărțile sale, ca să se coboare cu explicațiile, la nivelul copiilor cărora li se adresa, l'a ajutat ca și de data aceasta, să usurere copiilor înțelegereă ficțiunilor care sunt la baza contabilității și să le dee posibilitatea, prin numeroase exerciții, de a se obișnui cu mecanismul trecerilor în Registre.

Societatea editoare „Viața Românească" speră că D-nii profesori și D-nele profesoare de contabilitate vor aprecia calitățile acestei cărți și o vor recomanda elevi or și elevelor.

ECOURI

— Duminica trecută a avut loc la Slănic, logodna D rei Mitzi Albrecht cu d. Dr. H. Apter.

Felicitările se primesc Duminică 10 Septembrie în locuința d lui Nathan Albrecht din str. Căpitan Păun 19.

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurență" magazin de coloniale și băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele că în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase.

OLTIME INFORMAȚIUNI

x Despre bizarul și imoralul comunicat dat în chestia Teatrului Național ne ocupăm în altă parte a ziarului:

Aici voim să cerem a se preciza răspunsurile la oarecare fapte:

1) Când a intrat direcția Teatrului Național în posesiunea sumei de 1.100.000 (un milion una sută mii) lei acordată de fostul ministru al artelor d. O. Goga?.

2) Direcția teatrului a primit noul credit de 300.000 (trei sute mii) lei acordat de actualul ministru al artelor?.

3) Cum a fost întrebuințată prima sumă? Fost-a ea epuizată exclusiv în reparațiunile pe care teatrul le necesită, ci s'au acordat și fonduri pentru alte destinații, decât reparațiile?'

4) La ce sumă se ridică instalarea „camerei roze" din cabinetul directorial din Teatrul Național?

5) Cum a fost întrebuințată suma de 60.000 lei afectată pentru reparații din fondul bugetului ordinar?.

Cerem răspunsuri precise pentru ca publicul să fie pe deplin lămurit, acum mai ales cînd prin comunicate imorale se urmărește a se acredita că unele reparații au fost efectuate sau că altele nu se pot efectua în lipsă de fonduri.

x **Piața Valutară.** — *Cursu leului la Paris 9,15. Devizele la București:*

Francul francez 11,20; lira engleză 640; lira italiană 6,29 coroana cehoslovacă 4,90; dolarul 145,50; marca germană 11 bani;

Marca a variat ieri în chip curios de la 9,75 la 11,75 apoi 11 și încheind aseară la 10.75.

La ora 11 dim. marca germană. nota 11 bani și jum.

x *Sub imperiul grijei, provocată de pericolul holerei, autoritățile sanitare superioare au recomandat organelor lor de execuțiune, o mai mare grijă în ce privește supravegherea localurilor publice.*

Măsura excelentă s'a resimțit însă de lipsă de măsură a unora, din cei în drept, a închide și deschide localurile.

Lumea comercială ieșană, se întreabă cu drept cuvânt, dacă există vreo normă, care trebuește urmată în materie și mai cu seamă, dacă executarea, unor măsuri sanitare, trebue să însemneze totală stânjuire al exercițiului comercial.

Supunând acestea meditațiune d-lui inspector general sanitar avem adânca convingere, că îndreptarea se va produce.

După o știre sosită az din Chișinău, d. Vintilă Brătianu se află încă în Basarabia.

x *Gospodorie proastă.* — Unul din principalii morari ai Iașului, întâlnind pe un producător de grâu, prieten al „Opiniei", i-a declarat ca prețul tărâței de doi lei kilogramul n'a fost propus Ministerului industriei de morari.

Din contra, d. Sassu a fixat pentru tărâță prețul de 3 lei kgr, și a cerut morarilor să reducă prețul făinei pe bază câștigului de la tărâțe.

Morarii i-au declarat că nu se poate cere producătorilor de grâu 3 lei kg. de tărâță, când grâul li se plătește mult mai puțin.

Pentru gospodarul prost, înțelepciunea poporului român are un proverb:

Scump la tărâță, eftin la făină.

Acesta e prieeperea economică a d-lui Sasu sau poate chiar a d-lui Vintilă Brătianu

La teatrul Național, s'ținut eri licitația pentru închirierea bufetului.

Au participat mai mulți concurenți. S'a adjudecat asupra d-lui Neculau, cofetar, care a oferit 16.000 lei, cu 10.000 le plus, ca cel obținut anul trecut

Domnii directori și directoare ai școalelor primare sunt rugați a se întruni Vineri 8 Sept. ora 4 p. m. la școala „Gh. Asachi".

La ordinea zilei: chestiuni importante.

x *Consfătuire.* — La sediul sindicatului viticol, a avut loc aseară o importantă consfătuire. Ședința a fost prezidată de d. dr. Antonom Georgescu, președintele sindicatului.

Au participat foarte mulți angrosiști și podgoreni, printre cari d-nii Th. Jellea, colonel Gorgos, colonel Liciu, dr. Pârvulescu, Enăchescu, Critico, Aba Pollak, A. și H. Vexler Davidsohn, Blum etc.

*

Prima chestiune discutată a fost aceia de a se găsi mijloacele necesare, pentru combaterea fraudelor și falșificărei vinurilor.

S'a hotărât a se cere aplicarea severă a legei în această privință,

Cu acest prilej, s'a făcut o constatare, anume că din vinurile ce se pun în consumațiune, cel puțin 30—40 la sută sunt falșificate.

Sindicatul, pentru combaterea fraudelor, a afectat o sumă importantă, care va servi la acordarea de premii, pentru acei, cari vor denunța pe falșificatorii de vinuri, ca și pe aceia, cari fraudează statul de taxele cuvenite la vinuri, spirt și băuturi de fructe, sau vor arăta pe acei, cari fabrică musturi și vinuri din struguri amestecate cu diferite alte zemuri.

S'a mai discutat asupra modalității desfacerei vinurilor, stabilindu-se, în perfect acord între podgoreni și angrosiști.

După cererea celor mai mulți participanți, s'a hotărât eliminarea din sindicat al angrosistului Lupu Leibovici, din str. Elena Doamna 23, care ar fi fost condamnat pentru falșificarea de vinuri.

*

Cu prilejul întrunirei de aseară, s'a pus bazele unui cerc al podgorenilor și al comercianților de vinuri, cu sediul tot la sindicatul viticol.

In fine s'a hotărât, ca Sâmbătă în 9 Septembrie, ora 3 după prânz, să aiba loc în localul camerei de comerț, o constătuire a podgorenilor și a depozitarilor, cu participarea cârciumarilor.

*

Cu ocazia discuțiunei privitoare la falșificarea vinurilor s'a produs un incident care merită a fi relatat.

D l Lupu Leibovici crezându-se probabil vizat de cele discutate, s'a transformat în acuzator public și a acuzat un număr de engrosiștti care ar practica falșificarea vinurilor,

Riposta a fost extrem de violentă la adresa d-lui Leibovici. D l Aba Pollak și a luat sarcina să arate autoritatea morală a aceluia care acuză pe alții. După d. Pollak acest Leibovici, de nenumărate ori dat judecați, ar fi un necinstit notoriu în practica comerțului cu spirtoase. D-l Pollak a convenit să se constitue un fond pentru descoperirea falșificatorilor și s'a înscris cu suma de 1000 lei în acest scop, Exemplul d sale a fost urmat de ceilalți angrosiști și drept pedeapsă a calomniile d-lui Lupu Leibovici d-sa a fost eliminat din societate.

x S'a constituit în localitate un comitet de inițiativă, pentru a organiza un parastas, în memoria defunctului filantrop american dr. Siegelștein.

E știut că doctorul Siegelștein a fost originar din Iași, oraș pe care nu-l uitase și ori de câte ori avea prilejul, venea în ajutornl evreilor nevoiași din localitate.

O consfătuire va avea loc zilele aceste, când se va fixa data și ora parastasului.

x Insoțit de doi avocați, d. Grajdianu, secretarul sindicatului socialist, s'a prezintat eri d-lui judecător de instrucție Ieșanu.

Se știe că Grăjdianu a fost împreună cu Tanasă dat judecății pentru loviri și ultragiu.

După un interogator sumar, Grăjdianu a fost deasemenea declarat arestat și depus.

x Direcțiunele școalelor secundare, au fost înștiințate de ministerul de instrucțiune, că la înscrierea, au a ține în seamă de promoțiile din anul trecut.

Acei cu promoții mari, vor fi înscriși în clasele budgetare, indiferent dacă în anul precedent au frequentat clasele budgetare sau extra-budgetare.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Noui hotărâri ale comisiei de încoronare

— Cetirea proclamației către popor —

București. — Ieri s'a ținut o nouă ședință a comisiei de încoronare.

S'a hotărât ca proclamația către popor să nu mai fie cetită de Rege, ci de patru crainici, din cele patru colțuri ale cetății Alba-Iulia.

In timpul slujbei din catedrala Alba-Iulii, se vor oficia servicii religioase în toate bisericile din țară.

In ceasul destinat actului încoronărei, proclamația regală va fi cetită de crainici, în toate comunele din țară.

* * *

Numai la Alba-Iulia va avea loc defilarea trupelor. Vor defila drapelele tuturor regimentelor din țară.

In Capitală, armata va face numai cordonul de la Șosea la Mitropolie.

La serbările din Capitală vor participa toți primarii din țară, în număr de 10.000.

Războiul greco-turc

Turcii pretind evacuarea Traciei

Anglia intră în scenă și se opune

Situația Greciei se ameliorează.— Noui mobilizări grecești

Constantinopole 6.— Rador. Ministrul de interne kemalist, Bekir bey, a declarat că guvernul din Angora va încheia pacea numai când grecii vor părăsi cu totul Asia Mică și vor înapoia Turciei, Tracia și Adrianopol.

*

Londra 6.—Rador.—„Daily Telegraph" scrie că dacă turcii vor cere evacuarea Traciei, guvernul englez nu va accepta acest lucru, de oarece nu poate permite ca să se defășoare din nou chestiunea balcanică.

*

Atena 6.— Rador.— Forțe puternice kemaliste au atacat Kio dinspre Nicomidia. Armata greacă a respins acest atac cu succes, ajutată de contratorpilorul „Pantera"

*

Atena 6.—Rador.—Comunicatele marelui stat major grec, anunță, că situația pe frontul din Asia Mică s'a ameliorat. Ofensiva kemalistă a fost oprită în sectorul Ușak, iar după luptă de la Movalița s'a îmbunătățit și situația în sectorul Eski-Sehir.

*

Constantinopole 6.— Rador. — Generalii venizeliști Zimbrakakis și Exadactilos au primit comandamente și-au plecat pe front.

*

Atena 6.—Rador,— Șapte vase de război grecești au fost trimise la Smirna.

*

Atena 6,—Rador.—Lupta de la Kovalița s'a sfârșit cu succesul armatei grecești, care a reușit să oprească ofensiva kemalistă.

*

Atena 6. Rador.— Ministerul de războiu a decis chemarea sub drapel a contingentelor de la 1910 până la 1923 inclusiv.

Se va da o amnistie și — pentru nesupușii acestor contingente, dacă se vor prezenta in termen.

RECURSUL COMUNIȘTILOR

București. — Consiliul superior de justiție militară a început astăzi judecarea recursului comuniștilor.

Consiliul este prezidat de d. general Pangrati, iar oficiul de cemisar regal este îndeplinit de d. colonel Stătescu.

ACȚIUNEA ȚĂRĂNIȘTILOR

București. — Comitetul executiv al partidului țărănist a fost convocat pentru dimineața de Vineri, 15 Septembrie, la clubul Astoria-

Moartea lui Marcel Sembat

Paris 6. — Rador — La Chamonix, in Elveția, a încetat subit din viață conducătorul socialist francez, Marcel Sembat, care a fost in timpul războiului de două ori ministru al muncei.

O măsură a guvernului

— în chestia bancnotelor Băncei Generale —

București.— Ministerul de Finanțe s zizat de mai mulți detentori particulari ai biletelor Băncei Generale, neprezintate la timp la stam ilare și schimb, a decis să prezinte aceste bancnote la comisia de despăgubiri pentru achitarea lor de către Germania.

O sinucidere

București. — Directorul societății de asigurare „Ancora" s'a sinucis ieri într'o cameră de la hotelul Majestic.

Sinucigașul și a făcut o injecție de morfină. Pentru orice eventualitate, el își pregătise și un revolver, de a cărui intrebuințare însă n'a mai fost nevoe.

Cauzele sinuciderei nu se cunosc.

Corpul defunctului a fost transportat la morgă.

România față de situația în Orie

Eventualitatea unui atac bulgar contra Greciei — Intrevederea diplomatică de la Atena

Atena 6 Rador.— Ministrul României Djuvara a avut o lungă conferință cu dl. Stratos.

Cercurile politice pretind a ști că în această conferință s'a discutat asupra unei eventuale încercări a Bulgariei de a ataca frontiera greacă și asupra măsurilor de luat în acest caz.

IN CHESTIA COMPLOTULUI

— Zvon de expulzare a ungurilor din Romînia.—

București. — La Cluj a fost arestat încă un complotist ungur. El a fost transportat în Capitală.

*

Se crede că guvernul nostru va cere guvernului din Budapesta să se conformeze tratatului de pace și să înceteze cu uneltirile anarhice. Chiar se afirmă că la nevoe România va recurge la blocarea granițe i maghiare.

*

Circulă zvonul că s'a pregătit expulzarea a 7000 unguri din România.

Zvonul încă n'a fost confirmat.

SPECTAOCLE

— Cinema Elisabeta. — Astăzi în matineu și seara se reprezintă „Aventura Spăimântătoare". Mare capo d'operă franceză în 8 mari acte după marele și coloratul roman L'aventure Effrayante, jucată cu fala scenelor pariziene Mosqukin și Lisenko.

Un nou Pathé-Journal și o nostimă comedie complectează programul.

— Grădina și sala Cinema Sidoli.—Astăzi și in zilele următoare se va reprezenta in matineu și seara CELE TREI MAȘTI operă complectă in 6 mari acte cu Henry Kraus in rolul principal. Pathe Journal cu ultimele noutăți și o comedie americană in 2 acte.

In curând MACISTE IN VACANȚA.

Reg. 7-a Sanitară

IAȘI

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că in ziua de 28 Septembrie ora 10 dimineața se va ține licitație publică in localul acestei Regiuni pentru darea in antrepriză a alimentărei cu lapte a bolnavilor de la ospiciul de alienați Socola in cantitate de 3000 litri lunar.

Licitația se va ține cu oferte inchise in conformitate cu art 72 și 63 din legea asupra contab lităței generale a statului,

Termenul de alimentare începe de la 18 Noembrie 1922. de la data facerei contractului.

Concurenții pentru a fi admiși la licitație vor trebui să depună odată cu oferta și o garanție de 2000 lei.

Inspector G-l Sanitar
Dr. CAZACU

Surica Bercovici
Iosef Friedmann
Logoditi
Negrești Iași
In locul ori-cărei alte inștiințări.

Soc. Viticolă din Iași

CONVOCARE

In urma consfătuirei ce a avut loc Miercuri 6 Sept. a. c. între podgoreni și angrosiștii de vin Societatea Viticolă roagă pe toți domnii **podgoreni, depozitari de vin, depozitarii de spirt și cârciumari** să ia parte la intrunirea ce va avea loc in localul Camerei de Comerț.

Sâmbătă 9 Septemb. ora 3 p. m. când se vor discuta chestiuni vitale pentru interesul d-lor.

Institutor

cunoscut cetitorilor „Opiniei" dispunând de câteva ore libere, dorește preparație de curs primar sau de primele clase de gimnaziu. Adresa str. Sărărie 89.

COMITETUL

Societ. „Junimea" No. 1 convoacă pe toți membrii la adunarea generală ce va avea loc

Duminică 10 Septembrie
orele 5 p. m.

la ordinea zilei fiind:
1) Votarea statutului și
2) Votarea budgetului pe anul 1922—1923.

STOFE

cu prețuri reduse, pentru sezonul de toamnă și iarnă, se vinde en gros și en-detail la

Uniunea Comercială
Iași, str. Ștefan cel Mare

Spirt denaturat

a sosit

LA CAMILA

Anastasie Panu 47.

Agenți capabili

pentru achiziții de asigurări de viață și incendiu, găsesc angajament durabil în bune condițiuni.

A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iași.

Pentru domnii antreprenori de lucrări

proprietari de case, precum și pentru orice societăți, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uși, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER
str. I. C. Brătianu 82

Bun vânzător

special pentru încălțăminte se caută la MAGAZINUL O. MELIXON.

Str. Cuza Vodă 38 (vis-a-vis de Socec.

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. gasiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss
Piața Unirei, Iași

1)

TEODOR VICOL

S'a dus şi părintele Vasile

— Nuvelă —

MOTTO: Dumnezeu cu dumnezeu,
Dar tu singur nu fii rău.

Doctorul Silinschi numai ce isprăvise cu primirea bolnavilor Se simţea cam obosit şi aşteptând masa răsfoia fără atenţie o revistă veche rusească din biblioteca spitalului. (Pe timpul ruşilor spitalele aveau şi biblioteci).

— Se poate? deschise uşa felcerul Melinte. Nişte plicuri de la biroul sanitar.

— Aha, să le vedem. Iară ceva... Na-ţi spun eu?

Domnule medic,

Am onoarea a vă ruga să binevoiţi a inainta de urgenţă tabela No. 5 refăcută, contrar rămâneţi direct responsabili.

Doctorul aruncă hârtia pe masă şi sculat de pe scaun continuă:

— Cel cu ţara asta, domnule? Cancelarie şi cancelarie... Ordin după ordin:

— Trei agenţi sanitari cl. I lucrează în birou, face felcerul.

— Bine. Organizaţi serviciul după legile româneşti.

Dar nu se sustrageţi de la datoria noastră de doctori, pentru care am studiat atâţia ani. Eu văd, că serviciul nostru se transformă în serviciu de cancelarie.

— Ar trebui ca spitalul să aibă un secretar special, d-le doctor. Mai ales, când nu prea ştim a scri româneşte...

— De unde să ştim? Am avut nevoe până acuma de limba românească? Dumneavoastră, cei din Basarabia, ştiţi maear limba asta... moldovenească.

Aveţi o punte de trecere spre romanizare. Ce fac eu?

Eu, care sunt din fundul Rusiei şi pe care numai valurile acestui nebun război au putut să mă oprească aici?

— Faceţi bine, d-le doctor. Norodul vă laudă.

Silinschi se gândi puţin. N'avea nevoe de complimente. El înţelese la timp capriciul istoriei şi s'a lăsat tot, cu sânge şi cu suflet, în braţele revoluţiei, mergând pas la pas cu ţara trezită, cu norodul, despre care i-i spuse Melinte.

— Să ştii, d-l Melinte, că medicina e internaţională.

Medicina este o operă de caritate şi ori unde ai fi, trebue să-ţi faci aceiaşi datorie. Sigur, că mai bine cunoşti o boală, dacă faci interogatorul bolnavului, iar pentru aceasta trebue să-i cunoşti limba. Ce e de făcut? V'om căuta şi noi să învăţăm mai iute limba românească. Căci de întors în Rusia...

Ce-i de făcut? întrerupse felcerul Vom sta şi noi în rând cu copii... cu şcolarii din cl. I primară. La vârsta de 35 ani vom studia abecedarul lui Gurie. La oraşe sunt cursuri pentru limba românească.

— Ei, dar până atunci... ce facem cu ordinul ăsta? ridică Silinschi hârtia de pe masă, privind-o cu dispreţ. Trebue să combinăm cumva... nevoia asta de tabelă... după modelul, pe care medicul primar ni l'a înapoiat dăunăzi.

— Ştiu, d-le doctor, face din cap felcerul. Acuma am înţeles. Bolnavii din rubrica „rămaşi" trebue să treacă de-adreptul în rubrica „vechi".

— Aşa o formalitate, dragul meu. Gândeşti că numai noi facem aşa? Gândeşti, că mai dă vre-un spital cifre exacte? Pentru ce să le dai? Ca să le tipărească în Buletinul Direcţiei Sanitare şi să nu le citească nimene? Înţeleg, când s'ar deschide acuma în fiecare sat câte un punct de izolare, când s'ar dubla personalul sanitar.

Şi încă ceva. Dacă noi am arăta toţi bolnavii de tifos, fii sigur, că cei de sus ne-ar învinovăţi, că prost lucru, După cum vedem, cancelaria trebue să fie bună în primul rând. Nu zic, or fi având şi ei grijă. Ne ajută cum pot, însă pentru a combate aceste epidemii, trebue sforţări gigantice trebue bani. De unde să-i ia Inspectoratul? Când n'avem gaz, n'avem sare, n'avem hârtie... Pentru cancelarie utilizăm imprimate ruseşti. Să vedem ce veste ne mai aduce soţia de la Chişinău, de la Inspectorat.

(Va urma)

„OPINIA" IN ŢARA

ROMAN

Lipsa mălaiului. — Epidemie. — De la cercul medicilor. — Diverse.

— —

In oraşul nostru se resimte o mare lipsă de făină de porumb. Acest aliment atât de necesar populaţiei sărace lipseşte cu desăvârşire de pe piaţă. Puţinul care se găseşte se specula ează vânzându-se cu 4.50 — 5 lei kgr.

— In localitate bântuie epidemia de scarlatină; sunt mai multe cazuri. Serviciul sanitar a luat măsurile necesare.

— In ultima şedinţă a cercului medicilor din localitate luându-se în discuţie chestiunea onorariului, s'au fixat următoarele preţuri pentru consultaţiile medicale: 40 lei, plus trăsura la domiciliul pacientului, 30 lei la domiciliul medicului, iar consultaţiile de noapte se vor plăti dublu.

— Duminică 3 Septembrie a avut loc la sinagoga centrală un mare meeting pro „Keren-Hajessod", la care a vorbit d. Mendel Goldştein avocat (Cernăuţi).

— Lucrările pentru repararea teatrului „Modern", distrus de un incendiu, au început. Se speră că încă în cursul acestei ierni teatrul să poată funcţiona.

— Sâmbătă 9 Septembrie va avea loc în sala „Schwartz" un festival artistic dat de d-l Jean Mihail de la Vita film (Viena).

***In jurul cercetărilor asupra cadavrului găsit în faţa gării locale.* — Zilele acestea autorităţile au fost sezizate că în faţa gărei locale într'un şanţ s'a găsit cadavrul lucrătorului de scanne Ferenţ Deica din jud. Trei scaune Transilvania.**

Asupra cadavrului s'a găsit o reţetă şi o sticlă cu medicamente.

Din cercetările făcute de parchet rezultă că numitul lucrător a murit din cauza unei vechi boli de care suferea.

Neesiztând nici o bănuială asupra morţei acestuia, parchetul a autorizat înmormântarea.

Mosc.

— —

HUŞI

***Constituirea Cooperativei agricultorilor din oraş.* — Din iniţiativa Consilierului agricol al judeţului Fălciu s'a constituit o cooperativă pentru arendarea şi cumpărarea moşiilor neexpropiete.**

Până la prezent s'au înscris 45 membrii toţi din Huşi, cea mai mare parte cultivatori de pământ şi anume plugari şi grădinari.

Duminica trecută a avut loc în localul şcoalei No. 2 băeţi întrunirea de constituire.

Asista ca persoană oficială D-l N. N. Tiron prefectul judeţului.

Au fost prezenţi toţi membrii înscrişi.

S'a ales consiliul de Administraţie sub preşedenţia D-lui Cosciva Consilier agricol; s'au dat statutele şi s'au luat o serie de decizIuni în legătură cu rostul Cooperativei.

Hotărârile luate au fost comunicate printr'un raport Casei Centrale spre aprobare.

Cu ocazia alegerii consiliului de administraţiei; Dl. Marin Ţone grădinar a propus ca să se aleagă numai din membrii producători fără amestecul persoanelor cari nu cultivă personal pământul.

***Inmormântarea profesorului Ianolescu.* — Cu o pompa deosebită a avut loc Marţi 5 crt. înmormântarea rămăşiţelor pământeşti ale bătrânului profesor de franceză Ieanolescu încetat din viaţă în chip subit.**

Corpul defunctului a fost depus pe un catafalc în sala mare a şcoalei comunităţii israilite.

Un mare număr de cetăţeni fruntaşi din toate partidele precum şi membrii liberale. au ţinut sa-şi ia adio de la popularul profesor al Huşului.

Sunt prezenţi un mare număr de coreligionarii evrei, precum şi forţii elevi ai defunctului.

După oficierea serviciului religios, au luat cuvântul D-ul Simion Ieursteia în numele şcoalei com. israelite al cărui inspector a fost defunctul şi D-nul P. Bogdan profesor, în numele partidului liberal, din care raposatul făcea parte.

Apoi cortegiul a pornit spre cimitirul israelit unde a avut loc înmormîntarea.

Leontin

MARGOT

CREMA
LAPTE DE CRIN
SOPON, PUDRA
POMADA, EAU DE CUININE
EAU DE COLOGNE, DEPILATOR
PARFUM
DEPOZIT GEN. FARM. Dr KONYA IAŞI
DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ŞI DROGUERIILE

AU SOSIT
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON
M. Embiricos & Co.
Bucureşti, — Str. Paris No. 1
Linie regulată şi rapidă bilunară
Constanţa direct New-York
Transatlanticele de lux pleacă precis
„CONSTANTINOPOLE"
pleacă la 5 Septembrie.
„MEGALI HELLAS"
pleacă la 17 Septembrie
„KING ALEXANDER"
pleacă la 3 Octombrie
„THEMISTOCLES"
pleacă la 18 Octombrie
din portul

Constanţa direct New-York
CONSTANTA-Neapole direct **MARSEILLE**
Vapoarele de lux pentru pasageri
Vapoarele transatlantice sunt acomodate u tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine precum şi cărţuri pentru New-York cu escale la Cosp... Pireu, Smirna, Palermo şi Algeria.
Pentru orice informaţiuni detailate şi formalită de îndeplinit pentru înscrierea şi primirea singurei vizei americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.
M. EMBIRICOS et Co.
Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str. Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

IDEAL
Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimică sistematică, CU ABURI
OSIAS LUSTGARTEN
Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American
primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette, etc., în toate culorile moderne.
Rog clientela a încerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.
Atenţiune: Prompt şi preţuri modeste.

FIER
de toate felurile
TINICHEA
neagră şi zincuită
originală Teschen
Ţevi pentru Gaz
împreună cu accesoriile
livrează prompt, cu preţurile fabricei, din depozitul Cernăuţ
Societatea Continentală
pentru
Comerţul Ferului
KERN et Co.
Reprezentanţa Generală a Uzinelor de Fier din Witkowitz
C E R N A U Ţ I
Str. Maria Thereza No. 7

GEAMURI
Calitate superioară la magazinul
CRISTAL
Iaşi, Piata Unirei

Sanatoriul Dr. Tzalcu
Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368
Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.
Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.
Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţi).
Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

VIŢE ALTOITE
Pepiniera Neculai Marcoci
Comuna Galata Iaşi
din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Viţele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iaşi.

Brillante
Perle, Smaragde,
Bijuterii şi metale preţioase
cu preţuri mari
cumpără SUSSMANN
Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 29
(deasupra Magazinului „La Romaşcanul"
ORELE 2—6 p. m.

LOCAL
in centrul oraşului, potrivit pentru birou sau deposit de mărfuri de închiriat de pe acum.
A se adresa la ziar sub S. H. S.

Marele depozit de vinuri en-gros
Podgoria Iaşilor
Iaşi—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5
ABA POLAK et BERMAN ELIŞCU
a pus în vânzare un mare asortiment de vinuri naţionale, superioare,

De vânzare
prin licitaţie publică, casele din str. Brânduşa 1. colţ cu străzile Vânta şi Paşcanu, compusă din una prăvălie cu 5 camere, loc 2000 mp. şură, hambar, două pivniţi pietruite, cu 6 hrube.
Licitaţia va avea loc în pretoriul tribunalului, secţia 3-a în ziua de 8 Septembrie orele 12.

Afacere industrială
Pentru o afacere industrială, în branja fiererie din Cernăuţi se caută un tovarăşi. Afacerea e brileantă.
Informaţiuni la d. **Iosef Steinberg**, CERNAUŢI, Rapfgasse 6.

Domnişoară
cu scriere frumoasă, doreşte post ca practicantă la un birou sau casieră.
A se adresa la T. ZELINGHER str. Anastasie Panu 56

ANUL AL XVIII-lea No 4587 — 1 LEU NUMARUL — Duminică 10 SEPTEMBRIE 1922

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI
Biblioteca Universităţei Iaşi

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE:
UN AN . LEI 300
ŞASE LUNI „ 160
TREI LUNI „ 80
— IAŞI. —

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MÂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Bolşevismul în Extremul Orient

— Ce urmăreşte politica sovietelor —

Câmpul de acţiune al bolşevismului se întinde până în adâncurile Indepărtatului-Răsărit. Din rapoartele „Secretariatului extrem oriental" al Internaţionalei a III a se vede că se găsesc sâmburi de organizaţie şi propagandă bolşevică în mai toate ţările de pe ţărmul Pacificului şi al mărilor învecinate: în Australia, în Indiile Olandeze, în Filipine, în China, Coreea, Japonia.

Publicul către care se îndreaptă proorocii noii religii politice nu-i în toate părţile acelaşi. Pe când în Australia şi'n Japonia bolşevicii pot vorbi muncitorilor marei industrii capitaliste, proletariatului industrial în înţelesul modern al cuvântului, în Java şi Filipine propaganda lor trebue să se îndrepte către indigeni a căror mentalitate nu seamănă de loc cu aceia a muncitorului occidental. Acelaşi lucru se petrece în Coreea şi'n China, unde declasaţi ai societăţii chineze şi chiar simpli tâlhari sunt socotiţi de propovăduitorii sovietici drept viitorii adepţi ai socialismului marxist în interpretarea lui moscovită.

Cum se explică faptul că propaganda bolşevica nu face deosebire între un docker din Sidney, un funcţionar de la tramvaele din Tokio, un ţăran din Coreea şi un malaez din Filipine? Pentruce încearcă ea să-i înregimenteze pe toţi în cadrele revoluţionare şi să-i aducă subt Internaţionala comunistă?

Motivele sunt de ordin tactic. Leaderii bolşevici nu nădăjduesc să vadă împlinindu-se revoluţia socială în Coreea sau în Filipine şi chiar insistă în scrierile lor asupra caracterului burghez şi şovin al mişcărilor politice din Extremul Orient. Dar ei îşi zic că trebue să se slujească de mişcările acestea împotriva capitalismului occidental. E un mijloc tactic pentru a complica criza economică şi socială în Europa şi în America.

Nimeni nu poate spune că aceste calcule nu sunt juste. Să ne închipuim o Europă căreia i s'au tăiat toate legăturile cu ţările Orientului, aşa ca să nu mai poată primi nici materii prime, nici produse agricole, nici mărfuri coloniale. Situaţia ar fi foarte grea chiar şi în cazul când Europa ar fi într'o stare înfloritoare. Astăzi, când ea suferă încă de urmările războiului o ruptură cu ţările orientale i-ar fi fatală.

Bolşevicii înţeleg foarte bine lucrul acesta. Bukharin, cunoscutul teoretician, declară fără înconjur că, deşi ştiu că mişcarea revoluţionară din ţările Orientului n'are nici un caracter uvrier şi comunist, sovietele trebue să o exploateze pentru a grăbi căderea capitalismului în ţările burgheze ale Occidentului.

Energiile descătuşate de revoluţia rusă vor să târască, în pornirea lor vijelioasă, toate noroadele din Răsărit ca pe nişte nisipuri ale pustiului, pentru a îngropa sub ele capitalismul închis în ziduri de cetate.

Va izbuti această uriaşă încercare de revoluţie intercontinentală? Nu putem să ne dăm seama. Totuşi este îngăduit unui spirit plecat spre înţelepciune şi duşman al vorbelor pripite, să privească în urmă la povestea vieţuirii pe pământ a omului şi să constate încăodată că această fiinţă este prin excelenţă socială şi că toată propăşirea ei îşi are izvorul în acest instinct.. I. L.

INSEMNARI

ZAIAFETUL PRIMARILOR

Actul încoronărei Suveranilor, din care guvernul face o reclamă politică în interes de partid, nu va fi văduvă, de zaiafetul tradiţional. La o masă ca în poveste, se vor nutri pe săturatele zece mii de primari ai guvernului.

Cum însă aici un membru al familiei Brătianu încă n'a devenit Isus Hristos e de presupus că cele zece mii de guri nu vor fi săturate cu 5 pâni şi doi peşti. Pare că şi guvernul s'a convins de aceasta, şi a hotărît să prepare zaiafetul în chip mai puţin evanghelic şi mai mult bugetar. O comisiune compusă din savanţii specialişti Niţă Niculescu-Berachet, Mişu Filipescu-Drăgăşani şi Haralamb Ionescu, se surmenează cu studiarea chestiunei.

Până în prezent, comisiunea a aranjat un „menu" cu mâncări berechet şi vin de Drăgăşani, Ţuiculiţă... maioneză... berbec... brânză; să tot trăeşti!

S'a ivit însă o mică piedică, în valoare de vre o 20 milioane lei, cât trebuie să coste asaltul celor zece mii la chefu încoronărei. Primăria Capitalei zice că nu poate da atâţia bani. Dar lucrurile se vor aranja. Va pune statul cât va mai fi nevoe, căci d'aia plătim noi impozite!

Cheltuiala e cam mare. Dar numai bolşevicii şi trădătorii nu recunosc necesitatea naţională a ospătării celor zece mii de brătienişti în ziua încoronărei.

Şi la dreptul vorbind, ce înseamnă 20 milioane lei, pe lingă sutele de milioane şi miliardele cu care România îşi va fi plătit o mare solemnitate monarhică confiscată de liberali în folosul partidului lor?

Numai să ne fie sătui primarii... RENOVATUS

D. Marghiloman şi viitorul guvern

— Problema minorităţilor. Un guvern tare —

Intervievat de către un ziarist, cu ocazia prezenţei sale în capitala Bucovinei, d. Al. Marghiloman a spus, în ce priveşte raporturile guvernului cu teritoriile alipite:

— „Am impresia că facem tot ce putem pentru a deveni antipatici provinciilor desrobite.

Nu trebue să pretindem noilor ţinuturi decât ca se concure la mărirea statului, să dăm fie căruia putinţa şi libertatea de a se desvolta mai bine decât vecinul său, căci numai atunci se cheamă că creezi o ţară vie. In România Veche, Bucureştii absorbea totul. Pe lângă că e anti-democratic şi contra spiritului nou, dar nimic nu-i mai permite astăzi această absorbiţiune. Să se ştie că desvoltarea fiecărei provincii ne va furniza pepiniera de oameni pregătiţi pentru guvernare şi pe cari cluburile din Bucureşti nu ni-i mai poate da".

Cât despre chestiunea viitorului guvern, şeful progresiştilor a răspuns la întrebarea ziaristului în ce priveşte problema opoziţiei-unite:

— „Daţi-mi voe să rectific: poate vreţi să ziceţi PROECTATA opoziţie unită? O aprob. Eu însă nu găsesc necesară o opoziţie unită ca instrument exclusiv pentru răsturnarea guvernului, ci pentru a aduce la cârma ţărei toate forţele vii ale naţiunei. Astăzi nu există în ţară partid politic care să poată avea pretenţiunea de a guverna singur. Pot afirma aceasta de baza experienţei şi a trecutului meu de 40 ani de viaţă publică.

Inţeleg prin forţe vii ale naţiunei tot ce este capabil pentru a conlucra la salvarea ţărei.

Priviţi ce se petrece în jurul nostru: Ţări cari au ieşit din război ca şi noi, sau chiar mai rău decât noi, ţări cari au întâmpinat greutăţi interioare mult mai mari decât noi, ne-au luat-o înainte.

Nu mai merge. Guvernele slabe, pe lângă că sunt la discreţia partizanilor dar ele păcătuesc împotriva intereselor superioare ale ţărei. Un guvern slab ţine ţara în loc. Am pierdut destul timp de la 1919 încoace umblând cu dibuielele. Ajunge. Să eşim numai decât din bisericuţă şi să facem slujba religioasă pe câmp deschis"

Iarăşi raporturile anglo-franceze

— Opinia publică engleză indispusă —

La începutul lui August, precedând conferinţa dela Londra, ministrul englez Balfour a trimis o notă Franţei cu privire la datoriile interaliate, în care amintea că odată cu achitarea datoriilor către Statele Unite, Anglia înţelege să ceară şi ea ţărilor ei debitoare achitarea sumelor ce i se datoresc. Această notă a fost privită ca inoportună până şi deoparte a opiniei publice engleze şi de natură a îngreuia situaţia internaţională.

După o lună de zile, premierul francez Poincare răspunde notei lui Balfour, silindu se să stabilească o deosebire între natura datoriilor contractate către America şi cele către Anglia. El recunoaşte creanţa Americei, pentru motivul că împrumuturile făcute Franţei de această ţară au fost dezinteresate în înţeles politic.

Nu tot aşa sunt privire datoriile către Anglia. Această ţară a avut de apărat propriile ei interese; împrumuturile acordate celorlalte ţări i-au slujit Angliei, întrucât toate sumele acordate de ea, au fost întrebuinţate pentru combaterea duşmanului comun.

Răspunsul acesta a provocat o foarte rea impresie în Anglia. Indispoziţia cercurilor engleze este atât de puternică, încât oficiosul francez „Le Temps" se vede nevoit a înregistra comunicarea telefonică a corespondentului său din Londra, care glăsueşte:

„Sunt motive serioase de teamă ca nu cumva considerentele răspunsului francez din 1 Septembrie să nu determine pe Englezi să revină şi să susţină punctul de vedere al guvernului lor, expus în nota de la 1 August, pe care ei o considerau la început ca inoportună".

Aceste observaţiuni alarmante arată că nota primului ministru Poincaré constitue o gafă pe care însăşi presa oficială franceză o recunoaşte şi încearcă să-i înlăture urmările grave pe care le-ar putea avea în relaţiile internaţionale.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Craniul lui Rafael. — *S'a descoperit de curând că craniul lui Rafael păstrat într'o cutie la Academia Sf Luca din Roma şi înaintea căruia veneau să se închine toţi artiştii şi vizitatorii, nu este craniul lui Rafael, ci al unui simplu călugăr fără glorie.*

S'a regăsit mai zilele trecute mormântul lui Rafael; resturile lui sînt neatinse.

Deci, timp de secole, pelerini cucernici au trecut pe dinaintea lui relicve false. Goethe şi Stendhal au fost şi ei înşelaţi

După comunicat, iată şi raportul de expertiză

— Starea de lucruri de la teatru. — Cuvântul experţilor.— O explicaţie neplauzibilă.—

Am subliniat ieri valoarea morală a comunicatului, în chestia situaţiei de la Teatrul Naţional. Am arătat ce cuprinde acel comunicat şi ne am exprimat mirarea că primarul actual al Iaşului a primit să semneze — fie şi în scop de pretins serviciu adus unei instituţiuni de cultură — o explicaţie meşteşugită şi în desăvârşită contradicţie cu raportul de expertiză de astă prima-vară.

Dar este ea aceasta explicaţie cel puţin plauzibilă? Redăm mai jos textul raportului de expertiză şi ne ferim de a mai face sublinieri speciale. Lăsăm pe cetitori să judece dacă cele cuprinse în raportul în chestiune, sunt sau nu urmarea unei manopere.

Raportul înseamnă o adevărată pălmuire a actualei administraţiuni comunale. Cum să fie oare posibil ca ele să fi fost fructul unor combinaţiuni pretins abile?.

Şi acum iată textul exact al constatărei experţilor:

Noi Emil C. A. Sackelary şeful serviciului de Arhitectură a Primăriei Iaşi, Inginer Burghelea, sub director al direcţiunei II Regională a C. F. R. Anton Savul, şeful serviciului de poduri şosele a primăriei Iaşi, întruniţi în comisiune în baza invitaţiunei No. 8424 din 3 Mai 1922 a D-lui Preşedinte al Comisiunei Interimare al Oraşului Iaşi ne-am transportat la faţa locului la Teatrul Naţional din Iaşi spre a-i constata starea de soliditate şi a aviza.

Găsind la faţa locului pe dl. Mihail Codreanu, directorul Teatrului şi arătându-i scopul venirei noastre d-sa ne-a condus în toate încăperile, unde procedând în consecinţă, am stabilit.

I) Intregul corp de clădire începând de la întrarea principală şi până la intrarea în sala de spectacole ce formează Holul cu toate etagele suprapuse unde se află şi scările de onoare, se prezintă cu crăpături imense în ziduri mergând până acolo încât unii pereţi sunt dislocaţi, tasaţi şi eşiţi din verticală, asemenea şi parte din plafoane *formând astfel porţiuni ce sunt gata a cădea în capul vizitatorilor.* **Parte din pilaştri ce sunt cele mai importante puncte de sprijin, sunt asemenea crăpaţi, tasaţi şi eşiţi din verticală.**

Partea aceasta de clădire este cea mai periclitată, ameninţând cu un adevărat dezastru pe viitor, ca să nu se ia chiar anul acesta măsurile de reparare mai ales din cauza presiunei produse de greutatea etajelor suprapuse. Planşeele între etaje sunt slăbite începând a ceda, dovadă mozaicurile sunt complect crăpate iar către centrul încăperilor s'au încovoiat părţi din mozaic, deplasându-se.

Parte din pereţi sunt infiltraţi de apă din cauza apei din ploi pătrunse de pe acoperişul defect în ziduri ca şi instalaţia de apă defectă. Latrinele sunt deasemenea defecte. Imitaţia de marmoră de la parapetul scărei de onoare a început a se dărâma.

Restul clădirei este în totul şi în toate direcţiunile crăpată precum şi bolta sălei de spectacol, asemenea planşeul de lemn al scenei este în parte putredă, terasele exterioare la etaj complect ruinate neavând pantele şi mijloacele de scurgere necesare.

II) In altă ordine de idei:

Mobilierul este complect ruinat, constituind un adevărat atentat la îmbrăcămintea spectatorilor; covoare aproape nu mai există, actualele ajungând adevărate ţoale; linoleumul pe culoare nu mai există fiind complect ferfeniţit, hal de murdărie de nedescris.

Pentru care în unanimitate hotărâm:

Pentru partea I-ia:

Pentru a se preveni un pericol, cerăm imediat închiderea Teatrului Naţional.

Să se anunţe imediat Ministerul Artelor pentru a trimite corpul său technic, pentru a lua urgente măsuri de restaurarea acestui monument de cultură naţională, singurul ce-l posedă Iaşul, în aceste momente când populaţia este setoasă a se cultiva şi care, astfel cum a ajuns, este o ruşine în Iaşul cultural, a doua Capitală a României Mari.

Pentru partea 2-a:

Să se refacă de urgenţă mobilierul din staluri, loje, galerii şi saloane, să se reînoiască toate covoarele şi preşurile, asemenea şi linoleumul; să se refacă mozaicurile, planşeul scenei, şi să se vopsească din nou toţi pereţii interiori etc.:

Urmează o serie de consideraţiuni cu ce priveşte sacrificiile făcute de comună şi stat, care nu interesează în spaţiu.

*

Dacă ar fi să credem spusele comunicatului de astăzi ar urma că pentru a obţine bani dela ministerul artelor, comisia de experţi a defăimat clădirea teatrului, a exagerat cu ştiinţă starea de lucruri, şi a denaturat adevărul, în ce priveşte primejdia prăbuşirea.

Ar mai urma că d. Codreanu a primit cu voie bună acuzarea, că poartă răspunderea unei conduceri care a însemnat murdărie şi degradare la teatrul naţional.

(Continuarea în pagina II-a)

CRONICA ŞTIINŢIFICA

Prelungirea vieţii

Grefarea glandei interstiţiale— Uimitoarele experienţe ale lui Voronoff

Izvorul energiei vitale există în organismul animal şi este reprezentat printr'o glandă endocrină, *glanda interstiţială,* formată dintr'o massă de celule mici împrăştiate printre canalele seminale ale testiculului. Că glanda interstiţială este izvor al energiei vitale, ne-o dovedeşte ablaţiunea ei odată cu testiculul la eunuci, la scopiţi. Castrarea deprimă, slăbeşte funcţionarea tuturor organelor. Bătrânii trebuia consideraţi ca nişte castraţi fiziologici, căci la dânşii celulele nobile ale glandei interstiţiale sunt atrofiate.

Cum şi asupra cui acţionează glanda interstiţială? Ca şi orice altă glandă endocrină, ea varsă în sânge un produs de secreţie, o substanţă chimică, care se împrăştie apoi în organism. Insă, contrar celorlalte glande cu secreţie internă, care influenţează numai asupra unui anumit teritoriu din organism, cea interstiţială îşi întinde efectele asupra tuturor celulelor din corp, întărindu-le. Un castrat este decăzut atât fiziceşte cât şi moralmente. Voronoff spune că omul valorează atât cât valorează glandele sale interstiţiale. Şi, pornind de aici, el şi-a propus să remedieze neajunsurile bătrâneţei, să amâne venirea morţei, redând organismului produsul pe care glanda sa interstiţială, îmbătrânită, sclerozată, nu i-l mai poate procura.

Calea pe care Voronoff o utilizează pentru a reda organismului acest produs este grefa. Mijloacele opoterapeutice, adică administrarea produsului de trituraţie glandei de la animale, el le critică şi le găseşte insuficiente. Grefa organelor nu este noţiune nouă, Ceiace Voronoff aduce nou este grefa glandelor endocrine. Inainte de a întreprinde pe aceia a glandei interstiţiale, a experimentat mulţi ani pe aceia a glandei thiroide, cu admirabile rezultate. Astfel Voronoff grefează unui individ myxoedematic în 5 Dec. 1913 un lob de glandă thiroidă pe care la ridicase de la o maimuţă mare. Lobul acela el l'a aşezat în loja thiroidiana stângă a myxoedematosului. A recurs la maimuţă pentru-că părinţii cu tot dragul cei aveau pentru copilul lor n'au consimţit să cedeze o parte din thiroidă. Rezultatele au fost miraculoase, Glanda de maimuţă şi-a îndeplinit de minune oficiul, stimulând prin secreţia ei internă nu numai fizicul cretinului, dar şi activitatea sa cerebrală. A redevenit un om normal. Grefele acestea el le a repetat în mai multe rânduri, servindu-se şi de unele luate de la om, cu acelaş frumos rezultat. Observă însă că mai bune rezultate au dat grefele ridicate de la cimpanzeu decât acelea luate de la om.

Incurajat de aceste rezultate şi înţelegând marele rol al glandei interstiţiale în mărirea rezistenţei organismului faţă de tendinţa de năvălire a ţesutului conjonctiv, Voronoff s'a gândit la grefa acestei glande. Dar speranţa de reuşită pe care el o nutrea nu l îndreptăţea s'o încerce deadreptul la om, căci după cum el însuşi zice „ipozele cele mai bine stabilite nu au valoare decât dacă exactitatea lor a fost verificată prin experimentare". Deaceia la începutul anului 1917, împreună cu soţia sa Evelyn Voronoff, întreprinde o lungă serie de experienţe pe o întreagă turmă de ţapi, berbeci, capre şi oi. Rezultatul acestor cercetări îl comunică abia la 8 Oct 1919 la Congresul francez de Chirurghie, la Paris.

In rezumat el, a grefat de 25 ori testicule întregi, de 58 de ori fragmente mari de testicul, de 37 ori fragmente cu totul mici. Grefa a făcut-o de 65 ori sub piele, de 32 ori în burse şi 23 ori sub peritoneu. Rezultatele obţinute i au întrecut aşteptările. Animale care abia îşi târău bătrâneţile în prezina experimentării, întinereau văzând cu ochii după grefă.

Ţapi jigăriţi şi vlăguiţi îşi recăpătau vigoarea toată, sburdau ca iezii şi se ţineau

Continuarea în pagina II-a

Cinema Elisabeta

Astăzi Vineri 8 Septembrie

Program excepțional

D-ra PRISCILA DEAN

Steaua scenelor mondiale frumusețea răpitoare rivala celebrei Francesca Bertini apare in

8 acte mari

FECIOARA DIN STAMBUL

(La vierge de Stamboul) briliantă poveste de dragoste din O mie și una de nopți. Montare strălucită, scene feërice. Decoruri naturale colorează acest splendid film. Acțiunea petrecându-se in aceleaș regiuni unde a fost cinematografiat *ATLANTIDA*. Programul este complectat cu o splendidă comedie.

CINEMA MODERN

Astăzi in ambele matineuri și seara

Premiera Mondialului succes francez. Celebra stea Parisiană din Atlantida

Stacia Napierkowska apare în DUREROASA COMEDIE

Puternică dramă familiară de mare spectacol în 8 acte după celebrul autor francez **JULES MARY** autorul Filmului „Fata din Picadilly". Cea mai grandioasa montare cea mai puternică actiune. Cele mai moderne Toalete. Adaos la program excelenta comedie in 2 acte „Un furt la un Hotel". - Luni 11 Septembrie: O nouă și în erșunată rivalitate de data aceasta mai puternică și mai senzațională va avea loc intre celebrele stele Maria Jacobini și Helene Makowska in puternica dramă „ADIO TINEREȚE". 8 acte.

Grădina și sala Cinema SIDOLI

Vineri 8 Septembrie in matineu la 5 jum. și seara la 9 jum.
Sâmbătă 9 și Duminică 10 Septembrie câte două matineuri la 3 și 5 jum. și seara la 9 jum. cea mai frumoasă producție a casei Pathe

CELE TREI MAȘTI

operă complectă in 6 mari acte jucata de marele artist **HENRRY KBAUSS** care a inscenat și a jucat rolul principal in nemuritorul film GERMINAL. O interesantă vedere Pathe Journal cu ultimele noutăți și o comedie americană in 2 acte complectează bogatul program. In curând ultima creațiune a lui Maciste: **Maciste in vacanță.**

Gradina Pomul Verde

in caz de timp nefavorabil la TEATRUL LIRIC
Noua trupă israelită P. et S. Friedman cu debutul marelui artist american

B. ADLER

Vineri 8 Septembrie 1922 ora 9 și un sfert precis

URIEL ACOSTA

Piesă în 4 acte cu concursul artiștilor **Kestenberg, Cantor**
Imp. teatral Herman Braunștein.

Informații

x D. Vintilă Brătianu, ministru de finanțe, a sosit azi dimineață la Chișinău.

La ora 1. cu tren special a plecat spre Iași, de unde cu acceleratul de seară, se va înapoia la București.

y In numele întregei studențimi universitare din Iași Societatea Studenților în medicină aduce cu recunoștiință vii mulțumiri d-lui dr. Cazacu inspector al Reg. VII Sanitară pentru instrumentele și medicamentele donate pentru „Asistența medicală a studenților universitari", ce se va deschide în cursul lunei Octombrie.

x In dreptul cofetăriei Tufli a avut loc aseară o ciocnire între un vagon de tramvai și noul automobil al d-lui dr. Racovița.

Automobilul a suferit mari stricăciuni.

x Examenul de admitere la seminarul Veniamin, începe Duminică în 10 Septembrie.

Sunt 300 de candidați, pentru 32 locuri de bursieri și 10 de solve.

Comisiunea se compune din părintele Iordăchescu, directorul seminarului ca președinte și d-nii profesori Gh. Gheorghiu și Pericle Popescu ca membri.

❑ Față cu cele apărute în ziarele din Galați, d. Scutare, directorul regional, a declarat că milionul adunat cu prilejul inaugurării liniei normale Vasile Lupu—Chișinău, a servit ca plată pentru soldați și lucrători, cari au lucrat și lucrează la normalizarea liniei, și nu s'a afectat de cât 50.000 lei pentru serbările ce au avut loc.

Poate că n'am sta prea mult la îndoială că d. Codreanu este în stare să se cramponeze de directorat, chiar când este maltratat.

Ne îndoim însă că niște oameni cinstiți, cum sunt în deobște cunoscuți experții care au semnat raportul în chestiune, ar fi primit rolul de a denatura astfel adevărul. De aceia așteptăm cuvântul lor explicativ. Aceasta nu numai pentru elementul moral în discuție ci și pentru ca publiul să știe când s'a spus adevăru în această chestie și dacă este sau ba în primejdie clădirea teatrului.

Cum am spus, așteptăm lămuririle experților.

Cetiți pag. 4-a

❑ *Istoricul unui covor.*—Ziarul „Adevărul" a publicat următoarea știre:

„—In comuna Cozămești Basarabia, a avut loc în Iunie 1921 o serbare de împroprietărire, la care au participat un mare număr de averescani, din Iași, București și Chișinău. Era pe vremea guvernului averescan.

Dar se afirmă, că la acea serbare va veni și prințul Carol.

Pentru a-și dovedi dragostea către principele moștenitor, populația din Cazănești i-a pregătit un dar de o frumusețe extraordinară, consistând într'un covor, a căruia cost s'a urcat la 600000 lei.

Principele Carol din diferite împrejurări, nu a putut veni la serbare, însă populaița a ținut ca ori cum darul să-i fie înmânat.

Covorul a fost luat în acest scop

*

Au trecut luni de zile—spune „Adevărul"—și populația din Cazănești, aștepta un cuvânt de mulțumire din partea prințului Carol, care ins nu venea.

La urma urmei, populația s'a interesat la Palat, de unde a aflat, că prințul Carol nu stie nimic de acel dar, iar la Palat nu s'a primit nici un fel de covor.

Populația Cazănești s'a plâns atunci autorităților în drept, arătând că acel covor a fost luat la serbare. pentru a fi transportat la București, dar nu pot preciza de cine anume dintre musafiri a fost luat.

Autoritățile s'au adresat în acest scop la autoritățile din Iași. București și Chișinău.

*

„Adevărul" apărut azi în Capitală, complectează aceste știri, arătând că în Iași, cercetările discrete nu au dat nici un rezultat, și nici unul dintre oaspeții averescani, cari au luat parte la serbarea dela Cazănești, nu-și amintesc cine s'a însărcinat cu transportarea covorului.

Rămâne de făcut cercetări în alte orașe,—dar misterul prețiosului covor de la Cazănesti rămâne încă nedeslegat.

❑ Cercul cultural „Morris Rosenfeld" organizează a 9-a șezătoare Literară și muzicală care va avea loc Sâmbătă 9 Septembrie ora 8 jum seara.

In afară de conferință vor fi declamații, lectură și producții muzicale.

x Tribunalul secția a treia după o scurtă delibare a confirmat aseară mandatul de arestare a socialistului Grăjdianu, dat judecătei deasemenea pentru ultragiu și lovire.

Grăjdianu a făcut apel la Camera de punere sub acuzare.

❑ Direcția școalei Comerciale elementare face cunoscut părintilor și elevelor că se mai primesc încă înscrieri până la 15 Septembrie în localul școalei din str. Lascar Catargiu No. 25.

x Agenții poliției a confiscat azi la brutăria Sender Avram, din strada Costachi Negri, 60 pâni albe, având fie care o lipsă de câte 120 grame.

Pâinea a fost dată la societatea „Pâinea săracilor".

x D-na Maly Picon, artista americană, care înregistrează mari succese în Capitală, în curând va pleca în turneu la Galați, iar la sfârșitul lunei Octombrie va reveni în Iași.

x Administrația comunală a stabilit eri prețuri maximale pentru mezeluri.

Ordonanța va apărea in cursul săptămânei viitoare.

❑ D. Gh. Vacureteanu s'a plâns poliției că în expresul de astă noapte, între stațiile Crasna-Vaslui, i s'a furat suma de 1200 lei.

❑ De către sub-comisarul gărei d. Alex. Turcu și Epurescu sub-șef de gară, s'a colectat suma de 750 lei, care au fost date văduvei defunctului sub-comisar Malcoci.

❑ **Muncitorii tipografi și arestarea lui Tanase.**—In urma arestării d-lor Gh. Tanase și Grăjdeanu, membrii sindicatului lucrătorilor tipografi s'au întrunit în adunare generală Miercuri 6 Septembre și au luat cazul în discuțiune.

S'a adoptat o moțiune prin care se constată că arestarea celor doi tovarăși ai lucrătorilor tipografi este nedreaptă și inscenată de poliție, cu anume scopuri. Muncitorii mai protestează contra șicanelor polițienește pe care au a le suporta organizațiile proletare.

S'a hotărât ca o delegație a sindicatului să se prezinte Inspectoratului Muncei și să ceară proteguirea legală pentru liniștita funcționare a sindicatului artelor grafice.

❑ Prefectura de poliție, a luat severe măsuri, pentru a restabili circulația normală, din Piața Unirei, în fața atelierului de fotografic al d-lui Zaharia Veiss.

Aceasta din cauza aglomerației publicului în fața vitrinei, pentru a admira pe Maly Picon, reputata și frumoasa artistă israelită, fotografiată în mărime naturală și în diferite role în care se destinge.

Sunt fotografii artistice, vrednice în adevăr de admirat,

❑ Serbarea Casei de Cetire din Țicău, anunțată pentru Duminică 10 Septembrie, s'a amânat pentru seara de Sâmcătă 23 Septembrie, din cauza că localul școalei primare din Sărăris, în care va avea loc serbarea, este încă în reparatie.

Biletele vândute sunt valabile pentru acea' seară.

ECOURI

— Aflăm cu plăcere că D-na Maria Clecner, soția d-lui avocat Solo Clecner, a dat naștere unei fetițe care a primit numele de Ana.

Felicitările se primesc în ziua de *Duminică 17 Septembrie 1922* în locuința d-lui A. Stern din str. Lăpușneanu 25.

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineu și seara, steaua mondială, frumusețea răpitoare apare în FECIOARA DIN STAMBUL (La vierge de Stamboul) brilantă și feerică poveste de dragoste din „O mie și una de nopți". Bogatul program conținând 8 acte mari este complectat cu splendida comedie „Luleaua Neamțului,

— Grădina și sala Cinema Sidoli.—Astăzi și in zilele următoare se va reprezenta in matineu și seara CELE TREI MAȘTI operă complectă in 6 mari acte cu Henry Kraus in rolul principal. Pathe Journal cu ultimele noutăți și o comedie americană in 2 acte.

In curând MACISTE IN VACANȚA.

Franco-Româna

Societate Anonimă de Asigurări Generale București
Capital de reasigurări
500.000.000 frcs.
Face asigurări in condițiunile cele mai avantajoase și in toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viață in combinațiunile cele mai variate.

Agenția Generală, Iași GH. V. SION Piața Unirei

Agenția speciala Tg. Frumos
Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă
Agenția specială, Podul Iloaei
Buchman et Maier str. Carol

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obțineți numai la Fotograful Curții Regale WEISS Iași Piața Unirei.

VIZITAȚI NOUL MAGAZIN „DAMIAN"

Str. Cuza-Vodă 75, (vis-a-vis de Banca Moldova)
FRAȚII WOLFF
Asortat cu furnituri de Mode: Fanteziuri, Flori, Pamblici, Catifele, etc, Formele cele mai noui din Fetru, Catifea, Biber, Pluș
Deasemenea transformă orice formă din Fetru, Catifea, Pluș pe formele cele mai noi
Se vâpsește vetrurile vechi in orice culoare

după caprele tinere ce le ieșiau în cale. Recăpătau virilitatea și deveneau în stare să se reproducă. Dar Voronoff a mers cu experimentarea mai departe. După ce, prin grefă întinerea pentru o bucată de vreme un animal, un țap, de pildă, îi ridica apoi grefa. De îndată țapul nu-și mai pierdea sburdălnicia, îmbătrânea. Grefându-i din nou o porțiune de glandă, întreaga proporție îi revenea.

Dar scopul savantului nu este de a prelungi viața berbecilor, deși și acesta ar fi poate un scop, ci viața noastră, a oamenilor. Cum? Grefându-le glanda interstițială. Lucrul însă nu e tocmai ușor. In opotherapie se poate întrebuința extract de glandă animală, căci substanța chimică extrasa e aceiași la toate animalele. Dar grefa însă o glandă animală la om sau o glandă a unui animal la altul de speță diferită este imposibil, căci se mortifică și se elimină. Grefa poate fi decât homolaterală. Cea heterolaterală este exclusă. Acest lucru este adevărat nu numai pentru grefa de glande endocrine, ci pentru grefe în genere.

Ar trebui deci să recurgem la bunăvoința semenilor noștri, să extragem testicule dela oameni în deplină forță și tinerețe, pentru a le grefa unor oameni îmbătrâniți, decăzuți sau pe calea declinului.

Deși extirparea unui singur testicul nu aduce pagube prea mari, totuși nu s'ar găsi nimeni care să cedeze de bunăvoe un testicul. Mai degrabă și-ar scoate cineva un ochiu, zice Voronoff.

Avem însă un alt mijloc de a ne procura glande interstițiale: Să facem uz de testicule ale rubedeniilor noastre de aproape, de la maimuță, de la cimpanzeu. Dreptul de a gândi la această posibilitate i-l dă lui Vornoff marele număr de grefe reușite a glandelor thiroide de la cimpanzeu la om. Dar fiindcă în epoca cercetărilor sale asupra grefelor de glandă interstițială nu poseda în laboratoriile sale și nici nu putea să-și procure maimuțe, n'a experimentat pe om.

Are însă credința, și experiențele pe care promită să le întreprindă urmează s'o dovedească, că aceste grefe vor reuși deplin.

A. Șneer

CETIȚI în PAG. IV-a
S'a dus și părintele Vasile!
nuvelă basarabeană
de *Theodor Vicol*

— Deliciosul oțet din vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin de coloniale Solomon Blumer str. I. C. Brătianu.

Marele magazin DERBY

din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele că în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei Daroux Paris

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase.

COMITETUL

Societ. „Junimea" No. 1

convoacă pe toți membrii la adunarea generală ce va avea loc

Duminică 10 Septembrie

orele 5 p. m.

la ordinea zilei fiind:

1) Votarea statutului și
2) Votarea budgetului pe anul 1922—1923.

VOIAJOR

cinstit, rutinat, energic, caută o casă serioasă pentru desfacere de mărfuri.

A se adresa la ziar.

= ULTIME = INFORMATIUNI

❑ **Regretăm mult că din lipsa de spaţiu n'am putut înregistra eri lungă şi plină de îndrăzneală adresă, cu care d. Mihai Codreanu a întovărăşit comunicatul transmis *Opiniei*, în chestia Teatrului. Publicul ar fi avut prilejul să vadă până unde poate merge zăpăceala unui conducător de instituţie culturală.**

Ziarul nostru este învinuit, prin zisa adresă, că publică ştiri menite a provoca panică în public şi daune teatrului.

Or, *Opinia* n'a făcut de cât să publice acte oficiale şi comunicările autorităţilor în drept. Dovadă, actul de expertiză, pe care îl publicăm din nou astă-zi în corpul ziarului. Dovadă cele ce ne-a spus la timp d. Eugen Herovanu, în calitate de primar, şi pe care le vom releva din nou în numărul nostru de mîine.

Faţă de explicaţiile suigeneres date prin ştiutul comunicat, nu este exclus ca d. Codreanu să spuie că şi d. Eugen Herovanu ne-a vorbit la timp, în felul cum ne-a vorbit, numai fiindcă fusese rugat de d. Codreanu ca să-l ajute în opera de a stoarce bani de la ministerul artelor. Posibil. De cât un lucru. D. Codreanu este liber să spue şi să facă ce crede de cuviinţă, dar nu-i permitem să acuze *Opinia* că publică cu rea credinţă ştiri neexacte.

Ziarul nostru respinge atari învinuiri, or-ce de la cine ar veni, şi mai cu seamă când ai de autor pe un om, ce ne declară în public că a recurs la manopere lipsite de ori-ce urmă de valoare morală.

x **Piaţa valutară.** — *Leul la Paris a scăzut din nou — înţeleagă cine poate de ce. Pe ziua de ieri el n'a cotat de cât 8 centime 85.*

Devizele din Bucureşti sunt din nou forme—ca urmare naturală a acestei scăderi. Ele notează :

Francul francez 11 lei 50, lira engleză 648, lira italiană 6 lei 45, dolarul 150, coroana cehoslovacă 4 lei 92.

Marca germană 11 bani jum, coroana austriacă 0,19.

Marca polonză s'a tresit şi ea —pare-se însă numai la Cernăuţi. Intr'adevăr pe ziua de ieri marca polonză a notat acolo 2 bani şi 15.

x *Parlamentarii basarabeni au reuşit, că de indată ce se va pune in circulaţie trenul direct Chisinău-Bucureşti, vagonul cu paturi să circule direct Bucureşti-Chisinău,*

Eri agenţia centrală al companiei de vagon-litz, a comunicat acest fapt agenţiei din Iaşi. Cu adaugare, cu jumătate din locuri se vor vinde la Chişinău şi jumătate la Iaşi.

x *Opoziţia a început iarăşi să tragă nădejde că partidul naţional va lua, în fine, o atitudine hotărâtă in chestia politică.*

In vederea aceasta, d-nii Cudalbu şi Argetoianu, fruntaşii averescani, vor pleca zilele acestea la Cluj pentru a trata cu ardelenii problema unei acţiuni comune a opoziţiei.

x *Oficiul economic din Bucureşti, s'a grăbit să să răspundă chemărei morarilor din Iaşi, şi să accepte pentru Iaşi un regim special de 5 lei 25 bani pânea de calitatea întâia şi 3 lei 50 pânea de calitatea a doua:*

Faţă cu aceasta, d. Toma, preşedintele comisiei interimare, a telegrafiat azi oficiului economic, că dacă consimte la un spor pentru pânea de calitatea I-a, nu acceptă însă, sub nici un motiv, a se spori peste 3 lei, preţul pânei de calitatea a adoua, pâine necesară populaţiunei nevoiaşe.

Serviciul Telegrafic şi Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Sesiunea extraordinară a Parlamentului

-- Legile care se vor vota --

Bucureşti. — Din cercurile guvernamentale se anunţă că, în sesiunea extraordinară din Octombrie în care va fi convocat Parlamentul se vor aduce spre votare urmatoarele proecte de legi :

a), Sporirea listei civile a familiei regale, pentru a corespunde necesităţilor de astăzi.

b) Ratificarea conditiilor în care a fost făcută consolidarea bonurilor de tezaur, prevăzându-se că plata se va face în lire sterling, dolari şi franci.

c). Deschiderea unui credit extraordinar pentru sporirea alocaţiilor de scumpete ale funcţionarilor publici.

x Trenul direct Chişinău Bucureşti, va fi pus în funcţiune în mod regulat, cu incepere de la 15 Septembrie.

CUTIA CU SCRISORI

Domnule Director,

Relativ la cele publicate în ziarul Dv. cu data de eri la rubrica informaţiuni, vă rog să bine-voiţi a publica cele ce urmează.

La consfătuirea ce a avut loc Miercuri 6 Sept. la Soc. „Viticola" d Presedinte luând cuvântul şi a exprimat dorinţa ca în viitor, angrosiştii locali să prefere aprovizionarea cu vinuri din regiunea noastră, oferite cu acelaşi preţuri ca şi cele din alte regiuni, la care propuneri angrosiştii s'au asociat.

D. col. Gorgos a oferit chiar imediat vinul d sale d'n una din cele mai bune regiuni, cu preţul avantajos de Lei 5 litrul. Cu toate acestea nici un angrosist n'a oferit vre un preţ şi iată de ce :

Unii angrosişti au contractat în secret mari cantităţi de vinori din recolta nouă, în alte regiuni, în Basarabia, vin de şes, şi pot cita asociatele firme, Isac Polak et S. S. Leizerovici, care au cumpărat recolta nouă dela d. Razu din Com. Sulăneşti, (Basarabia), pentru a fi vândută în oraşul nostru.

Relativ la falşificarea vinurilor, am deschis eu discuţia şi am propus părerile mele d-lui Preş. dr. Autonom Georgescu, arătând cauzele deprecierei valorii vinului şi a rachiurilor de fructe naturale, precum şi a determinărei cumpărărei lor în Basarabia, la care propuneri d l Preşedinte cât şi d nii podgoreni s'au asociat în totul.

După expunerea de către d-l Presed. a propunerilor mele în faţa angrosiştilor, care expuneri n'au fost acceptate de unii angrosişti, neconvenindule, i-a determinat pe aceştia la o vie discuţie în contra mea şi probabil publicarea informaţiunei de eri în ziarul Dv.

In ce priveşte eliminarea mea din noul sindicat al angrosiştilor, declar că n'am fost şi nici nu doresc să fiu înscris.

In privinţa acuzărei ce mi se impută că am fost condamnat pentru falşificare de vinuri aş dori să ştiu cu ce sentinţă judecătorească am fost condamnat şi ce cantităţi de vinuri mi-au fost denaturate.

Primiţi D le Director stima mea.

Lupu Leibovici

Mare proprietar de vii

Redacţia nu răspunde de cele publicate sub această rubrică.

Spirt denaturat
a sosit
LA CAMILA
Anastasie Panu 47.

Ţărăniştii şi Incoronarea

Bucureşti — Comitetul executiv al partidului ţărănist, convocat pentru ziua de Vineri 15 Septembrie, are a se pronunţa asupra atitudinei partidului faţă de serbările de incoronare.

Predomină ideia ca ţăraniştii să se abţie de la serbări. Există însă şi un curent în favoarea participărei.

Represalii contra supuşilor unguri

Expulzările au inceput

Bucureşti.— La Siguranţa Capitalei se cartează situaţia tuturor ungurilor. Se afirmă că foarte mulţi dintrânşii vor fi expuzaţi.

Aseară au fost expulzate 300 artiste de varietau, care au venit în contact cucomplotiştii.

Conferinţa Interaliată

Londra 7 Rador. — „Evening Standard" anunţă, că conferinţa interaliată pentru regularea totalăa chestiunei reparaţiunelor şi a datoriilor interaliate, va fi convocată incă inainte de 1 Noembrie.

Raporturile economice

— româno-cehe. —

Praga 7—Rador. — Tratativele economice între România şi Cehoslovacia, cari au loc la Praga, continuă în trei secţiuni.

Prin secţiune se ocupă cu comerţul cerealelor şi plantelor leguminoase ; a doua comisiune se ocupă cu chestia transportului ; iar a treia cu chestia financiară şi valutară, în scop de-a găsi mijloc pentru a stabili un raport între valutele celor două state, cari ar favoriza legăturile comerciale.

Un atentat

Ieri după amiază o bombă a exploadat în palatul Bursei din Manheim, făcând numeroase victime.

Atentatorul este un socialist-revoluţionar al organizaţiei din München.

Războiul greco-turc

Complecta derută a grecilor

Cavaleria turcă spre Smirna — Generalisimul grec făcut prizonier — Chestiunea unui armistiţiu.

Bucureşti. — Ştirea despre cucerirea de către turci a Brussei şi Alaseirului, se confirmă.

Avangardele turceşti au ajuns la înălţimile Tengidar de unde îşi dezvoltă actiunea în direcţia Smirnei.

Până acum turcii au înaintat 200 km. în adâncime.

*

O telegramă din sursă Kemalistă înştiinţează că armatele turceşti au trecut linia de demarcaţie fixată în tratatul din Sevres.

*

In luptele de la Usak, au căzut prizonieri 400 ofiţeri greci, între care doi generali comandanţi de corp de armată, şi patru colonei.

Un mesaj transmis din Constantinopol în ultimul moment, anunţă că însuşi generalul Tricupis, generalissimul armatei greceşti, a căzut prizonier în mâinile turcilor.

*

Ziarele italiene „Messagero" şi „Giornale d'Italia" scriu că înfrângerea Greciei este datorită faptului că sfaturile de înţelegere pe care Franţa le-a dat la timp, au fost nesocotite.

*

Ziarele engleze află că în urma apelului guvernului din Atena, se va face o invoială pentru ca plenipotenţiării turci să se întâlnească cu grecii, peste două zile, la sud de Ismid, pentru a trata chestiunea încetărei ostilităţilor.

*

Guvernul din Angora a făcut să se cunoască punctul său de vedere.

Succesul lui *Kemal* nu va aaea ca o urmare o schimbare în condiţiile de pace proectate de turci.

Guvernul din Angora nu se îmbată de victorie, ci va propune o pace rezonabilă, dar nu va admite să se atingă întru câtva integritatea Turciei.

Mare incendiu la Piteşti

Bucureşti. — Un violent incendiu s'a declarat aseară la depozitul de var al d-lui Victor Suţu din Piteşt.

Focul s'a propagat la opt clădiri din vecinătate, ameninţând un cartier întreg cu distrugerea.

Pagubele sunt foarte mari. Cauzele incendiului nu se cunosc.

De la Liga Naţiunelor

Genova 7.—Rador.— Un acord a intervenit cu privire la ridicarea numărului de la 4 la 7 membri nepermanenţi în consiliul Ligei Naţiunelor.

Mica Antantă, Scandinavia şi America Latină vor câte un loc. Candidatura d-lui Benes pare a fi asigurată. Delegaţia română susţine candidatura d-lui Ninciei.

Cearta liberalilor din Basarabia

Bucureşti — Ieri dimineaţă, o întrevedere a avut loc între d. Ionel Brătianu şi Inculetz în chestia certurilor liberale din Basarabia.

Primul ministru a cerut răgaz până ce va lua cunoştinţă de informaţiunile şi impresiile culese de d. Vintilă Brătianu în Basarabia.

O împăcare între taberile liberale basarabene este greu de prevăzut.

S'A REDESCHIS
Cabinetul Dentar
al Dnei Dr.
Ol. Ciudin Niculcea

Onor. Clientelă e anunţată că se efectuiază după metodele cele mai noi orice lucrări referitoare la arta dentară. Extrageri de dinţi şi măsele fără durere.

Consult. 9—12 şi dela 2—6 Str. Carol 41 vis-a-vis de Universitate.

Ora 3 d. a.

Problema Austriei

Eventualitatea alipirei la o mare putere — Expunerea d-lui Seipel la Liga Naţiunelor

Bucureşti.— Cancelarul austriac d. Seipel, a făcut Mercuri o expunere în faţa Ligei Naţiunelor, asupra situaţiei Austriei.

Cancelarul a cerut acordarea de urgente ajutoare financiare şi economice.

*

Cancelarul a atras atenţia că dacă Austria va fi să-şi piardă libertatea politică, va preferi să se alipească la o mare unitate economică, şi să se pue sub suveranitatea unui stat mare.

*

In urma expunerei d-lui Seidel, consiliul Ligei a ţinut o lungă şedinţă secretă.

Apoi, diversele comitete au fost însărcinate să studieze chestiunea şi să refereze.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
FOST ASISTENT UNIVERSITAR
BOLI DE COPII
CONSULT. 2—4
IAŞI.-STRADA GH. MĂRZESCU No. 17.-IAŞI.

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iaşi

De închiriat un apatament compus din două camere şi un antreu în str. Sft. Atanasiu No. 13 bis ori Sărărie No. 88 bis.

Ocazie de vânzare mobile, dormitor şi sufragerie în str. Sft. Atanasiu No. 13 bis ori Sărărie No. 88 bis.

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. şi 1—4 p. m
-- Str. Armeană 4 — 6

In veci nemângâiaţii :

Osias, Lucia, Sofica, Rosica, Samoil, Mina, Silvişor, Rosa Fluss cu copiii, Fălticeni, Isac Şvartz cu soţia şi copiii, Huşi, Clara Frenkel Bucureşti, Rosa şi Moritz Haimovici cu copiii, Jean si Ietti—Frenkel cu copiii, Henriette — Willy Scânteie cu copiii, Lucia—Eduard Cohen cu copiii, Fani—Bubi Iohnsohn cu copiii, Lucia şi Moritz Frenkel cu copiii, Bucureşti precum şi familiile Natan si Lupu Eckstein, America, Apotheker, Weintraub, Agatstein, Beer, Rosa Mihailovici, Hart Bucureşti, Schor-Bârlad, Fani Axelrad, Ruca şi Iosef Horovitz, farmacist Roman, Silberman, Şvartz, Groppar, Dickman. au nemărginită durere de a aduce la cunoştinţă incetarea din viaţă a scumpei lor

Maria Eckstein

în vârstă de 58 de ani, după o lungă şi grea suferinţă in ziua de 7 Septembrie 1922.

Inmormântarea va avea loc Vineri 8 Septembrie ora 2 p m Cortegiul funebru va porni din curtea Spitalului Israelit.

Mi s'au furat

două chitânţi de „Lombard", brevetul de cârciumă, biletul de înscriere în biroul populaţiei, două acte de naştere ale băeţilor mei, actele de satisfacerea serviciului militar etc; toate pe numele subsemnatului

Ofer o bună recompensă acelui care mi le va trimete

IACOB KOZER
Chişinău, str. Iliuskaia 8

Reintors din vilegiatură
s'a redeschis
Cabinetul dentar
Medic dentist
H. D. MOLDVAN-GRUNBERG
Str. Ştefan cel Mare No. 3
Cassa Kiesser
Consultaţi 9-12 şi 3-6

FIRME
comerciale, industriale, financiare, profesionale şi p institutii cu PREŢURI PE JUMATATE comandaţi la
I. MAX
Str. C. Negri

DOCTORUL
C. Gancevici
Vechi intern al Spitalelor din Bucureşti
Specializat la Paris şi Berlin în
BOALE DE PIEPT
Medic-şef al Sanatoriului Bârnova
Consultaţii : Luni, Mercuri, Vineri dela 10—12
Str. Lascar Catargiu No. 38
(Piaţa Sf. Spiridon)

De inchiriat
de la 26 Octombrie st. v. (in total sau in parte) 5 magazine mari la parter şi 10 camere la etaj in noua construcţie din str. Gh. Mârzescu No. 34.

Se preferă birouri de bănci sau societăţi anonime.

A se adresa intre orele 2-5 p. m la proprietară d na Aneta Tischer strada Gh. Mârzescu 36, etaj.

Aviz Podgorenilor

Având un local mare de zid. cu duşamea, instalaţie de lumină electrică apă, canal, etc. precum şi un local de vară cu tot mobilierul complect pentru astfel de localuri. primesc in asociaţie— un podgorean cu vinuri bune vechi şi recolta nouă spre a desface vinul în localul **meu** in bune condiţiuni.

Localul e mare, incăpător pentru 50 - 60 mese, 160 scaune. Pivniţă pentru 160 vase.

Bun şi pentru detail şi pentru en gros.

MOISE ZINGHER
„La Rujina Veche", Iaşi
Str. Ştefan cel Mare 5

2)

TEODOR VICOL

S'a dus şi părintele Vasile

— Nuvelă —

MOTTO: Dumnezeu cu dumnezeu,
Dar tu singur nu fii rău.

Melinte de câteva ori să tot întorcea înspre uşă, ca să plece, însă văzând că şeful îl ţine de vorbă, nu îndrăznea. Totuşi s'a grăbit să iasă. Căci, avea să dea nişte ordine infiarmierelor şi până în seară să întocmească numaidecât tabelul No. 5

— Melinte, Melinte, îl chemă înapoi doctorul. Vino iute încoace. Ia uită-te aici; ce vezi? El arătă cu degetul drept apofiza mastoidă din dreapta, iar între două degete de la mâna stângă, ţinea ceva strâns

— Ce să fie? priveşte felcerul cu atenţie şi foarte nedumerit. N mic... Este'.. par'că ar fi o înţepătură de purice... o pată mică de sânge...

— Ba e chiar păduche, frate...

Şi Silinschi puse pe masă un păduche mare cât un fir de mazăre. Insecta era pe jumătate strivită şi cu greu se mai putea rostogolea pe hârtie.

— Incă de când eram pe front, din anul 1917 n'am văzut aşa de mari păduchi, se miră doctorul. E păduche de haine. Şi eu chiar astăzi, mi-am schimbat rufele.

— A trecut de la vre-un bolnav, explică felcerul, nedându-şi seama încă pentru ce e atâta vorbă in jurul păduchelui.

— Aşa cred şi eu. Şi acuma... sunt gata! Gata sunt, d-le Melinte!..

Silinschi nu mai glumea. Se lăsă brusc pe scaun, aplecând capul pe mâini şi privind insecta fatală, care deja nu mai mişca. Par'că ar fi încremenit şi păduchele, gândindu-se la ceeace a făcut,

Felcerul abia acum înţelese tragedia. Şi totuşi... n'ar fi vrut să creadă. Incă nu era convins, că anume păduchele transmite exantematicul şi febra recurentă.

— Poate, vă scapă Dumnezeu, zise Melinte cu o voce tristă şi plină de grijă şi părăsi odaia.

Omul din popor măcar atâta mângâiere are: cultivă în pieptul său o credinţă primitivă. Se bazează pe ea chiar şi acolo, unde nu mai este scapare.

Ştiinţa e mai severă.

— Dumnezeu!.. gândea Silinschi în urma felcerului, deschizând fereastra şi aruncând afară hârtia cu păduchele mort. Asta e dumnezeul acuma. De si atârnă acuma soarta mea. Dacă mi-o fi inoculat spirocheta — sunt gata... Şi ce bătae de joc... să te îmbolnăveşti acuma... când toată natura tinde spre viaţă!..

Era începutul lui Martie. Soarele începu dela să-şi arăte puterea. Omătul se topea mereu. Şi din fereastra spitalului se vedeau pe culmea dealurilor pete negre de pământ fraged şi umed, ce abia desbrăcase haina de iarnă. Şi acest pământ fraged şi umed cerea muncă, cerea mâini lucrătoare. Deci, înlături epidemiile! Destule înmormântări!..

* * *

— Iar nu mai vine pe la noi doctorul, se jăluiau femeele bolnave din salonul No. 1 cu febră recurentă.

— St! le mustră Maşa, servitoarea, turnându-le porţia de lapte. Iară a căzut la pat... Sestriţa (sora de caritate) şi cuconiţa Katea (soţia doctorului) nici nu se mişcă de lângă el..

— Sărmanul! oftează bolnavele. Tot ne mai mângâia, ne mai spunea câte ceva. Par'că şi boala e mai uşoară, când vezi un doctor blând. Cum ne vorbea el despre păduchi...

Servitoarea a ieşit. In salon se facu tăcere. Şi urmând firul vorbei, se gândeau bietele bolnave la păduchi. Cine oare n'are păduchi? De când e lumea, sunt păduchi. Şi totuşi... înainte adecă 20—30 ani în urmă, nu se mai auzea de tifos exantematic.

Şi astfel, mintea lor se învârtea într'un cerc vicios, ne mai având cine să le explice fenomenele.

— Gata m'am dus! răcni îndată un glas desperat din salonul No. 2 bărbătesc şi tot cu febră recurentă.

— Dacă nu-l strânge Dumnezeu, face o bolnavă.

(Va urma)

„OPINIA" IN ŢARA

Vasluiul Edilitar

Convorbire cu d. C. Cocorescu preşedintele comisiei Interimare a oraşului,

Vaslui.— De câte-va zile avem o nouă comisie interimară în frunte cu d. C. Cocorescu farmacist. D-sa e o personalitate bine cunoscută cetăţenilor din urbea noastră. Graţie muncei depusă în folosul comercianţilor, a fost ales de mai mult timp preşedinte atât al „Sfatului Negustoresc" cât şi al „Camerei de Comerţ".

Pentru a cunoaşte programele de activitate al d-lui Cocorescu, m'am prezintat d-sale şi discuţia a început repede. Prima impresie care ţi-o dă discuţia cu d. Cocorescu e că al de afaceri cu un bun gospodar, care pricepe bine rostul gospodăriei. Şi desigur că nicăeri ca la primărie nu e nevoe de un bun gospodar. Dar să lăsăm pe d. Cocorescu să-şi expue programul.

„In primul rând — a început d-sa m'am gândit că pentru a face ceva, e nevoe de fonduri.

Pentru aceasta am creiat nişte taxe pentru cei cari vor să exporteze diferite vite, cari, pe lângă că asigură populaţiei carne suficientă şi pe preţ convenabil crelază şi fonduri frumuşele comunei. In felul acesta sper să creez în curând comunei vre-o câte-va sute de mii lei ce să i pot întrebuinţa la diferite necesităţi. Comand o uzină nouă pentru uzină care va asigura lumina pe timpul iernei. Deasemenea aducem mereu vagoane cu piatră pe care le depozităm indiferite locuri, urmând ca la vreme să-o întrebuinţăm pentru pavajul străzilor cari necesită reparaţii. Ţin apoi să-ţi spun că sunt de principiul că la primărie, trebueşte păstrată ideia continuităţei. Am găsit de la predecesorii nici o serie de începuturi cari voiu căuta s'ajungă a bun sfârşit.

„Se face o greşală enormă când nu se ţine seama de unele iniţiative luate, pentru ca din dorul de a fi „original" să se renoveze pretutindeni. Repet dar că voiu lucra pentru ducerea la capăt a iniţiativelor luate de predecesorii mei.

„In privinţa apei îţi pot spune că se lucrează cu asiduitate la gătirea noii conduite aşa că vom avea două conduite, ceia ce va face să nu se piardă apă de loc, pe lângă că la caz de se sparge vre-o conductă, vom avea una de rezervă.

„Ştii apoi că'n curând avem bâlciu. Până'n prezent se comiteau abuzuri la închirierea locurilor pentru cei cari aveau nevoe, făcându-se favoruri. De aci înainte. închiriem la rând. E drept, luăm mai scump în anul acesta, dar te asigur că vom exercita cel mai mare control pentru ca negustorii ce vin la Vălciu să nu dea mereu tradiţionalul „ştert".

„Negustorii sunt foarte bucuroşi de măsura noastră săturl fiind de mita dată în toate părţile.

„In altă ordine de idei, îţi arăt că vizitez zilnic piaţa pentru a mă convinge de preţurile ce se iau pe alimente ca şi pe fructe. Am pus de asemenea în vedere funcţionarilor de la comună să servească cât mai repede publicul adus de treburi pe la Primărie, pentru a nu şi pierde vremea degeaba. Mai am o serie de măsuri ce le voiu lua mai târziu şi de cari te voiu înştiinţa la vreme" a terminat d. Cocorescu.

D. Cocorescu e farmacist. Ca orice farmacist, d-sa e deprins cu ordinea în toate. In timpul discuţiei. d-sa mi-a comparat treburile primăriei, cu acelea ale unei farmacii.

D-sa îşi face un ideal în a vedea la primărie, regula de la farmacie. I-o dorim din toată inima, mai ales că ne gândim cu ardoare că la farmacie e atâta higienă, da, da, curăţenie şi oraşul vai! e murdar.

N.

Isvorul Moldovei

Societate Anonimă
Iaşi, str. Ghica Vodă 32
Capital lei 1.000.000

Convocare

D nii acţionari ai societăţei anonime Isvorul Moldovei sunt convocaţi in adunare generală extraordinară pentru ziua de Sâmbătă 9 Septembrie ora 3 p.m. in palatul Camerei de Comerţ şi Industrie din Iaşi. fiind obligaţi a depune la sediul societăţei titlurile cu cel puţin 5 zile inainte de ziua fixată pentru adunarea generală.

Ordinea de zi:

1) Modificarea art. 34 din statut.

2) Modificarea art. 37 a-alin 7 din statut.

3) Introducerea alin. 8 şi 9 la acelaş articol din statut

In cazul când nu se vor intruni numărul de acţionari şi acţiuni cerute de lege fără altă convocare, adunarea se va ţine in ziua de 16 Septembrie 1922 cu ori ce număr de acţiuni şi orice capital vor reprezenta la aceiaş oră in acelaş local şi cu aceiaşi ordine de zi când adunarea va fi valabil constituită conform art, 160 şi 174 din codul comercial.

Preşedintele consiliului de administraţie

N. V. ŞTEFANIU

Soc. Viticolă din Iaşi

CONVOCARE

In urma consfătuirei ce a avut loc Miercuri 6 Sept. a. c. între podgoreni şi angrosiştii de vin Societatea Viticolă roagă pe toţi domnii **podgoreni, depozitari de vin, depozitarii de spirt şi cârciumari** să ia parte la intrunirea ce va avea loc in localul Camerei de Comerţ.

Sâmbătă 9 Septemb. ora 3 p. m. când se vor discuta chestiuni vitale pentru interesul d-lor.

Pierdut

Subsrisul Boruh Lindenboim din Soroca pierzând buletinul meu de inscriere in biroul Populaţiei din poliţia Soroca îl declar nul şi fără valoare în orice mâini s'ar găsi.

BORUH LINDENBOIM
Soroca Basarabia

LA ATELIERUL DE MODE AL

D-relor SCHNIRER

Str. Colonel Langa 7

Se primesc pentru reparat şi precălcat orice forme de fetru precum şi pălării noui, după ultimele modele. Se găsesc orice forme cachate pentru pălării de catifea. Efectuiază şi comenzi en-gros. Atelierul este bine asortat cu tot felul de furnituri.

Rugăm onor. clientelă a ne vizita şi va fi pe deplin mulţumită.

„FULGERUL"

DIN BUCUREŞTI

Fabrică de Spălătorie şi curăţitorie Chimică
Strada Dragoş 25

Aduce la cunoştinţa publicului că pe lângă spălătorie am mai infiinţat şi o

Curăţitorie chimică

instalată cu maşini din cele mai perfecţionate şi după ultimele cerinţi moderne, aşa ca onor. clienţi vor putea fi bin serviţi cu curăţitul hainelor cât şi la lengerii.

Biroul fabricei: Cuza-Vodă 35 IAŞI.

Cu stimă
L. SEGAL

„SARPIVIN"

Soc. Anonimă Română pentru industrializarea vinurilor indigene naturale

Capital Statutar Lei 5.000.000 — Emis lei 1.000.000

Ţinând seamă de nevoile industriei noastre pentru a-i putea da o extindere care să rivalzeze cu intreprinderile similare din străinătate şi a putea face faţă cumpărăturilor de vinuri noi am hotărât sporirea, in mod treptat „a capitalului iniţiat in limita trebuinţelor" căutând să cointeresăm şi o parte din marele public.

Astfel prin procesul verbal din 1 August 1922 am hotărât sporirea capitalului iniţial de 500.000 lei la 1.000.000 (un milion) printr'o singură emisiune de 1000 acţiuni la purtător.

Acţionarilor vechi li se rezervă câte o acţiune nouă pentru două acţiuni vechi rămânând ca 500 acţiuni să fie lăsate subscripţiei publice cu preţ de 500 lei acţiunea nominală, pentru care subscriitorii vor plăti 525 lei din cari 25 lei pentru fondul de rezervă plus 25 lei cheltueli de emisiune pentru fiecare acţiune.

Primul vărsământ de 30 la sută se va face până la 15 Septembrie a. c. Consiliu îşi rezervă dreptul de a dispune de restul acţiunilor nesubscrise la acel termen.

Subscrierile se fac la Soc. Coop. a Podgorenilor strada Stefan cel Mare şi la Laufer et Sârcu Hotel „Binder".

Consiliul de Administraţie

Cereţi pretutindeni

MIŢULIN

cea mai bună pasta de curăţit ghetele albe şi colorate, de pânză, antilopă, etc.

Se află de vânzare la droghorii şi magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iaşi

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

Laboratorul de chimie analitică

— Dr. KONYA —

Execută analize *medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice,* analize alimentare, *lapte, făină, băuturi*; analize *de urină suc gastric, spute, puroi uretral, calculi biliari, etc.*, analize chimico-technice.

Şeful laboratorului dr. ERMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universităţii din Bucureşti.
FIOLAGE de tot felul riguros dozate, perfect sterile, absoliut nedureroase. Depozit de Fiolage conţinând orice fel de medicamente întrebuinţate în injecţiuni hypodermice (săruri de mercuri, arsenic etc.)

VIŢE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iaşi

din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ „ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Viţele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iaşi.

Cea mai bună apă
MINERALĂ PURGATIVĂ
este acea de la

BREAZU

IAŞI

AUTORISATĂ DE STAT.
Premiată cu medalie de aur la Exp. din Bucureşci 1894
Recomandată cu preferinţă de D.nii Medici
Efect prompt şi sigur dosa mică, gust plăcut.
Cereţi dar numai

APA MINERALĂ DE BREAZU

Care se găseşte la toţi vânzatorii de ape minerale din ţară.

Deposit general: Fraţii Dr. Konya Iaşi

Sobe teracotă

culori şi desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din ţară şi străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt şi cu preţurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI
Muzelor 40

Cataloage

pentru şcoli. se găsesc gata la Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Mârzescu.

IMPORTANT

Biroul EXPRESUL din Piaţa Unirei face cunoscut publicului voiajor că pe lângă casa de bilete de C. F. R a deschis şi o casă specială pentru vânzarea biletelor de călătorie pe vapoarele cele mai rapide şi confortabile a Societăţilor străine. Vinde şi reţine locuri pentru toate porturile din lume. pentru toate clasele. dând şi informaţiuni emigranţilor.

La Depozitul de ziare

Goldenberg

din str. Cuza-Vodă, vis-a-vis de Banca Moldova
au sosit

Jucării pentru copii

Instrumente şi accesorii muzicale

NOUL SALON

pentru

NUNŢI ŞI BALURI

vis-a-vis de Gimnaziul Ştefan cel Mare, lângă baia Pogor.

Cel mai luxos local construit după cerinţele higienice, cu aranjament modern. Se poate închiria chiar de astăzi.

Tramvai până la scară.

PANTOF

de lac al unui copil de 2 ani s'a pierdut în tramvaiul Palat Copou.

Găsitorul e rugat a-l aduce la magasinul „Camelia", str, Cuza-Vodă 11 in schimbul unei recompense.

Dr. med.

Iosif Smilovici

Specialist pentru afecţiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie şi Ultramicroscopie.
— Strada Stroescu 6 —
(fostă Zoe)
CONSULTAŢIUNI:
în zilele de lucru 3-6.
Duminică: 10—12.

Farmaciile

din Iaşi şi din provincie sunt înştiinţate că găsesc registre gata, de înregistrarea reţetelor la Tipografia H. GOLDNER Iaşi.

ANUL AL XVIII-lea No. 4588 | 1 LEU NUMARUL | LUNI 11 SEPTEMBRIE 1922

ABONAM... UN AN ... ȘASE LU... 100 TRE... 60 ...EDACȚIA — STR. MĂRZESCU 17 — TELEFON No. 600

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI — IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 — UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universității Iași

Încătușarea satelor

Din recentele lucrări ale comisiunei constituționale, precum și din ante-proectul de Constituție al partidului liberal, ne-am lămurit în chip dureros despre regulile de viață publică și noua concepție de stat pe care actualul guvern le hărăzește României Mari.

La tabloul trist al statului polițist și militarist, pe care l-am înfățișat documentat și în diverse rânduri, cetitorilor noștri, se cuvine să adăogăm astăzi o complectare, determinați de noul proect de reorganizare a învățământului primar, întocmit de d. ministru Anghelescu.

Proectul acesta joacă un rol de căpetenie în tendința încătușărei libertăților și democratismului, prin aceia că urmărește înnăbușirea oricărei vieți conștiente cetățenești a satelor, și pregătește închirierea pe termen lung a populației rurale în profitul cluburilor oligarhice și agenturei electorale orășenești.

Nu mai relevăm manopera șolticărească a ministrului instrucțiunei publice, de a înșela congresul învățătorilor asupra amănuntelor reformei d-sale— manoperă care a provocat cunoscutele incidente — ci ne mulțumim a înregistra câteva puncte din proectul de reformă a învățămîntului primar.

Printre multele și bizarele restricțiuni care se impun învățătorilor, se enumeră și interzicerea ca, în afară de școală, ei să manifesteze prin grai și fapte, dispreț fața de națiune, propagarea urei și vrajbei între cetățeni, proferarea de injurii la adresa autorităților și conducătorilor țării; interzicerea de a conduce ziare politice, a face agitații împotriva formei de guvernământ și a ordinei de Stat, de a lua parte la demonstrații politice sau împotriva autorităților legale.

Dacă vom adăuga chipul samavolnic cum se interpretează și se aplică legile la noi, la fondul anti-cetățenesc al acestor regule de o elasticitate perfidă, ne lămurim lesne asupra următorului lucru: învățătorii satelor nu vor avea dreptul de a exercita controlul cetățenesc asupra acțiunei de guvernămînt, nu vor avea dreptul a critica măsurile rele, nedrepte sau ilegale, nu vor avea dreptul să participe la întruniri politice, la redacțiunea ziarelor etc. Cu un cuvînt, luminătorii satelor sînt excluși cu desăvârșire dela viața publică.

Ce înseamnă aceasta? Răspunsul e foarte ușor de formulat.

Ca rezultat al beznei în care oligarhia a cufundat satele până acum, țărănimea e lipsită de experiență politică, iar conștiința cetățenească abia acum și-o formează. Elementele luminate ale mediului rural sunt tocmai învățătorii care, în chip firesc, joacă rolul de îndrumători ai satelor.

Sub regimul votului universal și al împroprietăririi, elementul rural va juca un rol precumpănitor în evoluția politică și socială a statului nostru țărănesc. A fost puternicia oligarhiei corupte merge spre dispariție.

Ca acest viitor tragic nu se poate împăca partidul liberal. Și dacă reforma agrară și votul obștesc nu mai pot fi retrase, oligarhia liberală scontează în schimb posibilitatea de a menține satele în inconștiență și a le stăpâni mai departe prin puterea întunericului.

In calea reușitei acestui plan reacționar și antisocial stă învățătorul. Liberalii s'au putut convinge despre aceasta cu prilejul tuturor manifestărilor publice de sub noul regim al sufragiului universal. Și astfel se recurge cu metodă, ridicându-se învățătorului drepturile elementare care sunt recunoscute oricărui inconștient sau imbecil din cârciuma satului, ori din mocirla mahalalei orășenești.

Cu teroarea și corupția la orașe, cu întunericul și înșelăciunea la sate, speră liberalii să-și asigure pe multă vreme stăpânirea discreționară și exclusivă a țărei și poporului acestuia.

Dar asemenea întreprinderi disperate, de om care se îneacă nu vor fi îngăduite de spiritul vremei în care trăim. Lr.

CATE-VA NOTE

Dintr'un izvor demn de încredere ni se comunică următoarea proprie caracterizare a d-lui M. Codreanu.

La observațiile unui artist că prea le face de oaie, d. Codreanu a răspuns:

—„N'ai nici o grijă. Eu sunt un păduche pentru care nu există pieptene".

Am înregistrat faptul, însă cu toată rezerva cuvenită. Aceasta mai cu seamă, că d. Codreanu s'a declarat gata să provoace procese în calomnie. Dacă n'a spus'o, retragem imediat cele înserate, căci nu voim să avem judecăți cu un păduche.

BLANZY

Fricțiunea Anglo-Franceză continuă

— Tot în chestia notei d-lui Poincaré —

Pentru a se vedea efectul produs la Londra de nota primului ministru francez dăm mai jos comentarul apărut în oficiosul englez Sunday Times:

„Primul ministru francez pare că a făcut tot tot ce i a stat în putință ca să fie în întregime neplăcut Angliei, tovarășa Franței în Antantă. El face digresii pentru a stabili o comparație defavorabilă între participarea noastră la războiu și aceia a Statelor Unite, care n'au intervenit, scrie d. Poincaré, decât pentru a apăra principiile care sunt la basa civilisației. D. Poincaré uită că Marea Britanie a intervenit la începutul războiului și că ea a salvat fără îndoială Franța de o invasie complectă pe mare. Noi nu ne-am lăudat niciodată, dar se pare că d. Poincaré ne-ar fi prețuit mai mult și s'ar fi îngrijit mai mult să rămână în bune raporturi cu noi dacă am fi așteptat trei ani înainte de a interveni în războiu.

D. Poincaré a avut grijă să-și accentueze asprimea tonului lăsînd deoparte eticheta diplomatică și publicând nota la Paris înainte ca ea să fie remisă la Londra. Evident d. Poincaré vrea să fie mereu neplăcut Angliei și după atitudinea d-sale nu putem spera că Ințelegerea va funcționa în mod cordial și armonios atât timp cât va rămâne prim-ministru. Chiar aceia care altădată au fost admiratorii și partizanii săi în țară la noi trebue să recunoască, după această ultimă manifestare, că lucrul e greu și aproape imposibil".

Dezastrul grec și politica europeană

— Agravarea situației internaționale —

Dezastrul grecesc este complect. Armata fuge în debandadă, generalisimul a fost capturat, guvernul a demisionat și se vorbește și de fuga regelui.

Succesul formidabil al turcilor, ar fi putut satisface pe unii, dacă el ar duce în mod hotărât la sfârșitul măcelului din orient. Din nenorocire însă, se pare că el nu numai că nu va duce la acest rezultat, ci va agrava și mai mult situația internațională, destul de sumbră.

Anglia, într'adevăr, socoate succesul turc, ca un rezultat al concursului efectiv francez, și vede în veleitățile musulmane o gravă jignire a propriilor sale interese. Ea a propus convocarea unei conferinți la Veneția, și declară de pe acum, că nu va admite, sub nici un chip, pretențiunile turcești. Iată dar o nouă formă și o și mai acută manifestare, a dezacordului anglo-francez.

Dar faptele ce se petrec în orientul apropiat, nu interesează România nu numai din punctul de vedere al politicei internaționale și nu numai din acel al raporturile caselor domnitoare din București și Atena. El ne interesează și din punct de vedere al unor anumite alianțe și de acea am luat cunoștință cu adâncă îngrijorare, de cele publicate în Universul de ieri in ce privește o eventuală intervenție a României. Atât ne-ar mai trebui!

INSEMNARI

Incă o ilegalitate

Libertatea conștiinței și a cultelor este un elementar deziderat al civilizației, pe care Constituția noastră l-a garantat locuitorilor României mici. Cu atât mai mult acest deziderat trebuește satisfăcut astăzi când noțiunile de libertate și de respect al omului și-au stabilit o nouă tărie în lume, și când împrejurările internaționale au alcătuit o Românie mare în care diferitele confesiuni sunt puternic reprezintate.

Se întâmplă însă că oligarhul român contrazice legile evoluției naturale și pășește îndărăpt în drumul progresului.

Așa se face, depildă, că în ziua de astăzi libertatea conștiinței încetează a mai fi absolută, iar confesiunile constitue o bază de inegalitate a tratamentului la care sunt supuși locuitorii acestei țări.

Căci ce rost să aibă faptul că, și în anul acesta (ca și anul trecut) nu poți să înscrii un copil în școlile statului, până când nu faci dovada cu actul de botez, că ai impus copilului o religie!? Și bine înțeles că certificatul eliberat de o parohie greco-orientală are darul să creeze situațiuni privilegiate.

Formalitatea aceasta, cu caracter esențial, a prezintării certificatului de botez la înscrierea în școli, este un lucru cât se poate de idiot și care nesocotește prevederile de căpetenie ale legei de organizare a Statului român.

Dar cui îi mai pasă de legi și de bun simț, în țara familiei Brătianu?!... Numai câtorva caraghioși ca noi, care încă nu ne-am plictisit de a face pe cetățeanul indignat...

RENOVATUS

Explozia de la „Cartea Românească"

București. — O puternică explozie s'a produs aseară în sala fotografică a institutului „Cartea Românească" din Bulevardul Academiei. O damigeana cu 65 Kgr. de acid sulfuric a luat foc. Lucrătorii Alexandrina Marinescu și Albert Iohan au fost grav răniți și transportați la spitalul Colțea.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Șaliapin în Germania. — *Marele cântăreț rus care a putut părăsi anul trecut Rusia numai după învingerea multor greutăți, a ajuns la stațiunea balneară Homburg (Germania) unde se găsește și acum. Artistul începe in Octombrie un turneu prin America, unde se va da o serie de 16 concerte. Inainte însă de a părăsi Europa, va da o serie de concerte în Anglia, după ce se va opri câte-va zile la Berlin — dar nu pentru a cânta, ci ca simplu particular, venit la rude în visită. Se știe că o fiică a lui Schaliapin e angajată ca artistă la unul din teatrele Berlinului.*

*

In memoria lui Verhaeren.— *In memoria marelui poet Emil Verhäeren, o placă comemorativă a fost fixată pe zidul casei natale a poetului, la Saint-Amand in Belgia.*

Suveranii belgiani au asistat la solemnitate.

D. Codreanu incearcă o diversiune

— RASPUNS LA UN ARTICOL DE POLEMICA —

— Perseverentă explicabilă. — Fapte nu poezie. — O paralelă. — Omul și instituția. — Atitudinea „OPINIEI". —

Imi închipuiesc că d. Codreanu, readus la realitate de către un prieten bine-voitor, își pune nădejde într'o diversiune oarecare. Numai așa se poate explica, că, în scopul de a scăpa din încurcătură, în care se află din cauza felului cum a înțeles să administreze teatrul național, d-sa perseverează în a prezenta cele publicate în OPINIA, drept o atitudine răuvoitoare și dușmănoasă pentru instituția teatrului.

Ceva mai mult. Actualul director al teatrului mă pune personal în cauză și pornește a publica adrese și articole, cu vădit caracter de polemică.

Nu știu întru cât chestiile personale — ori cum s'ar elucida ele — ar putea înfluența decursul lucrurilor, în legătură cu starea de fapt de la teatru. Cum, însă, știu prea bine că *Opinia* nu se va lăsa înfluențată de tentativele de diversiune și că va persevera în a-și face întreaga datorie și în această chestie, nu văd nici un inconvenient ca să răspund și la polemica personală, deschisă de d. M. Codreanu.

*

De la început însă o mică lămurire. In viața mea n'am scris versuri — și de aceia înțeleg că în toate și totdeauna să nu mă despart de realitate. Voi rămâne deci pe terenul strict al faptelor și nu voi admite un singur moment devieri meșteșugite.

In al doilea rând socot că între d. Codreanu și subsemnatul nu se încap poze. Sutem doar colegi de bancă și ne cunoaștem de o viață de om. Cu mine dar d. Codreanu să nu întrebuințeze formule de al de „pare-mi-se". Cu mine d. Codreanu să nu adopte formule, care frizează grandomania, și care tind să prezinte pe om altfel de cum este. Nu de alta, dar aș fi poate silit în acest caz la restabilire de fapte și menținerea oamenilor în adevăratele lor aspecte și configurațiuni.

*

Și acum la chestia în sine. Dar mai întâi o subliniere, care ar putea fi socotită și ca o pedeapsă a paralelor.

Am motive să cred că până și unii din cei ce au semnat comunicatul de acum trei zile, și-au dat seama și au atras atenția directorului teatrului, — autorul comunicatului — în privința gafei de a fi susținut că raportul experților de astă primăvară a fost o manoperă pentru excrocare de bani.

Fapt este că d. Codreanu a crezut necesar să repare greșala comisă. Pentru ca cetitorii să-și dea însă seamă de starea de spirit, în care se află acel ce conduce actualmente un atât de important institut de cultură, voi reproduce pe rând cele scrise de d-sa pe ziua de Joi și apoi cele ce publică pe ziua de Vinerea.

In comunicatul mai sus pomenit, publicat în presa ieșană cu data de Joi, citesc următoarele:

„Dacă în primavara aceasta s'a făcut vre-un raport mai sever în această privință, *aceasta a fost numai în urma intervenției perconale a d-lui Director al Teatrului pentru ca pe temeiul acestui raport să se determine Miniserul Artelor să afectese suma „necesară reparațiunelor"*

Iar în lunga scrisoare din ziarul *Mișcarea* cu data de Vinerea d. Codreanu scrie:

„Nu este exact că Ministerul Artelor a fost indus in eroare in chip oficial de raportul facut astă vară de experții Comunei Iași.

Ministerul nu a acordat nici o sumă in urma acestui raport, ci el a fost cerut de mine de la d-nii experți și înaintat Ministerului tocmai pentru a obține și grabi o anchetă din partea Ministerului etc".

Să ne înțelegem: ce-i exact și ce nu-i exact? A recurs d. Codreanu la o manoperă pentra a induce ministerul in eroare? Da sau ba? Ce înseamnă aceste fineți de nuanță, cu care d-sa crede că va putea zăpăci lumea, pe care o consideră inferioară acuității sale intelectuale? D. Codreanu voiește să fie abil. Manevra e grotească însă — cel puțin pe cât a fost lipsită de valoarea etică și pretinsa manoperă cu experții.

*

Și acum in ce privește instituția și directoratul.

Ar fi o nebunie să se presupuie că noi, aceștia de la Opinia, am avea o pornire oare-care impotriva instituției. Colecția este de față pentru a invedera largul concurs ce i s'a dat pururea de ziarul nostru, iar in ce mă privește personal, am cerut cu insistență cronicarului teatral ca să puie toată buna-voința — ceea ce a făcut cu prisosință — in aprecierea elementelor artistice. I am cerut aceasta, pentru ca prin asigurarea succesului material, să se facă posibilă atragerea de elemente artice și să se stimuleze zelul și munca. Mi-am dat seama că substratul material asigurat, incetul cu incetul elementele de talent vor face loc cabotinajului și indolenței.

Cât despre directoratul in sine era exclus să am ceva de impăr-

(Continuarea în pagina II-a)

Primul înconjur al pământului

(Cu prilejul împlinirei a 400 ani)

Zilele acestea toate societățile geografice din lume vor comemora cu mare solemnitate aniversarea a patru sute de ani de la ziua (7 Septembrie) în care prima corabie a atins din nou portul de plecare după ce—pentru prima dată, a înconjurat pământul și a dovedit prin aceasta și mulțimei că pământul este rotund.

In ziua de 20 Septembrie 1519, *Fernao de Magalhaes* (în limba spaniolă se pronunță *Magallanes*, iar în cea franceză —ca și într'a noastră: Magellan) pleacă din San-Lucar—portul orașului Sevila situat la estuarul fluviului Guadalquivir. Expediția se compunea din 5 vase cu un echipaj de 236 oameni și avea ca țel— mergând tot spre apus, să atingă *Moluscele*. Acest arhipelag e alcătuit din mai bine de o sută de insule—mai mari și mai mici—cele mai multe vulcanice și formează pentru ambele regiuni—vegetal și animal un fel de punte naturală prin care se pot uni formele asiatice venite din insulele Celebes cu cele australiene trecute din Noua Gunea.

Insemnătatea economică a insulelor Molusce se datora însă în primul rând existenței în acea regiune a diferitelor plante aromatice în special a nucei de mosc și a cuișoarelor —pentru care se plăteau pe atunci—în Europa, prețuri fabuloase și pe care le încasau Arabii—negustori de acest fel de mărfuri.

De la 1512, drumul acesta fusese traversat însă și de Portughezi, care în urma călătoriei făcute la 1498 de către Vasco de Gama—spre India, aflaseră și de existența „izvorului de mirodenii". Nu trebue scăpat din vedere că Portughezii priveau ca un fel de apanaj—monopolizat de ei, drumul pe mare spre orientul îndepărtat, de unde aduceau bogății imense, și că nu permiteau nici unui străin ca să se servească de punctele lor de sprijin (stațiuni maritime).

In vremea aceea, găsia tot mai multă crezare în cercurile marinarilor și ale învățaților părerea despre rotunzimea pământului. Insuși filosoful Eratosthenes, (cu 200 ani înainte de nașterea lui Crist) susținea părerea că o călătorie ar fi posibilă spre India plecând din apusul Spaniei—dacă la mijloc n'ar fi greutatea de neînvins: întinderea nesfârșită a oceanului Atlantic. Spaniolii cercară dar ca să ajungă pe calea aceasta spre izvorul bogăției. La aceasta se mai adaugă și întâmplarea favorabilă că Magellan—jignit de refuzul guvernului portughez de a-i ridica pensiunea acordată cu încă vre-o 7 lei (!!) pe lună—își oferi serviciile Spaniei și care bine înțeles că fură imediat acceptate de Carol Quintul.

Călătoria escadrei conduse de către Magellan se transformă în una din cele mai mărețe expedițiuni descoperitoare din toate timpurile.

La 21 Octombrie 1520 fu descoperită intrarea în strâmtoarea care traversează partea de sud a Americei și care mai poartă și astă zi numele descoperitorului ei: *Strâmtoarea lui Magellan*. Insemnătatea ei nu consistă numai în scurtarea drumului, dar prin aflarea acestui drum deveni de prisos trecerea în dreptul punctului de sud—capul Hoorn, nespus de primejdios prin furtunile care bântue foarte des pe acolo. La 28 Noembrie fu atins Oceanul „*Pacific*" și traversat pentru prima oară în corăbii europene. Trei luni și douăzeci de zile îi trebuiră lui Magellan — cu tot vântul favorabil, pentru ca să efectueze traversarea. Fără pic de hrană proaspătă tot timpul, o mare parte din echipajul celor trei corăbii se îmbolnăvi de scorbut cărora îi căzură jertfă 21 de inși. Se isprăvise și apa de băut, când din fericire apărură la orizont—la 16 Martie 1521 *insulele Filipine*. In lupta care se dădu cu șeful insulei Matau își găsi moartea și Magellan (la 17 Aprilie). Escadra își continuă drumul spre insulele Molusce unde corăbiile fură încărcate cu condimente și mirodenii. După multe alte descoperiri, lupte și aventuri

Continuarea în pagina II-a

Grădina şi sala Cinema SIDOLI

Sâmbătă 9 şi Duminică 10 Septembrie câte două matineuri la 3 şi 5 jum. şi seara la 9 jum. cea mai frumoasă producţie a casei Pathe

CELE TREI MAŞTI

operă complectă în 6 mari acte jucata de marele artist **HENRRY KBAUSS** care a inscenat şi a jucat rolul principal în nemuritorul film GERMINAL. O interesantă vedere Pathe Journal cu ultimele noutăţi şi o comedie americană în 2 acte completează bogatul program. In curând ultima creaţiune a lui Maciste: **Maciste în vacanţă.**

CINEMA MODERN LUNI 11 Septembrie la 3, 5 jum. şi seara la 9 jum O nouă şi inversunată rivalitate intre celebrele stele ale ecranului cinematografic

Maria Iacobini şi Hélène Makowska

in puternica dramă

ADIO TINERETE

Scenariu fantastic in 7 acte. O dramă pasională care va lăsa cele mai frumoase impresii. Rivalitate de joc de scenă incomparabil. Rivalitate de toalete grandioase etc Spectacol briliant de romancierii Canasto şi Oxilia.

Grădina Pomul Verde

în caz de timp nefavorabil la TEATRUL LIRIC

Noua trupă israelită P. et S. Friedman cu debutul marelui artist american

B. ADLER

Sâmbătă 9 Septembrie 1922 ora 9 şi un sfert precis pentru a 2-a oară

URIEL ACOSTA

Piesă în 4 acte cu concursul artiştilor **Kestenberg, Cantor**
Imp. teatral Herman Braunştein.

PICTORUL DE FIRME

Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde şi-a amenajat un atelier cu tot confortul modern şi instiinţează onorata sa clientelă precum şi onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branşă.

Liceul de băeţi M. Kogălniceanu

STR. CAROL 23

Liceul este asimilat cu şcoalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an şi nici examen de admitere în clasa I-a.

Promovarea elevilor se face conform regulamentelor şcoalelor secundare de profesorii şcoalei după notele obţinute de elevi în cursul anului.

Corpul profesoral e acelaş ca în anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale şcoalelor statului.

Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între 10—12 a. m. la cancelaria Şcoalei Str. Carol 23.

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss
Piata Unirei, Iaşi

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

Eug. Herovanu, primarul de astă-primăvară, când ne comunica tristele constatări făcute cu ocazia unei anchete la faţa locului?

Dar d. Codreanu se referă la cele întîmplate cu ocazia prezenţei d-lui Al. Mavrodi şi la faptul că nu m'am pretat la o invitaţie de a face personal constatări. Se înşală directorul teatrului când îşi închipuie că n'am fost la faţa locului. Am fost, şi despre impresiile culese, i-ar putea spune d. profesor I. Simionescu, care m'a întâlnit în clipa când părăseam astă primavară teatrul şi căruia i-am spus cele văzute. Ce au însemnat spusele mele? Cea mai vie indignare în potriva incuriei condamnabile a unei administraţiuni inconştiente. Teatrul era într'un hal de degradare uimitoare — constatare la care, de alt fel, s'a oprit — aşa mi a spus — şi d. Mavrodi.

*

Am înţeles să provoc o mişcare pentru salvarea instituţiei. Iată rostul campaniei *Opiniei* şi dacă n'am reuşit complectamente, vina nu o port eu.

In orice caz am lucrat cu cugetul curat şi în folosul instituţiunei. Iată de ce nu pot admite invinuiri şi acuzaţiuni că am făcut campanii defăimătoare şi iată de ce voi continua a face tot ce vă crede util pentru ca Iaşul să poată poseda şi mai departe un monument artistic, unde să se adăpostească o atât de interesantă instituţie culturală,

Cât despre ameninţări cu procese în daune şi calomnii, ele nu pot impresiona—mai cu seamă când vin de la autori de comunicate, în care manoperile nepermise sunt în mod cinic mărturisite. Ameninţările sună prea falş, ca să-şi poată produce efectul.

Dr. Blumenfeld

fit cu d. Codreanu. Din contra. Consideraţiuni personale puternice — cum am spus, am fost coleg de bancă cu actualul director — precum şi sentimentul că directoratul d-sale a insemnat un loc de refugiu pentru un deşrădăcinat, au făcut ca în diferite rânduri să fie oprite campanii, gata să izbucnească, în ce priveşte partea artistică a directoratului d-sale.

Nu. Opinia n'are nimic, nici impotriva instituţiei, nici impotriva directorului. N'are sau mai bine zis n'a avut — căci din momentul ce consideraţiunele la care făceam aluzie ar dispare, s'ar prea putea ca Opinia să se facă ecoul şi al reclamaţiilor cu caracter de administraţie artistică. Aceasta, mai cu seamă, dacă d. Codreanu ar continua să transforme teatrul într'un paşalic. Şi am zis paşalic sans arrière pensée.

*

Rămâne campania în chestia clădirei Să ne înţelegem. *Opinia* putea să nu înregistreze faptele alarmante ce ni se aduceau la cunoştinţă, *până şi de autorităţile în drept*? Tracându-le cu tăcere, nu ne-am fi asumat o grea răspundere? Şi nu era de datoria noastră de a da alarma, pentru a provoca îndreptarea şi a evita o eventuală nenorocire? Ce a făcut *Opinia* de cât să înregistreze un proces-verbal de expertiză, care vorbeşte de primejdii iminente, deplasare de pereţi, mobilier degradat, incurie şi murdărie? Era să bănuim buna-credinţă a d-lui

ECOURI

x Atragem atenţiunea publicului asupra serbării ce are loc astăzi în grădina Copou. In special bazarul constitue o adevărată supriză. S'au adus numeroase obiecte de valoare excepţională.

Va fi una din cele mai frumoase tombole. Se prevede o frumoasă reuşită a serbării care incepe la ora 4.

— Deliciosul oţet din vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurenţa" magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— Nu cumpăraţi cărţi şcolare, Caete, etc- până nu vizitaţi Librăria Universală str. Cuza Vodă 52, care vinde orice obiect cu rabat.

— Proprietarul Cofetoriei şi Postăvăriei A. I. Rosenblum Iaşi Str. Ştefan cel Mare No. 23 întorcându-se din străinătate anunţă onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezeşti pentru comenzi de Paltoane şi Costume.

Pentru D-nii funcţionari şi studenţi furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofe şi cu Metrul.

din care nu scapă decât una singură din corabii „*Victoria*", aceasta reuşi să se întoarcă în Europa.

Cu prilejul întoarcerei în patrie, corabia ajungând la insulele Capului-Verde în portul San-Iago (lă 9 Iulie 1522) jurnalul de bord- scris cu deosebită îngrijire—arăta ziua de Miercuri. In localitate însă se nota Joi. Magellan uitase că vasele care trec oceanul pacific au de sărit o zi când sunt în mijlocul oceanului — dacă vor să fie la curent cu calendarul european. Aşa că întreg echipajul trecu printr'un moment de jenă penibilă, aflând că postiseră în zile de lucru, lucraseră aprig în zile de sărbători şi la o adică nu serbaseră nici una din zilele prevăzute de biserica ţării. Lucru de alt-fel posibil şi în ziua de azi, când nu odată se întâmplă ca pe vre-un transatlactic să se străcoare o eroare în schimbarea timpului.

In sfârşit la 7 Septembrie 1525 corabia „*Victoria*" ancoră din nou în San-Lucar— portul de plecare, Roasă de cari, cârpită ca vai de lume, cu catargurile rupte şi cu pânzele sfâşiate, dar plină cu bogăţii imense. Deşi cea mai mică din escadră, se găseau totuşi pe bord peste 30 mii kilograme cuişoare şi cantităţi mai mici de nuci şi flori de muşcat, scorţişoare, ienibahar, lemn de santal etc. care valorau mai mult decât costul întregei escadre.

Descoperirea geografică a acestei expediţiuni este pusă de către mulţi mai presus chiar decât aceia a lui Cristof Columb. Forma sferică a pământului era dovedită în mod practic, cel mai mai mare ocean al planetei noastre fu nu numai descoperit, dar şi trecut în curmeziş şi o mulţime de mări şi ţări necunoscute intrară în stăpânirea descoperitorilor, care aduseră cu dânşii un material ştiinţific nespus de preţios privitor la clima, flora, fauna, populaţiile şi cultura acestor regiuni. Aşa că suntem îndreptăţiţi să privim expediţia aventuroasă a lui Magellan ca un moment cultural de primul rang — în istoria omenirii.

W.

INFORMATII

x CUVANTUL UNUI EXPERT. — *D. Th. Burghelea, director regional al căilor ferate, revenit aseară în localitate şi luând cunoştinţă de comunicatul în chestia teatrului naţional, a declarat următoarele unui redactor al nostru:*

— „Am primit să fac parte din comisia de expertiză, rugat pentru aceasta de către d. Eugen Herovanu, pe atunci primar al Iaşului.

Am acceptat rugămintea, liber de orice onorar şi numai din dorinţa, de a servi o instituţie culturală a Iaşului.

Ceia ce am consemnat în raportul de expertiză, este un produs al apreciaţiunei şi conştiinţei mele. Este absolut inexact, că m'aşi fi lăsat influenţat de vre-o rugăminte a directorului teatrului naţional. N'am vorbit de cât cu d. Herovanu iar poziţia mea mă scuteşte de a putea fi bănuit, că aşi fi în stare, să pun semnătura mea, pe acte de expertiză, din complesenţă".

Am reprodus întocmai.

x In vederea tipărirei anuarului şcoalei Superioare de Arte şi Meserii din Iaşi, direcţiunea şcoalei roagă stăruitor pe toţi absolvenţii şcoalei începând dela promoţia anului 1897 până în prezent să-şi trimită printr'o carte postală adresa şi ocupaţia actuală. Anuarul se va trimite fiecărui absolvent.

x Comitetul şcolar al Conservatorului de muzică şi artă dramatică a decis cu începerea noului an şcolar 1922-1923, înfiinţarea unui număr de burse la „Liceul Internat" şi Seminarul „Veniamin Costache" Vor fi admişi ca bursieri elevii de la instrumentele de suflat şi Contrabas, cu deosebire, orfanii din război.

Elevii bursieri nu plătesc nici un fel de taxă în cursul anului.

Duminică se va oficia în locuinţa D-lui Judecător Stănescu, botezul consilului D-sale Naş va fi micul Cristinel fiul D-nei şi D-lui Olin profesor universitar.

Cele mai bune urări de fericire părinţilor şi micului sărbătorit.

Se aduce la cunoştinţa tuturor meseriaşilor şi asiguraţilor Casei Centrale a asig. sociale că cu începere de la 1 Septembrie a. orele de serviciu la Corporaţiile locale sunt: dim. de la 9 — 12 iar după amează de la 3 — 6.

Cesa face plăţi de la 10 — 12 şi de la 3 — 5.

x Din indemnul Mitropolitului, s'a constituit un comitet de preoţi, care să alcătuiască un ante-proect de reorganizare a seminariilor clericale.

Din comisiune fac parte preoţii Iordăchescu, directorul seminarului, Ţincoca, Petrovanu, Niculea Gotcu.

Comisiunea a ţinut aseară prima şedinţă.

E vorba de a se da seminarului o nouă şi similară organizare.

x Ministrul de interne atrage atenţiunea autorităţilor, asupra faptului, că micii podgoreni culeg struguri prea de timpuriu, ceia ce face ca vinul să nu aibă cantitatea de alcool cerută de lege, să dea acelor vinuri aparenţa de falşif care.

Ministrul invită chiar autorităţile, cât şi sindicatul viticol, de a lămuri pe micii podgoreni în această privinţă.

x Un Te-Deum s'a oficiat azi la Mitropolie, cu prilejul zilei onomastice a Mitropolitului Pimen.

Serviciul religios a fost oficiat de arhiereul Iacob, şi clerul catedralei.

Preoţii au expediat deasemenea o călduroasă telegramă de felicitare mitropolitului, cari se află la Bucureşti.

x Maistrul Gh. Enescu, venind din Dorohoi, a petrecut ziua de eri în Iaşi.

Seara maestrul s'a înapoiat în capitală, condus la gară de numeroşi prieteni.

❑ *D. Vintilă Brătianu în Iaşi.*— D. Vintilă Brătianu ministru de finanţe a trecut aseară prin localitate.

Ministrul a fost eri dimineaţă la Chişinău. Pentru a veni la Iaşi, autorităţile i-au propus să-i pună la dispoziţie un tren special de oarece la ora 1,30 când avea să părăsească Chişinăul, nu circulă nici un tren obicinuit.

D. Brătianu a refuzat categoric aceasta şi aflând că la aceea oră pleacă din Chişinău un tren de marfă, declară că va face cu acest tren drumul spre Iaşi.

Şi în adevăr a făcut drumul cu trenul de mărfă, şi a rămas mulţumit de chipul, în care a fost condus trenul.

*

In gara Iaşi. ministrul a sosit la ora 7 seara, întâmpinat de d-nii S. Toma, primarul oraşului, P. Fântânaru prefect de judeţ dr. Antonom Georgescu, prefect de poliţie, Bulgaru şi George Brătianu.

Ministrul s'a întreţinut în chip amabil cu personanele presente.

*

Interesându-se de regimul pâinei, d. C. Toma i-a explicat situaţia în localitate. Preşedintele comisiei interimare a mai comunicat, că oficiul economic ar fi aprobat a se spori şi preţul pâinei de calitatea a doua, dar că d-sa nu acceptă o sporire a preţului pe pâinea nevoiaşilor.

D. Vintilă Brătianu felicitând pe d. Toma, zice:

— „Şi eu în locul d-tale tot aşa aşi fi făcut. Dacă eventual se poate accepta o urcare la preţul pâinei de calitatea I-ă nu trebue să se sompenseză pâinea ce deserveşte masele muncitoreşti.

*

Ministrul de finanţe s'a fost interesat apoi de situaţia podgorenilor.

D. dr. Georgescu, în calitate de preşedinte al societăţei viticole, dând explicaţiile dorite, i-a înmânat o cerere din partea viticultorilor, ca brevetele de vânzare a produselor viticole să nu mai fie libărate de minister, ci de administraţiile financiare, ceiă ce ministrul a aprobat în principiu.

*

Cu trenul de 7.35, ministrul a părăsit localitatea, înapoindu-se la Bucureşti.

x La Cercul Didactic, se întruneşte Luni comitetul constituit pentru ridicarea unui monument, pe mormântul regretatei Ana Conta Cherabach.

Se vor lua cuvenitele dispoziţiuni, pentru a se accelera aşezarea monumentului.

x Mâine Duminică în 10 Septembrie ora 9 dim. în sala Langa are loc a doua şedinţă a Sindicatului funcţionaţilor din Comerţ, bancă şi birou, unde sunt convocaţi toţi aceşti funcţionari.

Cinema Elisabeta
Marţi 12 Septembrie 1922
Pina Menichelli
Steaua şi fala cinematografiei apare în
L'âge Critique
(Vârsta critică)
Superbă şi briliantă dramă din viaţa aristocratică pusă în scenă de marele artist AMLETO NOVELLI. In această dramă d-ra PINA MENICHELI este secondată de marele dramaturg LIVIO PAVANELLI

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineu şi seara, steaua mondială, frumuseţea răpitoare apare în FECIOARA DIN STAMBUL (La vierge de Stamboul) brilantă şi feerică poveste de dragoste din „O mie şi una de nopţi". Bogatul program conţinând 8 acte mari esta complectat cu splendida comedie „Luleaua Neamţului,

— Grădina şi sala Cinema Sidoli.—Astăzi şi în zilele următoare se va representa în matineu şi seara CELE TREI MAŞTI operă complectă în 6 mari acte cu Henry Kraus în rolul principal. Pathe Journal cu ultimele noutăţi şi o comedie americană în 2 acte.

In curând MACISTE IN VACANŢA.

ULTIME INFORMAȚIUNI

x La partea de polemică personală, din lunga scrisoare pe care directorul Teatrului Național a publicat-o în ziarul „Mișcarea" ne-am grăbit a răspunde chiar în numărul de astăzi.

In ce privește lămuririle la întrebările puse de noi, în legătură cu anumite fapte precise, somațiunea prin portărei, despre care vorbește d. Codreanu, nu ne-a parvenit până în momentul când scrim aceste rânduri.

Imediat ce o vom primi, vom înregistra lămuririle și la rândul nostru vom proceda la cercetarea amănunțită a punctelor în discuție.

Va fi o laborioasă cercetare, dar plină de interes. Și suntem convinși că publicul va găsi foarte interesante capitolele în care vom analiza un anume schimb de corespondențe, notele de voiaj ale directorului, de ce Teatrul n'a fost consolidat și dacă există sau nu *„camera roză"*. De pe acum putem spune că operațiunea o vom face fără menajamente și bizuindu-ne pe acte oficiale din Dosarul No. 11 al Teatrului.

In ce privește propunerea de anchetă a presei locale, declarăm că o acceptăm, fiindcă noi nu urmărim decât să se facă lumină și dreptate. Căci după atâtea beneficii ale direcției teatrului, credem că e timpul ca și instituțiunea în sine să poată avea un beneficiu oare-care.

❑ **Piața valutară.**— *Leul a cotat pe ziua de eri 8 centime 80.*

Devizele București notează: Francul francez 11 lei 45, lira englezǎ 633, lira italiană 6 lei 46, coroana ceho-slovacă 4 lei 93, dolarul 149.

Marca germană 11 trei sferturi, coroana austriacă 0.19 jum. — 0.20.

x Intru cât s'au produs numeroase nuoi fapte în chestia teatrului național, a căror înregistrare au cerut urgență; amânăm pe Luni punerea din nou în evidență a celor ce ne-a comunicat d. Eugen Herovanu în acelaș chestiune, atunci când, în calitate de primar, a făcut constatarea la fața locului.

x Morarii s'au prezentat azi la primărie și au cerut aplicarea noului regim stabilit de oficiul economic superior.

D. Toma a răspuns că n'a fost avizat de acest nou regim și că va dispune după ce li va fi sosit avizul din Capitală.

x Consiliul Comunal a fost convocat în sesiune extraordinară, cu începere de Joi.

Intre chestiunile ce se vor discuta va fi alcătuirea unui album, care va fi oferit Regelui cu prilejul serbărilor de încoronare.

x D. Scobai, vice președintele comisiei interimare, a luat cuvenitele dispozițiuni, a se înființa câte o gheretă la hală și la piața Sf. Spiridon, în care să se vândă untura topită.

Se va vinde cu 24 lei chilogramul.

x Ședința solemnă a Baroului care trebuia să aibă loc mâine Duminică la Cercul avocaților, se va ținea duminica viitoare.

❑ D. Schina, președintele asociației generale a funcționarilor publici, sosește în localitate în astă noapte, cu expresul de 12.

Impreună cu d. Schina, sosesc în localitate numeroși delegați din București și din Moldova. Mâine dimineața sosesc alți delegați din orașele învecinate.

Intrunirea de mâine, ia astfel caracterul unei adunări regionale, căci în afară de conferința d-lui Schina, delegații își vor spune cuvântul în problema funcționarilor publici.

❑ Duminică 10 Septembrie a. c., orele 9 seara, în com. Coarnele Caprei, are loc o frumoasă serbare, urmată de bal, organizată în folosul căminului cultural „N. Iorga".

Comitetul de conducere a angajat trăsuri pentru oaspeții ieșeni în gara Belcești, la orele 7 seara.

Prețul unui bilet 5 lei. Se găsesc în vânzare la librăria Ionescu.

❑ La șezătoarea Literar de astăzi seară a cercului c[illegible] ral „Morris Rosenfeld" se conferința despre Strigoii de de Ibsen și interepreres lui Moissi.

x Aseară, o mașină de drum de fer, fiind pusă sub presiune, a pornit singură până la cantonul de lângă regie. In drum mașina, după ce a resturnat două vagoane cu lemne, a deraiat, stricându-și tenderul. Nu sunt de cât pagube materiale.

✕ Astă noapte s'au tăiat la abator 200 de porci, din cota de contigentare.

De astă dată au fost numai porci grași.

✳ *Pentru o fetiță orfană.* — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Opinia a subscris	50	lei
Părintele C. Știubei	20	„
I. Schönberg	40	„
Total	110	„

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a plecat pentru câteva zile la București.

❑ Ministrul de interne a invitat prefectura de județ ca din cantitatea de porumb contigentat, să se acorde cantitatea de care au nevoe orfelinatele dependinte de societatea orfanilor de războiu.

❑ La înscrierea în Conservator la cursurile de Piano și Violină, numai celor începători li se cere vârsta între 10—12 ani. Pentru ceilalți ani (II-IV) se admit și vârste mai înaintate.

COMITETUL

Societ. „Junimea" No. 1

convoacă pe toți membrii la adunarea generală ce va avea loc

Duminică 10 Septembrie

orele 5 p. m.

la ordinea zilei fiind:

1) Votarea statutului și

2) Votarea budgetului pe anul 1922—1923.

Mi s'au furat

două chitanți de „Lombard", brevetul de cârciumă, biletul de înscriere în biroul populației, două acte de naștere ale băeților mei, actele de satisfacerea serviciului militar etc; toate pe numele subsemnatului

Ofer o bună recompensă acelui care mi le va trimete

IACOB KOZER

Chișinău, str. Iliinskaia 8

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Războiul greco-turc

Dezastrul definitiv al grecilor

-- Sforțările pentru încheerea unui armistițiu. -- Dispariția regelui Constantin. -- In ajunul căderei Smirnei. --

DEMISIA GUVERNULUI GREC

ANGLIA NU PERMITE SCHIMBAREA SITUAȚIEI IN ORIENT

București.— Agenția Reuter arată că grecii sunt gata să evacueze Asia Mică și să accepte condițiunile unui armistițiu.

Avangardele turcești sunt aproape de Smirna. Grecii mai speră să dea acolo o mare bătălie. Se anunță însă că ocuparea Smirnei de către turci este chestie de câteva ore.

Armata grecească de sud a fost capturată în întregime, după o scurtă rezistență,

•

„Petit Parisien" anunță că regele Constatin a părăsit Atena, plecând într'o direcție necunoscută.

In unele cercuri se crede că regele s'a refugiat în insula Rodos, la un călugăr care a jucat un rol la Curte.

*

O telegramă din Atena anunță că guvernul a demisionat.

Se crede că guvernul de succesiune va fi alcătuit de d. Scuiudis.

Banca Națională a Greciei a transportat tezaurul dela Smirna la Atena.

Se afirmă însă că tezaurul a fost ridicat și din Capitală întrucât există temere de răscoale populare.

*

La cererea de armistițiu făcută de Grecia prin mijlocirea Angliei, guvernul francez a răspuns printr'o notă care a sosit aseară la Londra.

Franța se declară de acord că e oportun momentul pentru a se pune capăt vărsărei de sânge și promite a interveni pentru începerea negocierilor directe între turci și greci.

Comisarii francez, englez și italian dela Constantinopol, au comunicat guvernului din Angora că grecii consimt să evacueze complectamente Asia Mică, și să discute condițiile pentru încheerea imediată a armistițiului.

Dacă propunerea se acceptă, parlamentarii sînt gata a se întîlni în zona neutră.

Generalul Sinopol a și sosit la Constantinopol pentru a trata din partea Greciei. Locul de întîlnire cel mai probabil este sectorul Nicomedia.

Dacă guvernul din Angora va da un răspuns afirmativ, generalii aliați sunt gata să-și ofere sprijinul lor.

Evacuarea Asiei Mici este fapt hotărît.

*

Guvernul din Angora spune următoarele condiții generale de armistițiu:

a) Retragerea grecilor din Tracia.

b) Plecarea flotei grecești din apele turcești.

c) Eliberarea tuturor prizonierilor turci de războiu.

Cu toate că din motive umanitare, toată lumea dorește încheerea unui armistițiu, cele mai multe ziare nu pun mari speranțe pe demersul făcut de aliați.

•

Cercurile oficiale engleze afirmă că victoria turcilor nu poate constitui pentru guvernul englez, un motiv de a influența asupra regimului stabilit în Orient și nici nu se va permite schimbarea celor hotărâte prin tratatele de pace.

•

Grecia a hotărât să accepte invitația la conferința orientală din Veneția.

Partidul național intră în luptă deschisă

— Guvernul tulbură raporturile dintre țară și Suveran.— Ardelenii nu vor participa la încoronare. —

-- Comunicatul partidului național --

București — Astă noapte a sosit în Capitală comunicatul transmis de partidul național ardelenesc, privitor la Serbările de încoronare.

Iată textul acelui comunicat;

*

„Comitetul executiv al partidului național vede cu deosebită durere sufletească pregătirile pe care le face în pripă actualul guvern. înainte de a fi stabilită Constituția țărei unite — pregătiri pentru Serbările de Incoronare cu colaborarea guvernului unui partid odios pentru imensa majoritate a opiniei publice și a unor corpuri legiuitoare create prin lovitură de stat, fraudă și teroare nemaipomenită.

„Prin aceasta, se întunecă strălucirea celui mai sărbătoresc act care simbolizează nu numai împărtășirea puterei regale cu plenitudine de drepturi garantate prin legile și așezămintele țărei, ci de astă dată, și întinderea acestei puteri peste întreg pământul romănesc.

„Coborârea unui astfel de act istoric la rolul unei simple demonstrațiuni de partid, tulbură legăturile sufletești dintre țară și Suveran.

„In consecință, comitetul hotărăște a adresa fără amânare un memoriu M. S. Regelui, pentru a-i prezinta îngrijorări patriotice, declarând că, întrucât serbările de încoronare se vor ține în împrejurările politice de astăzi, partidul național — adevăratul reprezintant al Ardealului și Banatul —, în interesul apărărei principiului monarhic și înaltului principiu al Dinastiei, nu va putea lua parte la aceste serbări".

*

In discuția de ieri de la Cluj, comitetul executiv al partidului național, a mai constatat că în ultimile alegeri parțiale guvernul a întrebuințat aceleași mijlace de teroare.

A sosit deci momentul convocărei congresului de la Alba Iulia.

Comitetul executiv se ridică cu indignare contra acuzaților că partidul național ar fi antidinastic.

In fine, s'a protestat contra felului cum guvernul oprește adunările politice legala.

•

Acțiunea comună cu țărăniști

Luni sau Marți, d. Iuliu Maniu va sosi în Capitală și se va pune în contact cu d. Mihalache, pentru începerea în comun a campaniei de răsturnare.

Deasemenea, fruntașul ardelean urmărește să determine pe țărăniști a nu participa nici ei la serbările încoronărei.

Pregătirile Incoronării

București.—Primarii rurali care vor sosi în Capitală la serbările încoronărei, vor fi găzduiți la internatele școlilor secundare. Ofițerii și trupa vor fi găzduiți la căzărmi.

Pentru găzduirea primarilor urbani se va face apel la public.

•

D. Octavian Goga s'a oferit să scrie versurile pentru imnul încoronărei. Maestrul Enescu va compune muzica.

AMENINȚĂRI BOLȘEVICE

București.— Un ziar grecesc înregistrează declarația unui comisar al poporului din Moscova, cum că bolșevicii urmăresc să bage zizanie între aliați pe chestiunea grecească.

Bolșevicii au împânat statele balcanice cu agenți, și amenință a porni războí contra României, pretinzând că până în șase luni ar sili România la pace.

Ora 3 d. a.

TURCII ATACA TRUPELE ENGLEZE

LONDRA.— 8 Rador.— 200 turci au atacat la Ramie trupele engleze de ocupație din Mesopotania. Tulburările din Mesopotania, izbucnite în urma victoriei turcilor, au produs neliniște.

COOPERATIVA

Frăția Moldovei Unite

Iași, Str. Cuza Vodă 67

Amintește membrilor că mâine Duminică 10 Septembrie 1922 are loc a doua

Adunare Generală Extra ordinară

în sala de ședinți a Camerei de comerț și industrie când se va ține cu orice număr de membri vor fi prezenți.

Președinte Dr. Th. Cerkez

Licitație

In ziua de 12 Septembrie 1922 se va vinde prin licitație publică pentru eșire din indiviziune la tribunalul Iași secția 3 casa din Iași despărțirea 3 strada Berthelot No. 9 fostă 40 sfinți, compusă din 7 (șapte) camere, antret, bucătărie, spălătorie și camere pentru servitori, având instalație de apă, lumină electrică, canal, closet, șură pentru lemne. Licitația va începe de la 350.000 lei (trei sute cincizeci mii lei.

Librăria Universală

M. H. Schoenfeld

Str. Cuza Vodă 52

Oferă Domnilor librari

Ghiozdane de școală

Hârtie tipar în baloturi No. 10 și 12.

Hârtie natur, brună,

Cărți poștale ilustrate,

Cerneală Pelikan, toate cu prețuri ce desfid orice concurență.

CORESPONDENT

german, român s'ar ocupa eventual și cu Registre de contabilitate de la ora 7 p. m.

A se adresa la ziar sub. B.

VOIAJOR

cinstit, rutinat, energic, caută plasament la o casă serioasă pentru desfacere de mărfuri

A se adresa la ziar.

Domnișoară

cu scriere frumoasă, dorește post ca practicantă la un birou sau casieră.

A se adresa la T. ZELINGHER str. Anastasie Panu 56

STOFE

cu prețuri reduse, pentru sezonul de toamnă și iarnă, se vinde en gros și en detail la

Uniunea Comercială

Iași, str. Ștefan cel Mare

Bun vânzător

special pentru încălțăminte se caută la MAGAZINUL O. MELIXON.

Str. Cuza-Vodă 38 (vis-a-vis de Socec.

Ocazie de vânzare mobile, dormitor și sufragerie în str. Sft. Atanasiu No. 13 bis ori Sărărie No. 88 bis.

Pierdut

biletul de identitate eliberat de Primăria com. Vârtijeni Plasa Pascăuți jud. Soroca.

Il declar nul și fără valoare în mâinile oricui s'ar afla.

Iosif Levensohn

Vârtijeni

Agenți capabili

pentru achiziții de asigurări de viață și incendiu, găsesc angajament durabil în bune condițiuni.

A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iași.

Ce se petrece la teatrul național

— Antrepenorii alarmați —

In momentul de a pune ziarul sub presă ni se comunică faptul că antrepenorii restaurărei teatrului au constatat astăzi că porțiunea de plafond din stânga holului de la intrare, ar amenința să cadă.

Antrepenorii au făcut demersuri pe lângă d. primar dar acesta a cerut ca să fie invitat directorul teatrului, pentru a se putea aviza la măsurile necesare.

Intrebând pe d. Const. Toma ce este adevărat din aceste știri, d-sa ne-a răspuns că a venit într'adevăr un antrepenor să-l avizeze despre niște noui întâmplări în legătură cu teatrul dar că a refuzat să stea de vorbă până nu va fi față și d. Codreanu întru cât primăria nu voiește să se amestice în această chestie și nu vrea să-și asume nici o răspundere.

TEODOR VICOL

S'a dus şi părintele Vasile

— Nuvelă —

MOTTO: Dumnezeu cu dumnezeu,
Dar tu singur nu fii rău.

Acésta erà un figan. Indată, cè i se ridica temperatura el cădea în delir şi răcnea într'una, chemând pe doctor.

***

S'a liniştit. Mai răsuna uneori câte un vaet profund, şi îndată se stângea. Toţi vorbeau mai mult în şopote. Servitoarele şi infermierele călcau în degete.

O tăcere, care mult vorbea, şi o grijă adâncă domnea în pereţii spitalului.

Da, tăcere! Căci, vine al treilea acces.

— Katea, Katea, înţelegi tu? Vine al treilea acces... abia mai suna din pat vocea stânsă a doctorului.

Astăzi e ultima zi...

— Nimic, nimic, scumpul meu, se aşeză mai aproape de el soţia, lăsând pe sora de caritate să umple punga cu ghiaţă. E ultima zi.

— Unde s'a mai văzut? trei accese!

— D-le doctor, se amestecă sora. In spitalul militar, unde făceam serviciu pe front, un soldat a avut patru accese. Şi a scăpat.

— Ciudat lucru. E ciudată natura asta... Aţi gătit punga?

Sora nu putea să se apropie de pat. Căci, ea mai servea şi pe alţi bolnavi, de alte boli, pe care putea să le transmită aci. Soţia luă punga şi cu mâna-i uşoară de femee o aşeză la capul doctorului.

— Ah, cât e de bine! Par'că îţi dă viaţă. Vă spuneam.

E ciudată natura. A creiat o sumedenie de microorganisme, ce ne atacă mereu însă i-a dat organismului nostru şi puteri pentru luptă.

Gândiţi, că temperatura asta ce este? E arma mea contra spirochetei Obermeyer,

— Tu îţi închipui, că noi suntem studente, glumeşte soţia.

— Nu. Da, îmi place să aşezi lucrurile. Şi cred, că aşa este. Dar mai avem şi altă armă.

Organismul se vaccinează. Chiar în cursul boalei, prin boala însăşi. Şi ar trebui ca accesele să fie tot mai slabe. Când m'am îmbolnăvit eu?

Soţia îi prezintă imediat foile de observaţie de pe masă, pe care însăşi doctorul le scria,

— Primul acces a durat şapte zile, citeşte Siliaschi.

La început... o uşoară indispoziţie, o lene, o greutate în membre. Inapotenţă. Temperatura se ridică iute. Cephalalgie. Umărare de cearşaful rece şi ghiaţă.

— Al doilea acces a fost teribil, îşi şterse lacrimele de pe ochi soţia. Avea şi ea cunoştinţi medicale, deşi terminase numai liceul. Căci, Siliaschi ţinea mult să-i dea şi soţiei ceva din cultura sa medicală.

— Pe urmă... o pauză de opt zile, continua doctorul.

Al doilea acces. Aceleaşi simptome, însă cu mult agravate. Da, a fost grozav acest... al doilea acces.

— Incremenisem, Vaniuşa. Par'că mă înfundam într'o prăpastie, îşi aminteşte soţia.

— Şi cum dracul m'am lăsat eu? Imi aduc aminte.

După un cearşaf rece... nu m'am mai încălzit. Era a cincea zi. Frigari începu să mă scuture la moment.

— Sunt atât de fericită că te văd viu, îşi şterse soţia lacrimele din nou. Dinţii îţi clănţăneau într'una.

Degetele de la mâini şi de la picioare se învineţeau.

Erau reci deja. La întrebări nu mai răspundeai nimic. Noroc de Meliste. Nu s'a pierdut. Ştii, că îndată au adus cu sora vre-o 5—6 butelci cu apă fierbinte. Şi le am pus la picioare, la mâini, la spate. Şervete fierbinţi... Frigari cu t° 41,2.

Incă un moment şi eram dus. Unde, pentru ce? Ce mai este şi viaţa asta. Inveţi, zeci de ani şi tocmai atunci, când trăeşti mai binişor, când aduci un folos oamenilor... te duci... Pentru că organismul nu poate să reziste contra microorganismului. Şi pentru că medicina nu-ţi poate da ajutor. Câte seruri, câte vaccine l'pasă!..

(Va urma)

„OPINIA" IN ŢARA

La jurul exploziei din Crasna

Ploaia a înlăturat dezastrul, — Panica.

Huşi 6.— Am arătat în corespondenţa precedenta cum s'a produs explozia cantităţii de 220 000 Kgr. de acid piric din depozitele de muniţiuni din Crasna.

Revin cu noui amanunte.

Efectele ploaiei torenţiale.— Asupra teritoriului Crasnei s'a deslănţuit Luni seara o ploaie torenţială însoţită de descărcări electrice. Datorita acestei descărcări a luat foc depozitul cu trotil după care a urmat puternica explozie la depozitul cu acid pieric, cu efectele relatate.

A fost un mare noroc că ploaia a continuat cu aceiaşi putere contribuind la împedecarea dezastrului.

Cum magaziile cu focoase, proectele şi pulbere se află situate în sarcela apropiată numai la 200 metri depărtare, é lesne de închipuit ce catastrofă ar fi fost dacă, focul se propaga la magaziile cu muniţiuni.

In spaima nemărginită din primele momente nimeni nu-şi putea da seama precis ce se petrecuse. Panica era de neinchipuit.

Când s'a produs explosia personalul din gara Crasna din care o parte a şi fost răniţi, între aceştia telegrafistul Filip aflat la aparat cerând ajutoare a fugit înspre apa Bârladului, Deasemenea şi santinelele în faţa pericolului au părăsit posturile fugind pe câmpuri.

Acelaş lucru lau făcut şi pasagerii aflaţi în Crasna în aşteptarea trenului spre Huşi.

Ploaia torenţială ce cadea a avut darul să localiseze incendiul

Formarea unui tren special.— Detunătura a fost atât de puternică încât a fost auzită în oraşul nostru situat la o depărtare atât de mare de locul exploziei.

Prin telegraf s'a putut afla că explodase depozitul cu acid piric din Crasna.

S'a format un tren special din staţia Huşi. La faţa locului au plecat D-nii Eug n Linde. Procuror. Stănescu Directorul prefecturii C. Ionescu Chinea poliţai şi Locot. Moldoveanu ajutorul comandantului companiei jandarm care a luat cu sine 8 soldaţi spre a da ajutor.

A plecat deasemenea Dl. Dr. Caloiu şeful spitalului comunal care a dat răniţilor primele ajutoare.

Ajutoare au venit de asemenea şi de la Vaslui.

Ancheta a stabilit precis ca incendiul şi explozia a provenit din cauza trăsnetului,

Leontin

—

HARLAU

In chestia gimnasiului.—In diferite rânduri am relatat în colonnele acestui ziar demersurile făcute în pr. n'a gimnaziului local Cu toată solicitudinea ce par'că o arată comitetul, nu vedem încă nici acum în ajunul anului şcolar, nimic tradus în faptă. Există destule posibilităţi ca să înceapă încă anul acesta funcţionarea gimnaziului, întrucât comitetul este compus din mulţi oamenii activi şi de vază cari au dovedit că pot face ceva.

In privinţa corpului didactic, ne-am adresat d-lui G. Nica, unul din cei mai activi profesori şi foarte bine [illegible] asemenea chestiuni. D-l Nica este de părere că s'ar putea începe funcţionarea gimnaziului, şi a primit cu o vădită bucurie propunerea de a ocupa una din catedre. D-lui şi-a exprimat totodată părerea că ar fi nimerit să se ofere altă catedră d-lui profesor de matematici Briul din Iaşi. Fiind doi profesori titulari şi fiind asigurat din partea tuturor autorităţilor şi notabilităţilor din oraşul acesta— et concursul necesar—s'ar putea inaugura cât de curând această instituţie de cultură la Hârlău.

Prof.

FIRMA

Heinrich Stein

— Strada Cuza.Vodă 69 —

Palatul Camerei de Comerţ

Notează preţurile pentru transformarea formelor vechi:

O formă fetru transformată	Lei 65.
O formă numai precălcată	Lei 30
O formă biber transformată	Lei 70
Numai precălcată	Lei 35
O formă cată	85

Reg. 7-a Sanitară

IAŞI

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că in ziua de 28 Septembrie ora 10 dimineaţa se va ţine licitaţie publică în localul acestei Regiuni pentru darea în antrepriză a alimentărei cu lapte a bolnavilor de la ospiciul de alienaţi Socola in cantitate de 3000 litri lunar.

Licitaţia se va ţine cu oferte închise în conformitate cu art 72 şi 63 din legea asupra contabilităţei generale a Statului,

Termenul de alimentare începe de la 18 Noembrie 1922. de la data facerei contractului.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depună odată cu oferta şi o garanţie de 2000 lei.

Inspector G-l Sanitar

Dr. CAZACU

Brillante

Perle, Smaragde, Bijuterii şi metale preţioase

cu preţuri mari cumpără SUSSMANN

Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 29

(deasupra Magazinului „La Romaşcanul"
ORELE 2—6 p. m.

Pentru domnii antreprenori de lucrări

proprietari de case, precum şi pentru orice societăţi, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uşi, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER

str. I. C. Brătianu 82

Cinema Elisabeta

Astăzi Sâmbătă 9 Septembrie — Program excepţional

D-ra PRISCILA DEAN

Steaua cea mai mare a ecranelor mondiale frumuseţea răpitoare rivală celebrei Francesca Bertini apare in

8 acte mari FECIOARA DIN STAMBUL (La vierge de Stamboul) briliantă poveste de dragoste din O mie şi una de nopţi. Montare strălucită, scene feerice. Decoruri naturale colorează acest splendid film. Acţiunea petrecându-se in aceleaş regiuni unde a fost cinematografiat *ATLANTIDA*. Programul este complectat cu o splendidă comedie.

CINEMA MODERN

Astăzi in ambele matineuri şi seara

Premiera Mondialului succes francez. Celebra stea Parisiană din Atlantida

Stacia Napierkowska apare în **DUREROASA COMEDIE**

Puternică dramă familiară de mare spectacol în 8 acte după celebrul autor francez **JULES MARY** autorul Filmului „Fata din Picadilly". Cea mai grandioasa montare cea mai puternică acţiune Cele mai moderne Toalete. Adaos la program excelenta comedie in 2 acte „Un furt la un Hotel". Luni 11 Septembrie: O nouă şi înverşunată rivalitate de data aceasta mai puternică şi mai senzaţională va avea loc intre celebrele stele Maria Jacobini şi Helene Makowska in puternica dramă **„ADIO TINEREŢE"**. 8 acte.

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voil-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.

Atenţiune: **Prompt şi preţuri modeste.**

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecaneterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 —— p m

VITE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iaşi

din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Viţele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iaşi.

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embiricos & Co.

Bucureşti, — Str. Paris No. 1

Linie regulată şi rapidă bilunară

Constanţa direct New-York

Transatlanticele de lux pleacă precis

„CONSTANTINOPOLE" pleacă la 5 Septembrie.
„REGALI HELLAS" pleacă la 17 Septembrie
„KING ALEXANDER" pleacă la 3 Octombrie
„THEMISTOCLES" pleacă la 18 Octombrie din portul

Constanţa direct New-York

CONSTANTA-Neapole direct **MARSEILLE**

Vapoarele de lux pentru pasageri

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine precum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Constantinopol, Pireu, Smirna, Palermo şi Algeria.

Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi de îndeplinit pentru înscrierea şi primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. EMBIRICOS et Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iaşilor

Iaşi—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIŞCU

a pus in vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iaşi, Piaţa Unirei

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

ANUL AL XVIII-lea No. 4589 — 1 LEU NUMĂRUL — MERCURI 13 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN
ȘASE LUNI
TREI LUNI
REDACȚIA
STR. RĂZBOIENI 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. RĂZBOIENI 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universității Iași

ANTISEMITISM OFICIAL

— CAZUL DE LA DOROHOI —

După Huși și Vaslui, a venit acum rândul Dorohoiului, cu circumstanța agravantă că, de astă dată, scandalul antisemit, organizat cu ocazia unei reprezentațiuni a trupei israelite Kanapof, a avut de autor pe însuși un reprezentant al autorității.

In corpul ziarului cetitorii găsesc amănunte în privința celor petrecute. In esență, iată despre ce este vorba.

Un doma Capră, delegat al primarului, a ținut să împiedice spectacolul, tocmai când sala era arhiplină, pe motiv că reprezentația n'a fost autorizată și de primărie.

In zadar s'a pus sub ochii vajnicului reprezentant al primăriei, autorizațiile în regulă, eliberate de prefectură și poliție. D. Capră dovedind că știe să fie și catâr, a nesocotit până și ordinele precise ale prefectului.

Indignarea publicului prezent n'a putut să domolească pornirea de țap al zisului Capră. Publicul a fost scos cu forța din sală, iar elementele tinere, care au nenorocirea să aibă coleg de barou pe această curioasă specie zoologică, au fost insultate și grat ficate cu epitete din dicționarul bine cunoscut al adepților d-lor Cuza și Zelea-Codreanu.

*

Considerat numai ca act personal, scandalul din Dorohoi n'ar putea să depășească cadrul unui eveniment, care învederează că huliganismul începe din nou să înfioreasc. D. Capră în chestiune ar merita doar dezavuarea — dacă concomitent cu aceasta nu s'ar produce cum-va și un protest al blândei specii zoologice care poartă barbă dar furnizează în același timp și lapte, întru cât s'ar simți dezonorată de specia umană, care i-a împrumutat numele, și a făcut'o de ocară.

Cele petrecute, însă, la Dorohoi prezintă, cum am spus, un caracter agravant. Mișcarea antisemită de aci a avut un colorit pronunțat de antisemitism oficial, practicat de însuși un reprezentant al autorităților.

In această constă gravitatea cazului și iată pentru ce guvernul central este dator să ia măsuri energice și urgente:

*

Se părea că în ultimul timp agitatorii de meserie antisemiți și-ar fi dând seama că în starea actuală de lucruri nu evreii, născuți și crescuți în această țară, trebuesc priviți ca elemente streine și în ori-ce caz nu constituie o pătură, care prezintă cel mai mare neajuns pentru țară. In ori-ce caz se părea că prin noua structură a României Mari devenită dintr'o dată un stat eterogen, diriguitorii politici își dau seamă că avem multe categorii de cetățeni nuoi ostili asimilărei și chiar statului și că deci evreii nu numai că nu trebuesc persecutați ci trebuesc socotiți și utilizați în acțiunea de stat unitar și indivizibil.

Se mai părea că până și unii din conducătorii antisemiți își dau seamă, că în starea actuală de lucruri de astă-zi, cu atâția factori care pot provoca exasperarea mulțimei și mișcări populare primejdioase, agitațiuni antisemite pot duce la grele consecințe interne, fiind-că în asemenea materie știi de unde pornești, dar nu știi nici odată unde sfârșești, intru cât elementele dornice de întronarea anarhiei ar găsi un teren propice pentru scopurile lor reprobabile.

Ori, sunt indicii că această credință era greșită. Numai așa se poate explica, scandalurile de la Huși și Vaslui: și acum în urma-ceea ce s'a petrecut la Dorohoi, unde însă-și oficialitatea a dat semnalul dezordinelor.

Guvernul are datoria de a rechema la simțul datoriei pe funcționari și a aminti agitatorilor antisemiți ceea ce le impune interesul superior de neam și țară.

Așteptăm un gest, pentru a nu fi nevoiți să socotim că până și sus de tot s'a pierdut busola și se procedează în dauna intereselor generale.

OP.

Reflecții triste

Pe prima pagină din Adevărul stă scris: „Administrația în Basarabia" și urmează subtitlurile „Acuzațiile unui fost șef de poliție"; „Neveste de plutonieri cu brilante și perle"; „Un grănicer posesorul sumei de 180.000 lei".

Numai cetirea acestor scurte enunțări ne dau prilej de gânduri triste. Ne oprim la ele: desigur am găsi iarăși în articolul acesta constatările ce de ani de zile îndurerează inimile tuturor oamenilor care se interesează de binele țării noastre. A ajuns astăzi o banalitate a spune că în Basarabia s'au trimes elementele cele mai puțin pregătite pentru a reprezenta spiritul de organizare și de onestitate al țării într'o provincie de curând alipită, unde prin forța lucrurilor greutățile de administrație sânt mai mari decât ori unde.

Mulți oameni pașnici și puțini cunoscători ai ispitirilor și păcatelor omenești mai cred poate că zgomotul care se face în jurul felului cum sînt administrați frații noștri din Basarabia sînt tendențioase și de rea credință. Acestora le vom aminti vorba bătrânească a Românului: până nu faci foc nu ese fum. *Alarma dată trebue să pornească acțiunea grabnică și paternică a tuturor ca nu cumva fumul să se prefacă în incendiu. Atunci ar fi prea târziu și toate străduințele ar fi zadarnice.*

INSEMNARI

JERTFELE!

La lichidarea războiului general, marile puteri au regulat situația în Orientul apropiat prin tratatul așa zis de la Sevres. Dar imediat apoi, aceleași mari puteri au început manoperile pentru zădărnicirea tratatului făurit de ele însile. Anglia a luat în cârcă pe greci, iar Franța pe turci și de mai bine de doi ani, un crâncen război greco-turc însângerează regiunile mediteraniane ale continentului aziatic.

Indeciziunea problemei orientale cată astăzi să ia sfârșit în urma unui neprevăzut nenoroc al armelor care a adus Greciei o groaznică și desăvârșită înfrângere. Anglia ridică glasul autoritar și proclamă necesitatea superioară a respectării tratatului..... din Sevres, acelaș tratat împotriva căruia a instigat până astăzi.

Dar situația aceasta fusese stabilită de acum trei ani. Pentru ce s'au mai făcut atâtea jertfe inutile?

E marele secret al politicei și diplomației care poartă omenirea prin foc și apă, într'o aprigă învârtitură a fatalității. E secretul vastului motor al lumei căruia îi trebuie forța motrice a sângelui omenesc, ca să funcționeze. E secretul care cere jertfa supremă a norodului, în scop ca guvernanții să-și procure materia primă pentru fabricile lor și aur pentru casele lor de fier. E acel mare secret care plutește deasupra tuturor nenorocirilor mondiale, care întreține ura și vrajba, care acoperă pământul cu paragini și nu se mai satură de lacrimi și suspine.

Și când te gândești că numai cu o zdravănă scuturătură din umeri, mulțimea aceasta martirizată ar rupe vraja jertfelor și ar pune mâna pe cheia torturătorului secret...

RENOVATUS

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Scriitorii români în limba Suedeză. — Scrierile de seamă ale autorilor români se traduc actualmente în Suedia din inițiativa consulului Brasiliei din acea țară, Dr. Björkman.

*

Shakespeare în Germania. — După o statistică recentă, au avut loc în Germania 1035 reprezentații cu piese deale lui Shakespeare în anu 1918, 1349 în 1919, 1620 în 1920 și 1997 în 1921, pe scena a 191 teatre.

Piesa cea mai mult jucată a fost „Visul unei nopți de vară", apoi „Negustorul din Veneția" și „Hamlet". Cele mai multe montări le-a executat marele Reinhardt.

Reprezentațiile cele mai numeroase au avut loc la Berlin și apoi la Münich.

In fața curței cu juri

— D. Codreanu îndrăznește. — Calomnie și daune. Abilități copilărești. — O coincidență tristă. — In fața juraților. —

Ziarul Mișcarea *anunță că d. Codreanu a intentat proces de presă ziarului nostru. D-sa s'ar considera personal calomniat, iar în ce privește instituția pe care o conduce, d. Codreanu socoate că a fost dăunată prin ce'e publicate de* Opinia *și deci pretinde reparațiuni pe care le fixează la modica sumă de 100.000 lei. Așa scrie oficiosul liberal și n'avem nici un motiv să ne îndoim de exacitatea celor relatate.*

Nu cunoaștem încă textul reclamațiunei d-lui Codreanu, pentru a ști în ce anume constă imputarea de calomnie ce ni se aduce. Constatăm numai că nici nu ne parvenise bine lămuririle ce ne-a transmis, sub formă de somațiunea prin portărei, și d-sa a și pornit acțiunea în calomnie. Procedarea e bizară, dar îl privește.

Nu putem, însă, să nu relevăm, din primul moment, o nouă manoperă, la care recurge d. Codreanu, care ar fi de o naivitate adorabilă, dacă n'ar fi fost utilizată în scopul unei abilități inte resate.

D. Codreanu tinde a face să se acrediteze că poate fi identificat cu instituția. Numai așa se poate explica felul reclamațiunei d-sale.

Se înșală. Vom vedea la timp la ce se reduce învinuirea de calomnie personală. Socotim însă, că constituie o îndrăzneală fără nume, de a pretindecă critica directoratului d sale însamnă atac împotriva instituției și dovadă că urmărim prejudiții pentru instituția teatrului. Faptul este absolut inexact. Opinia *a dat și va da mereu cel mai larg concurs teatrului, iar tot ce am făcut n'a avut alt scop de cât a salva singurul monument artistic ce posedă Iașul și a asigura ast-fel bunul mers al instituției teatrului național.*

*

Pentru a învederea însă ridicolul reclamației d-lui Codreanu, se cuvine a fi subliniată o tristă coincidență, care, probabil, l'a scos până și pe d. Codreanu din sărite.

Exact la ora când directorul teatrului reclama în potriva *Opiniei*, **antrepenorii teatrului alergau la primărie să vestească pe d. C. Toma că** *„față de cele ce s'au produs în cursul reparațiilor și al lucrărilor de ieri, ei nu-și mai pot asuma nici o răspundere".*

Am arătat, în numărul nostru de Sâmbătă felul cum a ripostat d. Toma.

In cursul după amiazei însă ni s'a comunicat, de către un specialist care cunoaște perfect de bine cele ce se petrec la teatru, că lucrurile ar fi mai serioase de cât ne închipuim. Am procedat la investigațiile necesare *și ni s'a confirmat că de Sâmbătă dimineață planfondul de la holul de intrare a crăpat și partea din stânga amenință să cadă.*

Din partea autorităților în drept am primit următorul textual răspuns, cu autorizația de a-l publica:

— *„Constatându se, pe ziua de Sâmbătă, că în cursul reparațiilor s'au produs lucruri care arată că situația de la teatru trebuiește socotită ca mai serioasă chiar de cum a fost în momentul când au început reparațiile, primarul orașului a impus arhitectului Stoian și antrepenorului Tomescu ca chiar în seara de Sâmbătă să plece la București, pentru a expune ministrului artelor situația și a i cere să avisese la urgentele măsuri de îndreptare.*

D-nii arhitect Stoian și antrepenor Tomescu au plecat Sâmbătă seară în capitală, întovărășiți de către d. Codreanu".

Și acum să judece cetitorii — după cum la timp vor judeca și juriții — semnificația acestei triste coincidențiî, care este menită să învedereze dacă *Opinia* **și-a făcut datoria sau a publicat știri cu scop de a stârni panică în public și a lovi în instituția teatrului.**

*

Vom merge la juriți și nu ne îndoim o clipă că din lumina dezbaterilor va apare și mai lămurită buna credință și cugetul cinstit, cu care ziarul nostru a voit și de astă dată să servească o instituție a Iașului.

Și pentru a învedera aceste lucruri, pe lângă acte numeroase, vom cere să fie ascultați, între alții și d nii G. G. Mârzescu, ministrul sănătății, C. Toma primar, Eug. Herovanu, fost primar, ing. Th. Burghelle, arhitect Sachelarie ing. Savul, Alex. Mavrodi, directorul Viitorului, profesorul I. Simionescu, precum și multe alte persoane în măsură de a cunoaște realitatea situației de la teatru.

Va avea ast fel și d. Codreanu ocazia să și dea seama de fondul intenției curate cu care Opinia *a procedat și în chestia teatrului național din Iași.*

De la Liga Națiunelor

București. — La societatea Națiunelor s'a terminat ieri discuția raportului asupra lucrărilor secretariatului în anul curent.

Marți și Mercuri vor avea loc ședințe plenare.

Ministrul turc la Roma a sesizat Liga Națiunelor contra atrocităților comise în Anatolia de greci, la retragerea trupelor.

r

Congresul din Iași al funcționarilor publici

— Intrunirea din sala Lyric — Cuvântările. — Conferința d-lui Schina. — Banchetul —

Eri, la ora 10 dimineața, a avut loc în sala teatrului Lyric, congresul funcționarilor publici, cu delegați din toată țara.

D. Schina este primit cu mari ovațiuni.

Congresul

Adunarea aclamă ca președinte pe d. Cernătescu, fost magistrat.

D. Voluță, ia cel dintâi cuvântul, în numele funcționarilor ieșeni, salutând pe delegați. Arată înfrigurarea ce a cuprins pe funcționari în așteptarea zilei de 17 Septembrie, dar mișcarea lor nu poate fi suspectă. Aduce prinosul său de admirație și recunoștința d lui Schina, cu chezășie, că va aduce cauza la bun sfârșit.

Părintele *Niculea*, zice că salută pe Congresiști, în numele bisericei creștine ortodoxe. Slăvește pe d. Schina, care a rădicat steagul dreptății și crede că partidul liberal, care are în viața sa cele mai mari opere ale neamului, va rezolvi și chestia funcționarilor.

D. Ionescu-Prahova zice că promisiunea de a se acorda un spor de 400 lei e un paliativ. Nu ajunge azi nici pentru o pereche de ghete de copil. Cere continuarea acțiunei și unirea sufletească pentru a aduce repede isbândă.

D. Mișu Stănescu-București rezumă impresiile culese în diferitele orașe și spune, că ziua de 17 Septembrie, când se va lua o hotărâre definitivă, va insemna o epocă în viața țării. Protestează în potriva felului cu au fost judecați funcționarii Sion de la Bacău și Sibila din Buzeu, care au fost condamnați fără a se putea macar apăra. Critică cu vehemență atitudinea secrerarului general de la ministerul de finanțe, care a fost în acelaș timp acuzator și judecător dar funcționarii vor susține pe cele două victime până în pânzele albe.

Adunarea se unește cu aceasta protestare, în strigăte de rușine și jos secretarul general de la finanțe.

Continuând, d. Stănescu spune, că funcționarii sunt gata la toate sacrificile.

D. Botez-Brăila îndeamnă pe funcționari a fi gata pentru ziua de 17 Septembrie, căci trebue să se știe, că statul îl formează funcționarii.

D. Sion Bacău, mulțumește de simpatia ce i se arată și spune că ori ce răsboiu cere și victime. Îndeamnă la luptă continuu, până la triumful final.

D. Stelian Basarabia crede că în ziua de 17 Septembrie trebue luată o hotărâre decisivă. La afirmațiunea că nu sunt mijloace bănești, spune că ar trebui pus impozitul pe îmbo-

Continuarea în pagina II-a

Un jubileu interesant

(FRIZERUL MILIONAR)

Artiștii în frizarea și ondularea părului se vor aduna în Octombrie la Paris ca să serbeze cu o pompă deosebită pe unul din cei mai de frunte membrii ai breslei lor. Se spune că o săptămână încheiată o vor ține serbările cu expoziții, baluri, banchete și acordarea de premii însemnate, toate acestea în cinstea inventatorului ondulării părului — bătrânul frizer și actual mare proprietar de moșie și castel Marcel, a cărui invențiune a făcut acum cincizeci de ani o adevărată revoluție în arta frizării cucoanelor.

Povestea invențiunei lui Marcel este foarte amuzantă. Născut la 1852 ca fiu al unui sculptor în piatră dintr'un sat situat în Departamentul Bienne, copilul trebui să învețe meseria tatălui său. Cum însă era prea bicisnic, fu silit să schimbă îndată dalta grea de șcioplitor cu un instrument mult mai ușor: *briciul*. Deveni ucenic la bărbierul din sat. La 17 ani se mută la Paris, unde spera să'și poată realiza visul: să frizeze doamnele frumoase ale curței imperiale.

Parisul îi aduse însă o amară dezlluzie. Cunoștințele căpătate în satul natal se dovediseră a fi cu totul insuficiente. Căci în ziua în care patronul îi încredință frizarea unei cliente, se întâmplă o catastrofă. Doamna îi denunță pe noul ucenic ca fiind un cărpaciu groaznic — fără pic de talent și părerea ei fu admisă unanim de către toată breasla. De atunci sărmanul Marcel trebui să se mulțumească cu ștergerea geamurilor, „salonului" și cu legarea șervetului în jurul gâtului clienților. Altă ocupațiune cu... răspundere, nu-i mai fu încredințată.

Se înțelege de la sine că situațiunea aceasta nu putu să dureze multă vreme. Mama lui — devenită între timp văduvă, venise și ea la Paris — adusă de fiul ei, care cu toată vrâsta fragedă se însurase și cu ajutorul zestrei își deschise o mică bărbierie în rue de Dunkerque, unde tarifful era: un ras — 20 centime, frizarea unei dame 50 centime. La frizare îl ajuta și tânăra sa soție — foarte simpatizată de onor. clientelă.

Intr'o zi, o doamnă admiră mult părul ondulat natural de pe capul frizeriței și'și exprimă dorința de a purta o frizură simulară. Din nefericire aceasta nu putu fi îndeplinită, părul doamnei cliente fiine creț și aspru. Incercările făcute cu fierul obișnuit rămaseră infructuoase. Marcel era deja pe cale de a declara doamnei că nu îndrăznește să i onduleze părul în forma dorită, când îi veni marea ideie a vieței sale. Inventă *fierul de ondulat*. Modifică forma existentă și construi la una din părți un jghiab. Secretului acestei invențiuni îl păstra două zeci de ani.

Invenția odată găsită, începu lansarea ei. Cu greu reușea însă să găsească, „animale de experiență" printre cucoanele din lumea bună. Tocmai căzuse imperiul, Parisul suferea consecințele războiului pierdut. In locul doamnelor de la curte — visul său, căpătă de cliente dame galante și în fruntea acestora — ca o stea strălucitoare se găsea vestita Irma *de Bury*.

Puțin după aceasta *Jane Hading* aduse invențiunea pe scenă. La premiera *„Maître de Forges"* artista purta o coafură după metoda lui Marcel și moda prinse puternic. Jane Granier, Rèjane, Lavallière, Melba, Calvé, Reichenberg și mai toate artistele cu renume deveniră adeptele sale. Veniră apoi contesele, marchizele și ducesele, care se întreceau în cheltueli, numai să fie ondulate de dânsul. 10—15 napoleoni erau plătiți cu ușurință, când însuși „maistrul" executa ondularea. Lady Lenox îi plăti 10 mii de franci plus cheltuelile de voiaj la Londra, pentru o sin-

(Continuarea în pagina II-a)

Cinema Elisabeta

Inaugurarea Stagiune de toamnă. Zilnic două matineuri la orele 3 și 5 jum și seara la 9 jum.

Astăzi Luni 11 Septembrie. OPERA COMPLECTA

Pina Menichelli

apare în **L'AGE CRITIQUE** (Vârsta critică)

Superbă dramă de salon, o grandioasă evoluție a ecranului pusă în scenă de marele artist AMLETO NOVELLI. In această dramă d-ra Pina Menichelli este secondata de marele dramaturg LAVIO PAVANELLI.

Luni 18 Septembrie **PARISETTE**

CINEMA MODERN

Astăzi la 3, 5 jum și seara la 9 jum.

Cea mai puternică și înverșunată rivalitate între celebrele stele ale ecranului

Maria Iacobini și Helene Makovska

în puternica dramă

ADIO TINEREȚE!

Capo-d'operă pasională în 7 acte de romancierii Canasto și Ottolia.

Film Sarpic

Grădina și sala Cinema SIDOLI

Luni 11, Marți 12, Mercuri 13 și Joi 14 Septembrie

Zilnic 1 matineu ora 5 jum. și seara la 9 jum.

Deschiderea stagiunei de iarnă cu cel mai frumos film apărut până azi.

Lux uimitor. — Operă completă. — Toalete Ultimele modele.

FRUMOASA SALBATICA

La jolie sauvage

Dramă moderna de salon in 6 mari acte, jucată de celebra artistă **Priscila Dean** bine cunoscută publicului din filmul Fecioara din Stambul. Atențiune: Acest film este ultima creație a celebrei artiste Priscila Dean. Cu toată scumpetea filmului prețurile rămân aceleași. Programul viitor MACISTE IN VACANȚA. Se va rade cu lacrimi

TEATRUL ELISABETA

Compania de Reviste Fotache și Titi Mihailescu

VA JUCA MARILE SUCCESE:

Joi 14 Septembrie ora 9 jum. seara **Zdrâng-Zdrâng!** jucată în Capitală peste 100 de ori

Vineri 15 Sept. ora 9 jum. seara **Viață, Viață, cum te treci!** (numai pentru domni și doamne)

Sâmb. 16 Sept. ora 9 jum. seara **RASPUTIN** revistă picantă numai p. domni și doamne

Biletele de pe acum la Cassa Teatrului.

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obțineți numai la Fotograful Curții Regale **WEISS** Iași Piața Unirei.

Liceul Particular de fete „M. KOGALNICEANU"

Str. Căpitan Păun 8

Se aduce la cunoștința părinților și elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu" își redeschide cursurile odată cu școlile publice la 22 Septembrie a. c., în același local în care a funcționat până acum.

Liceul este asimilat cu școlile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral același ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început și se fac în fiecare zi de lucru între orele 9—12 și 4 6 la cancelaria școlii, strada Căpitan Păun 8.

Profesori asociați:

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.

Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iași,

D. M. Cădere, prof. def. școala norm. „V. Lupu", fost secr. general.

C. Botez. prof. def, Lic. Național.

A. Bălsanu, prof. def. Liceul Național și Gimnaziul Ștefan cel Mare.

Gh. Fințescu, prof. def. Lic. Național.

I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,

Titus Patriciu, prof. def. Șc. Comercială.

V. Petrovanu, prof. def. Șc. norm. V. Lupu și liceul militar fost director al inv, primar.

I. Rick, prof, def. șc. norm. Lupu, fost sub-director a l inv. particular.

Cereți pretutindeni

MIȚULIN

cea mai bună pasta de curățit ghetele albe și colorate, de pânză, antilopă, etc.

Se află de vânzare la drogherii și magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iași

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara, celebritatea mondială D-ra Pina Menichelli apare în L'age Critique (VÂRSTA CRITICĂ). Superbă dramă de salon pusă în scenă de Marele artist Amleto Novelli. Intregul program 8 mari acte.

— Grădina și sala Cinema Sidoli.—Astăzi și în zilele următoare se va representa opera complectă FRUMOASA SALBATICA dramă modernă de salon în 6 mari acte jucată de celebra artistă Priscilla Dean.

Programul viitor MACISTE IN VACANȚA.

gură „*ședință*". Numele lui Marcel capătă renume mondial.

La 14 Iulie 1897, Marcel Inoise pentru totdeauna salonul său, pe care de la 1882 îl conducea în aristocratica rue d'Echelle. Clientela sa era dezolată, el declară însă că a câștigat în zece ani milioane și că dorește să'și realizeze—împreună cu soția, visul vieții sale: să călătorească departe, departe de tot. Spre Italia, Grecia, Egipt, India...

Când porni însă la drum, se opri îndată. Intrerupse călătoria sa mond ală, chiar la câțiva chilometri de Paris pentru a'și cumpăra o proprietate — un castel vechiu cu 120 hectare teren.

De atunci trăește cu soția sa în castelul *Theil*, unde o întinsă cultură de păsări îi face mare bucurie. Maestrul frizer s'a transformat într'un maestru fermier. Intr'unul din pavilioanele parcului, Marcel a pus să fie reconstruit fidel salonul său de frizerie—de odinioară. Aceasta ca o amintire recunoscătoare. Castelanul Marcel are și blazon: un fier de ondulat *pe un fond de aur*. I.

Cetiți pag. 4-a

pe funcționari la solidaritate și la încredere în conducători.

Banchetul

Intrunirea e terminată.

D. Schina în ovațiuni e condus la piața unirei unde asistența e fotografiată de d. Zaharia Weis, în chip artistic.

La ora 2 a avut loc în sala Binder un banchet, într'o mare înălțare sufletească.

Cu trenul de 7.35 seara d. Schina a părăsit localitatea. condus de numeroși funcționari.

Informații

x *De către d. Eugen Petit, primul președinte al Tribunalului, s'a deschis Sâmbăta testamentul defunctului Heinrich Rosenbaum. Fiind scris în limba germană, tribunalul a hotărât numirea unui expert privat și mâine se va proceda la traducerea cuvenită.*

In articolul intitulat *D. Codreanu încearcă o diversiune*, apărut în numărul nostru de Sâmbătă și semnat de către d. dr. Blumenfeld, s'a zeținut din eroare în loc de „extorcare de bani" exorocare".

Diferența este evidentă și deaceia se impune o rectificare.

Absolvenții școalei comerciale superioare din Iași, seria 1914, se vor întâlni la Iași, în localul școalei, în zilele de 24 25 septembrie stil nou.

Informațiuni la adresa d lui Vasilescu A. Eugeniu, gara Filaret-București.

※ *Pentru o fetiță orfană.* — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Opinia a subscris	50	lei
Părintele C. Știubei	20	„
I. Schönberg	40	„
Comenduirea Pieții	12	„
Efrida și Const Stoub	20	„
Total	142	lei

x Un anume Petru Dumitriu fiind urmărit pentru diferite fapte, a fost arestat de jandarmi pe când era adus în oraș, în drum a înghițit două pastile de sublimat și în chinuri grele a încetat din viață.

※ Inscrierile și Reinscrierile la Conservatorul din Iași se fac dela 1 — 14 Sept. inclusiv la cancelaria școalei între orele 10 — 12 și 4 — 6 pe formulare anumite.

※ Direcția Școalei Comerciale Elementare de fete face cunoscut că se mai primesc înscrieri până la 15 Sept. c. în localul școalei din str. Lascar Catargi 25,

In fața unei săli arhipline d. Manger și-a desvoltat aseară conferința asupra piesei „Der Dybick" de An-Sky.

Făcând o minuțioasă analiză a psihologie personagiilor protagoniste a operei, la lumina criticei celei mai obiective, oratorul a risipit vraja prin neasemuita-i eloquență. D-sa a concluis că „Der Dybick" nu e o operă mistică ci strict reală, elementele și constitutive fiind nu produsul imaginației lui An-Sky ci al sufletului poporului.

Oratorul a fost călduros felicitat.

Societatea *„Viața Românească"* având constrait în localul ei o sală specială pentru ședințe și expozițiuni de artă, a binevoit să cedeze această sală pentru un timp limitat, pictorului nostru ieșan O. Briese care va inaugura prima expozițiune în acest palat la 1 Octombrie ă. c.

Expoziția va cuprinde pe lângă picturile anului acesta și o bogată colecțiune de desene din ultimi ani.

D. Th. Jellea, președintele asociațiunei farmaciștilor, și-a dat demisia din această demnitate.

Pentru rezolvirea acestei chestiuni, asociația a convocat o întrunire plenară a membrilor.

Comitetul bibliotecei universității, se va întruni în cursul săptămânei sub președenția d-lui rector, spre a lua în primire biblioteca de la d. Pascu, care a fost scos din directorat pe ziua de 1 Septembrie.

Pentru podgoreni — Sfătuim pe podgoreni să-și păstreze sângele rece și nu să dee în spectacol cu debitanții de vin, crefnd o atmosferă încarcată de crezii economice. Prețul vinului la producător nu-l poate stabili prefectul de poliție, ci numai calitatea mărfei și oferta și cererea.

Nici n'au de ce se alarma podgorenii Alarma lor depreciază și mai mult valoarea produsului.

Iată câteva fapte de natură să ne facă să prevedem un preț rezonabil pentru vin. Strugurii s'au lăsat 1 bani la export. Bassrabia și Ardealul vor trimete struguri lor în Polonia și Cehoslovacia. Vinul din vechiul regat va avea mai multă căutare penrru consumație internă.

De la 1 Ianuarie 1922 până la 1 August s'au exportat 5 milioane litri.

Elveția a cumpărat mult vin roș dela Banca Viticolă. Transportul îl face o Societate din Viena, cu cisterne speciale pe care le încarcă acum în regiunee Focșani.

Vom publica un articol de ordin economic asupra situația vinului în România.

Astă noapte, bătrâna Paraschiva Hristea Petrovici, din Mahalaua Sturza, după o petrecere în stada Socola, venind acasă a încetat subit din viață.

ECOURI

— Cu multă plăcere luăm cunoștiință de faptul că distinsa și mult drăgalașa domnișoară Coca Gallstein din Iași s'a logodit cu d. ing. R. Rosentower din Câmpulung.

Cele mai călduroase felicitări tinerilor logodiți și familiilor lor.

— Compania de reviste Fotache și Titi Mihailescu care a repurtat succese în orașele principale din țară va da și în orașul nostru 3 reprezentații, Joi, Vineri și Sâmbătă la Teatrul Elisabeta.

Vor reprezenta revistele: Zdrâng Zdrâng; Viață, viață cum te treci (numai pentru domni și doamne) și Rasputin (revistă picantă pentru domni și doamne!

Biletele se vând de pe acum la casa teatrului.

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele că în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase.

— Intr'una din cele mai mari săli de spectacol din localitate, vor avea loc în curând grandioasele festivaluri ale asociației „Macaby".

Tolstoi și Sonata Kreutzer

Dacă prin artă înțelegem puterea de evocațiune a vieței reale, fără să mai cerem alte condițiuni, atunci desigur TOLSTOI este cel mai mare artist din câți a produs vreodată omenirea.

In celebra scriere *„La Sonata Kreutzer"* eminentul scriitor ne înfățișează viața exterioară și sufletească modernă, împreună cu toate condițiunile de naștere, desvoltare și peire și cu toate înfățișările ei.

O operă cu asemenea calități este incontestabil o capodoperă a geniului omenesc și TOLSTOI poate fi numit unul dintre cei mai mari genii ai literaturei.

In puternica scriere *„La Sonata Kreutzer"* TOLSTOI se arată eminamente suggestiv; viața ce ne o trezește în suflet și cu care ne copleșește, își are isvorul în condițiunile actuale ale conștiinții noastre.

Inscenarea și montarea sunt irepros abile.

Intreg ansamblul de interpreți trăesc cu adevărat rolurile visate de autor.

De aceea se explică cum filmul *„La Sonata Kreutzer"* a obținut și obține actualmente în lumea întreagă succese necunoscute încă, în analele Cinematografiei.

— ULTIME — INFORMAȚIUNI

x Sâmbătă după amiază am primit somațiunea prin portărei a d-lui M. Codreanu. Din pricina aglomerației de materie, vom publica mîne explicațiile d-lui Codreanu la întrebările puse de noi.

Totodată, vom adăoga lămuririle noastre asupra punctelor esențiale peste care directorul Teatrului alunecă ușor, și vom scoate în evidență a cui este răspunderea că intrarea teatrului se prăbușește și că conducerea instituțiunei merge anapoda.

x Piața Valutară. *Judecând. după paritatea Bucureștilei leul pare a fi scăzut din nou la Paris.*

Intr'adevăr, devizele din capitală sunt foarte urcate. Francul francez 11 lei 55, Lira engleză 670 lei, lira italiană 7 lei, 10, coroana cehoslocacă 4 lei, 95, dolarul 154.

Marca germană 11½, coroana austriacă 0.19½, marca poloneză 2 bani 25.

x Camera de punere sub acuzare, a respins apelul fostului deputat Tanasă care continuă deci a fi menținut arestat.

Eri a avut loc la primărie o consfătuire în chestia albumului care va fi înmânat suveranului cu prilejul încoronărei,

D. C. Toma, a dat explicațiile dorite, în sensul că albumul să fie o icoană vie a Iașului, în zilele de război și refugiu.

Se constituie apoi o comisiune care să se ocupe cu alcătuirea acestei opere.

Fac parte din comisie d-nii C. Toma, Mihai Sadoveanu, Tafrali, Popovici directorul școalei de Bele-Arte, N. A. Bogdan, Părintele Cicerone Iordăchescu, Emil Vasiliu-Voinea, Emil Diaconescu, M. Codreanu, Frățiță și C. Sateanu.

Din sânul acestui comitet, se alege o comisiune din d-nii Sadoveanu, Tafrali și N. A. Bogdan, care să adune materialul necesar.

x Toți D-nii ofițeri în retragere, rezervă și veterani cu domiciliul în orașul și județul Iași, sunt rugați a se prezenta urgent la Comenduirea Pieței Iași, pentru a fi înscriși în registrele respective, conform Deciziei Ministeriale No. 632 din 24 August 1922.

x Intrunirea viticultorilor.— In sala Camerei de comerț, a avut loc Sâmbătă după prânz, o mare întrunire, provocată de sindicatul viticol.

Au participat un mare număr de podgoreni, angrosiști de vinuri și de cărciumari.

D. dr. Antonom Georgescu, președintele sindicatului, cedează prezidența întrunirei d-lui Th. Jelea, care e vice președintele sindicatului.

D. Jellea arată rostul întrunirei

D. Asibal Ciurea, face apel la d. Ștefăniu, președintele Camerei de comerț, de a face ca și Camera de comerț, să protegiască produsele podgoriilor din Iași.

D. N. V. Ștefăniu, prezidentul Camerei de comerț, zice că a recomandat în totdeauna străinătății cu stăruință produsele viilor din Moldova si în special cele din Iași. A luptat în totdeauna pentru liberul export al vinului și poate ca și de azi înainte să dea un concurs devotat, pentru protegoirea produselor ieșene.

Iau cuvântul apoi în discuțiunea chestiilor la ordinea zilei, d-nii I. Zippa, Anibal Ciurea, Th. Jellea, „Neustat și alți.

D. dr. Georgescu face un razumat al dezbaterilor, după care adunarea în perfect acord, hotărește protegurea produselor viilor din Iași.

D. Jellea mai face un apel pentru a se duce lupta contra acelora, cari introduc vinuri falșificate, ceia ce deasemenă se admite de adunare.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Englezii ocupă Dardanelele

-- Turcii nu vor fi admiși la Constantinopol --

Ocuparea Smirnei

București.— Din Smirna se anunță că grecii au încetat ori-ce sforțări de rezistență și evacuează în grabă orașul, pe mare.

Avangardele turcești au ajuns la periferia orașului și așteptă întăriri pentru a proceda la ocupațiune.

Comandantul turc a trimis parlamentari, cerând predarea Smirnei.

Regiunile litoralului sînt ocupate treptat de trupele turcești.

*

Vasele aliate au debarcat trupe la Smirna pentru a protegui averea și viața supușilor lor. Anglia apără interesele Olandei, Belgiei, Elveției și altor state care n'au reprezintanți direcți.

Aliații au hotărât să ia măsuri în comun pentru a preveni o catastrofă la intrarea turcilor în Smirna.

*

Presă engleză este unanimă în a recunoaște gravitatea momentului.

„Morning Post" scrie că faptul precumpănitor al zilei este situația orientală.

Anglia nu se va retrage sub nici un cuvânt de la Constantinopole. Ea va căuta să îngrădească armistițiul grecoturc numai asupra Asiei Mici, excluzând aducerea în discuție a Strâmtorilor și Traciei răsăritene.

Chestiunea strâmtorilor se va hotărâ ulterior. Anglia nu va tolera un atac la libertatea accesului în Marea Neagră.

*

Ziarul „Times," într'un lung articol de fond, amintește de relațiile kemaliștilor cu bolșevicii de la Moscova.

La telegrama de felicitare a bolșevicilor, Kemal s'a grăbit a răspunde, zicând:

„Rusia a fost prima putere care ne-a oferit o mână de ajutor în vremuri grele".

Faptul este semnificativ — sonne „Times" — și trebue observată unirea barbariei bolșevice cu barbaria turcească. Această unire e un avertisment către popoarele civilizate din Apus. El trebue să arate nevoia imperioasă a unei acțiuni comune.

*

Publicul salută cu mulțumire — continuă „Times" — declarația guvernului britanic că nu va permite o știrbire a libertății strâmtorilor. Această libertate este unul din motivele pentru care am dus războiul cu Turcia și nu putem părăsi cele ce a fost deplin câștigat.

Ocuparea țărmului aziatic al Dardanelelor, de către trupele engleze, credem că poate fi socotită ca fapt împlinit și ca o dovadă că guvernul britanic își va menține comanda asupra regiunei Strâmtorilor.

In urma victoriei, guvernul Kemalist nu s'ar mărgini numai la pretenții inadmisibile în Anatolia, ci ar ridica, desigur, și pretenții absurde asupra Constantinopolului și Traciei. Iată — încheie „Times" — lucruri care nu se pot admite, căci îndeplinirea lor ar însemna un nou război în Balcani.

Un alt scandal la Dorohoi

— Iarăși trupa Kanapoff.— Ce face d l Capră — Oprirea unui spectacol.— Mulțimea evreiască insultată. — Autoritățile și întrunirea evreiască —

Dorohoi.— In seara de opt Sept. c. urma să aibă loc o reprezentație a trupei Kanapof. Pildele dela Huși și Vaslui au găsit imitatori;—spectacolul a fost tulburat, dar ceiace este mai grav e că semnalul scandalului a fost dat de d-l Capră, consilier comunal și ofițer al stării civile.

Faptele redate pe scurt sunt următoarele: în seara reprezentației la ora 9.20, pe când sala era tixită de lume, apare d-l Capră și cere oprirea spectacolului și evacuarea sălii de către poliție pe motivul că reprezentația nu e autorizată și de Primărie. Câțiva din fruntașii evrei intervin atunci pe lângă d. Capră și-l roagă ca întrucât autorizațiile de Prefectură și Poliție au fost autorizate, să dea și d-să autorizația verbală, aceasta din condescendență pentru numerosul public prezent. Orice insistență a fost însă zadarnică iar d-l Capră devenise țap și se agita tot mai mult.

Văzând cele ce se urmăresc și starea de agitație în care se afla mulțimea, d-nii dr. Binder și avocat J. Chises se duc la d-l prefect acasă, pe care-l găsesc bolnav în pat. Aceasta se arată vădit nemulțumit, trimete imediat la fața locului pe polițai și pe directorul prefecturei și dispune chiar ca la nevoe să se aducă trupe pentru menținerea ordinei.

Rugat din nou cu stăruință să aștepte ordinul prefectului, d-l Capră strigă în gura mare că prefectul n'are a se amesteca în această chestiune, pune să se scoată becurile dela lămpi și însărcinează pe fratele său, elev în clasa VII de liceu, să închue ușa și să plece. Toate aceste dispoziții le dă preferând necontenit insulte la adresa publicului prezent. Intre timp sosește ordinul în scris al prefectului, reprezentația începe la orele 11 într'un sgomot infernal și într'o stare de spirit lesne de înțeles.

*

De pe urma faptei sale dl. Capră s'a ales cu o reclamație la par het pentru abuz de putere și alta la Barou pentru insulta colegilor.

Lucrurile nu se reduc însă numai la aceasta. A doua zi, Sâmbătă 9 Septembrie a avut loc o mare întrunire publică de peste o mie de oameni prezidată de dl. doctor Binder și la care au luat cuvântul d-nii Jon Chises, studenți Lamscher și Moscoviei, d-rul Binder și d. Iulius Fischer. S'a numit o comisiune compusă din: dr. Binder, dr. Axler și dr. Segall consilieri comunali; avocații Jan Chises, Solomon Zalman' Solomon Seltzer și Carol Segall, Lazăr Bersl, Moritz Finkelstein și Herman Bercovici ca președinți ai diferitelor societăți din Dorohoi și încă vre o opt, care să prezinte moțiunea autorităților. Intreaga asistență a întovărășit delegațiunea la locuința prefectului și a primului.

Prefectul Timuș, bolnav în pat, a primit deleg țiunea expunându-și regretul de cele întâmplate. Partea curioasă este mărturia prefectului că în Ziua spectacolui pe la ora 6, dl. Capră l-a prevanit că va ouri reprezentație, că d sa l-a sfătuit să renunțe la acesta, și totuși d-sa a perseverat a-și îndeplini planurile.

D. Timuș a promis că va da populației evreești satisfacția cerută.

D-l primar Tomazu, revenit în oraș, a declarat că cererea populației evreești ca d-l Capră să fie demis nu poate fi satisfăcută, dar subt altă formă se va da satisfacția cerută și că va da un comunicat în acest sens. După răspunsul evaziv al primarului, este iminentă demisia din consiliul comunal a d-lor dr. Segal, Axler și Herșcu Beraru, reprezentanții evreilor în consiliu. Aceasta întrucât în moțiunea votată la întrunire se cere demiterea d-lui Capră sau în caz contrar demisiunea colectivă a consilierilor comunali evrei.

Revoltă în Rusia

Bucureșii.— Din Helsingfors se telegrafiază că mari revolte au izbucnit în Rusia meridională.

Crincene lupte se dau între gărzile roșii și răsculați. Mai multe vase de război sînt concentrate la Sevastopol.

Se afirmă că guvernul din Moscova a acordat autonomie Rusiei meridionale și Crimeei.

„Academia Populară de Muzică" din Iași

Autorizată de Ministerul Artelor, va lua ființă pe ziua de 1. Octombrie a. c., când, sub îngrijirea d lui Const. I. Baciu, profesor de muzică la școala normală „V. Lupu", își va deschide cursurile la școala primară de băeți „Gh. Asachi" str. Negruzzi.

Se vor preda: Teoria și solfegiu, Armonia, Istoria Muzicii, Psichologia și Petagogia, Orchestrație (curs complimentar), Piano, (pentru începători și curs complimentar obligatoriu).

Ansamblul coral și Lecțiuni pedagogice

Profesori dela stat și programa conservatoriului.

Inscrierile și informațiunile la Magazinul de muzică „Brașcu".

P.S.—Persoanele cu glas doritoLre a cânta în corul școlii pot cere înscrierea numai pentru cor, în care caz vor fi scutite de orice taxă, cu singura obligațiune a lua parte la un curs complimentar de teorie și solfegiu.

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p. m
— Str. Armeană 4 — 6

Gravele tulburări la Atena

— Uriașe manifestații de stradă.— Se cere abdicarea Regelui.— Singeroase lupte cu armata.—Măsurile guvernului.—

București — O telegramă particulară sosită aici din Grecia, anunță:

Grave tulburări au izbucnit la Atena. O uriașă manifestațiune naționalistă a avut loc pe străzi și în fața palatului regal. Mulțimea a cerut abdicarea Regelui. Localul fostei legațiuni turcești a fost complect devastat.

Intervenind armata, o crâncenă luptă a urmat pe străzi. Trăsurile de ambulanță ridică morții și rănițiii.

Străzile au fost ocupate de patrule. Noui trupe au sosit în Capitală.

*

A fost convocat de urgență consiliul de miniștri. Primul ministru Sculudis a opiniat pentru aplicarea stărei de asediu și a ordonat arestarea 50 instigatori.

Ora 3 d. a.

Romînia și situația din Orient

D. Brătianu la Rege.—Plecarea primului ministru în străinătate,—Intrevederile diplomatice.

O intervenție a diadohului la regele Ferdinand.

BUCUREȘTI. — Regele a primit ieri pe d. Ionel Brătianu cu care s'a întreținut câteva ore neîntrerupt asupra situației externe și în special asupra problemei grecești.

In cercurile guvernamentale se vorbește de o imediată plecare a primului ministru la Paris și Londra.

*

Tot ieri d. Brătianu a avut lungi întrevederi cu miniștrii Angliei, Franței și Italiei.

Pe de altă parte, d. Duca a conferit mai mult timp cu ministrul Greciei.

*

Circulă svonul că diadohul George al Greciei a trimis emisari la București cu o scrisoare către Regele Ferdinand în care-l roagă ca Mica Antantă să stăruie de urgență la Marile Puteri pentru încheerea unui armistițiu în 48 de ore.

Dăm știrea sub rezervă.

Loca Gallstein
Ing. R. Rosentower
Logoditi
Iași Câmpu-Lung

CINEMA MODERN
VINERI 15 SEPTEMBRIE
.:. *Celebra montare* .:.
Sonata Kreutzer
— după cenia ul autor —
LEW TOLSTOI
Capt vantă capo-d'operă în 2 SERII 11 ACTE 6000 m. și se vor reprezenta ambele odată. Reprezentațiile vor începe exaăt la orele anunțate

Reintors din vilegiatură
s'a redeschis
Cabinetul dentar
Medic dentist
H. D. MOLDVAN-GRUNBERG
Str. Ștefan cel Mare No. 3
Cassa Kiesser
Consultați 9 12 și 3 6

DOCTORUL
C. Gancevici
Vechi intern al Spitalelor din București
Specializat la Paris și Berlin în
BOALE DE PIEPT
Medic-șef al Sanatoriului Bârnova
Consultații: Luni, Mercuri, Vineri dela 10—12
Str. Lascar Catargiu No. 38
(Piața Sf. Spiridon)

Butoaie de Fag
în bună stare, potrivite pentru murături sau altele. De vânzare la
Fabrica Elefantul
Iași str. Sf. Lazăr

FETE
se angajează imediat ca vinzătoare la chioșuri de ziare
A se adresa d-lui C. Belec chioșeul din fața Mitropoliei.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
FOST ASISTENT UNIVERSITAR
BOLI DE COPII
CONSULT. 2—4
IAȘI - STRADA GH. MĂRZESCU No. 19 - IAȘI

Sobe teracotă
culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.
J. ZLATOVICI
Muzeior 40

Licitație
In ziua de 12 Septembrie 1922 se va vinde prin licitație publică pentru eșire din indiviziune la tribunalul Iași secția 3 casa din Iași despărțirea 3 strada Barthelot No. 9 fostă 40 sfinți, compusă din 7 (șapte) camere, antret, bucătărie, spălătorie și camere pentru servitori, având instalație de apă, lumină electrică, canal, closet, șură pentru lemne. Licitația va incepe de la 350.000 lei (trei sute cinci zeci mii lei.

Agenți capabili
pentru achiziții de asigurări de viață și incendiu, găsesc angajament durabil în bune condițiuni.
A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iași.

VOIAJOR
cinstit, rutinat, energic, caută plasament la o casă serioasă pentru desfacere de mărfuri
A se adresa la ziar.

4)

TEODOR VICOL

S'a dus şi părintele Vasile

— Nuvelă —

MOTTO: Dumnezeu cu dumnezeu,
Dar tu singur nu fii rău.

Ce larg câmp de muncă e aşternut încă dinaintea savanţilor!...

Tăcuseră ambii soţi. Ce gândeau ei? Silinschi, culcat pe spinare, privea în sus spre tavan, iar soţia, răzemată pe cot la marginea patului, privea în jos spre podele. Însă privirile lor nu se opreau în casă, ci păreau că trec departe în afară, într'un spaţiu fără fund, în viitorul vieţii omeneşti.

Au trecat patru ani de viaţă... în războiu... de la 1914 şi până acuma... 1918 — ca şi cum ai fi aruncat nişte ani în glod. Şi poate încă omenirea, dacă nu se va trezi, va mai suferi vreodată...

Dar cânva pe tot globul pământului va răsuna trâmbiţa fraţiei. Cândva... şi nebunii vor înţelege că viaţa e scumpă. Şi atunci îşi va lua locul cuvenit medicina. Se va pune la dispoziţia ei toate mijloacele pentru cercetări şi studii.

Se vor descoperi medicamente noui. Vor fi destul câteva injecţii — ţi nu mai vezi epidemii.

Cândva! Ah, ce greu de suportat...

— Of, dă-mi puţin vin, Katea, cere Silinschi trezit din gânduri. Să ridice slăbit cu totul. I se părea că ultimele-i puteri se smulg din corp şi se topesc, se descompun...

— Dar nu bea mult, Vanuşă. Îi oferi soţia paharul cu vin roş. Îţi face rău.

— Dacă ar fi numai atâta rău, oftează doctorul. Ce n'am pătrecut eu? În 1915 — abdominalul. Anul trecut — exantematic. Reumatism. Şi toate acestea, dragă, au lăsat urme în inimă. Eu simt, că inima nu mai poate... Uită-te, pune mâna asta pe puls.

Soţia puse mâna pe puls.

— Se poate? intră încetişor Melinte. Ce este? Eu plec în oraş după neocolvarsan. Poate că d-l medic primar găseşte undeva, după cum ne-a promis eri.

— Pleacă. Însă... nu ştiu... dacă m'a ajuta. E târziu. Of, inima mea! Capul meu! Aer... Îi isbucni sângele pe nas.

***

Era o zi de pe la sfârşitul lui Aprilie. Soarele primăverii părea că se oprise drept deasupra pământului şi de acolo, din sânul spaţiului nemărginit privea în jos nedumerit.

Oare el, un altcineva — un dumnezeu oarecare — a putut să ridice de pe pământ haina iernei şi să transforme fiecare ungheraş al pământului într'un izvor de viaţă tânără?

Aşa uneori creatorul priveşte opera creiată de el şi par'că nu-i vine să creadă, că el este în stare să creeze aşa ceva.

Soarele lui Aprilie! Văzuta-ţi, dumneavoastră Basarabia de mijloc sub acest soare atunci... în anul 1918?

Aceeaşi codri, ca şi acum un an în urmă, când erau sub mână lui Kerensâhi, se aşterneau în zare, ca un covor verde întunecat, pe coalmea dealurilor, ce se pierdeau la nord, paralel cu Răutul.

Doar că copacii pe multe locuri erau mult mai rari, căci în timp de un an fără cârmă i-a tocat cine a vrut şi cine a putut.

Bătea un vânt uşor. Şi zgomotul lui măreţ şi intens şi aproape ritmic, întrerupt de o profundă linişte, te adormenea şi te făcea să crezi, că răsuflă un piept sănătos şi voinic al uriaşului din poveste.

Iar prin adierea vântului zburau din când în când din tufari note dulci din serenada unei privighetoare. Păsărica cânta şi apoi tăcea, par'că ar fi ascultat — zboară spre ea sau nu acela, cui îi este dedicat cântecul.

La marginea pădurei, pe vârful unui stejar puternic, cânta grăbit un cuc. Ce-i pasa lui că s'au schimbat stăpânii? Nu de mult era stăpân pe p dure un singur om, un proprietar bogat şi acuma... deocamdată e stăpân poporul.

Iar de la marginea codrilor şi până în malul Răutului să aşternea un câmp arabil.

(Va urma)

„OPINIA" IN ŢARA

VASLUI

Teatrale.— Sâmbătă 16 Septembrie va avea loc în sala teatrului Judeţian o reprezentaţie extra-ordinară organizată cu ocazia aniversării a patru ani de activitate rodnică a Societăţii filantropice „Ajutorul", ce concursul Asociaţiei Sportive „Hakoah" din Iaşi. Se va reprezenta după cererea generală scene din succesul revistei „Calabalâc" precum şi grandiosa Feerie-Fantasmo-Alegorică de Goll. Se pregătesc mari surprize publicului. Direcţia Artistică o are D-l Leo Gerson.

Tablourile sub îngrijirea D-lui F. Solomon. La pupitru Dl. V. Darim, La pian D-l Schymi, Maestru de gimnastică Dl. V. Ezră.

Se prevede un succes deplin.

Sportive.— Duminică 3 Sep. a avut loc un matche amical de foot-bal între echipele Junimea — Bârlad şi „Isbânda" Vaslui.

Ca arbitru Dl. Sub, St. Picioranga, a fost cât se poate de împarţial şi corect.

Rezultatul definitiv a fost 1-0 pentru echipa „Isbânda". Vasluiu.

O.

BOTOŞANI

Moartea judecătorului Baroncea. Ca fulgerul s'a răspândit Vineri seara vestea morţii lui Bogdan Baroncea Jud. de Instrucţie al Trib. Botoşani, fost unul din cei mai destoinici magistraţi. Moartea sa a produs în tot oraşul o vie emoţie.

Ca magistrat şi-a făcut pe deplin datoria până când crunda boală l-a trântit la pat. Baroncea moare în vrâstă numai de 36 ani lăsând în urmă soţia şi 3 copilaşi.

Luăm şi noi parte la durerea familiei şi transmitem condoleanţele noastre.

*

Un internat al Liceului Laurian. Monumentala clădire a Liceului Laurian distrusă de incendiu în timpul războiului de Ruşi, în urma reclădirei, va fi gata în cursul acestei luni, iar de la 1 Decembrie va începe să funcţioneze. În fruntea acestui Liceu se află ca director d-l V. Luca, unul din cei mai distinşi profesori ai judeţului nostru.

Odată cu deschiderea cursurilor va începe să funcţioneze pe lângă acest liceu un *internat* care va primi deocamdată 80 elevi în condiţiuni materiale mult mai uşoare de cât în centrele mari.

Se pune multă nădejde în educaţia, instrucţia şi întreţinerea elevilor la acest internat, care va avea programul de activitate ca la liceul Mânăstirea Dealului afară de instrucţia militeră care va fi înlocuită cu diferite lucrări practice.

L. Adler

MARAŞEŞTI

Pelerinajul învăţătorilor şi Institutorilor congresişti.— Un număr de peste 80 de învăţători şi institutori din toate unghiurile ţărei în frunte cu d. V. Nicolescu vice-preşedintele asociaţiei generale a învăţătorilor, au venit la Mărăşeşti pentru a aduce un pios omagiu eroilor morţi pentru patrie. Au fost primiţi de autorităţile comunale în frunte cu d-l Al. Vasiliu şi şcolile din localitate.

D-l C Stoica Directorul şcoalei de băeţi le-a urat bună venire. În accente puternice a glorificat eroii. Relevând că învăţătorii sunt aceia care au ţinut veşnic caldă şi aprinsă flacăra patriotismului, sădind în sufletele atâtor generaţiuni pe Dzeu, Rege şi patrie şi că pot păşi astăzi cu smerenie aci, dar şi cu adâncă satisfacţiune a datoriei de apostoli îndeplinită până la capăt.

După aceasta, pelerinii, elevii şcoalelor şi autorităţile locale s'au îndreptat la cimitirul eroilor unde s'a oficiat un parastas. Învăţătorii congresişti au depus o frumoasă coroană de flori pe mormintele eroilor.

D. Nicolescu a ţinut o frumoasă cuvântare.

Au mai vorbit d-nii Iftimie Novac (Putna), preot Gavrilescu (Dolj) Gh. Vâlcu (Putna), Popovici (Iaşi), Al. Vasiliu, Nicolaescu (Bucureşti), Stănescu-Zănoagă (Romanaţi), P. Anghel (Putna), Nicolescu Lungu (Argeş), Paulian (Ilfov).

Şcolarii Chiriliă şi Moricel Ivan au recitat frumos versuri.

Seria cuvântărilor o închide d-l C. Stoica mulţumind vizitatorilor pentru cinstea ce a făcut-o localităţii. D sa vădit emoţionat, spune că pelerinii vizitând această localitate, în loc să găsească o cetate (renovată) a găsit biserica, şcolile şi întreaga localitate numai ruine şi jale, că localitatea a fost distrusă de marele război, şi că nu s'a refăcut din cauză că suntem săraci, iar guvernanţii ţărei nu s'au gândit de loc să dea o mână de ajutor pentru refacere.

La ora 15 pelerinii au plecat spre gară părăsind localitatea cu diferite trenuri.

Sig.

Institutor

cunoscut cetitorilor „Opiniei" dispunând de câteva ore libere, doreşte preparaţie de curs primar saŭ de primele clase de gimnaziu. Adresa str. Sărărie 89.

De vânzare

10 hectare vie cu rod, livezi, pădure, casă de locuit şi atenanse, cu una sută mii lei. Informaţii la ziar.

Cea mai bună apă
MINERALĂ PURGATIVĂ
cate acra de la
BREAZU
IAŞI
AUTORISATĂ DE STAT
Premiată cu medalie de aur la Exp. din Bucureşci 1894
Recomandată cu preferinţă de D-nii Medici
Efect prompt şi sigur
dosa mică, gust plăcut.
Cereţi dar numai
APA MINERALA DE BREAZU
Care se găseşte la toţi vânzatorii de ape minerale din ţară
Depositar general Fraţii Dr. Könyö Iaşi

Spirt denaturat
a sosit
LA CAMILA
Anastasie Panu 47.

„SARPIVIN"

Soc. Anonimă Română pentru industrializarea vinurilor indigene naturale

Capital Statutar Lei 5.000.000 — Emis lei 1.000.000

Ţinând seamă de nevoile industriei noastre pentru a-i putea da o extindere care să rivalizeze cu întreprinderile similare din străinătate şi a putea face faţă cumpărăturilor de vinuri noi am hotărât sporirea, în mod treptat „a capitalului iniţiat în limita trebuinţelor" căutând să cointeresăm şi o parte din marele public.

Astfel prin procesul verbal din 1 August 1922 am hotărât sporirea capitalului iniţial de 500.000 lei la 1.000.000 (un milion) printr'o singură emisiune de 1000 acţiuni la purtător.

Acţionarilor vechi li se rezervă câte o acţiune nouă pentru două acţiuni vechi rămânând ca 500 acţiuni să fie lăsate subscripţiei publice cu preţ de 500 lei acţiunea nominală, pentru care subscriitorii vor plăti 525 lei din cari 25 lei pentru fondul de rezervă plus 25 lei cheltueli de emisiune pentru fiecare acţiune.

Primul vărsământ de 30 la sută se va face până la 15 Septembrie a. c. Consiliul îşi rezervă dreptul de a dispune de restul acţiunilor nesubscrise la acel termen.

Subscrierile se fac la Soc. Coop. a Podgorenilor strada Ştefan cel Mare şi la Laufer et Sârcu Hotel „Binder".

Consiliul de Administraţie

LA ATELIERUL DE MODE AL
D-relor SCHNIRER
Str. Colonel Langa 7

Se primesc pentru reparat şi precălcat orice forme del fetru precum şi pălării noui, după ultimele mode. Se găsesc orice forme cachate pentru pălării de catifea. Efectuiază şi comenzi en-gros. Atelierul este bine asortat cu tot felul de furnituri.

Rugăm onor. clientelă a ne visita şi va fi pe deplin mulţumită.

„FULGERUL"

DIN BUCUREŞTI

Fabrică de Spălătorie şi curăţitorie Chimică
Strada Dragoş 25

Aduce la cunoştinţa publicului că pe lângă spălătorie am mai înfiinţat şi o

Curăţitorie chimică

instalată cu maşini din cele mai perfecţionate şi după ultimele cerinţi moderne, aşa că onor. clienţi vor putea fi bine serviţi cu curăţitul hainelor cât şi la lengerii.

Biroul fabricei: Cuza-Vodă 35 IAŞI.

Cu stimă
L. SEGAL

AU SOSIT
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

VIZITAŢI NOUL MAGAZIN
„DAMIAN"
Str. Cuza-Vodă 75, (vis-a-vis de Banca Moldova)
FRAŢII WOLFF

Asortat cu furnituri de Mode: Fanteziuri, Flori, Pamblici, Catifele, etc, Formele cele mai noui din Fetru, Catifea, Biber, Pluş
Deasemenea transformă orice formă din Fetru, Catifea Pluş pe formele cele mai noi
Se văpseşte vetrurile vechi în orice culoare

Franco-Română

Societate Anonimă de Asigurări Generale Bucureşti
Capital de reasigurări
500.000.000 frcs.
Face asigurări în condiţiunile cele mai avantajoase şi în toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viaţă în combinaţiunile cele mai variate.

Agenţia Generală, Iaşi
GH. V. SION Piaţa Unirei
Agenţia speciala Tg. Frumos
Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă
Agenţia specială, Podul Iloaei
Buchman et Maier str. Carol

De închiriat

de la 26 Octombrie st. v. (în total sau în parte) 5 magazine mari la parter şi 10 camere la etaj în noua construcţie din str. Gh. Mârzescu No. 34.

Se preferă birouri de bănci saŭ societăţi anonime.

A se adresa între orele 2-5 p. m la proprietăra d-na Aneta Tischler strada Gh. Mârzescu 36, etaj.

FIRME
comerciale, industriale, financiare, profesionale şi p instituţii cu PREŢURI PE JUMĂTATE comandaţi la
I. MAX
Str. C. Negri

S'A REDESCHIS
Cabinetul Dentar
al D-nei Dr.
Ol. Ciudin Niculcea

Onor. Clientelă e anunţată că se efectuiază după metodele cele mai noi orice lucrări referitoare la arta dentară. Extrageri de dinţi şi măsele fără durere.

Consult. 9—12 şi dela 2-6 Str. Carol 41 vis-a-vis de Universitate.

Cataloage
pentru şcoli, se găsesc gata la Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Mârzescu.

Mircea G. Serion
DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iaşi

Direcţiunea Regională R. M. S.
— IAŞI —

In ziua de Sâmbătă 16 Septembrie a. c. ora 10 dimineaţa se va ţine în localul Direcţiunei Regionale R. M. S. Iaşi, Str. Coroi No. 2 licitaţia publică pentru darea în antrepriză a construcţiei locuinţelor pentru funcţionari şi lucrători, pe terenul din dosul manufacturei de Tutun din localitate.

Valoarea lucrărilor va fi de aproximativ 3,000.000 lei

Ofertele se vor prezenta în plicuri închise şi vor fi însoţite de recipisa Casieriei Direcţiunei Regionale R, M. S., prin care să se constate depunerea unei garanţii provizorie de 4 la sută adică lei 120 000 în numerar saŭ efecte publice garantate de Stat.

Planurile, caetul de saroini şi divizile se pot vedea în toate zilele la Serviciul Technic în Str. Săulescu No. 8 între orele 11-13.

Direcţiunea

No. 2265.

NOUL SALON
pentru
NUNŢI ŞI BALURI
vis-a-vis de Gimnaziul Ştefan cel Mare, lângă baia Pogor.
Cel mai luxos local construit după cerinţele higienice, cu aranjament modern. Se poate închiria chiar de astăzi.
Tramvai până la scară.

IMPORTANT
Biroul EXPRESUL din Piaţa Unirei face cunoscut publicului voiajor că pe lângă casa de bilete de C. F. R. a deschis şi o casă specială pentru vânzarea biletelor de călătorie pe vapoarele cele mai rapide şi confortabile a Societăţilor străine. Vinde şi reţine locuri pentru toate porturile din lume. pentru toate clasele, dând şi informaţiuni emigranţi lor.

CAIETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn şi muzică, cerneluri, genţi, etc.
Registre de contabilitate, hârtie de matasă, carnete, plicuri, etc.
Se vinde mai eftin ca ori-unde la
Librăria Centrală
Iaşi, str. Mârzescu 25 — EN GROS şi EN-DETAIL

ANUL AL XVIII-lea No. 4590

1 LEU EXEMPLARUL

JOI 14 SEPTEMBRIE 1922

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI — IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —

UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Biblioteca Universității Iași

Bulgaria și România

DESPRE INTERVIEWUL D-LUI STAMBULINSCHI

D. Stambulinschi, primul-ministru bulgar, a dat un interview „Aurorei". Interviewul este foarte curios.

D-sa vorbește despre reformele introduse de guvernul țărănesc dela Sofia: legea agrară, procedura civilă simplificată, impozitul progresiv asupra capitaliștilor, instrucțiunea publică, îmbunătățirea agriculturii, legea cooperativelor, a pădurilor, legea sindicatelor hidraulice, etc. Rezultatele acestor reforme ar fi miraculoase...

In timpul acesta, uniunea agrariană, uniunile meseriașilor și ale muncitorilor sînt în pronunțat progres. Aceste uniuni sînt stîlpii guvernării poporului.

Iar pe deasupra, — spune primul ministru țărănist, — Bulgaria a scăpat de regimurile personale, de pe urma cărora patria a avut atât de mult de suferit.

Aceste declarații n'au nimic straniu în ele: Niște reforme importante, care au schimbat radical construcția statului vecin

Dar straniul e'n altă parte. D. Stambulinschi adaogă: „Cu aceste reforme, am reușit să ridicăm un zid cu adevărat de oțel împotriva valului bolșevismului rus".

Această afirmație ne uimește. Primul ministru bulgar își bate joc de noi?

Astfel de reforme sunt vînturate și'n presa, și'n întrunirile românești. Partide politice țărănești și muncitorești, cu același caracter, s'au alcătuit și la noi. Dar atât aceste planuri de reforme, cât și organizațiile țărăniste și muncitorești — au fost prezentate de cercurile noastre din dreapta tocmai ca întronarea aici a regimului bolșevic de peste Nistru. Ciudat! Aici — bolșevism; dincolo — zid de oțel împotriva bolșevismului.

Falșificarea adevărului, din interes polemic, este clară. Reformele d-lui Stambulinschi n'au bolșevisat Bulgaria, — caci simpla existență a partidelor muncitorești.

Statul bulgar, eșind înfrînt din război, s'a înzdrăvenit în scurt timp. Valuta bulgară este incomparabil mai sus decît a noastră. Și doar valuta este barometrul situației economico financiare a unei țări.

Statul bulgar este bine sau rău guvernat? Dăm la oparte această întrebare, — căci pe primul plan trebue să stea altă chestiune: statul bulgar este guvernat conform voinței poporului? Răspunsul nu poate șovăi. Guvernul Stambulinschi este expresiunea voinței naționale, care — în mod liber — s'a manifestat pentru actualul guvern bulgar, ce-i susținut de enorme majorități parlamentare, eșite din alegeri serioase și slobode.

In Bulgaria nu numai aparatul parlamentar funcționează normal, ci și cel comunal și județan. Consiliile comunale de peste Dunăre s'au format prin alegeri. Acum, Bulgaria e'n preziua campaniei electorale județene.

Da, — în curînd bulgarii își vor alege și consiliile județene!... Nu-i ciudat? Pe cînd la noi și comunele și județele sînt guvernate samavolnic de Ministrul de interne... De aproape o decadă, Romînia nu mai cunoaște alegeri la Județ și Comună. Cît despre alegerile parlamentare romînești...

Bulgaria învinsă și mutilată, — nefăcînd însă jaf în banul public, administrându-se cu chivernisală și muncind intens fără să-și cheltuiască banii pe băuturi scumpe și articole de lux, — Bulgaria aceasta, mutilată și învinsă, condusă de însuși poporul, poate servi de exemplu în multe privinți, Romîniei victorioase și reîntregite.

M. SEVASTOS

Incoronarea și Ardelenii

— Memoriul către rege —

Anunțând hotărârea guvernului de a face cu orice preț încoronarea, ne-am exprimat convingerea că partidul Național nu va lua parte la reprezentația organizată de partidul liberal. Prevederile noastre s'au îndeplinit cu prisosință.

Cea din urmă adunare a Partidului Național de la Cluj a hotărât abținerea de la serbările încoronării. Tot atunci a fost redactat un memoriu în care Ardelenii expun motivele hotărârii lor.

D. Mihai Popovici a sosit la București, unde a cerut o audiență pentru a înmâna memoriul Suveranului.

Nici de astădată nu sperăm că mișcarea hotărâtă a Ardelenilor va avea vre-un efect. Inainte de a fixa programul încoronării, guvernul s'a îngrijit fără îndoială să și asigure asentimentul regal. Totuși, o repetăm, această izbândă cîștigată prin manevre abile nu va înlătura problema adevărată care se pune în chestiune: se vor putea începe serbările de încoronare în inima Ardealului, la Alba-Iulia, fără reprezentanții reali ai opiniei publice de peste Carpați? Dar șeful guvernului nu poate scăpa de sub fatala putere a pornirilor moștenite:

Ion Brătianu—Tatăl voia Ardealul fără Ardeleni; Ion Brătianu—Fiul voește unirea tuturor, sărbătorită pe pământul Ardealului, fără participarea acelei părți a Romînimii care a păstrat timp de veacuri netăgăduitele virtuți ale adevăratului suflet național.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Un munte mișcat din loc.— *„Credința care mișcă munții" este un proverb foarte bun, dar n'a fost de ajuns pentru a mișca muntele Morro de Castello din Rio de Janeiro, care împiedică mișcarea în portul capitalei Braziliene.*

De aceia s'au pus la contribuție întîi țăiunea, inginerii și capitalul American. Cu aer comprimat cu dinamită și cu alte unelte, ei au ajuns să miște Moro de Castello bucată cu bucată și să permită astfel libera desfășurare a afacerilor.

Ziarele din Lumea Nouă, aducând această știre, adaugă cu mândrie: nici chiar un munte nu poate sta împotriva priceperei și științei Americanilor.

CATE-VA NOTE

Munificiența d-lui Vintilă Brătianu față de Iași a fost din nou și cu prisosință pusă în evidență.

Intr'adevăr, cu ocazia ultimei sale vizite și față de inzistența primarului, d. Vintilă Brătianu a promis că va lua măsuri ca să se trimeată mărunțele la Iași.

Nu ne îndoim că întru cât este vorba de mărunte d. Vintilă Brătianu se va ține de cuvânt.

*

Un ziar de dimineață se ocupă și el în fine cu situația de la teatru.

Cele publicate poartă semnătura *Dama cu camelii.*

Pentru a fi mai adequată scrisului socotim că ar fi fost mai justă iscălitura *Dama cu surgălăi* sau *Hop și eu ca fata Lina.*

BLANZY

INSEMNARI

TEMNICERI

In închisorile din Ungaria zac o mulțime de români arestați samavolnic și a căror situație nu este cercetată cu lunile și chiar cu anii.

„Mâncarea care constă dintr'o supă fără carne — scrie confratele „Adevărul"—se dădea numai odată pe zi, împreună cu o jumătate pâne. Nimic altceva! Ziua întreagă deținuții siliți să facă cele mai grele corvezi, erau schingiuiți de gardienii închisorilor".

Iată o ediție ungurească a cunoscutelor mizerii de la Jilava noastră! Acelaș rău tratament se aplica deținuților socialiști și comuniști care erau duși pe targă în fața judecătorilor militari din Dealul Spirei... Temnicerii, fie români, fie unguri, se aseamănă și se aprobă reciproc. Dovadă că însuși consulul român din Budapesta, pe când protesta contra unei arestări ilegale, a fost insultat de poliția lui Horty; iar guvernul nostru n'a avut nimic de obiectat.

Ba în cazul special, ungurii schingiuiau pe niște străini; pe când eroii Jilavei noastre își exercitau barbaria asupra unor cetățeni ai țărei. Dar amănuntul n'are multă importanță, pentru că nici poporul maghiar n'o duce mai bine cu Horty, decum o duc românii cu d. Brătianu.

Aceiași temniceri și aceiași suferință a maselor, pentru că Ungaria și România au guvernanți din aceiași stofă și care se înțeleg de minune.

RENOVATUS

Din nou crize și amenințări

—Tratative belgo germane rupte.—Poincare amenință din nou —

Dificultățile internaționale, în legătură cu problema moratoriului german și situația din orientul apropiat, nu numai că perzistă, dar faptele întâmplate în ultimele zile învederează că ele sporesc și capătă un caracter de o deosebită gravitate.

In ce privește tratativele directe dintre Belgia și Germania—pentru garantarea bonurilor de tezaur—se anunță că ele au fost rupte. Astfel dar problema recapătă acuitatea ei de odinioară, iar comisia de reparațiuni va fi chemată din nou să-și spuie cuvântul.

Sub influența acestui fapt Poincaré vorbind la Meaux, unde s'a celebrat aniversarea bătăliei de la Marna, a pronunțat un discurs, care sună a fanfară de război.

Premierul francez nu s'a mulțumit numai în a susține drepturile intangibile ale Franței, ci declară că ea își va lua deplină libertate de acțiune și va ști să-și impuie dreptatea cu forța. Ceva mai mult. Poincaré nu pierde ocazia spre a arunca o nouă piatră în grădina Angliei—ceea ce va produce aci o și mai rea impresie, după cea produsă cu ocazia atacurilor de dăunăzi, din răspunsul la nota lui Balfour.

Cât despre războiul greco-turc este de pe acum sigur că la conferința de la Veneția, Anglia va susține intangibilitatea tratatului de la Sévres. Un nou conflict anglo-francez se afirmă dar.

Iată care este noua situație internațională, care și până acum destul de sumbră. Visul urât perzistă să apese asupra Europei. Suntem încă departe de clipa când el va fi complectamente împrăștiat.

Citiți în pag. III-a ultimele știri telegrafice și telefonice.

De ce n'a fost consolidat teatrul?

D. Mihai Codreanu poartă răspunderea

Lămuririle d-lui Codreanu, pe calea somației prin portărei — Observațiunile noastre

La întrebările noastre, d. Mihai Codreanu răspunde punct cu punct, trimițându-ne răspunsul spre publicare pe calea somației prin portărei.

După o parte introductivă, d. Codreanu precizează:

De aceia pentru prima și ultima dată răspund: Nu este exact că Ministerul Artelor a fost indus în eroare în chip oficial de raportul făcut astă vară de experții Comunei Iași. Ministerul n'a acordat nici o sumă în urma acestui raport, ci el a fost cerut de mine dela d-nii experți și înaintat Ministerului tocmai pentru a obține și grăbi o anchetă din partea Ministerului, care a și delegat pe d-nii arhitecți Ghica, Demetrescu și Niculescu să cerceteze starea clădirii și numai în urma raportului acestora, a acordat suma de 300.000 de lei pentru complectarea reparațiunilor. Deci Ministerul Artelor a fost convins prin propriile sale organe de control, — și nu a fost indus în eroare de nimeni când a acordat suma, după cum afirmă ziarul „Opinia".

La întrebarea ziarului „Opinia" „când a intrat Direcția Teatrului Național în posesiunea sumei de 1.100.000 (un milion una sută mii) lei, acordată de fostul Ministru al Artelor dl. O. Goga?..." răspund: suma de „un milion", (nu a fost un milion una sută mii), nu mi-a fost încredințată mie și eu nu am avut nici un amestec, fie direct, fie indirect, în aceste reparațiuni. Am refuzat categoric d-lui Ministru Goga de a mă ocupa fie de conducere, fie chiar de supravegherea acestor reparațiuni, pe motiv ce n'am nici chemarea, nici o noștințele tehnice pentru a-mi putea da seama de modul cum ele au fost efectuate. Reparațiunile au fost încredințate de dl. Ministru Goga conducerei d-lui arhitect Traianescu de pe lângă Ministerul Artelor și d lor antreprenori Tomescu și Stoian din Iași; iar în urma numeroaselor mele rapoarte care se găsesc în arhivele Teatrului, Primăriei Comunei Iași și Ministerului Artelor, toate recepțiunile, fie parțiale, fie totale, au fost făcute de delegați tehnici, ingineri și arhitecți, fie ai Comunei Iași, fie ai Ministerului de Arte.

La a doua întrebare a ziarului „Opinia" „Direcția Teatrului a primit noul credit de 300.000 (trei sute mii) lei acordat de actualul Ministru al Artelor?..." răspund:

Direcția Teatrului n'a primit această sumă și nici n'o va primi niciodată, pentru că va proceda față de ea, întocmai cum a procedat față cu milionul despre care s'a vorbit mai sus.

La a treia întrebare a ziarului „Opinia", „Cum a fost întrebuințată prima sumă?.. Fost-a ea epuizată exclusiv în reparațiunile pe care Teatrul le necesita, ci s'au acordat și fonduri pentru alte destinații, decât reparațiunile?", am răspuns mai sus și mai adaog: suma a fost epuizată exclusiv în reparațiunile pe care Teatrul le necesita. Nici un fond nu s'a acordat pentru alte destinații și nu eu am făcut repartiția acestor fonduri. Această reparație a fost făcută de cei însărcinați cu reparațiunile și controlată în repetite rânduri de numeroși ingineri și arhitecți de pe lângă Ministerul Artelor sau Comuna Iași, la recepțiunea lucrărilor, fie parțiale, fie totale. Acestora și nicum Direcțiunei Teatrului Național din Iași cată să fie adresată întrebarea ziarului „Opinia" și numai în cazul când ar fi îndreptățită, — dar nu este.

La a patra întrebare a ziarului „Opinia". „La ce sumă se ridică instalarea „Camerei roze" din cabinetul directorial din Teatrul Național?", răspund: Nu există nici în, nici pe lângă cabinetul directorial, nici o cameră fie roză, fie albastră, fie verde, ori de alte culori a spectrului solar. Cei însărcinați cu reparațiunile au dat cu ulei odaia mică destinată portarului la intrarea din dreapta în dosul Teatrului, pentru că pereții erau pătrunși până la cărămidă de umezeală și insecte care amenințau să se urce în etajele clădirei. — De altfel reparațiunea acestei odăi despre care ziarul „Opinia" face atâta caz de un an încoace, a fost găsită necesară de toți arhitecții și inginerii Ministerului Artelor și Comunei Iași. — Mai mult încă: această odaie a fost vizitată și găsită necesară de Dl. Alex. Mavrodi Directorul general al Teatrelor; și mai mult încă, am propus vizitarea ei față de D-l Al. Mavrodi chiar D-lui Calman Blumenfeld, pare-mi-se directorul ziarului „Opinia". O pun și acuma la dispoziția visitării D-sale, dacă dorește să se convingă cu bună credință de adevărul celor mai de sus, după cum de altfel, atunci ca și acum, pun la dispoziția D-sa e clădirea întregului edificiu.

La a cincea întrebare a ziarului „Opinia". „Cum a fost întrebuințată suma de 60.000 lei afectată pentru reparații din fondul bugetului ordinar?", răspund:

Continuarea în pagina II-a

Hai la școală!

de C. V. Butureanu

Peste câteva zile se deschide un nou an școlar. Toți copiii vor părăsi joaca sau ocupațiile favorite și vor pleca la școală. Copii mici, care pentru prima oară păsesc pragul școalei, sunt cuprinși, cu drept cuvînt, de mare emoție. Ei au auzit multe despre școală și despre învățător. Le-au spus-o tovarășii lor de joacă, care au făcut cunoștință cu aceste lucruri; ba, părinții, de multe ori i-au amenințat, când neastâmpărul lor, legitim și natural, i-a scos din răbdări

Prin urmare, rar copil care nu se duce la școală cu groază. Aceasta este un rău, cu atât mai mare, cu cât se întărește prin ceea ce vede și aude aice. Intr'adevăr, el, copil mic, crescut până acum în deplină libertate, bine sau rău înțeleasă,—aceasta este indiferent,—la școală trebue să se supună unei reguli sau disciplina de care se îngrozește. Dacă n'ar fi decât banca, acest instrument de tortură pentru dânsul, care astăzi este așa de adaptat taliei, încât nu i lasă nici o mișcare, și încă ar fi destul ca să'l indispună pentru lucrurile de școală și pentru învățătură.

In vechime banca mai permitea copilului unele mișcări. Dar cu cât programele s'au încărcat și învățătorul a devenit mai „pregătit" în arta de a preda acest haos de materii, cu atât și banca s'a adaptat mai mult taliei copilului. Nu-i mult ca să se inventeze și un fel de susținători, care să tragă pe subsuorile copilului și să'l țină spânzurat în bancă, ca numai din ochi să clipească și din buze să poată da. Afară de acestea, mai închipuiți-vă înaintea lui un dascal hursuz, plictisit, sătul de muncă și de mizerie, care îi vorbește într'o limbă păsărească și veți avea tabloul închizitiei la care este supus astăzi copilul în deplină desvoltare fizică și la începutul desvoltărei intelectuale, cum să nu fie copilul îngrozit de școală!

Și copilul nu poate protesta. El se supune, pentrucă e mic și slab și n'are ce face, trebue să se supună. Dar noi oameni maturi, care avem prezența că iubim copiii, ar trebui să ne gândim că le facem o mare nedreptate și o mare pagubă.

Nedreptate, pentrucă profităm de slăbiciunea lui, ca să-i impunem o disciplină în contra naturei, care îl privează de libertate și-i impunem un învățământ prin mijloace artificiale, un învățământ pe care el nu l vrea și nu-l pricepe,—disciplină și învățământ, care în loc să-i desvolte facultățile trupești și sufletești, mai rău i le închircește.

Iar noi, în loc să ne mustrăm că facem un rău, din contra, ne felicităm, că facem pe copii să vorbească înainte de a avea noțiunile necesare, să recitezе versuri, înainte de a-și forma judecata, etc.

Copilul trece de la viața de familie la cea de școală fără tranziție. Intre aceste feluri ne viață este o prăpastie pe care școala modernă, caută s'o umple.

Prin două mijloace caută școala modernă să umple acest gol al școalei vechi: să nu privеze pe copil de libertate și de veselie, și s-i pună la îndemână mijloacele necesare din mediul lui, pentru desvoltarea facultăților intelectuale, nu să alerge, cum se face astăzi pentăz: pentru desvoltarea intelectuală la lucruri dintr'un mediu străin vieței copilului.

Liber, într'un mediu natural, copilul se desvoltă singur, ca o plantă sub ochii învățătorului. Școala modernă schimbă cu desăvârșire concepția despre rolul învățătorului în școală și aceasta este marea diferență între cele două concepții: școala veche și școala nouă. Despre acestea altă dată.

C. V. Butureanu
Institutor

Moartea unui pictor

București. — Din Paris se anunță moartea cunoscutului pictor Leon Benat în vrâstă de 80 ani.

Cinema Elisabeta

Inaugurarea Stagiune de toamnă. Zilnic două matineuri la orele 3 și 5 jum și seară la 9 jum.

Astăzi Marți 12 Septembrie. OPERA COMPLECTA

Pina Menichelli

apare în **L'AGE CRITIQUE** (Vârsta critică)

Superbă dramă de salon, o grandioasă evoluție a ecranului pusă în scenă de marele artist AMLETO NOVELLI. In această dramă d-ra Pina Menichelli este secondata de marele dramaturg LIVIO PAVANELLI.

Luni 18 Septembrie **PARISETTE**

CINEMA MODERN

Astăzi la 3, 5 jum și seara la 9 jum.

Cea mai puternică și înverșunată rivalitate între celebrele stele ale ecranului

Maria Iacobini și Helene Makovska

în puternica dramă

ADIO TINERETE!

Capo-d'operă pasională în 7 acte de romancierii Canasto și Ottilia.

Film Sarpic

Grădina și sala Cinema SIDOLI

Marți 12, Mercuri 13 și Joi 14 Septembrie

Zilnic 1 matineu ora 5 jum. și seara la 9 jum.

Deschiderea stagiunei de iarnă cu cel mai frumos film apărut până azi.

Lux uimitor. — Operă complectă. — Toalete Ultimele modele.

FRUMOASA SALBATICA

La jolie sauvage

Dramă modernă de salon in 6 mari acte jucată de celebra artistă **Priscila Dean** bine cunoscută publicului din filmul Fecioara din Stambul. Atențiune: Acest film este ultima creație a celebrei artiste Priscila Dean. Cu toată scumpetea filmului prețurile rămân aceleași. Programul viitor MACISTE IN VACANȚA. Se va râde cu lacrimi

TEATRUL ELISABETA

Compania de Reviste Fotache și Titi Mihailescu

VA JUCA MARILE SUCCESE:

Joi 14 Septembrie ora 9 jum. seara **Zdrâng-Zdrâng!** jucată în Capitală peste 100 de ori

Vineri 15 Sept. ora 9 jum. seara **Viață, Viață, cum te treci!** (numai pentru domni și doamne)

Sâmb. 16 Sept. ora 9 jum. seara **RASPUTIN** revistă picantă numai p. domni și doamne

Biletele de pe acum la Cassa Teatrului.

LOTERIA Sfatului Negustoresc

Autorisată de Ministerul de Interne cu No. 65195 și No. 36425 din Iunie 1922

Câștiguri valoare de 10.000.000 lei

BILETUL 2 LEI

Rezultatul câștigului, imediat la desfacerea biletului

de vânzare la

Magazinul Iașilor

D-l Ioan Ștefănescu este singurul autorisat a desface biletele pentru orașul Iași și care plătește orice câștig imediat.

In seria aceasta **Câștigul de lei 20.000 a fost câștigat de d. Alexandru Petru,** funcționăr comercial.

Au mai rămas:

Prețul biletului Lei 2		Câștigul plătibil imediat
1	câștig Lei	150.000
1	„ „	50.000
1	„ „	15.000
1	„ „	10.000
1	„ „	5.000
50	„ „	2.000
100	„ „	1.000
200	„ „	500

Precum și numeroase câștiguri a 100, 50, 10, etc. Cercați vă norocul căci „nici nu știi de undn sare iepurele".

BAIAT DE SERVICIU

Se caută la administrația ziarului.

In bugetul ordinar al anului trecut a fost afectată numai suma de 15.000 lei pentru mobilier și mici reparațiuni de întreținere și ea a fost întrebuințată exclusiv în sensul destinațiunei ei. In bugetul ordinar al acestui an, tot la acest capitol, a fost atribuită suma de 71.000 lei și nu 60.000. Din ea nu s'a cheltuit pînă acum decât suma de 30.000 lei pentru cumpărarea de prosuri în întreaga sală și cumpărarea de mobilier prin cabinele artiștilor ori pe unde a fost nevoesar. De altfel și în această privință, pun registrele Teatrului cât și vizitarea întregului edificiu la dispoziția ziarului „Opinia".

Ziarul „Opinia" termină seria întrebărilor cu următoarele: „Cerem răspunsuri precise pentru ca publicul să fie pe deplin lămurit, acum mai ales când prin comunicate imorale se urmărește a se acredita, că unele reparațiuni au fost efectuate, sau că altele nu se pot efectua în lipsă de fonduri". La aceasta răspund:

Am răspuns cât mai precis și adaog încă: cer o anchetă din partea întregei prese locale împreună cu ziarul „Opinia" care să stabilească adevărul răspunsurilor mele.

La aceste lămuriri superficiale: ale d-lui Mihai Codreanu, observăm deocamdată cele ce urmează

In primăvara lui 1921, d. Goga ministrul de atunci al artelor, a primit un devis al arhitecților pentru reparațiunea totală a Teatrului Noțional din Iași (consolidarea zidurilor, refacerea mobilierului, plușurilor, decorațiuni, linoleum, scena, acoperiș, asfaltare înafară etc.), în valoare de circa 1.480.000 lei.

D. Goga a acordat suma de 1 milion pentru reparațiuni, și o sută mii lei peste bugetul ordinar cărcia d. Codreanu să-i dea destinația pe care o va crede necesară.

Deși clădirea teatrului era în complectă degradare, d. Codreanu a crezut necesar să destine suma de 100,000 lei nu la reparațiuni, ci la excedentul afectat la sporirea lefurilor artiștilor (fapt destul de lăudabil) și la apuntamente pentru garderoba artistelor, sau premii pentru voiajuri de specializare în străinătate (ca de pildă d-rei Sorana Țopa și d-lui Aurel Ghițescu), voiajuri care nu s'au făcut niciodată.

Milionul a servit la reparațiuni. Dar ce anume s'a reparat? Niște tablă la acoperiș, s'au vopsit niște hornuri, s'au făcut asfaltări în jurul teatrului, s'au raparat latrinele, s'a reparat un cazan la uzină s'au făcut lucrări la fundații și, în fine, s'a instalat faimoasa „cameră rozâ".

Poate s'au mai făcut și alte reparațiuni, dar zidul din stânga al holului de intrare, a rămas în ruină. Expertiza din Mai anul acesta, a constatat amenințarea de prăbușire. Iar autoritățile în drept comunică faptul că astăzi clădirea teatrului e într'o stare mai tristă decât în momentul când s'au început reparațiunile.

Din milionul acordat de d. Goga s'au făcut tot felul de reparațiuni neurgente. Dacă pentru reparațiunile totale trebuia un milion și jumătate, suma de un milion nu era suficientă pentru consolidarea zidurilor?

D. Codreanu spune că această chestiune era treaba arhitecților și că d-sa nu s'a amestecat Dar ce paște un director al teatrului, dacă nu-i pasă cum și ce se repară, când clădirea amenință cu prăbușirea?

Și încă ceva.

In toamna lui 1921, d. Goga trimite o adresă direcției teatrului în care arată că are informațiuni cum că reparațiunile nu se fac în chip mulțumitor. D. Codreanu pune pe adresa ministerială rezoluția „la dosar".

Și iată limpezită chestiunea: clădirea teatrului putea fi consolidată; iar dacă astăzi este o stare nemulțumitoare răspunderea este la d-lui Codreanu. Fie din indolență, fie din incapacitate, fie din alt motiv, dar d. Codreanu poartă răspunderea.

*

In ce privește suma de 300,000 lei acordată de actualul ministru al artelor, d. Codreanu spune că nici de această nu-i pasă și că va fi întrebuințată în acelaș chip (vai!) ca și milionul.

Dacă nu i pasă, apoi de ce a alergat pentru această sumă la București de vre-o opt ori, punând teatrul într'o considerabilă cheltuială? Numai primul voioj a costat aproape 8000 lei?

*

Dar „camera rozâ"?

D. Codreanu spune că nu există și că e vorba doar de simpla amenajare a unei camere... pentru portar, găsită necesară chiar de d. Mavrodi! (D. Mavrodi a găsit-o gata amenajată, când a venit să constate ce se se petrece la Iași).

Când tot teatrul zăcea în ruină și mizerie, era nevoe „pentru portar" de o cameră dată cu oloi, decorată, cu un magnific candelabru (care între timp și-a găsit o altă destinație), cu uși noui, elegante și cu geamurile mate.,.. Senzațional noroc mai are portarul teatrului! Pentru el e camera rozâ, care *există*.

*

In fine, d. Codreanu arată că din bugetul ordinar s'au afectat odată 15,000 lei și apoi 71,000 lei pentru cumpărare de presuri sau mobilier în cabinele artiștilor.

De reținut și această distinațiune a sumelor disponibile, atunci când intrarea clădirei teatrului sta gata să se năruie. Hal de conducere!

Dar chestiunea este departe de a fi epuizată.

N. B. In ce privește o anchetă a presei, propusă de d. Codreanu, am declarat din timp că o primim.

Informații

x O știre încă necontrolată anunță că dnii dr. Ciucă și Gheorghiu, au fost numiți medici la spitalul de izolare, în locul d lor dr. Tănăsescu și Jamandi.

D. C. Toma, președintele comisiei interimare, pleacă în astă seară la București în chestia refacerei orașului.

Incepând de mâine, intră în vigoare noile prețuri pe pâine, impuse de oficiul economic superior.

Aceste prețuri sunt: 5 lei pâinea albă, 3.25 pâinea neagră.

E drept că d. Tomă, președintele comisiei interimare a impus brutarilor de a avea monedă mărunță, sau a elibera tichete, care să înlocuiască moneda mărunță, pentru a nu mai invoca ca pretext că nu a fost de dat rest și să înșaneze populația cu prețuri mai mari. Totuși nu ne îndoim, că abuzuri tot vor fi.

*

Morarii afirmă, că și noile prețuri sunt provizoriu.

Ei afirmă, că până în câteva zile, se vor suprima premiile ce le acordă statul producătorilor, așa că prețul grâului se va urca cu mult și implicit prețul pâinei.

D-l Profesor dr. Tănăsescu întorcându-se în localitate și-a reluat ocupațiile.

In urma cercetărilor făcute, d. domisat Popp a reușit să aresteze pe autorii furturilor de materiale săvârșite regulat la construcția d-lui Hodan din strada Uzinei.

Aseară birja cu doi cai, cu No. 23, în strada Sf. Andrei a lovit pe femeea Maria Costin din Vlădeni, trecând cu roatele peste dânsa.

In stare gravă a fost transportată la spital.

D. profesor dr. N. Leon ne trimite un volum de „Amintiri" din timpul studiilor d-sale la Universitățile germane.

Il vom citi cu plăcere și vom face la timp o dare de samă amănunțită.

D. Stoica, revizoral școlar din localitate, a fost înaintat inspector la circumscripția Chișinău, având reședința în Iași. D-sa și-a luat în primire noul post.

D. Zaharia, institutor, a fost numit revizor școlar la Iași.

D. Ioan Mitaché, fost prefect averescan de Fălciu, a sosit în localitate, unde a avut o întrevedere cu d. P. Dragomirescu, cu privire la o consfătuire ce va avea loc în curând la Fălciu și la care va participa și d. Argetoianu.

La Uricani, un incendiu a distrus o girezdă de orz, proprietatea d-lui maior Gheorghe Bogdan.

Focul a luat naștere de la o rachetă, lansată de niște copii.

* *Pentru o fetiță orfană.* — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Suma din urmă	142 lei
Au mai subscris:	
Dr. Philip Blumenfeld	20 „
Iulius Fribel	20 „
N. Gallstein	20 „
Total	202 lei

D. Ilie Tănăsescu, notar la Galați, a fost mutat la Andrieșeni, în locul vacant de la Galați a fost numit d. Constantin Popa.

D. general Gheorulescu, a luat toate dispozițiile, pentru ca marile serbări sportive să aibă loc negreșit la sfârșitul acestei luni.

E mai mult ca sigur, că serbările vor fi onorate cu prezența principelui Carol.

Programul serbărilor va fi curând cunoscut.

După o scurtă suferință astă noapte a încetat din viață Dimitrie Bradea, cunoscut membru al partidului democrat.

Dimitrie Bradea a fost în vremuri politai la Tg. Frumos, apoi consilier județean și comunal în Iași. Moare în vârstă de 70 de ani.

La clubul democrat s'a arborat drapelul negru.

Transmitem familiei condoleanțele noastre.

Comisiunea numită pentru alcătuirea albumului pe care comuna îl va da ca dar regelui, s'a întrunit din nou asară, sub presidența d-lui Toma.

S'au discutat câte-va noi chestiuni, în legătură cu alcătuirea albumului.

Un succes grandios

La cinema Elisabeta rulează L'age Critique (Vârsta Critică) cu celebra artistă Pina Menichelli cunoscută astă-zi ca prima stea în cinematografie.

Zilele cât rulează acest film pot fi socotite ca spectacole de gală la deschiderea noii stagiuni.

Trecerea artistei de la drăgălășenia copilărească din actul I la dramatismul fecioarei îndrăgostite din actul ultim că în acest program artista se întrece pe sa însuși.

Maestrul Livio Pavanelly bine cunoscut din Veritè nue și întregul ansamblu secondează cu succes pe frumoasa artistă.

Direcțiunea acestui Cinema alegând selectul program pentru deschiderea stagiunei de toamnă ne convinge de continuarea unei întregi serii de programe bine alese care rulată în localul estetic, mare și bine ventilat vor da ocăziune iegenilor să guste adevărate spectacole recreative.

Pentru festivalurile asociației „Macaby" ce vor avea loc în curând se fac pregătiri asidui.

ECOURI

— Birourile Băncei „Uniunea Română" sunt deschise între orele 9—12 a. m. și 3—6 d. a.

— Deliciosul oțet din vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— Proprietarul Cofetoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 întorcându-se din străinătate anunță onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Paltoane și Costume.

Peutru Domnii funcționari și studenți furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofe și cu Metrul.

— Compania de reviste Fotache și Titi Mihailescu care a repurtat succese în orașele principale din țară va da și în orașul nostru 3 reprezentații, Joi, Vineri și Sâmbătă la Teatrul Elisabeta.

Vor reprezenta revistele: Zdrâng Zdrâng; Viață, viață cum te treci (numai pentru domni și doamne) și Rasputin (revistă picantă pentru domni și doamne!

Biletele se vând de pe acum la casa teatrului.

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara, celebritatea mondială D-ra Pina Menichelli apare în L'age Critique (VARSTA CRITICA). Superbă dramă de salon pusă în scenă de Marele artist Amleto Novelli. Intregul program 8 mari acte.

— Grădina și sala Cinema Sidoli.—Astăzi și în zilele următoare se va reprezenta opera complectă FRUMOASA SALBATICA dramă modernă de salon în 6 mari acte jucată de celebra artistă Priscilla Dean.

Programul viitor MACISTE IN VACANȚA.

ULTIME INFORMATIUNI

x Un arhitect cu vază în tîrgul nostru ne atrăgea atențiunea dăunăzi asupra unui fapt destul de grav și pe care-l supunem med'tațiunei serviciului tehnic al Comunei, al cărui nume sîntem dispuși a-l da la nevoe.

Este vorba de felul cum se lucrează la restaurarea sălei Sidoli.

Arhitectul în chestiune ne spunea că modul cum se îmbină legăturile de fier îi dau impresia că rezistența lojelor va fi prea slabă față de greutatea ce vor trebui să suporte.

Acum ni se atrage atențiuneà că enorma cantitate de fier ce se pune la boltă n'ar găsi suficientă sustinera în zidurile subțiri de abia o cărămidă și jumătate.

Conștienți de datoria noastră față de publicul ieșan înregistrăm aceste fapte cu dorința ca ele să fie cercetate și cu speranța, că de va fi nevoe, măsurile de îndreptare vor fi luate la timp.

Facem aceasta cu riscul ca d. Mendelsohn, proprietarul teatrului Sidoli, urmând pilda d-lui Codreanu, să ne dea și d-sa în judecată pentru calomnie.

x Piata Valutară.— *Cursurile pe ziua de astă-zi notează:*

Leul la Paris 8 centime 60.

Francul francez 11 lei 80, lira engleză 675 lei, lira italiană 6 lei 70, coroana ceho-slovacă 5 lei 15, dolarul 155.

Marca germană 11, coroana austriacă 0.19 jum.

Tendința la marca germană mai slabă, din causa evenimentelor în curs și ruperea tratativelor belgo-germane.

x *Primăria a fixat piața dela întretăierea străzilor Palat și Sft. Lazăr, puntru așezarea monumentului regretatului dr. Rudescu.*

x D. dr. C. Mârzescu răspunzând stăruințelor generale a acceptat a face parte din corpul medical ceferist din localitate, pentru consultații de domeniul chirurgiei.

Știrea a produs o vie satisfacție în rândurile muncitorilor ceferiști, cari de altfel și până acuma se bucurau de solicititudine distinsului medic.

x Delegații funcționarilor publici ieșeni, pleacă Sâmbătă la Bucureşti, pentru congresul ce are loc la 17 Sept.

❑ In baza deciziunei Ministerului Instrucțiunei No. 80130 din 1922, toți absolvenții școalelor normale căzuți la examenul din Iunie, vor depune un nou examen de absolvire pe ziua de 15 Sept. c. la școala normală de băeți „Vasile Lupu" Iași.

❑ Un mare număr de meseriași, s'au adunat la sediul corporației din strada Alexandri, protestând în potriva taxelor exorbitante, la care vrea să le impui din nou corporația.

⁂ Incepând dela 1 August anul acesta, s'a permis vînzarea rachiului în Rusia, vînzare ce fusese oprită în 1914 la începutul războiului.

Prin această măsură, guvernul sovietic speră să realizeze o însemnată mărire a veniturilor fiscului.

⁂ Directoratul de finanțe din Chișinău va fi curînd desființat.

O comisiune de lichidare va începe să funcționeze la 1 Octombrie.

❑ La Moscova s'a început construirea unui monument în memoria revoluționarului german Karl Liebknecht.

Pentru domnii antreprenori de lucrări
proprietari de case, precum și pentru orice societăți, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uși, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER
str. I. C. Brătianu 82

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Marile Puteri și problema orientală

— O conferință balcanică — Iarăși conflict anglo-francez —

BUCUREȘTI.— Din cercurile în legătură cu Marea Antantă se anunță că, îndată ce conferința de la Veneția își va fi spus cuvântul în chestia Greciei, va fi convocată o conferință a Statelor Balcanice și a marelor Puteri. România va participa și ea, ca una ce are un mare interes la regularea regimului Strâmtorilor,

In această conferință se vor discuta și chestiunile Traciei și Andrianopolului pe care le revendică turcii și pe care astăzi grecii n'ar mai putea să le stăpânească

Se afirmă că Franța și Italia înclină pentru stabilirea unei noui stări de lucrari în Orient.

In schimb, Anglia nu admite cu nici un chip o revizuire a tratatului din Sevres.

Răsboiul greco-turc

Cum a fost ocupată Smírna

— Kemal la fața locului.—Garnizoana greacă capturată.—Prezența flotei engleze —

București.— Din Constantinopol — Divizia 2-a turcă a intrat în Smirna fiind primită cu mare entuziasm de populație. Manifestații de simpatie au avut loc pe străzi. După puțin timp, și-a făcut intrarea și divizia 5-a turcă.

Garnizoana greacă de la Smirna a fost capturată.

Un comunicat turc atrage ostentativ atenția că la Smirna nu este nici un supus englez,

•

Mustafa Kemal-Pașa, însoțit de cîțva membri ai adunării naționale din Angora, a sosit la Smirna unde i s'a făcut o primire triumfală.

Kemal a dat un ordin de zi prin care mulțumește armatei. Ea a bine meritat de la națiune, are drept a avea încrederea în viitor și trebue să meargă mereu înainte, pentru stăpânirea mărei Egee.

•

Comandamentul grec din Asia Mică a fost mutat în insula Mitilene.

•

Galați — Vapoarele grecești din Galați au primit ordinul să plece în marea Egee, pentru îmbarcarea refugiaților.

Incărcarile de cherestea pentru Smirna au fost suspendate.

+

Galați.—Ieri dimineață a sosit la Brăila o escadră engleză compusă din 6 monitoare și comandată de amiralul Wirnhorst.

Acesta, împreună cu consulul englez din Brăila, a făcut vizite prefectului, primarului și comandantului garnizoanei. Autoritoritățile le au întors vizita pe bord.

După amiază la ora 3, escadra a primit ordin telegrafic să plece la Smirna.

Ruperea tratativelor belgo-germane

București.— Din Berlin se anunță că tratativele directe belgo-germane au fost încetate, fără nici un rezultat.

Situația este considerată destul de gravă, dar nu este exclusă o reluare a tratativelor.

Regele Constantin va abdica

in favoarea diadohului George

București.— Ziarul englez „Observer" află că Regele Constantin este dispus a abdica în favoarea diadohului George.

In cazul acesta, d. Venizelos ar primi să ia conducerea guvernului,

„Le Matin" anunță că d. Venizelos este așteptat la Paris.

Testamentul Regelui Petru

Bucuresti. — La Tribunalul din Belgrad s'a deschis ieri testamentul defunctului rege Petru al Serbiei, testament scris în Noembre 1914.

Regele Petru a lăsat toate imobilele actualului rege Alexandru iar valorile mobiliare le-a lăsat celor trei fii ai săi, cărora le recomandă unire și dragoste.

O convocare a Bănățenilor

București. -- Parlamentarii bănățeni au fost convocați in consfătuire la București, pe ziua de 27 Septembre.

Se va discuta asupra serbărilor de incoronare și a certurilor guvernamentale din Banat.

Memoriul ardelenilor către Rege

București. — Fruntașul ardelean d. Mihai Popovici, a sosit ieri în Capitală cu misiunea de a prezinta Suveranului memoriul partidului național.

D. Popovici a și cerut ieri audiență la Palat.

Spirt denaturat
a sosit

LA CAMILA
Anastasie Panu 47.

Generalul Moșoiu rămâne la post

București — Un ziar de seară a anunțat demisia d-lui general Moșoiu, ministrul comunicațiilor.

Intrebat de ziariști, d. Moșoiu a declarat:

— Toate afirmațiunile de această natură sînt pure fantezii. Niciodată n'a existat vre-un conflict între mine și alt coleg de minister sau cu directorul general al căilor ferate.

D. Tancred Constantinescu n'a demisionat nici d-sa, ci i s'a acordat numai un simplu concediu de 20 zile.

Vă asigur — a încheiat d. Moșoiu — că sânt și rămîn la datorie.

Iarăși scandalul de la Dorohoi

— Reprezentația a doua. Fluerături și geamuri sparte. — Intrunire și scandal — Autoritățile care își fac datoria —

DOROHOI. — In urma asigurărilor date de autorități a avut loc reprezentația a doua a trupei Kanapoff. Elevii de liceu au perzistat în a face scandal. Ei au huiduit și au aruncat cu pietre. Niște geamuri au fost sparse. Un elev cu numele de Mocuilachi a fost arestat.

Cu toate acestea spectacolul a putut continua și sfârși cu bine, grație măsurile de ordine luate de autorități, în fruntea cărora s'a distins primarul Tomaziu, care a dat dovadă de râvnă multă întru menținerea ordinei.

•

Pentru Duminică studenții localnici proiectaseră o întrunire publică, urmată de manifestațiuni de stradă. Se pornise o agitație, care reușise să se întindă și la satul Broscăuți, situat la 1 km. depărtare de oraș.

Primarul Tomaziu, căruia îi se cuvin laude pentru aceasta, a reușit împreună cu celelalte autorități, să impiedice tentativele de scandaluri Proiectata întrunire și manifestație n'a mai avut loc.

•

In ce privește situația d lui Capră sunt indicii că d sa va demisiona, pentru a nu se expune revocărei. Cu chipul acesta liniștea va fi intronată și se vor pune capăt agitațiilor care perzistă încă.

Deraiarea dela Iașalnița

Victimele.— Ancheta

Bucuresti.— Un tren de lucrători compus din 8 vagoane, venia dinspre Craiova împins de la spate de o locomotivă. La podul peste Amaradia lângă Ișalnița, trenul a întâlnit un tampon căzut pe linie. Vagoanele au sărit din loc și o parte din ele au căzut în șanț. Pichetul C. Nicolescu cu 23 lucrători au fost prinși sub sfărmăturile vagoanelor.

Au sosit grabnice ajutoare de la Craiova și au fost scoși 10 răniți și următorii 5 morți: P. Dumitrescu, Anton Ionescu, C. Ciulei, Ion Ioana și Năstase Tramu. Victimele au fost transportate la Craiova.

Ancheta a stabilit că mecanicul trenului nu e vinovat, întrucât accidentul nu putea fi prevăzut.

O echipă de lucrători a construit o variantă provizorie a liniei și astfel trenul Simplon a putut să și continue călătoria, după o întârziere de 4 ore.

Institutul de Gazoterapie
Iași, str. Lascar Catargi No. 38.
Noul Tratament al Bolilor de BRONȘII, PLAMANI, GAT NAS prin GAZE MEDICAMENTOASE
Medalie de aur și Diploma de onoare (Guvernul Francez)
Swiecinski, Inventator-Constructor
Sub Direcț. d-lui Dr. CORNELIU GANCEVICI specialist din PARIS-BERLIN
MEDIC ȘEF AL SANATORIULUI BARNOVA
Vechi intern al Sanatoriului de TUBERCULOȘI FILARET.
CONSULTAȚIUNI medicale Luni, Mercuri, Vineri, 10-12
CONSULTAȚIUNI MEDICALE și TRATAMENT în fiecare zi 10-12, 4-6.
Informațiuni, Demonstrațiuni, Prospecte, Gratis

Noul cabinet grec

București.—Din Atena— Noul cabinet grec a fost definitiv format precum urmează:

Triandafilacos, președinte de consiliu, ministru de război și adinterim la marină. Kalogeropulos externe, Evtaxias finanțe și adinterim la tezaur; Buzios interne și adinterim la aprovizionare; Anton Matsas comunicații și poștă; Manios economia națională; Scufos instrucția publică și adinterim la agricultură; Iazopulos instrucția publică.

DE VANZARE
Foarte convenabil *Sobe de faianță, transmisie, stendere,* și fontă pentru retopit.
Doritorii se vor adresa la D-l *V. Gologan* str. Arapului No. 87 Lângă Fabrica Țesătura Iași

Sali Kassap
David Kohn
Logodiți
Săveni Herța
Septembrie 1922

Banca „Uniunea Română"
Societate Anonimă
Sediul Central—IAȘI
Sucursale: Bălți, Chișinău, Reni, Chilia-Nouă
Capital Lei 15,000,000
Consiliul de Administrație al Băncei „Uniunea Română" în ședința din 31 August 1922, a hotărât chemarea vărsământului II în valoare de lei 250 de fiecare acțiune subscrisă la emisiunea II-a.
Efectuarea vărămintelor va avea loc între 15—30 Septembrie 1922 inclusiv, la sediul Băncei „Uniunea Română" din Iași, str. Lăpușneann 40, unde se vor prezinta spre vizare certificatele provizorii.
Pentru vărsămintele efectuate după 30 Septembrie 1922 se va percepe 12 la sută dobânzi de întârziere.
Consiliul de Administrație

GRADINA POMUL VERDE
Trupa israelită de operete PINCU & S. FRIEDMAN
Astăzi Marți 12 Septembrie ora 9 jum. seara
Regele LEAR
cu debutul marelui artist ADLER.
Impresar teatral H. Braunstein

Biroul de instalațiuni technice
IOAN ZAMFIR
Str. Săulescu No. 1 (Piața Unirei)
Instalațiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri, incălziri centrale, spălătorii, etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase până la cele mai luxoase execuții. Deposit complect asortat cu materiale PREȚURI REDUSE

Automobiliști!
Michelin a redus prețurile asupra produselor sale **CABLE cu 25 la sută**
Cereți noile tarifuri la
Garajul „FRANCO-ROMAN"
J. Coulon et comp.
Strada General Berthelot 3 Iași.

Becuri electrice
— toate voltajele —
cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. gasiți cu prețul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piata Unirei, Iași

TEODOR VICOL

S'a dus şi părintele Vasile

— Nuvelă —

MOTTO: Dumnezeu cu dumnezeu,
Dar tu singur nu fii rău.

A fost şi acolo cândva pădure. Căci mai stau ici colea, ca nişte santinele, stejari bătrâni. Acest pământ e bun şi fraged, ca un miez de pâine fină.

Brâie verzi de grâu şi săcară incingeau pe unelocuri câmpul. Erau puţine. Căci de cu toamna ţăranii, treziţi din somnul de veacuri şi ne mai având dinaintea lor nici o pătare, care ar fi putut împiedeca mişcarea, făceau ultimul asalt pentru căpătarea moşiei. Şi nu sămănasera.

Şi acum pe cea mai mare parte a câmpului, moldovenii croeău brazde negre pentru popuşoi.

Acumă era totul în mâna lor. O singură grijă îi mai frământa, ca nu cumva fraţii veniţi de peste Prut să ia apărarea boerilor.

Mai departe, dincolo de Răut, e un deal pietros şi nisipos, pe care coteşte, ca un şarpe, drumul spre sat. E o toloacă pentru oi. Iată-le şi pe ele... cum pasc liniştite şi fără grijă. Numai ciobanul — un moş bătrân cu o ciulă şi cojocel.

Ce gândeşte el, privind înspre lanurile mari de dincolo de Răut, care un an în urmă aparţineau lui cuconu Jeorge, iar acuma sunt în mânile ţaranilor?

Se vedeă foarte bine de aici şi curtea boerească cu o clădire mare şi multe mai mici, lasât îţi făcea impresia unui mic sătuleţ. Dar nu mai era acuma mişcarea de altă dată. Nu mai erau atâţia argaţi şi vite, că înaintea revoluţiei.

Cuconul Jeorge abia venise din refugiu din Chişinău, unde să adăpostise de furia poporului şi era ocupat acuma cu reparaţia clădirilor.

Căci lipseau toate ferestrele şi uşile şi chiar acoperemântul era distrus.

Aceasta era circumscripţia lui Silinschi. Şi ţaranii la un moment dat erau gata să-i urmeze sfaturile, adecă să nu prea distrugă pădurile şi să păstreze clădirele boereşti pentru instalarea spitalului.

Insă furia poporului a fost prea înaintată...

Dar ce lume é adunată colo, la margina satului? Steaguri, cruci..

***

— Pravoslavnici creştini, începu părintele Vasile înainte de a încrucişa cu hârleţul cele patru părţi ale mormântului deschis. Cât omul trăeşte, să tot sbuciumă.

Unul aleargă după slavă şi pentru a ajunge la pânea mult păcătueşte. Altul aleargă după bogăţie şi cu cât să face mai bogat, cu atât e mai lacom şi mai departe de Dumnezeu. Al treilea învaţă prin şcoli încă de mic copil, vroind astfel să pătrundă în tainele lumei, pe care Dumnezeu nu i le-a dat omului să le descopere. Dumnezeu e blând şi bun. El niciodată nu bate cu băţul. Dute încotro vrei, dar... Aduceţi-vă aminte, pravoslavnici creştini, ce ziee Psaltirea: mănâncă, omule, bea şi te veseleşte, cât trăeşti pe pământ, dar ţine minte, că pentru toate ai să răspunzi. Şi aşa într'o zi vine moartea. Ea nu te mai întreabă atunci de eşti gata sau nu. Ai făcut vre un bine pe pământ sau ai păcatuit numai? Te pomeneşte cineva cu cuvinte bune sau o lume toată te blastămă? Moartea nu întreabă pe nimeni. Fii tu împărat, fii milionar, fii cel mai învăţat om pe lume — ea vine şi te coseşte... In zădar atunci te mai uiţi înapoi şi te gândeşti, că dacă ai începe din nou viaţă, apoi ai trăi-o mai bine, în frica lui Dumnezeu.

Pravoslavnici creştini, viaţa noastră de pe pământ e trecătoare, este o încercare, o pregătire pentru altă viaţă, care e acolo, sus şi care e necinică.

De acesa trebue să trăim după poruncile Domnului, trebue să ne rugăm. Căci, rugăciunea întotdeauna ne păzeşte de boală, de foc şi de apă. Să ne rugăm pentru răposatul rob al lui Dumnezeu...

(Va urma)

„OPINIA" IN ŢARA

HUŞI

Atacul din Fundătura Idrici-Fălciu.— O bandă de 10 jefuitori hotărând să dea o lovitură la magazinul comerciantului Buiam Schilman din comuna Roşieşti, Fundătura Idrici, au conceput un plan care să le asigure reuşita operaţiei. Intr'un mod cu totul ingenios, ei au isbutit încă din cursul zilei, să pătrundă în beciul locuinţei comerciantului unde au stat ascunşi până la ora când au dat atacul.

Introducându-se în magazin printr'o gaură, au scotocit mai întâi prin sertarul tejghelei în căutare de bani, în acest timp, o parte din jefuitori au rădicat toată marfa de manufactură ce se afla în magazin.

Banditţii, crezând că comerciantul doarme, au operat fără grabă. Păgubaşul însă nu se culcase. Intrând în prăvălie jefuitorii s'au aruncat asupra lui, maltratându-l în chip sălbatec.

La ţipetele disperate ale victimei, au sărit în ajutor locuitorii din sat.

Banditţii simţind că vor fi prinşi, după ce au putut jefui pe comerciant de toţi banii ce avea în casă, au dispărut.

Sătenii luându se după ei, s'a încins o luptă între ambele tabere.

Jefuitorii au făcut uz de arme. Din fericire nici un locuitor n'a fost atins.

Autorii îndrăzneţului atac s'au făcut nevăzuţi, când de lucru companiei de jandarmi Fălciu care a întreprins o acţiune energică pentru prinderea lor.

Leontin

——

BOTOŞANI

— *Funerariile judecătorului Baroncea.*— Duminica la ora 3 jum. a avut loc înmormântarea magistratului Bogdan Baroncea, fost judecător de instrucţie al Trib. Botoşani.

Carul funebru, a operit de coroane nenumărate, a fost urmat de o asistenţă numeroasă şi de elită.

Au vorbit în faţa Tribunalului unul din cei mai distinşi magistraţi Procurorul Nicolae N. Pelin, şi decanul avocaţilor Dl. C. Mighiu,

Dl. Procuror Pelin a arătat viaţa celui dispărut şi marile sale merite, iar Dl. Mighiu i-a făcut elogiul defunctului.

A mai vorbit din partea funcţionarilor judecătoreşti din Dorohoiu şi Botoşani D. C. D. Ionescu grefierul Trib. local.

Inmormântarea a avut loc la Cimitirul „Pacea", în marea jale a asistenţei.

L. Adler

CAIETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn şi muzică, cerneluri, genţi, etc. Registre de contabilitate, hârtie de mătasă, carnete, plicuri, etc.

Se vinde mai eftin ca ori-unde la

Libraria Centrală

Iaşi, str. Mârzescu 25 —— EN GROS şi EN-DETAIL

Licitaţie

In ziua de 12 Septembrie 1922 se va vinde prin licitaţie publică pentru eşire din indiviziune la tribunalul Iaşi secţia 3 casa din Iaşi despărţirea 3 strada Berthelot No. 9 fostă 40 sfinţi, compusă din 7 (şapte) camere, antret, bucătărie, spălătorie şi camere pentru servitori, având instalaţie de apă, lumină electrică, canal, closet, şură pentru lemne. Licitaţia va începe de la 350.000 lei (trei sute cincizeci mii lei.

PICTORUL DE FIRME

Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde şi-a amenajat un atelier cu tot confortul modern şi înştiinţează onorata sa clientelă precum şi onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branşă.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — p m

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iaşilor

Iaşi—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIŞCU

a pus în vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embiricos & Co.

Bucureşti, — Str. Paris No. 1

Linie regulată şi rapidă bilunară

Constanţa direct New-York

Transatlanticele de lux pleacă precis

„MEGALI HELLAS"
pleacă la 17 Septembrie
„KING ALEXANDER"
pleacă la 3 Octombrie
„THEMISTOCLES"
pleacă la 18 Octombrie
din portul
Constanţa direct New-York

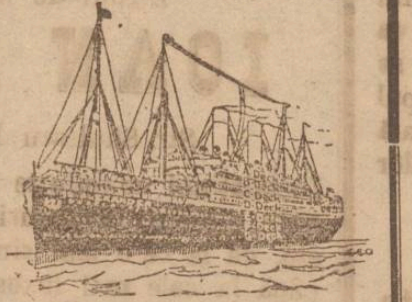

CONSTANTA-Neapole direct MARSEILLE

Vapoarele de lux pentru pasageri

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine precum şi cărturi pentru New-York cu escale la Constantinopol, Pireu, Smirna, Palermo şi Algeria.

Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi de îndeplinit pentru înscrierea şi primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. EMBIRICOS et Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimica sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voi -georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.

Atenţiune: Prompt şi preţuri modeste.

Americanii cari se reîntorc

se vor găsi imediat printre concetăţeni dacă vor călătorii cu „George Washington", „America" sau alte vapoare ale soc. United States Lines

Salile de gimnastică, duşurile şi băile electrice, saloanele elegante şi odăile individuale sau comune bine ventilate vor găsi aprobarea Dvs. unanimă.

Bucătăria depe aceste vapoare ale guvernului american sunt neîntrecute în variaţie şi bogăţie.

Ofiţerii şi matrozii vor face tot ce le stă în putinţă ca să vă procure confort, plăcere şi siguranţă.

Preţuri moderate! Pentru modesta sumă de 120 dolari puteţi să vă asiguraţi o cabină pe vapoarele noi „President Polck" şi „President Adams" construite de curând în America.

Plecări regulate Brema-Cherbourg-New-York cu cele mai mari vapoare de pasageri şi de poştă cu două elice, care circulă intre Germania şi America.

Pentru listele de călătorie şi planurile vapoarelor adresaţi-vă la adresa de mai jos.

UNITED STATES LINES

Berlin W8 Unter den Linden 1 — Bucureşti Calea Moşilor 51

şi la toate biurourile mai importante de călătorie

Reprezentant general: Norddeutscher Lloyd, — Brema

Părul nu mai cade

MATREAŢA cât şi orice afecţiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuinţării loţiunei

„PETROLOL"

singurul remediu preparat riguros după principiile ştiinţei de d-rii KONYA şi FIU, chimişti.

Pomada Tanno-Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.

DIGESTON Dr. KONYA — Praf digestiv, restablieşte digestia dificilă; uşurează asimilaţia alimentelor; taie acreala şi arsurile din stomac

Depozit la Farmacia Dr. KONYA şi FIU.

VITE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iaşi

din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ „ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Viţele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iaşi.

ANUL AL XVIII-lea No. 4592

1 LEU NUMARUL

SAMBATA 15 SEPTEMBRIE 1922

Biblioteca Universităţii Iaşi

ABONAMENTE:
UN AN . . . . LEI 300
. 160
. 80
REDACTIA
IAŞI. — STR. MĂRZESCU 17 —
TELEFON No. 660

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agenţiile de Publicitate
şi la
ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

CONSTITUŢIONALISM ŞI DICTATURA

— Aplicarea votului universal şi exproprierea —

In afară de congresul de la Alba Iulia şi de serbările Incoronărei, lumea politică de la noi este mult preocupată şi de problema constituţională, problemă pe care partidul liberal este gata să o rezolve singur în viitoarea sesiune parlamentară.

In această ultimă chestiune, diriguitorii noştri ar trebui să se pue de acord asupra unor uzanţe constituţionale şi a unui minim de libertăţi cetăţeneşti, iar pentru rest să aplice dictatura cea mai desăvîrşită.

Regimul acesta ar avea avantajul să fie adecvat situaţiunei de fapt, în ce priveşte viaţa publică a României întregite. Am scăpa de enervarea unui legalism de formă, iar guvernanţii noştri s'ar putea lăuda cel puţin cu afirmarea cinstită a concepţiei şi hotărârei lor de a conduce după bunul plac, într'o ţară absolutistă.

Că aşa este situaţiunea de fapt, nu se mai îndoeşte nimeni.

Iată, depildă, jalnica tragedie a celor două reforme constituţionale: sufragiul universal şi exproprierea pământurilor, pe care libera li le-au acordat la un moment de cumpănă.

Votul obştesc este o formă goală. El nu înseamnă alt ceva de cât presiunea administrativă în exerciţiul unei formalităţi prin care guvernul îşi alege reprezentanţii şi îşi ticlueşte parlament. Ceia ce liberalii au dat prin lege, iau îndărăt tot ei, prin chipul cum se aplică legea.

Dar în afară de acesta. Este împiedecată însăşi educaţia cetăţenească a maselor. Căci la noi, asemenea educaţie nu se face în primul loc prin exerciţiul votului obştesc în alegerile parlamentare. In aceste alegeri se pun înainte şi se discută chestiuni generale care sunt greu accesibile marelui public.

Adevărata educaţie cetăţenească se face cu prilejul alegerilor comunale şi judeţene, când corpul electoral are a se pronunţa asupra unor chestiuni de un interes mai apropiat şi mai lesne de înţeles. Or, de ani de zile alegerile judeţene şi comunale au fost suprimate şi înlocuite prin comisiile interimare numite de guvern.

In ce priveşte reforma agrară; ca un fel de mângâere sufletească pentru proprietari, s'a anunţat exproprierea tuturor domeniilor Coroanei. Dar şi aceasta a fost vorbă goală.

Să fim bine înţeleşi. Noi suntem gata a admite orice spor de listă civilă şi orice sprijin material de care Dinastia are nevoe. Inţelegem nu numai satisfacerea deplină a nevoilor de viaţă ale tuturor membrilor Dinastiei, ci şi necesităţile de prestigiu ale casei regale.

Dar nu e nevoe să se recurgă la manevre şi înşelăciuni care, dealtfel, sunt şi inutile. Şi totuşi, s'a procedat aşa. Suntem în măsură să afirmăm că, prin aplicarea tuturor chiţibuşurilor legei de expropriere, domeniile Coroanei n'au fost expropriate.

Iată câteva pilde despre felul cum diriguitorii noştri respectă şi aplică constituţionalismul! De aceia, ar fi mai cinstit să se mărturisească făţiş starea adevărată a lucrurilor şi să se delimiteze precis graniţa regimului de dictatură.

America şi chestiunile europene

Bucureşti.— Statele Unite sânt gata a părăsi expectativa şi a întreprinde o acţiune hotărâtă în chestiunile europene, în special în ce priveşte problema reparaţiilor.

România şi problema Orientului

— Atitudinea hotărâtă a României —

Indată ce războiul din Orient a luat neaşteptata întorsătură care putea avea drept urmare revenirea stăpânirii turceşti asupra strâmtorilor, am arătat în ziarul nostru că România nu va mai putea sta nepăsătoare. Chestia strâmtorilor e o chestie de viaţă pentru ţara noastră, menţinerea liberei treceri prin strâmtori şi a normelor care regulează astăzi plutirea vaselor pe Marea Neagră prezintând cel mai mare interes pentru desvoltarea economică a României.

Astăzi prevederile noastre se adeveresc.

Se vorbeşte de un demers al României, iar ziarul londonez „Times“ spune că el trebue să se producă într'o formă rezolută.

Nu cunoaştem felul în care va proceda guvernul în această chestie atât de importantă. Este sigur însă un lucru: el va avea aprobarea tuturor în sforţările de menţinere a principiilor tratatului dela Sèvres cu privire la libertatea strâmtorilor. României îi sunt indiferente veleităţile turceşti relative la Tracia, Galipoli. etc., dar ea nu poate sta nepăsătoare când strâmtorile sunt ameninţate a cădea din nou subt un regim de pe urma căruia ţara noastră a suferit veacuri întregi

INSEMNARI

CONDUCATORII

„Viitorul“ anunţă că în Camera franceză se va aşeza o placă comemorativă cu numele a 16 deputaţi morţi în războiu.

A propos; câţi deputaţi de-ai noştri şi-au dat viaţa pentru triumful ţărei? Am dori să ni se citeze macar un nume.

Deputaţii din timpul războiului — aproape toţi liberali — salvau patria pe strada Lăpuşneanu, aplaudau discursuri războinice, încasau diurne şi subsidii, desemnau cu degetul pe mesele de cafenea triumghiul morţei, se primblau la Odesa, Cherson şi Paris. Providenţa ni i-a păstrat pe toţi grăsulii, joviali şi viteji.

Aceşti teribili barbaţi de stat au rămas în patrimoniul ţărei, ca să ne conducă destinul istoric. Ei ţin discursuri patriotice la solemnităţi şi se înfrupta din harul reîntregirei naţionale. Pentru ei minele, pădurile, petrolul, gazul metan concesiunile, cointeresările, fabricile, permisele, depozitele... O fericire! Niciodată idealul naţional n'a fost mai plin de zîmbete.

Aceşti eroi ai românismului mănâncă coliva celor 800.000 de morţi, veghează la „ordinea“ şi „consolidarea“ naţională, bagă la ocnă sau ucid pe muncitori, lasă pieritori de foame pe funcţionari, şi aruncă graiul dispreţului şi acuzarei în faţa mulţimei îngrozite de mizeriile traiului.

Cît e de măreţ „Viitorul“ când declamă:

„Istoria — în care se răsfrînge sufletul sublim şi veşnic al României — îşi urmează cursul cu semnu-i neturburare“!

RENOVATUS

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Centenarul independenţei Braziliei.— *In Brazilia s'a serbătorit cu mare fast 100 ani de la proclamarea independenţei.*

La 7 Septembre 1822, Brasilia s'a desbărat de stăpânirea portugheză şi s'a proclamat imperiu independent sub domnia lui Don Pedro. Imperiul a dăinuit până la 15 Noembre 1889, când ţara a adoptat forma republicană menţinută până astăzi.

Cu prilejul serbărilor centenarului, s'a deschis la Buenos-Aires o mare expoziţie internaţională.

*

Populaţia oraşului Praga.— *Marele oraş Praga, capitala Cehoslovaciei, are 678 mii locuitori şi anume: 625 mii cehoslavi, 31 mii germani, 6 mii evrei, 2000 cetăţeni de alte naţionalităţi şi 13 mii străini.*

După sex se repartizează în 326 mii barbaţi şi 351 mii femei.

Majoritatea populaţiei este de confesiune catolică, iar 126 mii de persoane nu ţin de nici o confesiune.

Printre evreii care s'au declarat de naţionalitate evreiască sânt şi 11 catlici şi 39 fără confesiune.

INTERESE IEŞENE

Interview cu d-na Zoe Mărzescu

— Activitatea societăţei „George Enescu“.— Greutăţile financiare — Cazul Ciolan. — Cine va conduce orchestra şi conservatorul.—

Ziarul Rampa *publică o convorbire cu d-na Zoe Mărzescu, preşedintă activă a societăţei muzicale „George Enescu“, în care se tratează multe chestiuni, care interesează în deaproape pe ieşeni.*

Reproducem extrase din această convorbire, care vor fi citite socotim cu atenţie de publicul nostru.

*

Ast-fel, în ce priveşte mersul societăţei şi sacrificiile făcute, d-na Mărzescu spune:

„Mi-ar trebui cam mult timp şi v'aşi răpi coloane întregi din preţiosul d-tră ziar, pentru a vă da o situaţie mănunţită a societăţii dela înfiinţare până acum.

Corespondentul d-tră în articolul său e în parte bine informat; a atins însă unele chestii care nu sunt conforme cu realitatea.

N'am avut niciodată — dela înfiinţarea până azi — o subvenţie anuală de 500.000 lei. Din contra am avut 50.000 lei din care 30.000 ni ia Teatrul Naţional drept chirie pentru sala, sau cum s'ar zice dacă mi dai voe să fac un spirit:

„Subvenţia mi-o dă „Banu“
Ş-o ia înapoi „Codreanu“.

Aşa că de fapt numai 20000 lei îmi rămâne şi aceasta ca să plătesc un budget de 120,000 lei lunar. Deci pentru restul până la 1420000 (bugetul anual) numai plata orchestrei, trebuie să ne frământăm noi mintea cu găsirea acestei sume.

Aşa se explică faptul că eu personal am împrumutat societatea cu 150000 lei căci altfel nu am fi avut cu ce plăti orchestranţii care sunt toţi societari, şi cine ştie ce se întâmpla“.

*

In privinţa casului Ciolan, iată cum se exprimă d-na Mărzescu:

„Este o inexactitate afirmaţia că între mine şi dl. Ciolan s'ar fi iscat vre-un conflict şi că maestrul *George Enescu* şi-ar fi retras atenţiunea ce o acordase instituţiei ce-i poartă numele.

Dl. Ciolan, o afirm, este *o creaţie a mea*, a fost de o cinste perfectă şi de o perseverenţă dusă până la paroxism.

Un singur păcat mare are: *este ambiţios şi „regionalist“.*

Nu privea niciodată cu ochi buni pe alt maestru la pupitru, chiar dacă ar fi fost o celebritate mondială.

A avut o anchetă dela minister la Conservator, şi ne eu am dispus destituirea d-sale din atribuţiile avute la conservator şi orchestră.

Dl. Ciolan s'a demis singur, făcând loc d-lui Nedbal care va lua conducerea societăţii“.

In ce priveşte viitorii [illegible] tori ai conservatorului şi societăţei simfonice d-na Mărzescu spune:

„A fost vorba, însă d. Nedbal a primit numai conducerea orchestrei simfonice.

Conducerea Conservatorului şi a orchestrei implicit o va lua probabil d-l *Alfons Castaldi* cunoscutul maestru-compozitor dela Conservatorul din Bucureşti“.

CATE-VA NOTE

Replica unui de curând vizitator la o staţie climaterică.

Se afla la birt şi comandase o porţie de peşte.

— Nu-i aşa că-i excelent? întreabă birtaşul.

—Foarte bun şi mă face să regret că n'am venit pe aci cu vr'o opt zile mai curând.

—De ce?

—Fiindcă atunci probabil că aş fi avut norocul să-l consum în stare proaspătă.

Clădirele Noui

In localitate se clădeşte relativ mult. Mai în fiecare stradă se văd ridicându-se case de locuit. Cu toate acestea noi nu vedem nici o soluţiune pentru a obvia la lipsa de case, căci la noile clădiri se cer pentru două odăi şi o bucătărie 15,000 lei chirie anual, pentru 3 odăi 20,000 lei. Câţi chiriaşi oare avem în Iaşi cari pot plăti o asemenea horentă chirie? Noi prevedem că noii proprietari vor rămânea cu casele goale sau să le închirieze cu preţ normal şi atunci riscă să piardă capitalul învestit în clădiri, capital în cele mai multe cazuri împrumutat cu dobânzi cari astăzi se poate numi cămătăreşti.

Ca să se ia o chirie normală e imposibil, căci astăzi mâna de lucru (un zidar 160—200 lei pe zi) şi materialele (1 leu cărămida!) sunt enorm de scumpe.

Soluţie ar fi numai dacă statul cu materiale sale eftene (lemne din pădurile statului, piatră, nisip, var etc. din carierele sale) cu lucrători efteni (de pildă soldaţi) ar clădi pentru trebuinţele sale şi atunci s'ar putea da la populaţie localurile ocupate azi de stat.

Dacă statul ar da de exemplu poşta (vr'o 50 apartamente) direcţiile C. F. R. (vr'o 100 apartamente) Orfanii de război (iar vr'o 100 apartamente) etc. etc. greaua problemă a caselor de locuit ar fi rezolvată.

Citiţi în pag. III-a ultimele ştiri telegrafice şi telefonice.

CARŢILE

Darwinismul pe banca acuzărei

Printre variatele lecturi de vacanţă, ne cade în mână şi o broşurică ce-şi etalează pretenţios titlul: „Origina Omului după ipoteze şi ştiinţă.“ Broşurica a apărut în editura Casei Bisericilor şi e datorită „savantului“ O. Splitberger.

Titlul ei ne a trezit interesul şi am citit-o. Multe argumente sunt—ce-i drept—foarte puternice. In adevăr: cum se poate explica co-existenţa unor spe ii ajunse la trepte de evoluţie diferite? Oare evoluţia a început la epoci diferite, plecând în fiece dată dela Moneră? Iată o întrebare la care este greu de răspuns, deşi se pare că procesul de generaţie spontanee, proces care transformă materia inertă în materie vie, organizată, are loc sub ochii noştrii. Am zis: se pare. Dacă ar fi sigur că aşa este, un principal argument contra Darwinismului ar fi doborât.

Dar argumentarea d-lui Splitberger este vădit pasionată, subiectivă. Aceasta se poate sesiza cu atât mai mult în părţile în care autorul citează din teoriile unor „savanţi“ fără a-i numi. (Greşeşte d-l S. când aplică aci dictonul „nomina odiosa“). Este cert că d-sa are idei preconcepute; d-sa susţine ceiace *vrea* să dovedească. Ori aceasta este anti ştiinţific. Şi apoi povestea, cum se poate concepe atâta armonie fără supravegherea unui spirit organizator, fără un D-zeu, este aşa de mucegăită că este imposibil să mai stai de vorbă cu cineva care caută să te epateze cu ea.

Ca să poţi susţine o discuţie ştiinţifică este o condiţie *sine qua non* de a te debarasa de prejudecăţile religiei, să admiţi odată pentru totdeauna că prialitatea este o utopie şi antropocentrismul este o erezie moştenită dela filozofia teologică a secolelor de Obscurantism. Ori, d-nul Splitberger nu s'a debarasat de aceste prejudecăţi. Tonul broşurei sale o arată aceasta până la evidenţă.

Iată deci şi argumentele serioase pe cari le evocă îşi pierd valoarea lor persuasivă. Un om cu o cultură ştiinţifică, sau mai bine zis, cu ideologie ştiinţifică recunoaşte lacunele Darwinismului, dar în nici un caz nu jubilează constatând aceste lacune. Acel ce o face, probează că sufletul lui mai este îmbâcsit cu tot ce Teologia a lăsat mai reprobabil în noi.

Şi d-l Splitberger jubilează. Se înşală însă amarnic, căci cu toate lacunele Dawinismul introduce *ordine*, continuitate, în lume, pe când teoria d-lui S., teoria creaţiunei şi a independenţei speciilor, introduce discontinuitate. Dacă teologii în neştiinţa lor nu găsesc ni-

(Continuarea în pagina II a)

SPICUIRI ŞI OBSERVAŢII

CERŞETORII

De o bucată de vreme au reapărut pe străzile Iaşului o sumedenie de cerşetori care'şi etalează infirmităţile pe la colţuri de case, provocând mai mult sila decât mila trecătorilor.

E ca o complectare a tabloului de târguşor mizer şi oriental: căsuţe dărăpănate, străzi pline de gunoaie, praf şi murdării, între care trăesc şi se procrează sute de porci, gâşte, câini râioşi şi epavele reprezentând pe regele naturei, — pe faimosul monarh: M. S. *homo sapiens!...*

Cu toţi ne lovim de ei: orbi şi pseudo-orbi, ciungi şi pseudo-ciungi, ologi şi pseudo-ologi, copii schilozi sub *„impresa“* vre-unei mame sau a unui individ valid care se afişează ca tată şi care aţin calea trecătorului. Iar alături de dînşii o serie de „infirmi“ care nu au altă boală decât masca cu greu de înlăturat: a otrăvirei cu rachiu. Toţi ieşiţi definitiv din rândurile acelora care ştiu că trebue să depună o muncă oare-care pentru agonisirea celor trebuitoare vieţii — muncă de natură cu totul diferită de gestul degradator şi provocător: *întinderea mânii.*

E adevărat. Intre mulţimea cerşetorilor se găsesc unii nenorociţi, realmente dezarmaţi, învinşi iremediabil şi pe care noi *trebue* să-i ajutăm.

Dar după cât ştiu, între nenumăratele legi care s'au compus şi se fabrică continuu la noi, încît cu siguranţă că deţinem în lume şi recordul acesta, se află una — eşită din inspiraţia unui jovial fost ministru al asistenţei sociale. (Dl. T.-Iaşi) Legea a fost cu mare emfază prezentată parlamentului, votată de acesta şi... rămasă neaplicată. Adică — să fim drepţi. După câte ştim — în Capitala Românie-Mari s'a şi înfiinţat un serviciu de triaj, care culege cerşetorii şi vagabonzii, şi'i plasează — după categorii. Infirmii în aziluri, valizii la muncă, copiii stricaţi în case de corecţie, bolnavii în spitale etc.

Printr'o fericită întâmplare instituţia — deşi modestă, dar funcţionează bine. S'a nimerit că conducerea ei medicală a fost încredinţată unui om de inimă, care'şi ia rolul în serios.

D-rul Zaplachta n'o să se supere, dacă vorbesc în termeni elogioşi despre activitatea pe pe care-o depune, cu modestie — dar cu hotărâre la institutia care are un dublu scop: dezorientalizarea străzilor şi a pieţelor de cetele de milogi şi vagabonzi şi apoi întinderea unei mâni cu adevărat de ajutor acelora căzuţi vremelnic şi care *trebuesc* ridicaţi.

Cu siguranţă că o să vă întrebaţi: se reduce oare toată România-Mare numai la Capitală? Nu e făcută legea pentru toate târgurile şi târguşoarele împărăţiei? Intrebările acestea şi altele multe ni le-am pus şi noi — cu acelaş răspuns pe care l'aţi căpătat Domnia-Voastră— adică: niciunul. Pe cine să întrebi şi cine să-ţi răspundă. Cel mult să-ţi satisfaci singur necesitatea unei explicaţiuni şi atunci fireşte, îţi spui că în capitală fiind... *mărimi*, indigene şi străine, mai ales străine, se cere ascunderea cât mai îngrijită a profundei şi dezgustătoarei incurii orientale—tocmai nota caracteristică a celor care au acaparat binele public.

Dacă aţi cunoaşte simplicitatea mecanizmului— instituţiei despre care vorbeam mai sus — şi asupra căreia vom reveni, aţi înţelege şi mai bine de ce am întrebuinţat vorba tare: incurie dezgustătoare. S'au pornit pe economii. Ca de obiceiu, se opresc la lucruri meschine, neînsemnate, ades şi nedrepte. De comisiunile şi paradelegaţiile din străinătate care devorează zeci de milioane anual, nu se atinge nimeni, deşi nu au *absolut nici un rost.* Cel mult fac lumea occidentului să râdă de prostia noastră. Ei, dar ştiţi domniavoastră oare din *cine* se compun comisiunile, pentru *cine* sunt create? Păcat că nu ne lasă spaţiul să publicăm tabloul—măcar în parte, a celor care în vreme de economii sunt plătiţi (şi cât primesc) în franci—francezi sau elveţieni, ca să ne apere interesele în

(Continuarea în pagina II a)

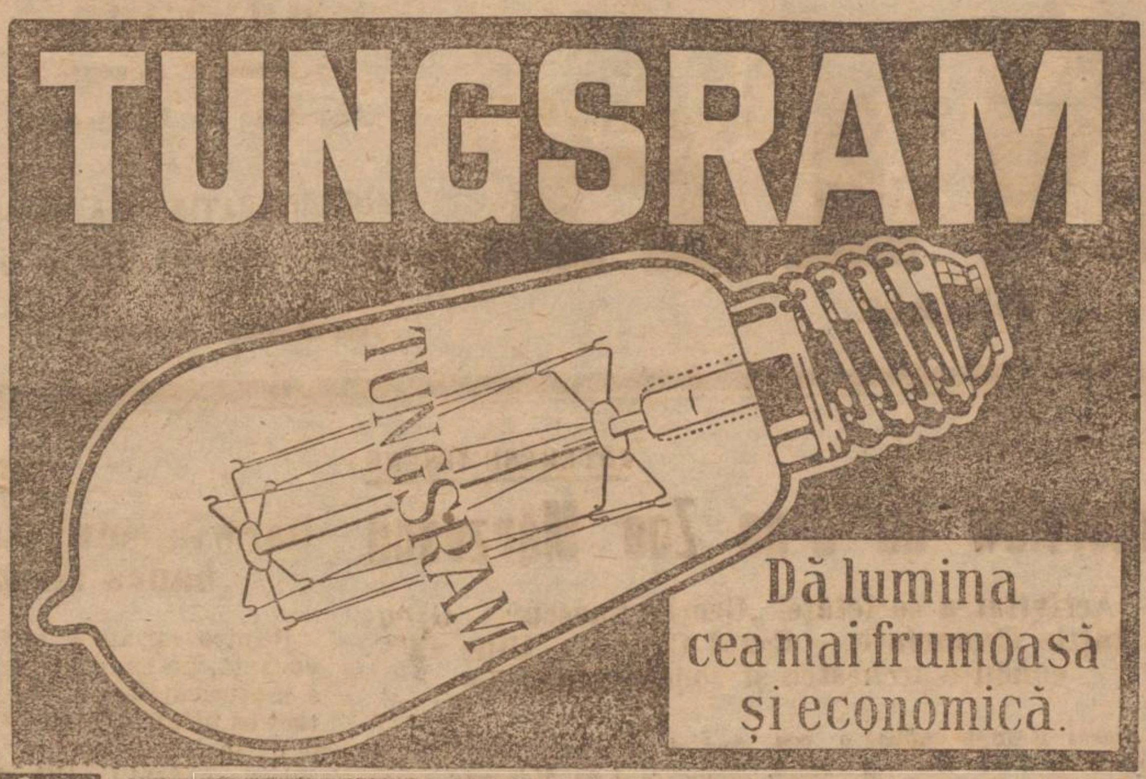

TEATRUL ELISABETA

Compania de Reviste Fotache și Titi Mihailescu

VA JUCA MARILE SUCCESE:

Joi 14 Septembrie ora 9 jum. seara **Zdrâng-Zdrâng!** jucată în Capitală peste 100 de ori

Vineri 15 Sept. ora 9 jum. seara **Viață, Viață, cum te treci!** (numai pentru domni și doamne)

Sâmb. 16 Sept. ora 9 jum. seara **RASPUTIN** revistă picantă numai p. domni și doamne

Biletele de pe acum la Cassa Teatrului.

Cinema MODERN Colosalul succes. Mondiala operă

SONATA KREUTZER

VINERI 15 Septembrie

de LEW TOLSTOI

11 ACTE 11. 2 serii 6000 metri

Se represintă ambele serii odată

Grandioasă producție APOLLO

Liceul Particular de fete „M. KOGALNICEANU"

Str. Căpitan Pânu 8

Se aduce la cunoștința părinților și elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu" își redeschide cursurile odată cu școlile publice la 22 Septembrie a. c., în acelaș local în care a funcționat până acum.

Liceul este asimilat cu școlile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral acelaș ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început și se fac în fiecare zi de lucru între orele 9—12 și 4 6 la cancelaria școlii, strada Căpitan Pânu 8.

Profesori asociați:

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.

Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iași,

D. M. Cădere, prof. d f. școala norm. „V. Lupu", fost secr. general.

C. Botez. prof. def, Lic. Național.

A. Bălsanu, prof. def. Liceul Național și Gimnazial Ștefan cel Mare.

Gh. Fințescu, prof. def. Lic. Național.

I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,

Titus Patriciu, prof. def. Șc. Comercială.

V. Petrovanu, prof. def. Șc. norm. V. Lupu și liceul militar fost director al inv, primar.

I. Rick, prof, def. șc. norm. Lupu, fost sub-director a nv. particular.

mic neverosimil în discontinuitate, lucrul este explicabil. Dar pentru un om de știință, dictonul „Natura non facit saltus", dogma continuității este așa de sacrosanctă, că ea face parte integrantă din fiecare atom care cugetă în noi, —e ca să întrebuințez limbajul lui Kant, o formă a inteligenții.

. . . .

Din cele ce preced, cititorii vor înțelege desigur valoarea teoriei d-lui Splitberger, care pune la finele broșurei un psalm Mă mir că n'a pus și o rugăciune preliminară...

Totuși, broșura e recomandabilă pentru amuzament și ceferiștilor „galbeni", destinați să asculte conferințele preoților regionali.

C. Lybanon

IN CURAND

MACABEII

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin in dentistică și boli de gură

Iași, Str. Lăpușneanu 32

Consult. 9—12, 3-6

Banca Moldova Secția Mărfuri

Cumpără aramă veche curată, orice cantitate.

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. gasiți cu prețul fabricei la depozitul general.

Zaharia Weiss

Piata Unirei, Iași

BAIAT DE SERVICIU

Se caută la administrația ziarului.

fața... ligei națiunilor, a comisiei interaliate, a tribunalului din Haga, a... etc. Da.

Și ca să nu fim de tot ridicoli, ne vom reîntoarce de la digresia spre care involuntar am alunecat, Căci în definitiv nu prea există legătură *directă* între cerșetorii care milogesc o bucată de pâne, infirmii care 'și etalează provocător mutilările și între *crema* nevolnică cultivată cu cecuri plătite în valută nobilă. Și de aceia revenim la subiect, menținându-ne cu strictețe în cadrul lui.

Acum vre-o două luni D-rul Zaplechta a publicat în „*Argus*" (?) un fel de tablou rezumativ despre serviciului de triaj

De multă vreme n'am mai văzut etalat un tablou mai elocvent, dureros de elocvental mizeriei noastre. Date ri gide și obiective, rezultatul unei munci sistematice, științifice, Privesc numai vre o 300 de indivizi — „*materialul*" cules și catalogat, după o serioasă observațiune.

O treime din aceștia sunt minori, și cam tot atâția s'au găsit *oameni valizi*, apți de muncă, iar o mare parte erau bolnavi de boli curabile, dar nu erau primiți în spitale, căci nu dispuneau de banii trebuitori pentru plata taxelor impuse.

„Un bolnav de tifos exantematic umbla prin oraș și căuta în zadar primire în spital".

Nu voiți să credeți? Raportul conține „date" și mai elocvente. Le vom expune în foiletonul următor.

Dr. I. S.—Iași

URIEL ACOSTA

interpretat de artistul ADLER

—

Constatăm cu o legitimă satisfacție faptul că, un ansamblu artistic în turneu la Iași, a avut buna inspirație să reprezinte — pentru întâia oară în localitate — incomparabilă dramă „Uriel Acosta" a lui Gutzkow. Astfel, o modestă scenă de vară a putut îndeplini rolul de luminător al conștiinței umane, întrucât săntem convinși că marile învățăminte înscrise în piesa lui Gutzkow au tras brazde adânci în inima și mintea numeroșilor vizitatori ai grădinei „Pomul Verde".

Reprezentarea piesei „Uriel Acosta" a mai isbutit și la consacrarea artistică, a dibaciului interpret al lui Uriel, artistul american Adler. Acest artist dotat cu toate calitățile scenice, a studiat cu îngrijire rolul, a înțeles complecta psihologie a personajului și a dat viață marelui martir al luptei pentru libertatea conștiinței.

In jocul său distins și colorat, d. Adler a nuanțat în dozele necesare, impetuositatea și avântul, amărăciunea și sacrificiul, noblețe și eroismul care se îmbină sau se succed în zguduitoarele acte ale dramei.

Ajutat de valoroase elemente artistice și într'un ansamblu bine închegat, d. Adler a trăit cumplitele suferințe ale lui Uriel Acosta, atingând înălțimi de artă demne de orice tragedian adevărat.

Spect.

Informații

x Ce va fi congresul de la Alba-Iulia. — *D. Al. Marghiloman ocupându-se, într'un interview acordat unui ziar din Cernăuți, despre congresul de la Alba Iulia, spune, între altele:*

—„Cred că nu. După părerea mea, acest congres represintă o Adunare a Ardealului, în care va fi examinată situația locală a partidului Național. Nu cred ca ardelenii, care sunt oameni inteligenți și prudenți, să depășească granițele permise.

Patriotismul lor e prea mare, ca să poată lua hotărâri compromițătoare."

x Foștii elevi și foștii profesori ai liceului „Anastasia Bașota" din Pomîrla, sunt rugați a se întruni Sâmbătă 16 Septembrie, ora 8 seara, în casele d-lui avocat I. Serafimi din str. Sft. Sava 11, pentru a se consfătui asupra reorganizării liceului.

❑ Ministerul de interne, a invitat prefectura de județ să înștiințeze pe toți cultivatorii, că stațiunea de sericicultură dela Băneasa, primește înscrieri pentru semințe de viermi de mătasă.

❑ Locuitorul Filip Dumitru, din Prisacani, fiind beat, pe când trecea podul peste Prut, căzu în apă și se înecă.

❑ D. D. Popa, controlor financiar de clasa I-a, și-a reluat activitatea în localitate, cu începere de azi,

x Reamintim publicului că termenul de vizare a contractelor de locațiune prelungite sau reînnoite, s'a prelungit până la 15 Octombrie.

x **Un nou comunicat în chestia teatrului.**— Se știe cele survenite la teatru în ziua de Sâmbătă. In urma adresei direcției teatrului național, primăria a numit o comisiune compusă din d nii ing. Welt, inginer Andriescu—Cale și C. Grigoriu, care în urma cercetărilor făcute a încheiat următorul proces-verbal, comunicat presei sub forma de comunicat.

Astăzi 13 Septembrie 1922.

Subsemnații ingineri M. Velt, I. Andriescu-Cale și C. Grigoriu membrii comisiunei desemnate de d. Președinte al Comisiei interimare prin procesul verbal din 12 Septembrie 1922 pentru examinarea stării actuale de stabilitate a Teatrului Național în vederea deschiderei stagiunei teatrale a anului acestuia de comun acord am constatat și ne-am fixat părerile, asupra următoarele puncte:

1) Clădirea în ansamblul ei în urma suprimărei cauzelor care au adus'o în situația ei actuală se află într'o stare de echilibru stabil, care durează de la 7 Noembrie 1921 data când s'au stabilit refere de observații.

2) De la această dată și până astăzi clădirea a suportat în chip satisfăcător aglomerațiile prilejuite de stagiunea teatrală a anului trecut precum și ploile numeroase și abundente ale primăverei acestuia.

Intemeiați pe rezultatul acestor constatări, suntem de părere că se poate deschide stagiunea teatrală la 16 Septembrie a. c.

Intrucât lucrurile de consolidare definitivă nu au fost începute, opinăm că:

1) Teatrul să fie ținut într'o continuă și competentă observație.

2) Să se descopere baza masivelor de zidărie mișcate și în primul rînd aceia a pilaștrilor din stânga vestibulului. — In acest din urmă scop pentru a face posibilă executarea lucrărilor de consolidare în timpul stagiunei actuale este necesar a se interzice în mod provizor accesul publicului, în partea stângă a vestibulului.

3) Pentru ca organele de conducere și de executare a lucrărilor de consolidare, să lucreze în deplină cunoștință, socotim necesar să li se pună la dispoziție planurile de construcții ale Teatrului și în deosebi ale fundațiilor lui, pentru ca pe temeiul acestor elemente să se atace imediat lucrările de consolidare definitivă.

Drept care am încheiat prezentul Proces-Uerbal.

(ss) M. Velt

(ss) I. Andriescu-Cale.

(ss) C. Grigoriu

Pe baza acestui Proces Verbal găsește că nu este nici un pericol și de comun acord cu sus zisa comisiune găsește că stagiunea teatrală se poate deschide la 16 Septembrie a. c.

Președinte
(ss), C. Toma
14 Septembrie 1922

*

Cuprinsul procesului verbal ne scutește de ori ce comentar. Lăsăm la conștiința cetitorilor să spue dacă OPINIA și a făcut sau ba datoria în această chestiune.

x Astă noapte a încetat subit din viață bătrânul Ion Luboșeanu, portar la tipografia Moldova.

Nefiind nici o bănuială, s'a autorizat înmormântarea.

✠ *Pentru o fetiță orfană.* — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Totalul de ieri 522 lei

Au mai subscris:

D-na R. S.	20 lei
D Florin Popovici	20 „
D. dr. Frühling	20 „
D. Solomon Stern	40 „
D. Isidor Pascal	20 „
D. Adolf Guttman	20 „
D. Gustav Rechler	20 „
D. Arthur Rechler	20 „
D. Solomon Grünberg	20 „
D. Jaques Frühling	20 „
D. Aba Polak	20 „
D. Adolf M. Șpaier	20 „
D. I. Șoarec	20 „
D. G. Răcoare	10 „
	832 lei

Subscripția continuă.

❑ Inscrierile la Conservatorul de muzică și declamațiune au fost prelungite până Sâmbătă.

Examenele de admitere vor începe de luni.

❑ *Hoți păcăliți* — D. Stătescu, contabil la Banca națională, a fost delegat de tribunal să cerceteze gestiunea foastei case de scompt. Pentru a putea lucra în tihnă, d. Stătescu a dispus ca arhiva să fie transportată la locuința d-sale, la școala Lămbrior.

Arhiva cuprinsă într'un mare dulap, cu aparență de casă de fer și o mică lădiță de fer. Ambele lăzi au fost așezate într'o odăiță având geamurile deschise, de oarece întregul local se află în reparațiune.

In timpul nopței niște hoți pătrunseră în odăie și deschiseră cu ușurință ambele lăzi care nu erau ferecate.

De necaz, de a găsi în lăzi numai condice, hoții au dispărut, mulțumindu-se a lăsa lăzile cu ușile largi deschise.

Ori cum, poliția face cercetări.

x La direcția regională a Regiei, se va ține Sâmbătă licitația, pentru darea în antrepriză a construcțiunei de locuințe, în preajma fabricei de tutun — Vor fi 40 de locuințe, a câte 4 camere fie care.

In curând va avea loc solemnitatea punerei pietrei fundamentale a locuințelor ce se rădică, de aceiași instituție, în strada Coroiu.

x Este incontestabil că cele mai frumoase surprize din anul acesta, vor fi festivalurile asociației sportive „Macaby", care va avea loc în sala teatrului „Sidoli"

ECOURI

— *Ghiosdane*, Mape de școală, rechizite etc. cu prețuri reduse la *Libraria Universală*, strada Cuza Vodă 52, (Vis a vis de Palatul Braunștein.

— In editura Magazinului de Muzică „Brașcu" a apărut „Zenobia-Valse" pentru piano (2 mâini) de Teodor Budalla, apreciatul violonist din localitate.

→ „*Intercontinentala*", Societate pe acțiuni pentru transport și expediție,— foastă S. et W. Hofmann — aduce la cunoștința celor interesați, că filiala sa din Berlin N. W. VI. Karlstrasse 5-a, expediază în fie ce săptămână câteva vagoane colective spre Cernăuți respectiv Moldova.

Se primesc transporturi de Colete pentru încărcare în asemenea vagoane în condițiunile cele mai culante.

Informații sau la Intercontinentala Cernăuți. Herrengasse (strada Iancu Flondor 31) sau la Intercontinentala București Bulevardul Academiei No. 4.

— Compania de reviste Fotache și Titi Mihailescu care a repurtat succese în orașele principale din țară va da și în orașul nostru 3 reprezentații, Joi, Vineri și Sâmbătă la Teatrul Elisabeta.

Vor reprezenta revistele: Zdrâng Zdrâng; Viață, viață cum te treci (numai pentru domni și doamne) și Rasputin (revistă picantă pentru domni și doamne!

Biletele se vând de pe acum la casa teatrului.

— Deliciosul oțet din vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— Proprietarul Croitoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 întorcându se din străinătate anunță onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Paltoane și Costume.

Pentru D-nii funcționari și studenți furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofe și cu Metrul.

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara, celebritatea mondială D-ra Pina Menichelli apare în L'age Critique (VARSTA CRITICA). Superbă dramă de salon pusă in scenă de Marele artist Amleto Novelli. Intregul program 8 mari acte.

— Grădina și sala Cinema Sidoli.—Astăzi și in zilele următoare se va reprezenta opera complectă FRUMOASA SALBATICA dramă modernă de salon in 6 mari acte jucată de celebra artistă Priscilla Dean.

— ULTIME — INFORMAȚIUNI

In ce privește situația lăuntrică din guvern, dațînem de la un membru marcant al partidului liberal care a fost eri în Iași, următoarele date precise:

De vre-o câteva zile d-l Ionel Brătianu pretextează că este bolnav. Din această cauză nici nu s'a mai dus în Basarabia. Cei în curent cu obiceiurile actualului prim-ministru pretind că e o boală politică și că izolarea în împrejurările de astăzi înseamnă că meditează o remaniere.

D-l Alexandru Constantinescu, care dă tuturor impresiunea că se socoate triumfător, declară tuturora că o largă remaniere se impune. Adaugă însă, că nu este dispus a accepta ministerul de interne.

D-l general Văitoianu întrebat dacă știe ceva asupra remanierei, d-sa a răspuns că primul-ministru nu i a spus nimic în această privință. D-l G. Mârzescu întrebat și d sa acum cinci zile ce crede asupra remanierii, a răspuns că nu știe absolut nimic.

Cu toate acestea persistă cu insistență zvonul că o remaniere va avea loc și că d-nii N. N. Săveanu, Tancred Constantinescu și Istrate Micescu — acesta susținut din răsputeri de d-l Duca — vor intra în guvern imediat după încoronare.

Dacă aceasta înseamnă o largă remaniere și mai cu samă dacă, efectuată în forma aceasta, va mulțumi majoritățile parlamentare, aceasta se va vedea la timp.

x Piața Valutară.— *Leul încearcă din nou mari scăderi la bursa Paris. Pe ziua de ieri a cotat 8 centime și 15.*

Foarte cu greu s'ar putea explica aceste scăderi. In or-ce caz, în mod normal ele n'au cum să fie ticluite. Nimic n'a survenit, care să explice această scădere. Opera de speculă, care se face la Paris și în potriva cărcia guvernul nostru n'a putut lua nimic până acum, continuă dar, în dauna leului nostru.

Și acum iată devizele București, natural foarte ferme:

Francul francez 12.50, lire engleză 735, lira italiană 7 lei 10, coroana ceho-slovacă 5 lei 50, dolarul 165 lei.

Marca germană 1o trei sferturi coroana austriacă 0.20 jum. marca poloneză 2 bani 60.

x O telegramă din București, anunță că zvonul răspândit despre o schimbare în conducerea spitalului de izolare din localitate nu se adeverește.

x Din causa deprecierei mărcei, o pâne costă astăzi la Berlin 80 mărci.

x Consiliul profesoral al conservatorului de muzică și declamațiune, a fost convocat pentru Sâmbătă, la ora 3 după prânz, pentru a se ocupa cu diferite chestiuni, în legătură cu deschiderea anului școlar.

x Am reprodus testamentul lui Heiarich Rosembaum. Complectăm doar azi un amănunt.

A doua scrisoare, prin care dispune de soarta documentelor, se termină cu o mulțumire adresată episcopului catolic pentru tot binele ce i-a făcut în timpul vieței.

Scrisoarea e astfel semnată:

In numele Sfintei Treimi,

x Secțiunea județiană a funcționarilor din Iași, potrivit cu apelul făcut de Uniunea generală, prin glasul autorizat a d-lui Schina, în marea adunare de Duminică 10 Septembrie, roagă atât pe funcționari din toate instituțiile fără excepțiune, cât și pe pensionarii publici să i înainteze până mâine, Vineri ora 12 din zi, tablourile cu numele delegaților, care îi vor reprezenta la congresul de la București, în ziua de 17 Septembrie. Numărul delegaților să fie cât mai mare.

Camera de Comerț și Industrie din Iași, dorind a înființa în localitate o școală comercială practică cu curs seral după modul celor din București, pentru funcționarii comerciali cu minimum 4 clase primare, voește a ști mai dinainte numărul celor ce ar dori să urmeze cursurile școalei și cu cât ar putea contribui lunar elevii. Inscrierile se primesc până la 15 Octombrie 1922 la Secretariatul Camerei de Comerț.

Se vor primi 100 de elevi în ordinea inscrierei și se va preda cât mai practic o oră pe seară de profesori titrați, următoarele cursuri începând de la 1 Noembrie s. c.

Studiile comerțului și noțiuni de drept comercial; Corespondența comercială cu noțiuni de limba română; Cursul mărfurilor; Contabilitatea și biroul comercial; Aritmetica comercială; Limba Germană și Franceză; Geografia economică și Caligrafia.

Cursurile sunt 2 ani obligatoriu cu examene de fine de an, după care se eliberează diplomă de absolvire.

Camera de Comerț și Industrie Iași

Comitetul cercului didactic, s'a întrunit, sub președinția d lui profesor Fedeleș.

Comitetul s'a ocupat de statutul alcătuit de uniunea funcționarilor publici.

S'a decis a se cerceta atitudinea corpului profesoral din București, această chestie, după care se va convoca o întrunire plenară a membrilor cercului didactic.

Se aduce la cunoștința, acționarilor Soc. Anonime „Izvorul Moldovei" că adunarea Generală din ziua de Sâmbăta 15 crt. va fi la ora 3 p. m. fix în palatul Camerei de Comerț.

Comitetul pentru ridicarea unui monument pe mormântul regretatei d-na Conta-Chernbach a convenit ca executarea bustului, să fie încredințat sculptorului Mateescu.

x Casa de Cetire din Țicău va da Sâmbătă 23 Septembrie orele 9 seara o Mare Serbare în localul școalei primare „Principesa Maria" din str. Sărărie.

Cele mai frumoase și variate distracții sânt pregătite publicului, ca depildă:

Concert de Vioară, Asalt de spadă și floretă, Recitări, Solo Violoncel, Piramide, Cor. Dans Batae cu flori și serpentine, Ruleta de la Monte-Carlo.

Muzica militară, Toți ieșenii sunt rugați a lua parte.

Serbarea se va termina la ora 3 dimineață. Intrarea 5 lei de persoană.

IN CURAND

MACABEII

Către enoriași

Comitetul Sinagogei Marilor croitori din Tg. Cucului aduce la cunoștința populației israelite că a angajat un cantor pentru Sf. Sărbători de toamnă și că mai are disponibile vre-o 30 de locuri.

Doritorii se vor adresa d-lui Isidor Teitler „La Mascota" Str. Cuza-Vodă 9.

DE VANZARE

Foarte convenabil *Sobe de faianță, transmisie, stendere,* și fontă pentru retopit.

Doritorii se vor adresa la D-l *V. Gologan* str. Arapului No. 87 Lângă Fabrica Țesătura Iași

Pentru domnii antreprenori de lucrări

proprietari de case, precum și pentru orice societăți, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uși, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER

str. I. C. Brătianu 82

Lucrătoare

harnice angajează imediat

Fabrica „LAMPA"

str. Trei Erarchi 13

Serviciul Telegrafic și Telefonic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Serbările Incoronărei se amână?

BUCUREȘTI. — Guvernul nu mai este sigur că Serbările de încoronare vor putea avea loc la data anunțată.

Până acum și-a vestit participarea numai d. Iorga care, de fapt, nu este opozant. Averescanii condiționează participarea lor de anumite conbinațiuni politice. In sânul celorlalte partide de opoziție domnește un curent ostil participării la Serbări.

Conform unor serioase indicațiuni, se afirmă că în cercurile Palatului și ale guvernului se caută o modalitate onorabilă pentru amânarea Incoronărei.

Situația în Orient se complică

Intransigența turcilor.— Pregătirile militare ale Angliei — Revoluția în Egipt.

București.— Kemal Pașa a comunicat guvernului din Londra că este gata a trata condițiunile păcei, direct cu delegații Greciei.

*

Cunoscutul om politic turc, d. Ahmed Riza, fost președinte al Senatului, a declarat că turcii insistă în special asupra siguranței Constantinopolului. Pentru aceasta, e nevoe de păstrarea Adrianopolului și de fixarea graniței pe râul Marița. Tracia occidentală ar putea fi declarată autonomă, cu un stat tampon.

Turcii nu vor accepta niciodată linia de graniță Enos-Midia. In asemenea condițiuni războiul nu poate înceta.

Care care concesiuni s'ar putea acorda în ce privește teritorul râului Marița, conform propunerilor Italiei. A refuza aceste propuneri, ar fi un act de imprudență.

Dar turcii nu pot renunța la Adrianopol.

*

In acelaș timp, reprezintantul Kemalist la Roma a declarat că turcii vor ocupa Strâmtorile.

*

„Times" anunță că, pe lângă un spor al aviației în Mesopotamia, guvernul englez a ordonat întărirea garnizoanelor, în care scop s'au adus trupe indiene.

Deasemenea, numeroase trupe de marină de barcă la Mudania.

Flota britanică este ancorată la o milă depărtare de țărm.

*

Agenția Havas anunță că guvernul englez a făcut cunoscut guvernelor italian și francez că socoate nefolositoare conferință din Veneția. In schimb, crede necesar a se convoca o conferință pentru revizuirea tratatului din Sevres și regularea regimului Strâmtorilor.

*

Știrea despre victoriile turcilor a provocat un mare entuziasm în tot Egiptul.

Mari manifestațiuni de simpatie au avut loc la Alexandria.

Pe de altă parte, se vestește din sursă sigură că în Egipt a izbucnit revoluția.

Problema reparațiunelor

— Belgia cere plata la termen —

BUCURESTI. — Guvernul german a primit ieri răspunsul Belgiei în chestia plății reparațiunelor.

Belgia respinge condițiile propuse de guvernul din Berlin și cere ca Germania să plătească până la 15 Septembre, 100 milioane mărci aur.

Cercurile oficiale germane se miră de această intransigență a Belgiei și nu cred că Germania va putea satisface în termen cererea de plată.

Situația Regelui Constantin

București.— Comunitățile grecești din străinătate au hotărât să trimită delegații la o consfatuire în Londra, pentru a cere abdicarea regelui Constantin.

Pribegia fostului guvernator al Smirnei

București. — Fostul guvernator al Smirnei, d. Serghiadis, a sosit la Constantinopol. Acolo se va îmbarca pe un vas românesc pentru a pleca în Elveția prin Constanța București.

Un memoriu al României

— în chestia complotului contra Suveranilor. —

București.— O conferință ministerială a avut loc ieri la ministerul de externe.

D. Duca a dat cetire memoriului pe care guvernul îl va trimite până în două zile, guvernului din Budapesta, în chestia complotului maghiar contra Suveranilor noștri. Cîte o copie a memoriului vor fi trimise Micei Antante și Aliaților. Aceasta, ca un răspuns la târgăduielile guvernului unguresc.

ORARUL DE LUCRU

— în marina franceză —

București. — Sindicatul marinei franceze și-a anunțat hotărârea de a proclama greva generală.

Pentru a preveni greva, guvernul a satisfăcut cererea marinarilor și a introdus orarul de 8 ore de lucru.

Reintors din vilegiatură s'a redeschis

Cabinetul dentar

Medic dentist

H. D. MOLDVAN-GRUNBERG

Str. Ștefan cel Mare No. 3

Cassa Kiesser

Consultații 9 12 și 3 6

S'A REDESCHIS

Cabinetul Dentar

al D-nei Dr.

Ol. Ciudin Niculcea

Onor. Clientelă e anunțată că se efectuiază după metodele cele mai noi orice lucrări referitoare la arta dentară. Extrageri de dinți și măsele fără durere.

Consult. 9—12 și dela 2—6 Str. Carol 41 vis-a-vis de Universitate.

Mircea G. Seriou

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iași

PICTORUL DE FIRME

Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde și a amenajat un atelier cu tot confortul modern și înștiințează onorata sa clientelă precum și onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branșă.

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iașilor

Iași—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIȘCU

a pus in vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

Arterioscleroza, Afecțiunile cardiace, Astma, fixema, Obesitatea, Guta, Reumatismul, Scrofuloza, Limfatismul, Debilitatea generală, Sifilisul

etc., se combat cu deosebit succes prin

„Iodopton"

preparat de *Dr. KONYA și fiu,* Farmaciști-Chimiști

Combinațiune a Iodului metalic cu Peptona

Cel mai asimilabil și eficace preparat de Iod, fără de a produce fenomene de iodism. Superior în toate aplicările sale oricărui alt preparat de iod.

— *De vânzare la toate Farmaciile și Drogueriile* —

Depozit general: Farmacia Curței Regale

Frații Dr. KONYA, Iași

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** și spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 și str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primește pentru curățat și vopsit orice fel de haine bărbătești și de damă, precum și orice fel de stofe de mătasă, lână și bumbac, de la comercianți, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de mătasă și de lână, crêpe de chinuri, voil-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca și o asigur că va fi pe deplin mulțumită.

Atențiune: Prompt și prețuri modeste.

Teatrul Lyric (Piața Unirei)

COMPANIA DE OPERETE STANESCU-CERNA

Astăseară Joi 14 Septembrie 1922 se va juca

Floarea din Stambul

Operetă in 3 acte Musica de L. Fall

Vineri 15 Septembrie (seara) **Perichola**

Sîmbătă 16 Septembrie **Voevodul Țiganilor**

Duminică 17 Septembrie **D'aș fi Rege**

7)

TEODOR VICOL

S'a dus şi părintele Vasile

— Nuvelă —

MOTTO: Dumnezeu cu dumnezeu,
Dar tu singur nu fii rău.

Sunteţi mai tinere. Vreţi să trăiţi mai mult. Da ce vor de la mine, de la o babă-hârcă? Cie cămăşile să-mi fie albe, ca omătul şi părul din cap să mi luceasă, ca mărgăritarul. Am râs şi eu... A râs şi jandarmu. N'am mai înţeles eu toate, ce spunea el.

— Nu se prea potriveşte vorba lor cu a noastră, adăogă proprietara casei. Vă aduceţi aminte de cuvântarea doctorului cel mare de la îngroparea doctorului nostru? Puţintel am înţeles.

— Spunea el frumos, dar... baba Catinca se gândi puţin. Nu ştia cum să mai zică, ca să nimerească.

Dacă n'a mai fost boală rea şi ciuma, pe care am văzut-o când eram tânără. Chiar că oamenii mureau ca niste muşte. Ce e ama? Doamne fereşte! Da gâlcile? N'am îngropat eu opt copchii în câteva zile. Nu mai erau doctori. Şi iată-mă... m'a ferit Dumnezeu de toate. Aşi vrea să mor şi fuge moartea de mine.

— Ba nu zice, mătuşă Catinca; la cuvântul a trei femee. Fratele meu şi-a haltuit de gâlci tuspatru copchii şi toţi trăeso. De ce alături, la Costache Gârneţ au murit toţi copchii? S'a lăsat pe tânjală. N'a chemat felcerul. Nu zice: Face mult şi doctoru.

— Chiar şi tiphd ăsta să vedé, că este ceva, pare a se uni şi lelea Măricara. Aţi luat seama, că merge pe mahala? Nu merge peste tot satu de la olaltă. A început cu mahalaua de jos.

S'o învârtit acolo o vreme... Apoi a sărit în mahalaua de sus.

— Mahalaua noastră de mijloc e cea mai norocoasă, confirmă şi lelea Ioana. Până în ziua de azi ne-a ferit Dumnezeu. Se vede, că şi curăţenia asta face mult. Şi când te uiţi ghine, nu-i greu de făcut. Par'că e greu de a mătura o casa? Ori e greu să speli cămăşile mai des? Să te iai mai des?

— Par'că eu zic ceva, pare cam supărată mătuşa Catinca. De când trăesc pe lume, mi-a fost dragă curăţenia. Moşneagul meu nu sufere Doamne fereşte gunoi în ogradă. Chiar şi purici sunt mai puţintel. Ba şi capul îmi spăl cu oţet. Las' să vie şi împăratul măcar...

In timpul acesta veni din sat şi stăpânul casei.

Neculai Ombun, un ţeran de vre-o 40 ani, îmbrăcat încă în uniformă de soldat rus. El nu demult sosi de pe frontul romănesc, unde îşi făcu serviciul militar şi unde regimentele ruseşti se spulberaseră de la sine unul după altul. El se cam deprinse pe front cu politica şi acuma des să ducea în sat, ca să mai audă ce-i cu „ăştia" cu „romanii", cu Basarabia..

— Ştiţi, că ne-a venit alt doctor, se amestecă Neculai în vorba femeelor. Tot rus. Unii zic, că e jidan. Şi cică nu vrea să jure. Are să se ducă...

— Pentru mine — ori că este ori că nu-i, îşi continuă firul gândirei baba Catinca. De când sunt pe lume n'am fost pe la doctori. Eu ştiu una — vorba părintelui Vasile — că dacă vrea Dumnezeu, moartea fuge de tine. Doctor e doctor şi tot o murit. Dacă nu mai umblă pe lângă bolnavi şi părintele Vasile, câţi morţi îngroapă, comândare, la praznice — şi îl vedem tot roş şi voinic.

Tăcură cu toţii. Indoeala asupra măsurelor luate contra epidemiei era multă. Oare de ce încă mintea încă mintea întunecată mai avea nevoe pentru ca să se convingă odată pentru totdeauna, cum că doctorii au dreptate? Nu cumva era nevoe de fapte noui, de noui jertfe omeneşti?

***

Părintele Vasile era un popă din timpurile vechi. Fără pretenţii mari, însă bine cost tit în vorbe şi în fapte, el îşi facea datoria nu numai ca o obişnuinţa de veacuri, ci ţinând din suflet să introducă în biserică şi oarecare influenţă morală.

(Va urma)

„OPINIA" IN ŢARA

BURDUJENI

Visita studenţilor universitari români din Cernăuţi. — Am anunţat la timp organizarea unei serbări populare în localitate de către societatea academică română „Dacia" din Cernăuţi.

Dumineca lo crt. au sosit aci un număr de peste 30 studenţi şi studente.

Ziua la ora 2 după cuvântul de deschidere al d-lui Ilie Ţabrea preşedintele acestei societăţi, s'a representat de către studenţi, în sala Botea de aci, piesa „Cinel-Cinel" de Alexandri, după care s'a încins „Hora Unirei" şi diferite dansuri naţionale la care au luat parte numeroşi săteni.

Seara la ora 9 în prezenţa unui numeros public, între care şi un însemnat număr de profesori şi intelectuali din Suceava, adunat în vastele saloane ale gărei Burdujeni, d. Ţabrea — după ce face istoricul suferinţelor îndurate de românii din Bucovina sub guvernarea austriacă — arată scopul înalt — cultural urmărit de societatea academică „Dacia" prin deselc serbări populare şi reprezentaţii teatrale organizate cu succes mai întâi în întreaga Bucovină şi în urmă în Basarabia şi vechiul regat. Mulţumeşte pentru sentimentul de înfrăţire naţională şi pentru călduroasa primire avută în localitate.

Studentul Ştefăniţă Pavelescu declamă cu un desăvârşit talent câte-va monologuri umoristice, cari au fost furtunos şi îndelung aplaudate.

Urmează reprezentarea dramei istorice „Zorile" de Şt. O. Iosif cu o admirabilă interpretare, care a stârnit frenetice aplauze din partea asistenţei. O notă specială talentului dovedit de Ştefăniţă Pavelescu, in rolul părintelui Dan.

După aceasta, are loc un grandios bal popular care a ţinut până'n zori.

Clipele de înălţare sufletească trăite de fraţii bucovineni în mijlocul celor din regat, vor rămânea pururi vii în memoria populaţiei locale.

Beneficiul rezultat va servi la înfiinţarea unei biblioteci populare în localitate. S'a donat 20 la sută din acest beneficiu copiilor orfani C. F. R.

Milaş

PODUL ILOAIE

Match de Foot-Ball. — Luni, cu trenul de dimineaţă, au plecat la Trg. Frumos, o echipă a asociaţiei de foot-ball, din localitate, spre a da un match cu echipa asociaţiei „Olimpia" de acolo.

Sosind pe terenul de sport, echipa locală a constatat că sunt foarte mulţi oameni în vrâstă, cari au jucat în locul unor membrii din echipă.

Arbitrul echipei „Olimpia" Dl. Hersohn, a declarat şefului echipei locale, că toţi cei 11 din echipă sunt membrii inscrişi, ceea ce a fost crezut, *fără* a mai fi cercetat.

S'a mai remarcat că in timpul jocului, arbitrul n'a fost destul de imparţial şi multe greşeli a echipei „Olimpia" au fost declarate ca neexistente, astfel ca s'a putut da rezultatul de 3—0.

Echipa locală somează echipa „Olimpia" de a veni în localitate spre a da încă un match şi se vor convinge că adevăratul succes este al echipei locale, căci fără îngăduinţele intrebuinţate de arbitrul Hersohn, rezultatul ar fi fost invers.

In caz că nu vor răspunde la chemare, se vor socoti membrii „Olimpia" că fug de o luptă egală (adică cu arbitri, din partea ambelor echipe.)

Coresp.

— —

BĂLŢI

Gazeta huliganică „Vocea Norodului". — Această gazetă apare săptămânal sub direcţia unui fost averescan, democrat, inculetist şi actualmente liberal anume Bonciu.

Pe lângă insultele aduse evreilor, atacă pe cinstiţii magistraţi Pavelescu, preşedintele tribunalului local şi pe d. procuror Manea.

Iată ce scrie Vocea Norodului din luna August relativ la un proces între evrei:

„La tribunalul bolşevic s'a judecat un proces între 2 jidani". Altă expresie: „Cum rămâne jidanul arestat, terorizat, jumulit etc".

După mintea inconştientă a acestui Bonciu, magistraţii n'au voe să se plimbe cu jidanii. El semnalează un fapt „grav" că în seara de 12 crt. d. procuror Bogdan Manea s'a plimbat cu un negustor Evreu.

Auzi crimă?

D. preşedinte de tribunal Pavelescu, un om de o cinste rară departe de a se lăsa influenţat de vre'un curent politic, putem zice că a fost unul dintre puţinii magistraţi cari au prezidat alegerile într'un mod imparţial. Are dreptate d. Bonciu să-l acuze, căci cinstitul magistrat a avut curajul să-i respingă listele false (4 liste cu acelaş semn) demascându-l,

Populaţia Bălţilor respectă şi onorează pe cinstitul magistrat aşa cum se cuvine.

Acelaş merit şi stimă le are harnicul procuror Bogdan Manea.

Bonciu nu atacă numai magistratura, dar tot baroul; avocaţii sunt după dânsul niste samsari falşificatori.

Văzând că Iaşul şi Bucureştiul au gazete huliganice, Bonciu vrea şi dânsul să aibă una la Bălţi. Populaţia d'aici conştientă, va şti cum să ocolească pe un asemenea individ cu idei din Honolulu.

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Joi 28 Septembrie 1922 ora 11 a. m, se va ţine licitaţie la Dir. II Reg. C. F. R. Serv. P. Iaş str. Vasile Conta 9 pentru furnizarea a 10.000 m. c. lemne de foc tăiate, îndeplinind condiţiunile contractului tip. 17. Lemnele se vor oferi pe steri, în şiruri, pe terenul oricărei staţii de pe reţeaua căilor ferate Române din Dir. II Regiona ă; nu se admite cu nici un preţ oferte cu predarea pe greutate (pe vagon).

Aceste lemne urmează a fi predate în termen de 2 luni, incepând predările imediat după comunicarea aprobărei,

Supra-oferte sau oferte arătând un scăzământ asupra ofertei celei mai avantajoase nu se admit. Pentru orice informaţie, cereri de contracte typ 17, etc. se va adresa in orice zi de lucru, între orele 8—13, 16—18 la inspecţia de Economat, str. Asachi 7 Iaşi.

Direcţia II Regională Iaşi
No. 47395

Cataloage pentru şcoli, se găsesc gata la Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Mârzescu.

Cinema Elisabeta

Inaugurarea Stagiune de toamnă. Astăzi JOI 14 Septembrie. Numai la ambele matine 3 şi 5 jum. OPERA COMPLECTA

PINA MENICHELI apare in **L'age Critique** (Vârst critic)

Super bă dramă de salon, o grandioasă evoluţie a ecranului pusă în scenă de marele artist AMLETO NOVELLI. In această dramă d-ra Pina Menichelli est secondată de marele dramaturg LIVIO PAVANELLI.

Luni 18 Septembrie **PARISETTE**

Monopol Sarpe

CINEMA MODERN Astăzi la 3, 5 jum şi seara la 9 jum.

Cea mai puternică şi inverşunată rivalitate intre celebrele stele ale ecranului

Maria Iacobini şi **Helene Makovska**

in puternica dramă

ADIO TINERETE!

Capo-d'operă pasională în 7 acte de romancierii Canasto şi Ottilia.
Film Sarpic

Grădina şi sala Cinema SIDOLI

Joi 14 Septembrie

Zilnic 1 matinea ora 5 jum. şi seara la 9 jum.

Deschiderea stagiunei de iarnă cu cel mai frumos film apărut până azi

Lux uimitor. — Opera complectă. — Toalete Ultimele modele.

FRUMOASA SALBATICA La jolie sauvage

Dramă modernă de salon in 6 mari acte jucată de celebra artistă **Priscila Dean** bine cunoscută publicului din filmul Fecioara din Stambul. Atenţiune: Acest film este ultima creaţie a celebrei artiste Priscila Dean. Cu toată scumpetea filmului preţurile rămân aceleaşi. Programul viitor MACISTE IN VACANŢA. Se va râde cu lacrimi

De inchiriat

de la 26 Octombrie st. v. (in total sau in parte) 5 magazine mari la parter şi 10 camere la etaj in noua construcţie din str. Gh. Mârzescu No. 34.

Se preferă birouri de bănci sau societăţi anonime.

A se adresa intre orele 2—5 p. m la proprietara d-na Aneta Tischler strada Gh. Mârzescu 36, etaj.

LOTERIA **Sfatului Negustoresc**

Autorisată de Ministerul de Interne cu No. 65195 şi No. 36425 din Iunie 1922

Câştiguri valoare de 10.000.000 lei

BILETUL 2 LEI

Rezultatul câştigului, imediat la desfacerea biletului

de vânzare la

Magazinul Iaşilor

D-l Ioan Ştefanescu este singurul autorisat a desface biletele pentru oraşul Iaşi şi care plăteşte orice câştig imediat.

In seria a easta Câştigul de lei 20.000 a fost câştigat de d. Alexandru Petru, funcţionăr comercial.

Au mai rămas:

Preţul biletului Lei 2			Câştigul plătibil imediat
1	câştig	Lei	150.000
1	„	„	50.000
1	„	„	15.000
1	„	„	10.000
1	„	„	5.000
50	„	„	2.000
100	„	„	1.000
200	„	„	500

Precum şi numeroase câştiguri a 100, 50, 10, etc. Cercaţi vă norocul căci „nici nu ştii de unde sare iepurele".

AU SOSIT **Blănăriile** DE LA CASSA **Alter David S-sor**

In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

VIŢE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iaşi

din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Viţele Altoite a 4 lei firul, Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata, jud. Iaşi.

Biblioteca

ANUL AL XVIII-lea No. 4593

1 BAN NUMĂRUL

DUMINICA 17 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . . LEI 300
SASE LUNI . . . 160
TREI LUNI . . . 80

REDACTIA
— IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —

TELEFON No. 200

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —

UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Vasalitatea în artă

— Teatrul Național și societatea simfonică —

Cetitorii au luat desigur cunoștință de interesantele lămuriri, pe care d-na Zoe Mărzescu, președinta activă a societății simfonice „George Enescu", le-a dat unui redactor al revistei „Curentul Artelor".

Amănuntele puse în evidență, înfederează—ceea ce de altfel era cunoscut de foarte mulți—munca, perseverența și sacrificiile făcute de d-na Mărzescu, lucruri pe care, în diferite ocaziuni, noi nu ne-am ferit a releva și a aduce laudele cuvenite.

Se degajează, însă, din interviewul din „Curentul Artelor" și un alt fapt și anume: raportul dintre teatrul național din Iași și societatea simfonică „George Enescu". Iar acest raport ar putea fi foarte bine definit, în sensul că societatea simfonică se află în stare de vasalitate față de societatea dramatică din Iași.

*

D-na Mărzescu a găsit o formulă spirituală, pentru a releva condițiile în care societatea simfonică este exploatată de cea dramatică.

Ce ne dă Banu
Ne i-a înapoi Codreanu

a spus d-sa.

Ca spirit, evident că i-a reușit. Dar gluma cuprinde mai totdeauna o parte de adevăr și ceea ce e trist, e că de astădată cuprinde adevărul întreg. Societatea dramatică încasează chirie de la cea simfonică, întocmai cum ar face dacă ar fi vorba de o întreprindere care are comercialo-artistică.

Și dacă este astfel, se pune chestiunea: pe ce se întemeiază supremația societății dramatice? Nu este vorba tot de manifestări în forme deosebite, ale artei românești? Și întru cât cea simfonică este inferioară celei dramatice, pentru a crea drepturi în favoarea acestuia din urmă? Din punctul de vedere al execuției și interpretării s'ar găsi cetățeni de ai Iașului, care ar subscrie cu dulcumul, că orchestra simfonică a realizat efecte artistice mult mai mari decât cea dramatică. Atunci, de ce supremații și drepturi de exploatare? Nu cumva ne va invoca dreptul de primogenitură?

*

Cum am spus, d-na Mărzescu a făcut un spirit reușit. E regretabil, însă, că s'a mulțumit cu atâta, și n'a căutat că restabilească raporturile normale și reale, care trebuiau să existe între cele două manifestări ale artei românești. Și este cu atât mai regretabil, cu cât d-na Mărzescu dispunea de mijloace suficiente pentru a rechema pe ori-cine la realitate și a învinge cerbicia și încăpățânare celor ankylozați în practicele de până acum.

Și era doar simplu ca un bonjour că societatea simfonică are dreptul să beneficieze de teatrul Național, macar atât ca să nu plătească chiria. Acesta cu atît mai mult, cu cît societatea dramatica are în stăpânire întreg teatrul și realizează toate veniturile. De ce se cuvine pentru societatea dramatică excedente, iar pentru societatea simfonică jertfe din partea particularilor și deficite. De ce pentru unii mumă și pentru alți ciumă? De ce?

Au clădirea teatrului nu este fruct al banului public ieșan? Comuna l'a pus la dispoziția societății dramatice — de ce dar o altă societate artistică din Iași să nu beneficieze și ea de ceea ce aparține acestui oraș? Nu vedem argumentul și așteptăm să răsară de unde-va.

Până atunci inzistăm pentru a se face operă de dreptate unei instituțiuni, care a cinstit Iașul și care are totuși de luptat cu mari dificultăți financiare.

Primarul Iașului are cuvântul, în sensul de a impune ca locașul menit a adăposti manifestările artei românești să nu fie sechestrat de unii în dauna altora.

Acest lucru îl cere simțimântul de echitate, îl cere interesul bine cumpănit al Iașului artistic cu adevărat.

Sim.

Reînvierea Turciei

— Problemele pe care ea le ridică —

Infrângerea neașteptată a Grecilor deșteaptă din nou luarea aminte asupra problemei orientale, pe care cearta popoarelor din apusul Europei o făcuse să cadă pe al doilea plan.

Pare că zeii, dintr'un maliție capriciu, au născocit această chestie a orientului,— mină al cărui fitil le place să-l aprindă în răstimpuri, pentru a înspăimânta lumea Occidentului. Deși experiențe dureroase au arătat de mult pericolul, țările Apusului încearcă mereu să calce pe pământul acesta plin de făgăduințî dar și de primejdii.

De astă dată discuția se învârtește în jurul reînvierii poporului turcesc. Franța și Anglia având interese protivnice în această parte a lumii, după felurite și nerodnice încercări diplomatice, s'au hotorât să lase cele două popoare mici să se descurce între ele cum vor ști. Grecii și Turcii au fost ca două elemente chimice pe care marile Puteri le au pus în același vas, au turnat peste ele o substanță inflamabilă și apoi s'au dat la o parte pentru a vedea sfârșitul. Dozele au fost însă greșite și sfârșitul cu totul neașteptat. In adevăr, în timpul cât Turcii au rămas liberi în acțiunea lor împotriva Grecilor, ei au isbutit să-și organizeze o puternică armată care se cifrează astăzi la aproape cinci sute de mii de oameni. Pe lângă aceasta, este probabil că la întărirea Turcilor a contribuit într'o măsură destul de însemnată și Rusia sovietică. Așa încât astăzi sântem în fața a două realități: o puternică armată turcă și o legătură turco-rusă, asemănătoare cu cea germano rusă.

Pentru pacea Europei aceste resultate sunt de o nespusă gravitate. Dacă nu se găsește o soluție imediată pentru a opri expansiunea turcă, vor învia cu o neobișnuită putere toate chestiunile care au alcătuit unele din cauzele cele mai de seamă ale războiului mondial.

Oamenii noștri politici trebue să cerceteze cu cea mai mare seriositate noua situație pe care Turcia victorioasă ar putea-o crea.

I. L.

INSEMNARI

INCORONARE

Bătrânul împerat Frantz Ioset a închis ochii spre sfârșitul anului 1916, în plin uragan al războiului. Prințul de coroană Carol, a suit treptele tronului habsburgic și într'un timp foarte scurt s'a încoronat ca împărat al Austriei și Rege al Ungariei, jurând pe constituția monarhiei. Incoronarea s'a făcut cu sobrietate, fără pregătiri și cheltueli speciale.

La noi, regele Ferdinand s'a suit pe tron în 1914; dar actul încoronării n'a avut loc nici până astăzi. Sfetnicii regali aveau nevoe de cheltueli mari, de fasturi și țâmbălău, așa cum nu-și permitea o cogeamite împărăție de o strălucire tradițională.

După război, încoronarea avea un tlc mai mare, întrucât însemna extinderea autorității regale asupra tuturor provinciilor românești unite. Și cel mai potrivit rost al încoronării ar fi fost jurământul regelui pe o nouă Constituție a Statului mărit. Ar fi fost... dar nu este.

Jugoslavia, Cehoslovacia, Polonia, Austria, Germania și Rusia și-au dat noui Constituțiuni, potrivit noului lor fel de viață, în ordine politică și socială. La noi, conducătorii se ocupă de încoronare și lasă Constituția ca pe o anexă de care se vor ocupa mai în urmă, cum o da Dumnezeu. Grija cea mare este repartiția sutelor de milioane pentru festivități, defilări, catedrale, arcuri... și pe deasupra, un mizerabil politicianism.

Se face târg cu data și programul serbărilor, se alcătuesc și se rectifică note de plată, se sfădesc și se insultă oligarhii și lachei tronului. Coroana este tipărită prin registrele și sălile de joc ale cluburilor politice și este compromisă tocmai de politicianii care se pretind sfetnici respectuoși și devotați ai Regelui lor.

Un cumplit dezgust provoacă și scandalul acesta bizantin pe care politicianii îl întreține în jurul încoronării!

RENOVATUS

Intrunirea consiliului suprem

București.— Se afirmă că d. Lloyd George va sosi săptămâna viitoare la Geneva. In acelaș timp vor sosi și d nii Poincare și Schantzer.

E probabil că se va ține o ședință a Consiliului Suprem, întrucât și reprezintantul Japoniei se află acolo.

VIAȚA POLITICA

Intervenția României în Orient

— Odinioară și astăzi.— O acțiune justificată. — România și problema străinătorilor. —

Concomitent cu cele scrise în numărul nostru de eri despre atitudinea pe care probabil o va lua România în ce privește evenimentele din Orientul apropiat, a apărut un entre-filuc în oficiosul guvernului care îndreptățește în totul vederile noastre.

Din amalgamul de telegrame și comentarii care întovărășește decursul evenimentelor din Orient, se desprinde limpede sentimentul general european că România nu va putea rămânea impasibilă față de tendința Turcilor de a reocupa **strămtorile**. Iar din cele ce publică oficiosul guvernului și din știrile ce ne parvin astăzi cu privire la demersurile ministrului Angliei și hotărârea consiliului de miniștri rezultă lămurit că o intervenție a României trebue socotită mai mult ca probabilă.

*

Evident nimeni nu se poate bucura de o nouă acțiune armată. Suferințele moștenite de pe urma războiului au sădit în sufletele atâta deznădejde, încât sânt foarte mulți care socotesc că un nou război însamnă o adevărată nebunie.

Nu este însă mai puțin adevărat că de astă dată nu este vorba de aventuri ca cele enunțate acum cât va timp de d. dr. Toma Ionescu la Liga Națiunilor.

De astă dată avem a face cu necesități inexorabile care impun acte rezolute și pe care un guvern este nevoit să le execute chiar când este animat de cele mai pacifiste sentimente posibile.

Problema strâmtorilor este o chestiune de viață pentru țara românească. Libertatea lor înseamnă valorificarea deplină a victoriei.

De aceia guvernul romîn nu poate ezita o clipă și este desigur de un fericit augur pentru România că în politica noastră în privința Turciei și a strâmtorilor suntem alăturea de politica generală a Aliaților și mai cu seamă de politica intransigentă a Angliei.

*

Cum am spus, momentele nu sunt tocmai propice, din punct de vedere al sentimentului public, în ce privește o acțiune militară. Nu este însă mai puțin adevărat că față de imensul interes pe care România îl are în această chestiune, opinia publică românească nu va șovăi în a sprijini măsurile dictate de împrejurări, menite, cum am relevat mai sus, a desăvârși opera de întruchipare a României Mari.

Situația în Grecia

București.—D. Venizelos a telegrafiat înaltului patriarh grec, că nu poate primi deocamdata misiunea de a reprezinta pe poporul grec.

*

O telegramă din Atena dezminte zvonul despre pregătirea de abdicare a regelui Constantin.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Moartea unui literat ceh. — *Distinsul literat și ziarist ceh, Servac Heller, a încetat din viață într'un orășel din Bavaria, în etate de 77 ani.*

Heller a fost un luptător în rândurile faimoasei școli literare „Lumir", alături de Neruda și Svatopluk Cech.

Heller a fost multă vreme redactor la revista „Kvety" și prim redactor al ziarului „Narodni Listy". Moartea lui însamnă o mare pierdere pentru publicistica cehoslavacă.

*

Palatul din Versailles în primejdie. — *O aripă a palatului din Versailles amenință să se prăbușească, din pricina mâcinării vechilor grinzi de stejar. Această descompunere a lemnăriei este opera unei ciuperci (phellinus cryptarum) care a crescut în țesuturile grinzilor.*

S'au luat imediat măsuri pentru înlocuirea lemnăriei putrede prin beton; iar acolo unde betonul nu va putea fi întrebuințat, se vor plasa noui grinzi de lemn stuiate în naftol sau în sulfat de cupru, pentru a le feri de ciuperci.

Citiți în pag. III-a ultimele știri telegrafice și telefonice.

RAPORTURILE COMERCIALE

— româno-cehoslovace —

Inainte de război, România importa peste un milion de tone mărfuri diferite. In 1913 importul se urcase la 1,213,957 tone. Din acest total, aproape 24 procente ne furniza vechea monarhie austro-ungară și anume industria și casele comerciale cehe care țineau recordul comerțului și industrialismului monarhiei.

Războiul și-a desăvârșit opera. In 1920 importul României a scăzut la 324,543 tone, din care 10% adica 34 mii tone neau fostfurnizate de Cehoslovacia. Scăderea e cu atât mai considerabilă cu cât noul stat ceh poate furniza României orice mărfuri de care aceasta are nevoe în toate domeniile vieții economice.

Exportul cehoslovac în România s'a îmbunătățit în cursul lui 1921, în ce privește zaharul, sticla și sticlăriile, produsele textile, hârtia, olăria, fierul și articolele de fier, mașinele și uneltele. Exportul românesc în Cehoslovacia este și el departe de a fi atins importanța la care este capabil a se ridica. S'a produs totuși un spor în exportarea cerealelor și a făinurilor, înțecit ca în 1920, marcând 60.000 tone în loc de 5.600. Același lucru în ce privește vitele. In schimb, exportul uleiurilor minerale a scăzut.

Intr'un cuvânt, relațiunile comerciale între România și Cehoslovacia nu sunt dezvoltate într'un chip satisfăcător și așa cum ar putea să fie. Pentru îmbunătățirea acestei situațiuni, s'a organizat conferința comercială româno-cehoslovacă ale cărei lucrări au început zilele acestea la Praga.

Scopul principal al conferinței este de a se suprima dificultățile de transport. In al doilea rând ar veni problema schimbului; dar în asemenea materie, intervențiile artificiale nu pot da resultate. Industria cehă ar trebui să se adapteze cât mai repede la cursul coroanei și să îndepărteze astfel dificultățile schimbului.

(Continuarea în pagina II a)

NOTE ȘI RECENZII

M Sadoveanu: „LACRIMILE IEROMONAHULUI VENIAMIN"

Ni-i groază de manualele didactice de istorie,— începând cu d. Iorga și sfârșind cu d-nii Tafrali și Găvănescu... Dar mai mare groază ne inspiră beletristica istorică. Cruzimea, războinicimul, îngâmfarea națională—etalate în vitrinele librăriilor, ca beșicile de porc la o căsăpie—ne desgustă prin toate simțurile și aparatele.

Departe de sergenții majori ai literaturii, plini de sânge din cap până'n picioare —apare d. M. Sadoveanu, blajin și smerit, în rasa Ieromonahului Veniamin dela mânăstirea Rîșca, care — pe vremuri—la Vatupeni, „între dumbrăvi de măslini și aluni", „privind marea liniștită", „s'a alinat" și-a scris pentru cei ce vor veni după dânsul istoria neamului nostru.

Autorul, condus de un moțah, a „descoperit" manuscrisul în chinovia dela Sfântul Grigorie.

„Am cerut călugărului,— spune d. Sadoveanu,— să-mi arate cartea cea tainică, scrisă de mâna cuviosului schimnic Veniamin. După ce m'a condus într'o chilie veche și aproape risipită, plină de hârțoage colbăite, monahul a început să caute. S'a cercetat, s'a vrăfuit vreme multă cărțile și catastifurile vechi, și într'o târzie vreme a izbândit însfârșit să scoată la lumină un teanc de foi verzui, cusute la margine cu mătasă albastră".

Cu inima bătând a „descifrat" d. Sadoveanu „buchile chirilice, trase cu înfloriturî și cerdacuri". Cu inima bătând cetim și noi—care privim mai mult în viitor decât în trecut — istoria țării acesteia, scrisă potolit de un om bun și fără poftă de carne vie... a țării noastre care „n'a avut decât hodina vântului și liniștea valurilor".

Prin vălul roz de romantism, pe care d. Sadoveanu îl aruncă asupra lucrurilor omenești de mâi demult, — se vede, totuși, poporul care suferit și bosărmea, deprins numai cu vrajba și zavistia.

Domnii greci „își aduceau cu ei, ca un nour de lăcuste, toate neamurile și toți datornicii dela Țarigrad. Și prindeau a scoate biruri și țidule asupra săracilor pământeni. Și împlineau cu pantîri pe oameni prin sate, și-i băteau, și-i schingiuiau, și-i băgau cu capul prin garduri, și le dădeau fum de ardei, ca să scoată bani; și le vindeau vitele și lucrurile toate, de rămâneau oamenii goi, în satele pustii, și-și luau lumea în cap și fugeau peste granițe".

Eroul d-lui Sadoveanu a văzut multe așezări ale neamurilor: țări și cetăți. „Și unde era pace și slobod poporul și ascultau și Craii de legi, am găsit, — spune Veniamin, — belșug și bună rânduială. Acolo omul poate trăi nesupărat, și munca lui nimeni nu i-o răpește, și casa lui nimeni nu i-o calcă și viața nu i-o în primejdie; și bine este a trăi unde-i rînduială și lege.

„Iar în țara părinților mei demult acestea nu se mai află. Demult curge sângele fără judecată, și fratele apasă pe frate, și munca omului o răpește altuia cel tare, și nu-s judecători și nu-i dreptate".

***

Volumul „Lacrimile Ieromonahului Veniamin" este scris într'o limbă c'o tinctură arhaică. Nu-i o năpădire de vorbe vechi și construcții încâlcite. Ci-i numai o ușoară contorsionare a frazelor, după maniera de mai demult. Arha smul transpiră mai mult printre rînduri. Cartea are un miros de ceasloave străvechi.

Insemnările schimnicului sînt scrise c'o simplitate perfectă: nimic bombastic, nimic forțat. „Când a fost de a facut pace Dumnezeu" — scrie Ieromonahul...

Descrierile sînt plastic redate, portretele și scenele — deasemeni. „Mahomet-Sultan, rozându-și barba de ciudă că-i sfărâmase Ștefan-Vodă oștile, a dat strigât de s'au cutremurat ordiile". — „Lui Ștefan-Vosvod „îi rămăsese o rană de glonț la un picior, care nu se mai închidea. Și a tot picior cu fîntiniță îl necăjea"...

Dar am abuzat de citații...

„Lacrimile Ieromonarhului Veniamin" cuprind istoria neamului nostru, scrisă „pe înțelesul tuturor". Ea va fi priceputâ și gustată de marile mase ale poporului. Această operă însă va plăcea mult și cetitorilor artiști, care umblă după bijuterii stilistice, — împăcînd astfel, în mod bizar, gusturile celor mai rafinați și a celor mai simpli cetitori.

Recenzent

Cinema Modern Astăzi Vineri 15 Septembrie începe la 3 și 5 jum și seara 9 jum
Triumfala tragedie — Mondiala capo d'operă

Sonata Kreutzer

Puternica scriere a Contelui **Lew Tolstoi** Formidabilă mis-en-scene Interpretare magistrală cu toți artiștii din Tania, Demidoff, Hamilton, Picadilly, etc.

2 serii, 11 acte. 6000 metri. — Ambele serii odată
Film briliant Monopol APOLLO

Cu începere de LUNI 18 Septembrie rulează la **Cinema Elisabeta** extra-ordinarul
Cinema-roman francez

PARISETTE

cu celebrii și cunoscuții artiști SOUDRA MILOVANOF și iubitul comic BISCOT împreună cu toți artiștii din filmele Iudex, Tih-Min
Copiii Prigoniți. Zilnic 2 Matineuri la ora 3 și 5 jum.

Grădina și sala Cinema SIDOLI

Vineri 15 Septembrie Matineu ora 5 și trei sferturi și seara la 9 jum.
Sâmbăta 16 și Duminică 17 Sept. 1922 La ambele matineuri ora 3 și 5 jum. și seara la ora 9 jum.
12 acte — 2 filme la un loc — 12 acte
Ultra senzațional—Pentru prima oară în Iași—Extra amuzant

MACISTE IN VACANȚA

Mare și superbă înscenare cinematografică în 6 acte la care pe lângă scene de o frumusețe răpitoare veți avea plăcerea să vedeți peripeții pline de humor
Film Sarpic. Și uriașul film de salon

FRUMOASA SALBATICA

La jolie sauvage

Mare dramă modernă in 6 mariacte jucată de marea artistă americană **Priscilla Dean** bine cunoscută publicului ieșan din filmul Fecioara din Stambul.
In curând: Suflet Vesel Premieră cu Francisca Bertini.

TEATRUL ELISABETA

Compania de Reviste Fotache și Titi Mihailescu
VA JUCA MARILE SUCCESE:

Vineri 15 Sept. ora 9 jum. seara
Viață, Viață, cum te trec!
(numai pentru domni și doamne)

Sâmb. 16 Sept. ora 9 jum. seara
RASPUTIN
revistă picantă numai p. domni și doamne

Biletele de pe acum la Cassa Teatrului.

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON
M. Embericos & Co.
București, — Str. Paris No. 1
Linie regulată și rapidă bilunară
Constanța direct **New-York**
Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanța

MEGALI HELas pleacă la 17 Septembrie
King Alexander pleacă la 3 Octombrie
Themistocles pleacă la 18 Octombrie
Constantinoples pleacă la 3 Noembrie

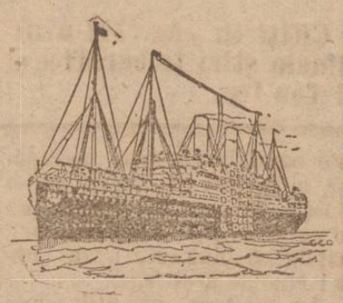

Din portul Constanța direct New-Yorck
Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospol și Pireu,
Pentru orice informațiuni detailate și formalită de indeplinit pentru inscrierea și primirea singurei vizee americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.
București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați st. Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1
New-Yorck: Agenția generală M. Galanos et Co. Pearl Street 20.

Cataloage pentru școli, se găsesc la Tip. H. Godner, Iași, str. Mărzescu

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara, celebritatea mondială D-ra Pina Menichelli apare în L'age Critique (VARSTA CRITICA). Superbă dramă de salon pusă in scenă de Marele artist Amleto Novelli.

— Teatru Cinema SIDOLI.- Astăzi și in zilele următoare se va reprezenta 2 filme la un loc 12 acte. Pentru prima oară în Iași—Extra amuzant MACISTE în VACANȚA. Mare și superbă inscenare cinematografică în 6 acte. Și uriașul film de Salon Frumoasa sălbatică. Mare dramă în 8 mari acte jucată de mare artista americană Priscilla Dean,

Banca „Uniunea Română"
Societate Anonimă
Sediul Central—IAȘI
Sucursale: Bălți, Chișinău, Reni, Chilia-Nouă
Capital Lei 15,000,000

Consiliul de Administrație al Băncei „Uniunea Română" în ședința din 31 August 1922, a hotărât chemarea vărsământului II în valoare de lei 250 de fiecare acțiune subscrisă la emisiunea II-a.

Efectuarea vărămintelor va avea loc între 15—30 Septembrie 1922 inclusiv, la sediul Băncei „Uniunea Română" din Iași, str. Lăpușneann 40, unde se vor prezinta spre vizare certificatele provizorii.

Pentru vărsămintele efectuate după 30 Septembrie 1922 se va percepe 12 la sută dobânzi de întârziere.

Consiliul de Administrație

Poziția geografică a celor două țări este perfect potrivită pentru avântul raporturilor comerciale. Insuficiența transporturilor pe uscat poate fi indepărtată prin utilizarea admirabilei artere de comunicații care este Dunărea. Din nefericire, încă nu există un serviciu regulat de șlepuri pentru transportul rapid de la Pressburg până la Giurgiu și Galați. E vorba a se construi antrepozite generale în porturile românești de la Dunăre. și în special la Giurgiu, că portul cel mai apropiat de Capitală.

Se vede oricum, că raporturile economice româno-cehoslovace depind de cele două mari probleme: transportul și schimbul. Pentru rezolvirea lor se depun lăudabile sforțări de ambele părți.

Revista „Luteția"

pentru amiciția franco-română

A apărut primul număr din revista „Luteția", organ al amiciției franco-române, sub direcția d-lui N. Șerban. E un volum de 130 pag. format mare tipărit la Iași, cu întregul text în limba franceză.

In cuvântul introductiv al direcției, se arată greutatea procurării de publicațiuni franceze, din pricina valutei. Și pentru a servi cauza franco-română, se oferă cetitorilor români o „revistă a revistelor franceze", pe un preț convenabil.

„Prin revista aceasta, cetitorii români se vor ține la curent cu mișcarea intelectuală din Franța". Tot odată, revista va fi „un organ al relațiilor franco-române, în care să se poată reflecta tot ceia ce se atinge de viața comună a celor două popoare".

Intreg sumarul revistei este alcătuit din reproduceri din revistele franțuzești.

Scopul urmărit este—evident—foarte lăudabil. Ne îndoim însă dacă procedeul întrebuințat va duce la succes.

In adevăr, ce fel de amiciție franco-română pot stabili articole ca: „Misterele Impăratului Alexandru I", „Motivele tivale stabilității puterei Sovietelor", „Despre metatizica fizicianilor"? Din acestea toate, ce învățăminte poate trage cetitorul român asupra „sufletului francez"? Și în orice caz, scopul putea fi mai lesne atins cu ajutorul unei reviste scrisă scrisă în românește, despre lucrurile din Franța.

Sau poate revista e pentru uzul eventualilor cetitori din Franța? Atunci de ce este în întregime alcătuită din scrieri publicate deja în reviste franceze și care, în imensă majoritate, nu tratează despre România?

Să alegi materia cu țăpoiul, numai ca să apară o revistă pe care să-ți imprimi numele, în calitate de director.....

Spic.

IN CURAND
MACABEII

Parcul de Automobile Socola
Incetează orice vânzare până la 25 Septembrie din cauza inventarierii și triajului automobilelor și materialelor.

INFORMATII

La cooperativa din Tg. Frumos a fost orânduită o anchetă de către Centrala cooperativelor sătești, pentru cercetarea fraudelor ce se bănuia că se face cu contigentarea.

Bănuiala a fost întemeiată fiindcă ancheta a fost: aplicarea art 17 al legei, adică suspendarea d lui Botez președintele cooperativei pe doi ani, rămânând ca justiția să aplice sancțiunile pentru falșuri în acte publice.

Din eroare s'a tipărit eri, că părțile din interviewul d-nei Mărzescu, au fost extrase din ziarul *Rampa*. Ele aparțin revistei *Curentul artelor*.

Funcționarii comerciali au fost convocați la adunare generală pentru Luni ora 3 seara în localul Camerei de comerț.

La ordinea zilei sunt mai multe chestiuni importante.

Imprumut ipotecar și g.j. Ziarul „Argus" publică un extras de pe următorul act de ipotecă, făcut la tribunalul Iași.

Reproducem întocmai cele publicate de imparțialul ziar financiar:

Strul Leizerovici, Iancu Șmil (Sami) Leizerovici, Iancu Herșcovici, Iosef Șapira, Moritz Leibovici și Ioseb Burăh. toți asociați și reprezentanți ai soc. în nume colectiv „Leizerovici Herscovici, Schapira, Leibovici și Burăh" cu emblema: Noua Fabrică sistematică Spirt Abator cu sediul în Iași, str. Anastasie Panu 25 la d. Strul Leizerovici, se împrumută cu suma de un milion lei de la la Arnold Weinrauch din Iași cu procente de 21 la sută pe an, punând ipotecă fabrica din Iași în dosul Abatorului cu 3 hectare teren, plus gajul asupra instalației fabricei.

Termenul împrumutului este de trei ani.

Tot în aceiași zi numita firmă se mai împrumută pe aceiași garanție cu suma de cinci sute mii lei de la d. Alter Stern tot cu 21 la sută pe an procente.

Teatrul Național își deschide stagiunea Sâmbătă 16 Septembrie cu „Răzvan și Vidra" lui Hasdeu. Urmează, Duminică 17 Septembrie Matineu „O noapte Furtunoasă", iar seara „Mugurul".

Știri musicale.— Tânărul virtuos Violonist Popa Grama și a anunțat un singur concert la Iași pe ziua de 11 Octombrie.

Biletele la Agenția Brașov.

Se aduce la cunoștința acționarilor Societății Anonime „Izvorul Moldovei" că adunarea generală din ziua de Sâmbătă 15 crt. va fi la ora 8 p. m. fix în palatul Camerei de Comerț.

D. avocat Aurel Iancules va pleca pentru două luni în Statele Unite (America) într'o misiune, își pune la dispoziție serviciile sale pentru orice comision acelor interesați. A se adresa în str. St. Sava 18 până Duminecă 17 Sept. dimineața.

Prin decizinea ministerială No. 64179, d. Vasilu, comisar ajutor din localitate, a fost suspendat din funcțiune până la pronunțarea justiției.

D. Petru Bogdan, fost prefect și proprietarul moșiei Perieni, a donat 3.000 lei, pentru vesminte preoțești, cu prilejul sfințirei bisericei din acea comună.

Raicu deschide expoziția de pictură în luna Decembrie în sala „Expresul".

Pentru o fetiță orfană. — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Totalul de ieri 832 lei

Au mai subscris:

Av. G.	40 lei
L: Kaufman	20 „
Dr. L. Mendel	40 „
Dr. X,	20 „
Av. H. Gherner	20 „
Milton Lehrer	40 „
O. Finchelstein	11 „
Un anonim	100 „
Luiza Kaisermann	10 „
I. Marcu-La Cămila	20 „
V. Gologan	50 „
Total	1203 lei

Subscripția continuă.

Noul tren București-Chișinău.— Azi s'a pus în circulație primul tren direct București-Chișinău.

De o c'am dată nu circulă de cât un singur tren direct și anume trenul accelerat No. 1.

Trenul acesta a plecat aseară din București la ora obicinuită, 8.30 seara și a ajuns în Iași tot la ora anunțată 8.50 dimineața.

Trenul s'a oprit în gara Iași 40 minute. In acest timp s'a detășat din garnitură, 1 vagon de clasa I-a, 1 vagon de clasa a doua și 1 vagon de clasa a treia, care rămân în Iași.

După această detașare, trenul a pornit spre Chișinău, ducând cu el și vagonul cu paturi.

Toți călătorii din acest vagon dormeau încă, deși ora era destul de înaintată și au continuat astfel călătoria pentru Chișinău.

Trenul No. 2, similarul celui dintâi, părăsește Chișinăul la 3,10 după prânz și ajunge la Iași la ora 7 seara.

Se oprește în localitate 35 de minute, în care timp se atașează cele 3 vagoane ce rămân disponibile pentru Iași și în care ieșenii se vor putea urca, înainte de sosirea restului de garnitură din Chișinău.

Trenul va porni, ca și până azi la 7,35 seara.

In ceia ce privește vagonul cu paturi, sunt rezervate 8 locuri pentru Iași.

x Este incontestabil că cele mai frumoase surprize din anul acesta, vor fi festivalurile asociației sportive „Macaby", care va avea loc în sala teatrului „Sidoli"

Părinții Macabeilor și Macabeistelor, doamnele, domișoarele și domnii membrii pasivi, precum și acele persoane cari se interesează de bunul mers al asociației *„Macaby"*, sunt cu insistență rugați a lua neapărat parte la consfătuirile ce are loc Duminecă 17 crt. orele 4 p. m. precis în noul local din strada Bașotă, colț cu Sărărie (lângă gimnaziul Ștefan cel Mare).

ECOURI

— Medicul dentist Louis Mendel reîntorcându-se din localitate și-a reluat ocupațiunile.

— O interesantă *ședătoare literară* are loc *Sâmbătă 16 crt.* orele 5 p. m. la org. *„Kadimah"* din Str. I. C. Brătianu No. 166.

Va conferenț a Dl. *D. Herșcovici* despre *„melodiile ebraice"* ale lui Heinrich Heine.

Programul e complectat cu *recitări, musică și lecturi.*

— *Inscrierile la școala „CULTURA" continuă în fiecare zi între orele 9—12 și 3=5 d. a. până la 25 Septembrie când vor începe cursurile.*

— Neîntrunindu se în numărul de acționari cerut de lege la adunarea generală extraordinară din ziua de 9 crt, a Soc. Anonime „Izvorul Moldovei" adunarea generală a fost amânată pentru Sâmbătă 16 Sept. ora 3 p. m. în palatul camerei de Comerț din localitate.

Marele magazin DERBY
din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele că în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**
Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.
Prețuri extrem de avantajoase.

AVIZ

Se aduce la cunoștință tineretului ieșean că s'a înființat o nouă asociație sportivă „Haghibor" cu sediul în str. Școalei de Arte, Salonul Societății de Gimnastică, Sport și Muzică din Iași.

Inscrierile se fac zilnic între orele 7 și 9 seara.

„Haghibor"

— ULTIME — INFORMAȚIUNI

❑ **Preparativele pentru serbările încoronărei urmează cu vie febrilitate. Este aproape sigur că această mare serbare națională va avea loc neapărat la data fixată.**

După cât se anunță vor avea loc și de astădată nuoi acte de clemență, din partea Suveranului. Tradiția cere și e natural să fie astfel, ca în momentele de fericire pentru dinastie și țară să se reverse ceva din sentimentul general de mulțumire și asupra acelora care ispășesc greșelile comise.

Așa a fost în totdeauna. Se impune să fie ăstfel și acum, cu atât mai mult în clipele de astăzi, când greșelile ce urmează a fi ertate au fost comise în vremurile turburi și vitrege de la 1916 încoace.

După cât se anunță clemența regală se va vărsa asupra delicvenților militari. De va fi să fie astfel, dirignirea va da dovadă de cumințenie, căci este notoriu că în fundul ocnelor zac astăzi mii de oameni, victime de a justiției sumare și grăbite din timpul războiului.

Nu este secret pentru nimenea că prin judecățile curților marțiale nu în totdeauna au fost asigurate garanțiile unei justiții drepte și că s'a mers chiar până a se ține cont de sentimente de rasă, pentru a se pronunța condamnări. Câți nu sunt condamnați pentru dizertare în țară sau la inamic, numai pentru că au fost evrei!

O nouă amnistie a delicvenților militari se impune dar și acordarea ei constitue o operă de echitate socială.

x **Piața valutară** — *Leul la Paris a cotat 8 centime 5.*

Francul francez 12.80, lira engleză 752 lira italiană 7 lei 20, dolarul 172, coroana cehoslovacă 5 lei 50.

Marca germană 10.75, coroana austriacă 0.21.

x **Aseară la ora 6 în gara Bârnova, o mașină ce manevra, s'a ciocnit cu un tren mixt ce intra în gară.**

Ciocnirea a făcut ca una din mașini să deraieze. Linia a trebuit să fie curățită. Accidente de persoane nu au fost.

Din această cauză, trenul trenul accelerat de aseară, a plecat cu o întârziere de două ore iar expresul de București a sosit cu o întârziere de o oră.

x **Mâine, are loc la ministerul de interne, o consfătuire a tuturor primarilor din țară.**

Se va discuta și adopta o normă comună, cu privire la împroprietărirea invalizilor de războiu și a funcționarilor cari au fost mobilizați pe terenurile comunale.

D. Vasiliu-Voinea, ajutor de primar, va reprezenta comuna Iași la această consfătuire.

❑ **D. C. Toma, președintele comisiei interimare, a sosit azi dimineață în localitate.**

Văzut de un colaborator al nostru, d. Toma a declarat, că a putut sesiza pe d-nu ministru în chestia refacerei Iașului și a obținut asigurarea unui concurs desăvârșit.

x **La consiliul de miniștri ținut eri în Capitală, s'a hotărît ca în sesiunea extraordinară a parlamentului care se va deschide la 17 Octombrie, să se voteze autonomia căilor ferate.**

Proectul este gata întocmit.

❑ **Se face cunoscut că dela 18 Septembrie crt. se va începe recensământul pentru impunerea la noile taxe Comunale, pe metru liniar de fațadă și pe taxa domiciliară pentru biroul populației, precum și a taxelor de apă și canal, după venitul actual al imobilelor obligându-se toți contribuabilii acestui oraș, a pune la dispoziția comisiunilor însărcinate cu aceste lucrări buletinul eliberat de Biroul Populației, contractele în curs și orice acte s'ar cere pentru stabilirea acestor taxe.**

❑ **Duel.**— In urma unui schimb de vorbe, produsă în urma unei polemici de ziare, d. Bulgaru, directorul ziarului *Mișcarea*, a provocat la duel pe d. Petru Dragomirescu, deputat.

D. Bulgaru și-a constituit ca martori pe d-nii Osvald Racoviță și Costache Negruzzi, iar d. Dragomirescu pe d-nii Henri Suțu și V. Jora.

*

Duelul a avut loc azi dimineață la marginea orașului.

Arma aleasă a fost sabia.

Duelul a luat sfârșit fără rezultat—afară doar de o mică zgârâitură la un deget, ce a avut d. Dragomirescu, produsă în clipa retragerei sabiei dela ultima repriză.

❑ **Comitetul Marelui Azil de bătrâni din strada Sf. Constantin**, a luat hotărârea a corespunde cât mai mult vevoei, și de a mări la 40 numărul bătrânilor internați în acest azil.

Față însă cu resursele restrânse, comitetul a lansat un călduros apel populației israelite, rugând a dona pâine, albituri și parale, pentru a realiza cât mai în grabă îmbunătățirea prosctată.

❑ **La școala inferioară de meserii de pe lângă școala superioară de Arte și meserii din localitate, se află vacant postul de maistru cismar.**

Cei care doresc să ocupe acest post se vor prezenta cu acte la direcțiunea școalei până la finele lunei Septembrie.

❑ **D-l Profesor Dr. Bejan, cunoscutul mamoș, reîntorcându-se în localitate și-a reluat ocupațiile.**

❑ **In oraș s'au constătat câteva cazuri de scarlatină.**

Cauza trebue văzută în aglomerația de copii, sosiți cu prilejul deschiderei anului școlar

Serviciul sanitar al orașului a luat toate măsurile dictate de împrejurări.

❑ **Aseară, basarabeanul Max Buzomenschi, fiind adus la comisia despărțirei a treia, spre a da explicațiuni, a încercat a se sinucide, împlântându-și un cuțit în piept.**

El a fost transportat la spital.

Sîmbătă 16 Septembrie orele 5 p. m. va avea loc, în sala de ședință a Camerei de comerț, întrunirea evreilor unde se va discuta asupra mijloacelor de intervenție asupra repausului duminical la Evrei.

Comitetul organizator reagă atât pe lucrătorii cât și pe patronii evrei să ia parte în cât mai mare număr la această întrunire.

„Academia Populară de Muzică" din Iași

Autorizată de Ministerul Artelor, va lua ființă pe ziua de 1. Octombrie a. c., când, sub îngrijirea d lui Const. I. Baciu, profesor de muzică la școala normală „V. Lupu", își va deschide cursurile la școala primară de băeți „Gh. Asachi" str. Negruzzi.

Se vor preda: Teoria și solfegiu, Armonia, Istoria Muzicii, Psihologia și Pedagogia, Orchestrație (curs complimentar), Piano, (pentru începători și curs complimentar obligatoriu).

Ansamblul coral și Lecțiuni pedagogice

Profesori dela stat și programa conservatorului.

Inscrierile și informațiunile la Magazinul de muzică „Brașca".

P.S.—Persoanele cu glas doritoLre a cânta în corul școlii pot cere înscrierea numai pentru cor, în care caz vor fi scutite de orice taxă, cu singura obligațiune a lua parte la un curs complimentar de teorie și solfegiu.

IN CURAND
MACABEII

CONVOCARE

Societatea Junimea No. 1 convoacă pe toți membrii la adunarea generală care va avea loc Dumineca 24 Sept. ora 5 p. m. pentru votarea statutului și a budgetului pe anul 1922—23. Hotărârile se vor lua cu ori ce număr de membrii, dat fiind că la adunarea generală din 10 Sept. nu s'a prezentat un număr suficient de membrii.

COMITETUL

Serviciul Telegrafic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Interview cu d. Narutovici

ministru de externe al Poloniei
— PROBLEMELE LA ORDINEA ZILEI. —

București.—D. Narutovici, ministrul de externe al Poloniei, a primit la Sinaia pe reprezentanții presei. El a mulțumit ziariștilor că vin să-l viziteze și a răspuns succesiv la toate întrebările care i-au fost puse.

Problema Rusiei

Rusia—a spus d. Narutovici — este astăzi mult mai liniștită. O influență binefăcătoare au avut asupra ei conferințele din Genua și Haga.

Litvinof a fost convins de sentimentele pacifice ale Poloniei.

Polonia a încheiat pace și a reluat raporturile diplomatice cu Rusia. Este prima țară din Europa care a recunoscut oficial guvernul sovietelor.

Mica Antantă

Polonia nu face deocamdată parte efectivă din Mica Antantă. S'a putut remarca însă că ea duce o acțiune paralelă cu noile state centrale.

Chestia Lituaniei

Un diferend există între Polonia și Lituania pe chestia Vilnei. Dar polonia se întemeiază pe rezultatul favorabil al plebiscitului popular.

Polonia face tot posibilul pentru a menține o situație de bună vecinătate.

Politică în Polonia

In ce privește situația internă, d. Narutovici arată că actualul guvern are baze reale.

In curînd vor avea loc alegeri generale și guvernul speră a înregistra o izbîndă

Chestia Dantzigului

Prin tratatul de pace, orașul Dantzig a fost declarat liber. Pe acolo este ieșirea Poloniei la mare, pentru cea mai mare parte din importul și exportul ei.

Dar populația germană continuă a fi ostilă Poloniei.

Problema Orientului

Asupra conflictului din Orient, d. Narutovici a declarat că Polonia este foarte interesată — tot așa de interesată ca și România — la soluționarea problemelor ivite.

Starea Greciei este evident defavorabilă, dar încă s'ar mai putea schimba.

Polonia și România

Polonia păstrează cât mai bune relațiuni cu România și speră ca în viitor aceste relațiuni să fie și mai mult dezvoltate.

In acest scop, d. Narutovici cere concursul presei pentru a crea o atmosferă de bună dispoziție.

Ministrul a terminat rugând să purtăm dragoste poporului polon.

VIZITA MAREȘALULUI PILSUDSCHI

— Dineul de gală de aseară.—Cuvântarea Regelui. — Răspunsul mareșalului. —

BUCUREȘTI.— Aseară a avut loc la Sinaia, la castelul Peleș, un dineu de gală în onoarea mareșalului Pilsudschi.

Regele Ferdinand, luând cuvântul, exprimă mulțumiri mareșalului pentru satisfacția pe care a oferit-o țărei prin vizita aceasta.

Salut pe marele patriot— a zis regele — care în momentele cele mai dificile a adus serviciile cele mai mari poporului său. Salut pe omul de stat care și-a dus neamul la izbândă.

Prezența la noi a mareșalului nu poate de cât să strîngă relațiunile de prietenie între ambele țări. România și Polonia trebue să depue sforțări pentru întărirea amiciției dintre ele. Ambele popoare merg neîmpiedicate spre un viitor fericit.

Regele a încheiat bând paharul în sănătatea mareșalului Pilsudschi și a poporului polon.

Mareșalul Pilsudschi a răspuns declarându-se fericit de a se afla în România, victorioasa vecină legată de Polonia prin frontiera comună și prin soarta asemănătoare.

Aduce tributul de omagii marelui Regé Ferdinand și augustei sale soții pentru care nutrește cele mai înalte simțiminte.

Nimic nu va putea separa cele două țări. Se poate spune că de la Marea Baltică până la Marea Neagră este un singur popor cu două drapele, animat de aceiași dorință de pace și de aceleași sentimente.

Mareșalul a terminat bând în sănătatea Regelui, Reginei și a descendenților regali.

*

Regele a decorat pe mareșalul Pilsudschi cu „Mihai Viteazul" cl. I-a. Mareșalul a decorat pe regele Ferdinand cu medalia „Polonia Restituită".

Mareșalul va părăsi Sinaia Sîmbătă seara.

Ungaria și Complotul

București — Joi după amiază, ministrul Ungar la București, d. Zichy, a rugat pe d. Romulus Voinescu să-i dea informațiuni asupra complotului în care oficialitatea maghiară este acuzată a fi complice.

Franța și Situația

București.— La Rambouillet s'a ținut consiliul de miniștri francez.

D. Poincaré a dat lămuriri asupra rolului și vederilor Franței în chestia conflictului belgo german.

Apoi consiliul a examinat interesul Franței în conflictul oriental și s'a dat deplină aprobare politicei d-lui Poincaré.

Americanii la Smirna

București. — Un detașament american de marină, a debarcat la Smirna sub pretextul apărărei intereselor supușilor americani.

Remaniarea cabinetului german

București.— Din Berlin se anunță că în curând va avea loc o remaniare a cabinetului, prin intrarea populiștilor și a reprezintanților industriei în guvern.

Această remaniare proectată în vederea aplanărei conflictului belgo-german.

In jurul agresiunei din Capitală

— Starea gravă a d-lui Em. Antonescu —

București.— După agresiunea criminală a inginerului Cristescu, la ședința consiliului de administrație al „Tehnicei Miniere", medicii și au dat toate ostenelile pentru salvarea victimelor.

D. Georgescu, una din victime, are o plagă ușoară în partea dreaptă a foracelui. E în afară de pericol.

D. Mihailescu a fost operat, extrăgându-i-se glonțele din regiunea occipitală. Starea lui este serioasă.

Cu ajutorul radiografiei, s'a descoperit glonțele care a pătruns în craniul d-lui Em. Antonescu. Rămâne ca rănitul să fie operat. Dela reușita acestei operațiuni depinde dacă d. Antonescu va scăpa cu viață.

Criminalul a fost adus la confruntare în fața d-lui Antonescu, la senatoriul Gerota; a oi a fost dus la Văcărești.

Dr. Louis Mendel
DENTIST
— str. Lăpușneanu —
reintorcându-se în localitate și a reluat ocupațiunea.

Ora 3 d. a.

Intervenția României în Orient

— Consiliul de miniștri de ieri.— Anglia și Grecia cer intervenția României și Serbiei,— Promisiuni de intervenție.— Serbia mobilizează ? —

București.— Ieri a avut loc un consiliu de miniștri în care s'a discutat situația din Balcani.

S'ar fi hotărît ca România să intervie alături de aliați, pentru apărarea libertății Strîmtorilor.

*

Agenția Renter anunță că miniștrii Angliei și Greciei au intervenit la București și Belgrad, invitînd pe Rumânia și Jugoslavia să intervie în Orient.

O știre serioasă din Atena anunță că România și Jugoslavia au lăsat să se înțeleagă că vor interveni în sprijinul Greciei, în cazul unui conflict în Balcani.

*

O știre răspîndită în ultimul moment afirmă că în Serbia s'ar fi început mobilizarea, de teama unei acțiuni comune turco-bulgare.

Către Evrei

Comitetul Sinagogei Marilor croitori din Tg. Cucului aduce la cunoștința populației israelite că a angajat un cantor pentru Sf. Sărbători de toamnă și că mai are disponibile vre-o 30 de locuri.

Doritorii se vor adresa d-lui Isidor Teitler „La Mascota" Str. Cuza-Vodă 9.

Reintors din vilegiatură
s'a redeschis
Cabinetul dentar
Medic dentist
H. D. MOLDVAN-GRUNBERG
Str. Ștefan cel Mare No. 3
Cassa Kiesser
Consultați 9 12 și 3 6

Teatrul Lyric (Piața Unirei)
COMPANIA DE OPERETE STANESCU-CERNA
Astăseară Vineri 15 Septembrie 1922 se va juca
PERICOLA
Sîmbătă 16 Septembrie
Vosvodul Țiganilor
Duminică 17 Septembrie
D'aș fi Rege

3)

TEODOR VICOL

S'a dus şi părintele Vasile

— Nuvelă —

MOTTO: Dumnezeu cu dumnezeu,
Dar tu singur nu fii rău.

Despre avere nu mai vorbim. Oamenii erau foarte dornici. Incât părintele Vasile se simţea bine mai ales după ce îşi făcu iluzia, că poporul merge după dânsul.

Era numai o iluzie, căci nu poporul mergea după păstor, ci păstorul însuşi să înfundase în noroiul de tradiţii şi superstiţii ale poporului.

— Nu s'ar putea ca să stau acasă? ruga el pe noul docter, când acesta fu chemat la vizită şi constată febra tifoidă. Am cameră izolată. Dumneavoastră veniţi din când în când. Voiu fi şi eu recunoscător pentru supărare.

— Mă tem, părinte, zice doctorul după o mică pauză. Durerile acestea din abdomen mă pun pe gânduri... De ce nu v-aţi vaccinat? Abdomenalul nu e ca exantematicul şi recurentul. Are vaccin specific. Deşi se poate preveni,

Părintele s'a convins că în interesul familiei să fie internat la spital.

Zis şi făcut.

— Căutaţi-mă bine, s'adresă el personalului din spital, când venea cineva la patul lui. Căutaţi-mă ca pe un preot. Voiu mulţumi pentru supărare.

Şi personalul într'adevăr se ocupa mult de părintele Vasile. Camera lui era separată. Curăţenia era modernă. Sora de caritate îl pieptăna şi-l spăla des, căci după insistenţa lui, n'a fost tuns.

Iar despre „mulţumire" sigur că era multă îndoeală. Personalul ştia deja din practică, că cine promite mult, acela nu va da nimic,

Despre cerat... nimene nu îndrăznea măcar să-i amintească aşa ceva.

Doctorul avea o singură grijă. Părinte, facem totul, încurajă el, dându-i în acelaş timp popei să înţeleagă, că ertarea nu e tocmai bună. Aţi petrecut mai toată boala acasă. Nu v'aţi păzit... Sezonul ăsta de verdeţuri face ravagii.

Şi după o mică tăcere, adresându-se felcerului, care stătea la o parte cu o condică de medicamente în mână, doctorul spuse îngrijorat:

— Desigur, că avem o perforatie intestinală.

Toate simptomele de peritonită...

— Oare nu m'oi duce după doctorul Silinschi? oftează părintele.

Ce trebuea să-i mai spună doctorul? S-l mai încurajeze? Sau mai bine să tacă?

După trei zile clopotul cel mare de la biserică, rânduindu-se cu altul mic, timp de un sfert de oră, cum nu s'a mai pomenit până atunci, stăruiau să transmită cât mai departe o tristă veste, cum că...

— S'a dus... şi părintele Vasile!...

Teodor Vicol

Iaşi.— Căminul studenţesc
30 | III 1922

— SFÂRŞIT —

Agenţi capabili

pentru achiziţii de asigurări de viaţă şi incendiu, găsesc angajament durabil în bune condiţiuni.

A se adresa d-lui Jaques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iaşi.

FIRMA

Heinrich Stein

— *Strada Cuza-Vodă 69* —
Palatul Camerei de Comerţ

Notează preţurile pentru transformarea formelor vechi:

O formă fetru transformată Lei 65.
O formă numai precălcată Lei 30
O formă biber transformată Lei 70
Numai precălcată Lei 35
O formă cată 85

NOUL SALON

pentru

NUNŢI ŞI BALURI

vis-a-vis de Gimnaziul Ştefan cel Mare, lângă baia Pogor.

Cel mai luxos local construit după cerinţele higienice, cu aranjament modern. Se poate închiria chiar de astăzi.

Tramvai până la scară

„OPINIA" IN ŢARA

ROMAN

Tăiat de tren.—Incendiu.—Teatrale.— Pe când trenul Bucureşti-Cernăuţi parcurgea distanţa dintre staţiunile Miroslăveşti-Hălăuceşti, a surprins pe linie pe tânărul C. Slătineanu de 19 ani din Lespezi, omorându-l pe loc.

S'a deschis o anchetă.

— In seara de 12 Septembrie un început de incendiu s'a declarat la casele d-lui M. Berco[f] din str. Suceava.

Datorită măsurilor luate la timp focul a fost localizat.

O sesiune interesantă a curţei cu juri.— Vineri 15 Septembrie se deschide sesiunea de toamnă a curţei cu jurî, sub preşedenţia d-lui C. Tomida preşedintele tribunalului local. Fotoliul ministerului public va fi ocupat de d. procuror Alexandru D. Ionescu.

Ca grefier va funcţiona d. Moisiuc.

Este una din cele mai interesante sesiuni a curţei cu juri, prin faptul că se judecă acum procesul asasinilor baronului Kapri. Procesul a fost fixat pentru ziua de Marţi 19 Septembrie şi va dura 2 zile.

Dezbaterile acestui proces vor avea loc în sala teatrului Schwartz.

Tot în această sesiune se vor mai judeca următoarele procese:

C. A. Carpuşor şi alţii, loviri cauzatoare de moarte.

C. Pruteanu şi alţii omor.

Năstase Ursu delict electoral, şi procesul fostului căpitan Dăbija.

Moso.

HUŞI

Atentatul din Bohotin.— Un atentat criminal s'a săvârşit ieri la comuna Bohotin judeţul Fălciu. Femeia Ioana C. Angheluţă rupând o scândură din gardul locuitorului Ioan Burete, acesta drept răzbunare a atentat la viaţa femeei, trăgând un foc de armă asupra ei.

Victima a fost rănită la mâna stângă.

Criminalul dându-şi seama de fapta odioasă, a dispărut.

Se fac cercetări.

Leontin

BOTOŞANI

Crimă.— Fostul candidat ţărănist Costache V. Agovriloaie din comuna Coşula jud. Botoşani, având o neînţelegere bănească cu plutonierul Ivănuşcă de la Direcţia Cavaleriei din Ministerul de Război, la un moment dat scoate un revolver şi împuşcă în cârciuma sa, de soţia plutonierului. In stare gravă, nefericita femeie a fost transportată la Botoşani.

Jandarmii au înaintat pe criminal la siguranţă locală, de unde va fi înaintat parchetului.

L. Adler

CAIETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn şi muzică, cerneluri, genţi, etc. Registre de contabilitate, hârtie de mătasă, carnete, plicuri, etc.

Se vinde mai eftin ca ori-unde la

Librăria Centrală

Iaşi, str. Mârzescu 25 — EN GROS şi EN-DETAIL

STOFE

cu preţuri reduse, pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se vinde en gros şi en-detail la

Uniunea Comercială

Iaşi, str. Ştefan cel Mare

Cinema Elisabeta

Inaugurarea Stagiune de toamnă. Numai la ambele matineuri 3 şi 5 jum
Astăzi Vineri 15 Septembrie. OPERA COMPLECTA

PINA MENICHELI

apare in **L'age Critique** (Vârsta critica)

Superbă dramă de salon, o grandioasă evoluţie a ecranului pusă în scenă de marele artist AMLETO NOVELLI. In această dramă d-ra Pina Menicheli este secondată de marele dramaturg LIVIO PAVANELLI.

Luni 18 Septembrie **PARISETTE**

Monopol Supir

„FULGERUL"

DIN BUCUREŞTI

Fabrică de Spălătorie şi curăţitorie Chimică
Strada Dragoş 25

Aduce la cunoştinţa publicului că pe lângă spălătorie am mai înfiinţat şi o

Curăţitorie chimică

instalată cu maşini din cele mai perfecţionate şi după ultimele cerinţi moderne, aşa că onor. clienţi vor putea fi bine serviţi cu curăţitul hainelor cât şi la lengerii.

Biroul fabricei: Cuza Vodă 35 IAŞI.

Cu stimă
L. SEGAL

Franco-Româna

Societate Anonimă de Asigurări Generale Bucureşti
Capital de reasigurări
500.000.000 frcs.

Face asigurări în condiţiunile cele mai avantajoase şi în toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viaţă în combinaţiunile cele mai variate.

Agenţia Generală, Iaşi
GH. V. SION Piaţa Unirei

Agenţia specială Tg.-Frumos Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă
Agenţia specială, Podul Iloaei Buchman et Maier str. Carol

Biroul de instalaţiuni technice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piaţa Unirei)

Instalaţiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii, etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuţii. Deposit complect asortat cu materiale

PREŢURI REDUSE

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagioase şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

VIZITAŢI NOUL MAGAZIN

„DAMIAN"

Str. Cuza-Vodă 75, (vis-a-vis de Banca Moldova)

FRAŢII WOLFF

Asortat cu furnituri de Mode: Fanteziuri, Flori, Pamblici, Catifele, etc., Formele cele mai noui din Fetru, Catifea, Biber, Pluş

Deasemenea transformă orice formă din Fetru, Catifea Pluş pe formele cele mai noi

Se vopseşte fetrurile vechi în orice culoare

„SARPIVIN"

Soc. Anonimă Română pentru industrializarea vinurilor indigene naturale

Capital Statutar Lei 5.000.000 — Emis lei 1.000.000

Ţinând seamă de nevoile industriei noastre pentru a-i putea da o extindere care să rivalizeze cu intreprinderile similare din străinătate şi a putea face faţă cumpărăturilor de vinuri noi am hotărât sporirea, în mod treptat „a capitalului iniţiat în limita trebuinţelor" căutând să cointeresăm şi o parte din marele public.

Astfel prin procesul verbal din 1 August 1922 am hotărât sporirea capitalului iniţial de 500.000 lei la 1.000.000 (un milion) printr'o singură emisiune de 1000 acţiuni la purtător.

Acţionarilor vechi li se rezervă câte o acţiune nouă pentru două acţiuni vechi rămânând ca 500 acţiuni să fie lăsate subscripţiei publice cu preţ de 500 lei acţiunea nominală, pentru care subscriitorii vor plăti 525 lei din cari 25 lei pentru fondul de rezervă plus 25 lei cheltueli de emisiune pentru fiecare acţiune.

Primul vărsământ de 30 la sută se va face până la 15 Septembrie a. c. Consiliul îşi rezervă dreptul de a dispune de restul acţiunilor nesubscrise la acel termen.

Subscrierile se fac la Soc. Coop. a Podgorenilor strada Ştefan cel Mare şi la Laufer et Săron Hotel „Binder".

Consiliul de Administraţie

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iaşi, Piaţa Unirei

Cereţi pretutindeni

MIŢULIN

cea mai bună pasta de curăţit ghetele albe şi colorate, de pânză, antilopă, etc.

Se află de vânzare la drogherii şi magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iaşi

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iaşilor

Iaşi—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIŞCU

a pus în vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

ANUL AL XVIII-lea No. 4594

1 LEU NUMARUL

ABONAMENTE:
UN AN . . .
ȘASE LUNI .
TREI LUNI

STR. MĂRZESCU 17 —

TELEFON No. ...

Biblioteca Universității Iași

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

LUNI 18 SEPTEMBRIE 1922

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agențiile de Publicitate
și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Un procedeu samavolnic

—Cu prilejul destituirei directorului bibliotecii—

Ministerul de Instrucție în baza unui articol de lege sau regulament care nici nu s'a aplicat și nici nu se aplică, l a destituit pe d. G. Pascu, directorul bibliotecei din Iași. Motivul ar fi: d. Pascu, în primii trei ani decând ocupă acest post, — și nici de atunci încoace, — n'a obținut definitivatul. Și articolul în chestiune e clar: funcționarul bibliotecii care în decurs de trei ani nu va fi obținut definitivatul — va fi, pur și simplu, înlocuit...

Impotriva pravilei n'avem nimic de obiectat,— cel mult că-i absurdă și prea severă. Dar pravila-i pravilă...

Protestăm însă împotriva seriilor de miniștrii, care au trecut pe la Departamentul Instrucțiunii, și care — nici unul—n'au aplicat articolul, despre care i vorba.

In astfel de condiții, articolul respectiv a căzut în desuetudine

Și pe cât de vinovată a fost neaplicarea acestui articol ani în șir, tot pe atât de vinovată-i e aplicarea lui așa dintr'odată, după cheful unui ministru.

Dar faptul ministerial ia caracterul de samavolnicie, când Departamentul de Instrucție ia măsuri — pe baza acestui articol — numai împotriva d-lui Pascu, lăsându i pe ceilalți funcționari, în aceiași categorie cu d. Pascu, neclintiți dela locurile lor.

Hotărârea ministrului de Instrucție, în această chestiune, este și un act de lașitate și de bizantinism guvernamental.

Impotriva d-lui Pascu s'au ridicat mai multe acuzații determinante în darea d-sale afara din slujbă. Dar ministerul nu s'a întemeiat pe ele. Lucrul ar fi fost complicat, din mai multe puncte de vedere. Atunci, ministerul în loc să ia calea directă, începând cu ancheta și terminînd cu destituirea, a ales cărarea cotită printre articole neaplicate de regulament, transformând astfel o chestiune de fond în una de formă. Astfel prezentându-se cazul, procedarea Ministerului de Instrucție este profund imorală, agravată prin faptul că ea a fost executată tocmai de Departamentul, care se ocupă cu educația sufletească a tineretului românesc.

Destituirea d-lui Pascu producându-se în aceste condiții, noi protestăm împotriva samavolnicei măsuri ministeriale

Și totuși..această destituire trebuia să se producă. D. dr. Giorge Pascu nu mai putea să rămână un moment în fruntea bibliotecii centrale, în care d-sa mărise haosul și exasperase — până la revoltă — atât personalul, cât și publicul.

Prezența d-lui dr. Giorge Pascu în postul de director constituia și o bătae de joc a intereselor bibliotecii și un scandal cu intermitente proporții publice.

Biblioteca Universității este în dezordine. Această bibliotecă, din haosul bag'ei și a rafturilor răsturnate, l-a creat — aproape în mod natural — pe d. dr. Giorge Pascu, care în curs de aproape o decadă a menținut biblioteca în aceiași neorânduială, accentuând-o încă. Biblioteca ajunsese, în ultimul timp, numai o furnizare de cărți și de reviste filologice, necesare d lui dr. Giorge Pascu care ocupă, spre exasperarea tuturor, și o catedră universitară.

D. dr. Giorge Pascu, trivial ca o cimilitură nerușinată, transformase cabinetul directorial — prin scandaluri și certe într'o tavernă de apași.

Pentru aceste fapte, ministrul de Instrucție ar fi trebuit să l arunce pe d. prof. dr. Giorge Pascu pe scara din dos a Universității, nu— printr'o subtilitate procedurală - pentru călcarea unui articol care n'a fost respectat și aplicat niciodată.

Recenzent

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

O dramă eschyliană. — *Un țăran din târgul spaniol Lika plecase acum 15 ani în America, lăsându și în plata Domnului nevasta și copii. In acest lung timp de absență, expatriatul n'a mai dat semne de viață. Zilele acestea s'a reîntors la cămin, voind să împărtășească și familiei sale norocul financiar pe care și l a făurit în Lumea Nouă.*

Dar țaranul a vrut să facă surpriză alor săi. S'a prezintat la casa nevestei, ca un strain oare care, și a cerut ospitalitate. El a fost primit și ospătat, fără a fi recunoscut nici de nevastă, nici de copii, nici de socru.

Țaranul a dat bogate cadouri copiilor și s'a culcat vesel, cu gîndul ca a doua zi să spue cine este. Dar în timpul nopței, nevasta și socrul au făcut plan să jefuiască pe „strain". Punând planul în execuție, a venit împre jurarea că l au și omorât.

Când venise în sat, țaranul lasase bagajele la un prieten, cu vorba ca să i le aducă acasă a doua zi. Acesta executându-și însărcinarea, a putut lămuri pe soție că și-a ucis propriul barbat.

Cuprinși de disperare, soția și socrul s'au sinucis.

Citiți în pag. III-a ultimele știri telegrafice și telefonice.

Din nou chestia funcționarilor

— Legitimitatea mișcărei. —

Mâine funcționarii din toate părțile țării se vor întruni din nou. Ei vor să hotărască asupra acțiunii comune pentru îmbunătățirea condițiilor lor de traiu.

S'a discutat și se discută necontenit legitimitatea acestei mișcări. Se aduc împotriva ei argumente de drept, se vorbește de prerogativele statului, de jurământ, etc Nu vom face aici critica generală a tuturor afirmațiilor aduse pentru și contra în această discuție. Se impun totuși câteva observații care ar pune problema în lumina ei adevărată. Cererile funcționarilor urmăresc un singur lucru: obținerea minimului necesar pentru întreținerea vieții. Fără acest minim de subsistență funcționarul, ca ființă fizică, nu mai poate avea energia pe care îndeplinirea exactă a datoriilor lui i o cere.

Funcționarii urmăresc așa dar împlinirea unei necesități vitale.

Obiecțiile care se aduc mișcării funcționarilor nu caută să ascundă nevoile pe care ei le au, dar tind să demonstreze că potrivit logicei juridice, ei nu pot să acționeze în mod legal, că funcționarii, alcătuind statul însuși în formă activă, nu se pot ridica împotriva lui și așa mai departe, o întreagă construcție de silogisme. Această construcție poate fi ingenios alcătuită, dar îi lipsește o temelie reală.— Este mai repede o „supra structură" logică așa cum obișnuesc ades oamenii să clădească cu elemente imateriale create din necesități de simbolizare.

Așa dar, de o parte o nevoe vitală care dacă nu este satisfăcută poate distruge o întreagă categorie de oameni, iar de alta o chestiune de simplu formalism.

Dintre acestea două, cea dintâiu este evident mult mai îndreptățită.

Vorbind necontenit de Stat ajungem să-l socotim ca pe un vecin pe care l întâlnim în fiecare zi. Dar asta nu-i decât un joc al spiritului. Statul este un compus de indivizi care nu-și leapădă personalitatea făcând parte din el. Nu se poate îmbunătăți starea generală printr'o singură acțiune, așa cum nu s'ar putea muta dintr'odată o movilă de nisip dintr'un loc în altul.

Dacă vrem ca statul să prospereze, trebue să îmbunătățim starea indivizilor care l compun, ținând samă de nevoile lor reale.

Acestea, dacă nu sânt întotdeauna așa cum prevederile logicei le ar vrea, se impun totuși ca niște brutale realități.

VIAȚA POLITICA

Incoronarea și Constituția

— O situație dificilă. — Jurământul regelui — Vechea și noua constituție. — Un articol din ziarul PATRIA. —

Serbările de încoronare nu creiază numai o situație dificilă din punct de vedere al politicei interne. Ele pun și o altă chestiune, de ordin procedural, și nu cu mult mai puțin importantă.

In această privință ziarul Patria, organul oficial al partidului național-ardelenesc, publică următoarele juste comentarii:

*

„Dar și în interesul superior al Statului constituțional, democratic și național. Dacă prin actul încoronarei, săvârșit în numele Națiunii de un guvern și un parlament de usurpare, s'ar consfinți faptul că în România Nouă, un decret ministerial poate înlocui o lege existentă, și că drepturile fundamentale ale Națiunii, cum e dreptul de vot, sunt date numai pentru a putea fi răpite, — atunci s'ar pune temeia putred noului nostru Stat

„Și numai partidele politice iresponsabile, și care socotesc interesele lor deasupra intereselor fundamentale ale țării, pot pune la cale și pot forța astfel de acte.

„Partidul național, din punct de vedere constituțional, a fost silit să aducă hotărârea cunoscută și din motivul că actul serbătoresc al încoronărei, care simbolizează împărtășirea puterii legale cu plenitudinea drepturilor, garantate prin legile și așezămintele țării, — de astă dată simbolizează și „întinderea acestei puteri peste întreg pământul românesc al țării întregite".

„M. Sa Regele, cu prilejul actului solemn al incoronării, ar trebui se depue jurământ, pe Constituția țării unite, căci se încoronează ca Rege al tuturor românilor.

„Cum această Constituție încă nu e legiferată, și cum M. Sa a depus jurământul pe constituția veche, urmează în mod firesc că cu prilejul încoronării nu va fi repetat un jurământ făcut odată, ci acesta subînțelegându-se, se octroiază Constituția veche pe care a jurat, asupra țării întregi. Ar fi deci, zădărnicirea principală a hotărârilor de unire dela Alba-Iulia, care au stabilit punctele principale ale Constituției celei noui, obligatoare pentru Statul întreg, hotărâri ratificate prin actul de Stat al guvernului României și al M. S. Regelui, cu prilejul luării la cunoștință a actului unirii și a hotărârilor cuprinse în acel act".

Explozia din Predeal

București. — Alți doi soldați, din cei răniți cu prilejul exploziei unui obuz la Predeal, au murit pe cînd erau transportați la Brașov.

In total, au fost uciși 4 soldați.

INSEMNARI

PILDUIRI

Ziarul „Dacia" povestește cum într'una din seri, în plină cale a Victoriei, un vagabond ungur era condus spre poliție de către un jandarm. La o clipă pe care a socotit-o oportună vagabondul a încercat să fugă de sub pază, dar a fost prins de public. Intrebat asupra motivului încercărei sale, omul s'a plâns că „la poliție îl bate"!

Și „Dacia" povestește mai departe, cu o mușcătoare și patriotică ironie:

„In timpul acesta se strînseră în jurul vagabondului și consumatorii obișnuiți de la „Grand Café" care începură să protesteze cu indignare împotriva poliției care îndrăznește să bată pe un om de omenie cum a fost și vagabondul evadat de sub escortă"

Și apoi următoarea încheere:

„Curioase scene se pot vedea cîte odată pe străzile capitalei Romîniei Mari"!

O mai mare seriozitate domnește în coloanele „Daciei". Popasarul ziar crede că orice persoană condusă de un jandarm la poliție poartă numai decît povara unei vinovații. Dar în afară de aceasta, „Dacia" crede că un om — fie și vinovat — trebue bătut la poliție, cu toată degradarea și ilegalitatea acestei pedepse aplicate de organele de instrucțiune. Și mai presus de toate, „Dacia" se revoltă cînd poate constata că indolentul nostru public se arată și el mișcat odată și că protestează contra unei samavolnicii polițienești.

Așa propagă legalitate, civism și omenie, un ziar pretins democrat, în sărmana noastră societate care nu se plînge de prea multă civilizație.

RENOVATUS

Cronica economică

CRIZA VINULUI

Conducătorii sindicatului viticol din Iași au făcut un mic gest cu foc bengal, cu speranța că vor provoca pe engrosiștii și detailiștii de vin să cumpere și să fixeze prețurile cu o lună înainte de a fi mustul în cramă.

Programul ambelor reprezentații a fost compus din două părți. In prima parte producătorii au făcut apel la înfrățirea dintre producători și debitanții en gros și detail, pe baza comunitățeі de interese; și producătorii, declarând că recolta anului trecut o au în pivniță și dacă se va repeta nenorocirea vor fi distruși, au făcut un călduros apel la debitanți să le dee concursul, să le cumpere marfa, să i scape de dezastru.

Câtă lipsă de simț psihologic și economic!

Să crezi că cu lacrimile și vaetele producătorilor se provoacă cumpărături de mărfuri și prețuri bune, este o grosolană naivitate economică.

Partea a doua a programului. Producătorii destăinuind consumatorilor că debitanții le servesc în loc de nectarul podgoriei Iașilor, otravă, vinurile fiind falsificate și încălecați pe această premisă, au amenințat pe debitanți cu trăsnetele și fulgerile autorităților, după care va urma pușcăria.

Criza vinului — pe care o recunoaștem pe de a întregul — are o cauză principală: îndepărtarea consumatorilor de vin și asvârlirea masei consumatorilor asupra alcoolului, iar a elitei asupra berei.

Conducătorii podgorenilor mai îngrozesc pe consumatorii așa de puțin dispuși pentru vin, dându-le sfatul părintesc că de câte ori vor intra într'un debit, sa ceară săcărica botezată și drogată, sau berea fabricată în noaptea precedentă, dar în nici un caz vin, care este așa fabricat, încât că e otravă curată.

Desăvârșită lipsă de simți.

Noi recunoaștem marea utilitate a sindicatelor profesionale. Dânsele sunt singurele organe care pot așeza viața economică pe baze solide. Cu o condiție însă. Sindicatele să nu fie niște simple firme, ci organe reale. Dacă nu găsește busola economică la toți membrii sindicatului, să nu lipsească acest îndreptar macar la conducători.

Dacă însăși conducătorii își plimbă lacrimele pe toate cărările și își blastămă ceasul când și-au pus capitalul și munca în vii, la ce viitor să se mai aștepte cultura viei, de la sindicate?

(Continuarea în pagina II a)

CRONICA LITERARA

IAMES JOYCE

de DEMOSTENE BOTEZ

Iames Joyce e un mare romancier englez al cărui nume a început să răsune în Occident cu o stăruință impunătoare. Presa engleză și americană tinde să facă din el în literatură ceia ce presa lumii a făcut din Einstein și din Freud.

Succesul acesta colosal cu proporțiile exagerate ale unui film american se datorește desigur și faptului că un fragment din ultima și cea mai bună a lui lucrare „Ulise" a fost publicată într'o revistă din New-Jork. Și americanii știu să lanseze astfel decât cu admirația aproape obosită și totdeauna puțină sceptică a europeanului, obișnuit cu asemenea apariții rare.

In afară însă de aceste considerații care ajută creiarea unei epopei moderne personalitatea lui Joyce manifestată în romanul „Ulise" e copleșitoare ca cuprindere, ca complexitate și artă.

La aceasta reală însușire mai adăogați și vîlva unui proces ce i a fost intentat în America de Societatea pentru suprimarea Viciului, subt acuzația de scrieri pornografice, proces care a sfârșit chiar prin condamnarea scriitorului.

Prin urmare și succes meritat, care ne impune a ne gândi la opera lui și a o cerceta, și împrejurări clasice, aproape cinematografice, pentru lansarea unui scriitor.

Joyce e un irlandez de vre o 40 de ani, cu-o cultură clasică serioasă, educat de Iesuiți unde a învățat să citească și să scrie latinește, așa cum știm noi românește ceia-ce desigur l'a apropiat de literatura clasică, de Odiseea..

A învățat la Dublin, la Paris, medicina, filosofia greacă și scolastica, matematecа; a stat la Zurich, la Trieste, la Roma, la Paris, departe de luptele crâncene ale Irlandei. Iată pe scurt o biografie puțin comună, cu trăsături de cultură și viață, întinse.

A scris pe la 1907 e culegere de poeme intitulate „muzică de cameră", după care abia prin 1914 a putut să apară după multe peripeții cea de-a doua operă „oamenii din Dublin".

In acest volum Joyce descrie amănunțit și artistic Dublinul, cu toată viața lui, cu oamenii lui de seamă și negustorii pe care'i pune cu numele lor adevărat, să facă politică, să-și deie părerea asupra problemelor Irlandei și să vorbească de rău și „familiar" despre Regina Victoria și viața privată a lui Eduard al VII lea.

Asta l'a făcut să nu-și poată găsi editor, și de aceia să-i scrie lui George al cincilea pentru a'i cere părerea asupra pasagiilor periculoase.

La scrisoarea acesta a primit și răspunsul secretarului Majestății Sale prin care i se aduce la cunoștință că e contrar etichetei curții ca Regele să-și spue părerea asupra unei asemenea chestii.

După asta în sfârșit găsi un editor care să riște publicarea volumului dar cu condiție ca autorul să depue o garanție care să'l despăgubească în cazul vre-unui proces din partea autorităților. Joyce a făcut de garanție de pe la amici, și în fine volumul s'a tipărit.

In aceiaș zi editorul avu plăcerea să vadă un domn care'i cumpără toată ediția, iar Joyce neplăcerea de a vedea arzând chiar în tipografie întreaga ediție,—afară de un exemplar care i-a fost remis de personajul misterios.

Asta a făcut ca acest volum să nu poată apărea decât în 1914.

A mai scris apoi „Portretul artistului în tinerețe" care pare a conținea cea mai mare parte din viața lui, și'n care începe a apărea tendința spre simbol. Cartea a avut iarăș un succes de scandal. Criticii s'au scandalizat de sinceritatea franșă și de lipsa de respect omenesc din aceste confesiuni care umpleau un volum, denumit ca un copil, „extraordinar de prost crescut". E acolo vorba de un licean care se luptă între credințele cu obiceiurile religioase și imboldul simțurilor care'l împing la visite furișe în case închise.

Opera lui de căpetenie este însă ultimul lui roman „Ulise" apărut în volum în englezește abia în Februar 1922 și abia pe cale de a apărea în traducere franceză.

Romanul are vre o 800 de pagini și cuprinde istorisirea unei singure zile din viața unui om „Leopold Blum" începând de la opt dimineața până la 3 noaptea.

E istoria de o zi, sau „odiseea" de o zi a lui Blum, plecând din camera de culcare unde și lasă nevasta pe jumătate adormită, și trecând apoi rînd pe rînd: la bucătărie, la cabinet unde citește un jurnal vechi făcând proecte literare, la căsăpie, de unde se întoarce urmărind o servitoare, pe urmă iar în bucătărie, apoi pe o stradă, la bae,

(Continuarea în pagina II a)

Cinema Elisabeta

Inaugurarea Stagiune' de toamnă. **Numai la ambele matineuri** 3 și 5 jum

Astăzi Sâmbătă 16 Septemb ie. OPERA COMPLECTA

PINA MENICHELLI

apare in **L'age Critique** (Vârst. critic)

Supe bă dramă de salon, o grandioasă evol ție a ecranului pusă în scenă de marele artist AMLETO NOVELLI. In această dramă d-ra Pina Menichelli est secondată de marele dramaturg LIVIO PAVANELLI.

Luni 18 Septembrie **PARISETTE**

Monopol Supic

Cinema Modern Astăzi Sâmbătă 16 Septembre începe la 3 și 5 jum și seara 9 jum

Triumfa'a tragedie — Mondiala capo d'opera

Sonata Kreutzer

Puternica scriere a Conteluĭ **Lew Tolstoi** Formidabilă mis-en scene Interpretare magistrală cu toți artiștii din Tania, Demidoff, Hamilton, Picadilly, etc.

2 serii, 11 acte. 6000 metri. -- Ambele serii odată

Film brilfant Monopol APOLLO

TEATRUL ELISABETA

Compania de Reviste Fotache și Titi Mihailescu

Sâmbătă 16 Septembrie 1922 ora 9 jum seara

VA JUCA MARELE SUCCES:

RASPUTIN

revistă picantă numai p. domni și doamne

Biletele de pe acum la Casa Teatrului.

BLANURI

Vulpi albe, de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette, Lutru, Pottsgris, Scongs veritabil și opozonscongs Nutria, Tibet Kat en. Vulpine, Tibet-Mongola, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi, etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Guler-, Etole, Manșoane, cearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Maga in și Atelier de Blănărie

Iași, Un rei 4 lângă Cinema Sidoli

ATENȚIUNE!

Desfacere de vinuri din viile proprii

VINURI SUPERIOARE

Vânzare cu litrul și în damigene

Lei 10 litrul vin alb superior și lei 8 litrul vin roș.

Depozitul în Strada Palat No. 2 in curte, în spatele Farmaciei Enghel.

Se găsesc Sticle de un litru și Damigene

Se efectuează serviciul și la domiciliu.

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Sindicatul viticol

Sindicatul viticol trebue să se ocupe permanent, cu continuitate, tot anul, de cultura viei, iar nu numai toamna și in ă și atunci pentru a vârâ panica în bieții producători, că ar face bine nici să nu mai culeagă ville, căci se expune să dee drumul vinului în pârău, din lipsă de consumători și cumpărători.

De cât lacrimi și declamații, mai bine conducătorii sindicatului ar îndruma la timp pe podgoreni prin sfaturi și acte de ordin economic.

Anul viticol real este de la Decembrie la Decembrie următor. In regiunea noastră cu populație rară, conducătorii sindicatului ar trebui să adune în luna Decembrie pe podgoreni, să-i întrebe de ce brațe au nevoe fiecare și apoi să găsească o soluție pentru a angaja și aduce la timp muncitori din regiunile supra populate. Tot atunci trebuesc regulate aprovizionările cu alimente pentru muncitori, cu instrumentele și materialele necesare culturei etc.

Astăzi conducătorii sindicatului apelează la debitanți și la guvern ca să asigure pentru vin podgorenilor măcar prețul de cost. In adevăr, cultura unui hectar va costa anul acesta de la 14—20000 lei. D că adaugi arenda și dobânda capitalului, un hectar de vie va costa până la 25000 lei, ceea ce chiar pentru cazul când viile Iașului vor da o mare producție—500 decalitri la hectar—încă costul de producțiune va fi 5 lei litrul, prețul cu care onor d. colonel Gorgos, unul din conducătorii sindicatului viticol, a oferit în întrunire recolta sa.

Ce au făcut podgorenii în chestia muncitorilor?

S'au instalat dă și sau vierii lor, la poarta vielor de câte ori aveau nevoe de muncitori, pentru a ademeni pe lucrătorii angajați, mergând la vecin și supralicitând asupra prețului. De aceea zina cu mâncare și salar a ajuns la 50 lei. Materialele și instrumentele necesare cultivatorilor de vii, au fost acaparate de unele Bănci din Iași, care le-au revândut cultivatorilor cu prețuri exorbitante: 25 lei k. de rafie, 40 lei sapa, 18 lei sulfatul etc.

Pe ce bază au făcut podgorenii aceste chaltueli? Pe două credințe false: 1) că debitantul care vinde 20 lei litrul, îi va cumpăra vinul la toamnă cu 8—10 lei litrul și 2) că dacă nu va voi debitantul, sindicatul va face pe guvern să ajute pe podgoreni, ca să obțină un preț mai mare de cât costul de producție, ori cât de mari greșeli vor fi făcut cu această producție.

Datoria conducătorilor pentru ziua de astăzi ar fi să convingă pe podgoreni că fac o mare greșală contra prețului vinului, când tolerează pe vierii lor să vândă în piață strugurii cu un leu kgr., și chiar dânșii vând strugurii cu 2 lei kgr. Un kilogram de struguri produce 6—700 centilitri vin. Pentru ce evaluăm vinul minimum 5 lei litrul, dacă strugurii nu valorează de cât 1—2 lei kilogramul?

Ar trebui să facă producătorilor calculul economic, că dacă strugurii nu valorează de cât 1—2 lei k. e mai folositor și economic să se hrănească porcii cu struguri de cât cu tărâța care costă tot 2 lei k. și care n'are principiile alimentare ale strugurilor.

Sindicatul e dator să intervie la podgoreni să nu se grăbească cu culesul, căci coacerea e în întârziere. Strugurii produși de a 2-a înflorire—cam 15 la sută—probabil nu se vor putea coace. Punerea lor în cadă, împreun cu strugurii din prima înflorire care grație căldurei zilelor și nopților din urmă, vor ajunge la deplină maturitate, ar aduce o scădere de 1—2 grade în tăria vinului.

Multe ar putea face sindicatul viticol. Dar cea mai mare parte sunt lucruri mărunte, care nu produc sensație și deci cer o muncă ingrată.

In orice caz, conducătorii sindicatului trebue să spue verde podgorenilor că prima lor datorie este să producă vin cât mai bun și mai eftin posibil. De aci încep drepturile lor de a fi ajutați de organele de stat.

In o cronică viitoare voi arăta cam ce ar putea cere cu temei podgorenii, de la organele statului.

Un viticultor

Informații

O simplă constatare.

Pentru necesitățile ziarului, am voit astăzi să vorbim cu casa Canadu, cu inspectoratul sanitar, Bot șani Mișcarea gării etc. și la toate ale noastre cereri ni s'a răspuns că firul este deranjat. Incercând să protestăm împotriva atâtor deranjări, a fost declarat deranjat și firul nostru.

Pentru aceste faimoase rezultate avem atâția inspectori și personal de serviciu cei în drept se pot felicita cu serviciile ce le aduc publicului.

Studenții diferitelor facultăți roagă pe d'. general Mărdărescu, ministru de Război, să binevoiască a dispune chem rea lor la școli militare de rezervă pe ziua de 15 Octombrie cor. pentru a le da putința să-și mai fie și examenele e au loc între 1—15 Octombrie.

Sperăm ca dl. ministru de război nu va refuza această cerere justă.

Aseară o parte din delegații ieșeni ai funcționarilor publici, a plecat la București, la vederea congresului de mâine.

Un alt grup de funcționari, pleacă în astă seară.

Aseară, d na Emilia Spitzer, din strada Palatului 45, și-a pus capăt vieții, spânzurându-se de un cui în prăvălia de galanterii, alipită de locuința ei.

Soțul ei intră în acel moment în prăvălie, și rupse frânghia, dar era prea târziu.

Ștefan Marici întâlnind în pădurea Păușești pe localitorul Vasile Andronic, l'a bătut grav, fracturându-i în plus mâna stângă, victima a fost internată în spitalul din Podul Iloaei.

Agresorul a fost arestat.

In ziua de 20 Septembrie cor. ora 11 dimineața se va ține în localul Primăriei licitație publică orală pentru vânzarea unui loc în suprafață de 255 — 54 m. p. situat lângă proprietatea D-lui Mihai Chilcos în str. Morilor.

Săteanul Dumitrache Grigoraș păzitor la via D lui V. Enăchescu din Vișan, a prins la ora 1 noaptea doi indivizi cu struguri furați din via d-lui C. Gălcă, în unire cu păzitorul viei, și i-a predat jandarmilor. Pentru acest fapt Societatea Viticolă i-a dat un premiu de 200 lei.

Pentru o fetiță orfană. — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Totalul de ieri 1203 lei

Au mai subscris:

G. Grigoriu Havas	20 lei
I. Dimitrovici comerciant	20 „
I. Banbasat	20 „
I. Bucșinschi farmacist	30 „
Total	1293 lei

Subscripția continuă.

La școala Normală Vasile Lupu, continuă azi examenul de capacitate. Luni se va da proba scrisă.

x *Averescanii și partidul național.*— Ziarul *Indreptarea* publică următorul comunicat:

„Din cauză că până la ultimul termen de 14 Septembrie partidul național din Ardeal n'a dat un rezultat concludent, partidul poporului consideră tratativele privitoare la o posibilă fuzionare a celor două partide ca închise și își ia deplina libertate de o acțiune în activitatea sa politică.

Deslegat de rezerva cе-l impune sus menționatele tratative, partidele poporului va relua lupta, pentru restabilirea condițiunilor normale, în viața noastră politică.

In această luptă partidul poporului se va bizui pe propriile sale forțe și pe sprijinul ce va găsi în opinia publică dorioare de a se pune capăt condițiilor politice anormale în care se găsește azi țara.

Comitetul hotărăște ținerea unui congres al reprezentanților tuturor organizații or județene, la data și în localitatea ce se va hotărî la timp.

Un comitet de organizație al congresului ales din sânul comitetului executiv este însărcinat cu organizarea congresului".

Sâmbătă 16 Sept. ora 8 jum. seara, are loc a zecea ședătoare Literară-muzicală a cercului „Morris Rosenfeld". Va conferența dl. profesor Weiner despre „Influența literaturei evreești asupra educației naționale".

Muzică Dnii Aberman și Lehrer.

Duminec 17 Septembrie c. va avea loc la Podul Iloaei, în localul școalei Israelito-Române, balul societății culturale „Domnița Ileana" din comuna Sinești. Va fi o frumoasă serbare și având în vedere scopurile culturale pentru care ea are loc, dasigur că va găsi pretutindeni un larg sprijin.

— O interesantă *ședătoare literară* are loc *Sâmbătă 16 crt.* orele 5 p m. la org. *„Kadimah"* din Str. I. C. Brătianu No. 166.

Va conferenț a Dl. *D. Herșcovici* despre *„melodiile ebraice"* ale lui Heinrich Heine.

Programul e completat cu *recitări, muzică și lecturi.*

Părinții Macabeilor și Macabeistelor, doamnele, domnișoarele și domnii membrii pasivi, precum și acele persoane cari se interesează de bunul mers al asociației *„Macaby"*, sunt cu insistență rugați a lua neapărat parte la consfătuirile ce are loc Duminecă 17 crt. orele 4 p. m. precis în noul local din strada Băștă, colț cu Sărărie (lângă gimnaziul Ștefan cel Mare).

ECOURI

— *Ghiosdane,* Mape de școală. rechizite etc. cu prețuri reduse la *Librăria Universală,* strada Cuza Vodă 52, (Vis a vis de Palatul Braunștein.

— Proprietarul Cofetoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 întorcându-se din străinătate anunță onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Paltoane și Costume.

Peutru Dnii funcționari și studenți furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofe și cu Metrul.

— Deliciosul oțet din vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența" magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— *„Intercontinentala"*, Societate pe acțiuni pentru transport și expediție,— foastă S. et W. Hoffmann — aduce la cunoștința celor interesați, că filiala sa din Berlin N. W. VI. Karlstrasse 5 a, expediază în fie ce săptămână câteva vagoane colective spre Cernăuți respectiv Moldova.

Se primesc transporturi de Colete pentru încărcare în asemenea vagoane în condițiunile cele mai culante.

Informații sau la Intercontinentala Cernăuți. Herrengasse (strada Ianca Flondor 31) sau la Intercontinentala București Bulevardul Academiei No. 4.

— *Inscrierile la școala „CULTURA" continuă în fiecare zi între orele 9—12 și 3=5 d. a. până a 25 Septembrie când vor începe cursurile.*

ULTIME INFORMAȚIUNI

Comunicatul averescan, pe care îl reproducem în altă parte a ziarului, este caracteristic în privința celor ce se petrec în lagărul opoziționist.

Ideia unui bloc al opoziției apare tot mai mult un lucru irealizabil. La aceasta contribue și deosebirile principiale, care separă partidele adversare guvernului de astă-zi. Contribuie, însă, într'o largă măsură, și indecizia partidului național din Ardeal, lucru pe care îl confirmă într'un chip destul de străveziu și comunicatul averescan, mai sus pomenit.

Desigur că pentru marele public această imposibilitate a unei concertări și concentrări opoziționiste, apare absolut inexplicabilă. Opinia publică știe prea bine că în Apus s'au văzut concentrări opoziționiste, între elemente mult mai disparate ca partidele antiliberale de la noi, atunci când un interes superior și general impunea așa ceva. La noi însă nu se poate.

Se confirmă din nou că norocul liberalilor e formidabil și că tăria acestora nu constă în propria lor valoare ci în bicisnicia elementelor opoziționiste.

Piața valutară.—Leul a cotat eri la Paris 8 centime. Scăderea valutei noastre continuă dar.

Devizele București notează:

Francul francez 12 lei 70, lira engleză 745, lira italiană 7 și 20, dolarul 170, coroana ceho-slovacă 5 lei 55.

Marca germană 11 și un sfert, coroana austriacă 0.22, marca polonă 2 bani 50.

x In legătură cu normalizarea liniei Chișinău-Iași, s'au introdus oare cari modificări, în mersul trenurilor de cale largă pe distanța Iași Basarabia.

Astfel trenul 319 Iași Chișinău pleacă la 2.33, în loc de 1.35. Trenul 320 pleacă din Chișinău la 7.29 dimineață și ajunge în Iași la 12.48. Trenul 321 Iași-Bălți pleacă din Iași la ora 1 noapte. Trenul 322 din Chișinău, sosește în Iași la ora 4.20 dimineața.

Trenul mixt 997 Iași-Oniția pleacă din Iași la ora 4 p. m. Trenul 998 sosește în localitate la 4.50 p. m.

Duminică 17 crt. baroul serbează începutul activității profesionale a anului acesta, într'o ședință solemnă care va avea loc la ora 4 după amiază, în localul Cercului Avocaților str. Ștefan cel Mare.

Membrii baroului sunt rugați a lua parte în număr cât mai mare la această festivitate.

Prefectura de poliție, s'a trezit eri cu 17 orfani, dintre care cel mai mare, în vârstă de 7 ani, ducea în brațe un copil de doi ani.

Erau copii de ai refugiaților ukrainieni, ai cărora părinți sunt morți sau dispăruți și care orfani fuseseră trimiși la Iași, de către organele administrative din Chișinău, ca și cum aceștea n'ar fi putut găsi acolo un adăpost.

Prefectura de poliție, a intervenit și copilașii au fost internați provizor la orfelinatul din strada Codrescu.

Cu prilejul sărbătorilor de încoronare se vor pune în vânzare patru feluri de timbre postale:

1) cu efigia Regelui cu cască în cap, 2) cu efigia Regelui și a lui Mihai Viteazu la un loc, 3) cu efigia Reginei în costum de soră de caritate și 4) Regina cu coroana pe cap, în costumul Doamnei Chiajna, ținând în mână catedrala de la Alba Iulia.

Timbrele vor fi de 5, 25 și 50 bani, 1, 2, 3, și 5 lei.

Toți meseriașii din Iași, fără deosebire de naționalitate, patroni și lucrători, sunt convocați pentru Duminică 17 Septembrie 1922, ora 9 dimineață, în sala mare a corporațiilor din Iași, pentru a protesta contra măririi cotizațiilor, de la 60 bani la 10 lei pe săptămâni.

Stârpirea vagabondajului.— D. Călciurescu, inspector la ministerul sănătății și al Ocrotirei sociale, a sosit azi dimineață în localitate.

D sa a fost special delegat de ministru pentru a pune în aplicare legea contra vagabondajului.

D. Călciurescu a avut azi cuvenitele întrevederi cu ambii prefecți, și s'au luat toate dispozițiile, pentru ca legea să fie pusă în aplicare, cu începere de mâine.

In mod provizor s'a amenajat ospiciul Galata, unde vor fi adunați cerșetorii, în prima etapă, adecă unde are a se face triagiul diferitelor categorii de cerșetori, pentru ca în urmă să fie liberați, dacă pot și vor să muncească, sau să fie îndreptați spre diferitele ospicii speciale, create de ministerul sănătății.

D. Călciurescu, a lansat un apel către populație, rugând o ca de mâine să ție seamă faptul uman al legei, și a refuza a da pomeni, ce nu ar însemna de cât o încurajare la lene și refuzul de a munci.

Ministerul sănătății publice, a hotărât a face toate sacrificiile, pentru a reduce la muncă pe cei cari vor să facă aceasta, și a adăposti și protegui de acei, cari în adevăr nu pot munci.

D. Codreanu, inspectorul regional c. f. r. din Basarabia, văzut de un colaborator al nostru, a declarat că pe linia normală Iași—Chișinău, pe lângă trenul accelerat No. 1 vor circula și 5 trenuri de marfă.

Noul tren București-Chișinău.— In sfârșit aseară a trecut prin localitate primul tren direct de cale normală Chișinău-București.

Direcția regională din Basarabia, și a făcut pe deplin datoria. Trenul ce pornește No. 2 a plecat din Chișinău la ora 3,35, și a făcut parcursul exact în 3 ore și jumătate și a intrat sgomotos în gara Iași, la ora 7 seara.

In schimb în gara locală pregătirea a dat greș. In loc de 3 vagoane câte unul de fiecare clasă, ce aveau să compue așa zisa garnitură ieșană, nu a fost pregătite de cât un vagon de clasa a doua și unul de a treia. Aceste două vagoane se găseau în afară de peron și nici o înștiințare nu anunța pe ieșeni că cel puțin două vagoane se găsesc la dispoziția lor.

Se înțelege că la sosirea trenului de Chișinău, s'a produs un adevărat asalt. Fiind la ajunul Sâmbetei, trenul nu ere aglomerat, așa că ieșenii au reușit să găsească locuri.

Să sperăm că serviciul de mișcare se va milostivi și va găsi și cei de al treilea vagon iar călătorii vor fi avizați unde se găsește garnitura.

Vagonul cu paturi a sosit gol din Chișinău, în schimb unii ieșeni au trebuit să-și amâne plecarea, agenția locală neputând vinde mai mult de 8 locuri.

Azi dimineață locuitorul Constantin Sofronie venind în piața Sf. Spiridon pentru târguieli, i s'a făcut de odată rău. Până să fie transportat la spital, a încetat din viață.

PREMII

se acordă acelora cari vor aduce la cunoștința *„Societății Vitico'e din Iași“* str. Ștefan cel Mare 38 (în curte). orice fraudă în ce privește viniculturа și comerțul cu vinuri ca: fabricarea de vin artificial; adăugirea în must sau în vin, de apă, spirt, zahar, zaharină, cum și orice mașerii dulci de proveniențe străine; fabricarea vinului din struguri proaspeți în alt loc decât la locul de producție (la vie; fabricarea vinului din boștină, struguri proaspeți, din drojdia de vin sau din stafide, cu adăugare de apă, de alcool sau de zahar și vânzarea unor asemenea vinuri; comerț de spirt de către depozitarii en-gros de vinuri; eșirea din depozite fără plata taxelor comunale; depozitarea de zahăr în depozitele en-gros de vin, precum și furtul de struguri din vii

Valoarea premiilor va fi după însemnătatea fraudei sau furtului, de 2000, 1000 și 500 lei.

Profesoară

de limba franceză, pentru o elevă de curs francez, se caută.

A se adresa STR. POTCOAVEI No. 4.

Serviciul Telegrafic

AL ZIARULUI „OPINIA"

Incordarea politică din Viena

- Grave acuzațiuni aduse guvernului -

București.— Din Viena—In fața unei săli tixite, cancelarul Seipel a făcut o expunere asupra activității sale în străinătate. A arătat că Austria va trebui să primească controlul financiar, în schimbul creditelor acordate. Dar independența politică a republicei nu va fi atinsă.

A luat cuvântul apoi deputatul social-democrat Bauer care a atacat cu violență guvernul. El a arătat că s'a preparat o ocupațiune italiană în Austria, ceia ce ar însemna o întindere a fascismului. Fostul cancelar Bauer în numele social-democrației, a acuzat guvernul de înaltă tradare.

Produce senzație faptul că guvernul n'a răspuns nimic la aceste acuzațiuni.

România și situația din Orient

— Interesul viu al României — Expectativa viligentă. —

București. — Ziarele au anunțat că România a fost solicitată de Anglia și guvernul nostru a acceptat să intervie în Orient.

In cercurile guvernamentale se consideră că, sub forma aceasta, știrea este absurdă.

*

Un personaj politic a declarat:

—„Noi nu atacăm ci stăm cu arma la șold gata de apărare. Ceia ce dorim este a se păstra liniște și relații de bună vecinătate“.

*

Intr'un interview acordat ziarului „Le Temps“ d. Duca ministru de externe a declarat că România se va opune la orice schimbări teritoriale în Orient, care s'ar face fără consimțimântul aliaților.

Român'a este ferm hotărâtă a împiedica dezlănțuirea de noui conflicte.

Un grav accident de automobil

Familia Crisoveloni și d. colonel Suțu greu răniți.

București.— D-na, d-ra și d. Crisoveloni, mare bancher, însoțiți de d. col. Suțu, fost ataşat militar la Paris, veneau ieri cu automobilul de la Craiova la București. La ora 2 jum. pe șoseaua Dâmbovița, lângă stația Conțești, automobilul a întâlnit un șir de care. Voind să le evite, mașina a luat un drum greșit și s'a prăbușit în șanț, prinzând pe pasageri sub sfărâmături.

D-ra Crisoveloni a primit la cap o rană mortală. D-D. Crisoveloni și d. col. Suțu au fost greu răniți. D-na Crisoveloni e rănită ceva mai ușor.

La strigătul victimelor au sărit în ajutor țăranii din împrejurimi. S'an anunțat autoritățile.

Din București s'au expediat două automobile ale casei Crisoveloni, împreună cu un medic. Aseară răniții au fost aduși în capitală. D-ra Crisoveloni se află în stare disperată.

Starea d-lui Em. Antonescu

București. — Aseară s'a comunicat că starea sănătății d-lui Em. Antonescu s'a îmbunătățit simțitor.

Gloantele se află în craniu și provocă rănitului mari dureri. Până acum a fost evitată operațiunea.

Medicii Mironescu și Popovici sunt optimiști.

Complotul vranghelist din Bulgaria

București.— Din Sofia se confirmă amănuntele anunțate asupra complotului vranghelist care avea de scop răsturnarea violentă a guvernului și violarea neutralității Bulgariei.

Wranghel era sprijinit de partidele bulgare din dreapta.

Instrucția este în curs.

Situația la Dardanele

București.— Din Constantinopol se telegrafiază ziarului „Daily Telegraph“ că înalții comisari aliați au făcut demersuri la Angora pentru respectarea zonei neutre.

Guvernul din Angora a răspuns că nu există zonă neutră și că dorește ca și trupele turcești să participe împreună cu aliații la ocuparea Strimtorilor.

LOUISE SEITLER
M. A. MOSCOVICI
logoditi
P.-Iloaiei, Septembrie 1922

In locul oricărei alte înștiințări.

RAPORTURILE POLONO-ROMANE

— In legătură cu vizita mareșalului Pilsudschi—

București. — Ieri după amiază, N. Narutovici, ministrul de externe al Poloniei, a avut la Sinaia o lungă conferință cu d. Duca.

In acelaș timp, mareșalul Pilsudschi a primit într'o lungă audiență pe d. Petrescu-Comnen, membru în comisia parlamentară a afacerilor străine.

Mareșalul a invitat pe parlamentarii români și pe membrii Camerei de Comerț să vizitez Polonia, prominând că și membrii dietei și ai Camerei de comerț poloneze vor vizita România.

*

Ziarele de seară au publicat versiunea că noui convențiuni și acorduri s'au încheiat între Polonia și România.

Adevărul este că, discuțiunile d-lui general Cristescu, cu membrii militari ai misiunei polone, au avut de scop cercetarea și modificarea în mici detalii a convenția militare care există încheiată mai de mult între cele două țări. Modificarea se referă la eventualitatea unor conflagrațiuni.

Nu este adevărat că s'ar fi încheiat un nou acord româno-polon.

*

Aseară la ora 10 a avut loc la castelul Peleș o serată de gală în onoarea mareșalului Pilsudschi.

Au participat toți membrii misiunei poloneze, miniștrii Statelor Unite, Italiei, Belgiei, Serbiei, Persiei, Germaniei, Ungariei, d. Misu ministrul palatului, miniștrii Văitoianu, Mădărescu, Mișoiu, Duca, Jean Th Florescu, generalul Anghelescu mareșalul palatului, al. Florescu, ministrul României la Varșovia, etc.

In astă seară, mareșalul Pilsudschi părăsește Sinaia.

Nenorocirea din Arad

București.— La un depozit de fierărie din Arad, în bulevardul Regina Maria, a explodat o cantitate de benzină și praf de pușcă.

Intregul imobil în care se afla depozitul, s'a aprins și s'a prăbușit.

Sânt și victime omenești.

In etajul clădirei locuia d. Haralamb, directorul sucursalei din Arad a băncei Marmorosch Blank.

Incendiul din Smirna

București.— In noaptea de joi, a izbucnit un mare incendiu la Smirna. Cartierele grecesc și armenesc au fost complect distruse. Peste 1000 persoane au căzut victima flacarilor. 50.000 oameni au rămas fără ajutor.

Pagubele se evaluează la 60 milioane dolari.

Marinarii italieni procedează la opera de salvare.

Institutul de Gazoterapie

Iași, str. Lascar Catargi No. 38.

Noul Tratament al Bolilor de BRONȘII, PLAMANI, GAT NAS prin GAZE MEDICAMENTOASE

Medalie de aur și Diploma de onoare (Guvernul Francez)

Swiecinski, Inventator-Constructor

Sub Direcț. d-lui Dr. CORNELIU GANCEVICI
Specialist din PARIS-BERLIN

MEDIC ȘEF AL SANATORIULUI BARNOVA

Vechi intern al Sanatoriului de TUBERCULOȘI FILARET.

CONSULTAȚIUNI medicale Luni, Mercuri, Vineri, 10-12

CONSULTAȚIUNI MEDICALE și TRATAMENT în fiecare zi 10-12, 4-6.

Informațiuni, Demonstrațiuni, Prospecte, Gratis

Specialități în articole noi și moderne

Magazinul General

— Iași, Piața Unirei —

Aduce la cunoștință onoratei sale clientele și cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Bolouri, Berete, Eșarpe. forme de pălării*, și garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele și culori superbe.

Ultima creațiune de bluze model „JAPAN“ și multe alte modele, *Jersey uri* troisquart, *mantile. rochii, rochițe*, costumașe de băeți, berete speciale pentru eleve de școală și studente.

Ciorapi, mănuși, și toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăși, formele cele mai noi de gulere tari și moi. Manșete duble, Ciorapi, batiste; pălării, etc.

prețurile cele mai reduse

Teatrul Lyric (Piața Unirei)

COMPANIA DE OPERETE STANESCU-CERNA

Astăseară Sâmbătă 16 Septembrie 1922 se va juca

VOEVODUL TIGANILOR

Duminică 17 Septembrie **D'ași fi Rege**

„OPINIA" IN ȚARA

HUȘI

Cerșetor excroc.— C. titorii își amintesc că în primăvara trecută o isteață proxenetă isgonită din Bender unde își avea o casă de toleranță de cea mai ordinară speță. Sosind la Leova în Basarabia, s'a travestit în cerșetoare, a luat cu sine un copii străin sdrențuros și implorând mila unor fruntași evrei pretextând că e din Ucraina că e văduvă și bolnavă sărăcită de răsboir, declarând că a fost proprietara unei mari intreprinderi comerciale — a reușit să estorcheze câte-va mii lei colectați de la coreligionari.

Cu acești bani ea a făcut un chef monstru la o casă de petrecere de acolo.

Un caz analog — în cauză fiind un vicios cartofor — s'a petrecut în localitate.

*

De la o vreme orașul nostru este visitat aproape zilnic de numeroși vagabonzi care umblă după cerșit. In afară ce acei infirmi în nepatință a produce și a-și câștiga existența își fac apariția o serie de indivizi valizi, proprii pentru ori ce fel de muncă, care și-au făcut o tristă ocupație de cerșetorie.

*

In cursul săptămânei. se prezintă unul din acești vagabonzi care, pretextând că a fost odată negustor și acum i'a distrus situația critică din Ucraina de unde este originar, apela să i se dea o ofrandă mai mare.

Coreligionarii evrei înduioșați de soarta tragică a nenorocitului „fost comerciant", sau grăbit să-l ajute cu bani.

Intâmplarea a făcut însă ca un basarabean aflat de față într'un magazin, pe când „fostul comerciant" primea ajutorul reclamat, să recunoască în persoana acestuia, pe un pătimaș cartofor.

Astfel au fost înșelați mai mulți evrei din Huși.

Ar trebui organizată caritatea publică în așa mod ca excrocii să nu-și poată exercita tristea lor meserie, fiind ajutați numai nenorociții care merită în avevăr sprijinul public.

Leontin

TG.-FRUMOS

Un răspuns.— Primim următoarea scrisoare, ca răspuns la o corespondență din Podul Iloaei, publicată anterior în acest loc al ziarului:

Domnule Director,

Vă rog să binevoiți a publica în ziarul D-voastră, următoarele ca răspuns la cele apărute în ziarul D-voastră cu No. 4592 din 15 | 9 1922 referitor la match-ul ce-a avut loc între echipa „Olimpia" din Tg. Frumos și o echipă din Podul Iloae:

In calitate de arbitru al sus zisului match, declar că n'am fost întrebat de nimeni dacă echipa locală are elemente străine sau nu, după cum n'am întrebat nici eu dacă echipa Podul Iloaie cunoaște regulamentul foot ballului.

Foot-baliștii echipei din Podul Iloaei nu cunosc regulamentul și au tupeul să spuie că eu n'am fost destul de imparțial (elevul care n'a știut ce ține spune că a fost persecutat), după cum l'au avut provocând o echipă care cunoaște regulamentul foot ballului perfect.

Rog dar pe d-nii pretinși footbaliști din P. I. să citească regulamentul, deasemenea rog pe domnul corespondent să nu facă corespondență sportivă după informații culese de la cei interesați în cauză.

Primiți mulțumirile mele.

Cu distinsă stimă:

H. Hersohn

Teairale.— Azi a sosit în orașul nostru trupa israelită de operete, drame și comedii compusă din 26 persoane, sub conducerea eminentului artist M. Sigler și va da 3 frumoase reprezentațiuni la cinema Modern cu concursul d-nei Roza Siegler. Se va juca „Kol Nidre", „Sacrificarea lui Isak" și alte piese.

Muzica sub conducerea capelmaistrului A. Leibovici.

Representațiile vor avea loc în serile de 16 și 17 Septembrie.

De la Strunga

GALAȚI

Arestare.— Agitația măcelarilor. — Furt. — Complot. — Diverse. — Zilele acestea a fost în localitate Spiru Marinescu, șef de depozit la „Refacerea" din Tulcea, implicat în marele fraude săvârșite în dauna acestei societăți.

— Printre măcelarii locali domnește o vie agitație din cauză că nu li se împarte vite spre tăiere în număr egal.

— Poliția a arestat pe individul V. Munteanu autorul unui furt de 14,000 lei în dauna comerciantului Grinberg din str. Traian No. 23.

— La grupul III aviație s'a descoperit un vast complot bolșevic.

Vom reveni.

— Trupa izraelită în frunte cu Paul Baratoff joacă cu un succes deosebit în orașul nostru.

Oly

BOTOȘANI

Sportive. — In orașul nostru prin luna Mai s'a înființat societatea sportivă sub denumirea „Junimea", care este formată din elevi de cursul inferior ai liceului Laurian.

Echipa de foot-ball a societăței sportive este clasificată ca a doua echipă din oraș după echipa Foot-ball club.

Echipa „Junimea" a avut următoarele match-uri.

La 31 Mai Junimea învinge „Victoria" din Botoșani 1—0.

La 31 Iulie Junimea învinge Victoria cu 3—0.

La 4 August Junimea face egalitatea cu cercul sportiv 0—0.

La 10 August Junimea învinge cercul Sportive 3—1.

La 11 Septembrie Junimea învinge cercul Sportiv 1—0.

Această echipă va avea matchuri și cu alte echipe din alte orașe.

Reprezentațiile trupei Kanapoff. Cu toate că în ziua primei reprezentații au circulat svonuri fantastice, că reprezentația va fi întreruptă, totuși nu s'a întâmplat aproape nimic. Numai niște mucoși, vrând a-și bate joc de asistență, au pus sub scările teatrului o sticlă cu pucioasă pe care au aprins-o, infestând atmosfera.

Studențimea noastră conștientă de datoria ei nu s'a asociat la părerile celor de la Huși, Vaslui etc.

Trupa Kanapoff are un strălucit succes seral.

L. Adler

BALȚI

Prinderea unei bande bolșevice.- Siguranța din localitate, în frunte cu destoinicul polițist Ștefănescu, a reușit să pue mâna pe o bandă de bolșevici sub conducerea banditului Ciomag. Pe lângă jafurile și crimele făptuite, ei mai făceau ne cu iri având agenți în Hotin, Vadu Rașcov și alte localități. Ciomag fiind arestat, a divulgat toată banda care a fost prinsă și înaintată siguranței locale.

Examenele de la Liceul „Ghenski".— Se știe că Ministrul Instrucției luând dreptul liceului de fete „Ghensk." de a elibera certificate de stat, elevele trebuiau să depue examenul cl. VIII în fața unei comisiuni de stat din Kișinău. Odată profesorii depunând cuvenitul jurământ către țară, liceul probabil va recăpăta drepturile.

Ministrul Instrucției însă printr'un ordin cere ca toate elevele să depue din nou examene deși au promovat clasa în lunie.

E o măsură nedreaptă, care ar trebui anulată.

Ihaș

DE VANZARE

Foarte convenabil *Sobe de faianță, transmisie, stendere,* și fontă pentru retopit.

Doritorii se vor adresa la D-l *V. Gologan* str. Arcului No. 87 Lângă Fabrica Țesătura Iasi

— In curând —

Grandioasele Festivaluri

ALE ASOCIAȚIEI

„MACABY"

LA

TEATRUL SIDOLI

Grădina și sala Cinema SIDOLI

Sâmbăta 16 și Duminică 17 Sept. 1922 La ambele matineuri ora 3 și 5 jum. și seara la ora 9 jum.

12 acte — 2 filme la un loc — 12 acte

Ultra senzațional—Pentru prima oară în Iași—Extra amuzant

MACISTE IN VACANȚA

Mare și superbă în cenare cinematografică în 6 acte la care pe lângă scene de o frumusețe răpitoare veți avea plăcere să vedeți peripeții pline de humor Film Sarpic. Și uriașul film de salon

FRUMOASA SALBATICA La jolie sauvage

Mare dramă modernă în 6 mariacte jucată de marea artistă americana Priscila Dean bine cunoscută publicului ieșan din filmul Fecioara din Stambul.

In curând: Suflet Vesel Premieră cu Francisca Bertini.

Prima viziune NOU!

Grandios Eveniment Mercuri 20 Septembrie

Francesca Bertini

apare în cea mai nouă creație

Madelleine FERRAT

Grandioasa capo d'operă în 7 acte după eminentul scriitor Emile Zola. Cel mai nou film cu Francescă Bertini.

Este ultima și cea mai perfectă creațiune a e inainte de a părăsi teatrul.

Cu începere de LUNI 18 Septembrie rulează la Cinema Elisabeta extra ordinarul Cinema-roman francez

PARISETTE

cu celebrii și cunoscuții artiști SOUDRA MILOVANOF și iubitul comic BISCOT împreună cu toți artiștii din filmele Iudex, Tih Min Copiii Prigoni i. Zilnic 2 Matineuri la ora 3 și 5 jum.

„PHOENIX"

Fabrica de Acid sulfuric și Produse Chimice S. A.

DIN

BAIA-MARE

livrează prompt:

Acid sulfuric 66 grade Beaumé
Acid pentru acumulatori 22 grade Beaumé
Acid acetic garantat pur 80 grade
Sulfat de cupru 98/ 99%
Sulfat de fer
Sare amara
Sare dg Glauber

Pentru orice informațiuni, oferte și mustre a se adresa la:

Banca Moldova Secția Mărfuri Iași

Reprezentanța Generală pentru Moldova, Basarabia și Bucovina

Brillante

Perle, Smaragde, Bijuterii și metale prețioase

cu prețuri mari cumpără SUSSMANN

Iași, Str. Ștefan cel Mare 29

(deasupra Magazinului „La Romașcanul" ORELE 2—6 p. m.

De inchiriat

de la 26 Octombrie st. v. (in to al sau in parte) 5 magazine mari la parter și 10 camere la etaj in noua construcție din str. Gh. Mârzescu No. 34.

Se preferă birouri de bănci sau societăți anonime.

A se adresa intre orele 2 5 p. m la proprietara d-na Aneta Tischler strada Gh. Mârzescu 36, etaj.

Cea mai bună apă MINERALĂ PURGATIVĂ este acea de la

BREAZU

IAȘI

AUTORISATĂ DE STAT.

Premiată cu medalie de aur la Exp. din Bucuresci 1894.

Recomandată cu preferință de D.nii Medici

Efect prompt și sigur dosa mică, gust plăcut.

Cereți dar numai

APA MINERALA DE BREAZU

Care se găsește la toți vânzatorii de ape minerale din țară.

Deposit general: Frații Dr. Konya Iași

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Joi 28 Septembrie 1922 ora 11 a. m, se va ține licitație la Dir. II Reg. C. F. R. Serv. P. Iaș str. Vasile Conta 9 pentru furnizarea a 10.000 m. c. lemne de foc tăiate, îndeplinind condițiunile contractului tip. 17. Lemnele se vor oferi pe steri, în șiruri, pe terenul oricărei stații de pe rețeaua căilor ferate Române din Dir. II Regională; nu se admite cu nici un preț oferte cu predarea pe greutate (pe vagon).

Aceste lemne urmează a fi predate în termen de 2 luni, începând predările imediat după comunicarea aprobarei.

Supra-ofrre sau oferte arătând un scăzământ asupra ofertei celei mai avantajoase nu se admit. Pentru orice informație, ceeri de contracte typ 17, etc. se va adresa în orice zi de lucru, între orele 8—13, 16—18 la inspecția de Economat, str. Asachi 7 Iași.

Direcția II Regională Iași

No. 47395

VIȚE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iași

din 320.000 fire vițe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Deleva e cu rădăcină
500.000	„	„ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Vițele Altoite a 4 lei firul. Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietățile și calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata jud. Iași.

Banca Moldova Secția Mărfuri

Cumpără aramă veche curată, orice cantitate.

ANUL AL XVIII-lea [illegible] 4595

1 LEU NUMĂRUL

MERCURI 20 SEPTEMBRIE 1922

ABO[illegible]
UN AN [illegible]
SA[illegible]
[illegible]
- IAȘI, - [illegible]ARESCU 17 -
TELEFON No [illegible]

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
- IAȘI, - STR. MĂRĂȘESCU 17 -
UN NUMĂR VECHIU 2 LEI

Biblioteca Universității Iași
IAȘI
BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAȘI

Viața o suferință continuă

— Scumpetea exasperantă sporește zilnic. —

Nu suntem propăvăduitorii dezordinei. Din contra. Ne-am dovedit pururea sprijinitorii necondiționați ai ordinei, cu condiția respectului legalității. Am susținut mereu că toți acei, care socot vremurile critice de acum ca un teren favorabil pentru ațâțarea spiritelor și zdruncinarea ordinei legale, se impun a fi chemați la respundere – bine înțeles în cadrul dispozițiilor legei în ființă.

Avem dar titluri suficiente pentru a vorbi deschis, în felul cum o vom face în cele ce urmează, fără să putem fi bănuiți că urmărim scopuri lăturalnice.

Și facem aceasta pentru că este în convingerea noastră că suntem la ceasul al unsprezecelea, și că guvernul nu-și dă exact seama de ceea ce se petrece în sufletul mulțimei, din cauza scumpetei exasperante, care sporește mereu și transformă viața într'o suferință continuă.

*

Numai acei care ar ocupa fotoliul nostru redacțional, numai ei și-ar putea da seama de nenumăratele scrisori și inzistențele verbale ce se pun pe lângă noi, pentru a atinge mereu această chestie.

— „Vorbiți d-voastră pre a, spuneți suferințele noastre, căci nu mai avem cui ne plânge. Nici o autoritate nu ne ascultă“ —așa ne scrie o excelentă profesoară.

Și în fond are dreptate, precum dreptate are acel magistrat superior, care ne spunea dăunăzi că nu vede cum o s'o scoată la capăt, precum dreptate avea acel admirabil intelectual care ni se tânguia că tot câștigul lui a operă exact atât cât îi trebuie pentru cosnița de dimineață.

Guvernul nu poate să nu fie silit a ști că, sunt categorii sociale, dintre care unele cu o mare importanță și răspundere, care au epuizat toate rezervele și au ajuns la sfârșitul tuturor expedientelor în materie de chibzuială gospodărească.

Astă zi aceste categorii se află la aman și sunt cuprinse de exasperare. O intervenție grabnică în favoarea lor constituie o măsură de bună pază socială.

*

Este curios cum tocmai sub guvernarea acelora, care au exploatat extra-ordinar problema scumpetei traiului, în evident scop politic, chestiunea aceasta se pune cu o acuitate extraordinară.

Într'adevăr, nu se poate tăgădui că dela data venirei la putere a actualului regim, viața s'a scumpit sută în sută.

Explicațiuni, în ce privește această stare nemulțumitoare se pot produce ori când. In ordinea economică. Însă, nu explicațiile ci faptele interesează. Și starea de fapt spune ritos că nu mai este chip de trăit.

Nu ne trece prin minte să acuzăm sau să incriminăm. E prea inflamabilă materia, ca să ne putem permite luxul de a ne juca cu chibritul. Nu este, însă, mai puțin adevărat, că nici una din speranțele puse în liberali nu și-a găsit realizarea.

Lumea comercială speră într'o îndreptare a pieței financiare. Realitatea ne spune că leul cotează tot 8 centime, fără ca cineva să-și poată explica de ce. Mulțimea celor oropsiți spera într'o eftenire a alimentelor. Or, în anul cel mai mânos, piața cunoaște prețuri nevisate.

Dar nu numai atât. Specula nenorocita, speculă, care a pătruns în oasele comercianților noștri, nu mai cunoaște frâu. Pe motivul libertății comerțului autoritățile privesc impasibile la cea mai desfrânată din spoliațiuni, ce s'a pomenit vr'odată.

*

Guvernul să ia aminte și să procedeză la măsuri cât mai este timp. Exasperarea a atins paroxismul, viața a ajuns un chin, iar înfometarea lentă constituie regula comună a existenței.

Consecințele pot fi teribile. Stomahul deșert a fost pururea un rău sfătuitor. De aceia se impune, în interesul bine înțeles al ordinei, măsuri urgente de îndreptare.

In chestia teatrului național

Mișcarea de Sâmbătă publică o excesiv de lungă tânguire, semnată de literatul director al teatrului național.

In condițiuni normale, este probabil că riposta noastră n'ar fi întârziat să se producă. Cum, însă, în tânguirea în chestiune se vorbește mereu de chemare la răspundere, la locul și timpul cuvenit, socotim că se impune a nu prejudicia discuția ce se va produce cu acea ocazie. Precum se vede este vorba de o simplă amânare și nimic mai mult.

Dar extra ordinarul literat și director al teatrului național nu s'a tânguit numai. D-sa a socotit cu cale să recurgă la mijloace eftine de succes și să-și presare proza, cu transparente manifestări de fobii de rasă.

Atitudinea aceasta îl privește. Nu avem a ne ocupa de ea, după cum nu înțelegem să întreținem o polemică cu caracter personal.

Unicul scop urmărit de noi, în momentul când am pornit a ne ocupa de situația de la teatrul național, a fost ca să servim o instituție ieșană și să salvăm dela ruină un monument de artă.

Persoanele nu ne au ocupat și nici n'am înțeles să facem operă de distrugere. Pe cât va fi posibil ne vom feri și în viitor de acest lucru.

Nu va fi vina noastră însă dacă procidementul unora ne va sili la calea extremă. Se va pune pentru noi atunci un caz de conștiință și dacă rezultatul va însemna o luptă de distrugere, vina nu va fi a noastră Răspunderea va cădea asupra celora care, și cu această ocaste, au înverșunat o regretabilă lipsă de prevedere.

A bon entendeur salut.

Opinia.

O rezoluție cu consecințe grave

— Greva generală a funcționarilor —

Congresul general al funcționarilor publici care s'a ținut eri în capitală a adoptat o rezoluțiune din cele mai grave. Congresul a decis greva generală imediat după încoronare.

Măsura extremă adoptată de acești artisani principali ai bunului mers al carului statului a fost, pare-se, impusă de atitudinea guvernului, care arăta o anumită intransigență și a mers până a profera amenințări în comunicatul de Sâmbătă din ziarul Viitorul.

Evident că este loc de discuție principală dacă poate fi admis dreptul la grevă pentru cei care dețin o parte din autoritatea publică, a căror pasivitate lipsește ordinea socială și legală de factorii hotărători în ce privește menținerea ei.

Nu este însă mai puțin adevărat că dacă guvernul ar fi pătruns de interesul general bine cumpănit, și-ar fi dat seama din timp de datoria ce-i incumbă de a asigura existența funcționarilor publici pentru a le da posibilitatea pe deoparte de-așî putea îndeplini datoria netulburați de gândurile negre ale mizeriei și pe de altă parte să-i puuă la adăpost de a cădea în ispită și demoralizare.

Nu s'a făcut acest lucru. Din contra. Mișcărei legitime a funcționarilor Viitorul îi răspunde prin amenințări.

Consecințele sânt de față Greva generală a fost proclamată. Printr'o fericită întâmplare serbările de încoronare lasă un răgaz suficient pentru ca să intre în acțiune cumințenia și moderațiunea atât de-o parte cât și de cealaltă.

Să sperăm că interesul superior va prevala și că în cele din urmă consecințele grave ale votului de eri vor fi evitate.

COMPLICAȚIUNELE DIN ORIENT

Românla și problema strâmtorilor

— Agravarea situației.— Anglia rezolută.— Atitudinea Românei —

Situațiunea în orient continuă a fi foarte gravă, și nici nu se prea întrevede o limpezire.

Acțiunea în strâmtori o are Anglia.

Celelalte state se află încă în faza deliberărilor, cu fel de fel de soluțiuni ipotetice. Până și Franța, care se află de mult la fața locului, are puține trupe de uscat, la malul drept și stâng al strâmtorilor.

Situațiunea Angliei, chiar în cazul unui război continental, e cu totul alta de cât cea care a avut'o în trecut și pe care o cunoaștem din istorie.

Anglia, servindu-se de rancunele de altfel explicabile, ale Franței, și-a asigurat stăpânirea mărilor, cel puțin al acelora care scaldă coastele Europei și a continentelor contigue. Dar tot Franța a învățat'o a-și crea armate de uscat, care i a făcut în războiu o educație militară perfectă. Astăzi Anglia este o mare putere militară de uscat, în stare să facă un război nu numai pe mare, în Balcani, chear contra Franței și Italiei.

Când ne mai amintim că acum câte va zile d. Poincare a declarat în discursul de la Meaux, că e gata să și iee cu forța de la Germani reparațiunile, adică că e gata să ocupe Germania, pe când focul din orient lua proporții colosale iar d. Lloyd George cu încăpățânare susținea menajarea Germaniei, ne putem da seama cât de greu va fi Franței să tae pretențiunile Angliei de putere continentală europeană.

*

In ce ne privește pe noi, care ar putea fi busola noastră de orientare? Dacă ne luăm după diapasonul acelui care strigă: libertatea strâmtorilor! ar trebui să ne adaptăm pașii noștri pașilor englezi. Dacă însă ne uităm ce au făcut englezii din strâmtoarea Gibraltar; din canalul Suez—construit de Ferdinand Leneps cu o societate franceză, — chiar din strâmtoarea Minicer ne dăm seama ce va fa e Anglia din Dardanele și Constantinopol, mai ales după marele războiu, când singura înfrângere pe care au avut'o trupele engleze, a fost la Dardanele, cu toată formidabila ei flotă.

Dacă credem în valoarea declarațiilor, se impune să ne alipim în luptă de Anglia. Dacă însă nu ne lăsăm conduși de cât de realitate, interesul nostru este să rămâe stăpână pe strâmtori o putere slabă ca Turcia. Dar și aici avem un punct negru. Tovărășia dintre Rusia sovietică și Turcia este de lungă durată, natural că primejdia pentru noi este și mai mare.

*

Altă dată când ni se închideau strâmtorile răsuflam prin Europa centrală. Vom mai putea pe viitor scurge produsele noastre spre apus prin Ungaria, Austria, Germania?

Nu e ușoară răspunderea conducătorilor de astăzi, pentru asigurarea vieței neamului, și foarte grea hotărârea atitudinei de adoptat.

INSEMNARI

Aspră realitate

Lumea trăește ceasul celor mai apropiate amenințări. O nesiguranță generală, o exaltare a forțelor distructive, un miros de sânge învăluie fața zbuciumatei noastre planete.

Franța amenință cu invaziunea în Germania; catastrofa Austriei pune în primejdie Europa centrală; comandamentele francez și spaniol publică încă comunicate asupra operațiunelor de război ale trupelor coloniale din Africa; Egiptul este în fierbere; Japonia accelerează înarmările navale; Rusia ține o puternică armată pe picior de război; și mai presus de toate Orientul este în plin măcel, prepară un nou foc balcanic și amenință cu o gravă ruptură între Anglia și Franța.

Când această aspră realitate încercuește omenirea, Liga Națiunelor face platonism la Geneva și discută... despre dezarmare.

Insăși existența acestei Ligi nu este decât ecoul unei zefirele a pacifi atorilor din 1919. Iar distracțiile pacifiste ale păpușei internaționale numită Liga Națiunelor — tocmai în împrejurările de astăzi arată cît de macabre pot fi unele ironii.

Dacă mizeria vieții și pîndа morții rînjesc tr umfătoare în fiece unghet al pământului, lucrul decurge în chip f resc din condițiile de trai și din felul organizării sociale. Până când o răs turnare totală nu se va produce, războaele militare nu vor putea dispare.

Iar până atunci, Liga Națiunelor nu va coborî din raftul narcoticelor cu care guvernanții tratează imensa prostie a maselor.

RENOVATUS

Citiți în pag. III-a ultimele știri telegrafice și telefonice.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Recursul d-nei Bessarabo.— *Curtea de Casație franceză a respins, săptămâna trecută, recursul d-nei Vaisman Bessarabo,*

Astfel, faimoasa ucigașă a soțului ei rămâne definitiv condamnată la 20 ani muncă silnică.

*

Manevrele armatei cehoslovace.— *In Cehoslovacia, în regiunea Lutzice, au avut loc primele manevre generale ale armatei republicane.*

Președintele Masaryk a urmărit mersul operațiunelor. Cu acest prilej, ministrul apărărei naționale a ținut un discurs prin care a scos în evidență spiritul democratic care domnește în rândurile armatei.

Cronica pedagogică

„Cresc jucându-mă“

de C. V. Bușureanu

Pedagogia modernă se bazează pe libertate. Ea se inspiră de la un principiu de libertate. Să lăsăm copilului toată libartatea și spontaneitatea mișcărilor sale.

In loc de a reprima energiile lui, să trezim energiile trupului și ale sufletului lui. Pedagogia modernă condamnă orice constrângere, orice pedeapsă.

Pentru a mobila capul copilului cu cunoștinți trebue să așteptăm pentru ca curiozitatea lui să aspire a le primi. Fără aceste condiții, educația și instrucția sunt nenaturale, sunt de-a'ndoaselea.

Rolul educatorului constă în a ridica din calea copilului obstacolele care ar împiedeca progresul său. Educatorul trebue să lase copilului toată libertatea. Dar când spunem aice libertate, nu spunem părăsire; a lăsa pe copil liber nu înseamnă a-l lăsa în voia lui, sau să se plictisească. Din contra, libera desvoltare a copilului neputându-se face decât dacă el nu întâlnește nici un obstacol, educatorul trebue să curețe terenul, adică mediul, de toate obstacolele care ar împiedeca dezvoltarea copilului

Copilul crește ca o plantă, dar ca o plantă liberă. Acesta e dreptul său imprescriptibil. A cultiva o plantă nu este a-i impune o creștere diferită de aceia care este virtual în germenele său, pentrucă nu putem adăoga nimic la natura și caracterul s u natural. A cultiva o plantă este a procura acestui germene un mediu favorabil, un teren bogat în substanțe nutri ive și curățit de toate elementele vătămătoare. Așa face grădinarul iscusit, așa trebue să facă și educatorul: să aleagă și să prepare terenul pe care va crește planta umană.

L- aceasta trebue să se mărginească a rolu său.

(Continuarea în pagina II a)

SPICUIRI ȘI OBSESVAȚII

„Cerșetorii și Vagabonzii“...

II

La sfârșitul foiletonu'ui anterior, începusem să pomenesc despre unele din cazurile e dureosului tablou alcătuit de către colegul dr. Zaplachta—medicul trajului din București. Deși, după cum am spus, oficiul nu funcționează decât de la 1 Sept. 1921, și tablou nu vorbește decât despre secția bărbaților, (femeilor fiindu-le rezervat un articol special) totuși datele oferite de cele 300 de cazuri sunt extrem de eloquente.

Cu atât mai mult, cu cât ele nu sunt afirmațiuni ieșite cu oare care... aproximație din pana grăbită a vre-unui reporter alarmat, ci poartă pecetea metodei sistematice, obiective și adânc privitoare a omului de știință, perfect conștient atât de gravitatea afirmațiunilor sale cât și de posibilitatea realizării tuturor deziderateler preconizate ca absolut și de îndată necesare. Așa că nu încape nici-o îndoială că este absolut exact faptul o tat la început (amintit și de noi—data trecută) că un bolnav de *tifos exantematic*, în plină boală umbla de mai multe zile pe străzile Capitalei, bătând zadarnic la porțile spitalelor și refuzat pretutindeni, pentru că... nu avea cu ce să plătească noile taxe introduse în vechile așezăminte: Brâncoveanu, Colțea sau Filantropia!! Și ca un *pendant*: un alt caz de tifos (acesta abdominal)—*un servitor de lăptărie*, fusese adus la triaj, culeș de pe stradă, în care'l aruncase—în plină febră, patronul l...

Când descriam data trecută tabloul de târgușor oriental oferit de „capitalele“ noastre (în frunte bineînțeles cu întâia —Iașii fiind... *a doua* capitală) îmi apăr au în minte tablourile caracteristice ale îndolenței din Orient: la vre-un colț de uliță, în mijlocul unei colecții de zdrențe și în compania câtorva câni răsoși, un nenorocit *lepros*, slab și mutilat care mila trecători or. Norocul nostru nu arde atât de intens ca cel din Asia-Mică sau India, dar nici lepra nu este un apanaj al acestora.

Ci și în București, în 1922, se plimbă un lepros. (și încă foarte mutilantă, trofo-neurotică!).

Și atunci cazurile de tub rculoză avansată (pulmonară, a pielei sau a oaselor) nu mai frapează de loc—deși cunoscută de către toată lumea este infecțiositatea bolii. Și nici faptul, că printre „cei 300“ s'au găsit 9 bolnavi de *sifilis*, nu mai miră.

Ci alt-ceva. Că în 1922, mai trăesc încă veteranii de la 1877, eroii de la Plevna, cărora „patria recunoscătoare“ le-a acordat cu dărnicie, pentru toată viața, cà o... rentă viageră, dreptul de a'și exploata infirmitățile și bătrânețele.. *Trei* (dintre care unul rămas infirm de pe urma rănilor căpătate la Grivița!) moșnegi, care au avut totuși extraordinara tărie (pentru un răposat mare bărbat politic: *exasperanta tărie*) de a continua încă 45 de ani lupta începută la 77 cu Turcii și dusă apoi—în țară, cu mizeria... N'a exagerat poetul: „șapte vieți în pieptu'i de aramă“ Aproape că'ți vine să complectezi: *de câte-va ori șapte...*

Nu e așa că sunt naive atunci constatările că: „o mare parte din cerșetori se compune din bătrâni, care după o viață de muncă grea ne mai putând lucra, sunt siliți să-și târâe restul zilelor, într'o mână cu toiagul și cealaltă ținând'o întinsă trecătorilor. Aceștia de o parte. De altă parte un alt grup: *pensionarii*, Cu 60 de lei pe lună să se hrănească nu—factor poștal, după ce *37 de ani* a fost... funcționar al statului.

Ei, și mai sunt, mai sunt și alți nenorociți. Sunt aceia cărora vre o boală grea sau vre-un zdruncin sufletesc le-a întunecat pentru totdeauna lumina minții, (unora încă din copilărie) și care în loc să'și ascundă întunericul în vre-unul din azilurile *pentru dânșii* clădite, hoinăresc plini de pă-

(Continuarea în pagina II a)

Cinema Elisabeta

Astăzi Luni 18 Septembrie - ZILNIC 2 MATINEURI 2
Incomparabilul succes francez — 12 EPISOADE 12

PARISETTE

Nemuritor cinema roman de marele autor Francez **Louis Feuillade** autorul celebrelor filme **Iudex, Tih-Min, Copiii Prigoniți, Orfana. PARISETTE** e te jucat cu toți artiștii din sus zisele filme in frunte cu simpatica vedetă pariziană **Saudra Milovanoff** și simpaticul **BISCOT**. Programul este complectat cu cel mai nou Caumont Journal.

Cinema Modern

Astăzi Luni 18 Septembre continuă la 3 ½ și 5 jum și seara 9 jum
Triumfa'a tragedie — Mondiala capo d'op ră

Sonata Kreutzer

Puternica scriere a Contelui **Lew Tolstoi** Formidabilă mis-en-scene Interpretare magistrală cu toți artiștii din Tania, Demidoff, H milton, Picadilly, etc.

2 serii, 11 acte. 6000 metri. -- Ambele serii odată
Film briliant Monopol APOLLO

Teatrul-Cinema SIDOLI

Luni 18, Marți 19 și Miercuri 20 Septembrie zilnic 1 matineu la ora 5 și trei sferturi și seara la 9 jum. Nou — Pentru prima oară in orașul nostru
Inscenarea grandioasă a faimosului roman — Opera complectă 6 mari acte 6

Entre l'Amour et le Crime

sau

Lordul apaș

Cea mai reușită inscenare cinematografică care s'a putut realiza până in prezent. Ansamblul artiștilor din celebrele filme care au repurtat succese mari in orașul nostru: Fata din Picadilli, Prințesa Demidoff, Tania, etc. Cu toată scumpetea filmului prețurile același In programul viitor celebrul HARY PIEL intr'o superbă creație.

Prima viziune NOU!

Grandios Eveniment
Mercuri 20 Septembrie

Francesca Bertini

apare în cea mai nouă creație

Madelleine FERRAT

Grandioasă capo d'operă in 7 acte după eminentul scriitor **Emile Zola** Cel mai nou film cu Francesca Bertini.

Este ultima și cea mai perfectă creațiune a ei inainte de a părăsi teatrul.

Scoala de Arte și Industrie Casnică

autorizată de Ministerul prin autorizația No. 15905 din 12 Ianuar 1922

sub direcțiunea d-nei ELEONORA LOHAN

maestră titulară la Școala Normală de fete „Mihai Sturza"

Inființează cu începerea anului școlar noi secții de specializare dând o mare dezvoltare cunoștințelor de inoustrie casnică. Se vor primi absolvente cu 4 clase primare, externe sau interne cari vor urma: în anul I ursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare și ultimii 2 ani de practică în atelier.

Școala dispunând de maeștre recunoscute va funcționa cu următoarele secții: rufăria, țesătoria, tricotaj, secția specială de confecționarea costumelor naționale și secția de covoare, broderia și arta decorativă națională sericicultura și gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetica, istorie, geografia, comptabilitate, desemn și caligrafie, după un program de studii complimentare aprobat de minister.

Absolventele cu diplomă și aptitudini didactice se vor propune Ministerului ca maiștre de Industrie casnică pe lângă școalele primare de fete urbane și rurale, iar cele cu certificat de absolvire, cari vor dovedi practica meserii vor obținea din partea școalei războaie de țesut și alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li-se fonduri inițiale pentru deschidere de ateliere.

Inscrierea elevelor externe sau interne se va face până la 1 Octombrie st, n. a. c. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi) la secretariatul Școalei, unde cei interesați vor putea lua informațiuni.

DIRECȚIUNEA

LICEUL DE BĂEȚI

M. Kogalniceanu

— STR. CAROL 23 —

Liceul este asimilat cu școalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an și nici examen de admitere în clasa I a.

Promovarea elevilor se face conform regulamentelor școalelor secundare de profesorii școalei după notele obținute de elevi in cursul anului.

Corpul profesoral e acelaș ca în anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale școalelor statului.

Inscrierile se fac in fiecare zi de lucru intre 10 12 a. m. la cancelaria Școalei Str. Carol 23.

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara brilantul și incomparabilul succes francez PARISETTE 12 episoade cel mai mare Cinema roman de marele autor francez Louis Feuillade cu toți artiștii din filmele Judex, Tih-Min, Copii Prigoniți, Orfana în rol principal Saudra Milovanoff și simpaticul comic Biscot.

— D-na Lilly Borbely, primadonă și dansatoare la Teatrul Regal din Budapesta, va apare pe scena Teatrului Sidoli în pauzele Cinematografului la matineul II ora 5 trei sferturi și seara la 9 jum. în următoarele dansuri.

1) Vals clasic.
2) Dans românesc.
3) Dans englezesc.
4) Dans comic.

Atragem atențiunea că această artistă e Românca născută în Giurgiu.

. Copilul trebue să aibă aer, lumină, căldură; să vadă, să audă, să pună mâna, să și exerciteze simțurile, să câștige noțiuni elementare. El trebue să fie liber; liber în mișcările lui, în ocupațiile lui, alegându-și singur munca care-i place și nestând un moment degeaba.

Pentru aceasta trebue să se lovească la orice pas de un material interesant, pus în calea lui de un învățător dibaciu, care observă pe fiecare, dar care nu intervine de cât la momentul oportun, își predă lecția foarte scurt, nu insistă nicodată, nu îndreaptă nicodată, dar laudă vecinic pentru a ridica moralul.

Acolo unde s'au făcut lucrări de autoeducație, la început clasele sunt zgomotoase, copilul neștiind nici să se miște corect, nici a se disciplina socialmente. Dar după un timp toată anarhia se prefase în armonie, pentru că acesta este fondul sufletesc al omului. Omul se pervertește fiindcă capătă o educație greșită. „Tot ce a făcut Dzeu a fost bun și frumos; în mânile omului, a degerat și s'a slutit", scria Rousseau în „Emil".

Pedagogia curentă este ca o bonă, binevoitoare, bine intenționată, dar stângace, ale cărei sforțări sunt sterilizate de două prejudecăți: mai întâi că impune prin ordin de sus tot ce trebue să facă copilul, al doilea că este prea servișbilă, ridicol de serviabilă, căci nu lasă pe copil să muncească după plac, îi înlătură ocaziile de a-și exersita forțele, inițiativa, Fără să mai zicem că este ca o bonă proastă; bună, dar proastă. Proastă pentru că nu ține seamă de ivirea facultăților intelectuale, care se manifestă ca și pofta de mâncare. Ele se ivesc la diferite epoce ale vieței și atunci pe copil îl prinde pofta să schimbe felul de joacă. Vedem pe copil, că de unde până acum avea predilecție pentru o joacă sau jucărie, deodată și-o schimbă.

Ce a intervenit în sufletul acelui copil—vorbim de copiii de tot mici. A încolțit în sufletul copilului o nouă facultate, care i-a deșteptat un nou gust instinctiv, pentru o altă ocupație, proprie pentru desvoltarea acelei facultăți. De aice greșala cea mare a pedagogiei curente de a impune copilului felul de ocupație, care, în loc să ajute la progresul copilului, din contra, îl împedecă. A impune unui copil felul de ocupație, este ca și cum am impune unui sugar, ca să mănânce bucate preparate, în loc de lapte. Copilul numai când se joacă își nutrește inteligența cu lucruri care ajută la progresul ei.

Pedagogia nouă este ca o bonă deșteaptă, care întreabă pe copil: „Cum ți-e dat ca să crești mai natural?" Și el răspunde: „Cresc jucându-mă" și ea ține seamă.

C. V. Bușureanu

Problema domniei pământene

— Ședința de ieri a comitetului ligei culturale. — O scrisoare. — Bustul lui Dragomir. — Pentru infometații din Rusia. —

Membrii ligei culturale din localitate, s'au întrunit Sâmbătă în ședință extraordinară.

Președează S. S. Arhiereul Iacob Bărădeanul, vicarul mitropoliei.

O scrisoare

Arhiereul Iacob dă cetire unei scrisori, prin care d-na Adina Take Ionescu, mulțumește ligei din Iași pentru cuvintele de regret transmise la vestea tristă despre încetarea din viață a regretatului i ei soț Take Ionescu.

Cetirea scrisoarei se face într'o vădită emoție.

Domnia pământeană

Printr'o adresă, d. Neculai Iorga face cunoscut, că la 27 Septembrie se împlinește 10o ani dela reînstalarea domniei pământene—și invită secția ieșană de a sărbători această zi.

Se decide ca în acea zi să se oficieze un parastas la mormântul Voivodului Ion Sandu Sturza, din biserica Bărboiu. Serviciul religios va fi oficiat de arhiereul Iacob. Cuvântarea ocazională va fi rostită de d. Sever Zotta.

Bustul lui Dragomir

D. C Fane anunță ligei, că la 24 Septembrie, se va dezveli bustul regretatului artist dramatic State Dragomir, de la Cimitirul Eternitatea.

Adunarea decide a participa la această solemnitate și deleagă pe d. Ifrim, de a rosti o cuvântare, în numele ligei.

Pentru infometații din Rusia

Adunarea acceptă propunerea d-lui Ifrim, de a se organiza o serbare, din venitul căreia, să se vie în ajutorul infometaților din Rusia.

Informații

x D. Neculai Iorga și a anunțat apropiata sosire în localitate, împreună cu doi profesori francezi. D. Iorga va conduce pe oaspeți în vizitarea instituțiilor și monumentelor din Iași.

Noui inspectori școlari.— Următoarele numiri de inspectori școlari primari s'au făcut în Basarabia și Bucovina:

1) In Basarabia pentru județele Hotin, Soroca și Bălți s'a numit pe d. I. Dimitriu, actual revizor școlar cl. I al jud. Botoșani; pentru județele Chișinău, Orhei și Bender pe d. P. Eng. Stoica, actual revizor cl. I al județului Iași și pentru județele Cahul, Ismail și Akerman a fost transferat după cerere d. Ion A. Lambrior, actual inspector școlar al Bucovinei.

2) In Bucovina rămânând vacant postul de inspector prin trasferarea d-lui Lambrior, a fost numit d. Gh. Simion, actual institutor director din Bres[illegible].

La concursul de astăzi pentru premiera în Conservator, la clasa de pian, s'a distins în chip nimitor micuța Rodica Sațu, în etate numai de 8 ani și jum. fetița confratelui nostru d. Rudolf Sațu.

Juriul examinator a rămas în înțat de talentul micei candidate, felicitând-o în public.

Ședința festivă de la cercul avocaților. — La cercul avocaților din localitate, a avut loc o ședință festivă, cu prilejul deschiderei anului judiciar.

In afară de avocați, participă un mare număr de magistrați, în frunte cu d. Volanschi, primul președinte al Curței de Apel.

D. Eugen Herovanu, ține o interesantă conferință, vorbind despre modificarea procedurei civile.

Conferențiarul arată că se asigură, că de către comisiunea care studiază unificarea justiției, s'ar opina a se introduce procedura civilă austriacă în fosta țara.

D. Herovanu analizează acea procedură, o compară cu cea de astăzi la noi și spune, că tot recunoscând părțile bune din procedura austriacă totuși ea nu poate fi în întregime introdusă la noi, căci nu s'ar potrivi cu mentalitatea și cu obiceiurile noastre.

Procedura civilă e inerentă însuși rasei poporului, din țara în care se aplică

Procedura germană e inerentă rasei germane, procedura austriacă răspundea organizației de odinioara a Austriei, procedura românească e neo latină. A vroi să impunem una, care nu răspunde ființei poporului, ar însemna a face o operă anti-socială.

O armonizare însă se impune pentru ca în adevăr justiția să răspundă intereselor generale și ideialului național.

Și d. Herovanu termină:

„—Dacă așiști, că glasul nostru nu rămâne tupilat în această cameră, aș exprima dorința că și unificarea justiției să ție în seamă de toate nevoile, să se introducă toate îmbunătățirile, așa ca să avem o justiție bună și pusă în măsură de a răspunde năzuințelor tuturora.

D. Herovanu a fost viu aplaudat și felicitat.

Solemnitatea a luat sfârșit printr'o agapă colegială. Intr'o mare înălțare sufletească,

D na Apostoleanu una din marii viticultori ai Putnei, a vândut recolta unei din viile sale din Pancin cu 55 lei decalitru.

Astă seară va avea loc la sediul Soc. F. C. din str, Stroescu o mare întrunire a funcționarilor Comerciali.

x D. Dr. Rățianu reîntorcându-se din străinătate și a reluat ocupațiunile în Laboratorul său de analize medicale.

D. Ministru Inculeț a sosit azi dimineață în localitate.

ECOURI

— Nu cumpărați *Cărți de școală* și rechizite până nu vizitați *Librăria Universală*, str. Coza Vodă 52, (Vis a vis de Palatul Braunștein care vinde ori-ce obiect cu rabat.

— D nu Dr. Iliescu Medicul Veterinar Primar al județului, reîntorcându-se din concediu și a reluat ocupațiunile. Dă consultațiuni zilnic orele 2—4 p. m.

— AVIZ.— Se aduce la cunoștință tineretului evreu ieșean că s'a înființat o nouă asociație sportivă „Haghibor" cu sediul în str. Școalei de Arte, Salonul Societății „Sport și Muzică" din Iași.

Inscrierile se fac zilnic intre orele 7 și 9 seara.

„Haghibor"

— Sâmbătă 16 Septembrie s'a serbat logodna Domnișoarei Malvina Goldenberg fiica D lui Solomon Goldenberg cu tânărul Saul Sternlieb din Suceava.

— Elevele cari nu sunt admise în școliile statului, găsesc locuri în liceul de fete M. Kogălniceanu din Str. Căpitan Pătru No. 8 unde înscrierile se mai fac până la 1 Octombrie, conform ordinului Ministerului.

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele că în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase.

Bun comptabil

care să cunoască perfect și corespondența română se cată la

Societatea Ferrum
FRAȚII WACHTEL & Comp.

ULTIME INFORMATIUNI

Atenţia lumii politice este ţinută mereu încordadată asupra chestiuni strâmtorilor.

Anglia este atât de interesată de întorsătura pe care o vor lua lucrurile în Orientul apropiat, încît, în notele sale, nu mai întrebuinţează obişnuitele formule ocolitoare cu care se îmbracă de obiceiu expresia intenţiunilor diplomatice.

Cum am mai spus, aici interesele Angliei sînt opuse intereselor franceze. Problema strîmtorilor creată de reînvierea Turciei, apare ca o agravare a situaţiei generale în politica Europei.

Piaţa valutară.—*Devizele Bucureşti notează :*

Franul francez 12 lei 65, lira englesă 742, lira italiană 7 lei 18, coroana cehoslovacă 5 lei 47, dolarul 170 lei.

Marca germană 12 3 | 8, coroana austriacă 0 21 jum, coroana ungară 9,52, în urcare.

„Adevărul" publică o scrisoare a d lui Matei B. Cantacuzino asupra serbărilor încoronării.

D-sa arată că în mijlocul suferinţelor şi greutăţilor prin care trece ţara, costisitoarele serbări ale încoronării nu mai corespund unei utilităţi naţionale. Domnia regelui Ferdinand este consfinţită în mod mult mai strălucitor prin evenimentele istorice de care numele suveranului rămâne legat.

Dacă totuşi ceremonia trebuia să fie, momentul ales trebuia să fie altul. Trebuia să se aştepte un moment când sfatul Coroanei va fie alcătuit aşa încât să nu lase loc, prin caracterul său provocător şi exclusivist, la nici un dezacord între ţară şi tron.

In orice caz, recunoaşte eminentul profesor, actul încoronării depăşeşte cadrul luptelor noastre lăuntrice, fie ele cât de legitime. Pentru a prestigiul Coroanei, privită ca personificare a României întregite, să nu fie ştirbit, se cere ca partidele de opoziţiune, oricât s'ar simţi de jignite în legitimele la aspiraţiuni, să înconjoare pe Rege, dovedind astfel că recunosc necesitatea de a fi în acord cu Coroana.

Mişcarea meseriaşilor. — Sâmbătă seară, a avut loc, în localul Camerei de comerţ, o întrunire, convocată de organizaţia „Dreptatea." Au luat parte un mare număr de meseriaşi evrei, patroni şi lucrători.

S'au rostit mai multe cuvântări. Oratori au arătat, că scopul consfătuirei, este de a se atrage atenţiunea autorităţelor, asupra faptului, că meseriaşii evrei au dreptul să li se permită a lucra Duminica, de oare ce prin religia lor au a respecta Sâmbătă, ca zi de repaus.

Prin faptul că sunt obligaţi la respectarea ca repaus şi în ziua de Duminică, sunt puşi în neputinţă de a-şi câştiga prin muncă cele necesare traiului lor.

S'a hotărât convocarea unei noi întruniri, la care să fie invitaţi toţi meseriaşi evrei.

Iată şi moţiunea votată cu acest prilej :

„Meseriaşii din Iaşi, patroni şi lucrători, întrunţi astăzi Duminică 17 Septembrie 1922 în localul corporaţiei, pentru a discuta proectul de mărire a cotelor, prevăzut în broşură, „Lămuriri cu privire la asigurările sociale", broşură împărţită de organele Ministerului Muncei în toată ţara, printre meseriaşi şi muncitori, luând cunoştinţă de mărirea exagerată a cotizaţiilor faţă cu cheltuelile şi ajutorul ce se dă şi de exedenţele obţinute în fiecare an cu cotele în vigoare, protestează şi declară că se opune cu toată energia împotriva acestor nedrepte şi ilegale cote. Nu se vor supune decât atunci când comisiunea ce va fixa cotele va fi compusă din jumătate meseriaşi din toată ţara, singuri ca ei se pot pronunţa asupra cotelor ce pot plăti meseriaşii iar cealaltă parte jumătate să fie formată din membrii intelectuali competenţi în materie.

Cetiţi pag. 4-a

Dl. Al. Constantinescu ţine să democratizeze cu ori ce preţ Iaşul d-lui Mârzescu

La rarele trimeteri de peşte nu ne mai trimete peşte nobil. Nici morun, nici nisetru, nici şalău, nici macar crap. Numai băbuşcă şi lin.

DESVELIREA BUSTULUI LUI STATE DRAGOMIR.—Duminică 24 Septembrie orele 10 dimineaţa, are loc la cimitirul Eterni atea solemnitatea desvelirei bustului lui State Dragomir, lucrarea reuşită şi datorită maestrului sculptor Mateescu şi a d-lui Ionescu patronul fabricei Biruinţa care l'a turnat în bronz precum si d lui Danailiu care a făcut Soclul de Peatră de la Cimitir.

La aceastâ solemnitate, au fost învitate autorităţile locale, Liceul Naţional şi Conservatorul de muzică unde State Dragomir a fost profesor, şcoala Belle Arte şi Teatrele Naţionale din Iaşi şi Bucureşti.

Teatrul Naţional din Bucureşti probabil că va trimete un artist delegat special.

Se vor ţine cuvântări de către d. R. Suţu membru al comitetului pentru ridicarea bustului, de către d. C. Săteanu reprezentant al „Sindicatului ziariştilor" din Moldova", de către delegatul artiştilor din Bucureşti, de către un delegat al teatrului din Iaşi, de către d. M. Borcea, din partea clubului democrat, de către d. M. Codreanu directorul teatrului, d. C. Ifrim din partea .Ligei Culturale etc.

Comitetul de iniţiativă a fost: d-nii Rudolf Suţu, directorul ziarului „Evenimentul", d. Em. Manoliu, şi d-na Aglaia Pruteanu artistă pensionară a teatrului Naţional, Ştefan Lungu preşedintele Corporaţiei Progresul din Iaşi, care au muncit pentru înfăptuirea acestui monument regretatului State Dragomir.

Pentru o fetiţă orfană. — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetiţe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Totalul de ieri	1293 lei
Au mai subscris :	
D. Ana Macărescu	10 lei
Un necunoscut	100 „
d. Th. Bădărău	20 „
d. Adolf Löbel	50 „
d. Titi Löbel	50 „
d. S. Katz	20 „
d. B. Michelsohn	20 „
d. M Druckmann	20 „
Total	1583 lei

Subscripţia continuă.

Pentru Botez Gordon.—Parastasul de 4 ani de la moartea de iocatului poet G. V. Botez Gordon, are loc mâine Marţi la ora 11 dimineaţa la cimitirul Eternitatea.

Pretenii, cunoscuţii şi admiratorii duiosului Gordon sunt rugaţi să ia parte

Din iniţiativa d-lui dr. Bejenaru medic şef la căile ferate din această regiune, se va înfiinta în curând un „post de prim ajutor" în gara locală.

Postul va fi amenajat ca să răspundă tuturor cerinţelor medicale şi un medic şi agenţi sanitari, vor răspunde îndată la ori ce nevoie.

Iniţiativa aceasta merită de sigur toată lauda.

Familia Brudea şi Nebuneli aduce viile sale mulţumiri tuturor acelora care au luat parte la înmormântarea prea scumpului lor tată, bunic şi unchiu.

Coroane au fost depuse din partea familiei, clubului Democrat, Societatea Pensionarilor, Societatea Leul şi a familiei Petrache Nicolau.

Deasemenea mulţumeşte delegaţilor Societăţilor : Atheneul Popular Tatarasi, Mărăşeşti şi Leul, care au arătat activitatea şi meritele defunctului ca membru.

Pentru tâmplari

Placaje grosimea 4, 5, 6 si în mărime de 1.95 | 1.25 lei 5 şuhul. precum şi tot felul de FOURNIR ca mahon, stejar, frasin brau hesche, etc. se găseşte de vânzare la Mag de mobile Frucht Iaşi str. Lăpuşneanu 40

Serviciul Telegrafic şi Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Uu nou dezastru în Capitală

Uzina electrică distrusă de foc — Capitala în întuneric — Mari pagube.

BUCUREŞTI.— Astă noapte la ora 11 şi jum. Bucureştiul a fost brusc cufundat într'un întuneric profund. Lumea din localurile publice şi de spectacol a fost viu alarmată. In special la Teatrul Naţional şi la Alhambra s'a produs o vie panică.

In câteva minute s'a răspândit ştirea că uzina de electricitate este în flacări.

*

O rachetă trasă în parcul Carol, a căzut pe acoperişul uzinelor de ecleraj. Acoperişul fiind din carton asfaltat, s'a aprins imediat.

Până în jumătate oră, întreg corpul din dreapta era încins de flacări. Orice speranţă de apărare a motoarelor era pierdută.

Toate posturile de pompieri şi reprezintanţii autoritălilor au sosit la faţa locului.

S'au luat grabnice măsuri pentru izolarea uzinei de gaz şi a rezervoarele de ţiţei din curte. Din fericire, operaţia aceasta a reuşit, evitându-se o catastrofă.

Uzina electrică, cu 6 motoare dintre cele mai mari, a fost complect distrusă. Capitala a rămas în întuneric.

Pagubele sânt de zeci de milioane.

Congresul funcţionarilor

Funcţionarii au adoptat greva generală

— Punerea în aplicare a grevei pe ziua de 25 Octombrie. — Prorogarea congresului până la 1 Noembrie. — Hoţii la puşcărie —

Bucureşti. — Ieri dimineaţa la ora 9, s'a deschis în sala Dacia congresul general al funcţionarilor, sub preşedenţia d-lui Neculai C. Schina.

D. Schina a salutat pe delegaţii funcţionarilor din toate unghiurile României Mari, care au venit la acest congres cu un spirit de solidaritate desăvîrşită.

Au vorbit d nii Emil Haţiegan din partea Ardealului, Banatului şi ţărilor ungurene care aduce aprobarea anticipată pentru hotărîrile congresului: I Bratianu (Bucovina), Const. Irofte, Vechiulescu, general Mladian (preşedintele pensionarilor din toată ţara), Tomida (Neamţ), Gh Chirica (Iaşi), St. Bosie (Craiova). Pascu (Bălţi), Margărit (Vîlcea), Coandă (Mehedinţi), Lazăr Popovici (Braşov). Dr. Hasnaşi senator, Dinulescu (Bucureşti), Mişu Stanescu şi Stancu Brătişteanu, preşedintele societăţii funcţionarilor publici din vechiul regat.

*

La urmă ia cuvântul d. N Schina care face o expunere asupra situaţiei, Acuză guvernul că, întocmai ca şi guvernul precedent, se preocupă numai de afaceri şi permise, exploatând pe funcţionari, exasperând lumea şi împingând la revoluţie.

Oratorul spune că nici magistratura nu-şi face datoria, tolerînd în sânul ei politicianí veroşi.

Cere statutul unic al funcţionarilor şi aplicarea impozitelor Titulescu. Cere congresului să ia hotărâri imediate.

(In acest timp, o mare întrunire s'a ţinut şi în curte).

*

La ora 5 p m. congresul a adoptat o moţiune în cuprinsul următor :

Actualul guvern este ostil cauzei funcţionăreşti.

Funcţionarii publici şi pensionarii din întreaga ţară, proclamă, faţă de acest guvern, greva generală.

Amână până la 25 Octombrie traducerea în fapt a acestei măsuri, pentru ca serbările de încoronare a Suveranilor să se poată desfăşura în linişte şi pentru ca să se dea putinţa să se pronunţe parlamentul de care se spune că va fi convocat în sesiune extraordinară.

Congresul cere revizuirea averilor actualilor şi foştilor funcţionari incorecţi şi abuzivi care trebuesc trimişi la puşcărie, iar averile lor confiscate.

Congresul se proroagă până la 1 Noembrie.

Moţiunea a fost primită cu furtunoase şi unanime aplauze

LIGA NAŢIUNILOR şi problema Austriei

Bucureşti. — Comitetul afacerilor austriace din Liga Naţiunilor, s'a întrunit Sâmbătă sub preşedinţia d-lui Balfour.

Delegaţii italieni, englezi, francezi şi cehoslovaci au decis să ceară guvernelor respective ajutorarea imediată a Austriei.

Principal este însă asentimentul guvernului din Londra.

Balfour a prezintat un proect în sensul ca puterile care vor ajuta Austria să nu se bucure de avantaje economice interiorul austriac.

Delegaţii italieni au combatut proectul, întrucat loveşte în interesele Italiei.

ANGLIA GATA DE RAZBOI IN DARDANELE

— Escadra mediterană gata de luptă.— Invitaţia de participare adresată celorlalte state.—Agitaţie în Indii.— Atitudinea puterilor. —

Bucureşti.— Guvernul englez a luat hotărârea definitivă de a lupta pentru neutralitatea strâmtorilor, luând măsuri în consecinţă.

Toţi aliaţii trimit întăriri în orient, Comandamentul flotelor aliate a primit ordin să se opună la trecerea turcilor prin strâmtori.

*

Anglia a invitat Italia, Franţa, România, Serbia, Grecia şi dominionurile britanice ca, împreună cu ea, să apere libertatea Strâmtorilor, fără a aştepta ca turcii să înceapă împingerea spre Constantinopol.

Flota engleză este concentrată la Ceanak, gata de luptă.

*

Musulmanii din India au telegrafiat lui Ferryd-Bey la Paris că ei cer a se atribui Turciei Constantinopolul şi Tracia.

*

Ministrul de externe al Jugoslaviei a declarat corespondentului ziarului „Le Matin" că guvernul din Belgrad va fi alături de marile puteri în soluţionarea conflictului din Orient.

*

Italia are o atitudine de mediatoare între puteri. Ea stărueşte în necesitatea convocărei de urgenţă a unei conferinţe la Veneţia.

Dezastrosul incendiu din Smirna

Pagube extraordinare. — A cui este răspunderea.

BUCUREŞTI. — **Ziarele italiene constată că incendiul din Smirna pune o grea răspundere pe umerii autorilor.**

Marina italiană are o conduită eroică în îndeplinirea operei de ajutorare.

Incendiul continuă. Au fost lovite până acum trei sute mii persoane.

Sultanul a dat un ajutor de 8000 lire turceşti.

*

Chiazmi Paşa a declarat corespondentului ziarului „Daily Mail" că incendiare Smirnei este opera armenilor şi a unităţilor greceşti care se aflau împresurate în oraş, de către turci.

O telegramă a agenţiei Havas arată că armenii şi grecii ar fi recunoscut că ei au pus foc Smirnei.

Presa turcă şi franceză relevă atitudinea curajoasă a autorităţilor şi soldaţilor otomani, faţă de dezastru. Ştirile din sursă engleză sunt exagerate şi tendenţioase, căci turcii n'aveau nici un interes să incendieze un oraş al lor, pe care l-au cucerit cu atâta bravură.

Scandal la Botoşani

Cu prilejul reprezintaţiilor trupei Kanapoff — Doi fruntaşi evrei maltrataţi

Botoşani. — Sîmbătă seara, cu prilejul celei de a 4-a reprezentaţii a trupei Kanapoff, s'au produs şi la noi scene în felul celor dela Huşi Vaslui, Dorohoi etc.

La începutul actului al patrulea, s'a produs scandal în dosul scenei. O ceată, întărită de elemente din alte oraşe, a spart uşa, a pătruns pe scenă şi a aruncat o sticlă de formol, făcând atmosfera irespirabilă.

Comisarul Baldescu şi comandantul de sergenţi Clopoţel s'au pus pe urma scandalagiilor care o luaseră la fugă. Opt din ei au fost arestaţi şi duşi la poliţie. Acolo au sosit şi mari industriaşii evrei d-nii Rubin Spotheim si Gabrowitz. Cei arestaţi au tăbărât asupra acestor doi şi i-au insultat şi lovit cu bastcanele chiar în localul poliţiei.

După luarea interogatoriilor, scandalagii au fost puşi în libertate.

Poliţia şi-a făcut deplina datorie. Dar este curioasă atitudinea sub om sarului Cristescu care a doua zi mi a declarat că el nu ştie nimic, cu toate că dînsul a anchetat pe scandalagii.

Populaţia evreiască e te foarte agitată şi a intervenit la cei în drept.

L. Adler

Mare incendiu la New-York

Bucureşti. — Un mare incendiu a izbucnit în docurile din New-York, întinzîndu-se asupra oraşului.

S'au produs mari stricăciuni.

Licitaţie

Se vinde prin licitaţie publică la trib. Iaşi s. III în ziua de 26 Sept. casele din str. Ghica Vodă 59 şi 61 pentru eşire din indivizie.

ASISTENT

cu pract că serioasă în vechiul regat găseşte loc la Farmacia Dr. Răţianu.

De asemenea Farmacia are loc vacant pentru un elev de anul I-iu.

Reîntors din vilegiatură

s'a redeschis

Cabinetul dentar

Medic dentist

H. D. MOLDVAN-GRUNBERG

Str. Ştefan cel Mare No. 3

Cassa Kiesser

Consultaţi 9 12 şi 3 6

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până şi mărimea naturală, după natură şi după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obţineţi numai la Fotograful Curţii Regale **WEISS** Iaşi Piaţa Unirei.

„OPINIA" IN ŢARA

PIATRA-NEAMŢ

Incendiu.— Joi pe la orele 1 d. m. a izbucnit un incendiu la depozitul de cherestea al fabricei Moldova, Focul a luat naştere din cauza unui Inc ă-tor. S'au aprins patru stive de scânduri.

Imediat au sosit la faţa locului autorităţile. După o muncă de câteva ore depusă de pompieri, focul a putut fi localizat. Pagubile se urcă până la 60.000 lei.

Furt.—Comerciantul F. Schiller, fiind plecat de acasă, s'au introdus în locuinţa lui nişte indivizi, care au început să ras olească şi au furat o multime de lucruri casnice şi haine.

Când s'a întors d-l S hiller, a văzut cele întâmplate şi a reclamat poliţiei, care a început cercetările.

Festival.— Ieri 17 Septembrie a avut loc în sala Teatrului Carpaţi un mare festival dat de Cercul Cultural „Th. Hertzl".

M. M.

BALAŞENI (Botoşani)

Moartea unui veteran.— In satul Coşuba a încetat din viaţă săteanul Th. Cojoc veteran de la 77.

Un amănunt interesant: Cu mulţi ani în urmă—încă din timpul când era în viaţă şi-a făcut singur sicriul, iar cu câteva zile înainte de obstacolul sfârşit s'a pus în sicriu spre a se încredinţa dacă acesta îşi mai păstrează mărimea adevărată.

Numitul decedat era un fruntaş dintre sătenii satului.

Incendiu.— Un puternic incendiu s'a declarat la locuinţa locuitorului Const. Bălănică din satul Orăşeni, arzându-i complect trei stoguri de fân.

Focul a luat naştere din neglijenţă. Pagubele se urcă la suma de cinci ezece mii lei.

Diverse.— In ziua de 21 Sept. fiind Naşterea Maicei Domnului biserica satului Buzim, cu o deosebită solemnitate, îşi va serba hramul

Serviciul religios va fi oficiat de preotul D. Apostu, paroh şi pr. Clement Mateescu.

Deşcă

PAŞCANI

Teatru.— In curând va avea loc în localitate o reprezentaţie dată de către o trupă combinată, în frunte cu d. Jean Mihail de la Vita film din Viena. Se va reprezenta „Liniştea casei" comedie într'un act şi „Greva Fierarilor".

Se prevede un succes moral cât şi material cât se poate de satisfăcator.

Sportive.—Miercuri 13 Septembrie a avut loc pe terenul sportiv un match de foot-ball între echipele „Gladiatorul" şi „Vulturii".

Jocul a început exact la ora 6 sub arbitrajul corect al d-lui Axinte. In prima repriză nu s'a marcat nici un goal la ambele echipe.

In repriza II „Vulturii" reuşesc să marcheze 2 goluri. Spre sfârşitul reprizei „Gladiatorul" marchează un goal astfel că matchul se termină cu 2—1 în favoarea „Vulturilor".

Jocul la ambele echipe s'a remarcat prin passe-uri frumoase şi se remarcă în special tactica cu care joacă fraţii Feler de la „Vulturii" şi Gheorghie şi Calanga dela „Gladiatorul".

Vestitor

LOTERIA
Sfatului Negustoresc

Autorisată de Ministerul de Interne cu No. 65195 şi No. 36425 din Iunie 1922

Câştiguri valoare de 10.000.000 lei

BILETUL 2 LEI

Rezultatul câştigului, imediat la desfacerea biletului

de vânzare la

Magazinul Iaşilor

D-l Ioan Ştefanescu este singurul autorisat a desface biletele pentru oraşul Iaşi şi care plăteşte orice câştig imediat.

In seria aceasta **Câştigul de lei 20.000 a fost câştigat de d. Alexandru Petru**, funcţionăr comercial.

Au mai rămas:

Preţul biletului Lei 2				Câştigul plătibil imediat
	1	câştig	Lei 150.000	
	1	„	„ 50.000	
	1	„	„ 15.000	
	1	„	„ 10.000	
	1	„	„ 5.000	
	50	„	„ 2.000	
	100	„	„ 1.000	
	200	„	„ 500	

Precum şi numeroase câştiguri a 100, 50, 10, etc. Cercaţi vă norocul căci „nici nu ştii de unde sare iepurele".

VIZITAŢI NOUL MAGAZIN
„DAMIAN"
Str. Cuza-Vodă 75, (vis-a-vis de Banca Moldova)
FRAŢII WOLFF
Asortat cu furnituri de Mode: Fanteziuri, Flori, Pamblici, Catifele, etc., Formele cele mai noui din Fetru, Catifea, Biber, Pluş
Deasemenea transformă orice formă din Fetru, Catifea Pluş pe formele cele mai noi
Se văpseste veturile vechi în orice culoare

Cereţi pretutindeni
MIŢULIN
cea mai bună pasta de curăţit ghetele albe şi colorate, de pânză, antilopă, etc.
Se află de vânzare la drogherii şi magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iaşi

„FULGERUL"
DIN BUCUREŞTI
Fabrică de Spălătorie şi curăţitorie Chimică
Strada Dragoş 25
Aduce la cunoştinţa publicului că pe lângă spălătorie am mai înfiinţat şi o
Curăţitorie chimică
instalată cu maşini din cele mai perfecţionate şi după ultimele cerinţi moderne, aşa că onor. clienţi vor putea fi bine serviţi cu curăţitul hainelor cât şi la lengerii.
Biroul fabricei: Cuza Vodă 35 IAŞI.
Cu stimă
L. SEGAL

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON
M. Embericos & Co.
Bucureşti, — Str. Paris No. 1
Linie regulată şi rapidă bilunară
Constanţa direct New-York
Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanţa
MEGALI HELas pleacă la 17 Septembrie
King Alexander pleacă la 3 Octombrie
Themistocles pleacă la 18 Octombrie
Constantinoples pleacă la 3 Noembrie

Din portul Constanţa direct New-York
Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine pentru pasageri precum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Cosp şi Pireu,
Pentru orice informaţiuni detailate şi formalită de îndeplinit pentru inscrierea şi primirea singurei vizei americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.
M. Embiricos & Co.
Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telef. 36 | 89
Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str. Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1
New-Yorck: Agenţia generală M. Galanos et Co. Pearl Street 20.

Biroul de instalaţiuni technice
IOAN ZAMFIR
Str. Săulescu No. 1 (Piaţa Unirei)
Instalaţiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii,
etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuţii. Depozit complect asortat cu materiale
PREŢURI REDUSE

IDEAL
Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimică sistematică, CU ABURI
OSIAS LUSTGARTEN
Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American
primeşte pentru curaţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette, etc., în toate culorile moderne.
Rog clientela a încerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.
Atenţiune: Prompt şi preţuri modeste.

GEAMURI
Calitate superioară la magazinul
CRISTAL
Iaşi, Piaţa Unirei

Liceul Particular de fete „M. KOGALNICEANU"

Str. Căpitan Pânu 8

Se aduce la cunoştinţa părinţilor şi elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu" îşi redeschide cursurile odată cu şcoalele publice la 22 Septembrie a. c., în acelaş local în care a funcţionat până acum.

Liceul este asimilat cu şcolile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral acelaş ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început şi se fac în fiecare zi de lucru între orele 9—12 şi 4 6 la cancelaria şcolii, strada Căpitan Pânu 8.

Profesori asociaţi:

Dr. I. Simionescu prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.

Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iaşi,

D. M. Cădere, prof. def. şcoala norm. „V. Lupu", fost secr. general.

C. Botez, prof def, Lic. Naţional.

A. Bălsanu, prof. def, Liceul Naţional şi Gimnaziul Ştefan cel Mare.

Gh. Finţescu, prof. def. Lic. Naţional.

I. Iordan, prof. def. Seminar Veniamin,

Titus Patriciu, prof. def. Şc. Comercială.

V. Petrovanu, prof. def. Şc. norm. V. Lupu şi liceul militar fost director al inv. primar.

I. Rick, prof, def. ş. norm. Lupu, fost sub-director a inv. particular.

BLANURI
Vulpi albe de Alasca, Croise şi Silberfuchs, Biber şi Biberette, Lutru, Pott gris Scongs veritabil şi opozonscongs Nutria Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe şi gri, Patagonia, Top, etc. etc.
Atelierul Special de blănărie ataşat la acest magazin primeşte comenzi pentru confecţiuni şi reparaţiuni montează gulere şi manchette şi dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi, etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziţie.
Deposit permanent de **blănuri Confecţionate**, (Guler, Etole, Manşoane, earfe, etc).
Soindu-ne un transport de **PALARII BARBATEŞTI**, forme şi culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.
A la Bonheur
Magazin şi Atelier de Blănărie
Iaşi, Unirei 4 lângă Cinema Sidoli

Sanatoriul Dr. Tzaicu
Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368
Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.
Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.
Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagiose şi nervoşi turbulenţi).
Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

CONVOCARE

Societatea Junimea No. 1 convoacă pe toţi membrii la adunarea generală care va avea loc Dumineca 24 Sept. ora 5 p. m. pentru votarea statutului şi a budgetului pe anul 1922 23. Hotărârile se vor lua cu orice număr de membrii, dat fiind ca la adunarea generală din 10 Sept. nu s'a prezentat un număr suficient de membrii.

COMITETUL

Pentru domnii antreprenori de lucrări
proprietari de case, precum şi pentru orice societăţi, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uşi, ferestre, etc.
FRANTZ ROLLER
str. I. C. Brătianu 82

Parcul de Automobile Socola
încetează orice vânzare până la 25 Septembrie din cauza inventarierii şi triajului automobilelor şi materialelor.

Lucrătoare
harnice angajează imediat
Fabrica „LAMPA"
str. Trei Erarchi 13

STOFE
cu preţuri reduse, pentru sezonul de toamnă şi iarnă, se vinde en gros şi en detail la
Uniunea Comercială
Iaşi, str. Ştefan cel Mare

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de Joi 18 Octombrie 1022 ora 11 a. m. se va ţine licitaţie la Dir. II Regională C. F. R. Serv. P„ Iaşi, str. Vasile Conta 9, pentru furnizarea a 100.000 mc. lemne de foc tăiate, îndeplinind condiţiunile contractului tip. 17. Lemnele se vor oferi pe steri, în şiruri, pe terenul oricărei staţiuni de pe reţea a C. F. R. din Dir. II Regională. Nu se admite cu nici un preţ ofertele cu predarea pe greutate (pe vagon).

Aceste lemne de foc urmează a fi predate în termen de 4 luni, începând predările imediat după comunicarea aprobărei.

Pentru orice informatiuni, cereri de contracte, tip 17 etc se va adresa în orice zi de lucru între orele 8—13 16-18 la Insp. de Economat str. Asachi No. 7 Iaşi.

Dir. 2-a Regională C. F. R.
No. 48338

CATALOAGE
pentru şcoli se găsesc la Tip. H. Godner, Iaşi, str. Mârzescu

ANUL AL XVIII-lea No. 4596

ABONAMENTE
UN AN . . .
ŞASE LUNI . .
TREI LUNI . .
STR. MĂRZESCU 17

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

1 LEU NUMĂRUL

JOI 21 SEPTEMBRIE 1922

ANUNCIURI
Se primesc la cas.
Agenţiile de Publicitate
şi LA
ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 2 LEI

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ

Biblioteca Universitatei Iaşi

INCORONAREA

— Păreri patriotice —

Chestiunea încoronării preocupă presa întreagă: unii sunt „pro", alţii „contra",— iar câţiva sunt „împotriva" încoronării „în drept", dar „pentru" încoronare „în fapt". Aceştia au găsit astfel modul de a se contrazice simultan, în loc de succesiv, — cum obişnuim noi, ceilalţi...şi ei — până acum...

Cum chestia încoronării agită pe orice cetăţean, ne vom spune, şi noi, cu modestie— cuvântul. Dar actul încoronării este expresiunea voinţii „poporului suveran", iar cheltuelile solemnităţii ne privesc pe fiecare în parte.

Noi suntem, alături de ziarele guvernamentale, de astă dată, — „pentru" încoronare, dar „pentru" dela început şi până la sfârşit...: fără nici o reticenţă ci cu acelaşi entuziasm susţinut.

In actua a situaţie a tronurilor, când chiar autocraţii rămaşi în fiinţă şi-au schimbat cel puţin titulatura, — mai mult decât oricând, sărbările de încoronare, cu fast imperial, cu muzici şi cu defilări de trupe, au un rost educativ: ele sunt menite să fortifice sentimentul dinastic dacă nu în regat, cel puţin în provinciile anpite, care au răsturnat doi împăraţi.

Dar sărbările de încoronare sunt oportune şi din alt motiv. Jaful în banul public, prossta administraţie, venirea guvernelor la putere prin lovitură de stat, alegerile făcute cu bani şi baionete, cenzura şi starea de asediu, — teroarea care prigoneşte, torturează şi comite asasinate în oraşe cât şi'n păduri... această stare de lucruri a adus dezolare în spirite. In afară de Calea Victoriei şi de Strada Lăpuşneanu, care petrec,—mahalalele şi satele se înăbuşă. Ele au nevoe de un assensor pentru moral. Sărbările de încoronare au acest rol. Ţara se va distra: la Bucureşti, la Alba Iulia, pretutindeni... Cate un reprezentant, ales de guvern din fiecare comună, va bea şi va mânca în Capitală cu acest prilej şi, întorcându-se la reşedinţa lui, va comunica, desigur, cetăţenilor cât îi de buna viaţa...

Ateaţa publică se va muta în altă parte Incoronarea e o diversiune. Muzicile, discursurile, banchetele vor înăbuşi gemetele victimelor actualului regim. Câtva timp măcar, nu se va mai vorbi de „amnestiaţii" de la Vadu lui-Vodă...

Vom uita, câteva zile, totul. Ii vom tăia, în horа naţională — vrând nevrând — pe fraţii, pe mamele şi pe părinţii celor morţi în virtutea unui ordin al d-lor Argetoianu, Gen. Popovici sau Vintilă Brătianu... Ii vom înhăţa la joc şi pe cei băuţi la tălpi de Siguranţă, fiindcă — subt regimul regelui Ferdinand — au cutezat să viseze o „lume mai bună". Lume mai bună? Dar unde poate fi? Şi dacă aceştia vor şchiopăta în dans, — vom spune azistenţei: îs în-val zi de războiu!

Dusmanii ţării vorbesc de situaţia mizeră, în care se găsesc finanţele noastre, E un adevăr. Dar minciuna prinde rădăcini. Din pricina probagandei de presă, cași a conciliabulilor ocultе din cabinetele secrete ale băncilor, — valuta noastră degringolează. Insă cu prilejul încoronării, vom cheltui sute de milioane: vom trece, de dincantea străinătăţii, valuri de fir şi de mătasă. Scoaterea dopurilor dela sticlele de şampanie va lua proporţii de canonadă. Vom arăta lumii cât sîntem de bogaţi — şi ne vom convinge, şi noi înşine, cât sîntem de sătui, de îmbrăcaţi şi de băuţi.

Dar mai multe argumente militează în favoarea încoronării. Am notat câteva, la întâmplare. Restul — în „Viitorul"...

M. S.

Caz suspect de holeră

Bucureşti — Tânărul Octavian Popescu, din şoseaua Colentina 16, s'a îmbolnăvit, prezintând simptome de holeră.

Bolnavul a fost transportat la spitalul Colentina. Mai multe persoane au fost izolate.

CATE-VA NOTE

Observaţia unui om de spirit. S'a mărit ţara, dar nimic nu s'a mărit în proporţia în care s'a întâmplat lucrul cu băncile noastre. Ele s'au mărit de şapte ori cât Banca Angliei — cea mai mare bancă din lume.

Intr'adevăr, Banca în chestiune ia numai 3 la sută dobândă, pe când băncile noastre iau 21 la sută.

*

Nici n'a visat lumea că problema strâmtorilor va crea o atât de mare strâmtorare generală.

Chestia e de văzut dacă cei ce se angajează în această chestiune nu se vor vedea în cele din urmă la strâmtoare.

*

Scriitorul antic spunea: „Puterea nu i-a dat forţă, după cum retragerea de la putere nu l'a lipsit de la aceasta".

Câţi dintre acei ce deţin puterea în vremurile noi ar putea invoca spusele vechiului literat latin?

BLANZY

O înţelegere româno-polonă?

Avantagii pentru ambele ţări

Maresalul Pilsudski, şeful statului Polonez a fost până mai eri oaspetele nostru, înodând astfel iarăşi firul legăturilor istorice ale celor două popoare.

Ne gândim la vechile întâlniri ale Crailor leşeşti cu Domnii ţărilor noastre şi fireşte, ne simţim mândri că am izbutit, după veacuri de sbucium, să alcătuim un stat a cărui amiciţie să fie căutată cu măgulitoare curtenie de „neamul nobil" al Polonezilor.

Odată cu reînvierea Poloniei au reînviat şi vechile nevoi de sprijin reciproc între noul stat şi ţara noastră. Romănia şi Polonia alcătuesc o îngustă faşie despărţitoare între două mari unităţi etnice: Rusia şi Germania. Unindu-se, puterea de resistenţă a celor două popoare mici va creşte, asigurându le libera desvoltare.

De bună seamă, visita Maresalului Pilsudschi are scopuri politice precise. Dar taina cu care se mai învăluesc încă lucrările diplomatice, ne lasă nelămuriţi asupra hotărârilor luate la Sinaia.

După declaraţiile date presei de şeful statului polonez şi de ministrul său de externe, înţelegerea româno-polonă ar avea de scop, pentru ambele popoare, „un bine durabil".

Vorbele acestea trebue să le interpretăm în cel mai bun înţeles al lor. Unirea celor două state va trebui să aibă ca urmare asigurarea liberei lor vieţuiri, îngăduindu le să şi pună în valoare marile bogăţii şi toate energiile omeneşti de care dispun.

Inţelegerea româno-polonă, ca orice altă legătură ce-o vom face în viitor, trebue să urmărească un singur scop: mărirea posibilităţilor de progres şi de civilizare a ţarii.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Un volum care n'a fost nici scris, nici tipărit, *se găseşte între raritaţile unui muzeu francez. După comunicarea făcută în „Journalul Bursei" editat de librăriile germane, cartea poartă titlul:* „Parimile lui Christ" *şi este concepută în limba franceză. Fiecare literă din text este tăiată în hârtia care formează pagina şi fie care pagină are* la pătă dede subtul ei *o foaie de hârtie albastră, ast-fel că literele par tipărite şi's foarte distinct citeţe. Toată opera este atât de reuşită, că s'ar putea bănui că este resultatul unei munci mecanice dacă nu s'ar şti cu preciziune că este absolut în întregime lucru manual. Aparţine secolelor trecute şi'şi are origina probabil din vre-o mănăstire în care un călugăr evlavios retras în chilia-i singuratecă a executat toată lucrarea „migălind slovă cu slovă.."*

VIAŢA ECONOMICA

CE NU ŞTIU PRODUCATORII ŞI COMERCIANŢII NOŞTRI

— Un serviciu indispensabil. — Ce nu face ministrul comerţului.— Câte va date tipice.— Un remediu se impune. —

Avem un minister de comerţ. Avem o direcţie generală a comerţului în acel Minister, cu un director general şi mai mulţi directori. Producătorii şi masa comercianţilor sunt tot aşa de puţin informaţi despre preţurile mărfurilor pe pieţile străine, ca şi cum am trăi între ziduri chineseşti. Aceste informaţiuni ar fi de mare folos nu numai profesioniştilor, dar şi marelui public, adică maselor consumatorilor, care s'ar putea apara de speculă şi ar exercita un control asupra preţurilor interne.

Starea pieţelor externe rămâne un secret al unora din bănci şi a câtor va mari comercianţi, care au un serviciu extern particular şi se servesc de acest mijloc pentru a specula pe ceilalţi comercianţi şi pe producători.

*

Avem un mare organ — cel puţin ca pagini — economic şi financiar, dar printr'însul putem fi în curent cu căsătoriile şi naşterile din lumea comercială internă nu şi cu preţurile pieţelor externe.

Noi mergem pe urmele marei noastre aliate Polonia, al cărei şef a fost zilele acestea decorat cu Mihai Viteazul. Avem aceleaşi cusururi ca şi polonejii. Ar fi interesant dacă am fi informaţi asupra preţurilor de acolo. Cunoştinţa cotei dobânzelor, ne ar trezi poate la timp despre prapastia spre care mergem şi am reacţiona la timp.

In Polonia dobânda se calculează astazi, nu pe an, nici pe lună, nici pe saptămâna cămătarilor noştri cei mai îndrazneţi, ci pe zi. *Se plateşte 2 la sută pe zi, ceia ce însamnă 730 la sută pe an.*

*

Să băgăm de samă să nu ne molipsim de o aşa boală teribilă.

Cât costă pe producătorii noştri de toate categoriile ignoranţa în care Ministerul de comerţ îi ţine despre preţurile pieţelor străine, se va vedea din câte-va exemple de mai jos.

Crescătorii noştri de vite când obţin de la speculanţi 8000 lei pe o pereche de boi de calitatea întâia li se pare că au fost foarte iscusiţi şi au obţinut un preţ extraordinar. Sancta simplicitas!

Dânşii nu ştiu că această 1000 k. carne vie, se vinde la Praga *chiar astăzi* **cu 14000 coroane cehoslovace ceea ce face 75000 lei pârechea de boi.**

Tot aşa cu porcii îngraşaţ, care se cumpără de speculanţi de la crescătorii noştri cu 20 lei k. viu şi sunt vânduţi *chiar astăzi* **la Praga cu 20 coroane adică 110 lei kilogramul viu.**

Speculanţii ofer viticultorilor ieşeni, care au început a-şi bate nucile, 6 lei pe k. care la Praga se plăteşte 12 k. cehoslovace şi 15 k. recolta veche.

*

Iată de ce socotim că se impune ca ministerul de comerţ să facă ca producatorii şi comercianţii noştri sa poată şti exact preţurile de pe pieţele externe.

Interesul superior al bogaţiei ţarei, cere imperios acest lucru.

INSEMNARI

SPECULANTI

Mai există Comisiunile pentru înfrânarea speculei, mai funcţionează, ba mai şi condamnă! O instituţie de soiul acesta — care încasează diurnă în Capitală — şi-a permis chiar să condamne pe trei mari comercianţi, la 10.000 şi 30.000 lei amendă şi la 6 luni şi o zi închisoare.

E un scandal care întrece măsura!

Condamnarea unui speculant echivalează cu dezavuarea actualului regim. Căci specula a fost doar ridicată la rangul de sistem de Banca Românească, pe când aceasta făcea comerţ cu sardele şi şnururi de damă.

Toţi samsarii partidului de la putere şi-au rotunjit „idealul naţional" prin specula neomenoasă. Guvernul a transplantat specula din domeniul comercial în cel politic şi administrativ. De luni de zile este speculată până la sânge naivitatea şi îndolenţa maselor.

Nu se poate admite ca, sub cel mai perfect regim al speculei, să se facă nedreptatea condamnării numai câtorva negustori speculanţi.

Guvernul trebue să şi facă datoria şi să amnistieze pe condamnaţi, pe *aceşti* condamnaţi. Ei sînt oamenii regimului, eroii formulei „prin noi înşine", promotorii „economiei naţionale", oamenii de „ordine" şi „patriotism".

Guvernul trebue să fie solidar cu speculanţii şi samsarii — solidar cu susţinătorii lui.

RENOVATUS

Citiţi în pag. III-a ultimele ştiri telegrafice şi telefonice.

Aspecte Literare

Dezvoltarea literaturei yidisch în Rusia

Evreii, alcătuind un grup etnic de douăsprezece milioane, între atâtea alte popoare civilizate, nu puteau rămânea multă vreme fără o literatură proprie.

Manifestările lor de cultură artistică au luat naştere la începutul secolului al nouăsprezecelea. Până atunci, tradiţia impunea vechea limbă ebraică, singura în care doctorii teologi, puteau să scrie şi să propovăduiască credinţa protetului.

La începutul veacului trecut Evreii din Răsărit vorbeau idiomul numit Yidisch, format după trei sute de ani de plămădire şi perfecţionare. Limba Yidisch derivă din germana medievală, tovarăşa Evreilor rătăcitori prin întreaga Europă. Această vorbire de origină germanică, prefăcută prin un aport evreu tot mai bogat, posedă astăzi calităţile unei limbi vii şi moderne.

Masele evreeşti chemate la o activă viaţă socială în secolul al nousprezecilea, trăiau până atunci într'o izolare care le ţinea în afară de imbolduriile şi curentele Societăţii.

Liberarea de subt tutela judaismului începu când tinerele generaţii simţiră arzătoarea nevoe de a lărgi zările lumii întunecate a ghetto ului moral. Pe măsură ce lumea reală apărea maselor amorţite, spiritul sinagogal care le atrofia îşi pierdea din asendentul său. Literatura veni atunci să umple golul pe care l lăsase în sufletele *lucrul* sfânt.

Scriitorii în Yidisch au apărut toţi pe pământul Rusiei. De altfel aceasta e ţara în care Evreii trăiau în cel mai mare număr, ceiace uşură dezvoltarea celor dintâi elemente culturale.

Literatura yidisch descrie viaţa de toate zilele, reală, cu durerile şi bucuriile ei, cu regrete, speranţe, decepţii şi „amărăciuni."

Evreul din ghetto, deosebit intelectualiceşte de European, nu putea, fără o pregătire, să pricesapă viaţa din carte. Pentru el cartea nu reprezenta viaţa exterioară; faptele zilnice nu erau vrednice de scris. Numai ceiace era izvorât din spiritul „sfânt" trebuia scris. Pentru această epocă de tranziţie, scriitorii yidisch au descris vremile de altădată, reconstituind aşa cum o înţelegeau ei, atmosfera rabinică.

Apariţia lui *Mendele Mocher Seforim*, talent viguros, a făcut ca cetirea lucrurilor profane să fie primită dela el înainte. In cărţile lui Mendele, care urmăresc numai realizarea artistică, vibrează inima şi sensibilitatea Evreului nenorocit.

Mendele a povestit epopeia

(Continuarea în pagina II a)

CRONICA DRAMATICA

TEATRUL NAŢIONAL: DESCHIDEREA STAGIUNEI

(Răsvan şi Vidra *de B Hajdeu)*

(Duminică în Matineu: **O noapte furtunoasă)**

...Şi cu toate asigurările solemne, formele şi... etc am rămas tot acolo unde ne găseam şi acum un an, când încă înainte de deschiderea stagiunei ni se dăduse speranţă că va fi salvat de la ruină frumosul nostru teatru—poate cel mai frumos din toată România Mare.

Desigur, că nu este agreabil ca să'ţi reproduci proza scrisă cu un an înainte. Un mic pasaj însă *trebue* să citez. Să nu vi'ă cumva cineva şi să'ţi pună în sarcină intenţii altele de cât acelea pe care în adevărele ai şi care se rezumă în dorinţa vie de a vedea de îndată salvat de la ruină singurul teatru din Iaşi—demn de numele pe care'l poartă: *Teatrul Naţional.*

Şi ziceam atunci: (în 4 IX 1921)

„Cu prilejul ultimei repr. a „Rodiei de Aur" cu care s'a închis „stagiunea anului 1920 | 21 începu„sem să verbesc despre nevoile tea„trului nostru *naţional.*

„...Spuneam că, acum începând „reculegerea după ponoasele „refu„giului" se impune ca *deîndată* să „fie readus la o stare cel puţin su„portabilă *lăcaşul nostru de refugiu,* „alinător de necazuri şi în care că„utăm reînălţarea sufletului din vâl„măşagul mizeriei de toate zilele.

„Au trecut peste patru luni şi nu „s'a făcut nimic. Aceleaşi crăpături „hidoase, aceiaşi impresie de pără„ginire — mai pronunţate poate— „când trecând într'amurg parc'auzi „cum te chiamă în ajutor toate „colţurile ameninţate de cea mai „năprasnică şi ruşinoasă moarte— „*prăbuşirea.*

Şi cu toate acestea, azi după 16 luni stăm tot acolo de unde am pornit. Ba, cu riscul de a face glume sinistre, putem spune, că am avansat în... cădere. Da. Căci, cu toată asigurarea formală dată de către comisiunea... competentă compusă din unul (domnul director nu este indicat să dee asemenea comunicate şi domnul primar nu are cunoştinţele arhitectonice necesare) noi constatăm totuşi, că a fost nevoie de o nouă comisiune şi aceasta a fost de părere că trebue, să se ţină tot *într'o continuă şi competentă observaţie*

Adică? Să nu slăbeşti din ochi clădirea că există primejdie. Şi atunci s'au ridicat în grabă pereţi de scânduri cari împiedică accesul publicului spre părţi e periclitate.

E drept: cu aceasta accesul spre sală nu e închis, spectatorii pot intra şi actorii au posibilitatea să joace. Dar impresia pe care ţi-o face intrarea e din cele mai jalnice. Ca în locurile care au fost câmp de lupte grele şi în care populaţia fugită reintorcându se, vezi scânduri bătute în pripă ca să mascheze ruinile—până una alta. Caci reparaţiunile nu se pot face din chiar ziua reintoarcerii fugarilor, ci aceştia au nevoe întâi de puţin timp să se înfiripeze să se limpezească cap şi să vadă, cum să îndrepte răul căşunat.

Iată în ce consistă progresul. Ba nu. Mai este încă o notă. De unde până mai acum o săptămână nimeni nu sufla o vorbă, la toate câte le am scris de un an încoace, de data aceasta reamintirea incuriei şi a indolenţei care duc la „moartea năprasnică şi ruşinoasă—*prăbuşirea*" (vezi citatul de la început,) au avut darul să provoace o polemică ce repede a alunecat pe panta personalităţilor şi a invectivărilor grosiere. Da, *grosiere.* Căci, n'aşi fi crezut ca un mănuitor mult talentat în închegarea gândirei subtile în versul cel mai cizelat şi intelectual să se poată decide cu atâta uşurinţă să vâre mâna în traista cu vocabolarul huliganului antisemit. Şi rezultatul? Adusu ne-au toate acestea un singur pas mai departe? Cel mult că pe lângă jalea care o simţim văzându ne cu totul neputincioşi ca să provocăm o îmbunătăţire *imperios necesară,* mai avem şi deziluzia de a trebui să catalogăm un artist, un poet drag nouă acolo unde niciodată n'am fi bănuit măcar. Vă rog să credeţi, că nu e vorbărie goală. In momentul acesta vorbesc îndurerat de o pierdere—făcând cu totul abstracţie de ruina progresândă a teatrului şi de aspectul hilos al scândurilor bătute în form şi la repezeală—ca să acopere părţi e bolnave. Ca un sicriu confecţionat gratis pentru vre un calic necunoscut găsit unde-va.....

Şi aşa degenerează ideia. Iar peste câte-va săptămâni, vizitatorii care împlu sala se vor deprinde şi cu noile.... amenajări.

***

Mă întreb dacă mai are vre-un rost ca să te opreşti mai mult—acum, asupra primei re-

(Continuarea în pagina II-a)

Cinema Elisabeta Astăzi Marți 19 Septembrie ZILNIC 2 MATINEURI Incomparabilul succes francez 12 EPISOADE 12

PARISETTE

Nemuritor cinema-roman de marele autor Francez **Louis Feuillade** autorul celebrelor filme **Index, Tih-Min, Copiii Prigoniți, Orfana. PARISETTE** este jucat cu toți artiștii din sus-zisele filme in fruntecu simpatica vedetă **Saudra Milovanof** și comicul **Biscot**
Programul este complectat cu cel mai nou Caumont Journal. In pauza mare de cinema debutul celebrului **Trio Mihailescu** cu concursul d rei **Nina Mihailovschi** de la opera rusă din Moscova

Cinema Modern Astăzi Marți 19 Septembre continuă la 3 și 5 jum și seara 9 jum
Triumfa'a tragedie — Mondiala capo d'operă

Sonata Kreutzer

Puternica scriere a Contelui **Lew Tolstoi** Formidabilă mis-en-scene Interpretare magistrală cu toți artiștii din Tania, Demidoff, Hamilton, Picadilly, etc.

2 serii, 11 acte. 6000 metri. -- Ambele serii odată
Film briliant Monopol APOLLO

Teatrul-Cinema SIDOLI
Marți 19 și Miercuri 20 Septembrie zilnic 1 matineu la ora 5 și trei sferturi și seara la 9 jum. Nou — Pentru prima oară in orașul nostru
Inscenarea grandioasă a faimosului roman — Opera complectă 6 mari acte 6

Entre l'Amour et lè Crime sau Lordul apaș

Cea mai reușită inscenare cinematografică care s'a putut realiza până in prezent. Ansamblul artiștilor din celebrele filme care au repurtat succese mari in orașul nostru: Fata din Picadilli, Prințesa Demidoff, Tania, etc. Cu toată scumpetea filmului prețurile aceleași. In programul viitor celebrul HARY PIEL într'o superbă creație

Prima viziune NOU!

CINEMA MODERN
Mercuri 20 Septembrie
Francesca Bertini
apare in cea mai nouă creație

Madelleine FERRAT

Grandioasă capo-d'operă in 7 acte după eminentul scriitor **Emile Zola** Cel mai nou film cu Francescă Bertini.
Este ultima și cea mai perfectă creațiune a ei inainte de a părăsi teatrul.

PICTORUL DE FIRME
Benedyct M. Drucker
S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde și-a amenajat un atelier cu tot confortul modern și înștiințează onorata sa clientelă precum și onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branșă.

Becuri electrice
— toate voltajele —
cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. gasiți cu prețul fabricei la depozitul general
Zaharia Weiss
Piata Unirei, Iași

AU SOSIT
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

INFORMATII

❑ **Un comentar bizar.**— *Ziarul „Mișcarea", ocupându se de textul cuprins in ediția noastră specială de eri cà privire la decizia luată in congresul funcționarilor publici, a crezut de cuviință să facă un comentar bizar in privința celor alegate de noi.*

„Opinia" n'a făcut decât să inregistreze exact și in esență moțiunea votată la congres, dovadă textul integral al moțiunii adus astăzi de ziarele sosite din București.

Partea privitoare la chestia incoronării și a sesiunii extraordinare a Parlamentului sună precum urmează:

„Ca urmare a acestei situațiuni, funcționarii și personarii din întreaga țară protestează față de acest guvern. Amână până la 25 Octombrie greva generală, pentru ca serbările încoronării suveranilor, —ce dau speranța unei schimbări în bine, prin întărirea principiului monarhic și dinastic menit să întărească unitatea națională, la care orice suflet românesc e dator să contribue—să urmeze netulburate. Pe de altă parte, să dea putință parlamentului ce se anunță că se va convoca ad-hoc în luna Octombrie, să rezolve chestiunea funcționarilor și pensionarilor în toată complexitatea ei, conform principiilor in statut și concomitent cu aplicarea reformelor financiare votate de parlament urmărindu-se îmbogățiții de războiu, făcându-se revizuirea averilor actualilor și foștilor funcționari incorecți sau abuzivi, care trebuesc trimiși la pușcărie, iar averile lor confiscate".

„Opinia" n'a făcut dar decât să redea exact un fapt precis iar pretinsul nostru comentar n'a existat decât în imaginația celor dela „Mișcarea".

❑ *Teatrul Național*.— Astă seară se va juca de către societatea dramatică „Eroi și Soldat" premieră.

Joi 21 Septembrie Răzvan și Vidra.

Biletele la Bragou.

❑ **La 1 Oct. a. c. la palatul „Viața Românească" din str. V. Alexandri se va deschide prima expozițiune de artă plastică.**

Cel dintâi salon va cuprinde picturi și desene de pictorul O. Briese și va dura o lună.

❑ **Aseară un incendiu a izbucnit la casa cu No. 5 din str. Toma Cozma. Focul a luat naștere de la un scurt circuit electric. Pompierii au sosit în grabă.**

Focul a distrus acoperământul casei și niște atenanse.

Pagubele sunt însemnate.

❑ *Pelerinaj.*— Joi la 21 a lunei Sf. Maria, un pelerinagiu pios se va oficia la mormântul lui Ștefan cel Mare.

Vor participa la acest pelerinagiu toți mitropoliții și episcopii din țară.

In acest scop pleacă mâine la Putna I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, însoțit de d. Părvu, directorul Mitropoliei și preoții Nicolaea și Iordăchescu.

Dela Putna înalții Prelați vor vizita diferitele mânăstiri din Bucovina.

Inițiativa acestui pelerinagiu, se datorește episcopului din Ardeal Ivan, episcopie înființată de Ștefan cel Mare.

❑ Locuitorii din str. Crucei se plâng că accesul noaptea prin partea locului este pur și simplu primejdios, din cauza complectei lipse de lumină.

Lipsa aceasta de care sufăr multe cartiere ar putea fi cât de puțin remediată.

Administrația comunală are cuvântul.

※ Azi a început la liceul Național examenele de absolvire pentru cursul superior la ambele secțiuni.

※ *Pentru o fetiță orfană.* — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Totalul de ieri 1583 lei
Au mai subscris:

D-na Paulina Zoller	40 lei
D. N. Daniel	20 „
I. W.	20 „
D-ra Georgeta Fințescu	45 „
D-ra Ileana Fințescu	45 „
Total	1753 lei

Subscripția continuă.

O discuție „literară"

Un răspuns autorului „Picantelor"

In unul din numerile trecute ale acestui ziar, dl. Miron, autorul „Picantelor", încearcă să se apere împotriva criticei — singura serioasă și în adevăr prietinească — care a fost făcută „Operii" d-sale de dl. L.

Dl. Miron vede patimă și invidie în rîndurile acele și mai ales neadevăr.

Nu-i adevărat că produsul d sale tipografic „conține esența spiritului de mahala"; nu-i adevărat că strofele sînt „înjurături pure"; nu, zice d sa, dimpotrivă: „Versurile din Picante sînt scrise într'un stil literar, humoristic, spiritual".

Și mai spune tot d-sa că chiar ziare din Capitală i-au făcut aprecieri favorabile, că cetitorii îl gustă, îl admiră, afară de d'. L. care „s'a găsit mai cu moț" și s'a supărat.

Dar nici vorbele d-lui Miron, nici aprecierile favorabile de prin ziare nu schimbă întru nimic „opera în sine" căci autorul poate fi inconștient și scribii admiratori pot fi interesați. Deaceia, cu îngăduința cetitorilor, voiu transcrie o singură strofă luată la întîmplare din cartea d-lui Miron care va vorbi mai mult despre „arta" și „spiritul" autorului.

Ți-am jurat amor
Fierbinte
Și tu
Tot nu m'ai crezut
Hai „Șecspir" d'aci
'Nainte
F. . . . .

Mai este nevoe de comentarii?

Numai o singură observație; Studențimea universitară, care obișnuește să ardă în piețele publice anumite ziare, ar avea acum cel mai îndreptățit prilej pentru o reală acțiune de asanare publică. Să culeagă această buruiană respingătoare, cu numele de „Picante" și să o ardă la marginea tîrgului— departe ca nici fumul să nu ne mai ajungă...

Un cetitor

— **D-na Lilly Borbely**, primadonă și dansatoare la Teatrul Regal din Budapesta, va apare pe scena Teatrului Sidoli în pauzele Cinematografului la matineul II ora 5 trei sferturi și seara la 9 jum. în următoarele dansuri.
1) Vals clasic.
2) Dans românesc.
3) Dans englezesc.
4) Dans comic.

Atragem atențiunea că această artistă e Româncă născută în Giurgiu.

ECOURI

Domnii institutori, precum și instituțiunile școlare, se bucură de *rabaturi* însemnate, cumpărând cărțile școlare și rechizite numai de la Libraria Universală M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52 (vis-a-vis de Palatul Braunștein).

— Anunțăm cu plăcere logodna corespondentului nostru și vechiu ziarist David Haimovici, cu d-ra Sarah Bumbăcaru din Hârlău. Transmitem sincerile noastre felicitări tinerei perechi.

— La *Gimnaziul „Wachtel"* înscrierile au început JOI 14 SEPT. ora 10 dim. și vor continua până la 21 Sept. in orele 10—12 dim.

— Proprietarul Croitoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 întorcându se din străinătate anunță onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Paltoane și Costume.

Pentru D-nii funcționari și studenți furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofă și cu Metrul.

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, sifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p,
— Str. Armeană 4 —

luptelor aspre pentru hrana zilnică a neamului lui Israel. Omul din ghetto trecu din domeniul abstrațiunii în acela curat concret.

Urmează apoi *Itshoc—Ioel Linetzky* care în *„Das Poilische Yinghel"* (Băiatul polonez) analizează viața Evreilor din Ghetto cu tristeța ei cenușie: Aceasta contractând cu viața din afară de ghetto, determină generații întregi să se depărteze de zidurile lui întunecate.

Paralel cu literatura umanitară, „de luminare", luă avânt o altă ramură de activitate: romanul de foileton, care avu un succes enorm în masele populare.

Maistrul acestui gen a fost *Schomer*

Romanele lui, plămuite după lucrări franțuzești și englezești, erau cetite cu sensațiune. Astăzi încă cele mai bine de o sută de romane ale sale storc lacrimi și suspine.

Șalom Alechem și *I. L. Peretz* reacționară puternic împotriva acestui scriitoraș, care strică bunul gust al publicului. După *„Schomers Mischpot"* (Judecata lui Schomer) de Șalom Alechem, nimeni, printre intelectuali, nu mai îndrăznei să se mai atingă de-o carte a lui Schomer.

Gestul lui Lemaître împotriva lui Ohnet, a avut deci un precedent.

Frug, Mendele, An Ski, au adăugat fiecare nota lor originală, îmbogățind literatura idisch. Toți acești scriitori au murit în timpul din urmă.

După revoluția rusă, centrul intelectual evreesc s'a mutat în Statele-Unite. Transplantarea pe pământul Americei însemnă pentru literatura Idisch, eră nouă, care îndreptățește cele mai frumoase nădejdi.

Cetiți pag. 4-a

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara briliantul și incomparabilul succes francez PARISETTE 12 episoade cel mai mare Cinema roman de marele autor francez Louis Feuillade cu toți artiștii din filmele Judex, Tih-Min, Copii Prigoniți, Orfana în rol principal Sandra Milovanoff și simpaticul comic Biscot.

In pauza mare de cinema debutează cu mare succes celebrii echilibriști comici *Trio Mihailescu*, cu concursul celebrei dansatoare de'a opera imperială din Moscova D-ra *Nina Mihailovschi*.

prezentațiuni, asupra spectacolului care a deschis stagiunea: *Răsvan și Vidra.*

Te pomenești că ți se bănuește și aici buna credință când vii și te întrebi nedumerit:

Dar alt-ceva nu s'a mai găsit? Cu tot respectul pentru genialul dispărut, marele filolog și învățat Bogdan Hăjdeu, dar fantazia dramatică *„Rasvan și Vidra"* este o copilărie, atât ca versuri cât și ca meșteșug teatral. Mai ales ca technică de teatru. Și ironia: a doua zi în matineu: *„Noaptea furtunoasă"* a lui Caragiale. A lui Caragiale, a maestrului mare din teatrul românesc, față de care dramaturgul Hăjdeu apare ca un elev de gimnaziu versificator de poveste dialogată.

Interpreta ca reprezent. de deschidere: nici-o notă nouă. Glasul frumos al Vidrei, (D-ra Țopa) reda poteraic expresia luptei în care se găsește femeia ambițioasă care caută cu ori-ce preț să *valorifice* pe țiganul curajos și îndrăzneț pe care'l subjugase. Lipsea însă rama care să concordeze, lipseau gesturile și mimica echivalente. Acestea sunt ca și acelea ale d-lui Ghițescu, continuarea școlii Nottara-Dragomir. Prea mari, supradozate. Și nu le mai putem gusta.

L'am revăzut cu plăcere pe vechiul nostru cunoscut dl. Momuleanu. Și când l'am auzit spunând: *drace*, ca un fulger, ca un șir de fulgere au năvălit amintirile.

* *
*

A doua zi. Minunatul Vernescu în Titircă inimă rea, a fost bine secundat de Nae Ipingescu—jucat de Dl. Meicu. Tip simpatic, foarte elocvent, Dl. Popovici în Rică. Păcat că'i-e glasul fără rezonanță. După cum mi-a părut rău că neîntrecutul Spiridon al doamnei Profir a rămas fără succesor. D-na Castriș nu poate fi Veta, căci deși e o artistă cu mult talent și cu glas frumos. dar noi suntem convinși că Chiriac o iubește cu adevărat pe Veta, că aceasta la rândul ei îl iubește pe Chiriac și că Veta e o femeie care în nici un caz nu trebue ridiculizată printr'o siluetă...

Dar aceasta nu este vina artistei, ci a acelora care împart rolurile și nu văd ridicolul la care expun pe un element—repetăm; cu multe și frumoase însușiri de artistă comică.

Iar moș Vernescu a fost admirabil.

Wratislavius

Trenul direct Bucureşti-Chişinău

— Dovada făcută — Cum se călătoreşte. — Situaţia ca acum trei ani. —

Deşi trenul direct Bucureşti-Chişinău circulă numai de trei zile, dovada a fost făcută că prin noile modificări aduse, Iaşul nu mai dispune de un mijloc de comunicaţiune cu Capitala.

Desigur că nu se poate face o invinuire Basarabenilor că utilizează un mijloc de comunicaţiune rapid cu capitala Atâtea interese leagă două în toată lumea viaţa de provincie cu capitala ţărilor.

Se cuvine însă să fie invinuite autorităţile in drept care ori au fost lipsite de spirit de prevedere ori au utilizat şi de astă dată sistemul nesocotirii intereselor Iaşului

*

Cum am spus, Iaşul este lipsit astăzi de un mijloc bun de comunicaţiune cu capitala.

Intr'adevăr, prin faptul că în gara Iaşi aşteaptă o garnitură compusă din câte un vagon de fiecare clasă, cerinţele Iaşului nu sunt satisfăcute.

Să meargă cineva la gară la ora plecării trenului de Bucureşti şi va vedea vagoanele ticsite, acoperişul complect ocupat casi în timpul imediat după armistiţiu.

La trenul de aseară, de pildă, îmbulzeala a fost aşa de extraordinară încât d. inspector administrativ Berariu abia a reuşit să ocupe un loc pe scara vagonului.

In vagonul-lit, era o aşa de mare înghesuială, încât nouă călători au trebuit să meargă în culoar deşi plătiseră pentru locuri.

Va conveni oricine ca o astfel de stare de lucruri constitue un fapt detestabil care nu corespunde de loc proclamaţiilor permanente ale actualilor guvernanţi în ce priveşte normalizarea vieţei.

*

In ce ne priveşte, socotim că nu există decât o soluţie pentru ameliorarea actualei situaţiuni şi anume: un tren direct Chişinău Bucureşti şi altul direct Iaşi-Bucureşti.

Trenul Chişinău Bucureşti, plecând ceva mai devreme din capitala Basarabiei, n'ar avea nevoe să treacă prin gara Iaşi. El ar putea să se îndrepte direct spre Bucureşti prin gara Nicolina, evitând astfel şi cele 35 minute de întârziere din gara Iaşi.

Trenul direct Iaşi Bucureşti având ca plecare ora 8, între aceste două trenuri ar putea fi o distanţă de o oră jumătate până la două. Cu chipul acesta şi Chişinăul şi Iaşul şi staţiile intermediare ar fi admirabil servite.

*

Cetăţenii Iaşului care au primit o nouă lovitură prin felul în care circulă trenul în legătură cu Capitala prin noile modificări aduse, aşteaptă dela aleşii săi în Parlament un gest care să arăte în sfârşit că soarta oraşului nu le este cu desăvârşire indiferentă.

Cetăţenii speră, noi mai puţin. Dar dorinţa noastră este ca noi să ne înşelăm în credinţele noastre şi nu cetăţenii.

Ultimele Informaţiuni

E vorba, că în cursul acestei săptămâni, să se provoace o consfătuire a parlamentarilor ieşeni, pentru un demers comun.

Acest demers ar consista în a se cere Ministrilor, o urgentă soluţionare a situaţiei de la telegraf şi telefon, care aproape nu mai pot funcţiona şi o ameliorare în ceia ce priveşte trenurile pentru Bucureşti.

Piaţa valutară. — *Deşi cursul Paris notează leul 8 centime 40, Bucureşti notează mereu devizele urcate.*

Intr'adevăr, francul francez 12 lei 55, lira engleză 7.40, lira italiană 7 lei 10, coroana cehoslovacă 5 lei 45 dolarul 169.

Marca germană 11 3 | 8, coroana austriacă 0.21 jum, marca polonesă 2 bani 60.

D. Iorga şi palatul administrativ.— *Astă noapte au sosit în localitate d. Neculai Iorga, împreună cu doi profesori francezi. Abia scobiţi din tren, d. Iorga şi oaspeţii, au început vizitarea monumentelor.*

In orele de dimineaţa, au vizitat bisericele Trei Erarhi, Sf. Neculai şi Bărboiu, d. Iorga dînd oaspeţilor toate lămurirele istorice.

*

Pentru a intra in biserica Sf. Neculai, d. Iorga aruncă o privire intristată asupra palatului administrativ şi adresându se celui dintâi ieşan ce din întâmplare îi ieşi in cale,—un profesor, d. Iorga zise:

„—Se ceartă lumea, pentru a trânti guvernele la fie ce şase luni, şi palatul administrativ din a doua capitală a ţărei, continuă a fi un cuib de bâligării".

Aceste zise, d. Iorga, continuă trecu înainte, în îndeplinirea misiunei, pentru care venise în localitate.

Membrii Camerei de comerţ, întruniţi aseară şi-au ales o numeroasă delegaţie, în frunte cu d. N. V. Ştefănie, presidentul Camerei, care să participe la congresul Camerelor de comerţ, ce are loc la Constanţa în cursul săptămânei viitoare.

Consfătuirea funcţionarilor comerciali, ce urma să aibă loc aseară, a fost amânată pentru o dată ce rămâne a se fixa.

Oficiul de închiriere face cunoscut că atunci când se presintă oficiului proprietari de case vechi ce n'au fost închiriate niei odată, care fac oferte condiţionale că înţeleg să şi restrângă locaţia, dacă li se permite închiriarea camerelor ce oferă persoanelor indicate de dânşii oficiului, trebue să accepte asemenea oferte de închiriere.

Această excepţie este nu numai în interesul publicului, dar şi în interesul oficiului, căruia în acest caz i se dă posibilitatea să plaseze persoane, în locuinţe ce nu intră în prevederile legii oficiilor de închiriere de a fi rechiziţionate sau închiriate.

Măsuri în chestia cerşetorilor.— Eri, prefectul de poliţie, în unire cu d. Călciurescu, inspector la Asistenţa socială, au procedat la aplicarea legei pentru stârpirea cerşitului.

S'a făcut o primă razie, reţinându-se 80 persoane, găsite cerşind pe stradă. Ca toţii au fost transportaţi la espiciul Galata, unde s'a făcut un prim triagiu.

Trei zeci cercetori evrei, au fost puşi în libertate, pe garanţia rudelor lor, cari au declarat că îi vor întreţine şi că nu vor mai cerşi.

Alţi două zeci au declarat, că sunt din Basarabia şi că sunt hotă âţi s nu mai cerşi, dar că roagă să fie trimişi în localităţile de unde sunt originari.

Şi această cerere a fost satisfăcută.

In adevăr aseară, toţi au părăsit localitatea, fiind trimişi la arma lor, sub strictă supraveghere a poliţiei.

Rămase 30 de cersetori, care în primul loc au fost îmbăiaţi şi deparazitaţi. Azi ei vor fi judecaţi de către judecătoria de ocol, instanţa ce are a se pronunţa dacă au a fi internaţi, sau lăsaţi liberi.

După aceasta, parte din ei pot munci, vor fi supuşi la o muncă obligatorie, pe un timp determinat, ceilalţi ologi şi orbii vor fi internaţi în diferitele azile ale ministerului Muncei.

Unii dintre aceştia au protestat cu vehemenţă, zicând că consideră cerşitul ca un drept câştigat ce nu li poate fi răpit.

Dl. N. Iorga la Iaşi.— Astă noapte a sosit în oraşul nostru d. N. Iorga, însoţind misiunea ştiinţifică franceză în frunte cu d-nii Gantil şi Bourcard, cu scopul de a vizita monumentele istorice ale Iaşului.

De aci vor pleca la Dorohoi, iar de acolo la Mănăstirea Putna în Bucovina—unde se ştie că Joi se face pelerinajul preaţilor ţărei la Mormântul Voevodului Ştefan cel Mare.

Dejunul de astăzi a fost oferit de Asociaţia Franco-Română „Luteţia" la Traian, iar masa de seară va fi oferită de către Comuna Iaşi

Oaspeţii sunt găzduiţi parte de către d-nii C. N. Ifrim, I. Soarec şi Maior Cezar Dimitriu.

Cetitorii îşi amintesc că în diferite ocaziuni am avizat autorităţile şi în specia presa din Basarabia că un oarecare Stein zis Teişanu n'are nici o legătură cu redacţia ziarului Opinia.

Măsura de precauţiune luată de noi se dovedeşte astăzi justificată.

In adevăr, primim astăzi o scrisoare din partea ziarului „Poşta Basarabei" din Chişinău prin care ni se face cunoscut că individul în chestiune a contractat în calitate de secretar de redacţie un angajament de comunicări de telegrame, primind şi un avans de două mii de lei.

Ziarul „Poşta Basarabiei" a fost victima unei manopere şi-l priveşte modul cum va înţelege să se despăgubească. „Opiniei" repetă încăodată, pentru cunoştinţa tuturor, că individul Stein n'are nici o legătură cu ziarul nostru.

Comitetul „Maxim Gorki" pentru ajutorarea înfometaţilor din Rusia, ne roagă să publicăm următoarele:

Persoanele ce au primit listele de subscripţie şi colectat sume sunt rugate să le trimeată cel mai târziu până la 1 Octomarie.

Totodată înştiinţăm comitetele afiliate să ne trimeată sumele de bani strânse la festivaluri, serbări, conferinţe până la data arătată.

Serviciul Telegrafic

al ziarului „OPINIA"

Răsvrătirea grecească în Tracia

— Trupele ucid ofiţerii.— Valul de revoltă spre Adrianopol. —

Bucureşti,— Din Tracia sosesc ştiri neliniştitoare.

Elementele de trupă greceşti se revoltă şi ucid ofiţerii. Mişcarea de răzvrătire a fost pornită de venizelişti. Ei cer proclamarea Traciei răsăritene ca republică independentă.

Regiunea Kirkilise a fost devastată de soldaţi. Mişcarea revoluţionară se întinde spre Adrianopole.

Există teamă de invazia bandelor bulgare.

TRAGEDIA SMIRNEI

— Ravagiile incendiului — Masacrarea grecilor Bombardarea oraşului — Ameninţarea cu distrugerea —

Bucureşti. — O telegramă din Atena anunţă că ţiraged a Smirnei a pricinuit o adâncă consternare în toată Grecia. Majoritatea ziarelor au au apărut în doliu. Prăvăliile au fost închise două ore, în semn de doliu.

Numeroşi greci şi armeni au fost executaţi sumar. Soldaţi capturaţi au fost decapitaţi sau aruncaţi la mare. Mitropolitul grec Hrisostomos a fost măcelărit împreună cu dragomanul lui. Numeroşi preoţi au fost deasemenea omorâţi. Numărul total al victimelor s'ar ridica la 100,000 oameni.

Două treimi din Smirna au fost distruse de incendiu. Pagubele se ridică la două miliarde şi jumătate franci francezi.

*

Un maior francez a fost trimis la Smirna să ancheteze şi să stabilească de partea cui este vinovăţia. Maiorul s'a reîntors declarând că nu poate stabili dovezile asupra acuzaţiilor ce se aduc

*

Din Constantinopol se telegrafiază că un crucişător grec a bombardat Smirna, pricinuind pagube şi rănind mai multe persoane.

Kemal-Paşa a decis să trimită o notă aliaţilor în care să arate că, dacă grecii nu se astâmpără, Smirna va fi distrusă în 48 ore.

*

Incendiul continuă, iar pe de altă parte bombardarea grecească exasperează populaţia.

O telegramă particulară anunţă că ciocniri sângeroase ar fi avut loc între poliţia turcă şi populaţia grecească S'ar fi făcut uz de arme.

Agitaţii în Bulgaria

— Congresul de la Târnova. — Ciocniri între guvernamentali şi opoziţionişti. — Convocarea Sobraniei. —

Bucureşti.—Ştiri transmise de Agenţia Bulgară arată că un grup de personalităţi politice au plecat din Sofia la un congres organizat la Târnova de blocul opoziţionist. Printre acestea se aflau foştii miniştri Malinof, Teodorof, Danef, Magiarof, etc. In acelaş tren se afla şi actualul ministru Dascalof, căruia i s'a făcut o manifestaţie ostilă. Din pricina aceasta, autorităţile au arestat pe foştii miniştri, dar i-au eliberat îndată.

*

Telegramele particulare anunţă că guvernul şi a trimis partizani la Târnova, organizînd o întrunire paralelă cu congresul opoziţionist. La întrunire au vorbit şi d-nii Popov ministru de război şi Daskalof ministru de interne.

Congresul blocului nu s'a mai putut ţine. Clubul partidului democrat a fost devastat. Trenul cu şefii opoziţiei a fost atacat în gări de către agrarieni.

*

Faţă de agitaţia care domneşte în toată Bulgaria, guvernul a decis convocarea Sobraniei pentru 25 Septembrie.

Agenţi capabili

pentru achiziţii de asigurări de viaţă şi incendiu, găsesc angajament durabil în bune condiţiuni.

A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iaşi.

AGITAŢIA LA CONSTANTINOPOL

— Kemal pregăteşte o surpriză. —

Bucureşti.— Cercurile bine informate anunţă că numeroşi ofiţeri şi soldaţi Kemalişti au pătruns deghizaţi în Constantinopol, Ei agită populaţia şi o îndeamnă la răzvrătire. în vederea loviturei prin surprindere pregătită de Kemal.

De la Consiliul de Miniştri

Incendiarea uzinei. — Alimentarea cu porumb — Prohibirea exportului porcilor.— Problema funcţionarilor.— Incoronarea

Bucureşti. Aseară a avut loc un consiliu de miniştri acasă la d. Ion I Brătianu.

D. general Vaitoianu, ministrul de interne, a făcut o expunere asupra de astrosului incendiu de la uzina electrică.

Nu se mai pot furniza Capitalei decât 600 kilovaţi în loc de 4100. Cu ajutorul motoarelor primăriei şi particulare, in prima săptămână se vor putea da până la 1300 Kv. Imbunătăţirea va urma treptat până la aducerea unui mare motor din Elveţia,

*

Ministrul de interne a fost autorizat să achiziţioneze porumb prin bună învoială şi să-l trimită in regiunile muntoase care duc mare lipsă.

*

Consiliul a aprobat propunerea d lui Sasu pentru prohibirea exportului porcilor.

*

S'a luat apoi in discuţie problema funcţionarilor. Consiliul a hotărât să şi precizeze punctul de vedere printr'un comunicat care va fi publicat astăzi.

*

La urmă, consiliul s'a ocupat de Incoronarea Suveranilor, menţinând data de 15 Octombre pentru începerea solemnităţilor.

Consiliul s'a terminat la ora 8 seara.

De la Liga Naţiunelor

—O conferinţă vamală— Controlul minorităţilor—

Bucureşti.—Consiliul Ligei Naţiunelor a hotărît convocarea unei conferinţe vamale internaţionale, care să aibă loc la Geneva în anul 1923

*

Comisiunea a 3-a a aprobat proectul pentra extinderea acordului din Washington, asupra statelor care nu participaseră la încheerea lui.

*

Comisiunea a 6 a a aprobat propunerea d-lui Benes, privitor la controlul minorităţilor în legătură cu raporturile acestora faţă de autoritatea stat lor respective.

Serbia şi Orientul

Bucureşti.— Ziarul „Le Matin" publicase un interview al ministrului de externe sârb, în care d. Nincici ar fi declarat că Jugoslaria nu se opune la restabilirea frontierei turco europene.

Acesi interview a produs o rea impresie la Belgrad unde domneşte simpatie pentru greci.

O notă din Belgrad arată că cuvintele d lui Nincici n'au fost redate exact şi că Serbia este contra oricăror modificări teritoriale în Balcani.

Anglia şi America pentru admiterea Germaniei în Liga Naţiunelor

Bucureşti.— Lordul Cecil a acordat un interview în care-şi exprimă credinţa că Franţa nu se va mai opune la intrarea Germaniei în Liga Naţiunelor.

Lucrul acesta trebuia să se îndeplinească anul trecut şi s'ar fi evitat astfel multe greutăţi şi neînţelegeri.

Şi Statele Unite sînt pentru admiterea Germaniei în Ligă, făcându-se prin acesta un mare pas spre garantarea păcei.

DOCTOR

Gh. L. Transilvanu

Elev al Profesorului Landouzy din Paris

Boli interne

Consultaţii: 2—5 Strada Nicolae Gane 3, Iaşi

(Pentru lipsiţii de mijloace, Duminică 8—10 gratuit)

Cine doreşte

o geantă bine reparată şi argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate, care garantează o bună execuţie la

Ceasornicăria şi giuvaergeria Mendel Moscovici

Str. Cucu No. 33

Preparator

pentru limba Franceză se caută pentru un copil de 7 ani.

A se adressa la Emanoil Marcovici str. Coza Vodă 18.

DE RECLAMA

EN-GROS şi EN-DETAIL

Ghips alb	Lei	1	kgr.
Ciment Portland Turda	„	2.50	„
Ciment Portland Azuga	„	2 30	„
Var alb Turda	„	1.10	„
Var Hidraulic	„	1.05	„
Cărămizi refractar şcamot			
Carton asfaltat			
Catran Vegetal			
Cocs			
Cărbuni de piatră			

Preţuri reduse

Lupu Stănescu

STR. UZINEI No. 11

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, [illegible]

ATENŢIUNE!

Desfacere de vinuri din viile proprii

VINURI SUPERIOARE

Vânzare cu litrul şi în damigene

Lei 10 litrul vin alb superior şi lei 8 litrul vin roş.

Depozitul în Strada Palat No. 2 in curte, în spatele Farmaciei Enghel.

Se găsesc Sticle de un litru şi Damigene

Se efectuează serviciul şi la domiciliu.

Fată de serviciu

(16—20 ani)

Se cată pentru serviciu uşor de laborator şi plată bună, spre imediată angajare la medic, strada Nicolae Gane No. 3

A se prezenta de la 2—5 p, m.)

„OPINIA“ IN ŢARA

VASLUI

Festival. — Vasluenii, au trăit câte-va ore de înălţare sufletească hărăzite de soc. „Hacoah“ din Iaşi. S la teatrului judeţean în care a avut loc festivalul era neîncăpătoare pentru cei cari au venit să asculte lucruri *frumoase*.

Producţiile sportive au fost executate cu multă dibăcie in special distrgându-se dl. instructor Wartenberg şi Leibovici. Producţiile muzicale au avut deasemenea un mare succes, toate bucăţile fiind frenetic aplaudate. Regretăm mult că suntem nevoiţi a face o constatare tristă. : 2-3 tineri conduşi de ambiţii au înţeles să strice efectul frumos al soc. „Hacoah“ băgând în program cuplete dintr'o revistă străină. Cei cari au cântat cupletele lipsite de spirit au făcut o urâtă impresie asupra publicului. vrând să imite jocul lui Tanase.

„Hacoah“ a lăsat în oraşul nostru o admirabilă impresie, membrii ei dovedind că posedă mult spirit de organizare artistică. Publicul, care a ştiut să deosebească producţiile de talent de acelea „surogate revistice“ a aplaudat entuziast pe reprezentanţii soc. „Hacoah.

C.

BOTOSANI

Dl. Hascal Mendel ne scrie următoarele :

In ziua de 14 Septembrie a. c. brutarul Mendel sin Leib s'a dus la moara Fişer să ia făină cu bonul eliberat de Primărie.

Brutarul intră în cancelaria morii şi se adresă proprietarului l. Fişer spunându-i că a venit să şi ridice făina ce i se cuvine. Mendel sin Leib „vorbea cu îndrăzneală şi aceasta nu i-a plăcut d-lui Fişer. Deaia întrebat dacă nu-i cumva beat. Brutarul i-a răspuns că poate el e beat. Atunci, fără a mai aştepta alte explicaţii, d-l Fiser s'a aruncat asupra lui Mendel sin Leib lovindu-l cu pumnii peste cap, trîntindu l la pământ şi călcându-l în picioare.

In stare gravă, brutarul abia a putut să fie transportat acasă. In timpul cât lucrătorii de la moară l au scos afară din biroul d-lui Fişer, s'a furat brutarului suma de 4000 lei.

CARNETE

cu firmă şi cu numere pentru restaurante şi bereriî se efectuiază cu preţuri e mai reduse la Tip. Goldner Iaşi.

AMERICANI DIN ROMANIA

Intoarceţi-vă acasă pe vapoarele societăţii United States Line şi vă veţi bucura de cel mai desăvârşit confort, cum nu se găseşte astăzi decât în hotelurile de mâna întâi

Vapoarele guvernelor Statelor Unite reprezintă o flotă mare şi toate se distin prin plutire liniştită şi viteză mare. Vapoarele au camere mari, curate, singure sau legate între ele cu uşi, bine ventilate şi o bucătărie neîntrecută ca varietate şi cantitativ.

Preţuri eftine. Pentru modesta sumă de 120 dolari, vă puteţi angaja o cabină pe vapoarele „Prezident Polk“ şi „Prezident Adams“, construite de curând in Ameri a.

Plecari regulate Brema, Cherbourg - New-York cu cele mai mari vapoare de pasageri şi de poştă cu două elice, ari circulă intre Germania şi America.

Adresaţi-vă pentru lista de circulaţie şi planurile vapoarelor la adresa de mai jos !

UNITED STATES LINES

Berlin W. 8 Unter den Linden 1 — Bucureşti Calea Moşilor 51

şi la toate birourile mai importante de călătorie

—Representant General : Norddeutscher Loyd, Brema—

A 150

Specialităţi în articole noi şi moderne

Magazinul General

— Iaşi, Piaţa Unirei —

Aduce la cunoştinţă onoratei sale clientele şi cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Fulouri, Berete, Eşarfe. forme de pălării*, şi garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele şi culori superbe.

Ultima creaţiune de bluze model „JAPAN“ şi multe alte modele, *Jersey uri* troisquart, *mantile. rochii, rochiţe*, costumaşe de băeţi, berete speciale pentru eleve de şcoală şi studente.

Ciorapi, mănuşi, şi toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăşi, formele cele mai noi de gulere tari şi moi. Manşete duble, Ciorapi, batiste; pălării, etc.

preţurile cele mai reduse

Vinul Konya

cu principiile conţinute în *Kola, Coca, Guarana* şi *Cacao* reunite

Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea **anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase,** *de cea mai mare valoare în convalescenţa.*

Biroul de instalaţiuni tehnice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piaţa Unirei)

Instalaţiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încalziri centrale, spălătorii,

etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuţii. Depozit complect asortat cu materiale

PREŢURI REDUSE

VIŢE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iaşi

din 320.000 fire viţe altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Muscat Frotigneau
50.000	„	Produc. Deleva e cu rădăcină
500.000	„	„ fără rădăcină
500.000	„	Port Altoi Rip. P.

Viţele Altoite a 4 lei firul. Producători a 1.50 lei firul, Port-altoi a 300 lei mia. Producătorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietăţile şi calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata jud. Iaşi.

„PHOENIX“

Fabrica de Acid sulfuric şi Produse Chimice S. A.

DIN

BAIA-MARE

livrează prompt :

Acid sulfuric 66 grade Beaumé
Acid pentru acumulatori 22 grade Beaumé
Acid acetic garantat pur 80 grade
Sulfat de cupru 98/ 99%
Sulfat de fer
Sare amară
Sare dg Glauber

Pentru orice informaţiuni, oferte şi mustre a se adresa la :

Banca Moldova Secţia Mărfuri Iaşi

Reprezentanţa Generală pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina.

IDEAL

Noua Fabrică de Bolangerie şi spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala : Str Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea : ciorapi, marchizeturi, jersey de mătasă şi de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.

Atentiune : **Prompt şi preturi modeste**

Banca Moldova Secţia Mărfuri

Cumpără aramă veche curată, orice cantitate.

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iaşilor

Iaşi—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIŞCU

a pus in vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare.

Cereţi pretutindeni

MIŢULIN

cea mai bună pasta de curăţit ghetele albe şi colorate, de pânză, antilopă, etc.

Se află de vânzare la drogherii şi magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iaşi

BLANURI

Vulpi albe, de Alasca, Croise şi Silberfuchs, Biber şi Biberette, Lutru, Pottegris Scongs veritabil şi opozonscongs Nutria, Tibet Kat en. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe şi gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie ataşat la acest magazin primeşte comenzi pentru confecţiuni şi reparaţiuni montează gulere şi manchette şi dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi, etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziţie.

Depozit permanent de **blănuri Confecţionate,** (Guere, Etole, Manşoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEŞTI,** forme şi culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Maga in şi Atelier de Blanarie

Iaşi, Unirei 4 lângă Cinema Sidoli

LICEUL DE BĂEŢI

M. Kogalniceanu

— STR. CAROL 23 —

Liceul este asimilat cu şcoalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an şi nici examen de admitere în clasa I a.

Promovarea elevilor se face conform regulamenelor şcoalelor secundare de profesorii şcoalei după otele obţiute de elevi in cursul anului.

Corpul profesoral e acelaş ca în anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale şcoalelor stat lui.

Inscrierile se fac in fiecare zi de lucru intre 10 12 a. m. la cancelaria Şcoalei Str. Carol 23.

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

Bucureşti, — Str Paris No. 1

Linie regulată şi rapidă birunară

Constanţa direct **New-York**

Cele mai mari transatlantice confortabile de la Constanţa

MEGALI HELas pleacă la 17 Septembrie

King Alexander pleacă la 3 Octombrie

Themistocles pleacă la 18 Octombrie

Constantinoples pleacă la 3 Noembrie

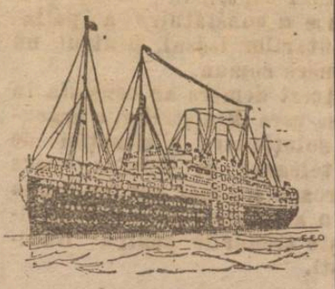

Din portul Constanţa direct New-Yorck

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul inscrieri şi rezervări de cabine pentru pasageri precum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Cosprei şi Pireu,

Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi de indeplinit pentru inscrierea şi primirea singurei vizee americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36|89

Sucursale : Constanţa — Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str Sperantei 28, Brăila Str. Belvedere 1

New Yorck : Agenţia generală M. Galanos et Co Pearl Street 20.

Sobe teracotă culori şi desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din ţară şi străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt şi cu preţurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI

Muzeloi 40

Licitaţie

Se vinde prin licitaţie publică la trib. Iaşi s. III in ziua de 26 Sept. casele din str. Ghica Voda 59 şi 61 pentru eşire din indivizie.

FIRMA

Heinrich Stein

Strada Cuza-Vodă 69 — Palatul Camerei de Comerţ

Notează preţurile pentru transformarea formelor vechi :-

O formă fetru transformată	Lei 65.
O formă numai precălcată	Lei 30
O formă biber transformată	Lei 70
Numai precălcată	Loi 35
O formă cată	85

NOUL SALON

pentru

NUNŢI ŞI BALURI

vis-a-vis de Gimnaziul Ştefan cel Mare, lângă baia Pogor.

Cel mai luxos local construit după cerinţe e higienice, cu aranjament modern. Se poate închiria chiar de astăzi.

Tramvai până la scară.

ANUL AL XVIII-lea No. 4597

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

VINERI 22 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN ...
ȘASE LUNI ...
TREI LUNI ...

REDACȚIA
— IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MĂRZESCU 17 —

Biblioteca Universității Iași

CHEIA ORIENTULUI

Problema stăpânirei Strâmtorilor.— Politica Rusiei. — Interesul României

Toate privirile Statelor sunt îndreptate astăzi spre Constantinopol, spre acea precipitare de conflicte și împrejurări care tind parcă să justifice vorba exagerată de odiniosră că: „Constantinopolul este cheia lumei".

De felul cum se va rezolvi astăzi criza orientală, depinde dacă Europa centrală, răsăriteană și nordică va avea să suporte pentru multă vreme controlul sever al Angliei în relațiunile cu pământul bogat și trezit la viață economică, al Anatoliei, Siriei, Mesopotamiei, Persiei, până la Indii. Și mai mult încă, soluțiunea care se va da astăzi, va stabili dacă riveranii Mării Negre vor putea întreprinde cândva o acțiune proprie—în diverse direcții—fără situațiune de subordonare și chiar împotriva Angliei.

Interesul României, al Rusiei—și al unei Bulgarii fără acces la Marea Egee, este strâns legat de regimul Strâmtorilor. Pe acolo este drumul comod și direct al traficului spre Mediterana, Suez și Gibraltar.

Cu toată ieșirea ei la Baltica, are și Rusia un foarte mare interes la accesul nelmpiedecat al Mediteranei, pe aici fiind calea de respirație a Ukrainei, bazinului Volgei și Caucazului—părțile cele mai binecuvântate ale imensului Stat.

Foarte explicabilă este, așa dar, intervenția Sovietelor în conflictul oriental. Guvernul din Moscova a anunțat oficial că „Rusia nu se va simți legată de nici o hotărâre a puterilor aliate în chestia orientală". Sovietele înțeleg să aibă și ele cuvânt în aranjarea chestiunei și să și asigure dreptul, neîmpiedecat de nimeni, al liberei treceri prin Strâmtori. N'ar fi nici o mirare ca Sovietele să nutrească chiar cucerirea Constantinopolului, ca o continuare a vechei politici rusești pe baza testamentului lui Petru cel Mare. Căci „testamentul acesta este sintetizarea unor adânci nevoi economice ale țărilor rusești, și care imprimă aceleași directive unei Rusii comuniste, ca și unui imperiu țarist.

Amintita notă a Sovietelor subliniază „simpatiile întregului popor rus față de Turcia". Prin aceasta, guvernul din Moscova își trădează soluția lui ca Strâmtorile să rămâe în stăpânire turcească Și de aceia bolșevicii au dat până acum concurs lui Kemal. Fiindcă Rusiei îi convine o Turcie mai slabă la Constantinopol, în loc de o Anglie autoritară și ireductibilă, cu interese proprii care o mână la politica de exclusivitate.

Pentru moment, și interesul României este acelaș: Strâmtorile în mânile malesabile ale unei Turcii slabe. Pericolul rusesc este pentru multă vreme îndepărtat, pe când o stăpânire la cheile mărilor interioare, a unei Anglii ireductibile, constitue o primejdie imediată și cu șanse de eternizare.

Mai târziu, când Rusia va redeveni o mare putere, apăsarea ei spre Constantinopol va întâlni opunerea hotărîtă a marei Britanii. Din lupta de interese a acestor două state formidabile, ar rezulta o garanție pentru noi și menținerea mai departe a libertății Strîmtorilor, în mânile unui stăpânitor slab și fără inițiativă.

Pentru aceasta însă, ar trebui ca Anglia să nu rămâe astăzi la Constantinopol. Și tocmai se pare că englejii nu vor consimți nici la ruptul capului să abandoneze poziția câștigată cu atâta chibzuință și trudă. Lr.

INSEMNARI

DIVERSIUNEA RAZBOIULUI

Cu turcii sau cu englezii? Iată întrebarea care arde buzele tuturor.

Guvernul s'a declarat sentențios pentru libertatea Strîmtorilor. Asta-i lamurit. Dar asemenea libertate se poate avea efectiv cu o stăpânire slabă la Strâmtori, cum ar fi stăpânirea turcească. Pe de alta parte, englezii pretind ei Bosforul și Dardanelele, tot în numele libertății Strîmtorilor. Deci... cu turcii sau cu englezii?

Pentru oligarhicul romîn, *direcția* este indiferentă. Principalul e să avem război.

Desgur.

In sadismul ei crescînd, oligarhia a adoptat sistemul provocărei sau alarmărei numai, pe tema conflictelor din afară, pentru a sustrage atenția maselor de la mizeriile și samavolniciile dinlăuntru.

Guvernul brătienist stă sub groaza răspunderei pentru jaful, teroarea, crimele, scumpetea și mizeria care au urmat pe urma unei conduceri rele și nerușinate; guvernul se clatină sub amenințarea grevei funcționarilor publici.

Pentru a scăpa de răspundere, pentru a scăpa de grevă, guvernul ar oferi țărei marțialitatea unui război în afară. Indiferent cu cine și în ce direcție, dar război să fie.

Iată pentru ce avem dreptul să credem că, îndată ce s'ar oferi prilejul, guvernul Brătienilor ne-ar pune să încălecăm Balcanii până la Strîmtori... Numai așe, ca diversiune...

RENOVATUS

ȚĂRĂNIȘTII ȘI INCORONAREA

- Motărârea de neparticipare -

Partidul țărănist n'a ținut samă de sfaturile d-lui M. Cantacusino care îndemna tuturor la o atitudine moderată și împăciuitoare în chestia încoronării. Comitetul executiv țărănist a hotărât neparticiparea la serbările încoronării.

*

Nu știm în ce măsură trebue să vedem în această hotărâre o urmare a modului vitreg cum a fost tratat partidul țărănist de Palat. Desigur, partidele politice casi indivisi, nu pot fi presupuse că știu și să obiectiveze până într'atât încât și se ridice deasupra resentimentelor morale provocate de nedreptăți și maltratări.

Nu mai puțin presupunem, că partipul țărănist, condus de oameni de argumente, a avut puternice motive, de a lua o astfel de importantă hotărâre și că în curând vom cunoaște bazele rezoluției luate.

Oricum, hotărârea de eri înseamnă două lucruri:

1) Țărăniștii rămân ireductibil, și văd în faptul încoronărei o operă de partid.

2) Tendința tot mai pronunțată spre constituirea unui front unic anti-guvernamental, în tovărășia partidului național din Ardeal.

Acest din urmă fapt este desigur cel mai important, ori-cât măsura de abținere este de natură să impresioneze prin faptul că un atât de puternic partid a socotit cu cale să adopte o astfel de atitudine.

Citiți în pag. III-a ultimele știri telegrafice și telefonice.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Comemorarea unui poet. — *La 9 Sept. s'a comemorat în toată Cehoslovacia a zecea aniversare a morței marelui poet ceh Iaroslav Vrchlicky (numele adevărat Emil Frida). Cu acest prilej s'a pus o placă comemorativă la casa din Luny unde poetul s'a născut în anul 1853.*

*

Ieparașul ca mijloc de protegiure în contra malariei. — *După cum știm, malaria o transmite țânțarul, care înțepând omul îi dă odată cu sugerea sângelui și microbul boalei.*

După cercetările făcute și comunicate de către o revistă franceză de științi naturale, aflăm că s'a observat, că țânțarii au o predilecție deosebită pentru iepurașul de casă. (mosc.)

In grajdurile iepurașilor (în provincia Provence) s'au găsit roiuri întregi din acești țânțari primejdioși, unde stau în permanență și menajează astfel, oamenii.

PROBLEMA ORIENTULUI

Gravele complicațiuni survenite

— Dezacordul franco-englez. — Nouile fapte ce s'au produs. — Punctul de vedere englez. — Rusia intervine. — Ce va face Franța. —

Situațiunea în orient se agravează din ce în ce mai mult, cum la timp noi am prevăzut'o. Dar forma sub care se presintă această situațiune se schimbă la fie care 24 ore,

Alaltăeri Italia ca și Franța erau absolut hotărâte pentru a lasa strîmtorile ca și Constantinopolul în mâna Turciei. Substratul acestei hotărîri se înțelege de la sine. Cu Turcia la strîmtori vom avea asigurata libertatea trecerei cel puțin pentru moment. Când cheia strâmtori or însă va fi în mîna Angliei, trecerea strîmtorilor va fi lăsată liberă numai acelora, care nu vor deranja interesele economice în politice a Angliei și înțmăsura în care această trecere nu va tulbura marile faterese a Angliei.

*

Nouile fapte survenite pot fi concretizate în formula următoare;

Franța a declarat formal Angliei că dânsa nu poate da sprijin grecilor contra turcilor. Or cine înțelege fineța enfemismului d lui Poincaré, căci e cusută cu ață albă.

Alternativa nu e instalarea grecilor sau a turcilor la Constantinopole și la strâmtori.

Alternativa formală este între instalarea aliaților sau a turcilor la strîmtori, iar alternativa reală este între instalarea puternicei Anglii în numele firmei aliaților cu făgăduiala libertăței strâmtorilor dar cu probabilitatea sugrumărei libertăței și între instalarea slabei Turcii sub protecțiunea Franței.

Dar nu suntem numai în fața declarațiunei Franței, ci și în fața sprijinirei acesteia de Italia care a propus Angliei, ca și Franța să'și retragă cu toții trupele dela strâmtori și Constantinopole. Franța a început executarea planului său. Ea își retrage trupele de pe ambele țărmuri, lăsând libertate completă de acțiune lui Kemal-Paşa.

*

Rămâne deci Anglia singură în fața lui Kemal.

Fapte ulterioare au schimbat și mai mult situația. Sovietele au decis formal mobilizarea armatelor și a flotei Mării Negre, pentru a ajuta pe Kemal, aliatul său să se instaleze la strâmtori.

Franța care a tratat cu o mare îndărătnicie dușmănească Sovietele nu va putea să nu ție socoteală de faptul că la strâmtori se instalează nu numai slaba Turcie ci și aliata sa Rusia sovietică. Dânsa nu prevăzuse acest fapt când și-a fixat atitudinea. Și o va schimba acum? Probabil că nu, pentru că d. Poincare este fixat de vederea marelui cerc roș care este Anglia. Vederea acestui roș determină în d. Poincare toate acțiunile și reacțiunile. Chiar Germania și reparațiunile au trecut pentru d. Poincaré în subretină, rămânându-i pe retină numai Anglia.

*

Anglia ne a invitat să mergem cu forța armata la Constantinopole. Franța ne va invita să stăm liniștiți, să nu ne amestecăm pentru Greci. Pe cine vom asculta?

Cine e în stare să ne garanteze libertatea strâmtorilor? Cine va fi în măsură să-și să ție angajamentele către noi? Turcia cu Sovietele sau Anglia?

Iata o problemă capitală pentru guvern. De o camdată guvernul nostru a hotărât să trimeată de urgență un delegat la Varșovia, unde în ziua de 22 Septembrie începe conferința între Soviete și toate țările limitrofe, pentru a încheia un tratat de neagresiune permanentă, căreia îi va urma demobilizarea și liberarea Nistrului de către Noi.

Facem numai curte Sovietelor sau le vom recunoaște și ne vom înțelege? Vom ști în câte va zile.

Mare incendiu în Capitală

— Distrugerea unui depozit de alimente. —

București. — Un mare incendiu s'a produs aseară la ora 9 în marginea Capitalei, spre cătunul Mărcuța.

Focul a cuprins clădirea d lui C. Velciu și depozitul de legume și fân din jur. Din cauza vântului, limbile de foc faceau repezi ravagii, distrugând totul.

In afară de corpul clădirei, au ars două vagoane cenușă, 6 vagoane fân și o mare cantitate de legume în valoare de aproape un milion lei.

Câteva motoare de benzină aflate în apropiere, au putut fi salvate, grație energiei posturilor de pompieri.

Conferința parlamentară internațională a comerțului

A opta sesiune a Conferinței Parlamentare Internaționale a comerțului a avut loc de curând la Paris, în localul Senatului. Au luat parte douăzeci și patru de Parlamente; douăzeci și patru de guverne și-au trimes reprezentanți oficiali pentru a asista la desbaterile atât de interesante la care luau parte specialiștii de seamă.

Iată hotărârile votate de conferință în unanimitate

Schimbul. Conferința internațională a comerțului care cere Guvernele să nu mai facă noi emisiuni de hârtie-moneda, pentru preîntâmpinarea nevoilor publice, ci să-și măsoare cheltuelile după veniturile normale ale bugetului.

Politica economică a tuturor statelor să se îndrepte spre orânduirea unui regim vamal stabil și încheierea de convenții comerciale pe termen îndelungat.

Titlurile reprezentând creanța asupra reparațiunilor să fie declarate negociabile pe un cât mai mare număr de piețe și să se înlesnească cât mai mult negocierea acestor titluri.

Se impune ca la Conferința Băncilor de emisiune ce va avea loc în curând la Londra, să fie reprezentate și ministerele de Finanțe ale Statelor.

Internaționalizarea legislației relative la faliment. Conferința internațională a comerțului crede că în toate țările civilizate, direct interesate în comerțul internațional, trebue să se stabilească o înțelegere care să ducă la resolvirea conflictelor în materie de faliment. Pentru aceasta conferința alcătuește o comisiune care să prepare un ante-proect de convenție internațională asupra universalității falimentului și a efectelor sale în toate țările contractante.

Libertatea transporturilor fluviale. Având în vedere că un fluviu trece prin teritoriile mai multor State, aceasta dă fluviului un caracter internațional. Libertatea absolută de navigație în orice timp și pe tot parcursul unui asemenea fluviu trebue să fie asigurată tuturor Statelor riverane interesate și trebue interzis fiecăreia din ele să împiedice direct sau indirect liberul exercițiu al celorlalte. Convenții internaționale urmează să determine și să precizeze exercițiul drepturilor respective astfel reconosc ute.

Incetarea intervențiunii guvernului. Conferința internă a comerțului este de părere că orice intervenție din partea guvernului cu privire la comerț ar trebui să înceteze.

Nu se pot îndrepta fluctuațiile schimbului și stagnarea comerțului internațional decât printr'o redeschidere generală a muncii productive, unită cu o economie națională și individuală.

Situația s'ar îmbunătăți în mod

(Continuarea în pagina II-a)

RASFOIND REVISTELE

— Politica partidului național. — O făgăduință culturală. — Apropierea românilor și ungurilor din România. — Publicații apărute. —

In „*Ideea Europeană*" No. 101 din 10—17 Sept. d. C. Rădulescu-Motru publică o limpede și judicioasă privire asupra situației politice interne.

„Sunt aproape patru luni—spune d. Motru—decând am avut cinstea să atrag atenția d-lui președinte al comitetului partidului național ardelean, că procedarea sa de a adresa memorii M. S. Regelui, în scopul de a schimba politica țărei, a fost, pentru toți observatorii imparțiali ai vremii, o mare desamăgire. Noi așteptam să vedem partidul național cu alte obiceiuri; așteptam de la el programe de activitate sănătoasă și fapte mari. De protestări de ocazie și memorii către Rege, vorbeam: sunt mai sătui! Ziarele partidului, pe un ton mai nervos, ne-au răspuns că în curând se vor vedea programele și faptele mari. Vara a trecut și făgăduiala a rămas tot făgăduială. Ceva mai trist, în loc de programe și fapte mari, ni se anunță un nou memoriu".

Mai departe, d. Motru cere de la ardeleni o acțiune repede și hotărâtă pentru înlăturarea fanariotismului din rândul mijloacelor prin care partidele politice să vie la cârma statului.

Dacă noi, ceștia din regat, suntem înfeți de politicianismul bizantin, avem frații sănătoși din Ardeal care să ne dea sânge curat. Multe soluții în acest sens au fost propuse... „Ori-ce soluție este bună. Singura care este rea este negarea ori și cărei soluțiuni—și aceasta mi se pare a fi implicată tocmai în atitudinea partidului național".

D' Motru cere ardelenilor... „pentru prima oară, un atac curagios împotriva bizantinismului".

*

„*Gândul Nostru*", modesta revistă ieșană, a reapărut după vacanță (No. 15, Sept.), plină de nădejdi și cu următoarea făgăduință, care angajează la prea mult:

„Forțe noui, vor adăoga paginilor de artă și literatură de până acum, pagini de obiectivă critică socială, filosofie și drept. Vom arunca tuturor celor însetați de lumină, frumos și adevăr, truda ceasurilor noastre de muncă, de visuri și de nădejdi în izbânda sufletului și culturei neamului românesc. Umili soldați ai sufletului acestui neam, știm că numai punând cinste, inimă și bună credință în sorisul nostru, drumurile ce bătătorim vor întâlni drumul victoriilor literaturei românești de mâne".

In acest număr, o poezie de o admirabilă impresionare „Din ștaba tristă", a d-lor D. Nanu și Sandu Teleajan, în colaborare. Bucăți apreciabil, în proză și versuri de d-nii St. Braboescu, Gh. Vlădescu, V. Corbasca, Al. Iacobescu, V. Păunescu etc.

*

„*Cele Trei Crișuri*" utila revistă culturală din Oradea-Mare, a întreprins o anchetă printre intelectualii maghiari din Ardeal, în baza întrebărilor: 1) Este posibilă o apropiere sinceră între romînii și ungurii din Romînia? și 2) Dacă este, pe ce tărâm? politic, economic sau cultural?

In No. 12 Iulie August, revista publică răspunsurile d-lor Dr. Karacsonyi Ianos, unul din cei mai de seamă istorici unguri, și baronul Iosika Samuel, președintele „Uniunei maghiare" din Ardeal.

Dr. Karacsonyi răspunde:

„Dacă romînii și ungurii s'ar apropia cu iubire creștinească și libertatea constituției statului, ar fi destul de posibilă o apropiere și colaborare, căci după părerea mea, bunul Dumnezeu a lăsat ca două națiuni să aibă nevoe una de alta—Insă dacă românii vor guverna și mai departe, tot ca în acești trei ani tristi, cu absolutismul rusesc și violenia grecească, desigur că nu va putea fi vorba nici-odată de vre o apropiere".

Baronul Iosika a răspuns:

„Când s'a înființat în Cluj partidul maghiar, am primit în unanimitate acea declarație a d-lui dr. Pal Arpad, că este necondiționat necesară o viață pașnică între naționalitățile din Ardeal, pentru prosperitatea țării.

„Referitor la o a doua întrebare, numai așa o văd posibilă, dacă hotărârile aduse în 1918 la „Alba-Iulia vor fi menținute în vigoare".

Revista mai cuprinde literatură de N. Batzaria, G. Tutoveanu, Zaharia Bârsan, pagini din și despre B. P. Hajdeu, numeroase lămuriri asupra vieței literare și artistice de la noi etc.

*

Au mai apărut:

„*Roma*", revistă de cultură italiană (An. II, No. 9), director Ramiro Ortiz.

Buletinul Camerei de comerț și industrie și al Bursei din Iași, No. 8-9, Aug.—Sept.

Situația la Smirna

București. — Incendiul din Smirna a fost stâns.

Se continuă cu opera de ajutorare a sinistraților.

Cereţi Becuri „Philips"

Se găsesc de vânzare la toţi depozitarii de becuri electrice

Cinema Elisabeta

Astăzi Marti 19 Septembrie
ZILNIC 2 MATINEURI
Incomparabilul succes francez
12 EPISOADE 12

PARISETTE

Nemuritor cinema-roman de marele autor Francez **Louis Feuillade** autorul celebrelor filme **Judex, Tih-Min, Copiii Prigoniţi, Orfana. PARISETTE** este jucat cu toţi artiştii din sus-zisele filme in fruntea simpatica vedetă **Saudra Milovanof** şi comicul **Biscot**

Programul este complectat cu cel mai nou Caumont Journal. In pauza mare de cinema debutul celebrului **Trio Mihailescu** cu concursul d-rei **Nina Mihailovschi** de la opera rusă din Moscova

CINEMA MODERN

Astăzi **Mercuri 20 Septembrie** la 3, 5 jum. şi seara 9 jum.

Prima viziune NOU!

Adaos la program ZIGOTO OCNAŞ 2 acte

FRANCESCA BERTINI apare in

Madelleine FERRAT

Grandioasă capo-d'operă in 7 acte după eminentul scriitor **Emile Zola** Cel mai nou film u Francescă Bertini.

Este ultima şi cea mai perfectă creaţiune ei inainte de a părăsi teatrul.

Teatrul-Cinema SIDOLI

Miercuri 20 Septembrie zilnic 1 matineu la ora 5 şi trei sferturi şi seara la 9 jum. Nou — Pentru prima oară in oraşul nostru

Inscenarea grandioasă a faimosului roman — Opera complectă **6 mari acte 6**

Entre l'Amour et le Crime sau Lordul apaş

Cea mai reuşită inscenare cinematografică care s'a putut realiza până in prezent. Ansamblul artiştilor din celebrele filme care au repurtat succese mari in oraşul nostru: Fata din Picadili, Printesa Demidoff, Tahia, etc. Cu toată scumpetea filmului preţurile aceleaşi In programul viitor celebrul HARY PIEL intr'o superbă creaţie

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin in dentistică şi boli de gură

Iaşi, Str. Lăpuşneanu 32

Consult. 9—12, 3—6

S'A REDESCHIS

Cabinetul Dentar

al D-nei Dr.

Ol. Ciudin Niculcea

Onor. Clientelă e anunţată că se efectuiază după metodele cele mai noi orice lucrări referitoare la arta dentară. Extrageri de dinţi şi măsele fără durere.

Consult. 9—12 şi dela 2—6 Str. Carol 41 vis-a-vis de Universitate.

De vânzare

Imobilul din Iaşi, Str. Palatului 60, numeroase încăperi, 2681 m. p. se vinde prin *supralicitaţie* pentru eşire din indiviziu e de tribunalul Iaşi, secţia 3-a la 22 Septembrie c.

Adjudecat 150.000 lei.

Banca „Uniunea Română"

Societate Anonimă
Sediul Central—IAŞI
Sucursale: Bălţi, Chişinău, Reni, Chilia-Nouă
Capital Lei 15,000,000

Consiliul de Administraţie al Băncei „Uniunea Română" în şedinţa din 31 August 1922, a hotărât chemarea vărsământului II în valoare de lei 250 de fiecare acţiune subscrisă la emisiunea II-a.

Efectuarea vărămintelor va vea loc între 15—30 Septembrie 1922 inclusiv, la sediul Băncei „Uniunea Română" din Iaşi, str. Lăpuşneann 40, unde se vor prezinta spre vizare certificatele provizorii.

Pentru vărsămintele efectuate după 30 Septembrie 1922 se va percepe 12 la sută dobânzi de întârziere.

Consiliul de Administraţie

Reintors din vilegiatură

s'a redeschis

Cabinetul dentar

Medic dentist

H. D. MOLDVAN-GRUNBERG

Str. Ştefan cel Mare No. 3

Cassa Kiesser

Consultaţi 9—12 şi 3—6

real dacă fiecare naţiune ar consimţi să facă sforţările cele mai energice pentru a echilibra veniturile cu cheltuelile, pentru a limita inflaţia circulaţiei fiduciare şi a se opri de a mai imprima hârtie-monedă,

Comerţul de export. Conferinţe cere ca Statele să nu recurgă la măsuri speciale de apărare împotriva concurenţei ţărilor cu schimb depreciat decât când, din faptul unei deosebiri între valoarea internă şi valoarea externă a monedei acestor ţări, deprecierea schimbului apare în adevăr ca o primă de export; în asemenea cazuri, măsurile trebue să constee în supratexe *ad valorem* bazate pe deosebirea în chestiune.

Alăturarea la Societatea Naţiunilor. Conferinţă parlamentară intern. a comerţului îşi exprimă speranţa că Societatea Naţiunilor va recunoaşte Institutul Internaţional de Comerţ ca secţiunea sa de documentare comercială, lăsând în acelaşi timp întreaga autonomie acestui organism, principiu şi izvor de îndrumări fericite.

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri şi seara briliantul şi incomparabilul succes francez PARISETTE 12 episoade cel mai mare Cinema roman de marele autor francez Louis Feuillade cu toţi artiştii din filmele Judex, Tih-Min, Copii Prigoniţi, Orfana în rol principal Sandra Milovanoff şi simpaticul comic Biscot.

In pauza mare de cinema debutează cu mare succes celebrii echilibrişti comici *Trio Mihailescu*, cu concursul celebrei dansatoare de la opera imperială din Moscova D-ra *Nina Mihailovschi*.

— **D-na Lilly Borbely**, primadonă şi dansatoare la Teatrul Regal din Budapesta, va apare pe scena Teatrului Sidoli în pauzele Cinematografului la matineul II ora 5 trei sferturi şi seara la 9 jum. în următoarele dansuri.

1) Vals clasic.
2) Dans românesc.
3) Dans englezesc.
4) Dans comic.

Atragem atenţiunea că această artistă e Româncă născută în Giurgiu.

Mişcarea Meseriaşilor din Iaşi

O cerere a meseriaşilor evrei

Sâmbătă 16 Septembrie orele 5 a avut loc o mare întrunire în sala de şedinţe a Camerei de Comerţ din localitate, convocată de organizaţie „Dreptatea". Sala era arhi-plină de meseriaşi—patroni şi lucrătorii.

După propunerea D-lui David Finkelştein, adunarea aclamă de preşedinte al adunărei pe Dl. Ştefăniu, preşedintele Camerei de Comerţ.

D-sa mulţumeşte pentru onoarea ce-i se face şi arată că încă în 1921, D-sa într'un memoriu adresat Ministerului, a cerut modificarea legei repausului duminical, introducându-se sistemul rotativ; promite a da tot concursul meseriaşilor evrei în lupta ce facem azi pentru a li se respecta ziua de Sâmbătă.

Dl. Avocat M. Gherner, invitat de organizaţia „Dreptatea" pentru a lua cuvântul la această întrunire, face istoricul legei repausului duminical, arată economia acestei legi şi scopul pentru care ea a fost făurită, şi anume: dintr'un scop uman, un scop social şi evident s'a ales ziua de sărbătoare, duminica,. — Ori pentru meseriaşii evrei, această lege îi pune pe un picior de inferioritate, ei fiind siliţi a respecta două zile pe săptămână, adică Sâmbătă şi Duminică. Dar această lege, azi aşa cum e făurită, dăunează şi economiei generale a ţării tocmai, azi când se cere o intensificare de muncă pentru refacere. Pe când în Germania, orele de lucru s'au mărit la 10 ore, la noi un milion şi ceva de cetăţeni sunt siliţi să nu lucreze două zile pe săptămână, nemai vorbind de mulţimea sărbătorilor.— Dl. Gherner, continuând, arată mijloacele de luptă prin care meseriaşii evrei vor putea izbuti în dreapta lor cerere.

Dl. Weintraub, arată greutatea prin care meseriaşul evreu trebue să treacă pentru a isbuti să înlăture efectele repausului duminical trebuind să muncească toată noaptea de sâmbătă spre duminică, pentru a şi putea agonisi traiul

Dl. Carol Drimer spune cum că la votarea acestei legi Dl. Disescu a protestat că evrei sunt siliţi de a respecta 2 zile pe săptămână.

Dl. Moses Duff, arată efectele dezastruoase ale legii repauzului duminical, prin faptul că în zi de sâmbătă, singura zi când meseriaşul evreu se poate deda unei meditaţiuni, unui moment când se poate şi el pătrunde de frumuseţile cărţilor sfinte, este silit a lucra pentru a putea respecta duminică şi spune că ori ce om cinstit şi democrat din această ţară va fi alăturea de mişcarea începută de organizaţia „Dreptatea".

Dl. Dr. Weisselberg, arată din punct de vedere economic social cât de nedreaptă este legea repausului duminical pentru evrei.

După aceste cuvântări se votează o moţiune prin care se cere modificarea legei în sensul ca evreii să poată repausa sâmbătă.

Informaţii

x Intrucât maşinile noastre actuale nu mai pot face faţă tirajului ziarului, administraţia **„Opiniei"** *s'a pus în legătură cu* **„Maschinenfabrik Ausgsburg Nürberg. A. G."** *in vederea furnizării unei rotative şi stereotipie.*

Sperăm că în cel mai scurt timp maşinile acestea vor fi instalate şi „Opinia" va putea beneficia astfel de mai bune condiţiuni tehnice de apariţie.

x *Pentru direcţiunea uzinei electrice.*— Un corespondent ocazional ne scrie:

Mai acum câtva timp direcţiunea uzinei electrice anunţă că va opri curentul în diferite sectoare din oraş pe timp de 3 zile de fiecare sector. Direcţia anunţa că aceste întreruperi de curent se fac pentru a se curăţi şi repara motoarele în vederea sezonului de iarnă. Iar spuneam atunci că bine face direcţia vrând să asigure buna funcţionare a luminei în timpul iernei. Au trecut cele 3 zile de lipsă a luminei şi în cele din urmă în unele sectoare.., „lumină s'a făcut". Zic: deacum vom avea lumină toată iarna". Dar lumina a fost de scurtă durată. Lumina a mai fost întreruptă aceste două zile pe timp de 5 (cinci) zile. Acoi iar pe 3 zile şi astăzi 19 Septembrie iar nu-i lumină pe câteva sectoare.

Toate străzile mărginaşe sunt lipsite de lumină. Am început a mă îngrija. Oare vom avea lumina pentru iarnă, dacă acum, când reparaţiile sunt proaspete, lumina se întrerupe mereu?! Ar fi bine dacă direcţia uzinei ar da un comunicat. Să ştie locuitorii să-şi pregătească lămpi pentru iarnă şi Comuna să instaleze felinarele cum „a fost odată".

❑ Sâmbătă 23 Septembrie, orele 9 seara, va avea loc frumoasa serbare culturală, în localul şcoalei primare „Principesa Maria" din Sărărie.

Programul bogat va distra şi pe copii, şi pe tineri şi pe bătrâni.

Concursul artistic este dat de elevii Liceul Naţional, care s'au distins la producţia de anul trecut a Liceului.

Nici un ieşan să nu lipsească de la această serbare al cărei venit e destinat unei biblioteci în cartierul Ţicău din Iaşi,

❑ Aseară a avut loc la restaurantul Traian o masă oferită de comună în onoarea d-lui Iorgă şi a celor doi profesori francezi, care au vizitat eri Iaşul.

Au luat parte 21 de invitaţi. Din partea comunei a luat parte d. Diacovescu.

Nu s'au ţinut discursuri.

※ Mâine are loc solemnitatea inaugurărei cartierului ceferist de la Nicolina.

Se aştepta sosirea în localitate a d-lui general Moşoiu, ministrul comunicaţiilor şi Tancred Constantinescu, directorul general al căilor ferate.

※ *Pentru o fetiţă orfană.* — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetiţe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Totalul de ieri 1753 lei

Au mai subscris:

D-ra Em. N. Ionescu	20 lei
I. M. Kunovici	20 „
Ionel Frühing consiliar Comunal	20 „
Anton Măcărescu student	10 „
D-na Betty Şmilovici	20 „
Total	1843 lei

Subscripţia continuă.

Comitetul „Maxim Gorki" pentru ajutorarea înfometaţilor din Rusia, ne roagă să publicăm următoarele:

Persoanele ce au primit listele de subscripţie şi colectat sume sunt rugate să le trimeată cel mai târziu până la 1 Octomvrie.

Totodată înştiinţăm comitetele afiliate să ne trimeată sumele de bani strânse la festivaluri, serbări, conferinţe până la data a-scrisă.

❑ Azi s'a dat rezultatul examenului ţinut la prefectura de judeţ, pentru şcoala de notari din Argeş.

Au reuşit d-nii Mihai J. Gherman, Neculai Silionescu, Dimitrie D. Popovici, A. Anei D. Ioan şi Mihai Burus.

❑ Eri după amează a încetat subit din viaţă Moise Aron comerciant din strada Vasile Lupu.

Aseară un automobil s'a ciocnit cu o trăsură, în strada Lăpuşneanu.

Ambele vehicule au suferit stricăciuni.

❑ Sergentul Gh. Vasile, din strada Cuza, a depus la Prefectura de poliţie 449 lei găsiţi de d-sa în stradă.

❑ In cerc intim, strict familiar, s'a celebrat Sâmbătă căsătoria religioasă a d-rei Hortense Marcovici, distinsa fiică a d-nei şi d-lui arhitect Marvici, cu d. inginer Morice Gerstel, din Bucureşti.

Toate felicitările noastre familiei şi tinerilor însurăţei.

IN CURAND

MACABEII

ECOURI

— *Libraria Universală* M. H. Schoenfeld strada Cuza Vodă 52 (vis-a-vis de Palatul Braunstein) vinde cu preţuri ce desfid orice concurenţă *Cărţi de şcoală, caete veline, blocuri desemn, peniţe.* precum şi orice fel de *rechizite şcolare.*

Vizitaţi spre a vă convinge.

— *„Intercontinentala"*, Societate pe acţiuni pentru transport şi expediţie,— foastă S. et W. Hoffmann — aduce la cunoştinţ celor interesaţi, că filiala sa din Berlin N. W. Vl. Karlstrasse 5 a, expediază în fie ce săptămână câteva vagoane colective spre Cernăuţi respectiv Moldova.

Se primesc transporturi de Colete pentru încărcare în asemenea vagoane în condiţiunile cele mai culante.

Informaţii sau la Intercontinentala Cernăuţi. Herrengasse (strada Ianca Flondor 31) sau la Intercontinentala Bucureşti Bulevardul Academiei No. 4.

— *Inscrierile la şcoala „CULTURA" continuă în fiecare zi între orele 9—12 şi 3—5 d. a. până a 25 Septembrie când vor începe cursurile.*

— Deliciosul oţet din vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurenţa" magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— Nu cumpăraţi *Cărţi de şcoală* şi rechizite până nu vizitaţi *Libraria Universală*, str. Cuza Vodă 52, (Vis a vis de Palatul Braunştein care vinde ori-ce obiect cu rabat.

„Academia Populară de Muzică" din Iaşi

Autorizată de Ministerul Artelor, va lua fiinţă pe ziua de 1. Octombrie a. c., când, sub îngrijirea d-lui Const. I. Baciu, profesor de muzică la şcoala normală „V. Lupu", îşi va deschide cursurile la şcoala primară de băeţi „Gh. Asachi" str. Negruzzi.

Se vor preda: Teoria şi solfegiu, Armonia, Istoria Muzicii, Psichologia şi Petagogia, Orchestraţie (curs complimentar), Piano, (pentru incepători şi curs complimentar obligatoric).

Ansamblul coral şi Lecţiuni pedagogice

Profesori dela stat şi programa conservatorului.

Inscrierile si informaţiunile la Magazinul de muzică „Braşcu".

P.S.—Persoanele cu glas doritoare a cânta în corul şcolii pot cere inscrierea numai pentru cor, în care caz vor fi scutite de orice taxă, cu singura obligaţiune a lua parte la un curs complimentar de teorie şi solfegiu.

ULTIME INFORMATIUNI

Pînă şi cei mai impasibili şi blazaţi dintre locuitorii Iaşului au început să piardă răbdarea, faţă de felul vitreg în care este tratat, şi de diriguirea actuală, cea de a doua capitală a ţărei.

Nimic, dar absolut nimic din cea ce este absolut necesar şi din ceea ce s'a promis formal Iaşului, nu se aduce la îndeplinire. Regimul de colonie este menţinut.

Interesează puţin dacă aceasta se datoreşte concepţiilor unilaterale ale d-lui Vintilă Brăteanu, care se menţine pe terenul strict al economiilor cu ori-ce preţ, chiar dacă prin aceasta se aduce atingere intereselor vitale ale oraşului nostru.

Importă iarăş puţin dacă multe din suferinţele actuale şi altele care ne aşteaptă pentru cursul iernei, sunt datorite manevrelor oculte ale d-lui general Vaitoianu, ministru de interne, care, în scop de ricoşa, aduce mereu grave lovituri Iaşului.

Ceea ce importă este faptul marelor neajunsuri pe care suferim şi puţina probabilitate ca aleşii Iaşului să-şi facă datoria.

De cît un lucru. Ieşenii nu trebuie să stea impasibili. De se vor mişca ei, vor trebui în cele din urmă să intre în acţiune şi reprezentanţii lor în parlament.

Se impune ca ei să şi facă în primul loc datoria lor de cetăţeni, preocupaţi de buna stare a oraşului şi îi aşteptam la lucru.

Nu se va găsi un grup de oameni care să se cinstească cu o agitaţie intru salvarea Iaşului primejduit!

❑ Piaţa valutară.— *Leul continuă scăderea la Paris. Pe ziua de ieri el a notat 7 centime 90.*

Cu toată scăderea leului devizele Bucureşti marchează însemnate scăderi. Faptul se explică prin aceia că francul francul francez a scăzut simţitor faţă de lira engleză şi dolarul.

Iată acum şi devizele în chestiune:

Francul francez 12 lei 45, lira engleză 7.30, lira italiană 7 lei coroana cehoslovacă 5 lei 35, dolarul 165.

Marca germană 11 1 | 4, coroana austriacă 0.22 jum, marca poloneză 2 bani 30.

❑ *D. Codreanu, directorul regiunei c. f. r. din Basarabia, a înaintat direcţiei generale c. f. r. un protest împotriva măsurei luate de serviciul de mişcare din localitate, de a se detaşa 3 vagoane din garnitura trenului direct Chişinău-Bucureşti.*

D, Codreanu arată, că este o perturbare zădarnică, care nu foloseşte Iaşului şi obijdueşte pe călătorii din Basarabia.

La rândul d-sale d. Scripcă, şeful gărei din localitaie, a adresat direcţiei regionale un raport, prin care arată, greutăţile ce întâmpină cu reţinerea unei părţi din garnitura acestui tren, din lipsa de linii de manevrare şi a diferitelor trenuri ce sosesc în acest timp.

Ambele aceste proteste, sunt în perfect acord, cu cele arătate eri de „Opinia", şi cererea noastră, de a se pune capăt acestei intolerabile stări de lucruri, prin înfiinţarea unui al doilea tren accelerat Iaşi-Bucureşti.

❑ *Siguranţa generală a adoptat un sistem, care consistă în a reţinea lucrări venite din alte oraşe luni de zile, fără a le rezolva.*

In special paşapoartele pentru America, nu se mai pot elibera. Pentru orice cerere, are a se pronunţa siguranţa generală, care nu se mai pronunţă.

Sunt în Iaşi, persoane, care primind din America toate actele cerute şi legalizate de guvernul american, şi-au vândut în Iaşi tot avutul lor, şi totuşi nu pot pleca, din cauza incuriei siguranţei generale.

Sunt alte persoane, care şi au cheltuit ultimul ban în Bucureşti, şi s'au înapoiat neputând obţine, ca cei dela siguranţa generală să-şi facă datoria.

Şi aceasta continuă, după cum spuneam mai sus, de luni de zile.

ŞEDINŢA COMISIEI INTERIMARE

—Diferite chestiuni rezolvite—

Aseară, membrii comisiei interimare, s'au întrunit în şedinţă publică, sub preşedenţia d-lui C. Toma, preşedintele comisiei interimare.

Incoronarea

D. Toma amintind că în curând urmează să aibă loc marile serbări de încoronare, se impune ca să oferim Suveranului un dar cu acest prilej, răspunzând astfel şi tradiţiei poporului nostru.

In acest scop se-am gândit să oferim Suveranului un album, cuprinzând concretizarea evenimentelor mai de seamă petrecute în Iaşi, în zilele când Iaşul a fost capitala ţărei. Va fi o icoană vie a Iaşului de odinioară, o amintire scumpă, care credem că va răspunde sentimentului general.

Albumul va cuprinde şi o „Inchinare" scrisă de d. Mihai Sadoveanu.

Membrii comisiei interimare aprobă în unanimitate alcătuirea albumului şi votează pentru acest scop un credit de 100,000 lei.

Lemne pentru şcoli

Se prezintă o cerere, de a se acorda în mod gratuit lemne de foc pentru şcoala Milicescu, pentru şcoalele israelito-române şi pentru cancelaria protoieriei.

D. Scobai, vice-preşedintele comisiei interimare, spune că comuna are ca datorie, de a veni în ajutorul şcoalelor primare israelito-române unde instrucţia românească e obligatorie.

D. Toma spune că administraţia comunală are aceaşi îngrijire pentru toţi cetăţenii oraşului.

Păristele Tadorache crede că şcoalele israelite au fonduri, iar protoeria să se adreseze judeţului şi nu comunei.

Părintele Nicolea, protoereul oraşului, care se afla în sală, ar fi dorit să se explice cu părintele Tudorache, în ceea ce priveşte rostul protoeriei, dar nefiind consilier, nu i se poate da cuvântul.

Comisia interimară hotărăşte a se distribui 12 vagoane lemne atât la şcoalele israelite precum şi la alte şcoli, şi la cancelaria protoeriei.

Diverse

Comisia rezolvă diferite cereri de credite şi decide a se da în judecată pe d. inginer Mărculescu, şi a-i cere plata pentru loco de saci luaţi de la comună.

x Noua stare de lucruri creată prin înfiinţarea trenurilor Chişinău Iaşi Bucureşti a făcut să apară încă o specie de profesionişti.

Meseria lor constă în a se instala dela orele 4 în vagoanele care aşteaptă în gara noastră a fi ataşate la trenul de Chişinău şi a aştepta pe călători, care sunt nevoiţi să plătească câte patruzeci lei de fiece loc cedat de aceşti indivizi Jus primmi occupandi a ajuns astfel un fel de obiect de de comerţ ambulant.

Se spune că noua meserie rentează. Aceasta ne face să înţelegem ce grozavă greutate şi câte riscuri constitue pentru bieţii călători îmbarcarea în trenul basarabean.

❑ D. C. Toma, preşedintele comisiei interimare, a luat o interesantă dispoziţie.

D-sa a dispus ca serviciul tehnic să alcătuiască un tablou de toate casele ocupate de diferitele instituţii, ministere, ambasade, comandamente, spitale, în zilele de refugiu, când Iaşul era capitala întregei ţări.

Pe fiecare din aceste case se va aşeza o placă comemorativă arătând instituţia ce adăpostise.

Va fi o amintire pentru ieşeni, iar pentru trecătorii cari au vizitat aceasta, o redeşteptare permanentă.

❑ Ministerul de industrie, a anunţat administraţia comunală că exportul de porci a fost temporar oprit.

Consecinţa imediată, e refuzul măcelarilor de a mai tăia porci, cu preţul maximal stabilit.

Adio osânza.

❑ La 1 Oct. a. c. în palatul „Viaţa Românească" din str. V. Alexandri se va deschide prima expoziţiune de artă plastică.

Cel dintâi salon va cuprinde picturi şi desene de pictorul O. Briese şi va dura o lună.

Serviciul Telegrafic al ziarului „OPINIA"

Noua prăbuşire de la Valea-Largă

Acceleratul de Viena căzut în Prahova.—Victimele. — Regele la faţa locului.

Bucureşti.— Ieri la ora 1 p. m. acceleratul de Viena No. 16, pornit din Sinaia, ajunsese la podul peste Prahova, la Km. 55, între Comarnic şi Valea-Largă, lângă podul care s-a rupt de curând.

La intrarea locomotivei pe pod, acesta s'a rupt.

Locomotiva cu tenderul, un vagon de bagaje şi un vagon de călători cl. I-a au căzut în Prahova.

*

S'au cerut grabnice ajutoare la Sinaia, Ploeşti şi Bucureşti.

Imediat au sosit la faţa locului Regele şi prinţul Nicolae.

La ora 5 şi jum a pornit din Bucureşti un tren sanitar, în care au luat loc şi d nii general Moşoiu ministrul comunicaţiilor şi Tancred Constantinescu directorul general c. f. r.

După o relaţiune oficială, au fost scoşi de sub dărâmături 14 răniţi.

*

Trenul 121 plecat din Bucureşti, a fost oprit la Comarnic.

Circulaţia se va face parte prin transbordare şi parte pe liniile Sibiu şi Vârciorova.

Se lucrează febril la construirea unui pod provizor de lemn.

O dezminţire în chestia tratativelor ruso—române

Bucureşti.— Un ziar de seară a anunţat începerea unor tratative ruso—române pentru dezarmare, punând faptul în legătură cu plecarea unui delegat român la Varşovia.

De la ministerul de externe se dă o dezminţire categorică acestei ştiri.

✱ Amendaţii oficiului de închiriere— In şedinţa de la 1 Septembrie. a oficiului de închiriere, au fost amendaţi ca contravenienţi la legea oficiului de închiriere următoarele persoane:

Iancu Pocker 1000 lei, D-na Eugenia Bajan 200, Mih. Borş şi Zomer câte 100 lei Dimitrie Botez şi plutonierul Mi on Pavel la câte 200 lei, Aron Veiner 200, Rebeca Braunştein şi Ichiel Braunştein la câte 1000 lei, E'ena Canade 300, Aba Po ak 1000, Moise Rosen 200, Max Horovitz 300, Şae Schvart 300, Eta Zeilic, Strul Costa şi Şloim Grosman la câte 50 lei fiecare, d-na Stoenescu 50 lei, d-na Elena Doroşoanu 100, Rasela Estera Creier, Amalia Schvartz şi Maria Boldigher la câte 200 lei fiecare.

In şedinţa de la 4 Septembrie, au fost amendaţi: Roza Goldenberg 25 lei. Profira Camuschi 25, I. Simionescu 50, Perianu Steriana 50, Marcu Bruck 50, Betty Teiler 50 Iosub N. Fiş 100, Sura Zalotovski 100.

Toate aceste amenzi provin din închirieri făcute de proprietari şi chiriaşi, fără aprobarea oficiului de închiriere.

✱ Rectoratul Universităţii Iaşi, a comunicat d-lui Inginer Diamant o elogioasă adresă de mulţumire pentru importanta donaţiune ce Domnia Sa a făcut'o Bibliotecii centrale.

De volumele donate în specialitatea ştiinţelor aplicate electro-technicei şi matematecilor studenţii cari frecventează această ramură a Facultăţii noastre de ştiinţi, pot beneficia imediat, de oarece Direcţia Bibliotecii le-a şi pus la dispoziţie celor interesaţi.

❑ La liceul Naţional a început de azi şi examenul de absolvire pentru cursul inferior

❑ Oficiul de închiriere al oraşului Iaşi, aduce la cunoştinţa tuturor proprietarilor şi chiriaşilor că conform circularei Direcţiei centrale din ministerul de interne îi obligă de a viza la acest oficiu toate contractele în prelungire cât şi cele noi.

Administraţia financiară va refuza ori-ce viză a ori-cărui contract de ori-ce natură până nu va fi vizat mai întâi de şeful oficiului de închiriere.

Contravenienţii vor fi daţi judecăţei.

Franţa de partea Turciei

— Condiţiile de pace. —

Bucureşti. — Corespondentul din Londra al ziarului „Neue Freie Presse" telegrafiază din ziua de 16 Sept că starea de spirit din Londra este mai tulburată decât oricând dela încheerea armistiţiului până acum.

Consiliul de cabinet ţinut în ziua de 15 Sept. s'a sfârşit cu impresia că Franţa stă hotărât de partea Turciei.

Franţa crede că pacea în Orient nu se poate încheia de cât în următoarele condiţiuni:

1) Neutralizarea strâmtorilor pe răspunderea tuturor aliaţilor. 2) Lasarea Asiei Mici în deplină stăpânire a Turcilor. 3) Părăsirea imediată a Constantinopolului de către Aliaţi. 4) Redarea Traciei răsăritene Turcilor.

Ştirile alarmante de astăzi asupra complicaţiilor din Orient arată că demersurile diplomatice ale Franţei au fost în curând urmate de măsuri foarte hotărâte.

Grav accident de aviaţie la Băneasa

Un aeroplan se prăbuşeşte la pamânt — Doi ofiţeri morţi

Bucureşti.— Un grav accident de aviaţie s'a petrecut aseară la aerodromul Băneasa.

Un avion tip Brandenburg, pilotat de maiorul Racoveanu şi având ca pasager pe sublt. Al. Constantinescu, venise dela Cotroceni şi vira la ora 6 seara deasupra cîmpului dela Băneasa. Vîntul foarte puternic a izbit aeroplanul de stîlpul înalt al instalaţiei de telegrafie fără fir. Aripa stîngă a aeroplanului s'a rupt.

Avionul s'a prăbuşit la pămînt. Sublt. Constantinescu a fost azvîrlit la 50 metri, murind pe loc. Maiorul Racoveanu a fost oribil mutilat sub sfărâmăturile aparatului.

Corpurile neînsufleţite ale ambilor aviatori au fost transportate la morga spitalului militar.

DOCTORUL
JACQUES GOLDNER
FOST ASISTENT UNIVERSITAR
BOLI DE COPII
CONSULT. 2—4
IAŞI - STRADA GH. MÂRZESCU No. 13 - IAŞI

Războiul inevitabil în Orient

— Turcii înaintează — Intervenţia Rusiei în favoarea turcilor — Anglia rămâne singură — Franţa retrage trupele. —

Bucureşti. — Mustafa Kemal-Paşa, în fruntea mai multor divizii, înaintează spre Marea de Marmara şi Ismid (punctul dinspre Scutari spre Constantinopol, la ţărmul aziatic al Basforului).

Intervenţia Rusiei

Ziarul „Times" anunţă că în şedinţa extraordinară a Consiliului Sovietelor s'a hotărât accelerarea măsurilor militare.

Forţele militare ruse din Caucaz au fost concentrate pe graniţă, iar flota mărei Negre a fost mobilizată.

Trupele ruse aşteaptă ordinul de înaintare în Azia, pentru susţinerea operaţiunelor lui Kemal,

Turcii intransigenţi

Se anunţă din izvor oficios, că Turcii socot necesar lichidarea conflictului prin tratative cu aliaţii, dar fără multă întârziere.

Kemal dă garanţii pentru complecta libertate a Strâmtorilor, dar cer neclintit stăpânirea Constantinopolului şi Traciei cu Adrianopolul.

In cazul deschiderei conferinţei de pace, Turcia nu vede necesitatea participărei la tratative a României şi Serbiei. Turcia mai cere în prealabil complecta şi imediata evacuare a Traciei de către greci.

Franco-italienii sprijină pe turci

Delegaţii Italiei şi Franţei din Constantinopol, depun mari sforţări pentru a determina evacuarea Constantinopolului de către aliaţi.

Inaltul comisar englez se opune cu toată energia.

*

Guvernul francez a înştiinţat cabinetul din Londra că trupele franceze nu vor putea cu nici un chip să lupte de partea grecilor.

Franţa va da ordin de retragere trupelor sale din posturile militare din Orient, pentru a evita producerea ori cărui conflict cu trupele turceşti care înaintează.

Grecii demobilizează

In urma descompunerei complecte a armatelor din Tracia, consiliul de miniştri din Atena a decis demobilizarea generală a armatelor greceşti.

Războiul inevitabil

Din Viena se anuaţă că cercurile diplomatice cred că războiul în Balcani ar fi inevitabil în cazul când Kemal va continua înaintarea.

In asemenea împrejurări, se aşteaptă intervenţia României şi Serbiei.

AMICIŢIA ROMÂNO-BULGARĂ

— Declaraţiile d-lui Stamboliskii —

Bucureşti.— Primul ministru bulgar, d, Stamboliski, a declarat ziarelor că lichidarea chestiunei româno—bulgare a început prin conferinţa mixtă care se ţine la Bucureşti.

Se speră că comisia bulgară îşi va termina în curând şi cu bine misiunea pe care a primit-o şi că se vor stabili raporturi durabile de amiciţie între cele două ţări.

IN CURAND
MACABEII

Profesoară
de limba franceză, pentru o elevă de curs francez, se caută.
A se adresa STR. POTCOAVEI No. 4.

Bun comptabil
care să cunoască perfect şi corespondenţa română se caută la
Societatea Ferrum
FRAŢII WACHTEL & Comp.

Preparator
pentru limba Franceză se caută pentru un copil de 7 ani.
A se adresa la Emanoil Marcovici str. Cuza Vodă 18.

†

Adânc întristata familie Locotenent Guriţescu, fiu; Doamna Helena Hildegarde Guriţescu, noră; precum şi familia Appel, Gura Humorului Bucovina, are durerea de a aduce la cunoştinţa tuturor rudelor şi prietenilor încetarea din viaţă a mamei şi cuscrei lor

Marie Guriţescu

in etate de 66 ani decedată după o lungă şi grea suferinţă.

Inmormântarea a avut loc in ziua de 17 Septembrie 1922 la cimitirul Sf. Neculai din Tg. Frumos.

Deasemenea mulţumeşte pe această cale, tuturor cunoscuţilor care au luat parte la durerea lor.

Căpitan de artilerie în retragere
absolvent al şcoalei speciale de artilerie, în anul 1913, doreşte angajament ca conducător a unei întreprinderi particulare serioase, în orice parte a ţării. A se adresa la administraţia ziarului sub E. A.

LABORATORUL DE ANALIZE MEDICALE
al
D-lui G. b.-Transilvanu
Iaşi 3 str. Nicolae Gane 3
Analize de Urină, Spută, Suc gastric, lapte, Uree în sânge, etc.
Execuţii prompte şi conştiincioase, preţuri reduse.

FOTOGRAFII
artistic executate toate formatele până şi mărimea naturală, după natură şi după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obţineţi numai la Fotograful Curţii Regale **WEISS** Iaşi Piaţa Unirei.

„OPINIA“ IN ȚARA

BOTOȘANI

Surparea unei clădiri. — Luni seara, la ora 9, un zid de la nouă construcție a fraților Gros, din centrul orașului, s'a prăbușit cu un zgomot infernal.

Cauzb este, probabil, neconsolidatea noului construcțiuni. Pagubele sânt mari.

Din fericire, nu se înregistrează nici o victimă omenească, întrucât la ora prăbușirei locul era pustiu.

L. Adler

ȚIGANAȘI

Nuntă.— In ziua de 12 Septembrie a. c. a avut loc în Comuna Țigănași in casele Fischer, nunta drăguței domnișoare Eti Oring sora d-nei Rașela Leibovici, soția cunoscutului comerciant ieșan Samoil Leibovici, cu d-l Gogu Leibovici. Nuni au fost d-na și d-l S. Leibovici și d-na și d-l I Herșcovici.

S'a petrecut de minune până la ziuă, grație tinerilor miri cât și d-soarei Paulina Oring, care a distrat admirabil asistența cântând, acompaniată fiind de d-l Herșcovici.

In numeroasa și selecta asistență remarcăm:

Doamnele și Domnii: S. Leibovici, I. Herșcovici, I. Lebal, M. Neustad, I. Leibovici, I. Kohn I. Oring, B. Oring, I. Petrovici, d-na și d-l I. Mendel etc,

Domnișoarele: Paulina Oring Beti Leibovici, Fani Leibovici, Beti Oring, Bella Grinberg, Surica Tumăr.

Domnii: P. Grigoraș, Spirică Gheorghiu, Gh. Klein, N. Nubert, Emil Kleer, Sandu Kohn, I. Ringhelescu, Frații Blau, Matei Leibovici, A. Herșcovici, I. Leibovici, Săpunaru, Adoli Leibovici etc.

Urăm tinerilor căsătoriți toate fericirile și noroc.

Coresp.

MARAȘEȘTI

Furt.— In trenul de Cernăuți, pungașii au furat D lui Dermer din Cernăuți un portomen cu 6500 lei,

Cazul a fost reclamat poliției gării locale.

Intrunire politică.—Zilele trecute a avut loc o întrunire a membrilor organizației țărăniste din localitate în casele d-lui I. Macoliu.

Cu această ocazie a fost ales ca presedinte D-l Manoliu în locul D-lui N. Sava.

De la Comună.— Edilii noștri au luat măsuri ca piața de fructe și zarzavat care era largă gară să fie mutată în centrul târgului.

In acest scop D-l N. Nedelcu primarul orașului, a cedat din proprietatea D-sale terenul necesar pe care s'au construit mai multe bărăci pentru carne, pește, zarzavat etc.

Este o măsură lăudabilă.

Intrunirea dăunaților de război.— Din inițiativa unui comitet, Duminică 24 Sept. va avea loc în localitate o întrunire a dăunaților de război din Jud. Putna și Bacău.

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iași, Piața Unirei

Scoala de Arte și Industrie Casnică

autorizată de Minister prin autorizația No. 15905 din 12 Ianuar 1922

sub direcțiunea d-nei ELEONORA LOHAN

maestră titulară la Școala Normală de fete „Mihai Sturza“

Inființează cu începerea anului școlar noi secții de specializare dând o mare dezvoltare cunoștințelor de inoustrie casnică. Se vor primi absolvente cu 4 clase primare, externe sau interne cari vor urma: în anul I cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare și ultimii 2 ani de practică în atelier.

Școala dispunând de maestre recunoscute va funcționa cu următoarele secții: rufăria, țesătoria, tricotaj, secția specială de confecționarea costumelor naționale și secția de covoare, broderia și arta decorativă națională sericicultura și gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetica, istorie, geografia, comptabilitate, desemn și caligrafie, după un program de studii complimentare aprobat de minister.

Absolventele cu diplomă și aptitudini didactice se vor propune Ministerului ca maistre de Industrie casnică pe lângă școalele primare de fete urbane și rurale, iar cele cu certificat de absolvire, cari vor dovedi practica meserii vor obținea din partea școalei războaie de țesut și alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li-se fonduri inițiale pentru deschidere de ateliere.

Inscrierea elevelor externe sau interne se va face până la 1 Octombrie st, n. a. c. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi) la secretariatul Școalei, unde cei interesați vor putea lua informațiuni.

DIRECȚIUNEA

Franco-Româna

Societate Anonimă de Asigurări Generale București
Capital de reasigurări

500.000.000 frcs.

Face asigurări in condițiunile cele mai avantajoase și in toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viață in combinațiunile cele mai variate.

Agenția Generală, Iași

GH. V. SION Piața Unirei

Agenția speciala Tg. Frumos
Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă
Agenția specială, Podul Iloaei
Buchman et Maier str. Carol

Sanatorlul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganisat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsie cea mai riguroasă. Se practică orice intervenție

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinși, după specialități, boli interne și nervoase (excluse boli contagio se și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2 — — pm

Biroul de instalațiuni technice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piața Unirei)

Instalațiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii,

etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuții. Depozit comp ect asortat cu materiale

PREȚURI REDUSE

VIȚE ALTOITE

Pepiniera Neculai Marcoci

Comuna Galata Iași

din 320.000 fire viță altoite mai are de vânzare

50.000	fire	Selection Carriere
10,000	„	Chaselas Dore
25.000	„	Aligoté
10.000	„	Muscat Ottonel
5.000	„	Mu cat Frotigneau
50.000	„	Produc. Delevare cu rădăcină
500.000	„	„ fără rădăcină
500 000	„	Port Altoi Rip. P.

Vițele Altoite a 4 lei firul. Producători a 1.50 lei firul, Po t-altoi a 300 lei mia. Producatorii fără rădăcini lei 300 mia. Garantez varietățile și calitatea. Comenzile se primesc direct la pepiniera Neculai Marcoci comuna Galata jud. Iași.

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** și spalatorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 și str. Cuza-Voda No. 63 la Bazarul American

primește pentru curățat și vopsit orice fel de haine bărbătești și de damă, precum și orice fel de stofe de mătasă, lână și bumbac, de la comercianți, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă și de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca și o asigur că va fi pe deplin mulțumită.

Atentiune: **Prompt și preturi modeste**

Laboratorul de chimie analitică

— Dr. KONYA —

Execută analize *medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice,* analize alimentare, *lapte, făină, băuturi*; analize *de urin-suc gastric, sputе, puroi uretral, calculi biliari, etc.*, analize chimico-technice.

Șeful laboratorului-dr. ERMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universității din București.

FIOLAGE de tot felul riguros dozate, perfect sterile, absoliut nedureroase. Depozit de Fiolage conținând orice fel de sudicamente întrebuințate în injecțiuni hypodermice (săde mercuri, arsenic etc.)

Marele depozit de vinuri en-gros

Podgoria Iașilor

Iași—Str. Lt.-Colonel Langa No. 5

ABA POLAK et BERMAN ELIȘCU

a pus in vânzare un mare asortiment de vinuri naturale, superioare,

Cereți pretutindeni

MIȚULIN

cea mai bună pasta de curățit ghetele albe și colorate, de pânză, antilopă, etc.

Se află de vânzare la drogherii și magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iași

Liceul Particular de fete „M. KOGĂLNICEANU“

Str. Căpitan Păun 8

Se aduce la cunoștința părinților și elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu“ își redeschide cursurile odată cu școlile publice la 22 Septembrie a. c., în același local în care a funcționat până acum.

Liceul este asimilat cu școlile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral același ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început și se fac în fiecare zi de lucru între orele 9—12 și 4 6 la cancelaria școlii, strada Căpitan Păun 8.

Profesori asociați:

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.
Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iași,
D. M. Cădere, prof. def. școala norm. „V. Lupu“, fost secr. general.
C. Botez. prof def, Lic. Național.
A. Bălsanu, prof. def. Liceul Național și Gimnaziul Ștefan cel Mare.
Gh. Finițescu, prof. def. Lic. Național.
I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,
Titus Patriciu, prof. def. Șc. Comercială.
V. Petrovanu, prof. def. Șc. norm. V. Lupu și liceul militar fost director al inv, primar.
I. Rick, prof, def. Șc. norm. Lupu, fost sub-director a inv. particular.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Joi 18 Octombrie 1022 ora 11 a. m. se va ține licitație la Dir. II Regională C. F. R. Serv. P„ Iași, str, Vasile Conta 9, pentru furnizarea a 100.000 mc. lemne de foc tăiate, îndeplinind condițiunile contractului tip. 17. Lemnele se vor oferi pe steri, în șiruri, pe terenul oricărei stațiuni de pe rețea a C. F. R. din Dir. II Regională. Nu se admite cu nici un preț ofertele cu predarea pe greutate (pe vagon).

Aceste lemne de foc urmează a fi predate în termen de 4 luni, începând predările imediat după comunicarea aprobării.

Pentru orice informațiuni, cereri de contracte, tip 17 etc se va adresa în orice zi de lucru între orele 8—13 16 - 18 la Insp. de Economat str. Asachi No. 7 Iași.

Dir. 2-a Regională C. F. R. No. 48338

CONVOCARE

Societatea Jurnimea No. 1 convoacă pe toți membrii la adunarea generală care va avea loc Dumineca 24 Sept. ora 5 p. m. pentru votarea statutului și a budgetului pe anul 1922 — 23. Hotărîrile se vor lua cu orice număr de membrii, dat fiind că la adunarea generală din 10 Sept. nu s'a prezentat un număr suficient de membrii.

COMITETUL

De inchiriat

de la 26 Octombrie st. v. (în total sau în parte) 5 magazine mari a parter și 10 camere la etaj în noua construcție din str. Gh. Mârzescu No. 34.

Se preferă birouri de bănci sau societăți anonime.

A se adresa între orele 2 - 5 p. m la proprietară d na Aneta Tischler strada Gh. Marzescu 36 etaj.

Pentru domnii antreprenori de lucrări

proprietari de case, precum și pentru orice societăți, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uși, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER

Str. I. C. Brătianu 82

Licitație

Se vinde prin licitație publică la trib. Iași s. III in ziua de 26 Sept. casele din str. Ghica Vodă 59 și 61 pentru eșire din indiviziie.

Brillante

Perle, Smaragde, Bijuterii și metale prețioase

cu prețuri mari cumpără SUSSMANN

Iași, Str. Ștefan cel Mare 29

(deasupra Magazinului „La Romașcanul“
ORELE 2—6 p. m.

Pentru tâmplari

Placaje grosimea 4 5, 6 si în mărime de 1.95 | 1.25 lei 5 șuhul, precum și tot felul de FOURNIR ca mahon, stejar, frasin brau hes he, etc se găsește de vânzare la Mag de mobile Frucht Iași str. Lăpușneanu 40

ASISTENT

cu practică serioasă în vechiul regat găsește loc la Farmacia D. Rădianu.

De asemenea Farmacia are loc vacant pentru un elev de anul I-iu.

Specialități în articole noi și moderne

Magazinul General

— Iași, Piața Unirei —

Aduce la cunoștință onoratei sale clientele și cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Polouri, Berete, Eșarfe. forme de pălării*, și garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele și culori superbe.

Ultima creațiune de bluze model „JAPAN“ și multe alte modele, *Jersey uri* troisquart, *mantile. rochii, rochițe,* costumașe de băeți, berete speciale pentru eleve de școală și studente.

Ciorapi, mănuși, și toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăși, formele cele mai noi de gulere tari și moi. Manșete duble, Ciorapi, batiste; pălării, etc.

prețurile cele mai reduse

ANUL AL XVIII-lea No. 4592 1 LEU NUMARUL SAMBATA 23 SEPTEMBRIE 1922

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI
Biblioteca Universitatei Iași

ABONAMENTE:
UN AN . . . LEI
ȘASE LUNI . .
TREI LUNI .

REDACȚIA
— IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —
TELEFON No. 300

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agențiile de Publicitate
și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI. — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Intre Rusia și Europa

— Noua atitudine a Franței față de Rusia sovietică. —

Conferințele dela Genova și dela Haga, dacă nu au adus schimbări imediate și vizibile în situația economică a țărilor Europene, au contribuit într'o largă măsură la primenirea mentalității generale precum și a unor prejudecăți care pusese o stăpânire tiranică pe opinia publică. Cine s'ar fi așteptat ca aceste adunări de oameni de Stat, de specialiști calculați să rodească în câmpul psihologiei?

Și totuși așa este. In fiecare zi ne vin din Apus noi dovezi. Cele din urma ni le furnizează oficiosul francez „Le Temps".

In numerele din ultimele zile se găsesc note și cronici asupra Rusiei sovietice scrise într'un ton care până mai eri ar fi făcut să strige de indignare întreaga Franța. Se descrie acolo cu vădita bunăvoință starea de spirit a refugiaților ruși din Berlin. Aceștia, spre deosebire de cei din Franța, se arată dornici de a se reîntoarce în „sfânta Rusie" și unii, pleacă chiar spre țara lor întovărășiți de propagandiștii noului regim.

Cicerin apare în capitala germană ca un luminat om de afaceri, gata să discute cu conducătorii de mari întreprinderi.

In sfârșit, s'au schimbat părerile: Rusia nu mai este un iad blestemat de care nu trebue să te apropii, ci este o țară imensă, locuită de o sută patruzeci milioane de oameni, care pot fi foarte buni consumatori și producători de bogăție.

Anglia a înțeles aceasta demult și s'a grăbit, îndată ce a fost cu putință să pătrundă din nou în Rusia pe calea întreprinderilor. Săptămâna trecuta Cicerin a încheiat o convențiune prin care arendează pe timp variind între 66 și 99 de ani, vechile întreprinderi ale societății engleza Ruso-Aziatic Company.

Desigur ca vor mai urma alte multe convențiuni de aceiași natură. — Anglia a luat astfel cu mult înainte Franței, asigurându-și situația cea mai bună în Rusia.

Resultatele politicei engleze față de soviete vor înrauri desigur asupra atitudinei prea strâmt conservatoare a Franței. Schimbarea a și început, cum am arătat mai sus.

Dar, naște întrebarea: întâlnindu se ca protivnice, și pe piețele Rusiei, cum se vor mai putea împăca interesele celor două Puteri dictatoare din Europa de azi?

Greva cerealiștilor din Tulcea

Galați.— Din cauza că prefectura a pus o taxa de 300 lei pe vagonul de cereale pentru export, cerealiștii din Tulcea s'au pus în grevă.

Ieri, peste 1000 căruțe s'au înapoiat încărcate. Țaranii sânt foarte agitați

Toată ziua de ieri au avut loc tratative între prefect și cerealiști, dar fara nici un rezultat.

Spre un nou sistem de politică internă?

— Ardelenii la lucru —

Partidul Național a prezintat mai zilele trecute Regelui un memoriu.

Indiferent de cuprinsul lui, vom observa că până acum, cunoaștem numai activitatea de memorii interviewuri a partidului Național. Eram în drept desigur să așteptăm mai mult: cel puțin un program cuprinzând concepțiile politice ale fruntașilor Ardeleni, dacă nu fapte îndrasnețe și jertfe sincere.

Totuși nemulțumirea Ardelenilor față de guvernul d-lui Ionel Brătianu a luat astăzi o formă care depășește sfera certurilor politice obișnuite. Ea nu poate să nu atragă luarea aminte a tuturor. Căci deși numai schițată, deși pornită cu stângăcie, cu multe șovăeli și cu multe reveniri, problema pe care o pune mișcarea partidului național este însă problema politicei noastre viitoare.

Ardelenii sunt nemulțumiți de sistemul politic prin care liberalii au venit la putere și prin care voesc să guverneze. Este vechiul sistem al politicianismului român: guvernarea prin clientelă și pentru clientelă. Noii cetățeni nu se pot obișnui cu această formă de cârmuire și vor s'o schimbe. Cel puțin așa arată aparențele.

Așteptăm să vedem pe frații noștri Ardeleni la lucru.

INSEMNARI

GUVERNUL DEZORDINEI

Guvernele emanate din partidul liberal, dela război încoace, s'au mîndrit că cel puțin o calitate au reușit să cîștige în ochii publicului: *ordinea.* Nenumărate critici s'au ridicat în contra acestei calități, arătîndu-se că așa zisa „ordine", nu-i în fond decît teroare și samavolnicie. Insă chiar cu prețul acesta, guvernele liberale se glorificau în numele „ordinei" considerată ca avere exclusivă a partidului.

Și iată că la congresul funcționarilor publici s'a pus chestiunea pe adevăratul teren, contestându-se guvernului calitatea ordinei, pentrucă ordinea, presupune legalitate și armonie.

Dl. N. Schina a argumentat în chipul următor:

„E calificat acest guvern să vorbească de ordine? El n'a ținut seamă de drepturile civilo-politice ale cetățenilor; deci el este un element de dezordine.

„Un alt motiv pentru care acest guvern nu poate fi considerat ca element de ordine, e că a venit la cârmă printr'o lovitură de stat".

Și bine înțeles, mai sînt încă alte motive.

Guvernul este furios! Tocmai el, care se confundă cu poliția de siguranță, să fie denunțat ca element de dezordine! Aceasta nu poate fi iertat funcționarilor.

De aceia, „Viitorul" vorbește despre: „măsurile care s'au luat și se vor mai lua împotriva unor conducători inconștienți". Adică, amenințarea directă cu teroarea.

E de văzut însă dacă, în fine guvernul nu va reuși să-și frângă gâtul.

RENOVATUS

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Un impozit.— *Stăpânirea din Hedjas duce mare lipsă de bani și de aceia a pus un imposit special asupra înmormântărilor. Populația s'a necăjit foarte mult din pricina aceasta și a provocat încăerări sângeroase până și în marea moschee din Mecca.*

Ciudați oameni trebue să mai fie și arabii aceștia.

La noi, o înmormântare te secătuește la pungă. Plătești imposit pentru superstiție, pentru credință, pentru biserică, pentru ochii lumei, pentru primărie, pentru antreprenorii pompelor funebre..... și nu se mai revoltă nimeni.

Citiți în pag. III-a ultimele știri telegrafice și telefonice.

INTERESE IEȘENE

Parlamentarii basarabeni și Iașul

— Problema trenului București Chișinău. — Demersul basarabenilor.— Ce fac aleșii Iașului.— Recunoștința pentru unii, ținere de minte pentru alții —

Cele publicate în „Opinia", cu privire la suferințele pe care le îndură călătorii, de când cu înființarea trenului direct București Kișinău, a avut un adânc răsunet în sînul populațiunei ieșene.

Garnitura menită a deservi Basarabia este insuficientă. Cele trei vagoane rezervate Iașului sânt mai mult decât însuficiente. De aci o aglomerație nemai pomenită, care, în caz de accident, ar putea duce la o adevărată catastrofă, în felul celor petrecute la Bărnova, în timpul războiului.

Cum am spus, în sânul populațiunei ieșene, narațiunile noastre au produs mare impresie. Cu toate acestea, nu se vede nici un început de reacțiune.

Cetățenii iașului continuă impasibilitatea lor tembelică, notorie, iar reprezentanții iașului, aleși pe basa unui program de apărarea a intereselor orașului și județului, au ceva mai bun de făcut, decât să se interesese de bunurile publice.

*

Se pare, cu toate acestea, că o îndreptare se va produce și că, în cele din urmă, Iașul va avea, un tren special Iași-București.

Acest rezultat mulțumitor, nu se va produce. Insă, fiind-că aleșii iașului stăruie într'un interes public, ci fiind-că aleșii Basarabiei, care înțeleg să servească interesul general și nu numai interesul lor particular, stărue din răsputeri pentru un tren special București-Chișinău.

Fiind-că se va forma un tren București - Chișinău, Iașul va avea norocul să aibă și un tren București-Iași.

Argumentele basarabenilor sânt prea puternice, pentru ca guvernul să poată rezista. Moldova de dincolo de Prut, nu poate fi deservită numai de trei vagoane. Un tren special dar pentru Basarabia va trebui să ia ființă, rămânând ca Iașul să aibă un tren special de noapte, cum l-a avut și până acum.

*

Precum se vede avantajul Iașului se va trage din acțiunea parlamentarilor basarabeni și nici de cum din solicitudinea celor de la Iași.

Locuitorii acestui oraș mulțumiți de a trage foloase indirecte, din activitatea parlamentarilor basarabeni, le vor purta acestora o vie recunoștință și-și vor aduce cu siguranță aminte la timp de felul cum au fost serviți de aceia care aveau datoria să se ocupe de interesele acestui oraș și n'au crezut cu cale să facă acest lucru.

Atentatul domnului Tancred

București.— Asupra deraierei de la Valea-Largă, direcția generala c. f. r. a dat un comunicat în care spune că podul va fi refăcut până în 20 zile, cu tot terenul nefavorabil. In orice caz, podul va fi gata până la data serbărilor de încoronare.

S'a dat credit pentru întărirea podurilor, dar lucrarile nu se pot efectua decât în 2 ani.

Apoi comunicatul d-lui Tancred Constantinescu caută să justifice catastrofa prin afirmația că ar fi la mijloc un atentat, și ca s'au desfăcut buloanele podului. Comunicatul argumentează printr'o lungă poveste de atentate ce ar fi fost pregătite asupra trenurilor și podurilor.

Două jurisprudențe a d-lui Jean Tehaș

In regulamentul legei agrare există un articol care prevede că *președintele comisiunei de expropriere de ocol în nici un caz nu va fi ajutorul de ocol.* La ocolul Copou a fost delegat ca prezident ajutorul judecătoriei I rural. Judecătorul titular a adus faptul la cunoștința Ministrului, cerând deslușiri dacă față cu articolul formal din regulament delegația pe care din cauză de legitimă impedecare a dat'o ajutorului său este valabilă. Ministrul a răspuns că a luat avizul Centralei cooperativelor și necesitatea lipsei de personal judecătoresc impune să se treacă peste textul regulamentului și deci să se mențe delegațiunea ajutorului de judecător ca președint al comisiei de expropriere.

Acelaș caz la ocolul Todireni. Judecătorul este în imposibilitate de a se deplasa. Un proprietar a reclamat contra călcărei regulamentului. Ministrul a dat ordin judecătorului titular să revoace delegațiunea imediat, căci calcă un text formal din regulament.

Lucrările de expropriere al Ocolului Todireni au fost revocate, până la numirea unui președinte în conformitate cu spiritul legei și textul regulamentului.

Cronica economică

Salvarea vinului de către alcool

Debitanții au pus în circulație ideea că vinul va rămâne anul acesta la producători din lipsă de consumatori, și că deci producătorii trebue să vândă vinul nu numai sub costul de producție, dar și sub valoarea lui intrinsecă.

Ideea este tendențioasă, interesată, o manoperă deci. In orice caz, este o idee absolut falsă.

Debitanții au convins pe viticultori că recolta este atât de abundentă încât nu vor avea vase în care să-și pue vinul. Aceeaș suggestionare au întrebuințat'o în iulie cerealiștii față de agricultori. Noroc că cerealiștii n'au avut nici bani, nici credite la Bănci pentru anumite motive, căci ar fi cumparat atunci cerealele pe nimica. Acuma se vede cât de interesată și în tot cazul cât de falsă era afirmațiunea cerealiștilor. Morarii n'au de unde se aproviziona cu grâu, chiar întrecând cu 30 la sută prețul maximal, iar țăranilor în plină recoltare a porumbului, trebue să le dee guvernul mămăligă.

Recolta viilor, care netăgăduit s'a îmbunătățit în ultima săptămână, are de trecut prin multe cumpene în aceste 8—10 săptămâni cât mai avem până la terminarea culesului. Se pot produce atâtea împrejurări defavorabile, care toate vor afecta mai ales cantitatea vinului.

E natural să se facă vânzări de vin sub costul de producțiune, de către acei sugestionați că nu vor avea destule vase.

Punctul de plecare pentru valoarea intrinsecă a vinului sunt gradele de alcool. Cel mai eftin alcool este alcoolul industrial, ca tot ce e pe de antregul produsul fabricei. In comparație cu prețul alcoolului industrial, putem stabili prețul minim al vinului.

Alcoolul se vinde astăzi de fabricanți cu 46 bani gradul. Vinul are în mijlociu 10 grade. Deci prețul vinului dacă ar fi tratat numai ca alcool, ar trebui să fie 4 lei 60 bani la producător. Dar într'un litru de vin afară de cele 10 grade de alcool mai sunt 900 grame de apă sterilizată, îndulcită și cu un gust special, care ar face 2 lei litrul de apă, prețul cel mai eftin al unui litru de apă mineralizată.

Nu greșim când afirmăm că valoarea intrinsecă a vinului este astăzi de 6 lei 60 bani litrul, adecă 66 lei decalitru. Știu că alcoolul industrial este impus de Stat cu 2 lei pe grad, iar vinul cu un leu pe litru. Diferența de impozit este toleranța statului de a se fabrica și pune în consumație o otravă cum este alcoolul industrial de 96°.

CRONICA DRAMATICA

TEATRUL NAȚIONAL: EROU ȘI SOLDAT de BERNARD SHAW

(Premieră)

Să fie oare o simplă întâmplare sau ne aflăm în fața uneia din acele inexplicabile coincidențe, care oglindesc oarecum prin antagonismul lor situațiunea cu totul anormală a unei epoci?

In toiul celui mai desfrânat și stupid militarism, în vremea când gândirea toată—*a lumei întregi* geme sub călcâiul „soldat-sului" se impune cu mare putere opera celui mai înverșunat dușman al anachronismului bestial și idiot al războiului. Atât de puternic, încât teatrul nostru își începe stagiunea din anul acesta cu una din satirele marelui irlandez—cu „*Eroii*" (sau cum—nu știm din ce motiv, s'a pus pe afis: Erou și soldat.

Bernard Shaw este la noi necunoscut.

Intre multele sale caracteristice însă, Shaw are una—să'i zicem curioasă. Depinde de orizontul individului căruia se adresează. Cu cât acesta îi are mai vast, cu atât opera autorului îi apare mai strălucitoare și în acelaș timp mai aproape de cele mai adânci—azi silit ascunse, simțăminte. Pentru-că Shaw este un mare revoluționar—nu numai în teatru sau numai în literatură, ci în sensul cel mai larg și mai complex al cuvântului, în toate.

Și atunci acei care *vedem*, zărim de îndată despărțirea pregnantă a tipurilor prezentate. In categorii distincte. Prima: majoritatea oamenilor—idioată, glorificând omorul și pe asasini. A doua: farsori, îmbătând plebea cu vorbe goale — în care ei nu cred sau cred. în momente de autosugestia, când nevoia salvgardării unei situații le o impune. Ia a treia—cei clar văzători, care iau lucrurile așa cum sunt și le spun pe nume. In primul moment sunt taxați de către primele două categorii drept cinici, trădători, amorali etc. Cu epitete mari și umflate. Pentru ca apoi să se „târie umili în fața lor.

„Mă lupt când *e absolut necesar*" — spune elvețianul Blantschli, dar când am putința să evit vre-o primejdie—*sunt cel mai fericit.* Propagăm dar: libertatea cea mai largă a conștiinții. Să nu ucidă nimeni din ordin sau din o prejudecată intenționat și criminal infiltrată. De aceea îl și urăsc pe Shaw toți patriotarzii și profitorii de război, șacalii sufletelor umile și tiranizate.

Și cum spune, într'o glumeață operă de teatru, cu aparențe de operetă (s'a și confecționat una: Soldatul de ciocolată) autorul arată stupiditatea „eroilor" de război. Le zmulge nimbul de hârtie vopsită auriu și ni-i arată—*așa cum sunt.* Și apare satira cu atât mai evidentă, cu cât spectatorul știe să *audă* și să *vadă* mai mult. Ca și cetitorul, care are darul de a ceti printre rânduri. Și de aceia am spus: Cu cât orizontul îți este mai larg, cu atât vei înțelege mai mult, cu atât vei simți mai adânc și cu atât *vei sta mai alături* de genialul satiric. Tot așa precum crește depărtarea între tine și autor, cu cât ți-e sufletul mai îmbâcsit de vorbe goale și umflate, de prejudecăți care'l fac să nu vadă *decât hainele* tipurilor.

Intenționat nu povestesc subiectul lucrării. Și apoi -mă gândesc: nici nu există propriu zis un subiect. Sunt cîteva — după cum câte-va sunt și conflictele. Cel mult dacă voi vorbi despre interpreți. Dl. Vernescu — minunatul taica Vernescu, l'a creat pe maiorul Petcov — reprezentantul neamului „mândru" al Petcovilor. Fără un singur moment de șarjă. Adevărat simbol al sărmanului burtă-verde care respiră ușurat când punându'și halatul și papucii și așezându-se pe divan, știe cu siguranță că...în sfârșit a scăpat de mizeria războiului (din care n. b. s'a întors învingător!)

Pe reprezentantul categoriei a 2-a, adică pe fiecarul fanfaron, pe „erou" l'a jucat dl. Profir.

In notă exactă de rol, notă care sperăm că se va evidenția mai bine la reprezentațiile ulterioare când cunoașterea textului va ușura mult situația.

Pe elvețian — categoria III l'a dat dl. Petrone. Progresînd dela nesiguranța și răceala primelor acte până la stăpînirea situației și crearea atmosferei de superioritate din ultimul act.

Ar fi fost mai sugestiv, dacă *„deranjul"* în toaletă s'ar fi întins la mai mult, decât puțină făină pe uniforma nouă-nouță, cu jambiere maron lucitoare. In text spune — și de alt-fel se și înțelege, că intră pe fereastră un fugar neîngrijit, plin de noroi, cu hainele murdare, etc. E oare atât de greu de realizat?

Doamnele Petcov: mama și fiica, foarte bine redate de către d-nele Profir și Braborescu.

Prima ne-a făcut să credem în tipul mitocancei care e extraordinar de mândră că „a introdus o sonerie electrică în casă" și ulutită de fericire cînd o cere pe fiică-sa un om care are 6000 de șervete, 2000 linguri, 3000 furculițe etc.

Iar d-na Braborescu a avut un puternic sprijin în glasul melodios de codană aci naivă

(*Continuarea în pagina II-a*)

Cinema Elisabeta

Astăzi JOI 21 Septemb
ZILNIC 2 MATINEURI
Incomparabilul succes francez
12 EPISOADE 12

PARISETTE

Nemuritor cinema-roman de marele autor Francez **Louis Feuillade** autorul celebrelor filme **Iudex, Tih-Min, Copiii Prigoniți, Orfana. PARISETTE** este jucat cu toți artiștii din sus-zisele filme in fruntecu simpatica vedetă **Saudra Milovanof** și comicul **Biscot**

Programul este completat cu cel mai nou Gaumont Journal. In pauza mare de cinema debutul celebrului **Trio Mihailescu** cu concursul d rei **Nina Mihailovschi** de la opera rusă din Moscova

CINEMA MODERN

Astăzi JOI 21 Septembrie la 3, 5 jum. și seara 9 jum.

Prima viziune NOU!

Adaos la program ZIGOTO OCNAȘ 2 acte

FRANCESCA BERTINI apare in

Madelleine FERRAT

Grandioasă capo d'operă in 7 acte după eminentul scriitor **Emile Zola** Cel mai nou film cu Francesca Bertini.

Este ultima și cea mai perfectă creațiune a ei inainte de a părăsi teatrul.

Teatrul-Cinema SIDOLI

Joi 21 Sept. 2 matineuri la ora 3 și 5 jum. și seara la 9 jum.
Vineri 22, 1 matineu la ora 5 și un sfert și seara la 9 jum.
Sâmbătă 23 și Duminică 24 Sept. 2 matineuri la ora 3 și 5 jum. și seara la 9 jum. Operă completă 6 acte — Celebra dramă senzațională in rolul principal apare simpaticul artist acrobat **HARRY PIEL** in cea mai grandioasă producție a sa

OMUL STRANIU

Totodată filmul cuprinde una din cele mai frumoase montări. Mono ol Apolo. O frumoasă comedie cu Zigoto. Programul viitor: SUFLET VESEL cu Francesca Bertini

TEATRUL ELISABETA
Compania de Operete
Stănescu-Cerna

Luni 25 Septembrie 1922
Floarea din Stambul
operetă in 3 acte de Leo Fall și
Marți 26 Septembrie
Voevodul Țiganilor
operetă in 4 acte de I. Strauss

Numai 2 Reprezentații
cu succesele briliante ale timpurilor,
Frumoasele operete
Numai 2 Reprezentații 2

Cor Balet 45 Persoane Orchestra proprie

TUNGSRAM

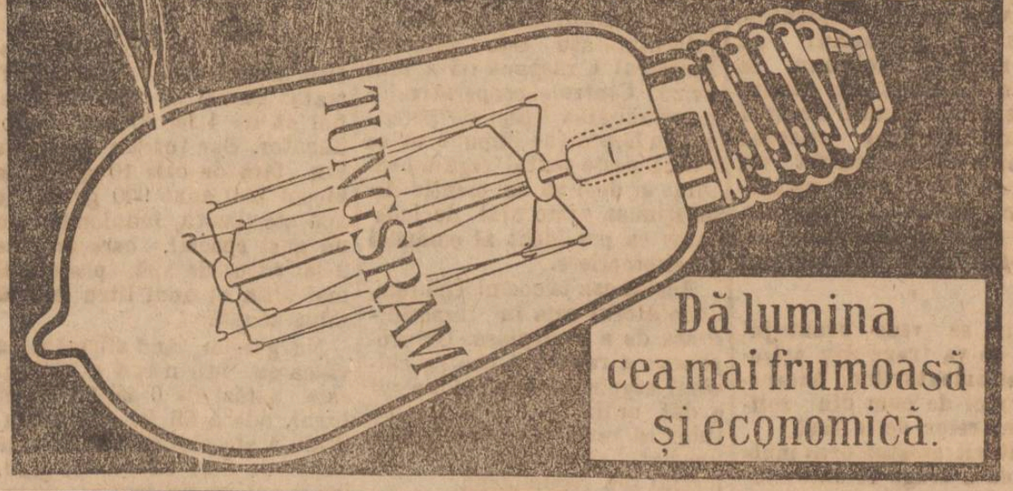

Dă lumina cea mai frumoasă și economică.

PICTORUL DE FIRME

Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde și-a amenajat un atelier cu tot confortul modern și inștiințează onorata sa clientelă precum și onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branșă.

LICEUL DE BĂEȚI

M. Kogalniceanu

— STR. CAROL 23 —

Liceul este asimilat cu școalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an și nici examen de admitere în clasa I a.

Promovarea elevilor se face conform regulamenelor școalelor secundare de profesorii școalei după otele obținute de elevi in cursul anului.

Corpul profesoral e acelaș ca în anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale școalelor statului.

Inscrierile se fac in fiecare zi de lucru intre 10 - 12 a. m. la cancelaria Școalei Str. Carol 23.

Dacă am măsura valoarea vinului numai cu costul de producțiune al unei băuturi higienice cum este vinul, încă prețul normal al vinului la producător ar trebui să fie anul acesta tot cam 6 lei litrul.

Iată socoteala de producțiune:

Podgorenii care au stat tot timpul la fața locului, supraveghind de aproape lucrările și s'au aprovizionat din timp cu materialele necesare, au putut reduce costul culturei unui hectar la 14—15000 lei. Cei care s'au cultivat viile prin administratori au ajuns cu cheltuelile până la 20000 lei ha.

Dacă la cei 14000 lucrul, adăugăm 5000 lei de ha. arenda curentă și 2000 lei la ha. reparații, amortisarea etc. a inventarului ca vase, prese etc. ajungem la 21000 lei costul unui ha. Cum ori care producător, comerciant etc, trebue să scoată din întreprinderea lui un beneficiu de 30 la sută ajungem la 28000 lei costul rodului unui hectar. Admițând că împrejurările climaterice nu vor reduce că nimic recolta și evaluind'o foarte optimist la 600 decalitri la ha și apoi deducând lipsurile de butuci din împrejurile de război, care sunt de cel puțin 25 la sută, putem socoti o mijlocie strălucită de 500 decalitri pe hectar.

Costul cel mai mic de producțiune trece deci în acest an excepțional, de 5 lei 50 bani litru. Podgorenii care au vândut deja cu 4.30—5 lei litru au vândut toți sub costul de producțiune.

Anul acesta alcoolul industrial va salva vinul. Oferta alcoolului va scădea pentru că materialele prime: porumbul și cartofele vor lipsi anul acesta sau vor fi extraordinar de scumpe. Gradul de alcol astăzi 46 bani, se vor sui până la Noembrie, începutul campaniei fabricelor de spirt când se va constata definitiv că materialele prime lipsesc și va ajunge la 60 bani gradul.

Cu siguranță deci alcoolul va remorca vinul pe suișul prețului băuturilor.

Un viticultor

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara brilianțul și incomparabilul succes francez PARISETTE 12 episoade cel mai mare Cinema roman de marele autor francez Louis Feuillade cu toți artiștii din filmele Judex, Tih-Min, Copii Prigoniți, *Orfana* în rol principal Sandra Milovanoff și simpaticul comic Biscot.

In pauza mare de cinema debutează cu mare succes celebrii echilibriști comici *Trio Mihailescu*, cu concursul celebrei dansatoare de la opera imperială din Moscova D ra *Nina Mihailovschi*.

— Teatrul Cinema SIDOLI.- Astăzi și în zilele următoare celebra dramă senzațională în rolul principal apare prea simpaticul artist acrobat Harry Piel în cea mai grandioasă producție a sa OMUL STRANIU. O frumoasă comedie cu Zigoto.

IN CURAND
MACABEII

și sărutând extaziată poza angelicului ei „erou", aci profund indignată zărindu l că ciupește servitoarea

A, servitorii. Da. O notă caracteristică pentru Shaw. Ei nu pot fi jucați decît de elemente încercate. Pentru debutanți e primejdios. Riscă să se compromită și câte odată e păcat.

Dl. Ramadan — avea de redat pe Nicola — pendantul elvețianului. Căci e și el un fel de filosof. A reușit bine Și mi-ar fi plăcut și mai mult dacă n'ar fi avut o foaie de hârtie gris lipită pe frunte. Cine a inventat sistemul acesta de a lipi hârtie peste perdci? Și fiind-că suntem la întrebări: scrie oare în text că artiștii (sau *artistele*) trebue să stăie la ușă, *în fochii publicului*, așteptînd „intrările"?

Strică și iluzia decorul i — acesta de alt-fel destul de îngrijit.

Wratsilavius

INFORMATII

x Regele și deraierile. — *In legătură cu cele ce spunem in corpul ziarului asupra argumentelor polițiste și de roman-foileton aduse de direcția C. F. R. pentru explicarea catastrofei de la Valea Largă, reproducem după ziarul „Adevărul" următorul pasaj elocvent:*

De la o persoană se călătorea cu trenul care a avut de suferit accidentul aflăm următoarele amănunte:

Regele în clipa când a sosit și a văzut cele ce s'au întâmplat, a exclamat în fața întregului public care îi asculta:

„E o rușine.

„Înaintea războiului căile noastre ferate erau cunoscute ca bune și acum sunt cele mai proaste".

D. Filiti a dat regelui câteva explicațiuni prin care voia să explice măsurile luate la care regele foarte enervat a zis:

„Vorbe, vorbe, nu se văd fapte".

*

După o jumătate ceas regele a urcat dealul spre a se înapoia la Sinaia, și oprindu-se din nou privind spre locul accidentului și-a exprimat iarăși nemulțumirea spunând:

„De viețile acestea omenești, d-v. nu țineți cont?".

Consiliul de război al C. 4 A. a judecat ieri procesul doctorului Vereanu care fusese condamnat în lipsă de Curtea Marțială la 5 ani muncă silnică pentru dezertare.

Consiliul a achitat pe acuzat.

Față de creșterea ureare a prețurilor administrația comunală studiază eventualitatea de a introduce prețuri maximale, la toate alimentele de prima necesitate.

Sâmbătă 23 Septembrie, orele 9 seara, va avea loc frumoasa serbare culturală, în localul școalei primare „Principesa Maria" din Sărărie.

Programul bogat va distra și pe copii, și pe tineri și pe bătrâni.

Concursul artistic este dat de elevii Liceul Național, care s'au distins la producția de anul trecut a Liceului.

Nici nu ieșeau să nu lipsească de la această serbare al cărei venit e destinat unei biblioteci în cartierul Țicău din Iași,

Azi a început în localitate clasificarea localurilor de consumație și oteluri, cu privire la impozitul pe lux.

Comisiunea se compune din d-nii V. Ionescu, șef de birou la administrația financiară, ca președinte, Em. Lupu și I. V. Popescu, membri.

Azi s'a serbat cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Talpalari.

Serviciul religios a fost oficiat de Arhereul Iacob Bârlădeanul vicarul mitropoliei și părintele Țincoca, parohul bisericei.

A luat parte o asistență de elită.

Raicu va deschide expoziția de pictură în sala „Expresul" de la 1—30 Decembrie, cu peisagii din cuprinsul Moldovei și Basarabiei, care vor stărui admirațiunea publicului amator Ieșan.

Societatea Frăția a chelnerilor și-a serbat azi patronul societății.

Membrii s'au adunat la ora 8 jumătate dimineață la sediul societății, din str. Cuza-Vodă 74.

La ora 10 în fruntea cu drapelul și muzica militară, au plecat în corpore la sinagoga Mare a croitorilor din strada Cuza unde s'a oficiat un parastas pentru decedații membri evrei.

De aci în același ordine au plecat la biserica Banu, unde s'a oficiat un parastas pentru decedații membri creștini.

S'au adunat apoi la sala Bandet, la o agapă, petrecând o oră în chipul cel mai colegial.

Seara are loc balul societății la sala societății de sport și muzică.

Succesul obținut de conferința d-lui Eugen Herovanu, cercul avocaților a botărât, a organiza o serie de conferințe, făcând apel pentru aceasta la diferitele personalități marcante din Barou și magistratură.

Viitoarea conferință va fi ținută de d. Matei Cantacuzino, care a răspuns cel dintâi la invitația ce i-a făcut-o personal decanul baroului.

Procesul de Mogoșești — La judecătoria de ocol s'au terminat dezbaterile, în procesul intentat de locuitorii din Mogoșești și alte comune învecinate, care au cerut ca imașul Comunei Iași să fie expropiat în favoarea lor.

Iată despre ce e vorba:

*

Comuna Iași are în proprietatea ei un teren însemnat, situat în comunele rurale învecinate. Aceste terenuri sunt lăsate prin brisov domnesc, pentru a servi la păsunatul vitelor aparținând obștiei locuitorilor și chiar pentru păsunatul vitelor aparținând străinilor, cari se găsesc în trecere spre Iași.

A venit legea împroprietăririi, care expropiază și imașul comunal.

In baza legei, locuitorii din comunele rurale învecinate, au intentat acel proces, cerând a se aplica litera legei și a se expropia acele terenuri în favoarea lor, ei fiind lipsiți de pământ și de izlaz.

Procesul s'a desbătut mai multe zile, în cauză au luat parte pe lângă comună și obștia locuitorilor.

Obștea a susținut tesa, că imașul nu aparține comunei, ci obștiei locuitorilor și în cazul acesta nu intră în prevederile legei de expropiere.

Judecătorul a admis această teză și a respins cererea sătenilor.

Aă declarat apel atât sătenii, cât și casa centrală de expropiere, care face cauză comună cu sătenii.

Comitetul „Maxim Gorki" pentru ajutorarea infometaților din Rusia, ne roagă să publicăm următoarele:

Persoanele ce au primit listele de subscripție și colectat sume sunt rugate să le trimeată cel mai târziu până la 1 Octomarie.

Totodată înștiințăm comitetele afiliate să ne trimeată sumele de bani strânse la festivaluri, serbări, conferințe până la dată susorisă.

Atragem atențiunea celor interesați că cursurile școalei comerciale practice, curs de seară, de pe lângă camera de Comerț din localitate, sunt de doi ani obligatoriu și un an facultativ, iar nu cinci ani cum din eroare s'a publicat.

Inscrierile se primesc până la 1 Oct. 922 în fiecare zi de lucru la Secretariatul Camerei de Comerț între orele 9-10 dimineața.

ECOURI

— Comitetul Orfelinatului Evreesc aduce viile sale mulțumiri soților Pauline și Wilhelm Zoler pentru donațiunea de 2000 lei făcută în memoriu defunctei lor fice Anuța Iosipescu.

— Elevele cari nu sunt admise în școliile statului, găsesc locuri la liceul de fete M. Kogălniceanu din Srr. Căpitan Pătru No. 8 unde înscrierile se mai fac până la 1 Octombrie, conform ordinului Ministerului.

— Proprietarul Cofetoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 întorcându-se din străinătate anunță onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Paltoane și Costume.

Peutru D-nii funcționari și studenți furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofa și cu Metrul.

— La *Gimnaziul „Wachtel"* înscrierile au început JOI 14 SEPT. ora 10 dim. și vor continua până la 21 Sept. în orele 10—12 dim.

Avis Proprietarilor — Urbani —

Toți D nii proprietari Urbani sunt înștiințați că întrunirile duminicale la sediul Sindicatului str. Cuza Vodă No. 52 în curte, au început și vor avea loc în fie care Duminică între orele 5—7 p. m.

Rugăm pe toți D-nii proprietari Urbani să vie la Sindicat pentru a ne consfătui asupra măsurilor ce trebuesc luate în vederea deschiderei Corpurilor legiuitoare.

COMITETUL

ULTIME INFORMATIUNI

x D. Tancred Constantinescu directorul general al căilor ferate, ține să pună în evidență, pe lângă o crasă incapacitate și o doză neîntrecută de îndrăzneală.

Incapacitatea a înverșerat-o, prin tot ce a făcut și face la C. f. r. Directoratul d-sale va însemna recordul catastrofelor de drum de fier din România. După cum, în lumea juridică de la Iași, există un Ionescu-Incident, tot așa va exista în viitor în lumea directoratelor, un Constantinescu-Accident.

Cât despre îndrăzneală ea este pusă în evidență în chipiniu, prin argumentul politist din ultimul moment, și anume că noul accident de la Valea-Larga ar fi urmarea unui atentat.

Destituirea d-lui Constantinescu, se impune nu numai pentru vina vădită de incapacitate, ci și pentru îndrăzneala de a inventa scuze reprobabile, în ce privește lanțul infinit de accidente și deraieri care s'au produs sub directoratul d-sale.

x **Piața Valutară**.— *Leul a cotat pe ziua de eri la Paris 8 centime 35.*

Francul francez 12 lei 10, lira engleză 700 lei, lira italiană 6 lei 83, coroana ceho-slovacă 5 lei 10 dolarul 159

Marca germană 11, coroana austriacă 0.21 jum.

x *Iașul are cinstea de a vedea astăzi inaugurându se lucrările din cartierul ceferist, fără ca mult trâmbițatii directori, și mult trâmbițatele excelențe să se fi deranjat a participa la aceste serbări.*

Cu acceleratul de azi dimineață n'a sosit într'adevăr decât d-l dr. Costiniu directorul general al Casei Muncei. D. General Moșoiu directorul comunicațiilor, s'a scusat telegrafic, întru cât este reținut în Capitală de un important „consiliu de miniștri", care are loc astăzi. D l Tancred Constantinescu se scusă deasemenea a nu putea participa întru cât e nevoie a pleca la Alba Iulia pentru a supraveghea, asigurarea circulațiunei trenurilor regale, cu ocazia Incoronărei.

*

In vederea serbărilor în chestiune s'a format un tren special din gara Iași în care au luat loc delegatul de la București împreună cu funcționarii superiori din Iași și d-l Ing. Welt, care a plecat la Nicolina unde au început serbările.

❑ Acum câte-va zile Banca Moldova, expediase la Galați un grup cuprinzând 300.000 lei. Eri banca a fost înștiințată că deschizându-se grupul, s'au găsit tăetari de gazete, în loc de bani.

Parchetul a fost sezizat. Până în acest moment, nu se poate pricepe nici unde și nici de cine s'a săvârșit această fraudă.

*

Informațiuni din sursă bună asigură că grupul expediat Duminecă de Banca Moldova a sosit la Galați în altă pânză de cât acela cu care se împachetase la Iași, și purtând sigiliul băncei, însă un alt sigiliu decât cel obișnuit.

Se controlează acum dacă scrisoarea din grupul sosit la Galați corespunde cu acea scrisă la Iași de casierul băncei.

❑ D. Gh. Tanase a fost pus eri în libertate, instrucția fiind terminată în chestia așa zisului ultraj.

❑ Cine dorește să se îmbogățească, să și încerce norocul cumpărând bilete de ale *Loterici Statului Negustoresc* — care se vând cu 2 lei.— Câștigurile se cunosc imediat la desfacerea biletului. Reprezentanța pentru Iași și Chișinău: Magazinul Iașilor Strada Lăpușneanu.

DOCTOR

Gh. L. Transilvanu

Elev al Profesorului Landouzy din Paris

Boli interne

Consultații: 2—5 Strada Nicolae Gane 3, Iași

(Pentru lipsiții de mijloace, Duminică 8—10 gratuit)

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Guvernul milueşte pe averescani

București.— In cercurile politice se spune că guvernul a oferit d-lui Octavian Goga scaunul de deputat de Oradea-Mare, rămas vacant prin moartea lui Take Ionescu.

Dealtfel, ca mulțumită pentru că averescauii a decis participarea la serbările încoronării, guvernul este gata a le pune la dispoziție 11 mandate de deputat din Ardeal, care vor rămâne vacante prin numirea actualilor deputați liberali în posturile de prefecți.

Kamenef, noul dictator al Rusiei

București.— Kamenev a fost ales președinte al Sovietului central din Moscova, în locul lui Lenin.

Noul dictator al Rusiei a preluat și departamentele apărărei naționale și muncei.

ENGLEZII AU INCHIS DARDANELELE ?

— Panică la Brăila. — Guvernul neinformat. —

București.—In cercurile comerciale din Brăila s'a răspândit ieri zvonul că flota engleză a blocat Dardanelele.

S'a produs o panică de nedescris. Numeroase vapoare străine se află în porș la încărcare, și închiderea Dardanelelor ar însemna o grea lovitură pentru exportul cerealelor noastre.

S'au cerut relațiuni telegrafice.

Telegramele din străinătate încă n'au confirmat știrea aceasta.

Intrebat de ziariști, d. ministru Duca a declarat că nu știe nimic despre închiderea Dardanelelor. Lucrul poate fi probabil, dar va cere lămuriri în străinătate, la locul competent.

Iluminatul Capitalei

București.— Pentru a satisface nevoile urgente de eleraj primăria Capitalei a luat măsuri de economie. Astfel, magazinele și locuințele cu instalație de gaz aerian, nu au dreptul să consume și curent electric. Tipografiile care nu tipăresc gazete, nu pot folosi curent electric între orele 4—9 p. m.

Accidentul de la Băneasa

Bucuresti.— Sublocot. ucis în accidentul de aviație de la Băneasa se numește Aristotel Plăvălescu. din règ. 6 „Mihai Viteazu" și nu Al. Constantinescu.

Confuzia de nume s'a făcut din pricina că Plăvălescu avea în buzunar niște acte ale lui Constantinescu.

Inmormântarea victimelor va avea loc mâne.

Timbrele pentru întreaga țară

București. — Aseară a avut loc o ședință a comisiunei instituită de ministerul finanțelor, în care s'a discutat asupra întocmirei unui proect de lege pentru adoptarea timbrului unic în România Mare.

DIRECTOR

Inginer german și secretarul său, caută **o cameră elegantă**, cu două paturi, sau două camere cu câte un pat pentru câteva zile lunar, timp de 3 4 luni. Oferte detaliate cu prețul la d. Brăiescu, București strada Dichiu 4.

Inaugurarea CARTIERULUI Ceferist

- Solemnitatea de la Nicolina -

Azi a avut loc inaugurarea cartierului c. f. r. de la Nicolina.

D nii general Moșoiu și Tancred Constantinescu, s'au scusat că nu pot veni. A participat din București, numai d Costiniu, directorul Casei Muncei.

La ora 10 un tren special a transportat invitații la Nicolina. Printre personanele prezente remarcăm d nii P. Poni Scutaru, C Toma. Burghelea, d-na și d. Meisner, d-nii Bratu, General Gheroulescu, Colonel Talea, Codreanu, directorul regional din Chișinău, Miclescu directorul Mișcărei din Cernăuți, d-nii Carp. Harmuzescu, Stihi, Beloiu, Mihai Borcea, Inginer Welt, arhitect Marcovici și alți mulți invitați, plus întregul personal superior din gara Iași.

Asistența vizitează locuințele, găsite admirabile.

Părintele Vuza oficiază serviciul religios, răspunsurile fiind date de corul Ateneului din Tatarași.

In predică sa, părintele Vuza, amintește de reaua situație a funcționarilor și felicită casa Muncei, pentru opera frumoasă făcută azi.

D. *Scutaru*, directorul regional, amintește de sacrificiile făcute, pentru a veni în ajutorul muncitorilor, și aduce mulțumiri d-lui dr. Costiniu, directorul Casei Muncei, care a pus toată buna-voința ca opera să fie îndeplinită.

Mulțumește d-lui inginer Welt, care a reușit să facă aceste construcțiuni repede și bine și îndeamnă pe funcționari a-și face da oria.

Termină, predînd locuințele ca dar Comunei.

D. C Toma, președintele Comisiei interimare, precum și d, dr. Costiniu, directorul Casei Muncei, rostesc cuvântări inimase de care ne vom ocupa mâine.

Mai vorbesc doi funcționari, după care invitații se întorc la gară, de unde pornesc la Ropa Galbenă, unde are loc solemnitatea punerei pietrei fundamentale la palatul ceferist din centrul orașului.

Situația tot critică în Orient !

Kemal cere evacuarea Constantinopolului până în 6 zile — Decisiva va cădea astăzi în conferința dela Paris — Serbia alături de Franța

București.— „Petit Parisien" anunță că Kemal-Pașa a răspuns la nota aliaților că, deși nu recunoaște zona neutrală, totuși promite a respecta dorința puterilor aliate.

Kemal face aluzia că e dispus să înceapă tratative de pace, cu condiția ca aliații să se abție dela orice act favorabil grecilor, până la semnarea unui armistițiu.

Condiția ultimativă a lui Kemal este ca aliații să evacueze Constantinopolul până în 6 zile.

Speranțele unei neînțelegeri sunt mici. Situatia militară este critică. Kemal dispune de forțe considerabile.

*

Din Constantinopol se telegrafiază.

Kemal a declarat că admite să pue Strîmtorile sub controlul Ligei Națiunelor. Dar nu admite ocuparea militară a peninsulei Galipoli, sub nici o formă.

Kemal cere rezolvirea urgentă a chestiunei. El cere ca grecii să evacueze numai decât Tracia și Adrianopolul.

*

Se așteaptă un rezultat important al conversațiunei ce va avea loc azi între lordul Curzon și d. Poincare. E probabil că la consfătuire va participa și d. Sforza.

*

In cercurile engleze se opune că guvernul britanic este sincer doritor a ajunge la înțelegere cu guvernul din Angora, pentru restabilirea păcei. Dar Kemal trebue să accepte conditiuni raționale, căci tratează cu puteri care vor rezista la cereri nerationale.

Britania nu dorește să fie încurcată în alt război, dar pentru a l evita, trebue anunțați turcii că tratează cu aliați că trebue să rămie pe țărmul aziatic al Strâmtorilor.

*

Eri d. Poincare a avut o convorbire foarte cordială de două ore, cu d. Nincici, ministrul de externe al Jugoslaviei.

D Nincici a declarat că astăzi este foarte greu a se menține acordul între aliați. Serbia va susține cu toată hotărârea, acțiunea pacifică a Franței

*

Presa italiană aprobă în unanimitate hotărârea guvernului de a retrage trupele din Constantinopol.

Anglia a ripostat declarând că, la nevoe, va apara singură Strâmtorile.

De vânzare

Imobilul din Iași, Str. Palatului 60, numeroase încaperi, 2681 m. p. se vinde prin *supralicitație* pentru esire d n indiviziu e de tribunalul Iași, secția 3-a la 22 Septembrie c. Adjudecat 150.000 lei.

Fată de serviciu

(16—20 ani)

Se caută pentru serviciu ușor de laborator și plată bună, spre imediată angajare la medic, strada Nicolae Gane No. 3

A se prezenta de la 2—5 p, m.)

LOTERIA Sfatului Negustoresc

autorizată de Ministerul de Interne cu No. 65195 și No. 36452 din Iunie 1922

— Câștiguri în valoare de 10.000.000 lei —

BILETUL 2 LEI

Rezultatul câștigului imediat la desfacerea biletului. de vânzare la

Magazinul Iașilor

D l Ioan Ștefănescu singurul autorizat a desface biletele pentru orașul Iași plătește orice câștig imediat In seria aceasta **câștigul de lei 20.000 a fost câștigat de d. Alexandru Petru** funcționar comercial.

Au mai rămas:

1	câștig lei	150.000
1	„ „	50.000
1	„ „	15 000
1	„ „	10.000
1	„ „	5.000
50	„ „	2.000
100	„ „	1,000
200	„ „	500

Precum și numeroase câștiguri a 100, 50, 10, etc. Cercațivă norocul. Nici nu știi de unde sare iepurele.

Practicant

cu scriere frumoasă, cu patru clase liceale, se caută la FERRUM, Frații Wachtel et comp.

Magazii mari

pentru depozitat cereale și alte mărfuri, situate în Șoseaua Moară de foc No. 24, vis-a-vis de Moara „Dacia" se închiriază total sau parțial în condițiuni avantagioase.

A se adresa la **Uniunea Comercială** Str. Ștefan cel Mare 63.

DE RECLAMA

EN-GROS și EN-DETAIL

Prețuri reduse

Ghips alb	Lei 1.	kgr.
Ciment Portland Turda	„ 2.50	„
Ciment Portland Azuga	„ 2.30	„
Var alb Turda	„ 1.10	„
Var Hidraulic	„ 1.05	„
Cărămizi refractar șcamot		
Carton asfaltat		
Catran Vegetal		
Cocs		
Cărbuni de piatră		

Lupu Stănescu

STR. UZINEI No. 11

Cine dorește

o geantă bine reparată și argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate, care garantează o bună execuție la

Ceasornicăria și giuvaergeria Mendel Moscovici

Str. Cucu No. 33

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iaș

Sobe teracotă

culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI

Muzelor 40

CONVOCARE

Societatea Jenimea No. 1 convoacă pe toți membrii la adunarea generală care va avea loc Dumineca 24 Sept. ora 5 p. m. pentru votarea statutului și a budgetului pe anul 1922 — 23. Hotărîrile se vor lua cu orice număr de membrii, dat fiind că la adunarea generală din 10 Sept. nu s'a prezentat un număr suficient de membrii.

COMITETUL

Brillante

Perle, Smaragde, Bijuterii și metale prețioase

cu prețuri mari cumpără SUSSMANN

Iași, Str. Ștefan cel Mare 29

(deasupra Magazinului „La Romașcanul"

ORELE 2—6 p. m.

BLANURI

Vulpi albe, de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette, Lutru, Pottegris Scongs veritabil și opozonscongs Nutria, Tibet Kat en. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi, etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Gulere, Etole, Manșoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie

Iași, Unirei 4 lângă

Cinema Sidoli

I. TURGHENIEF

„Spânzurați-l"!

Era în anul 18.3 — începu vechiul meu prieten — cu puțin înainte de bătălia de la Austerlitz. Regimentul în care îmi făceam serviciul ca ofițer, se afla încvartirat într'o localitate din Moravia.

Ne era oprit cu străşnicie să asuprim sau să păgubim cât de puțin pe locuitori; dealtfel și fără de aceasta eram priviți cu ochi răi, cu toate că eram aliații austriacilor.

Ordonanța mea eră un fost rob al mamei, și se numea Egor. Era un băiat de ispravă, care nu s'ar fi atins nici de o muscă. Il cunoşteam din copilărie și-l consideram ca pe un prieten.

Intr'o zi se iscă, în casa unde găzduiam, un scandal cu înjurături și țipete. Gazdei mele i se furaseră două găini și dânsa dădea vina pe ordonanța mea. Egor se dezvinovățea cum credea mai nemerit și mă lua pe mine de martor:

—„Cum? Pe mine să mă faci hoț, pe mine, Egor Avtamov"?!

Am încercat să lămuresc pe gazda de cinstea ordonanței mele, dar dânsa nu voia să ție nici o socoteală.

Tocmai atunci se auzi în stradă un ropot de cai. Trecea comandantul suprem al armatei, cu statul său major.

Generalul, un om grăs, puhav, cu epolete largi care îi cădeau pe piept, mergea la pas, cu capul în jos.

Gazda, cum îl văzu, se repezi spre dânsul, se aruncă în genunchi înaintea calului și, ieșită din fire, cu părul vâlvoi, începu să se jeluiască, arătând mereu spre Egor:

—„Domnule general! Excelența! Uită-te și d-ta! Ajută-ne! izbăvește-ne! Soldatul acesta m-a jefuit"!

Egor sta în pragul ușii, drept, ca o lumânare, cu chipiul în mână, ba chiar scoțase și pieptul înainte și lipise călcâiele, ca o santinelă în poziție regulamentară — dar fără a scoate nici o vorbă. Se vede că pierduse graiul la vederea întregului stat major oprit în stradă, sau împietrise la presimțirea nenorocirei ce-l aștepta.

Sarmanul meu Egor se făcuse la chip ca pământul și clipea des din ochi.

Generalul îi aruncă o privire distrată și prevestitoare de nenorociri, și spuse mânios:

— „Ei"?

Dar Egor sta pe loc, nemișcat ca o stană de piatră, și-și arăta dinții. Dacă te uitai la dânsul dintr'o parte, ai fi crezut că râde.

Atunci generalul rosti scurt sentința:

— „Spânzurați-l"!

Și îndată dete pinteni calului, pornind mai departe, întâi la pas, apoi la trap. Tot statul major îl urmă; numai un tânăr aghiotant se mai întoarse în șea, aruncând în fugă o privire asupra lui Egor.

Era imposibil să se treacă peste ordin. Egor fu ridicat îndată.

Atunci, bietul soldat pierdu cu desăvârșire facultatea de judecată; abia mai putu să exclame de două-trei ori, cu un glas înăbușit:

— „Doamne! Doamne"!

Și apoi, adaogă pe șoptite:

— „Unul Dumnezeu știe că eu n'am furat"!

Egor plânse cu lacrimi amare, când își luă rămas bun dela mine. Eu eram disperat.

— „Egor, Egor; — i-am spus — de ce n'ai răspuns nimic când te a întrebat generalul?

— „Dumnezeu știe! Eu n'am furat"... repeta oftând sărmanul om.

Gazda era și ea în culmea groazei. Nu se așteptase la asemenea întorsătură a lucrurilor, și acuma se văita cât o ținea gura. Se ruga de toți să-i scape pe Egor, se jura că a găsit găinile și că vrea să explice, să arate cum stă treaba.

Se înțelege de la sine că toate acestea n'au folosit la nimic. Căci ne aflam pe timp de războiu și... ordinea!... disciplina!...

Zadarnic se văita gazda tot mai disperată.

Egor, pe care îl spovedise și împărtășise popa, mi se adresă:

— „Spune-i, domnule, să nu-și mai amărască atâta inima... că eu am și iertat-o".

. . . .

Și bătrânul meu prieten, repetând aceste ultime vorbe ale servitorului său, își șopti sieși:

— „Egoroșca, sărmanul meu tovarăș nevinovat"!

Și lacrimile i se prelingeau printre zbârciturile obrazului...

De inchiriat

de la 26 Octombrie st. v. (în total sau în parte) 5 magazine mari la parter și 10 camere la etaj în noua construcție din str. Gh. Mârzescu No. 34.

Se preferă birouri de bănci sau societăți anonime.

A se adresa intre orele 2—5 p. m. la proprietara d-na Aneta Tischler strada Gh. Marzescu 36, etaj.

„OPINIA" IN ȚARA

BALȚI

De ale morarilor.— Conform noii decizii ministeriale No. 035476, se fixează noul regim al măcinișului și al pâinei. Morarii vor extrage 25 la sută făină albă, 50 la sută neagră iar restul tărâțe. Pâinea albă se va vinde cu 5.50 iar neagră cu 2.50.

Ori, ce au făcut morarii? Au făcut cartel cu brutarii ca să iee făină numai dela ei, dându-le câte 18 lei de fiecare sac, și morarii vor scoate 50 la sută albă și 25 la sută neagră, făcând o pâine după placul lor. Mai mult fac:

Promolscichii cari cumpără mici cantități de grâu și îl măcinau la morile creștine, conform ordinului ministerial dând o pâine bună și cu 50 bani mai eftin la kgr. au fost loviți în existența lor.

Deoarece morarii au făcut contract cu brutarii ca să iee făină numai dela ei, dându-se pe ascuns câștiguri neomenoase pe spinarea populației, prin moiscichii n'au ce face cu făina lor. Morile Bristetski, Lipsohn, Kațap făcând cartel cu brutarii, caută să exploateze populația, S'a înaintat un protest în acest senz.

Din Rășcani.— Sâmbătă 16 cr. a avut loc în localul școalei medii din Râșcani, în folosul „Casei naționale", un concert dat de d-l și d-na Atanasie și d-na Buiman.

S'au cântat operile: Spimaia devușca, Serenada, De ce te legeni codrule și a te cântece. Era un concert la înălțime. D-l Botezatu harnicul director al școlii, și-a dat toată osteneala pentru buna reușită a concertului. Inaș

Vapoare Americane
cel mai mare confort

cu instalația unui hotel modern, prezintând tot confortul călătoriei, vapoarele United States Lines stârnesc admirația călătorilor.

Aranjamentul camerilor, ventilația curățenia, salonul, fumoarul, camera de joc, biblioteca, toate, se disting printr'un bun gust american.

Pe aceste vapoare ale statului american voiajați avantajos și sigur și o bucătărie excelentă vă este servită de oameni de serviciu, a căror primă datorie e să vă facă călătoria cât mai plăcută,

Plecări regulate Bremen-Cherbourg:New-York cu cele mai mai mari vapoare ce circulă între Germania și America cu duble helice de călători și poștă.

Adresați-vă la adresa de mai jos pentru liste de navigație și planuri de vapor.

UNITED STATES LINES

Berlin W. 8 Unter den Linden 1 — București Calea Moșilor 51
și la toate birourile mai importante de călătorie,
Repr. General Norddeutscher Lloyd. Bremen

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1
Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanța

MEGALI HELAS
pleacă la 17 Septembrie

King Alexander
pleacă la 3 Octombrie

Themistocles
pleacă la 18 Octombrie

Constantinoples
pleacă la 3 Noembrie

Din portul Constanța direct New-Yorck

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vizei americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str. Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1
New Yorck: Agenția generală M. Galanos et Co Pearl Street 20.

„PHOENIX"

Fabrica de Acid sulfuric și Produse Chimice S. A.
DIN
BAIA-MARE

livrează prompt:

Acid sulfuric 66 grade Beaumé
Acid pentru acumulatori 22 grade Beaumé
Acid acetic garantat pur 80 grade
Sulfat de cupru 98/ 99%
Sulfat de fer
Sare amara
Sare de Glauber

Pentru orice informațiuni, oferte și mustre a se adresa la:

Banca Moldova Secția Mărfuri Iași

Reprezentanța Generală pentru Moldova, Basarabia și Bucovina.

ATENȚIUNE!

Desfacere de vinuri din viile proprii

VINURI SUPERIOARE

Vânzare cu litrul și în damigene

Lei 10 litrul vin alb superior și lei 8 litrul vin roș.

Depozitul în Strada Palat No. 2 în curte, în spatele Farmaciei Enghel.

Se găsesc Sticle de un litru și Damigene
Se efectuează serviciul și la domiciliu.

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinica chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervențiune.

Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinși, după specialități, boli interne și nervoase (excluse boli contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2 — — pm

Biroul de instalațiuni technice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piața Unirei)

Instalațiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii,

etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuții. Depozit complect asortat cu materiale

PREȚURI REDUSE

IDEAL

Noua Fabrică de Bolangerie și spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 și str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primește pentru curățat și vopsit orice fel de haine bărbătești și de damă, precum și orice fel de stofe de mătasă, lână și bumbac, de la comercianți, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă și de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca și o asigur că va fi pe deplin mulțumită.

Atențiune: Prompt și prețuri modeste.

Depurativul Regenerator Salparill

Cel mai puternic depurativ vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litrază renală, boli de piele, eczeme, boli sifilitice, etc. și în ori-ce afecțiuni ale sângelui viciat.

Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA—Iași

Se trimite contra-ramburs în toată țara

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de Joi 18 Octombrie 1022 ora 11 a. m. se va ține licitație la Dir. II Regională C. F. R. Serv. P., Iași, str, Vasile Conta 9, pentru furnizarea a 100.000 mc. lemne de foc tăiate, îndeplinind condițiunile contractului tip 17. Lemnele se vor oferi pe steri, în șiruri, pe terenul oricărei stațiuni de pe rețeaua C. F. R. din Dir. II Regională. Nu se admite cu nici un preț ofertele cu predarea pe greutate (pe vagon).

Aceste lemne de foc urmează a fi predate în termen de 4 luni, începând predările imediat după comunicarea aprobărei.

Pentru orice informațiuni, cereri de contracte, tip 17 etc se va adresa în orice zi de lucru între orele 8—13 16—18 la Insp. de Economat str. Asachi No. 7 Iași.

Dir. 2-a Regională C. F. R.
No. 48338

Pentru domnii antreprenori de lucrări

proprietari de case, precum și pentru orice societăți, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uși, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER
str. I. C. Brătianu 82

Licitație

Se vinde prin licitație publică la trib. Iași s. III în ziua de 26 Sept. casele din str. Ghica Vodă 59 și 61 pentru eșire din indiviziune.

ANUL AL XVIII-lea No. [illegible] — 1 Leu Numărul — DUMINICA 24 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE:
UN AN . . . LEI 300
ŞASE LUNI . . . 160
TREI LUNI . . . 80
[illegible]
— STR. MĂRZESCU 17 —
[illegible]

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Mişcarea funcţionarilor publici

— şi dreptul la grevă. —

Faţă de mişcarea energică a funcţionarilor publici, pentru cucerirea unei soarte mai omeneşti, primul gând al guvernului este: *represiunea*.

Printr'un comunicat oficial se spune că: „greva generală sau parţială, sub nici o formă nu va fi îngăduită în serviciile publice". Guvernul înştiinţează deasemenea că: „va stabili neîntârziat răspunderile şi va lua măsurile îndreptăţite în potriva funcţionarilor care propovăduesc asemenea manifestaţiuni, ca şi în potriva acelora din ei care atacă instituţiile Statului şi ameninţă ordinea şi liniştea generală".

Odată cu această anunţare de represiune a guvernului, se discută în principiu dacă e admisibilă greva funcţionarilor publici. In general se dă un răspuns negativ motivat prin aceia că funcţionarii sunt parte integrantă din puterea executivă şi că deci ei nu pot boicota statul pe care îl reprezintă şi a cărui funcţionare o determină; autoritatea de execuţiune nu se poate pune în grevă împotriva organismului care există prin această autoritate şi cu care se identifică.

In acest mod pusă problema, înseamnă a condamna orice iniţiativă proprie oricărei categorii de cetăţeni, când e vorba de apărat interese personale în deosebire de şi chiar în contra felului momentan al mecanizmului de Stat.

In adevăr, societatea organizată nu are numai caracter politic şi administrativ. Ea presupune şi sistematizări economice, morale, culturale etc. Dacă se refuză libertatea de iniţiativă p e n t r u cetăţenii cointeresaţi la administraţiunea Statului, de ce s'ar admite această libertate la categoriile de cetăţeni ocupaţi la asigurarea celorlalte funcţiuni sociale?

Mai ales în vremurile critice de acum, starea economică a unui stat importă tot aşa de mult ca şi situaţia lui politică sau funcţia administrativă. Preocupările economice au cedat enorm din caracterul lor particular, primind directivele şi intervenţiile Statului, sau chiar înglobându-se în politica de stat. Tot aşa de bine s'ar putea tăgădui unui muncitor manual dreptul de grevă, ca şi unui funcţionar public, invocându-se aceleaşi motive de „ordine publică" şi „necesitate superioară de stat".

Intr'o industrie naţionalizată — depildă fabricarea tutunului — cum s'ar îngădui muncitorilor un drept de grevă interzis funcţionarilor din aceiaşi întreprindere? Dar cum s'ar putea îngădui dreptul de grevă muncitorilor din multe industrii particulare — depildă, morăritul când aceste industrii sunt în legătură directă cu ordinea şi chiar existenţa unei societăţi? Netăgăduit că o grevă generală de lungă durată a lucrătorilor morari şi brutari, ar primejdui mai grav statul decât o grevă a funcţionarilor judecătoreşti, sau sanitari etc.

Prin urmare, dacă se tăgădueşte funcţionarilor publici dreptul de grevă, pe baza ordinei sociale, organizărei şi necesităţii de stat, înseamnă implicit să se tăgăduească dreptul acesta, cât şi orice iniţiativă de rezistenţă şi revendicări, oricui — fără distincţie. Căci fiziologia socială în stadiul de astăzi uneşte întreaga societate într'un tot armonic indivizibil.

Aceasta e teoria Statului tiran care tinde la distrugerea desăvârşită a individului şi care nu se potriveşte nici cu aspiraţiunile vremei de faţă, nici cu stările de fapt din societăţile civilizate.

In ultimul timp, guvernele noastre au reglementat şi şi restrâns dreptul de grevă, dar l-au recunoscut muncitorilor manuali. Şi atunci, este foarte dificil a documenta refuzul acestui drept pentru funcţionarii publici. Ce să facă masa mare a funcţionarilor când Statul nu-i acordă condiţiile minimale de existenţă, şi nu-i ascultă cererile?

Intr'un stat cu adevărat democratic, condus de naţiune pe cale reprezentativă, este sigur că guvernele — emanaţiuni ale parlamentelor — vor guverna în acord cu voinţa şi nevoile poporului. Atunci grevele n'ar avea ocazie să se producă.

Dar în state absolutiste, cum e al nostru? Când guvernul este cel dintâi care înfrânge legea, batjocoreşte voinţa şi aspiraţiile naţiunei, terorizează, jefueşte şi risipeşte, poporului nu-i mai rămâne decât acţiunea directă.

Ne abţinem de a trage concluziuni într'o problemă ca aceasta, atât de complexă şi instabilă, dar vedem prilejul a sublinia odată mai mult necesitatea realizărei unui regim sincer şi larg democratic. Multe din greutăţile de astăzi ar putea fi prin aceasta, înlăturate. Lr.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Comemorare. — *Societatea sportivă a „Sokolilor" din Cehoslovacia, a serbătorit 100 ani de la naşterea lui Enric Fügner, unul din fondatorii societăţii.*

Fügner a luptat cu vigoare pentru răspândirea educaţiei fizice şi desvoltarea spiritului de solidaritate. El a fost primul preşedinte al societăţii Sokolilor, căreia i-a închinat toată activitatea vieţei lui.

*

Bibliofilie. — *La Paris s'a vândut prin licitaţie biblioteca lui Henry Meilhac, realizându-se suma de 256,915 franci (circa 3 milioane lei).*

Printre cărţile mai preţioase s'au remarcat: Decameronul lui Bocacio, ediţia Londra 1757—1761, ilustrat, vândut cu 18400 franci; Istoria vechiului şi noului testament, ediţia Anvers, 1700, două volume, 12,000 fr; Fabule alese de La Fontaine 1755—1759 ilustrat, 4 volume, 15500 fr; Operile lui Molière, ediţie Paris 1773, în 6 volume, 40.500 franci

Citiţi în pag. III-a ultimele ştiri telegrafice şi telefonice.

Incendiarea podului dela Putna-Seacă

Mari întârzieri în circulaţia trenurilor

Mărăşeşti. — Ieri la ora 5,45 după amiază podul de la Putna Seacă era în flăcări. Focul a provenit de la cărbunii unei locomotive.

Trenurile de Moldova au fost oprite în staţiile Mărăşeşti, Putna şi Focşani.

•

Bucureşti. — La trecerea trenului de marfă No. 3822 cu destinaţia Ploeşti, au căzut din locomotivă cărbuni pe podul de la Putna Seacă. Podul de lemn a luat foc. Observându-se faptul la timp, s'a putut evita distrugerea complectă a podului.

Dela direcţia generală a căilor ferate se anunţă că o numeroasă echipă de lucrători a procedat la înlocuirea lemnăriei arse, restabilindu-se circulaţia.

Toate trenurile de Moldova au suferit mari întârzieri.

Povestea atentatelor

Suprimaţia indiscutabilă a Siguranţei

D. Tancred Constantinescu, directorul căilor ferate, e foarte competent în materie de construcţiuni. Dovezi ne dau în fiecare zi podurile care se dărâmă şi trenurile care deraiază, numai pentru a pune în lumină strălucitele calităţi de specialist ale d-lui Tancred. Nemulţumit însă numai cu activitatea de director general, d-sa şi-a lărgit câmpul ocupaţiilor, încercând meşteşugul de agent secret. Urmarea acestei noi meserii, care vrea s'o complecteze pe cea principală, a fost că Directorul C. F. R. a crezut că descoperă o mână criminală subt podul prăbuşit la Valea Largă.

Siguranţa Generală, controlând descoperirea, a arătat că e falşă, că dărâmarea podului nu se datoreşte unui atentat.

Acest mic insucces va arăta d-lui T. Constantinescu că nu se poate măsura cu Siguranţa Generală, neîntrecută până astăzi în materie de atentate.

Se impune ca Directorul de astăzi al C. F. R. să facă puţină ucenicie în birourile Siguranţei. In tot timpul cât va dura instruirea, locul d sale va fi ţinut cu succes de d. Romulus Voinescu.

Supra expertizele în chestie de atentate, le poate face cu succes numai Siguranţa. Doar să aducem supra-experţi din străinătate ca să se poată spulbera autoritatea siguranţei noastre în materie de atentate şi comploturi.

Minciuna oficială

Indrăzneala d-lui Tancred Constantinescu.— Scutul atentatelor inventate.— Se impun sancţiuni

Am înregistrat ieri cuvintele Suveranului, cu privire la noua catastrofă de cale ferată de la Valea Largă. Venit imediat la faţa locului, Regele s'a arătat profund mişcat de cele petrecute şi a exclamat că „e o ruşine" chipul cum se lucrează la căile noastre ferate. Explicaţiile ad-hoc pe care a încercat să le dea un inginer, au fost primite de Suveran cu riposta energică: „Vorbe, vorbe, dar nu se văd faptele".

Cu o perfectă claritate de vederi şi cu un bun simţ admirabil, Regele a arătat într'o clipă convingerea lui că aşa zişii „specialişti" ai noştri îşi bat pur şi simplu joc de viaţa şi avutul public. Conducători fără scrupul şi preocupaţi numai de interes personal sau de gaşcă, risipesc banul obştesc şi se ilustrează prin incapacitate şi indiferenţă în acţiunea lor de diriguire.

Aceste dureroase constatări nu sânt numai „atacuri de opoziţie", „îndemn la bolşevism", sau „lipsă de patriotism" — cum le place guvernanţilor să insinueze — ci realităţi afirmate ca atare de însuşi Regele ţărei.

*

Faţă de un elementar simţ al răspunderei şi, probabil, îngrijorat de sentimentele pe care Suveranul şi le-a exprimat în public, d. Tancred Constantinescu, directorul general al căilor ferate a recurs la scuze şi explicaţiuni după aceiaşi metodă bombastică şi [illegible] pe care o întrebuinţează de atâta vreme acest guvern.

Printr'un interview acordat oficiosului „Viitorul", d. Constantinescu îşi exprimă întâi mirarea de cele petrecute, întrucât d-sa şi „specialiştii" d sale cunoşteau situaţia foarte bună a liniei cu pricina. Şi apoi trece la ipoteze:

„Singura ipoteză admisibilă pentru căderea podului este aceia a unei mâni criminale". Iată o nouă invenţie de „atentat".

Ei bine, asta e o neobrăzată îndrăzneală! S'a văzut din capul locului că „explicaţia" era un bluff pentru a bolmoji şi pe Rege şi publicul asupra răspunderei ce incumbă actualei diriguiri incapabile şi indolente.

*

Intre timp s'a făcut şi anchetă, dovedindu-se oficial că nu poate fi vorba de atentat.

Iată deci dezgolită cu desăvârşire minciuna oficială, arma aceasta cu care guvernul terorizează, acaparează şi înşeală.

Se mai dovedeşte, în chip luminos, sistemul politicianilor de a minţi Coroana şi a menţine pe Rege sub impresiunea invenţiilor senzaţionale despre atentate, complotari, etc.

Minciuna oficială trebue să ia sfârşit. Iar cât priveşte pe d. Tancred Constantinescu, se impune destituirea lui pentru incapacitate şi pentru tentativa imorală de a minţi ţara.

INSEMNARI

Iar brutalităţi

Incă o brutalitate stupidă! La Temişoara, un locotenent a bătut soldăţeşte pe un magistrat şi pe un profesor.

Povestind faptele, un ziar crede potrivit a constata că „Temişoara e sub teroarea ofiţerilor". Dar formula aceasta e cam forţată, din tendinţa zilei prezente de a se pune la contribuţie elemente de senzaţional publicistic. Nota justă este că încă un ofiţer, într'un colţ al ţarei acesteia s'a trezit în plină animalitate.

Faptul e relativ simplu, dar totuşi, cu atât mai dificil de privit şi mai deprimant. Nu-i nici un paradox în exprimarea aceasta.

Decât întâmplări ca ultima anunţată din Temişoara, ar fi preferabilă o „teroare a ofiţerilor" în adevăratul înţeles al cuvântului. Ar însemna că un întreg oficiu public a făcut act de autoritate, trecând peste legi şi peste ordinea stabilită şi proclamându-se în rolul de guvernare absolutistă, independent de organul conducerei supreme în stat. Intr'o astfel de eventualitate unică, s'ar revolta — probabil — mulţimea. Dar mai cu seamă ar interveni imediat şi energic puterea executivă, pentru a-şi menţine neştirbite prerogativele şi autoritatea. Ar fi destul să se producă o singură „teroare a ofiţerilor", într'un singur punct al ţărei, ca reacţiunea guvernului să fie de aşa natură încât o repetare a faptului de autoritarism ilegal militar să nu mai fie probabilă.

Altfel stau lucrurile cu cazurile izolate de bestialitate ofiţerească. Prin simplitatea lor nătângă, ele nu atrag intervenţia promptă a diriguirei statului, neavând caracterul unei uzurpări de autoritate şi unui atentat la ordinea stabilită.

Pe de altă parte, eroii acestor brutalităţi nenorocite se bucură îndestul de îngăduinţă şi scutul unei indolenţe a organelor represive şi a unui spirit de castă rău înţeles şi rău aplicat. Şi de aceia, brutalităţile izolate ofiţereşti se repetă cu o pluralitate ruşinoasă şi exasperantă.

Iată de ce am zis mai sus, că simplitatea noului caz dela Temişoara e cu atât mai tristă şi descurajatoare.

RENOVATUS

Câteva reflecţii

asupra spiritului şi relaţiunelor din corpul nostru medical

de dr. Al Manolescu

Stând la Burdujeni de mai bine de un sfert de veac, am avut prilejul şi mai înainte să vizitez Bucovina şi să cunosc relaţiunile în corpul medical dela coleg la coleg şi s'apreciez stima şi respectul de care se bucură un medic în societate. Colegii între dânşii se respectă; reclame şi intrigi nu le cunosc. Trăiesc frăţeşte între dânşii, grupaţi în societate ştiinţifică şi de ajutor, posedă un palat din al cărui venit distribue ajutoare frumoase văduvelor şi orfanilor colegilor morţi. Felul lor d'a fi impune respect concetăţenilor. Când intri într'o prăvălie şi te află că eşti medic te primeşte şi te serveşte cu deosebit respect şi'n acelaş mod familia medicului este respectată şi primită.

In clipa când scriu aceste rânduri, am primit revista medicală a colegilor din Cluj şi găsesc următoarele rânduri ale profesorului Iacobovici: „Am constatat cu deosebită mulţumire spiritul de colegialitate şi confraternitate mai presus de ori ce preocupare, la colegii din Bucovina".

Corpul medical din Bucovina nu şi-a putut explica procedeul ca la fiecare schimbare de guvern să se schimbe şi Inspectorul Serv. Sanitar al Bucovinei. La dânşii era obiceiul că dacă îţi făceai datoria, numai moartea putea să te mute dela locul ce l'ai ocupat.

Dar la noi cum se prezintă lucrurile? Ca latini domină peste noi proverbul: *Invidia medicorum pessima*. Şi dacă noi nu ne respectăm reciproc, de ce ne-ar respecta alţii?. Când am intrat ca argat în serviciul sanitar al statului în 1894, în prima săptămână mi-a fost dat să cunosc lupta şi intrigile duse contra fostului medic primar Leonescu, ca să fie mutat din Botoşani. Acest coleg după o viaţă de sbucium a fost scos din oficiu la pensie. La vre-un an a murit, lăsând o văduvă cu o casă de copii şi ca culmea durerei, singura fiică măritată rămase şi ea văduvă cu un copil, soţul ei, colegul Costin murind de exantematic. De pensiunea acestor văduve nu mai pomenesc!

Dar n'am nevoie să pomenesc de durerea altora, când slava Domnului, aş putea scrie (ba le-am şi scris şi le voi publica la timp), ce am îndurat eu ca şi alţi mulţi colegi dela unii Directori, *profesori Universitari*. Aşa o pildă, dând următoarea telegramă unui Director: „Soţia mea, mamă a trei copii grav bolnavă, vă rog prelungirea concediului, în caz contrar voiu fi silit să demisionez". Răspunsul fu: *primit demisia*. Ţin s'arăt că această

(Continuarea în pagina II-a)

NOTE ŞI IMPRESII

ŞCOLARII

— Odinioară şi astăzi —

Septembrie...

Sosesc şcolarii, cu geamantane, boccele, legături, — în trăsurici într'o râlă, cu postavul şi cu poclitul ferfeniţă, sau pe jos, — odihnindu-se din loc în loc. Vin băeţi şi fete, — singuri sau cu părinţii pe delături.

Aşa veneam şi noi la şcoală. Parcă-i ieri...

Şcolarii iar umplu cofetăriile, încurcând totdeauna socoteala prăjiturilor, iar fură din librării cărţi poştale cu nuduri, iar discută cu mare seriozitate în faţa vitrinelor sau la colţuri de străzi şi iar năvălesc la teatru, la matineuri...

Copiii, la teatru, sunt adorabili. Noi cunoaştem multe piese din cele care se joacă. Pe Caragiale de pildă, îl ştim aproape pe de rost. In mintea noastră piesa se joacă anticipativ. Cel puţin c'o replică suntem totdeauna înaintea artiştilor. Ne gândim la critica piesei, la interpretare, etc. Chiar o piesă nouă nu se prea „fură". Spiritul critic — când mai viu, când mai molâu... dar veşnic veghează: ne strică dispoziţia... Pe când noi asistăm ca la o operaţie, — copiii trăesc într'adevăr, la teatru. Ei, mai întâiu, nici nu ştiu sigur dacă întâmplarea de pe scenă e reală sau plăsmuită. La sfârşit doar, când se scoală morţii şi fac complimente publicului, atunci numai vine certitudinea. Dar chiar şcolarii mai mari, care ştiu trucurile teatrului, chiar ei trăesc intens şi amplu viaţa de pe scenă. Personagiile nu-s actori, care au învăţat un rol şi care trag cu urechea la sufleur, — nu: ele-s personagii, prinse în angrenajul propriilor lor nenorociri sau farse. Copiii nici nu aud sufleurul, — şi nu-l aud nici când vocea lui tună în cuşcă... Copiii îşi concentrează atenţia asupra intrigei. Decorurile parcă-s veritabile colţuri de natură. Copiii nu plâng numai atunci când pe scenă sufere d-na Agnes Pruteanu sau Moissi, — ci când orice cabotin spune lucruri, care-şi au caracterul de tristeţă luată din dicţionar... Şi râd copiii, — cu ochii, cu gura, cu gâtlejul vibrant... tropăind mărunt din picioarele mici... nu numai când d. Vernescu-Vâlcea se agită inimitabil, în uniforma-i de căpitan de garda civică şi-i dezolat, c'un comic desăvârşit, pe ruinele „onoarului de familist", — ci când ori-ce mască de cabotin se contractă anatomiceşte cu aceiaşi muşchi, pe care-i pun în mişcare râsul fiziologic.

Copiii.

Dar ni se pare că vorbim de copiii de altă dată. Vorbim de noi, când — cu pantaloni scurţi şi cu bluză „marinel" — vibram, ca un diapazon minuscul, în ultima bancă a galeriei.

Şcolarii de astăzi ştiu toate dedesupturile teatrului caşi ale vieţii. Pe ei nimic nu-i uimeşte. Războiul a zmuls din mâinile tinerimei cărţile de poezii şi romanele sentimentale, şi le-a pus înainte tratate de matematici, de fizică, de chimie.

O generaţie de oameni practici se ridică acum, în şcoli. In locul visurilor de eterică fericire proprie şi — mai târziu — chiar socială, în locul atmosferei înalt poetice de altă dată, — prezentul creşte o ge-

(continuare în pagina II)

Teatrul ELISABETA

Trupa de reviste C, Fotache et. Titi Mihailescu va juca astăzi Vineri 22 și Sâmbătă 33 Septembrie 1922 mult așteptată reviste

RRAASSPPUUTTIINA

în două acte ș un prolog de TEMIS

Străzile orașului Iași sunt iluminate cu becuri

PHILIPS

Scoala de Arte și Industrie Casnică

autorizată de Minister prin autorizația No. 15905 din 12 Ianuar 1922

sub direcțiunea d-nei ELEONORA LOHAN

maestră titulară la Școala Normală de fete „Mihai Sturza“

Inființează cu începerea anului școlar noi secții de specia izare dând o mare dezvoltare cunoștințelor de inoustrie casnică. Se vor primi absolvente cu 4 clase primare, externe sau interne cari vor urma: în anul I ursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare și ultimii 2 ani de practică în atelier.

Școala dispunând de maestre recunoscute va funcționa cu următoarele secții: rufăria, țasătoria, tricotaj, secția specială de confecționarea costumelor naționa e secția de covoare, broderia și arta decorativă națională sericicultura și gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetica, istorie, geografia, comptabilitate, desemn și caligrafie, după un program de studii complimentare aprobat de minister.

Absolventele cu diplomă și aptitudini didactice se vor propune Ministerului ca maistre de Industrie casnică pe lângă școalele primare de fete urbane și rurale, iar cele cu certificat de absolvire, cari vor dovedi practica meserii vor obținea din partea școalei războaie de țesut și alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li-se fonduri inițiale pentru deschidere de ateliere.

Inscrierea elevelor externe sau interne se va face până la 1 Octombrie st, n. a. c. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi) la secretariatul Școalei, unde cei interesați vor putea lua informațiuni.

DIRECȚIUNEA

Specialități în articole noi și moderne

Magazinul General

— Iași, Piața Unirei —

Aduce la cunoștință onoratei sale clientele și cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Polouri, Berete, Eșarfe. forme de pălării*, și garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele și culori superbe.

Ultima creațiune de bluze model „JAPAN“ și multe alte modele, *Jersey-uri* troisquart, *mantile. rochii, rochițe*, costumașe de băeți, berete speciale pentru eleve de școală și studente.

Ciorapi, mănuși, și toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăși, formele cele mai noi de gulere tari și moi. Manșete duble, Ciorapi, batiste; pălării, etc.

prețurile cele mai reduse

BLANURI

Vulpi albe, de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette, Lutru, Pot te-gris, Scongs veritabil și opozonscongs. Nutria, Tibet Kat en. Vul ine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi, etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate**, (Guiere, Etole, Manșoane, earfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI**, forme și culori moderne, cumpărate intr'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

Cereți pretutindeni

MIȚULIN

cea mai bună pasta de curățit ghetele albe și colorate, de pânză, antilopă, etc.

Se află de vânzare la drogherii și magazine de manufactură. Dep. general Farmacia Dr. KONYA, Iași

De vânzare

Imobilul din Iași strada Bărboi No. 12. 2 corpuri de case și loc mare pe două strade în care se afla „Institutul Herovanu“ proprietatea succesorilor def. Olga Combati, se vinde prin licitație publică trib. Iași secția 3-a la 25 Septembrie curent.

Licitația începe de la suma de lei 294.000.

2 Șofeuri buni

Se caută la moara Dacia. Doritorii să se adreze la sediul moarei din Iași șoseaua Moarei de Foc No. 41.

Firme

cu prețuri pe jumătate
pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, birouri și autorități comandați la

I. MAX

Str. C. Negri 58

STOFE

pentru funcționari

cu prețuri reduse pentru sezonul de toamnă și iarnă se vinde en-gros și en-detail la

Uniunea comercială

Iași, str. Ștefan cel Mare

Banca „Uniunea Română“

Societate Anonimă
Sediul Central—IAȘI
Sucursale: Bălți, Chișinău, Reni, Chilia-Nouă
Capital Lei 15,000,000

Consiliul de Administrație al Băncei „Uniunea Română“ în ședința din 31 August 1922, a hotărât chemarea vărsământului II în valoare de lei 250 de fiecare acțiune subscrisă la emisiunea II-a.

Efectuarea vărămintelor va vea loc între 15—30 Septembrie 1922 inclusiv, la sediul Băncei „Uniunea Română“ din Iași, str. Lăpușneann 40, unde se vor prezinta spre vizare certificatele provizorii.

Pentru vărsămintele efectuate după 30 Septembrie 1922 se va percepe 12 la sută dobânzi de întârziere.

Consiliul de Administrație

Licitație

Se vinde prin licitație publică la trib. Iași s. III in ziua de 26 Sept. casele din str. Ghica Vodă 59 și 61 pentru eșire din indiviziune

nerație de copii și de adolescenți printre socoteli de afaceri, în biurouri sau fabrici.. și chiar în culuarele autorităților..

Școlarii de acum, când nu „trag chiulul“, sistematic—aranjându-și din timp protecțiile și proviscia de examen, —învață, de cele mai multe ori, numai după litera programului și numai pentru note. Nu-i p a s i u n e de carte. Numai școlarii excepționali, în orele libere, citesc lucruri în afară de program. Aceștia se ocupă î n s ă cu științile practice, care le vor aranja în viața o situație materială bună, la o fabrică sau într'o mină. Și atât ..Literatura nu-i atrage.

Școlarii de astăzi nu se iluzionează așa de ușor. Ei știu multe. De aceia ei stau la teatru, ca niște oameni mari. Noi, printre dânșii, ne simțim stingheriți, în sălile de spectacol. Ne supără ochii lor maturi, care ne privesc rece de subt sprîncene de copil...

M. SEVASTOS

telegramă nu se găsește în arhiva Direcției; n'a avut curajul s'o înregistreze. *Unii directori* ai Serv. Sanitar după ce-au trecut mai întâi ca președinte la Asociație pregătindu-și terenul pentru Directorat, s'au purtat ca satrapi cu noi, ascultând orbește de politicieni.

Reacționat-am noi contra acestor apucături. Fiecare dintre noi când ne venea partidul la putere lucram pe colegii din partidul opus. Și în lupta aceasta de a lua locul unul altuia, sentimentele noastre de demnitate s'au tocit și am stat indiferenți la orice insultă adusă unora dintre noi. Ce am făcut când blândul nostru coleg, basarabeanul Guță, a fost bătut la Pașcani de primarul comunei. Guță a murit de exantematic. Nu de mult a fost bătut un coleg la Târgoviște de către prefectul județului,— un alt coleg a fost bătut în tramvai; ce apărare le-am luat și ce satisfacție am căpătat? Nici una. In schimb un coleg din Galați a fost destituit pentru un conflict avut cu un deputat.

La ordinea zilei este cazul colegului Aroneanu, coleg care a făcut campania și înainte de a fi ucis se spune că i s'a pus ranița—el căpitan—și că a fost silit să curețe latrinele. Dar să lăsăm acest caz, căci Aroneanu a fost ucis pentru considerațiuni „înalte“ de stat. Avem cazul morții eroice a colegului Rudescu. Ieșenii știu împrejurările morții lui. Și ce face corpul medical din Iași pentru cinstirea memoriei acestui brav coleg? Și câte n'ar fi de înșirat.

Ar fi timp să ne reculegem.

Dr. Alex. Manolescu

Serbările ceferiste de eri

Solemnitatea dela Râpa Galbenă. Cuvântarea d-lui Scutaru.— Banchetul.

După inaugurarea Cartierului de la Nicolina, a urmat solemnitatea punerei pietrei fundamentale la palatul ceferist din Râpa Galbenă.

Serviciul religios a fost oficiat de S. S. Arhiereul Iacob, vicarul Mitropoliei. Răspunsurile au fost date de corul Atheneului popular.

Archiereul Iacob rostește o predică frumoasă, chemând precia cerească asupra noei clădiri.

D. *Scutaru*, directorul regional, într'o cuvântare inimoasă, zice că acum se pune temelia căminului ceferist, de asistența socială, culturală, profesională și medicală.

Aci vor găsi un adăpost confortabil 24 familii ale funcționarilor, vor avea locuință, hrană și învățătură 200 elevi ai școalelor ceferiste, va fi un dispensarie medical, o mare sală de conferințe și spectacole, camere de rezervă pentru ceferiștii din provincie, o grădină centrală, bai, canal, lumină, plantații, — toate făcute în comptul Cassei Muncei.

Termină mulțumind tuturor de concursul dat și îndeamnă pe funcționari a continua să-și facă datoria.

Mai vorbește un funcționar, în numele colegilor săi.

Asistența este invitată la o gustare, oferită de societatea de Construcțiuni și locuințe eftine, ce construește palatul.

Onorurile de gazdă, sunt făcute de însuși d-nii ingineri Welt, arhitect Marcovici și inginer Ionescu, cari se găsesc în fruntea acelei societăți.

Banchetul

La oră 1 asistența s'a întrunit la o masă, oferită de direcțiunea regională c. f. r. Masa a fost bine servită de restaurantul gărei, în sala de așteptare clasa I-a, frumos decorată și împodobită cu flori.

Au luat parte d-nii: Petru, Poni, Dr. Costinla, directorul Casei Muncei, Scutaru, directorul regional, Petru Fântânaru, prefect de județ, C. Toma, președintele comisiei interimare, Bargheleu, subdirectorul regional c. f. r., general Gherculescu, C. Meissner, fost ministru, Codreanu, directorul regional din Chișinău, I. Petrovici, fost ministru, Bratu, rectorul Universității, Bulgaru, directorul ziarului Mișcarea, inginer Welt, dr. Petrescu, subdirectorul Casei Muncei, Marino, directorul atelierelor c. f. r., arhitect Marcovici, Andriescu, directorul serviciului tehnic comunal, dr. Bălăceanu, Savul, Beleiu, Mihai Borcea, fost ajutor de primar, inginer Carp, inginer Castill, directorul școalei de arte. N. V. Ștefăniu, președintele Camerei de Comert, Pomponiu, arhitectul Casei Muncei, maior Stoica, inginer Harmuzescu, Miclăscu, directorul serviciului de mișcare din Cernăuți, d-nii Ștefănescu, Constantinescu, Vaideanu, funcționari superiori, inginerii Reinhorn Lepădatu, Stoian, Apostolescu, Amancei, Dimitriu Vasile, Dimitriu Petre, părintele Voza și ziariști.

Masa a trecut în chipul cel mai animat.

Primul toast îl ridică S. S. Archereul Iacob pentru Suveran și familia regală.

Inchină apoi d-nu Scutaru, pentru Casa Muncei și toate persoanele ce au contribuit la această mare operă.

Rostesc apoi toasturi, d-nii I. Petrovici, C. Meissner, dr. Zosin, Mihai Borcea, Bratu, N. V Ștefăniu, Bulgaru și general Gherculescu, relevând munca și devotamentul pus de d. Scutaru, pentru ca această operă lăudabilă să se realizeze în chip atât de frumos.

Timp de două ore a continuat convorbirile, într'o mare înălțare sufletească.

IN CURAND

MACBAEII

Informații

x Cercurile politice din Capitală constată împrejurări favorabile pentru nouile tratative dintre țărăniști și partidul național.

Este probabil să se ajungă curând la un bun rezultat definitiv.

D. dr. Georgescu, Prefect de poliție, a luat dispozitia, ca de 2 ori pe săptămână, să se ție cursuri corpului de sergenți ai orașului, de către ofițeri de poliție.

Au binevoit a se oferi pentru a ține Conferințe și d-nii magistrați. De oare ce prefectura nu are local propriu pentru corpul de sergenți, aceste conferințe vor fi ținute într'un local de școală.

S'a constituit un comitet de intelectuali, în scop de a provoca sărbătorirea d-lui general Gherculescu, pentru dragostea nețărmurită, și munca ce depune în interesul Iașului.

Comitetul va fixa în vii oarea sa ședințe, data și programul sărbătorirei, la care ne unim cu drag.

Azi a trecut prin Iași— plecând spre Chișinău cu tot ansamblul marea artistă Mali Picon.

Trupa va da în Chișinău un ciclu de 30 reprezentațiuni, după care se întoarce la Iași— unde va absolvi o nouă serie de reprezentații.

Mâne Sâmbătă 23 Sept. orele 5 p. m. va avea loc întrunirea membrilor Ligei Cultu ale secția Iași în locaul Școalei Gheorghe Asachi.

Mâine, Sâmbătă, populația israelită sărbătorind Anul nou, prăvăliile israelite vor fi închise o jumătate de zi.

x O telegramă către Regină

Cu prilejul serbărilor ceferiste de eri, s'a transmis M. S. Regina Maria telegrama următoare:

„Astă-zi, 21 Septembrie. inaugurându-se cele 10 pavilioane cu 80 locuințe ale cartierului ceferist de la Nicolina și punându-se temelia la alte 2 pavilioane la Nicolina, precum și la căminul ceferist din Iași, în numele slujbașilor cari se vor folosi de ele, depunem la picioarele M. Voastre asigurarea devotamentului desăvârșit și adâncă recunoștiință pentru protecția ce o acordați Instituției noastre“.

Telegrama a fost semnată de d-nii Scutaru și dr. Costin'u.

x Aflăm în ultimul timp că trupa de reviste C. Fotache et Titi Mihailescu au cenzurat revista Rasputin și cu mari greutăți o reprezintă pe scena teatrului Elisabeta astăzi Vineri 22 și mâine Sâmbătă 23 Septembrie 1922.

ECOURI

— Sâmbătă 23 Septembrie orele 5 p. m. are loc la organizația cultural-sionistă „KADIMAH“ o interesantă șezătoare la sediul ei din str. I. C. Brătianu 166.

Dl. A. Weissberg va desvolta o conferință tratând despre: Influența și însemnătatea sărbătorilor evreești în viața evreească.

Programul e complectat cu declamații și lecturi.

Cine dorește să se îmbogătească, să și încerce norocul cumpărând bilete de ale *Loteriei Statului Negustoresc* — care se vând cu 2 lei.— Câștigurile se cunosc imediat la desfacerea biletului. Reprezentanța pentru Iași și Chișinău: Magazinul Iașilor Strada Lăpușneanu.

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele că în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase.

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurența“ magazin de coloniale și băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

— Nu cumpărați *Cărți de școală* și rechizite până nu vizitați *Librăria Universală*, str Cuza Vodă 52, (Vis a vis de Palatul Braunștein care vinde ori-ce obiect cu rabat.

— Inscrierile la școala „CULTURA“ continuă în fiecare zi între orele 9—12 și 3—5 d. a. până a 25 Septembrie când vor începe cursurile.

TEATRU CINEMA ELISABETA

Astăzi Vineri 22 Sept.

Trupa de reviste

C. FOTACHE

va juca colosalul succes al timpurilor mult așteptata revistă

Ras-Putină

2 acte și un prolog de Temis

40 cuplete 40

Dansuri și balet

= ULTIME = INFORMATIUNI

Guvernul își precizează atitudinea în chestia orientală, printr'un comunicat în care se pronunță pentru: 1) libertatea strîmtorilor și 2) menținerea situației din Balcani pe baza tratatelor existente.

Păcatul acestei „precizări" este că... nu precizează nimic asupra modului cum înțelege guvernul să-și impue punctele de vedere și nici în ce constau detaliile acelor puncte.

Înțelegem sibilismul și laconismul pe care diplomația nu-l poate depărta de la dânsa. Dar atunci, care este nevoia unor comunicate inutile, absolut iuutile?

x **Conferința din Varșovia.** — Oficiosul „Viitorul" publică următoarea notiță, cu caracter de comunicat:

„Se știe că sovietele, acum cîteva luni. au făcut un apel pentru a discuta chestiunea dezarmărei către toți vecinii Rusiei. Romînia ca și țările baltice și Polonia, a răsunas acestei invitațiuni, trimițînd un delegat la această conferință. Guvernul nostru a pus însă anumite condițiuni înainte de a intra în fondul discuției problemei. In această privință reprezentanții țărilor baltice, ai Poloniei și Romîniei vor ține o conferință preliminară, spre a se pune de acord, înainte de a pleca la Conferința dezarmărei din Moscova".

Cercetările cu privire la furtul de 300.000 lei de la Banca Moldova continuă.

S'au stabilit două fapte.

Primul că grupul a fost în posesiunea manipulantului Ionescu de la poșta gării o noapte și o zi, și că o noapte a fost în posesiunea manipulantului Lupașcu din Galați.

S'a dovedit cu prisosință că operația des himbarea banilor în hîrtie ma ulatură nu s'a putut face în tren, căci pentru operație se cerea singuritate și o oe de lucru, ceea ce în tren era o imposibilitate materială.

Frauda a fost sevîrșită deci în Iași sau Galați.

In această direcție urmează cercetările.

x Trenul personal de București, a sosit aseară cu o întârziere de o oră, din cauza deraiărei unei mașini, lângă un podeț de la Socola-

Mașina a fost rădicată. Nu s'a înregistrat nici un accident.

Comitetul Școalei Comerciale Superioare din Iași rosgă pe părinții sau tutorii legali ai elevilor, pe toți absolvenții majori, pe părinții foștilor elevi, pe toți membrii corpului didactic, cum și pe orice alte persoane ce se interesează de bunul mers al învățământului, a se întruni la școală în adunare generală, în ziua de Duminică, 24 Septembrie ora 10 a. m.

Profesorii francezi în vizita la Hârlău.— D. Nicolae Iorga, însoțind pe cei doi profesori francezi, a vizitat Mercuri Hârlăul.

Au fost amănunțit cercetate bisericile lui Petru Rareș și Ștefan cel Mare, precum și marea fabrică de olărie din Hîrlău.

D. Iorga a remarcat lipsa unor pietre cu importante inscripții vechi, pietre ce se găseau în interiorul bisericei Stt. Gheorghe.

Dela Hârlău, vizitatorii au plecat la Botoșani.

Aflăm cu multă părere de rău încetarea din viață a d-nei Maria Holban, mama avocatului și colegului nostru d. Virgil Holban.

Condoleanțele noastre mult întristatei familii.

x Pe ziua de 1 Noembrie, se va elibera contigentul 1921.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

TRATATIVELE ROMANIEI CU RUSIA

București.— D. ministru Duca a declarat aseară ziariștilor că, în urma evenimentelor din ultimul timp, trebue să revie asupra dezmințirei pe care o dăduse privitor la participarea României la conferința din Varșovia, pe baza propunerilor de dezarmare ale Rusiei sovietice. D. general Petala reprezintă la conferință guvernul român.

Știrea aceasta se poate complecta cu afirmația din sursă bună că e vorba de încheerea unui pact de neagresiune între Rusia Ukraina și România.

CHESTIA ORIENTULUI

Turcii continuă înaintarea spre Constantinopol

Aliații vor să intre în tratative cu turcii.— Kemal nu vrea să trateze fără prezența Rusiei și Ukrainei

București.— Din Constantinopol se anunță că trupele kemaliste își continuă înaintarea spre nord, la zona neutrală.

Primele forțe de cavalerie turcească au ajuns în jurul localității Piga.

(N. R. Localitatea Biga este situată pe golful Ismid, încoace de orașul Ismid, în colțul de pământ care țărmurește Marea de Marmara. De la Biga se deschide drumul direct și apropiat spre Skutari, în fața Constantinopolului, pe țarmul aziatic al Bosforului.

•

Din Paris se anunță că d nii Poincare, Curzon și Sforța au căzut de acord asupra necesității convocărei cît mai curînd a unei conferințe pentru discutarea condițiilor păcei viitoare.

La conferință urmează a participa Marile Puteri, Turcia și statele balcanice (afară de Bulgaria).

Rusia nu va fi invitată pe motiv că guvernul sovietic n'a fost oficial recunoscut de puteri.

•

Kemal a făcut noui declarațiuni, anunțînd că admite să lese Strîmtorile sub controlul Ligei Națiunelor, dar nu admite ca aliații să ocupe Tracia, căci aceasta ar prejudicia armatelor naționale turcești.

Dimpotrivă, Kemal Pașa invită pe aliați la o conferință în Constantinopole pentru tratarea unui armistițiu și totodată cere autorizarea de a ocupa el Tracia, pentru a o elibera de sub opresiunea greacă.

•

Reprezintantul Kemalist din Constantinopol a informat pe comisarii aliați că guvernul din Angora nu va participa la o conferință asupra Dardanele or, fără participarea Rusiei sovietice și a Ukrainiei; aceasta conform tratatului încheiat între ruși și kemaliștii la Angora.

•

Ultimele resturi ale armatei italiene s'au retras din Constantinopol. In acelaș timp a sosit o notă aliată prin care se cere Italiei să își menție trupele pentru apărarea eventuală a Constantinopolului.

•

D. Nincici, ministrul de externe al Jugoslaviei, și Victor Antonescu, ministrul României la Paris, au declarat că guvernele lor doresc conflictul oriental să fie rezolvat pe cale pașnică.

Ajutorarea refugiaților din Smirna

— Un apel al Greciei —

București.— Guvernul din Atena — fată de greutatea împrejurărilor — a întocmit un apel către toți factorii politici și militari greci, din țară și străinătate, invitându-i să colaboreze în guvern.

In acelaș timp, Grecia a trimis aliatilor o notă prin care apelează la sentimentele de umanitate și cere ajutor pentru refugiatii din Smirna pe care guveunul grec nu-i poate ajuta din lipsă de mijloace.

Ungaria intervine la conferința ambasadorilor

în chestia averilor supușilor maghiari din Transilvania

București.— Dela conferința ambasadorilor s'a comunicat delegațiunei ungare din Paris că n'ar fi în competința acestei conferințe să se ocupe de protestul Ungariei în chestia confiscărei (exproprierei) bunurilor supușilor maghiari din Transilvania.

Contele Bethlen. o ripostat că prin procedarea României s'a călcat în chip vădit tratatul din Trianon și că, prin urmare este de resortul conferinței ambasadorilor de a examina problema și a tranșa diferendul româno ungar.

Suferințele grecilor

GALAȚI.— Colonia grecească din localitate a primit din partea Patriarhului egumenie din Constantinopol, următoarea telegramă:

„Veniți ou toții și cât mai iute, în ajutorul fraților noștri. 500.000 de nenorociți refugiați sunt amenințat să rămână în pragul iernei fără pâine și fără adăpost!.

Colonia elenă din localitate va lua măsuri pentru ajutorarea refugiaț lor.

OLY.

Incendiu la Bălți

— Pagube de 10 milioane —

BALȚI — Un incendiu a distrus cu desavîrșire fabrica de paste făinoase Gipsson din localitate. Deasemenea a fost nimicită o moară din apropiere.

Nu s'a putut salva mai nimi.

Pagubele se urcă la 10 milioane lei.

„Academia Populară de Muzică" din Iași

Autorizată de Ministerul Artelor, va lua ființă pe ziua de 1. Octombrie a. c., când, sub îngrijirea d lui Const. I. Baciu, profesor de muzică la școala normală „V Lupn", își va deschide cursurile la școala primară de băeți „Gh. Asachi" str. Negruzzi.

Se vor preda: Teoria și solfegiu, Armonia, Istoria Muzicii, Psichologia și Petagogia, Orchestrație (curs complimentar), Piano, (pentru incepători și curs complimentar obligatoric).

Ansamblul coral și Lecțiuni pedagogice

Profesori dela stat și programa conservatoru ui.

Inscrierile si informațiunile la Magazinul de muzică „Brașcu".

P.S.—Persoanele cu glas doritoLre a cânta în corul școlii pot cere însorierea numai pentru cor, în care caz vor fi scutite de orice taxă, cu singura obligațiune a lua parte la un curs complimentar de teorie și solfegiu.

ASISTENT

cu practică serioasă în vechiul regat găsește loc la Farmacia Dr. Rășanu.

De asemenea Farmacia are loc vacant pentru un elev de anul I-iu.

Ieri după prânz, a încetat subit din viață d-na Elena Colașu, moașă din strada Albinet 22.

Defuncta suferea de o boală de cord.

x D. dr. Costiniu, directorul Casei Muncei, care a fost ieri în Iași, s'a înapoiat aseară în Capitală.

Sâmbătă 23 Septembrie, orele 9 seara, va avea loc frumoasa serbare aulterală, în localul școalei primare „Principesa Maria" din Sărărie.

Programul bogat va distra și pe copii, și pe tineri și pe bătrâni.

Concursul artistic este dat de elevii Liceul Național, cărora s'au distins la producția de anul trecut a Liceului.

Nici un ieșan să nu lipsească de la această serbare al cărei venit e destinat unei biblioteci în cartierul Țicău din Iași,

Pentru o fetiță orfană. — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Totalul de ieri 1843 lei

Au mai subscris:

d. G. Ulrich	50 lei
N. N.	100 „
Total	1993 lei

Subscripția continuă.

Incendiul din Galați

— Distrugerea liceului izraelit. —

Galați.— Aseară la ora 10, un incendiu s'a declarat la odaia de bae a liceului izraelit din localitate.

Din cauza vântului puternic și a lipsei de apă, flăcările s'au întins repede la acoperiș și au încins întreaga clădire.

Orice operă de salvare devenise neputincioasă.

O explozie în Capitală

— șase răniți —

București. Aseară la ora 7, o puternică explozie s'a produs la un cazan al atelierului căilor ferate din str. Atelierului 14.

Au fost răniți șase lucrători, între care și mecanicul Ion Petrescu căruia i a fost fracturat umărul.

Răniții in stare gravă au fost transportați la spitalul Colțea.

AU SOSIT

Blănările

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obțineți numai la Fotograful Curții Regale **WEIS** Iași Piața Unirei.

†

Indurerații: Maria și Constantin Filipescu, Alice Cerne, Ema și Alexandru Stroja, Virgil și Aurelia Holban, Beatrice Holban fiice, fiu, gineri și nora; Matilda și T. Marteau cu copii, Dimitrie State, G. State, Nicu și Ana State cu copiii, George si Lucia Andriescu cu copilul, Emilia Vântu cu copiii, Maria și căpitanul A. Petrescu; Oscar și Maria State cu copiii, Gabriela și Dimitrie Tăzlăuanu nepoți și nepoate, familiile Stroja, Tăut, Lascar Antoniu, Mille, au adânca mâhnire de a vă fase cunoscut pierderea scumpei lor

Maria G. Holban

încetată din viață în noaptea de 21 Septembrie a. c. și vă rogă să binevoiți a lua parte la ceremonia înmormântărei care va avea loc Sâmbătă. 23 Septembrie a. c. orele 3 p. m. la Cimitirul „Eternitatea" unde se află depus corpul.

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara brilliantul și incomparabilul succes francez PARISETTE 12 episoade cel mai mare Cinema roman de marele autor francez Louis Feuillade cu toți artiștii din filmele Judex, Tih-Min, Copii Prigoniți, Orfana în rol principal Sandra Milovanoff și simpaticul comic Bescot.

In pauza mare de cinema debutează cu mare succes celebrii echilibriști comici *Trio Mihailescu*, cu concursul celebrei dansatoare de la opera imperială din Moscova D-ra *Nina Mihailovschi*.

— Teatrul Cinema SIDOLI.- Astăzi și în zilele următoare celebra dramă senzațională în rolul principal apare prea simpaticul artist acrobat Harry Piel în cea mai grandioasă producție a sa OMUL STRANIU. O frumoasă comedie cu Zigoto.

S'A REDESCHIS

Cabinetul Dentar

al D-nei Dr.

Ol. Ciudin Niculcea

Onor. Clientelă e anunțată că se efectuiază după metodele cele mai noi orice lucrări referitoare la arta dentară. Extrageri de dinți și măsele fără durere.

Consult. 9—12 și dela 2—6 Str. Carol 41 vis-a-vis de Universitate.

DOCTORUL

H. Wechsler

Boli interne, venerice, spifilis Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p

Str. Armeană 4—

Avis Proprietarilor

— Urbani —

Toți D nii proprietari Urbani sunt înștiințați că întrunirile duminicale la sediul Sindicatului str. Cuza Vodă No. 52 în curte, au început și vor avea loc în fie care Duminică între orele 5—7 p. m.

Rugăm pe toți D-nii proprietari Urbani să vie la Sindicat pentru a ne consfătui asupra măsurilor ce trebuesc luate în vederea deschiderei Corpurilor legiuitoare.

COMITETUL

IN CURAND

MACABEII

Epitropia generală a casei Sf. Spiridon din Iași, aduce la cunoștința publică că în ziua de 2 Octombrie a. c. orele 10 a. m se va ține licitație publică cu oferte închise în cancelaria Epitropiei pentru furnizarea verdețurilor necesare spitalelor casei din Iași pentru iarna anului curent.

8100	kilograme	fasole
32500	„	cartofe
24000	„	varză
6300	„	ceapa uscată
1650	„	morcovi
1350	„	petrinjel
1750	„	sfeclă roșie
3000	„	prune uscate
6000	„	mei cojit
2200	„	linte
21000	fire prași	
2800	fire țelină	

Garanția provisorie va fi de 5000 lei.

Condițiunile se pot vedea în fiecare zi de lucru între orele 8—12 a. m. la serviciul administrativ.

Preparator

pentru limba Franceză se caută pentru un copil de 7 ani.

A se adresa la Emanoil Marcovici str. Cuza Vodă 18.

DIRECTOR

Inginer german și secretarul său, caută o cameră elegantă, cu două paturi, sau două camere cu cîte un pat pentru câteva zile lunar, timp de 3 4 luni. Oferte detaliate cu prețul la d. Brăiescu, București strada Dichiu 4.

Practicant

cu scriere frumoasă, cu patru clase liceale, se caută la FERRUM, Frații Wachtel et comp.

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iași

O polemică „literară"

în jurul volumului „Picante"

— Un nou răspuns al d-lui Miron —

Facem loc acestui răspuns al d-lui Miron, la criticile aduse volumului d sale „Picante".

Şi cu acest prilej considerăm închisă polemica această curioasă care nu foloseşte absolut nimănui.

Sunt două săptămâni, de când am dat în ziarele locale răspunsul cuvenit D-lui „*L*" care s'a găsit iscusit să pornească un curent defavorabil volumului meu „*Picante*" apărut acum o lună.

Astăzi, se găseşte un alt... iscusit care se trezeşte în „*a şaptea si după scripturi*".. să ţie lecţiune, ca un dascăl de biserică, acelui adorabil „necunoscut", continuând printr'o trâmbiţare stupidă, ca e are de ţinta să monteze publicul contra genialului frivol în care este scris volumul meu' isc lind minunatul său articol cu aceste două cuvinte: „*un cititor*". Bun!

Intreb însă pe acest „cititor", după cum am întrebat, rândul trecut, şi pe stimabilul care a iscălit cu iniţiala „*L*" pentru ce când ţine să deschidă o polemică nu are amabilitatea să-şi iscălească numele ca să ştiu cu cine am onoarea să stau de vorbă??

Eu nu înţeleg anonimatele în polemică, după cum nu înţeleg să vie cineva să mă bioniască purtând o mască pe faţa ca să nu ştiu cine este persoana care ţine biciul în mână?!.. Ştie oricine că aceasta se numeşte: „*laşitate*"! După stilul în care este scris impresionabilul articol al acestui drăgălaş „cititor" întrevăd pe aceaşi persoană din trecut, adică pe acel „*cavaler de Saxa-Koburg*" care obşnuieşte, atunci când nu are curajul opiniei sale, să se iscălească cu iniţiala: „*L*".

Bănuiala mea este îndreptăţită pe faptul că până azi, acest iscusit Domn nu a avut bună voinţă să răspundă articolului meu în care îl rugam atât de frumos să aibă amabilitatea să'şi iscălească numele.

Şi ca atare, astăzi, bănuesc că Dl. „*L*" are îngereasca naivitate să creadă că mă poate induce în eroare, evitând şi de data aceasta a-şi da numele venind să continue polemica deschisă de Domnia Sa iscălind: *un cititor*"

Poate să fiu greşit; — de aceia spun: *bănuesc*. Adică unul să fie Dl. „*L*" şi altul „*cititorul*". Şi chiar de aş fi greşit vina nu cred să-mi fie mare, căci doar nu sunt nici fachir şi nici cititor în stele, ca să desleg anonimatele draguţilor mei prieteni!...

Ca o continuare a manierei în care a fost scris articolul critic al D-lui „*L*" astăzi vine acest aşa zis „*cititor*" (!...) să susţie cu emfaza unui cocoş răguşit, că volumul meu „Picante" este o scriere imorală în care pornografia se evidenţiază atât, încât face să se roşească creasta D-sale zbârcită!

Mai mult, acest „cetitor" urmează a cotcodăci că volumul este bun de ars la barierea oraşului, astfel ca parfumul său pornografic să nu ajungă până la nasul atât de sensibil a acestui tip!...

Va să zică: să-i dau foc, ai! Ei bată-te să te bată, frate Ilie (mă lovişi în pălărie!...) Eşti bizar dragul meu, nu te credeam cu un spirit atât de bolşevic. „*Picantele*" nu au pornografia revistei „*Rasputin*" ca să le dau foc.

Auzi d-ta bârfitor fără ruşine!

In sfârşit, una şi cu una fac două; — uite ce te rog eu pe d-ta dragul meu „cocoş înfierbântat": pe viitor dacă doreşti a continua ostilităţile, te sfătuesc să ceri permisiunea părinţilor d-tale de a-ţi iscăli numele de familie, de oarece vreau să ştiu cu cine stau de vorbă, vreau să ştiu dacă vorbesc cu un om mai cioplit, sau cu cine ştie ce... (mă dispensez de plăcerea de a pronunţa expresia cuvenită).

La revedere simpaticule!

Miron

Franco-Română

Societate Anonimă de Asigurări Generale Bucureşti
Capital de reasigurări
500.000.000 frcs.
Face asigurări în condiţiunile cele mai avantajoase şi în toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viaţă în combinaţiunile cele mai variate.

Agenţia Generală, Iaşi
GH. V. SION Piaţa Unirei
Agenţia speciala Tg. Frumos
Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă
Agenţia specială, Podul Iloaei
Buchman et Maier str. Carol

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune
Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (exclusе boli contagioase şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

Biroul de instalaţiuni technice
IOAN ZAMFIR
Str. Săulescu No. 1 (Piaţa Unirei)
Instalaţiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii,
etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuţii. Depozit complect asortat cu materiale
PREŢURI REDUSE

CINEMA MODERN
Astăzi Vineri 22 Septembrie la 3, 5 jum. şi seara 9 jum.

Prima viziune NOU!

Adaos la program
ZIGOTO OCNAŞ
2 acte

FRANCESCA BERTINI apare în
Madelleine FERRAT

Grandioasă capo d'operă în 7 acte după eminentul scriitor **Emile Zola** Cel mai nou film cu Francesca Bertini.
Este ultima şi cea mai perfectă creaţiune a ei înainte de a părăsi teatrul.

Cinema Elisabeta
Astăzi Vineri 22 Septemb
ZILNIC 2 MATINEURI
Incomparabilul succes francez
12 EPISODE 12
PARISETTE

Nemuritor cinema-roman de marele autor Francez **Louis Feuillade** autorul celebrelor filme **Judex, Tih-Min, Copiii Prigoniţi, Orfana. PARISETTE** este jucat cu toţi artiştii din sus-zisele filme în fruntea cu simpatica vedetă **Saudra Milovanof** şi comicul **Biscot**
Programul este complectat cu cele mai noui Gaumont Journal. In pauza mare de cinema debutul celebrului **Trio Mihailescu** cu concursul dnei **Nina Mihailovschi** de la opera rusă din Moscova

TEATRUL LYRIC
Asociata trupă S. şi P. FRIEDMAN cu concursul marelui artist dramatic american
B. ADLER

Sâmbătă 23 Septembrie ora 4 p. m, mare matineu
Cu preţuri reduse,
A Freind în Leiben
piesă în 4 acte de LIBIN

Duminică 24 Sept. ora 4 p. m. Matineu
Cu preţuri reduse,
Der Ibriger Mens
piesă în 4 acte de LIBIN

Duminică 24 Sept. ora 9 jum. seara Premiera!
Om şi Demon piesă în 5 acte
Herman Braunştein
Impresar Teatral

Teatrul-Cinema SIDOLI
Vineri 22, 1 matineu la ora 5 şi un sfert şi seara la 9 jum.
Sâmbătă 23 şi Duminică 24 Sept 2 matineuri la ora 3 şi 5 jum. şi seara la 9 jum. Operă complectă 6 acte — Celebra dramă senzaţională în rolul principal apare simpaticul artist acrobat **HARRY PIEL** în cea mai grandioasă producţie a sa
OMUL STRANIU
Totodată filmul cuprinde una din cele mai frumoase montări. Monolog Apolo. O frumoasă comedie cu Zigoto. Programul viitor SUFLET VESEL cu Francesca Bertini

TEATRUL ELISABETA
Compania de Operete
Stănescu-Cerna
Cor Balet.

Luni 25 Septembrie 1922
Floarea din Stambul
operetă în 3 acte de Leo Fall şi
Marţi 26 Septembrie
Voevodul Ţiganilor
operetă în 4 acte de I. Strauss
45 Persoane

Numai 2 Reprezentaţii
cu succesele briliante ale timpurilor,
Frumoasele operete
Numai 2 Reprezentaţii 2
Orchestra proprie

Arterioscleroza, Afecţiunile cardiace, Astma, fizema, Obesitatea, Guta, Reumatismul, Scrofuloza, Limfatismul, Debilitatea generală, Sifilisul etc., se combat cu deosebit succes prin
„Iodopton"
preparat de *Dr. KONYA şi fiu*, Farmacişti-Chimişti
Combinaţiune a Iodului metalic cu Peptona
Cel mai asimilabil şi eficace preparat de Iod, fără de a produce fenomene de iodism. Superior în toate aplicările sale oricărui alt preparat de iod.
— De vânzare la toate Farmaciile şi Drogueriile —
Depozit general: Farmacia Curţei Regale
Fraţii Dr. KONYA, Iaşi

FIRMA
Heinrich Stein
— Strada Cuza-Vodă 69 —
Palatul Camerei de Comerţ
Notează preţurile pentru transformarea formelor vechi:

O formă fetru transformată	Lei 65.
O formă numai precălcată	Lei 30
O formă biber transformată	Lei 70
Numai precălcată	Lei 35
O formă cată	85

IDEAL
Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimică sistematică, CU ABURI
OSIAS LUSTGARTEN
Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American
primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voil-georgette, etc., în toate culorile moderne.
Rog clientela a încerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.
Atentiune: Prompt şi preţuri modeste.

Cea mai bună apă
MINERALĂ PURGATIVĂ
este aceea de la
BREAZU
IAŞI
AUTORISATĂ DE STAT.
Premiată cu medalie de aur la Exp. din Bucureşci 1894
Recomandată cu preferinţă de D-nii Medici
Efect prompt şi sigur
dosa mică, gust plăcut.
Cereţi dar numai
APA MINERALA DE BREAZU
Care se găseşte la toţi vânzatorii de ape minerale din ţară.
Depozit general: Fraţii Dr. Konya Iaşi

NOUL SALON
pentru
NUNŢI ŞI BALURI
vis-a-vis de Gimnaziul Ştefan cel Mare, lângă baia Pogor.
Cel mai luxos local construit după cerinţele higienice, cu aranjament modern. Se poată închiria chiar de astăzi.
Tramvai până la scare

Agenţi capabili
pentru achiziţii de asigurări de viaţă şi incendiu, găsesc angajament durabil în bune condiţiuni.
A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iaşi.

LABORATORUL DE ANALIZE MEDICALE
al
D-rului G. L.-Transilvanu
Iaşi 3 str. Nicolae Gane 3
Analize de Urină, Spută, Suc gastric, lapte, Uree în sânge, etc.
Execuţii prompte şi conştiincioase, preţuri reduse.

Căpitan de artilerie în retragere
absolvent al şcoalei speciale de artilerie, în anul 1913, doreşte angajament ca conducător a unei întreprinderi particulare serioase, în orice parte a ţării. A se adresa la administraţia ziarului sub E. A.

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Apter
Specialist la Berlin în dentistică şi boli de gură
Iaş, Str. Lăpuşneanu 32
Consult. 9—12, 3—6

Profesoară
de limba franceză, pentru o elevă de curs francez, se caută.
A se adresa STR. POTCOAVEI No. 4.

ANUL AL XVIII-lea No. 4600 — 1 Leu NUMARUL — LUNI 25 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE
UN AN ...

REDACTIA
— STR. MARZESCU 17 —
TELEFON No. 600

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI:
Se primesc la toate Agențiile de Publicitate și la ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. MARZESCU 17 —
UN NUMAR VECHIU 3 LEI

Biblioteca Universitară Iași

Comunicatele guvernului

— Constatări care nu pot fi vesele —

O distinsă personalitate din orașul nostru ne împărtășea mai dăunăzi impresia de acut pesimism pe care cetirea ziarului nostru i o lasă. Suntem prea nemulțumiți în tot ce scriem, prea întunecată ne este privirea când cercetăm viața noastră publică.

Ar părea că simpaticul interlocutor are dreptate. Așa este. Scrisul nostru nu poate fi deseori vesel și mai rar încă se poate arăta încântat de isprăvile celor dela cîrma țării. Cu toate acestea suntem și noi, ca oricare alți oameni, mult mai înclinați spre veselele cântări decât spre vaetul cucuvelei. Ni se întâmplă ades să luăm condeiul în mână fredonînd o melodie săltăreață care ne-ar îndemna să'nșiruim slovele cu inima plină de bucurie și să lăsăm să se zărească in hora lor o năframă fluturînd cu nădejdi senine. Dar indată ce intrăm in domeniul meseriei, indată ce ne aruncăm ochii asupra gazetelor, căutînd să prindem din marea de fapte unul care să merite a fi scos in lumină și comentat, toată veselia noastră se risipește absorbită parcă intr'o ceață mohorîtă. De pretutindeni veștile poartă aceiași intunecată haină: omoruri, furturi, [illegible], incendii, explozii, certuri intre cârmuitori, amenințări și și insulte intre oamenii politici, iar deasupra tuturor, revărsându-se in valuri tot mai dese, nemulțumirea celor rău ocârmuiți, durerile celor nedreptățiți și strigătele celor infometați. ..

Un spectacol dureros și straniu in același timp, ne a țintuit astăzi asupra lui toată atenția. E vorba de lupta inegală care se dă astăzi între guvern și slujbași. Acești susținători modești ai Statului cer, pentru a-și putea întreținea zilele, un spor de leafă.

Cererea lor este așa de îndreptățită, incât a o nega ar insemna să negi adevărul, dovedit in fiecare zi, că omul este un animal care pentru a trăi are nevoe de hrană. Guvernul, totuși, pune inainte alte considerente, mai greu de înțeles și răspunde funcționarilor cu... comunicate.

Comunicatele cuprind promisiuni vagi și amenințări sigure. Se cere celor care au răbdat așa de bine până acum, să urmeze pe această cale cuminte. Dacă n'o vor face, îi așteaptă măsuri aspre din partea celor mari.

Mărturisim că nu înțelegem de loc intențiile guvernului. Va satisface sau nu pe cei mai necesari slujitori ai lui? Comunicatele nu arată nimic precis; ele nu urmăresc decât să îndepărteze ziua in care funcționarii vor alerga la măsurile extreme.

Felul acesta de cârmuire nu poate fi admis intr'o țară democratică. Atunci când una din cele mai importante clase ale țării se mișcă pentru satisfacerea unor nevoi recunoscute drepte, *guvernul este dator să găsească neintârziat* mijloace pozitive care le-ar mulțumi.

Până acum constatăm că chestia funcționarilor n'a determinat nici o măsură sau mai bine zis, nici o intenție de măsură care să urmărească crearea unei situații sociale noi, in care slujbașul statului ar avea existența asigurată printr'un mecanism de susținere reciprocă a tuturor celorlalte categorii de cetățeni. Deocamdată guvernul socoate că proza comunicatelor sale poate servi drep hrană unei lumi intregi. Comunicatele au ajuns un sistem foarte comod pentru a trece peste orice. Se rupe vre-un pod, se'ntâmplă vre-un colosal incendiu sau vre o explozie, guvernul dă un comunicat: Câteva fraze alcătuite cu meșteșug acopăr, cu eleganța unei pelerini medievale, dedesupturile nu intotdeauna curate.

Când vom izbuti să alungăm domnia tiranica a vorbelor din viața noastră cetățenească?

I. Luchian.

Mobilizări politice

— Guvernul și funcționarii —

Relevăm un fapt foarte curios pe care ni-l transmite telegraful: Dintre ofițerii de rezervă concentrați, cei dintâiu care au primit ordinul să se prezinte, au fost funcționarii din ministerul de finanțe. Concentrarea începe dela 25 Sept. și durează o lună, adică tocmai timpul în care mișcarea și greva funcționarilor trebuia să se desăvârșească.

Așa dar intențiile guvernului încep să se desemneze în lumina lor adevărată. După ce va reduce la inactivitate, prin concentrări și alte meșteșuguri, un număr considerabil din cei mai activi membri din mișcarea funcționarilor, guvernul nu se va maisfii, și va respinge pur și simplu dreptele cereri ale slujbașilor.

Pe deoparte comunicate pline cu promisiuni, pe de alta pregătiri pentru a paraliza orice acțiune care ar duce la salvarea din mizerie a funcționărimii.

Aceleași metode pentru vremuri schimbate. Cu toate silințele guvernului să îmbrace altă haină, nu poate să-și ascundă bine vechea chivără de jandarm.

INSEMNARI

Zburdălnicia filantropică

Presa din Capitală anunță niște serbări ale societății „Obolul". Petrecerea va ține o săptămână... „dancing"... muzică... intrare cu invitațiuni... afluență a elitei...

Nu știm pentru care scopuri nobile dăinuește și dănțuește „Obolul" acesta; dar considerînd după nume, e probabil vorba de o societate a elitei pentru ajutorarea golănimei.

Ne revin in minte considerațiuni e amare și sceptice cu care sînt de atâta vreme întîmpinate distracțiile filantropice ale aristocrației.

Lumea bogată — căreia îi place să se considere „aristocrație" — acumulează o cantitate de sentimentalism caritabil după uzul modei și din lecturile franțuzești ale romanelor morale sau moraliste. Acest sentimentalism devine lucrativ din plictiseală. Căci cocoimea e prea puțin preocupată de goana teribila după existență și care absoarbe tot timpul omului.

Cucoanele bogate, ca unele care sunt cu desăvârșire lipsite de ocupațiuni (facem abstracție de moda îmbrăcămintei și de aventurile amoroase), își descarcă energia în baluri, serbări, chete, colecte și alte zaiafeturi filantropice. Pentru impresia unei preocupări mai temeinice, nobleța femenină se grupează in Societăți, cu prezidenți, comitete, consilii, casiere, adunări generale, certuri, gelozii, ponegriri etc.

Serbările se țin lanț. Elita joacă fox-trot pentru orbi, flirtează pentru orfani, bea șampanie pentru văduve, sau mănâncă icre negre pentru invalizi. Cutare neguțătoreasă îmbogățită, plătește cu mii de lei o rochie specială, ca să dea un pol la cutare bal pentru săraci,

Și cuconetul acesta doritor de senzații nu-și dă seamă că atâta lume trăește în suferință și lipsă pentrucă atîția „filantropi" huzuresc de prea mult belșug.

Orgiile acestea filantropico-boerești, în numele golănimei, sînt o sfidare care atinge chiar imoralitatea.

RENOVATUS

Imense pagube la Smirna

București.— Pagubele provocate de incendiul de la Smirna, se cifrează la suma enormă de 200 milioane dolari.

Sunt 2000 victime omenești.

Companiile de asigurare au a plăti despăgubiri în valoare de 60 milioane dolari.

VIAȚA POLITICA

Preocupările politice interne

Intelegerea țărănisto-ardeleană.— Situația în legătură cu încoronarea.— Chestiunea succesiunei la guvern.— Dificultatea soluțiilor

Ultimile împrejurări interne au trecut prin ciurul politic oamenii și partidele, și au fixat locul și rostul fiecărui combatant. În câmpul de luptă al opoziției s'au grupat categoric și definitiv partidul țărănist cu un mare ascendent în vechiul regat și stăpân pe opinia publică din Basarabia, și partidul național care este adevăratul reprezintant al Ardealului.

In lagărul guvernamental s'a găsit câte un loc la rezervă pentru rămășița partidului democrat, pentru gruparea averescană și pentru persoana d-lui Iorga care servește în deosebi ca exponent în artificiile de calcul ale liberalilor.

Insuși guvernul și oficioasele sale, când vorbesc de opoziție, înțeleg numai pe țărăniști și ardeleni.

*

In situația de acum, două chestiuni fac în deosebi obiectul polemicelor, discuțiilor și sforilor care se trag: 1) raporturile in sinul opoziției și 2) desemnarea succesiunei la guvern.

In ce privește prima chestiune, ea este astăzi mult simplificată.

Partidul național s'a scuturat definitiv de balastul toanelor d-lui Iorga și de tratările compromițătoare cu gruparea averescană. Cu d. Iorga nu se poate merge la seriozitate și consecvență politică; cu averescanii nu se poate ajunge la puritate și la democrație și la realități de manifestațiune publică.

Partidul național n'are decât tovărășia, mare și temeinică, a țărăniștilor. Tratativele care s'au reluat amplu și exclusiv între ardeleni și țărăniști, se bucură de împrejurări excepțional de favorabile și de o simplitate care va duce negreșit la stabilirea unui rezultat cât mai neîntârziat. Acțiunea comună a opoziției este de la sine subînțeleasă. Rămâne să-i se precizeze modulitatea și durata.

*

In ce privește a doua chestiune—succesiunea la guvern—ea este de o actualitate evidentă, oricât liberalii i-ar opune tăgada struțului.

De altfel, sunt cîteva zile decînd oficioasele guvernului fac bilanțuri și dau comunicate pro domo.

Starea de anarhie totală, de nemulțumiri, nesiguranță și complicațiuni alarmante, a pecetluit iremediabil neputința și uzura gravă a regimului.

Situația în legătură cu serbările de încoronare s'a servit și ea ca barometru politic. Din aceste serbări, guvernul liberal a vrut să-și cioplească o propea și să făurească o armă pentru răpunerea în special a partidului național. Arma însă avea două tăișuri și tot odată n'a fost mînuită cu destulă abilitate.

Incoronarea se va îndeplini ca un act de partid la care opoziția—adevărata opoziție—nu găsește nici un fel de motiv să participe. Micile șurubării făcute cu concursul averescanilor și al takiștilor d-lui Iorga n'au nici o greutate. Opoziția reală stă neatinsă de manevra guvernamentală a încoronărei. Jocul acesta al liberalilor a dat și el greș, expunând tot odata în chip inutil coroana—fapt pe care factorul suprem îl va dezaproba fațiș, în cele din urmă.

*

Se vorbește de un așa zis guvern național al încoronarei, sau de un guvern pur și simplu, care să succeada acestuia. Dar lucrul cel mai greu, intr'un grad neîntâlnit de la războiu încoace, este a se desemna guvernul de mâne. Și greutatea aceasta este limpede pusă in evidență prin enormitatea șoaptei dintre culise asupra posibilității unui cabinet Iorga! O nadejde ceva mai justificata, încălzește în secret inima averescanilor.

Pentru conducerea de mâne, ar fi în logica lucrurilor să se lase drumul opoziției țărănisto-ardelene. Se spune însă că anumite cauze impun o întârziere a acestei soluțiuni firești.

Nu mai rămâne deci decât să se adopte un sănătos regim parlamentar și să se lase țărei sarcina de a-și desemna conducătorii.

Din spiritul altora

Pe peronul unei gări.

Un călător constată cu surprindere că trenul sosește exact la ora indicată după itinerar. Se adresează unui impiegat din gară:

—„Ce tot se spunea că trenurile întîrzie? Iată-l sosind cu preciziune".

Impiegatul i-a răspuns:

—„Acesta e trenul care trebuia să sosească ieri la ora asta"!

*

In Paradis.

Sft. Petru, cu Sft. Sebastian și cu arhanghelul Mihail stau sub un baldachin la porțile raiului. Sft. Petru e foarte necăjit că nu găsește „al patrulea" ca să facă un pokeraș.

Dintr'odată se aud bătăi în poartă.

—„Cine-i acolo"?... întreabă Sft. Petru supărat.

Un glas răspunde;

—„Cer primirea în rai. Sînt Papa Pius al cincilea".

Și Sft. Petru, mînios:

—„Dute la dracu... Aici avem nevoe de „al patrulea".

Citiți în pag. III-a ultimele știri telegrafice și telefonice.

Cronica Literară

Un poet reprezentativ al cehilor

— Emil Frida (Iaroslav Vrehlicky) —

Zilele acestea s'a comemorat în toată Cehoslovacia zece ani dela moartea poetului Iaroslav Vrchliky (cu numele adevărat Emil Frida) El s'a născut la orașul Luncy la anul 1853.

Când Vrchlicky începu să scrie, poesia cehă era unul din elementele de luptă națională împotriva germanismului. Impreună cu Kolar, Celakovsky, Erben, el a căutat să trezească conștiința națională a cehilor.

El și-a găsit un bogat izvor de inspirație în manifesturile poeziei populare.

Un alt mare merit al poetului ceh sînt traducerile lui, în care se afirmă de un rar eclectism plecând dela Dante până la simboliștii francezi.

El avea o înțelegere minunată a poeziei, care unită cu cunoașterea sa enciclopedică a literaturilor europene, îi făcea să aleagă întotdeauna operele cele mai de seamă ale unui scriitor.

Părea că versul era felul lui înăscut de a se exprima. Când i se întâmpla să citeze un poet străin, în timpul cursurilor lui dela Universitate, Vrchlicky îl traducea imediat în versuri cehe.

De altfel nici nu admitea ca să se traducă în proză o operă scrisă în versuri. A o lipsi de farmecul muzicalității, era pentru el a-i lua jumătate din valoare și înțeles. Mai mult, acest meșter al cuvântului susținea că greutatea unei traduceri este numai aparentă și că orice poate fi tradus.

Numai un virtuos care n'a dat îndărăt chiar în fața jocurilor de cuvinte din Cyrano de Bergerac, poate vorbi astfel.

Poetul ceh a suferit întrucâtva influența lui Victor Hugo. Chiar prima lui traducere este o culegere de poeme din opera maestrului francez. In *Zlomky Epopeje* (Crâmpee de epopee) găsim impresia lăsată în spiritul lui Vrchlicky de „la Legende des Siecles". Dar găsim deosebiri fundamentale, inerente deosebirilor de rasă: pe când Victor Hugo era mai cu seamă un spirit plastic, Vrchlicky este mai degrabă un visător. Imagina lucrurilor la romanticul francez este limpede; la poetul ceh ea caută să exprime armonia lor intimă.

Jaroslav Vrchlicky ocupă un loc de frunte în literatura națională cehă. Dar opera lui imensă merită să fie cunoscută în toată lumea. In 1903, secretarul institutului Nobel, scria, propunându-l pentru premiare: „Vrchlicky oferă oarecum un rezumat al întregei literaturi poetice până la începutul secolului al douăzecilea".

Un necaz episcopal

Tragedia palatului eparhial al sfintei monastiri de la Curtea de Argeș

P. S. S. Visarion, episcop al Argeșului, a înaintat o petiție primului ministru, arătându-i nemulțumirile prea sfinției sale pentru unele lucruri care se petrec în chip ciudat, cu palatul episcopal dela învecinata și mândra monastire a Curței de Argeș. Cinstită față a tras petiția la teascul tiparului, pe o hârtie de prima calitate, și a imprimat și o reușită poza a mânăstirei, în colțul din stânga al petiției, pentru mângâerea bunei dispoziții a ctitorului. Un număr bogat de exemplare a fost răspândit în țară—un exemplar a sosit prin poștă și la redacția noastră—pentrucă toată lumea să afle păsurile prea sfinției sale și pățărania palatului episcopal.

P. S. S. Visarion se plânge stăpânirei că, după ce chiliile monahale din jurul monastirei au ars și s'au nimicit, s'a început zidirea unui palat lung și lat. Când aripa dinspre miază noapte a mândreței acesteia a fost—cu voia lui Dumnezeu—gata, un înaintaș al cuviosului Visarion a instalat acolo cancelaria, un început de muzeu și pe călugării eparhiali. El s'a umilit într'o căscioară lângă grajdiuri, așteptând terminarea palatului în care să și așeze sfințitul trup, conform vorbei Mântuitorului că „cel ce se umilește, pre sine se va înălța".

Dar iată că se întâmplă e ispitire a Diavolului! Când s'a isprăvit zidirea palatului, a pus lacăt în partea liberă, administrația locuințelor Casei Regale. Ba chiar răposata întru fericire Regina Elisabeta, s'a instalat acolo pe vre-o doi ani. Păstrătorul cârjei eparhiale a rămas mai departe lângă grajd, unde și actualul episcop își poartă canonul.

S'a întâmplat însă un lucru încă mai îndrăcit. Intr'o afurisită zi a diavolului administrația regală a dat afară pe oamenii eparhiei și din aripa veche. Așa că toată lumea aceasta cernică s'a împrăștiat prin orașul Curței și chiar până la București, unde s'a dus de pildă vicarul episcopiei; s'a dus, nu pentru că nu s'ar găsi un locușor sfinției sale, în târgul Curței de Argeș, ci fiindcă pe acolo e plictiseală, în timp ce la București e huet mult, și viață și distracție.

P. S. S. Visarion spune că: „reședința întreagă, la intrarea căreia stă o sfântă cruce, este absolut nelocuită și păzită cu două tunuri și o gardă încazarmată într'o veche capelă de rugăciune".

Vedeți că, în sfânta lui mânie, părintele Visarion devine și ironic, chiar amar, la adresa militarilor care fac înjosire Crucei s'o pue între tunuri și care transformă un paraclis într'un dormitor soldățesc. Păcat că înnaltul prelat uită cum Biserica a făcut târg de conștiință cu statul și militarismul, punând Crucea și cuminecătura la temelia războaelor și tuturor vărsărilor diavolești de sânge. Acuma militarii se folosesc de clauza unui contract. Și la urma urmei, dacă Mântuitorul a stat între doi tâlhari, de ce n'ar sta și un simbol al Marei Cruci între două tunuri?

Prea sfântul episcop grăește și o vorbă cam tare la adresa Casei Regale, când numește toată această întâmplare drept „acaparare stranie". Este la fund și ceva pică contra regalităței, ceia ce cam miroase a bolșevism. Ai zice că și-a băgat Zinoviev coada!..

Dar vorbind serios, episcopul de Argeș are multă dreptate. Palatul eparhial a fost preestat pentru trebuințele episcopale în spiritul pios și darnic al ctitoriei lui Neagoe Vodă. Deci palatul trebue lăsat rostului său, iar administrația casei regale să-și caute sau să-și zidească alte coperișuri.

Mai este însă un bucluc. Prea sfințitul prelat se pune în situație destul de ingrată când face vorbă în public ca să i se dee locuință mare și somptuoasă pentru arhieria lui. Reamintește astfel cum Biserica de astăzi se spoește cu aur metalic pe dinafară, pervertind pilda admirabilă a primelor comunități creștine cu apostolii lor, care-și puneau aur în suflet.

„Adunați comori în ceruri" — a spus Mântuitorul. Și de ce un episcop nu s'ar simți bine, în umilință și pietate, locuind o chilie lângă un grajd, dacă Isus s'a născut chiar în grajd?

C. R. Ghiulea

Teatrul ELISABETA

Trupa de reviste C. Fotache et. Titi Mihailescou va juca astăzi și Sâmbătă 23 Septembrie 1922 mult așteptată revistă

RRASSPUTTJNA

în două acte și un prolog de TEMIS

CINEMA MODERN

Astăzi la 3, 5 jum. și seara 9 jum.

Prima vizione NOU!

Adaos la program ZIGOTO OCNAȘ 2 acte

FRANCESCA BERTINI apare in

Madelleine FERRAT

Grandioasă capo d'operă in 7 acte după eminentul scriitor **Emile Zola** Cel mai nou film cu Francesca Bertini.

Este ultima și cea mai perfectă creațiune a ei inainte de a părăsi teatrul.

Teatrul-Cinema SIDOLI

Sâmbătă 23 și Duminică 24 Sept. 2 matineuri la ora 3 și 5 jum. și seara la 9 jum. Operă complectă 6 acte — Celebra dramă senzațională in rolul principal apare simpaticul artist acrobat **HARRY PIEL** in cea mai grandioasă producțe a sa

OMUL STRANIU

Totodată filmul cuprinde una din cele mai frumoase montări. Mono ol Apolo. O frumoasă comedie cu Zigot o. Programul viitor SUFLET VESEL cu Francesca Bertini

In curând

Grandioasele Festivaluri

ALE ASOCIAȚIEI

„MACABY“

LA

TEATRUL SIDOLI

Liceul Particular de fete

„M. KOGALNICEANU“

Str. Căpitan Păun 8

Se aduce la cunoștința părinților și elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu“ își redeschide cursurile odată cu școlile publice la 22 Septembrie a. c., în același local în care a funcționat până acum.

Liceul este asimilat cu școlile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral același ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început și se fac în fiecare zi de lucru între orele 9—12 și 4 6 la cancelaria școlii, strada Căpitan Păun 8.

Profesori asociați:

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.

Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iași,

D. M. Cădere, prof. def. școala norm. „V. Lupu“, fost secr. general

C. Botez. prof. def, Lic. Național.

A. Bălsanu, prof. def. Liceul Național și Gimnaziul Ștefan cel Mare.

Gh. Fințescu, prof. def. Lic. Național.

I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,

Titus Patriciu, prof. def. Șc. Comercială.

V. Petrovanu, prof. def. Șc. norm. V. Lupu și liceul militar fost director al inv, primar.

I. Rick, prof, def. șc. norm. Lupu, fost sub-director a inv. particular.

Un motor original DIESSEL

20 PS. orizontal, nou și complect din fabrica „Leobersdorfer Machinenfabrics A. G.“, Lebersdorf lângă Viena, se poate cumpăra și ridica imediat la

D. KRAESSEL CERNAUȚI, str. Regina Maria 11

Telegr.: Dekraessel Telefon 329

ECOURI

— Antiferment (Viuol) „Dr. A. Urbeanu“, de vânzare la magazinul CAMILA Iași str. Anastasie Panu 47.

Domnii institutori, precum și instituțiunile școlare, se bucură de *rabaturi* însemnate, cumpărând cărțile școlare și rechizite numai de la Librăria Universală M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52 (vis-a-vis de Palatul Braunștein).

— Sâmbătă 23 Septembrie orele 5 p. m. are loc la organizația cultural-sionistă „KADIMAH“ o interesantă ședătoare la sediul ei din str. I. C. Brătianu 166.

Dl. A. Weissberg va desvolta o conferință tratând despre: Influența și însemnătatea sărbătorilor evreești în viața evreească.

Programul e complectat cu declamații și lecturi.

— Deliciosul oțet din vin natural, se află de vânzare numai cu lei 6 litrul, la „Concurența“ magazin de coloniale Solomon Blumer str I. C. Brătianu.

— Proprietarul Croitoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 întorcându-se din străinătate anunță onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Paltoane și Costume.

Pentru D-nii funcționari și studenți furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din stofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde stofe și cu Metrul.

Citiți Pag. IV

Cronica artistică

Expoziția de pictură „N. Meicu“

In sala „Expresul“ din Piața Unirei, cine intră pentru a vedea expoziția de picioară a tânărului artist N. Meicu, rămâne pe deplin mulțumit de ceia ce vede,

Ochii privitorului se delectează în fața culorilor combinate cu atâta măestrie de mâna artistului... In adevăr când privești peisagiile, unde natura este atât de vie — te simți transportat parcă în acele locuri, care astăzi sunt redate cu atâta fidelitate pe pânza înpestrițată.

Variația de tablouri ne arată în destul că tânărul artist a muncit, are ochiul complex și mâna condusă cu prudență; căci a știut să se oprească în totdeauna unde a trebuit. Altfel putem vedea tablouri dela munte cu atmosfera-i încarcată, pădurea cu verdeața-i coaptă, câmpia arsă de soare, marea liniștită cu ceru i senin și răsăritul viu ce aruncă izvoare de lumină.

Aceste toate tablouri fac pe cel ce le privește să le placă cu atât mai mult cu cât le contemplă mai mult.

Petra M.

Informații

Mâine dimineață la ora 10, are loc la cimitirul Eternitatea, solemnitatea așezării bustului lui State Dragomir pe mormântul neuitatului artist.

Vor rosti cuvântări: D. R. Suțu din partea comitetului bustului, d. M Codreanu din partea Teatrului Național din Iași, d. M. Borcea din partea clubului democrat, d. Carol Haim Schoenfeld din partea „Sindicatului ziariștilor din Moldova“, un delegat al Teatrului Național din București, d. C. Ifrim din partea Ligei Culturale d E. Diaconescu din partea Primăriei și alte cuvântări ce se vor mai ivi.

Cu prilejul serbărilor ceferiști s'a expediat d-lui general Mosoiu, ministrul comunicațiilor, telegrama următoare:

— „In numele funcționarilor și lucrătorilor ceferiști ișeni, vă exprimăm adâncă recunoștința pentru solicitudinea ce ați arătat, ca să putem inaugura astăzi cartierul ceferist de la Nicolina, compus din 10 pavilioane pentru 80 de familii și să punem temelia la alte două pavilioane, precum și la grandiosul așezământ de asistență socială, profesională, culturală și medicală, ce se va ridica la Râpa galbenă, construind căminul ceferist.

Telegrama a fost semnată de d. Scutaru, directorul regional.

Curtea cu jurați a condamnat aseară la 6 ani reclusiune pe frații Gheorghe și Neculai Mustea din comuna Balcești, pentru că prin loviri de ciomege a causat moartea lui Toader Condac.

Frații Prigoreanu și C. Mustea, inculpați și ei, au fost achitați.

Accident.— In trenul direct București—Chișinău s'a înregistrat acum câte-va zile, un accident în împrejurările următoare:

Trenul era gata de plecare din stația Calarași. Aglomerația fiind mare, mulți stăteau pe scările vagoanelor.

Dându-se semnalul de plecare un șef de tren voind să se urce într'un vagon, însă în grabă lunecând căzu între șine.

Trenul care porni-se, fu oprit, dar când nenorocitul șef de tren fu scos de sub roate, avea ambele picioare fracturate.

De la Oficiul de Inchiriere. In ședința din 7 Septembrie 1922 următorii proprietari și chiriași au fost amendați de către oficiul de închiriere Itic Godal 1000 lei, Itic Burăch la 1000 lei, M. Freskal la 1000 lei.

Ședința din 11 Septembrie, Ion Stănică și Ștef. Pricop la câte 25 lei fiecare, Grinman Filip și Avram Sosal la câte 300 lei fiecare. Ghila Veis și Iancu Reichman la câte 50 lei fiecare. Ecaterina Iordăchescu și Dănilă Prutăanu la câte 100 lei fiecare. Michel Eostein la 50 lei amendă.

Uniunea generală a meseriașilor patroni și lucrători a convocat o consfătuire, pentru mâine, 24 Septembrie 1922 ora 10 dimineață, în localul corporațiilor din strada Alexandri 3, pentru a discuta măsurile și mijloacele de împiedecare aplicărei noilor contribuții, adică rădicarea la 14 ori mai mult a vechilor taxe.

Sâmbătă 23 Septembrie, orele 9 seara, va avea loc frumoasa serbare culturală, în localul școalei primare „Principesa Maria“ din Sărărie.

Programul bogat va distra și pe copii, și pe tineri și pe bătrâni.

Concursul artistic este dat de elevii Liceul Național, cari s'au distins la producția de anul trecut a Liceului.

Nici un ieșan să nu lipsească de la acestă serbare al cărei venit e destinat unei biblioteci în cartierul Țicău din Iași,

La judecătoria de ocol. s'au judecat eri 16 cerșitori, dați judecătorii pentru recidivă la cerșit.

Nouă au fost internați la Ospiciul Galata, iar 8 au fost condamnați la muncă obligatorie de 15 zile.

Procesul locot. colonel Hotnog, dat judecății pentru abuz de putere, a fost amânat de consiliu de război, din lipsă de martori.

La 1 Octombrie se va concura, pentru 8 locuri vacante de bursieri la școală de brigadieri din Brănești.

x **Vizarea contractelor de închiriere.** — Ministerul de Finanțe autorizâ ca până la 1 Ianuarie 1923 să se perceapă la contractele de închiriere fie scrise, fie verbale netimbrate sau insuficient timbrate taxele de timbru legale cu amenda redusă la o treime.

Tot până la aceași dată contractele deși timbrate suficient, însă cari n'au fost vizate în termen, se vor viza la Administrația financiară achitând o amendă egală cu taxa.

Până la 15 Octombrie 1922 se vor încasa taxele fără amendă de la contractele de închiriere prelungite în baza legei chiriilor în vigoare.

D-ra Corina Leon, fiica d-lui prof. universitar N. Leon, s'a logodit la Berlin cu distinsul sociolog și profesor d. Werner Sombart.

D. Sombart va sosi curând la Iași pentru celebrarea căsătoriei.

Cu acest prilej, savantul profesor va ține câteva prelegeri la Universitățile din Iași și București.

x **Teatrul și Primăria.** — O chestie privitoare la teatrul național, a venit în discuție la ultima ședință a Comisiei interimare.

Iată cum s'au petrecut lucrurile:

Se dăduse cetire unei adrese, prin care direcția teatrului național care 1400 lei sumă ce ar fi cheltuit-o pentru combustibil, în plus de subvenția acordată.

D. Toma, președintele Comisiei interimare, luând cuvântul, zise că-i se pare străniu această cerere. Direcția teatrului național, nu înapoiază comunei eventual sumele cheltuite mai puțin pentru combustibil, și în acest caz, nu are a pretinde vre-o altă sumă cheltuită în plus.

In afară de aceasta, pentru a se stabili exact suma necesară, ar trebui ca de către direcția teatrului să se prezinte comunei programul reprezentațiilor și întreaga organizare.

Ținând seamă de toate acestea, d. Toma cere respingerea cererei, ceia ce și făcu Comisia interimară.

x Străzile Hagi-Lupu și C. Negri se concurează reciproc în murdăria de pe drum și trotoare.

Din acest mfrositor concurs — la care participă dealtfel cea mai mare parte a orașului — n'are nimic de câștigat sănătatea publică.

Atragem atenția prim riei și serviciului sanitar.

SPECTACOLE

x Cinema ELISABETA. — Astăzi în matineuri și seara briliantul și incomparabilul succes francez PARISETTE 12 episoade cel mai mare Cinema roman de marele autor francez Louis Feuillade cu toți artiștii din filmele Judex, Tih-Min, Copii Prigoniți, *Orfana* în rol principal Sandra Milovanoff și simpaticul comic Biscot.

In pauza mare de cinema debutează cu mare succes celebrii echilibriști comici *Trio Mihailescu*, cu concursul celebrei dansatoare de a opera imperială din Moscova Dra *Nina Mihailovschi*.

— Teatrul Cinema SIDOLI. Astăzi și în zilele următoare celebra dramă senzațională în rolul principal apare prea simpaticul artist acrobat Harry Piel în cea mai grandioasă producție a sa OMUL STRANIU. O frumoasă comedie cu Zigoto.

x Aflăm în ultimul timp că trupa de reviste C. Fotache et Titi Mihailescu au cenzurat revista Rasputin și cu mari greutăți o reprezintă pe scena teatrului Elisabeta astăzi Vineri 22 și mâine Sâmbătă 23 Septembrie 1922.

TEATRU CINEMA ELISABETA

Astăzi Sâmbătă 23 Sept rulează adaos la program

MARELE CONGRES al Rabinilor

DIN BUCUREȘTI

care a avut loc acum câteva zile.

Intreaga desfășurare a congresului fidel redate pe ecranul cinematografului nostru.

— ULTIME — INFORMAȚIUNI

x Ca urmare a incendierei podului de la Putna-Seacă, circulația trenurilor pe ambele linii principale ale Moldovei, se face prin transbordare în acel punct. Faptul acesta produce o însemnată perturbare în mersul trenurilor.

Acceleratul No. 1 a sosit astăzi dimineață în localitate, cu o întârziere de două ore și jumătate.

Devizele în Capitală au fost aseară ceva mai ferme, notînd:

Francul francez 11,95; lira engleză 705; lira italiană 6,75; coroana cehă 4,95; dolarul 160; marca germană 11 bani și un sfert; coroana austriacă 0 20 și un sfert; coroana ungară 6 bani și trei sferturi.

Întâmplarea din Țiganoși.— Sătenii de pe moșiile Periei și Bălteni au baricadat în localul Primăriei Țiganași comisiunea de ocol care delibera asupra exproprierăi mușiilor de mai sus, proprietatea d-lor V. Iamandi și Bogdan. Sătenii au cerut ca comisiunea să dea pe loc hotărârea în sensul cerut de săteni.

Comisiunea nepuțând comunica pe nici o cale afară, a început pertractarea cu delegații sătenilor.

Delegații au declarat că nu recunosc pe actualii proprietari, ci pe d-soara Ciosi mama care ar fi lăsat prin testament sătenilor moșia.

Președintul a dejurat că admite amânarea pentru ca sătenii să aducă testamentul. Atunci sătenii au lăsat liberă ieșirea comisiunei.

După 2 zile comisiunea în toată liniște și-a dat hotărârea în localul judecătoriei fără a mai aștepta găsirea și aducerea testamentului d-nei Ciosi.

Duminecă 24 Septembrie ora 8 seara are loc a XI-a ședătoare Literară-muzicală a cercului cultural Morris Rosenfeld. Va conferența d. Mangăr asupra „picturei evreești din România".

Muzică d-nii: Cohn A. Milton Lehrer, Aberman și B. Maier. Intrarea liberă.

✱ Între distanța Iași—Cocuteni lângă cantonul No. 106 s'a găsit o ladă cu pături, baloturi de șeviot și altele, în valoare de 200,000 lei aruncată din tren.

Lada a fost găsită de cantonier pe când făcea revizia pe linie.

Din București ni se telefonează că primul ministru, d. Ionel Brătianu, continuă a fi puțin răcit, din care cauză se abține de la lucrările curente.

x **Din Bălți.** — Ni scrie:

Conform ordinului No. 40 din 10 Mai 1922, toți tinerii din teritoriile ocupate, născuți până la 1898 inclusiv, fie că au satisfăcut sau nu legea recrutării, trebuesc lasați la vatră și trecuți la contingentele corespunzătoare etății fiecăruia.

Ori, cercul de recrutare din Bălți nu ține seamă de acest ordin. Tinerii care cad în prevederile acestui ordin sunt încorporați și trimiși la corpuri. Astfel, mulți tineri, bacalaureați care cad în prevederile art. 52, trebue să plătească taxe și să ceară amânări.

Supunem cazul ministerului de război.

Sinucidere într'un cimitir

București.— O tragică sinucidere s'a petrecut ieri la cimitirul catolic.

Tânărul Mihail Ferentz, din str. Grand 28, nemângâiat de moartea recentă a soției sale, s'a dus la mormântul acesteia și s'a sinucis cu un glonte de revolver în cap. Moartea i-a fost fulgerătoare.

Asupra sinucigașului s'au găsit 3 scrisori adresate autorităților.

Pe urma lui Ferentz rămân 7 copii fără sprijin.

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Un guvern al încoronării?

BUCUREȘTI. — Din sursă bine informată se anunță că cercurile palatiste, în urma insistențelor regale, au reluat ideia unui guvern de încoronare.

Aceasta ar fi o manevră politică cu scopul de a lua încoronării caracterul de act de partid și a paraliza astfel argumentul cel mai principal al partidelor abstinente.

E vorba ca liberalii să renunțe la jumătate din portofoliile ministeriale în favoarea averescanilor, takiștilor și lorghiștilor.

In viitorul guvern, prezidat tot d. Ionel Brătianu, ar intra d-nii general Averescu, C. Argetoianu, general Rășcanu, O. Goga, P. Grozea, Iorga și Jean Cămărășescu.

Ce este cu mobilizarea?

Concentrări de trupe pentru serbările încoronării. — Manevre protocolare, sau manevre politice? —

— Un act împotriva funcționarilor —

București. — Știrea despre mobilizarea unor divizii românești, nu este o exprimare exactă a hotărârilor guvernului.

E vorba de concentrarea unor unități militare pentru executarea manevrelor cu prilejul încoronării, în prezența membrilor caselor domnitoare străine care vor sosi în țară — Aceasta, conform unui vechiu uz protocolar.

Manevrele vor avea loc între București și Ploești.

*

In orice caz, măsurile militare proectate n'au — se zice — nici o legătură cu situația externă.

Un membru al guvernului a declarat aseară că n'a fost și nu este vorba de trimiterea armatelor române la Constantinopol.

*

In cercurile funcționarilor provoacă mare senzație coincidența între concentrările anunțate pentru serbările încoronării și între hotărârea de la congresul funcționalilor, precum și între ultimul comunicat amenințător al guvernului privitor la acțiunea funcționarilor.

Este semnificativ faptul că la ministerul de finanțe — acolo unde este nucleul principal al acțiunei funcționărești — s'a primit ordinul ministerului de război, ca toți funcționarii ofițeri de rezervă să fie anunțați că pe ziua de 25 Septembrie trebue să se prezinte la cazarma Cuza Vodă, echipați pentru campanie

Se spune deci că guvernul urmărește concentrarea funcțiouarilor și dezargonizarea asociațiilor acestora, pentru a paraliza greva generală anunțată.

Conflictul din Orient

Consiliul de război turc la Smirna

Guvernul Kemalist s'a mutat din Angora — O notă a lui Kemal — Serbia și Adrianopolul — Situația trupelor aliate la strâmtori.

București. Adunarea Națională din Angora se mută la Smirna. In acel oraș, Mustafa Kemal Pasa a convocat un important consiliu de război pentru a lua ultimile dispoziții asupra operațiunelor militare la Strâmtori.

*

Kemal a transmis o nouă notă aliaților prin care cere convocarea unei conferințe imediate, care să se ție la Mudania sau Smirna, și la care aliații să aprobe în prealabil ocuparea Constantinopolului și Traciei de către turci.

*

Trupele franceze și italiene părăsesc cu totul țărmul aziatic al Strâmtorilor, mutându-se pe țărmul european.

Englezii însă rămân pe loc și mai aduc întăriri. Populația musulmană din Cyanae a cerut comandamentului englez să părăsească localitatea.

*

Din Constantinopol se anunță că guvernul englez a oprit eliberarea de pașapoarte pentru Constantinopol.

*

Guvernele Canadei. Australiei și Noei Zelande au cerut telegrafic Ligei Națiunilor să intervie pentru pacificarea Orientului.

*

Un consiliu de miniștri s'a ținut ieri la Belgrad.

Ministrul de război a facut un raport asupra stărei mutumitoare a armatei. Apoi, consiliul a hotărât să rămâe în expectativă până la primirea de știri precise de la Paris, din partea d-lui Ninciei.

Se zvonește că Serbia a luat decizia de a se opune la restabilirea vechei frontiere turco-bulgare, și că ea cere ca Adrianopolul să fie lăsat mai departe în stăpânirea grecilor.

Liniște la granița Ungariei

Dezmințirea zvonurilor alarmante

București. Un ziar de seară a anunțat că ungurii mobilizează trupe la granița României.

Din loc oficial se dă o dezmințire categorică acestei știri fantaziste.

TEATRUL ELISABETA

Compania de Operete

Stănescu-Cerna

Cor Balet

Luni 25 Septembrie 1922

Floarea din Stambul

operetă în 3 acte de Leo Fall și

Marți 26 Septembrie

Voevodul Țiganilor

operetă în 4 acte de I. Strauss

45 Persoane

Orchestra proprie

Numai 2 Reprezentații

cu succesele briliante ale timpurilor,

Frumoasele operete

Numai 2 Reprezentații 2

EXPULZAREA STRĂINILOR

București — In legătură cu serbările încoronării, Siguranța generală, de acord cu ministerul de interne, a hotărât expulzarea din țară a străinilor indezirabili.

Până acum se permitea intrarea în țară a ungurilor și bulgarilor, cărora li se eliberau bilete de liberă petrecere pe timp determinat. Mulți au trecut peste termen, alții au intrat în țară clandestin.

S'a hotărât să se recurgă la sistemul expulzărilor.

Conferință internațională de cale ferată

București. — O conferință internațională de cale ferată va avea loc la 17 Octombrie, la Paris.

Conferința se va ocupa cu elaborarea unei convenții generale pentru uniformizarea sistemelor de exploatare al diferitelor administrațiuni de cale ferată.

România va fi reprezintată prin d. inginer inspector general Mereuță.

Noui contrabande

Numeroase arestări

București.— Prefectul din Arad a descoperit o mare contrabandă de blănuri, mătăsuri și articole de lux, care se exercita de trei luni de zile de către niște mari negustori.

Beneficiile realizate pe această cale ilicită se urcă la milioane.

Comercianții vinovați au fost arestați în gară, asupra faptului.

Au fost deasemenea arestați toți funcționarii (în număr de 25), ai vămei Curtici.

Vizitele prințului Carol

București.— Aseară la ora 10 și jum. prințul Carol a sosit în gara de nord cu un tren special.

La ora 11, prințul a plecat la Sibiu, cu trenul Simplon.

Evenimentele din Bulgaria

București. Consiliul de miniștri din Sofia a fixat data convocărei Parlamentului pe ziua de 2 Octombre. Parlamentul va avea să se pronunțe asupra legei de dare în judecată a ministerelor trecute.

*

Din pricina arestării șefilor opoziției, violente demonstrațiuni au avut loc la Sofia. Sunt numeroși morți și răniți. S'au operat câteva arestări.

Prima Societate de Economie — Iași —

CONVOCARE

Conform votului Adunării Generale din 2 Iulie 1922, Domnii membri ai Primei Societăți de Economie din Iași sunt chemați în adunare generală extraordinară pe ziua de 24 Septembrie a. c. în localul Societății din Strada Palat No. 1, ora 2 p. m.

Ordinea zilei:

Continuarea discutării și votării Statutelor Societății începând cu art. 16.

Președinte, *V. I. Radu*

Invitația Angliei către Romînia

pentru participarea la apărarea Strîmtorilor

— Primejdia vărsărilor de sânge în Balcani. —

București.—Anglia a trimis României, Greciei și Jugoslaviei invitația de a participa efectiv la apararea Strâmtorilor.

Intre altele, nota britanică constată că ar fi dezastruos ca aliații să fie goniți din Constantinopol de către forțele lui Kemal. Aceasta ar fi un dezastru care ar pricinui inevitabile reacțiuni pline de consecințe în lumea musulmană, cât și la statele care au ieșit învinse din marele război.

Aceste consecințe ar prilejui o gravitate în caracterul situației din Balcani, și ar provoca o enormă vărsare de sânge.

Guvernul englez este gata să-și asume partea sa pentru menținerea ordinei în Balcani și apărarea păcei.

România — declară nota — a fost condusă la ruină în timpul războiului, din cauza izolărei ei prin închiderea Strâmtorilor. Ea, împreună cu Grecia și Jugoslavia, este direct interesată la apărarea colectivă a Strâmtorilor.

Ora 3 d. a.

CONVOCAREA PARLAMENTULUI FRANCEZ

Paris.— Decretul convocării camerilor pentru 10 Octombrie a fost iscălit de președintele Millerand și va fi publicat mâine în Monitorul Oficial.

Concentrările

București.—De la Ministerul de Răsboi se comunică faptul că concentrările sunt cele ce se fac obișnuit în luna Octombrie a fie-cărui an și care au fost anunțate încă de 6 luni de zile.

Ele coincid cu concentrările suplimentare necesitate de marea defilare și de manevrele ce vor avea loc cu prilejul Incoronărei, sub comanda Prințului Carol.

Panica la Constantinopole

Constantinopole 22 (Rador).— In Constantinopole domnește o mare enervare, mai cu seamă în cercurile comerciale care au contramandat toate comenzile din străinătate. Grecii și armenii au început să părăsească orașul. Toate locurile din trenul Orient—Expres au fost rețiunte pe 2 săptămâni. Soțiile ofițerilor și soldaților englezi părăsesc de asemenea Constantinopolul. Printre ele, este și Lady Harrington.

BOLȘEVICII LA GRANIȚA INDIEI

Londra 22. Rador. — Ziarul „Times" anunță din Allahabad că bolșevicii au ocupat Turkestanul rusesc până la granița Indiei.

Un vot important al-Ligei Națiunilor

Geneva 22. Rador. — Eri a avut loc o ședință istorică și emoționantă a Ligei Națiunilor, în cursul căreia delegațiunile diferitelor state au adoptat în unanimitate propunerile delegatului francez de Jouvenelle, relativ la dezarmare' reparațiuni și datoriile interaliate, recunoscându-se astfel drepturile Franței. Se acordă mare importanță înțelegerei care a intervenit între lordul Cecil și d-l de Jouvenelle.

In curând se va deschide

BERERIA

și

Restaurantul

„ASTORIA"

amenajată cu o sală specială de aperetive, și

UN SALON ELEGANT

pentru nunți, baluri și banchete, care se poate angaja de pe acum.

Se caută

2 sau 3 camere cu bucătărie. Informațiuni la ziar.

Pierdut

Subsemnata Sprința Segall am pierdut un portmoneu cu mai multe obiecte printre care și o poliță de lei 10.000. semnată de d. Simon Segall Iași str. Vasile Conta No. 10, la ordinul d-lui Moritz Frachtenberg și girată mie, scadența 28 Septombrie a. c.

O declar nulă și fără valoare în mâinile oricui se va afla.

SPRINȚA SEGAL
Piața Halei 7

Caut

pensiune la o familie bună. Plătesc bine.

A se adresa la ziar

TEATRU CINEMA ELISABETA

Azi Sâmbătă 23 Sept.

Trupa de reviste

C. FOTACHE

va juca colosalul succes al timpurilor mult așteptata revistă

Ras-Putină

2 acte și un prolog de Temis

40 cuplete 40

Dansuri și balet

Cinema Elisabeta

Astăzi Sâmbătă 23 Septemb
ZILNIC 2 MATINEURI
Incomparabilul succes francez
12 EPISOADE 12

PARISETTE

Nemur tor cinema-roman de mare'e autor Francez **Louis Feuillade** autorul celebrelor filme **Iudax, Tih-Min, Copiii Prigoniți, Orfana. PARISETTE** este jucat cu toți artiștii din sus zisele filme in frunteeu simpatica vedetă **Sandra Milovanof** și comicul **Biscot**

Programul este complectat cu cel mai nou Gaumont Journal. In pauza mare de cinema debutul celebrului **Trio Mihailescu** cu concursul d rei **Nina Mihailovschi** de la opera rusă din Moscova

TEATRUL LYRIC

Asociata trupă S. și P. FRIEDMAN cu concursul marelui artist dramatic american

B. ADLER

Sâmbătă 23 Septembrie ora 4 p. m, mare matineu
Cu prețuri reduse,

A Freind în Leiben

piesă în 4 acte de LIBIN

Duminică 24 Sept. ora 9 jum. seara Premiera!

Om și Demon

piesă în 5 acte

Duminică 24 Sept. ora 4 p. m. Matineu
Cu prețuri reduse,

Der Ibriger Mens

piesă în 4 acte de LIBIN

Herman Braunștein
Impresar Teatra

Roți de transmisiune, albe, *din oțel Martin-„Boehler", 40, 50, 60, 70, 80, 90, 120 mm. au sosit la* **D. Kraessel** *CERNAUȚI str. Regina Maria 11. Telegr. „Dekraessel". Telefon 329.*

LOTERIA Sfatului Negustoresc

autorizată de Ministerul de Interne cu No. 65195 și No. 36452 din Iunie 1922

— Câștiguri în valoare de 10.000.000 lei —

BILETUL 2 LEI

Rezultatul câștigului imediat la desfacerea biletului.
de vânzare la

Magazinul Iașilor

D l Ioan Ștefănescu singurul autorizat a desface biletele pentru orașul Iași plătește orice câștig imediat In seria aceasta **câștigul de lei 20 000 a fost câștigat de d. Alexandru Petru** funcționar comercial.

Au mai rămas:

1	câștig lei	150.000
1	„ „	50.000
1	„ „	15 000
1	„ „	10.000
1	„ „	5.000
50	„ „	2.000
100	„ „	1,000
200	„ „	500

Precum și numeroase câștiguri a 100, 50, 10. etc. Cercați vă norocul. Nici nu știi de unde sare iepurele.

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** și spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 și str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primește pentru curățat și vopsit orice fel de haine bărbătești și de damă, precum și orice fel de stofe de mătasă, lână și bumbac, de la comercianți, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă și de lână, crêpe de chinuri, voi -georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca și o asigur că va fi pe deplin mulțumită.

Atențiune: **Prompt și prețuri moderate.**

Arterioscleroza, Afecțiunile cardiace, Astma, fizema, Obesitatea, Guta, Reumatismul, Scrofuloza, Limfatismul, Debilitatea generală, Sifilisul etc., se combat cu deosebit succes prin

„Iodopton"

preparat de *Dr. KONYA și fiu,* Farmaciști-Chimiști

Combinațiune a Iodului metalic cu Peptona

Cel mai asimilabil și eficace preparat de Iod, fără de a produce fenomene de iodism. Superior în toate aplicările sale oricărui alt preparat de iod.

— *De vânzare la toate Farmaciile și Drogueriile* —

Depozit general: Farmacia Curței Regale
Frații Dr. KONYA, Iași

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iași, Piața Unirei

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1
Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct **New-York**

Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanța

MEGALI HELAS
pleacă la 17 Septembrie

King Alexander
pleaca la 3 Octombrie

Themistocles
pleacă la 18 Octombrie

Constantinoples
pleacă la 3 Noembrie

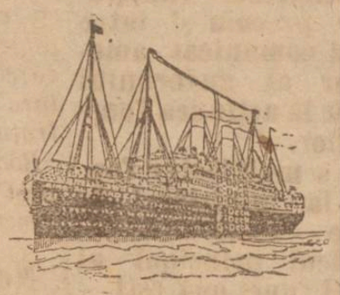

Din portul Constanța direct New-York

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cosp... și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de îndeplinit pentru inscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați st Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1
New Yorck: Agenția generală **M. Galanos et Co Pearl Street 20.**

Biroul de instalațiuni technice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piața Unirei)

Instalațiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii,
etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuții. Deposit complect asortat cu materiale
PREȚURI REDUSE

BLANURI

Vulpi albe, de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette, Lutru, Pottă gris, Scongs veritabil și opozonscongs, Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi, etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Gulere, Etole, Manșoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

PICTORUL DE FIRME

Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde și-a amenajat un atelier cu tot confortul modern și inștiințează onorata sa clientelă precum și onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branșă.

Sanatorlui Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenținne. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinși, după specialități, boli interne și nervoase (exclise boli contagio se și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2 — — pm

„PHOENIX"

Fabrica de Acid sulfuric și Produse Chimice S. A.
DIN
BAIA-MARE

livrează prompt:

Acid sulfuric 66 grade Beaumé
Acid pentru acumulatori 22 grade Beaumé
Acid acetic garantat pur 80 grade
Sulfat de cupru 98/ 99%
Sulfat de fer
Sare amară
Sare dg Glauber

Pentru orice informațiuni, oferte și mustre a se adresa la:

Banca Moldova Secția Mărfuri Iași

Reprezentanța Generală pentru Moldova, Basarabia și Bucovina.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 2 Octombrie a. c. ora 11 dim. se va ține licitație la Direcț a II Regională C. F. R. Serv. P. Iași Str2ada V. Conta No. 9 pentru repararea butoaelor de fier galvanizate deteriorate ce se pot vedea zilnic intre orele 8—12 și 15—18 la magazia de materiale a Economatului C. F. R. din gara Iași. Ridicarea butoaelor se va face pe spesele ofertanților precum și aducerea lor înapoi după reparare.

Doritorii de a concura la această licitație vor prezenta ofertele d-lor în plicuri sigilate, urmând a depune și o garanție de 5 la sută din valoarea lucrărei la Cassa Regională Iași.

Direcțiunea 2 a Reg. C. F. R.
No. 49464

Pentru domnii antreprenori de lucrări

proprietari de case, precum și pentru orice societăți, execută toate lucrările de lemnărie, de ex,: grajduri, magazii, uși, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER
Str. I. C. Brătianu 82

Fată de serviciu

(16—20 ani)

Se caută pentru serviciu ușor de laborator și plată bună, spre imediată angajare la medic, strada Nicolae Gane No. 3

A se prezenta de la 2—5 p. m.)

La Depozitul de ziare

Goldenberg

din str. Cuza-Vodă, vis-a-vis de Banca Moldova

au sosit

Jucării pentru copii

Instrumente și accesorii muzicale

Brillante

Perle, Smaragde,
Bijuterii și metale prețioase

cu prețuri mari cumpără SUSSMANN

Iași, Str. Ștefan cel Mare 29

(deasupra Magazinului „La Romașcanul"
ORELE 2—6 p. m.

Magazii mari

pentru depozitat cereale și alte mărfuri, situate în Șoseaua Moară de foc No. 24, vis-a-vis de Moara „Dacia" se inchiriază total sau parțial in condițiuni avantagioase.

A se adresa la **Uniunea Comercială** Str. Ștefan cel Mare 63.

Sobe teracotă

culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI
Muzelor 40

Farmaciile

din Iași și din provincie sunt înștiințate că găsesc registre gata, de înregistrarea rețetelor la Tipografia H. GOLDNER Iași.

ANUL AL XV ... 1601

1 LEU NUMARUL

MERCURI 27 SEPTEMBRIE 1922

UN AN ... LEI 200
ŞASE ... 100
TREI ... 50

REDACTIA
— STR. MĂRZESCU 17 —
TELEFON No. 280

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI
Biblioteca Universităţii Iaşi

Mergem la Moscova

„Opinia" a anunţat-o cea dintâiu ieşenilor participarea României la conferinţa dela Varşovia a statelor limitrofe Rusiei, pentru a încheia un tratat cu Rusia Sovietelor de neatacare care ar putea permite desarmarea tuturor statelor semnatare a acestui tratat.

Ceilalţi confraţi ieşeni bazaţi pe intuiţia lor politică, li s'a părut că o astfel de ştire este o enormitate şi s'au grăbit s'o desmintă. Eram aşa deprinşi cu politica externă simplistă sprijinită pe Mica Antantă, o creaţiune de fantezie, în cât celor simplişti nu le venea să creadă că s'ar putea concepe o altă politică externă pentru România.

Venizelos a creat prin fantasia sa un imperiu elen cu stăpânirea tuturor mărilor străbătute de corabiile lui Alexandru Makedon şi asupra tuturor ţărilor călcate de armatele aceluiaş legendar conducător, fără a se mai întreba dacă statul grec are mijloacele morale şi materiale pentru a-şi realiza un aşa ideal.

Boala lui Venizelos a atins pe mulţi din oamenii de stat ai statelor răsăritene create din nou sau aşa de sporite în cât se păreau state Noui, obligate să aibă o politică externă absolut nouă şi extraordinar de mare.

România Mare, a visat prin Take Ionescu să facă un bloc cu unele din statele vecine, cu care să distrugă pe alte state vecine şi luând locul Puterilor centrale de altă dată să ţe în respect şi Rusia Sovietelor şi Federaţiunea germană, dacă prima n'ar restabili ţarismul iar dacă ar încerca să restabilească kaiserismul.

Noi în această concepţie trebuia să fim bulevardul Europei pentru a împedeca trecerea bolşevismului spre apus şi să nu permitem ca Rusia să întindă mâna Germaniei.

Această grandioasă politică a permis să se falsifice toată viaţa noastră internă, producând hipertrofiarea instituţiilor cu rol mic în politica internă şi atrofiarea instituţiilor cu rol decisiv într'o viaţa normală.

Priviţi cum au dispărut comunele, judele, instituţia votului cetăţenilor, influenţa opiniei publice, influenţa presei, ca cele 18 milioane de locuitori să devie sclavii a câtorva bande foarte restrânse de oameni care usurpează dreptul la conducere şi să ajungem la haosul disperant de astăzi a întregei noastre vieţi.

Ne-am dus la conferinţa de la Genova, ca să ţinem hangul Franţei contra Germaniei şi mai ales contra Rusiei marea debitoare, a sorei noastre mai Mari. Şi continuam până eri a păzi cu toată armata noastră frontiera Nistrului pentru a împiedeca pătrunderea spre occident, a bolşevismului care nu vrea să dee gajuri Franţei pentru plata tuturor datoriiler Rusiei.

Franţa însă s'a îngrozit de izolarea ei şi de perspectiva de a vedea Germania aliată cu Rusia, iar această alianţă sprijinită de Anglia şi fiindcă faţă cu opinia publică franceză îi venea greu d-lui Poincare să-şi schimbe atitudinea faţă cu Rusia, a însărcinat pe satelita sa Polonia, a iata noastră, să se înţeleagă cu Rusia în speranţa paralizărei apropierei acesteia de Rusia.

Polonia a desfiinţat de 8 luni frontul despre Rusia. Numeroase trenuri de mărfuri şi persoane străbat linia fostului front şi leagă Varşovia cu Kievul. Noi însă continuăm a sta şi astăzi pe Nistru cu arma la picior.

Mareşalul Pilsudschi ne-a vizitat în numele Poloniei dar şi în numele Franţei şi ne-a impus în numele alianţei să mergem la Varşovia, iar de aci la Moscova.

Vom recunoaşte Rusia Sovietică. Comanda generalului Popovici va fi desfiinţată. D. Bujor ca preşedinte a Senatului a profetizat că lumina ne va veni dela răsărit.

Profeţia d-lui Bujor a fost îmbrăcată într'o formă greşită. Se va realiza însă sub o altă formă. Normalizarea vieţei noastre ca România-Mare ne va veni în adevăr dinspre răsărit, din interesul protectoarei noastre din occident.

ACŢIUNEA CHIRIAŞILOR

Bucureşti. — Ieri a avut loc la Brăila un mare meeting al chiriaşilor la care au vorbit şi d-nii Cambacopol şi N. D. Cocea.

S'a hotarât să se trimită guvernului un memoriu în care să se ceară prelungirea contractelor şi de înfiinţarea oficiilor de închiriere.

Duminica viitoare va avea loc la Bucureşti un mare congres al chiriaşilor.

RIVALITATEA TANCRED-ROMULUS

O luptă aprigă s'a încins între cei doi directori: Tancred Constantinescu şi Romulus Voinescu.

Ambele personaje urmăresc portofolii ministeriale—unul Lucrările Publice şi celalt Justiţia sau Internele. Ca să-şi dovedească aptitudinile care se cer pentru slujbe aşa de înalte, şi unul şi altul au socotit că cel mai bun mijloc este descoperirea de atentate. Directorul Siguranţei a lucrat şi lucrează după metodele perfecţionate ale ştiinţei poliţiste şi penitenciare, iar Directorul C. F. R. se slujeşte de calcule de rezistenţa materialelor, integrale, etc. Până acum mijloacele savante ale domnului Tancred Constantinescu s'au dovedit mult mai slabe decât cele întrebuinţate de d-l Romulus Voinescu.

Şi probabil, dacă va stărui pe aceiaşi cale, va suferi aceleaşi ruşinoase înfrângeri—Siguranţa e neîntrecută în materie de atentate. Pentru a şi atinge ţinta mult dorită, d-l Constantinescu va trebui să încerce alte mijloace, să inventeze ceva care să întreacă cu mult plăsmuirile de până astăzi în materie de atentate. Noi, de pildă, l'am sfătui să se ocupe de pericolul galben sau de steaua cu coadă care ameninţă planeta noastră.

Competinţa d-lui Voinescu, în inventarea atentatelor, nu-şi poate găsi asemănare. Munca d lui Tancred este şi va fi zadarnică.

Citiţi în pag. III-ice şi timele ştiri telegrafa ul- telefonice.

INSEMNARI

MARTURISIRI

Liberalii noştri au ajuns să dispreţuiască până în aşa grad opinia publică, simţul de răspundere şi obligaţiile morale, încît nu se sfiesc să facă cele mai cinice mărturisiri. Depildă, ziarul „Viitorul" scrie:

Cînd guvernul Averescu a îngrădit cu o mînă sigură, încercările anarhice ale comuniştilor, care tindeau la răsturnarea ordinei în stat, i-am dat concursul nostru în toate măsurile luate, fiindcă ştiam că ne aflăm în faţa unui act de guvernămînt folositor ţării. Aceasta nu ne-a împiedicat însă, puţin mai tîrziu, să protestăm cînd s'a încercat să se înstrăineze bunurile statului".

Această mărturisire făţişă confirmă în totul că:

a) liberalii sînt complici la teroarea, asasinatele şi ilegalităţile comise de banda d-lui Argetoianu; ei au contribuit la asasinarea d-rului Aroneanu şi de aceia astăzi se îndeletnicesc să acopere pe ucigaşi după sistemul muşamalizarei oribilelor asasinate din Basarabia.

b) liberalii au încurajat toate jafurile averescanilor, ca o răsplată pentru opera acestora de a gîtui legalitatea şi democraţia.

c) liberalii au încetat să susţie pe asasinii de la guvern numai atunci cînd aceşti din urmă au încercat să rupă din monopolul Brătienilor cîteva gheşefturi şi cointeresări (Reşiţa, gazul metan, căderile de apă etc).

Lucrurile acestea au fost cunoscute şi denunţate la timp, iar astăzi liberalii le confirmă. Cu atît mai bine! In ceasul socotelilor situaţiile vor fi cît mai lămurite.

RENOVATUS

CATE-VA NOTE

In vederea prăbuşirei periodice a trenurilor, direcţia generală a căilor ferate a luat mai multe măsuri utile, din care relevăm:

La fiecare pod de cale ferată se va instala cîte un schimb de jandarmi cu însărcinarea ca, îndată după catastrofă, să se prepare urme de „mini criminale", pentru uzul argumentaţiilor d-lui Tancred Constantinescu-Deraiere.

Pentru fiecare 5 Km. de cale ferată se va amenaja cîte un spital cu 90 paturi şi un cimitir.

La fiecare canton de linie se vor înfiinţa echipe de hamali pentru ajutarea călătorilor la transbordări.

Cîte un birou de presă va funcţiona la fiecare pod, avînd mijloacele necesare de transmisiune imediată la ziare a amănuntelor accidentului (Se admit şi corespondenţi permanenţi ai ziarelor). Din vânzarea ediţiilor, care anunţă accidentele de tren, ministerul comunicaţiilor va beneficia cu 40 la sută din cîştigul net.

Se va lucra cu sîrguinţă la construirea de poduri de fier care vor fi montate în locul podurilor prăbuşite, până într'un an de la producerea unei catastrofe.

După fiecare călătorie cu trenul, la care nu s'a produs nici un accident, pasagerii vor plăti o taxă de mulţumire cît înzecitul preţului biletului. (Bacşişurile nu se socotesc).

VIAŢA POLITICA

GUVERN DE SUCCESIUNE, SAU GUVERN PARLAMENTAR?

Lupta între reacţionarism şi democraţie.— Argumentele d-lui Iorga. — Minciuna constituţională.— O primejdie care trebue evitată.

Incordarea gravă a situaţiei politice interne provine — după cum se ştie — din modul cum guvernul liberal a făcut alegerile şi a înţeles să se comporte faţă de noul regim constituţional.

Opoziţia democratică şi reală, adică ţărăniştii şi ardelenii, şi-a precisat punctul de vedere, stabilind că nu se poate recunoaşte legitimitatea unei guvernări sprijinită pe un parlament alcătuit prin violenţă şi fraudă.

Legile ţărei noastre adoptă regimul conducerei populare, pe cale representativă, prin vot universal, egal şi direct. Actualul guvern a nesocotit grav prevederile legale, batjocorind dreptul cetăţenesc al maselor. Şi astfel s'a creat situaţia imposibilă de astăzi.

*

Partidul naţional din Ardeal a deschis lupta pentru legalitate şi democraţie El a propus, pentru normalizarea lucrurilor, o soluţie logică şi în concordanţă cu prevederile legale: să se respecte voinţa naţiunei şi să se lase liberă mânuirea dreptului de vot. Parlamentul astfel ales să emane, din sînul lui, guvernul de mâne al ţărei. Vom intra as fel în spiritul Constituţiei, vom avea un guvern ales şi voit de naţiune, după dorinţa, aspiraţiile şi nevoile obşteşti. Şi nu ar mai exista nici un motiv de supărare pentru nimeni.

Dar tocmai această soluţie nu convine politicianilor respinşi de votul universal. Această soluţie nu convine liberalilor. Şi ei au recurs la persoana de paravan a d-lui Iorga pentru a combate pe ardeleni, prin expunerea celei mai îndrăzneţe afirmaţiuni de credinţă reacţionară.

*

Prin „Neamul Românesc" al său, d. Iorga răspunde argumentelor opoziţiei în felul următor:

„Alegătorul e determinat în darea votului său de sfaturile oamenilor politici cu minte şi cu experienţă. Dar, când vede naţionalişti convinşi recomandând, ca şi cei din urmă comunişti, pe revoluţionari şi trădători ca pe aliaţii lor, el îi poate vota. Şi atunci ce se face cu majorităţi în care ar domni cel mai rău spirit al distrugerii şi al indiferenţii morale? Ce „guvern parlamentar" poate da?"

Aceste constatări ale d-lui Iorga — pe care le subscriu şi conducătorii partidului liberal — au urmarea logică că un guvern, care crede că masa alegătorilor se lasă influenţată de curente şi oameni periculoşi, trebue să împiedece alegerea unui parlament pe placul mulţimei. Iată dar încheiată teoria falşificărei votului şi terorisărei alegătorului Sau în casul cel mai bun, să se renunţe făţiş la regimul votului universal, recurgându-se la guverne şi consilii de stat emanate din voinţa regală.

Se preconizează deci un regim politic mai inferior decât parodia noastră constituţională dinaintea războiului şi care, în ziua de astăzi, nu-şi găseşte pereche decât în metodele anacronice din Ungaria lui Horty.

*

Consecinţe cu acest crâncen spirit de reacţionarism şi cramponare la o situaţie pe care vremea şi naţiunea nu vor să i-o mai îngădue, partidul liberal, cu d. Iorga şi ceilalţi acoliţi takişti sau averescani, opune teoria „guvernelor de succesiune", la teoria „guvernelor parlamentare".

Oligarhii ţărei acesteia aranjează de pe acuma perindarea la cârmă, fac tranzacţii, fixează termene şi împart beneficii. Ei pregătesc suprimarea în fapt şi batjocorirea votului universal, nesocotirea gravă a voinţei maselor şi consfinţirea celei mai îndrăzneţe minciuni constituţionale.

Nu este destul sa se iese în seama părţilor cinstite şi sincer democratice, sarcina de a combate acest complot al oligarhiei. Toată lumea conştienta trebue să intre în acţiune făţişă şi să apere condiţiunile câştigate pentru exerciţiul drepturilor cetăţeneşti, pentru legalitate, cinste şi democraţie.

Lr.

Complot la Atena

Bucureşti. — La Atena s'a descoperit un complot pentru răsturnarea regimului şi Regelui.

S'au operat numeróase arestări.

Guvernul a proclamat starea de asediu în Macedonia şi insulele egeice.

Ajutoare italiene la Smirna

Bucureşti. — Crucea Roşie italiană a trimis la Smirna un spital mobil, cuprinzînd 200 paturi, sub conducerea căpitanului Melio Passa, cu un personal special, pentru asistarea conaţionalilor.

ROMANIA şi STRAMTORILE

Comunicatul guvernului

Ca cetăţeni care nu ne ocupăm de chestiile externe decât când acestea ameninţă să treacă în competenţa Ministerului de război,— ne-am interesat, în ultimul timp, de atitudinea României faţa de conflictul balcanic.

Am trecut în revistă toate telegramele externe, cu comentariile lor, când pesimiste când optimiste... Totuşi nu ne-am lămurit deplin.

De-aceia, cu o deosebită plăcere, am pus mâna pe comunicatul guvernului în chestia Strâmtorilor, care — în primul moment — ne-a satisfacut, cu prisosinţă.

Dar încet-încet certitudinea s'a transformat în îndoiala, — iar îndoiala...în haos.

Guvernul declară, într'un comunicat oficial, că România — în chestia Strâmtorilor — „are două interese bine definite".

Intâiul ar fi: „Nevoia ca libertatea şi internaţionalizarea să fie asigurate".

Clar...

Constatăm numai schimbarea punctului de vedere al României în chestia externă, din timpul neutralităţii noastre şi de acum.

In 1916, România — consimţind să înceapă ostilităţile — a recunoscut în prealabil dreptul Rusiei ţariste asupra Strâmtorilor... drept recunoscut pe faţă sau pe ascuns şi de aliaţi, — bine-înţeles cu mult mai înaintea noastră.

„Libertatea" şi „internaţionalisarea" Strâmtorilor nu ne interesa pe atunci. Astăzi însă ţinem cu tot dinadinsul la aceste două noţiuni.

Al doilea interes ar fi: „Nevoia ca pacea să fie menţinută în Balcani, — fiindcă incontestabil o nouă conflagraţie balcanică poate avea repercusiunile cele mai grave şi pune în discuţie toate tratatele, pe care se bazează situaţia europeană creată prin războiul mondial".

România deci vrea menţinerea păcei în Balcani, nu atât din pricina rostului ei în sine, — cât din teamă de o conflagraţie mondială.

Ambele puncte din programul român ar putea figura foarte bine, — dar aparte: în

(Continuarea în pagina II-a)

Cuvântarea d-lui St. Braborescu

la inaugurarea monumentului lui State Dragomir

La solemnitatea inaugurărei bustului lui State Dragomir, în cimitirul „Eternitatea", d. Ştefan Braborescu, distinsul artist al Teatrului Naţional, a rostit următoarea cuvîntare:

Câţi-va prieteni adevăraţi au ţinut să dovedească—prin eternizarea imaginei aceluia care a fost State Dragomir—că partea de frumos ascunsă în sufletul fie-căruia dintre noi nu poate fi ştearsă de nimic, ori-cât de distrugătoare ar fi, nu numai valurile vremii, dar şi mai ales acelea ale ingratitudinei omeneşti.—Iar aceia care s'au grăbit să răspundă cu prezenţa lor la pioasa manifestaţie de astă zi, au făcut o, cred, nu atât pentru a învedera partea de reală contribuţie, pe care actorul a a adus-o la înălţarea unei instituţii de artă, cât mai cu seamă semnificaţia jertfei lui ca om în urmărirea unui ideal sfânt.

Inzestrat cu o inteligenţă vie şi stăpân pe o cultură solidă, care ar fi putut ca timpul să-l împingă pe treptele unor situaţiuni înalte, a preferat să se desprindă din cadrul unei cariere strălucite şi să se lase furat de miragiul celei mai zbuciumate dintre îndeletniciri, poate chiar a celei mai zădărnicite.—Să nu se creadă, însă, că gestul acesta l-a făcut stăpânit de cine ştie ce vanitate meschină, din cine ştie ce dorinţă copilărească—cum din nenorocire o fac foarte mulţi—de a şi vedea numele proectat în linii uriaşe pe un fond de imediat succes—Nu! Conştient de neseriozitatea unor asemenea năzuinţi State Dragomir s'a jertfit pe altarul frumosului cu convingerea că slujeşte o cauză nobilă.— Schimbând catedra pentru scenă el n'a făcut altceva în credinţa lui, de cât să'şi lărgească cercul de activitate culturală.—Şi departe de a-şi fi socotit terminat rolul de educator, şi-l-a continuat cu mai mult avânt dar cu multe mijloace mai vii şi mai elocvente, ale căror efecte şi-le închipuia în naivitatea lui de visător incorigibil, mult mai puternice, infinit superioare—Pentru că State Dragomir a văzut în teatru nu aceea ce de obicei se vede, ci aceea ce *ar trebui să se vadă*: o şcoală din care sufletul omenesc nestatornic şi rău să iese mai bun şi mai frumos! Câţi din vremea lui l-au înţeles şi câţi îl înţeleg astă-zi? Puţini, foarte puţini.... Şi printre aceştia puţini, în afară de vechii lui camarazi, de cei câţiva tovarăşi de năzuinţi, cari şi-au împletit cândva gândurile cu gândurile lui,—în afară de Dvs. pe care nu numai curiozitatea de a vedea desvelindu-se o operă de artă v'a adus aici,—fac parte în primul rând elevii lui, elevii lui dragi, pe care maestrul i-a iubit şi ajutat cu avânturi de adevărat părinte,—şi cari au ţinut să arăte astă-zi, că nu întotdeauna ingratitudinea este moneda de recunoştiinţă cu care copiii răsplătesc dragostea şi truda părinţilor—ci aceşti puţini nu numai că l'au înţeles, dar nici nu l-au uitat încă: caz rar, extrem de rar, pentru vremurile noastre de complectă sărăcie morală.

Sunt sigur că sufletul lui State Dragomir tresare în faţa acestui act de pioasă aducere aminte şi încearcă poate singura mulţumire adevărată din câte i-a fost dat să încerce în zilele lui bune, şi de care a fost lipsit cu desăvârşire, mai ales în cei din urmă ani ai vieţii lui triste şi chinuite.

Odihnească-se în pace, şi să fie încredinţat că cei cari nu l'au uitat până acum nu-l vor uita nici de azi înainte.

Str.

x Din Bucureşti se anunţă, că şase profesori universitari, membrii ai clubului democrat, au cerut înscrierea în partidul liberal.

Cea mai mare fabrică de becuri electrice din lume este

PHILIPS

Cinema Elisabeta Astăzi Luni 25 Septembrie numai la ambele matineuri la ora 3 și 5 jum. iar seara debutează compania de operete Stănescu Cerna—
Continuarea celebrului cinema roman a lui LOUIS FEUILLADE

Seria 2-a 9 mari acte

PARISETTE

Seria 2-a 9 mari acte

care cuprinde 3 mari episoade și este una din cele mai interesante serii. **Atențiune**: Seria 2-a poate fi văzută și de acei care nu au văzut seria I și al doilea pentru că fi care serie are un înțeles d osebit. Bogatul program este complectat cu cea mai nouă comedie cu EL (Lui) EL DETECTIV in 2 acte

CINEMA MODERN
Astăzi la 3, 5 jum. și seara 9 jum.

Prima viziune NOU!

FRANCESCA BERTINI apare in **Madelleine FERRAT**

Adaos la program ZIGOTO OCNAȘ 2 acte

Grandioasă capod'operă in 7 acte după eminentul scriitor **Emile Zola** Cel mai nou film cu Francesca Bertini.

Este ultima și cea mai perfectă creațiune a ei inainte de a părăsi teatrul.

Francesca Bertini n'a părăsit teatrul. Ea apare la **Cinema Sidoli** astăzi și in zilele următoare in zilele obicinuite numai 1 matineu la 5 jum. și seara la 9 jum. Sâmbătă, Duminică și sărbătorile 2 matineuri la 3, 5 jum. și seara 9 jum
Ultima producție a celebrei artiste

Francesca Bertini IN Sufiet Vesel

Comedie dramatică in 6 mari acte care a făcut furori in capitală secondată de ilustrul ei partener **LIVIO PAVANELLI** bine cunoscut publicului din Verite Nue și l'Age Critique. In curând marele dramaturg Alexandru Moisi secondat de renumita stea a lumei Fern Andra vor apărea in „Noaptea Reginei Isabela a Spaniei film dramatic de Rovert Vienne. — Monopol Sarpic. Vedere: Ultimul concurs de biciclete și premiul cel mare. Comedie: Când mama se repau easă.

TEATRUL ELISABETA

Astăzi LUNI 25 Septembrie 1922 orele 9 jum, SEARA
Cel mai mare succes al turneului **STANESCU CERNA**
se va juca frumoasa operetă Succesul Parizian

FLOAREA DIN STAMBUL

in 3 acte, muzica de Leo Fall.
Cor Balet 45 Persoane Orchestra p op ie

SCULE BOEHLER
pentru lăcătușerii, feră ii și mori, au sosit la
D. KRAESSEL, Cernăuți, str. Regina Maria 11
Telegr. „Dekraessel" Telefon 329

AU SOSIT
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

FOTOGRAFII
artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obțineți numai la Fotograful Curții Regale **WEIS** Iași Piața Unirei.

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administratia ziarului.

ECOURI

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 a dece la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele că în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase.

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurența" magazin de coloniale și băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

— Nu cumpărați *Cărți de școală* și rechizite până nu vizitați *Librăria Universală*, str. Coza Vodă 52, (Vis a vis de Palatul Braunștein care vinde ori-ce obiect cu rabat.

— Antiferment (Vinoi) „Dr. A. Urbeanu", de vânzare la magazinul CAMILA Iași str. Anastasie Panu 47.

— *Inscrierile la școala „CULTURA" continuă în fiecare zi între orele 9—12 și 3—5 d. a. până a 25 Septembrie când vor începe cursurile.*

Cine doreste să se îmbogățească, să și încerce norocul cumpărând bilete de ale *Loterici Statului Negustoresc* — care se vând cu 2 lei.— Câștigurile se cunosc imediat la desfacerea biletului. Reprezentanța pentru Iași și Chișinău: Magazinul Iașilor Strada Lăpușneanu.

Inaugurarea monumentului lui State Dragomir

Solemnitatea de la Cimitir.— Cuvântările

Pe o dimineață frumoasă, a avut loc eri solemnitatea dezvălirei bustului așezat pe mormântul regretatului artist State Dragomir.

Bustul se datorește sculptorului Mateescu, care a știut să întrupeze chipul artistului. în mod măiestru.

Inițiativa și ducere la bun capăt a acestei opere, se datorește unui comitet, în fruntea căruia se găsește d. Rudolf Sutu, președintele sindicatului ziariștilor.

*

In mulțimea care a luat parte la această solemnitate, remarcăm d-nii:

Mihai Borcea, Savel Zăhărescu, Popana, Andrei Bădărău, I. Bădărău, Munteanu, Stefan Lungu, reprezentând clubul democrat, d-nele Teodoreanu și Burada, d-ra Ciolan, Aurescu, Ionescu, Teodoriu, Cirilo, Rosca Ensinlescu, Teodorescu. Zirra și Mihail, reprezentând Conservatorul de muzică; d-nele Braboresou, Castris, Vernescu, Tops, Profir; d-nii Mihai Codreanu, Vlad Cuzinschi, Braboresou, Petroni, Radu Demetrescu, Boldesou, Vernescu-Vâlcea, Ghițescu, Damira, reprezentând societatea dramatică; d-nii Manoliu, reprezentând pensionarii artiști; Penel, ca fost coleg de teatru cu defunctul; d-nii Rudolf Sutu, Gorgos, C. Săteanu, C. Faur, Ghiulea și Max Caufman, reprezentând sindicatul ziariștilor; d-nii P. Fântânaru, prefect de județ, Bulgaru, ziarist, arhitect Sachelary. Pason, Soarec, Stamboliu, dr. Pekelman, prieteni personali și regretatului.

*

Serviciul religios a fost oficiat de Arhiereul Iacob Bârlădeanul, însoțit de preoții Gotcu, Țincoca și Petrovanu, iar răspunsurile au fost date de către excelentul cor mitropolitan sub conducerea maestrului Dimitriu.

Cuvântările

Cel dintâi vorbește d. *Rudolf Sutu*, în numele comitetului de inițiativă, rostind între altele:

„Dragomire! Tu ți-ai sfârșit rolurile tale. Acum odihnește-te după o viață plină de sbucium și chinuri, plină de amar și desnădejdi. Tu meriți acum odihna și o vei avea, după cel vei ajunge la tinta spre care ai plecat, la Dumnezeul tău.

Lung și anevoios este drumul tău încolo, însă nu mă îndoiesc, tu'l vei face. Doar scurt, înainte de a pleca de la noi, din mâna bisericii ai primit merindele pentru acel drum înfricoșat, ai gustat trupul și sângele Domnului.

Ca bun creștin ai mutat de la noi și că bun creștin și bun actor te vei primi la sânul său director al teatralul lumii întregi, care va ști să-ți răsplătească munca ta, căci numai El toate le știe, El dreptul bunul Dumnezeu.

Imi amintesc aceste vorbe din cuvântarea funebră rostită la înmormântarea lui State Dragomir, de către arhimandritul Iosesou, care și dânsul ne'a părăsit nu de mult.

Așa e. State Dragomir a fost primit ca bun creștin aici de către Dumnezeu. Ne-a durut mult moartea lui, a muri e însă o lege firească. Dar ne-a durut cu mult mai mult, ceia ce nu s'a putut tălmăci în vorbe, că firea eternității a rupt firul unui suflet blând, care s'a rădicat deasupra multora ce trec prin viață.

Copil sărac, născut într'un sat din Basarabia, a avut aceiași copilărie tristă, cum a trecut flămând printre băncile Universității și cum s'a stâns din viață, dureros de trist. Și dacă ar avea puterea să ne audă, i'am spune că și după moarte, am umblat pentru dânsu', cerșind de la instituție la instituție, spre a strânge bani cu bani și a'l rădica acest modest bust pe care'l vedeți.

S'a întâmplat că ne-a fost profesor de filosofie la liceul național și că printre elevii săi să se numere directorul teatrului din Iași și actualul primar al orașului, căruia cerându'i un ajutor, am izbutit în sfârșit să vedem înfăptuit acest bust.

Dacă State Dragomir ar fi fost cel de pe urmă politician sau un bine hrănit om de afaceri, cu siguranță i se rădica prin subscripție publică a doua zi după moarte un bust. Dar așa, State Dragomir bietul, n'a fost decât un profesor de filosofie la liceu, profesor la Conservator, mare artist dramatic, slab scriitor, literat, autor dramatic și om de o cultură rară. State Dragomir pe deasupra a fost acela care niciodată n'a vrut să se despartă de farmecul Iașilor, care niciodată n'a umblat nici după bani, nici după glorie.

Cu asemenea calități, cu tot talentu-i mare, era sortit să n'aibă noroc în viață. Acei cari l'au supărat, cari i'au pricinuit vre'un rău, și au văzut desigur după moartea lui. Dragomir descărcându-se faptelor lor, pentru un singur și puternic motiv: pentru că Dragomir murind, a lăsat o dâră luminoasă în urma-i.

D-le Primar, în numele comitetului de inițiativă, vă predau modestul bust, menit să nemurească figura senină a vrednicului român care a fost artistul, profesorul și publicistul State Dragomir.

*

Vorbesc apoi d-nii: *Diaconescu*, din partea comunei; *Ghițescu și Braboresen* din partea societății dramatice; *Manoliu*, din partea vechilor artiști, *Penel*, ca fost coleg, *Cioban*, din partea conservatorului de muzică, *Mihai Borcea* din partea clubului democrat, *C. Săteanu*, din partea sindicatului ziariștilor și *Mihai Codreanu*, din partea teatrului național.

D-na Dragomir văduva regretatului și Atanasie Golan nepotul, au răspuns mulțumind tuturora pentru dragostea cu care păstrează amintirea regretatului.

La ora 12 s lemnitatea a luat sfârșit.

Informații

x Cercetările cu privire la furtul de 300.000 lei de la Banca Moldovei, continuă.

S'a constatat că plicul prădat oficiantului care l'a transportat oficiului din Galați, nu avea greutatea însemnată pe recipisa eliberată Băncei Moldova.

De aci concluziunea, că operațiunea schimbărei biletelor de *Bancă în hârtie maculatură a fost operată în Iași, și că nimic nu se poate imputa funcționarilor de la Galați.*

Se crede că azi cercetările vor intra într'o fază decisivă.

Teatrul Național.— Ordinea spectacolelor: Marți 26 Septembrie 1922 se va juca de către Soc. Dramatică, Romeo și Julieta, Premieră. Joi 28 Septembrie Erou și Soldat.

Știri muzicale.— Reamintim cititorilor că la 11 Octombrie va avea loc la Teatrul Național Concertul tânărului Violonist G. Popa Groma. Biletele la Brașcu.

Serbarea Soc. „Vulturul"— Joi în 21 a lunei a avut loc patronul societății „Vulturul", din localitate ce s'a serbat cu o deosebită solemnitate.

La ora 10 membrii societății s'au întrunit la sediul societății din str. Alexandri, de unde în fruntea cu drapelul și muzică, au pornit la biserica Vulpe, unde s'a oficiat un Te-Deum și un parastas pentru membrii decedați.

D. Gh. Luchian, președintele societății, a făcut o largă expunere a mersului societății, progresele realizate și dovadă că această societate dispune azi de cooperativa cea mai bine organizată.

S'au mai rostit și alte cuvântări.

Membri societății s'au întrunit apoi la o agapă de înfrățire, și au petrecut împreună câteva ore plăcute.

— Teatrul Cinema SIDOLI.- Astăzi și în zilele următoare Francisca Bertini în SUFLET VESEL. Comedie în 6 mari acte care au făcut furori în Capitală. Secondată de ilustrul ei partener Livia Pavanelli.

Școală de adulți tără plată pentru lucrători și lucrătoare funcționează la școala de fete „P. Poni" din strada Păcurari.

Sunt 3 secțiuni:

1 pentru cei neștiutori de carte, 2 pentru cei cari știu puțin și 3 pentru cei cari la finea anului vor da examen pentru obținerea certificatului de absolvirea cu sulni primar și care are aceiaș valoare ca și certificatele școalelor primare ale statului.

Se fac lecțiuni gratuite Luni, Miercuri și Vineri dela 5 jumătate înainte.

Inscrierile se fac până la 6 Octombre la Școala de fete „P. Poni" din str. Păcurari.

Regele Italiei a însărcinat pe ducele de Geneva să-l reprezinte la serbările de încoronare a Suveranilor Romîniei.

Liga Culturală secția Iași, va sărbători Duminecă 8 Octombrie, o sută de ani de la revenirea pe tronul Moldovei acelui întâi domn pământean. In vederea acestei sărbători, D-na Olga Sturza, a dăruit 2000 lei.

Sau *vrei* „libertatea" și „internaționalizarea" strâmtorilor și atunci, pentru realizarea acestui ideal, nu te dai îndărăt nici de la războiu. Ba,— chiar sgiti mai violent flamura războiului...

Sau *vrei* pacea,—și atunci chestia „libertății" și a „internaționalizării" strâmtorilor cade pe al doilea plan. în domeniul bazardului...

România urmărește „salvgardarea acestor îndoite interese", care—în esență — au mai multe puncte străine, decât de contact. Dar nu cu forțe proprii, singuratice, — „ci dé comun acord cu marii ei aliați".

Suntem foarte curioși să vedem cum va proceda Romînia, pentru „salvgardarea" celor două interese ale sale atît de disparate, fiind tot odată „de comun acord" și cu marii noștri Aliați care, nici ei, nu s'au pus încă „de comun acord" nici măcar în chestia Strîmtorilor...

Oricum, d. Brătianu va avea încă o satisfacție. Un punct din programul d-sale de războiu: întronarea Rușilor la Constantinopol— nu se realizase. Acum însă el este în perspectivă...deși Rușii care-și întind sfera de influență asupra Strîmtorilor nu-s țariști, și deși această operație se execută—oarecum — indirect...

M.

ULTIME INFORMAȚIUNI

x Pentru a se ușura lucrările de normalizare a liniei Bălți-Vasile Lupu. s'a suspendat trenul 997 Iași Bălți ce pleca la ora 4 p, m.

Nu va circula de cât un singur tren, și 391, care pleacă din Iași la ora 1.

x **Vânătoare și politică,** — Din ziarul „Lupta", următoarea informație:

„Aflăm că în urma articolului nostru apărut zilele trecute, care anunță vânătoarea ce o va face Regele și prințul Carol în pădurile din împrejurimele Sovatei, — această vânătoare a fost contramandată. De ce? Fiindcă anunțam că Suveranul va face această vânătoare în societatea fostului ministru dr. Bontescu, directorul general al Băncei Agrare și a deputaților naționaliști dr. Socol, dr. Nemeș, dr. Sever Dan, profesor Silviu Dragomir.

„Cum actualelor cârmuiri, nu le prea convine ca regele să facă vânătoare în societatea ardelenilor naționaliști, vânătoarea a fost amânată și . . . mutată tocmai în pădurile din împrejurimele Reghinului Săsesc".

x **Deraierile zilnice.** — In noaptea aceasta, s'au înregistrat două deraieri, pe linia normală Chișinău Vasile Lupu.

La ora 10 noapte un tren de cisterne a deraiat în stația Bumbata. Nu s'au răsturnat de cît cîte-va vagoane.

Ceva mai tîrziu un întreg tren de marfă, compus din 16 vagoane a deraiat lîngă stația Vasile Lupu, blocînd linia.

Din această cauză, trenul direct București-Chișinău, n'a plecat de cît pînă la Vasile Lupu.

Aci probabil că se va face o transbordare.

Trenul de Chișinău, care pleacă de acolo la 3.35 pe linia normală, nu va mai pleca, ci se va forma un tren special de linie largă.

După cît se afirmă, nu s'a înregistrat nici un accident de persoane.

Cauza celor două deraieri, se atribue stării rele a liniei.

x Eri s'a ținut o ședință a membrilor ligei culturale din localitate.

A prezidat Arhiereul Iacob s'a fixat pentru ziua de 8 Octombrie, serbarea reinstalării domniei pământene.

D. Pogonatu a fost ales membru în comitet, în locul rămas vacant prin retragerea d-nei Teodoreanu.

x Comitetul Agrar a admis cererea de revizuire la expropriarea făcută în 1919 la moșiele Albești, Buimăceni din jud. Botoșani și Prigoreni din jud. Iași, proprietatea succesorilor Mihalache Popovici Băgnoșanu.

Pentru moșia din jud. Iași afacerea a fost trimisă în judecata comisiunei județene de Botoșani, iar pentru moșiile din jud. Iași afacerea va fi din nou cercetată și judecată de comisiunea județană de Iași.

Termenul s'a fixat pentru 26, 27 Octombrie. Cu prezidarea comisiunei d. prim președinte Petit a delegat pe d. prezident Wincler.

x Curtea cu juri din Roman a pronunțat sentința în procesul asasinatului baronul Kapri și Gr. Baroncea, condamnând pe asasinii: Jean Alexandrescu, C-tin Matase, Gh. Tudase și Zaharia Bălădeanu la muncă silnică pe viață.

Tăiunitorul Giurgi, Anton Cocuț la 1 ani și unsprezece luni închisoare. Și toți in solidar 100.000 lei despăgubiri civile.

x Sindicatul Agrigol de Dorohoi a făcut comunei acelui oraș propunerea de a da toată cantitatea de grîu necesară pentru pînea funcționarilor și pensionarilor, cu prețul de 3 lei K. In schimb a cerut să se permită brutarilor care se vor aproviziona cu grîu de la sindicat să vîndă pînea neagră cu 3 lei 50 b. k., iar cea albă cu 5 lei 50.

Prefectul de Dorohoi a comunicat Ministerului de industrie propunerea sindicatelor, cu avis favorabil.

Ministerul n'a dat nici un răspuns, deși intervenirea prefectului datează de cîte-va săptămîni.

x Un soldat de la aviație fiind ocupat cu niște benzină aceasta a luat foc, dintr'o cauză încă necunoscută.

Soldatul care s'a ales cu arsuri grave a fost internat la spital.

x Acțiunea meseriașilor. — La sediul corporației a avut loc la o întrunire a meseriașilor în chestia taxelor noi.

Au vorbit d-nii Arsenie și Pancu care au arătat enormitatea sporirei și au cerut reducerea taxelor.

S'a convenit a se provoca întrunire publică, în cursul săptămânei viitoare.

La urmă s'a votat următoarea moțiune:

„Meseriașii din Iași, patroni și lucrători, întruniți de către „Uniunea Generală a meseriașilor, patroni și lucrători", în localul corporațiilor, pentru a discuta chestiunea măririi cotelor actuale dela 60 bani la 10 lei pe săptămână — fără să se mărească și ajutoarele bănești în mod proporțional cu cotele în vigoare, în urma discuțiunilor urmate, meseriașii, patroni și lucrători, în genere, se declară solidari în lupta pentru împiedicarea acestui impozit nedrept și ilegal.

„Vor lupta cu toată energia opunându-se să plătească aceste cote care apasă greu asupra meseriașilor patroni și în special asupra lucrătorilor.

„In cazul când „casa centrală" nu poate conduce corporațiile cu actualele cotizații, cerem autonomia corporațiilor și declarăm că ne vom conduce noi înșine, și atunci vom micșora, nu mări actualele cotizații".

Această moțiune a fost votată în unanimitate pentru a fi trimisă Domnului Ministru al Muncei și Ocrotirilor Sociale,

Pentru ajutorarea copiilor Români, refugiați de peste Nistru, se va organiza o reprezentație cinematografică la Cinema Elisabeta sub patronajul D-lui Sentaru.

Mercuri 27 Septembrie
Fermecătoarea
Almirante Manzini
și eminentul tragedian
Amleto Novelli
vor apare în
ZINGARI (ȚIGANCA)
Montare Grandioasă de Augusto Genina. Adaos un nou
CHARLIE CHAPLIN

TEATRU CINEMA ELISABETA

OCAZIA
este rară și toată lumea trebue să profite de ea și să urmărească cu atențiune seriile celui mai mare cinema-roman parizian
Parisette

Serviciul Telegrafic și Telefonic
al ziarului „OPINIA"

Primejdia Orientului

Turcii au pătruns în zona Neutră

Kemaliștii instalează artileria la Dardanele--Situația foartă gravă--Intervenția militară a Sovietelor Lupte în Mesopotania

-- ENGLEZII AU INCHIS STRÂMTORILE --

București. — In timp ce aliații fac sforțări pentru găsirea unui anranjament în chestia orientală, trupele Kemaliste au pătruns în zona neutră, punînd pe Anglia în fața unui caz de război. Înregistrăm știrile în ordinea lor:

Turcii pătrund în Dardanele

Din Constantinopol se anunță că trupele Kemaliste au ocupat orașul Iezine în Dardanele și sunt gata a ocupa fortul Kum-Kale.

Turcii transportă și pun în bătae tunuri de mare calibru.

Avioanele engleze virează deasupra trupelor turcești.

*

Agenția Reuter află din Constantinopol că cavaleria turcească a pătruns ieri în zona neutră, spre Ceanak.

Parlamentarii englezi au întîmpinat pe turci, intrînd în tratative. Turcii au oprit înaintarea în acest punct, continuînd tratativele. Se speră că turcii vor înțelege necesitatea de a se retrage.

Lupte în Mesopotamia

Corespondentul lui „Chicago Tribune" anunță că ciocniri grave au început la trupele locale din Mesopotamia.

Un major, 2 căpitani și numeroși soldați englezi au fost uciși.

Intervenția Sovietelor

Radio Moscova — Sovietele nu vor consimți la un control englez asupra Strâmtorilor, fără aprobarea Rusiei și a statelor interesate de la țărmurile Mării Negre.

*

La Batum au sosit două divizii roșii ca avangardă a marei armate ruse din Caucaz, trimisă în sprijinul turcilor.

Păreri engleze

Cercurile diplomatice londoneze doresc ca guvernul din Angora să se convingă de necesitatea de a se abține a pătrunde în zona neutră ocupată de englezi.

Ziarele oficioase britanice cred că Kemal va avea destulă pricepere de a se opri la timp și a evita izbucnirea unui alt război; ele cred de asemenea că Franța va preveni un conflict armat turco-britanic, **CONFLICT CARE AR PROVOCA O CONFLAGRAȚIE DE LA STRAMTORI PANA LA MAREA BALTICA.**

Anglia este la Cyanak nu mai că tutoare, pentru a asigura o rînduială bazată pe nevoia de justiție și de pace. Ea nu vrea să devie proprietară.

Guvernul englez înțelege ca la Strâmtori să se stabilească o stare de lucruri favorabilă tuturor statelor, astfel ca nici odată, nici chiar în caz de războaie, trecerea prin Strâmtori să nu fie oprită decât din ordinul Ligei Națiunelor.

Anglia a închis Strâmtorile

Autoritățile engleze din Constantinopol au ordonat suspendarea traficului maritim între porturile din Marmara, Dardanele și Marea Neagră, avertizând că vasele de război engleze vor trage foc asupra oricărui vas care nu va respecta această ordine stabilită.

*

Un contra-torpilor englez a lovit în Marmara un vas de pescari. Zece persoane s'au înecat și 85 au putut fi salvate.

Hotărârea Aliaților

Conferința din Paris dintru d-nii Poincare, lord Curzon și Sforza s'a terminat Sâmbătă, hotărând ca puterile aliate să ceară ca trupele lui Kemal să nu încalce zona neutră.

In schimb se recunoaște suveranitatea Turciei asupra Traciei, Constantinopolului și Strâmtorilor, dar cu neutralizarea acestora sub controlul Ligei Națiunelor.

Misiunea mareșalului Freuch

In curând sosește în România mareșalul englez Erench. Se afirmă că el are misiunea de a determina pe România și Serbia o acțiune anti kemalistă.

Interesele Italiei

In consiliul italian de miniștri, d. Sforze a comunicat că a dat instrucțiuni reprezentantului din Paris asupra necesității de a se restabili echilibrul în Orient, cu apărarea intereselor italiene.

Italia nu aspiră la cuceriri teritoriale și nici la hegemonii politice. Are însă interese comerciale și economice, în strânse raporturi cu Turcia.

BULGARIA IN AJUNUL RAZBOIULUI CIVIL

Bucuresti.—In comunele din nordul Bulgariei s'a intronat dictatura maselor. Țaranii au înlăturat pe funcționarii statului și au luat conducerea comunelor.

Guvernul a dat ordin de represiune.

Pe cazărmile din Târnova a fost arborat drapelul roșu. Situația este foarte turbure.

Bulgaria se află în ajunul războiului civil.

Accident de aeroplan

București.— Aeroplanul poștal al Liniei Paris-Praga-Viena Budapesta, a căzut lângă Viena.

Aviatorul a fost grav rănit.

BLANURI

Vulpi albe, de Alasca, Croise și Silberfuchs, Biber și Biberette, Lutru, Pot te gris, Scongs veritabil și opozonscongs, Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe și gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie atașat la acest magazin primește comenzi pentru confecțiuni și reparațiuni montează gulere și manchette și dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi, etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziție.

Depozit permanent de **blănuri Confecționate,** (Gulere, Etole, Manșoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEȘTI,** forme și culori moderne, cumpărate într'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur
Magazin și Atelier de Blănărie
Iași, Unirei 4 lângă
Cinema Sidoli

Citiți Pag. IV

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Apter
Specialist la Berlin în dentistică și boli de gură
Iaș, Str. Lăpușneanu 32
Consult. 9—12, 3—6

DOCTOR
Gh. L. Transilvanu
Elev al Profesorului Landouzy din Paris
Boli interne
Consultații: 2—5 Strada Nicolae Gane 3, Iași
(Pentru lipsiții de mijloace, Duminică 8—10 gratuit)

Pierdut

chitanța pentru plata primului vărsământ în sumă de lei 700 la Soc' Lăptăria Iași, făcută prin d. Dr. Buzanchi.

O declarație nulă și fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

N Olănescu
Iași Str. Ghica-Vodă 44.

De închiriat

două camere, construcție nouă, și un loc viran.

A se adresa d-nei
Angela Steuerman
Str, Cuza Vodă 13

Biliarde

moderne, fabrica „Seifert" sunt de vânzare ocazional. Informațiunii la **Rosner, Cernăuți** Hot. Schivarzeu Adler

S'A REDESCHIS
Cabinetul Dentar
al D-nei Dr.
Ol. Ciudin Niculcea
Onor. Clientelă e anunțată că se efectuiază după metodele cele mai noi orice lucrări referitoare la arta dentară. Extrageri de dinți și măsele fără durere.
Consult. 9—12 și dela 2—6 Str. Carol 41 vis-a-vis de Universitate.

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, spifilis
Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p
— Str. Armeană 4 —

Banca „Uniunea Română"
Societate Anonimă
Sediul Central—IAȘI
Sucursale: Bălți, Chișinău, Reni, Chilia-Nouă
Capital Lei 15,000,000
Consiliul de Administrație al Băncei „Uniunea Română" în ședința din 31 August 1922, a hotărât chemarea vărsământului II în valoare de lei 250 de fiecare acțiune subscrisă la emisiunea II-a.
Efectuarea vărămintelor va vea loc între 15—30 Septemvrie 1922 inclusiv, la sediu Băncei „Uniunea Română" din Iași, str. Lăpușneann 40, unde se vor prezinta spre vizare certificatele provizorii.
Pentru vărsămintele efectuate după 30 Septembrie 1922 se va percepe 12 la sută dobânzi de întârziere.
Consiliul de Administrați

ASISTENT

cu practică serioasă în vechiul regat găsește loc la Farmacia D. Rădianu.
De asemenea Farmacia are loc vacant pentru un elev de anul I-iu.

Perdut

Subsemnatul Haim Medvedi comerciant din Iași, declar că am perdut pașaportul No. 178268 | 730 din 21 | 8922, eliberat de Prefectura Poliției Iași și-l declar nul în mâinile ori-cui s'ar afla.

LABORATORUL DE ANALIZE MEDICALE
al
D-rului G. B.-Transilvanu
Iași 3 str. Nicolae Gane 3
Analize de Urină, Spută, Suc gastric, lapte, Uree în sânge, etc.
Execuții prompte și conștiincioase, prețuri reduse.

Firme
cu prețuri pe jumătate
pentru comercianți, meseriași, profesioniști, bănci, brouri și autorități comandați la
I. MAX
Str. C. Negri 58

Preparator

pentru limba Franceză se caută pentru un copil de 7 ani.
A se adresa la Emanoil Marcovici str. Cuza Vodă 18.

„OPINIA“ IN TARA

TG. FRUMOS

Şcolare.—In ziua de 22 curent s'au deschis cursurile gimnaziului din localitate. Solemnitatea a fost deschisă printr'un serviciu religios oficiat de părintele Victor Diaconescu.

Apoi părintele Dărângă, directorul gimnaziului a rostit o cuvântare, arătând programul anului şcolar care începe, cerând concursul profesorilor şi comitetului şcolar pentru ajungerea scopului urmărit.

Mai vorbesc d-nii I. Tufescu profesor şi Alex, Carp din Iaşi care au scos în evidenţă importanţa acestui gimnaziu.

Lă urmă, elevii şi-au ocupat locul în clase.

Asistent

GALAŢI

Incendiul de la liceul Israelit. V'am telegrafiat la timp despre incendiul declarat la „Liceul Israelit“ din str. Brăilei.

Imediat au sosit la locul incendiului valorosul căpitan Nicolau, comandantul pompierilor, însoţit de întreg postul central. Din lipsă de apă, pompierii n'au putut fi de nici un folos.

In urma anchetei întreprinse s'a stabilit că focul a luat naştere dela cazanul odăiei de băie aşezată chiar lângă clădirea liceului.

Au ars complect: baia, sălile de sus, şcoala primară No. 2 şi sala de gimnastică.

Deasemenea au mai suferit avarii: laboratorul liceului şi biblioteca „lurlos“.

Pagubele se urcă la suma de 400,000 lei. Clădirea a fost asigurată la soc. Naţionala pentru suma de 300.000 lei.

*

Şedinţa comisiei interimare, Percheziţie, Furt, Impuşcat din imprudenţă, Cazul lt. Şahan, Diverse.— Zilele acestea, comisia interimara a ţinut şedinţă sub preşedinţia d-lui Theneu. Intre altele s'a discutat şi chestia păinei şi iluminatului electric.

— Poliţia a făcut o percheziţie la domiciliul individului I. Bulică din str. Muscel No. 1 unde a găsit o mare cantitate de materiale furate din atelierul mecanic al d-lui I. Istrati.

—Răufăcători necunoscuţi s'au introdus în locuinţa d-lui D. Cariazopol furând sumă de 34 mii lei.

— Tânărul J. Kleiner din str. Carol No. 1. jucându-se cu un revolver s'a împuşcat grav în piciorul drept.

— Lt. Şahan implicat în marile fraude de la primărie, va fi pus în libertate.

— Se anunţă că un număr de 30,000 refugiaţi greci şi armeni vor sosi zilele acestea în portul nostru,

Oly

Scoala de Arte şi Industrie Casnică

autorizată de Minister prin autorizaţia No. 15905 din 12 Ianuar 1922

sub direcţiunea d-nei ELEONORA LOHAN

maestră titulară la Şcoala Normală de fete „Mihai Sturza“

Infiinţează cu începerea anului şcolar noi secţii de specializare dând o mare dezvoltare cunoştinţelor de inoustrie casnică. Se vor primi absolvente cu 4 clase primare, externe sau interne cari vor urma: în anul I cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare şi ultimii 2 ani de practică în atelier.

Şcoala dispunând de maestre recunoscute va funcţiona cu următoarele secţii: rufăria, tăsătoria, tricotaj, secţia specială de confecţionarea costumelor naţionale secţia de covoare, broderia şi arta decorativă naţională sericicultura şi gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetica, istorie, geografia, comptabilitate, desemn şi caligrafie, după un program de studii complimentare aprobat de minister

Absolventele cu diplomă şi aptitudini didactice se vor propune Ministerului ca maistre de Industrie casnică pe lângă şcoalele primare de fete urbane şi rurale, iar cele cu certificat de absolvire, cari vor dovedi practica meserii vor obţinea din partea şcoalei războaie de ţesut şi alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li-se fonduri iniţiale pentru deschidere de ateliere.

Inscrierea elevelor externe sau interne se va face până la 1 Octombrie st, n. a. c. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi) la secretariatul Şcoalei, unde cei interesaţi vor putea lua informaţiuni.

DIRECŢIUNEA

Franco-Româna

Societate Anonimă de Asigurări Generale Bucureşti

Capital de reasigurări

500.000.000 frcs.

Face asigurări în condiţiunile cele mai avantajoase şi în toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viaţă în combinaţiunile cele mai variate.

Agenţia Generală, Iaşi

GH. V. SION Piaţa Unirei

Agenţia speciala Tg. Frumos

Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă

Agenţia specială, Podul Iloaei

Buchman et Maier str. Carol

LICEUL DE BĂEŢI

M. Kogalniceanu

— STR. CAROL 23 —

Liceul este asimilat cu şcoalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an şi nici examen de admitere în clasa I-a.

Promovarea elevilor se face conform regulamentelor şcoalelor secundare de profesorii şcoalei după otele obţieute de elevi în cursul anului.

Corpul profesoral e acelaş ca în anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale şcoalelor statului.

Inscrierile se fac în fiecare zi de lucru între 10—12 a. m. la cancelaria Şcoalei Str. Carol 23.

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voil-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.

Atentiune: Prompt şi preturi modeste

Sanatorlul Dr. Tzalcu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganisat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune

Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (exclusе boli contagio se şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

Biroul de instalaţiuni technice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piaţa Unirei)

Instalaţiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii,

etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuţii. Depozit complect asortat cu materiale

PREŢURI REDUSE

LOTERIA Sfatului Negustoresc

autorizată de Ministerul de Interne cu No. 65195 şi No. 36452 din Iunie 1922

— Câştiguri în valoare de 10.000.000 lei —

BILETUL 2 LEI

Rezultatul câştigului imediat la desfacerea biletului.

de vânzare la

Magazinul Iaşilor

D-l Ioan Ştefănescu singurul autorizat a desface biletele pentru oraşul Iaşi plăteşte orice câştig imediat în seria aceasta **câştigul de lei 20 000 a fost câştigat de d. Alexandru Petru** funcţionar comercial.

Au mai rămas:

1	câştig lei	150.000
1	„ „	50.000
1	„ „	15 000
1	„ „	10.000
1	„ „	5.000
50	„ „	2.000
100	„ „	1,000
200	„ „	500

Precum şi numeroase câştiguri a 100, 50, 10. etc. Cercaţivă norocul. Nici nu ştii de unde sare iepurele.

Specialităţi în articole noi şi moderne

Magazinul General

— Iaşi, Piaţa Unirei —

Aduce la cunoştinţă onoratei sale clientele şi cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Polouri, Berete, Eşarfe. forme de pălării,* şi garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele şi culori superbe.

Ultima creaţiune de bluze model „JAPAN“ şi multe alte modele, *Jersey uri* troisquart, *mantile. rochii, rochiţe,* costumaşe de băeţi, berete speciale pentru eleve de şcoală şi studente.

Ciorapi, mănuşi, şi toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăşi, formele cele mai noi de gulere tari şi moi. Manşete duble, Ciorapi, batiste; pălării, etc.

preţuriie cele mai reduse

Un motor original DIESSEL

20 PS. orizontal, nou şi complect din fabrica „Leobersdorfer Machinenfabries A. G.“, Lebersdorf lângă Viena, se poate cumpăra şi ridica imediat la

D. KRAESSEL CERNAUŢI, str. Regina Maria 11

Telegr.: Dekraessel Telefon 329

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 2 Octombrie s. c. ora 11 dim. se va ţine licitaţie la Direcţia II Regională C. F. R. Serv. P. Iaşi Stţada V. Conta No. 9 pentru repararea butoaelor de fier galvanizate deteriorate ce se pot vedea zilnic între orele 8—12 şi 15—18 la magazia de materiale a Economatului C. F. R. din gara Iaşi. Ridicarea butoaelor se va face pe spesele ofertanţilor precum şi aducerea lor înapoi după reparare.

Doritorii de a concura la această licitaţie vor prezenta ofertele lor în plicuri sigilate, urmând a depune şi o garanţie de 5 la sută din valoarea lucrărei la Casa Regională Iaşi.

Direcţiunea 2 a Reg. C. F. R.

No. 49464

Licitaţie

Se vinde prin licitaţie publică la trib. Iaşi s. III în ziua de 26 Sept. casele din str. Ghica Vodă 59 şi 61 pentru eşire din indiviziune

Agenţi capabili

pentru achiziţii de asigurări de viaţă şi incendiu, găsesc angajament durabil în bune condiţiuni.

A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iaşi.

NOUL SALON

pentru

NUNŢI ŞI BALURI

vis-a-vis de Gimnaziul Ştefan cel Mare, lângă baia Pogor.

Cel mai luxos local construi după cerinţele higienice, ca aranjament modern. Se poată închiria chiar de astăzi.

Tramvai până la scare

DE RECLAMA

EN-GROS şi EN-DETAIL

Ghips alb	Lei	1	kgr.
Ciment Portland Turda	„	2.50	„
Ciment Portland Azuga	„	2 30	„
Var alb Turda	„	1.10	„
Var Hidraulic	„	1.05	„
Cărămizi refractar şcamot			
Carton asfaltat			
Catran Vegetal			
Cocs			
Cărbuni de piatră			

Preţuri reduse

Lupu Stănescu

STR. UZINEI No. 11

2 Şofeuri buni

Se caută la moara Dacia. Doritorii să se adreze la sediul morei din Iaşi şoseaua Morei de Foc No. 41.

Practicant

cu scriere frumoasă, cu patru clase liceale, se caută la FERRUM, Fraţii Wachtel et comp.

„Academia Populară de Muzică“ din Iaşi

Autorizată de Ministerul Artelor, va lua fiinţă pe ziua de 1. Octombrie a. c., când, sub îngrijirea d lui Const. I. Baciu, profesor de muzică la şcoala normală „V. Lupn“, îşi va deschide cursurile la şcoala primară de băeţi „Gh. Asachi“ str. Negruzzi.

Se vor preda: **Teoria şi solfegiu, Armonia, Istoria Muzicii, Psichologia şi Petagogia, Orchestraţie** (curs complimentar), **Piano,** (pentru începători şi curs complimentar obligatoric).

Ansamblul coral şi Lecţiuni pedagogice

Profesori dela stat şi programa conservatorului.

Inscrierile si informaţiunile la Magazinul de muzică „Braşcu“.

P.S.—Persoanele cu glas doritoLre a cânta în corul şcolii pot cere înscrierea numai pentru cor, în care caz vor fi scutite de orice taxă, cu singura obligaţiune a lua parte la un curs complimentar de teorie şi solfegiu.

Cine doreşte

o geantă bine reparată şi argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate, care garantează o bună execuţie la

Ceasornicăria şi giuvaergerla Mendel Moscovici

Str. Cucu No. 33

De vânzare

Imobilul din Iaşi strada Bărboi No. 12, 2 corpuri de case şi loc mare pe două strade în care se afla „Institutul Herovanu“ proprietatea succesorilor def. Olga Combati, se vinde prin licitaţie publică trib. Iaşi secţia 3-a la 25 Septembrie curent.

Licitaţia începe de la suma de lei 294.000.

STOFE

pentru funcţionari

cu preţuri reduse pentru sezonul de toamnă şi iarnă se vinde en-gros şi en-detail la

Uniunea comercială

Iaşi, str. Ştefan cel Mare

Brillante

Perle, Smaragde, Bijuterii şi metale preţioase

cu preţuri mari cumpără SUSSMANN

Iaşi, Str. Ştefan cel Mare 29

(deasupra Magazinului „La Romaşcanul“

ORELE 2—6 p. m.

ANUL AL XVIII-lea No. 4602

ABONAMENTE: LEI ... 100 ... 50

REDACTIA STR. MĂRZESCU 17 — TELEFON No. 600

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

1 LEU NUMĂRUL

JOI 28 SEPTEMBRIE 1922

ANUNCIURI: Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI — IAŞI, — STR. MĂRZESCU 17 — UN MILION VECHIU 2 LEI

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAŞI

Un veac de „constituţionalism“

— 13 SEPTEMBRIE 1822 —

Astăzi se împlinesc o sută de ani de „constituţionalism“, — adică de când Ionică Tăutu a redactat un proect de constituţie, alcătuit după Declaraţia drepturilor omului şi ale cetăţeanului, pe care Domnul de atunci Ioniţă Sturza, l-a şi aplicat tacit şi cum a dat Dumnezeu, — ne fiind ratificat de Poartă.

La 1822 micii boeri din Moldova s'au „bărzuluit împotriva celor mari. „Bărzuluiala“ lor a luat calea diplomatică. Ei au trimis o delegaţie la Constantinopol, care în prealabil a obţinut preţiosul concurs al Paşei de la Silistra. Poarta a acceptat drept Domn pe Ioniţă Sturza dar n'a vrut cu nici un preţ să întărească proectul de constituţie, preparat de „cărvunari, — cum erau numiţi novatorii din 1822 de către marii boeri. (Asupra mişcărei „cărvunarilor“ a aparut o valoroasă operă a d-lui D. V. Barnoschi: „Originele democraţiei române“, — pe care o utilizăm aici).

Constituţia de la 1822 a vieţuit patru ani, — dar pe subt mânecă...

Această constituţie cuprinde principii după care tinjim şi noi, astăzi. Astfel art. 6 al ei declară că nimeni nu poate fi închis, nici pedepsit, decât numai în întâmplările hotărâte de pravile, întărindu-se şi mai bine această oprire, prin supunerea la pedeapsă a oricui ar săvârşi împotriva unei feţe o lucrare nevoluicită în pravilă, fie măcar judecător, precum şi a celui ce ar îndemna sau ar porunci asemenea săvârşire, şi aceasta fără deosebire de obraji, cum glăsueşte articolul 8.

Nici acum, după o sută de ani, n'am izbutit să creăm un aparat de articole şi paragrafe, care să garanteze libertatea individuală. Originarăului este în nerespectarea de legiuitorile noastre a principiului din art. 6, enunţat de constituţia din 1822, — şi anume: „supunerea la pedeapsă a oricui ar săvârşi împotriva unei feţe o lucrare nevoluicită în pravilă“. După condicile noastre de legi, răspunderea se ridică — din treaptă în treaptă erarhică — dela aprod până la ministru, urmărirea cărula fiind atât de anevoiasă şi complicată. Dacă fiecare agent ar fi însă direct răspunzător de nelegalitatea pe care o săvârşeşte, — abuzurile ar eşi încet-încet din practica oficmuirii. A a însă — toate fără-de-legile se pot comite de către organele de guvernământ, — cel lezat neputându-şi căuta dreptatea prin încâlcitele cărări ale responzabilităţilor.

Constituţia dela 1822 a trăit numai patru ani, şi numai prin graţia Domnului „cărvunar“ de atunci. De-aceia şi respectarea ei depindea de buna dizpoziţie a Domnului.

„Intr'o zi, — spune A. D. Xenopol în „Istoria partidelor politice“, — un boer mic, pierzând o pricină la divan, se ia la ceartă cu Vornicul de Aprozi, cumnatul Domnitorului, şi — după câte se vede — îl împroaşcă aşa de rău cu vorba, că vornicul de aprozi îi trage o palmă. Boerul dă o brincă Vornicului care cade pe spate. Jăluindu-se Domnitorului, acesta pune să bată la tălpi pe boerul îndrăzneţ...“

Vedeţi?

Acum o sută de ani un proect de constituţie, adoptat de buna plăcere a Domnitorului, n'a fost respectat din cuvînt în cuvînt. Să ne revoltăm? Dar după un veac, o constituţie înscrită cu toate formele este călcată în picioare.

O nouă constituţie se prepară acuma. Ea — în primul rînd — trebue să cuprindă garanţii. Principiul responzabilităţilor, schiţat în proectul lui Ionică Tăutu din 1822, îşi va da roadele într'o constituţie acătării, — după toate formele — de poporul român.

Doar îi destul un veac de bun plac şi samavolnicie „constituţională“.

Incendiu

Bucureşti. — Un incendiu s'a declarat ieri la depozitul Gh. Tomescu din str. Dorobanţi 20.

Incendiul a provenit de la un bidon de benzină şi s'a întins la mai multe odăi.

Au ars mărfuri în valoare de 300.000 lei.

Concentrări suplimentare!

Guvernul face cunoscut că pe lângă concentrările care au loc de obicei în luna Octombrie, el va mai chema subt arme trei divizii cu efectiv de războiu. Aceste concentrări „suplimentare“ vor sluji pentru marea defilare şi manevrele care vor avea loc cu ocazia Incoronării.

Incă odată sântem nevoiţi a declara nedumerirea noastră în ceiace priveşte felul cum guvernul actual îşi manifestă priceperea nevoilor ţării. Lăsăm deoparte obiecţiunea că momentul Incoronărei nu-i deloc bine ales; mai târziu ori mai devreme, acest act trebuia să se îndeplinească. Ceiace însă pare foarte curios pentru marea majoritate, este *felul* care cum această serbare se proectează. In adevăr, programele Incoronării sînt prea încărcate şi reprezintă sume cu care s'ar putea uşura viaţa slujbaşilor ţării timp de câteva luni. Să trecem însă şi peste aceste consideraţiuni: ni se poate obiecta că ţara noastră, oricât de greu ar sta, trebue să facă cinste noului său titlu de România-Mare. Dar ceiace nu putem înţelege deloc, sânt concentrările suplimentare. Nu s'ar fi putut efectua manevrele şi defilarea cu soldaţii de astăzi sub arme, instruiţi, antrenaţi, destinaţi anume pentru a reprezenta puterea noastră militară? Ne întrebăm ce rost ar avea ca oameni cu copii şi cu necazuri, să îmbrace vechea lor haină, cu care au dormit în tranşee, pentru a face timp de o lună întoarceri la dreapta şi la stânga în curtea regimentului, pregătindu-se să iasă bine la defilare.

Incoronarea este o sărbătoare a tuturor şi se cade ca toţi să se poată bucura de ea. Incoronând pe Suveranii săi, ţara încoronează supremă expresie a sforţărilor unei generaţii întregi. Această sărbătorire nu trebue să rămână în amintirea copiilor noştri cu o mobilizare care, în pragul iernei, le-a luat sprijinul părinţilor. I.

Incercarea criminală dela Cerna-Vodă

Bucureşti. Câţiva indivizi au încercat astăzi să dea foc depozitului de muniţii din Cerna-Vodă.

Incercarea criminală a fost observată la timp de santinele care au tras mai multe focuri de armă, rănind pe doi dintre atentatori.

CATE-VA NOTE

Toată lumea se întreabă cu îngrijorare dacă mobilizăm pentru Dardanele, sau numai pentru serbările de încoronare.

Sondând terenul pe lângă excelentul factor răspunzător care este d. Tancred Constantinescu-Deraere, am putut afla cum stau lucrurile în realitate.

Se mobilizează trupe necesare la paza podurilor de cale ferată, faţă de atâtea atentate descoperite de d. Deraere. Socotind însă numărul imens al podurilor deteriorate, se prevede ordonarea mobilizărei generale... Şi tot nu va fi deajuns.

*

După unii autori, gloria prăbuşirei podurilor nu revine în întregime d-lui Tancred-Deraere. La afacerea aceasta e interesat şi d. Vintilă Brătianu care pregăteşte comenzi de poduri de fier la Reşiţa.. uzinele metalurgice trecute sub firma patriotică „prin noi înşine“.

Nu mergem la Dardanele

ci numai la parada încoronărei

Dardanelele nu vor fi redate turcilor. Anglia a avut jocul uşor vorbind în numele libertăţei strămtorilor, libertate pe care turcii n'au respectat'o într'atîtea ocazii, iar Anglia n'a violat'o pentru că... n'a avut prilejul.

Anglia a fost foarte elocventă invocând închiderea, Strâmtorilor de germani, prin turci şi exploatând, incalculabilele consecinţe pentru războiul mondial.

A gădilit toate amorarile proprii. Franţei i-a spus că viteja armatelor lui Sarail n'ar fi fost oprită atâţia ani la Salonic dacă strâmtorile ar fi fost deschise.

Nouă ne-a strigat că Nemţii ar fi fost opriţi la Cerna, la Turnu roş, la Predeal, dacă strâmtorile ar fi fost deschise şi ne-ar fi venit muniţiile pregătite de aliaţi. Jugoslaviei, amica noastră comună, Anglia i a declarat că istoria a înregistrat deja că eroicile armate sârbe oţalite în războaele din 1912 şi 1913, n'ar fi fost mişcate de la Dunărea, dacă Strâmtorile ar fi fost libere şi Bulgaria ar fi fost pusă în cheşte.

Cum să nu se topească ori ce rezistenţă la valurile de elocvenţă ale taciturnului englez! In conferinţa de la Paris, d. Poincaré a consimţit ca Strâmtorile să nu fie date turcilor, ci să rămâie *statu quo*, adecă libere sub garanţia flotei engleze.

*

Anul trecut d. dr. Toma Ionescu propusese la Geneva, Ligei naţiunelor, să ne dea mandat să trimetem trupe în Asia Mică, să ţinem în respect pe Kemal şi să asigurăm autonomia Armeniei. Elocvenţa d-lui profesor a fost inoperantă. D-zeu ne-a scapat de acea expediţie.

In chestia de acum a Strâmtorilor, d. Duca era foarte încurcat. Peste interesele României, avea de aparat interesele aliaţilor ca firmă; interesele Franţei, interesele Angliei ca state individuale; interesele Micei Antante ca firmă; interesele individuale ale Greciei şi Jugoslaviei ca aliate ale Casei noastre Domnitoare. D. Duca era gata să ne mobilizeze la cele 4 puncte cardinale. D-zeul părinţilor noştri l'a scapat din încurcătură şi ceea ce este şi mai important pentru d. Duca, i-a menţinut portofoliul externelor subsuară, chiar dacă se va face un guvern ad-hoc de încoronare.

Diviziile noastre mobilizate nu vor merge la Dardanele, ci numai la parada încoronărei.

INSEMNARI

Inventiile oficiale

Clubiştii liberali se sfădesc şi astăzi de la coliva puterei Certurile acestea străbat pereţii cluburilor şi devin publice, dezvăluind manopere şi vinovăţii care impresionează şi mintile cele mai fanteziste.

O astfel de sfadă se urmează cu înverşunare între d nii G. Corbescu şi Cezar Pascu, ambii fruntaşi liberali, concurenţi la demnitatea de primar al Capitalei.

D. Cezar Pascu, exasperat de întâetatea conferită concurentului său, loveşte fără cruţare. In direcţia aceasta, ziarul „Aurora“ află următoarele:

„D. Cezar Pascu a făcut cunoscut d-lui Vintilă Brăteanu o serie de incorectitudini senzaţionale operate de comisia interimară a d-lor Corbescu şi Sapiewsky, D. Pascu a declarat ministrului de finanţe că n'a fost la Capitală în realitate nici un caz de holeră, ci totul a fost pus la cale în scopul de a se obţine un fond de epidemii de două milioane, cu care d. Corbescu abia a putut astîmpăra scandalul şi ameninţările celor din jurul său“.

D. Pascu se declară gata a dovedi că toată povestea aceasta a holerei „a fost numai înscenarea unei excrocherii fără precedent“.

Lucrul acesta pare de necrezut şi totuşi nu-i imposibil. Autorităţile liberale au adoptat demult metoda alarmistă pentru a se menţine prin teroare Guvernul Brătienilor a însingerat Basarabia sub pretextul ameninţărei Sovietelor cu invaziunea; a oprimat Ardealul pe motivul iredentismului maghiar; a terorizat pe Rege prin comploturile şi atentatele inventate şi puse în scenă de Siguranţă.

Atentatele de operetă au devenit cel mai obişnuit metod de guvernământ al liberalilor. Avem deci tot motivul a crede că şi primejdia holerei n'a fost decât o sinistră excrocherie aranjată în scop anumit, de către mintea ineptă şi poliţistă a d-lui Corbescu.

Se ştie că 'sate întregi au fost declarate contaminate de diverse epidemii, în scopuri electorale. De ce nu s'ar fi inventat şi o epidemie de holeră?

Liberalii sînt capabili de orice...

RENOVATUS

DE PRIN SATE

Hramul bisericei din Buhalniţa

Intre frumoasele aşezări de pe dealurile fertile ale regiunei Cotnarilor, se află satul Buhalniţa, sat cu multe şi feluirite livezi, cu vii roditoare şi cu populaţie sănătoasă şi mândră.

In fiecare an în ziua de Sf. Maria 8 | 21 Septembrie, e în acest sat mare sărbătoare, căci e hramul bisericei. Intre gospodari e mare mişcare, fiecare având a şi pregăti ospăţ musafirilor ce vin de pretutindeni şi cum cel mai de seamă lucru e însă la sf. slujbă la biserică, dusu-m'am şi eu cu gazda mea la biserica ce era cu totul neîncăpătoare faţă de enorma mulţime de săteni ce încă din zori veniseră să şi prindă loc.

Văzut-am aci ceia ce n'am putut vedea la oraş: o slujbă oficiată în sobor de preoţii, Bosie parohul local, Munteanu-Ceplenita, Licin-Cotnari, Diaconul Irimia Gheorghiu, şi un cor de cântăreţi vestiţi prin partea locului, dar era o slujbă comunicativă, o slujbă care se cunoştea că e din inimă, căci trecea la inimă. Te simţeai că eşti în faţa celui de sus.

O linişte mormântală în biserică unită cu acel duh creştinesc, m'au făcut să uit câteva clipe toată grija cea lumească. Iar când pr. Bosie a cuvântat şi când am şi văzut poporul lăcrămând, atunci mi-am dat seama de ce mare însemnătate au cuvântările în biserică şi mai ales când vorbitorul le şi dovedeşte cu fapta, iar nu numai cu vorba, ca la noi la oraş, când atâţia ne vorbesc, dar dacă e numai vorbărie goală ieşim din biserică reci şi fără de nici o înălţare sufletească.

S'au făcut rugăciuni pentru Rege, pentru Eroi, orfani şi pentru tot sufletul creştinesc. Intre timp m'am dat în vorbă cu sătenii asupra nevoilor locale şi am aflat de la ei lucruri mulţumitoare. Despre Pr. ne-au afirmat că fără asentimentul său nu se porneşte nimic în sat. Am încercat să mai zic eu ceva împotriva bisericei şi a preotului şi eram cât pe ce s'o păţesc.

De va fi în multe sate tot aşa, atunci ne putem făli că cu sătenii noştrii, în scurt timp vom ajunge la mare cuviinţă spirituală.

Am fost şi prin gospodăriile sătenilor şi am rămas uimit de ordonarea, curăţenia şi belşugul lor. Printre toate însă străluceşte în curăţenie şi frumuseţe gospodăria parohului. Aici un prânz bine pregătit a

Continuarea în pagina II-a)

CRONICA LITERARA

Elémir Bourges

de DEMOSTENE BOTEZ

„La Nef“ (Corabia), e ultima operă a lui Bourges, a cărei amploare a atras atenţia întregi lumi intelectuale din Occident. Lucrare elaborată în decursul a treizeci de ani, adică atât cât dăinuieşte puterea de gândire matură a unui om, ea îmbrăţişează ca concepţie şi problemă pe Faust, Divina Comedie şi De Natura rerum. „Corabia“ lui Bourges vrea să fie ca Faust poema neliniştei omeneşti, a căutărei fericirei şi ca Divina Comedie poema destinelor universului. Depăşind însă domeniul lui Faust, „La nef“ cuprinde toate cosmogoniile lumei occidentale de la mitologiea greacă la materialismul contemporan, teoria cunoaşterei şi metafizica moralei. E un fel de rezumat a istoriei filosofiei, o sinteză a tuturar marelor sisteme, un compendiu al ideilor omenirei de şapte mii de ani de când sunt oameni care gândesc.

Şi în acelaş timp e un rezumat al aspiraţiilor omeneşti, al sforţărilor necontenite şi totdeauna zădărnice către un veac nou de aur, e carte a revoltei, străbătută de resemnări şi adoraţii.

E o carte care cuprinde toate formele de gândire, de sensibilitate şi voinţă omenească. Pentru o operă ca aceasta în care omul în sine, în esenţa lui, despoiat de tot ce-i accidental în viaţă, este pus în faţa celor mai multe probleme, trebue un geniu nu spontan şi inconştient, ci un geniu nutrit de ştiinţă şi orgoliu, căci aici nu e vorba de a transpune viaţa pe planul artei şi al filosofiei ci filosofia şi arta pe planul vieţii.

Pentru a introduce în această operă gândirea tuturor secolelor, Bourges s'a inspirat de concepţia poetică a lui Aristot, luând forma de la însăşi izvoarele civilizaţiei greco-latine.

„La nef“, cuprinde treizeci şi trei de scene după cum în Dante sunt treizeci şi trei de cântece.

In fiecare scenă Prometeu, care'i personajul unic e în luptă cu personagii diferite. Acţiunea'i comentată de un cor antic, corul argonauţilor, al femeilor captive, al oamenilor, al titanilor, al animalelor, al centaurilor.

Lucrarea e concepută astfel:

Prometeu, fiul Titan al Pământului, iubitorul de oameni, e eliberat de Heracles. Heracles care eliberează pe oameni de frica de zei e mitul bucuriei de a trăi. Argonauţii sunt oameni în căutarea şi aşteptarea fericirei cu lâna de aur. Prometeu e Raţiunea omenească în lupta contra misteru ui şi a răului. Toate luminile divine se strâng înaintea victoriei Titanului şi în locul lor ţâşnesc lumini noi omeneşti: Inteligenţa, Cuvântul, Iubirea, Bucuria, Dorinţa, Înţelepciunea şi Armonia. Dar înainte de a lumina din nou universul trebue să'l vindece de suferinţele lui. In asta Prometeu nu reuşeşte, căci nu poate stârpi răul. Trebue mai întâi să-l învingă pe Zeus stăpânul cerului şi al fulgerelor. Işi toarnă aripile care să-i deschidă cerul, dar este învins. Prometeu însă nu restaurează antica alianţă între oameni şi divinităţi. Singur în faţa propriei lui gânderi omul se întreabă dacă lumea i dominată de raţiune (liber arbitru) sau de fatalitate oarbă (determinism).

Omul nu şi poate scoate din el nevoia de a explica origina universului şi a lui. Şi atunci cine-i Dumnezeu? Rând pe rând Prometeu îndepărtează concepţia panteistă a Fiinţei-Dumnezeu, concepţia materialistă, concepţia hegheliană a idealismului absolut, a identităţii gândirei cu fiinţa.

Prometeu vrea să creieze din nou omenirea. Face argila, dar Gaia, mama lui, nu-i poate da odată cu viaţa, nemurirea şi fericirea pe care o visează Prometeu. Numai demonul Morţei va insufleţi acest lut căruia i va da viaţa muritoare, căci moartea naşte viaţa, cantitatea de energie fiind invariabilă în univers.

Copilul naşte din agilă dar e orb. Asta e răsbunarea divinităţii. Cheia misterului universal nu-i pe pământ. Luându-şi copilul în spate, Prometeu părăseşte pământul în căutarea secretului care va da vedere creaturei.

(Continuarea în pagina II-a)

Cinema Elisabeta Astăzi Marți 26 Septembrie numai la ambele matineuri la ora 3 și 5 jum. iar seara debutează compania de operete Stănescu Cerna—

Continuarea celebrului cinema-roman a lui LOUIS FEUILLADE

Seria 2-a 9 mari acte

PARISETTE

Seria 2-a 9 mari acte

care cuprinde 3 mari episoade și este una din cele mai interesante serii. **Atențiune:** Seria 2-a poate fi văzută și de acei care nu au văzut seria I și al doilea pentru că fiecare serie are un înțeles deosebit. Bogatul program este complectat cu cea mai nouă comedie cu EL (Lui) EL DETECTIV in 2 acte

CINEMA MODERN

Astăzi la 3, 5 jum. și seara 9 jum.

Prima viziune NOU!

Adaos la program ZIGOTO OCNAȘ 2 acte

FRANCESCA BERTINI *apare în*

Madelleine FERRAT

Grandioasă capodoperă in 7 acte după eminentul scriitor **Emile Zola** Cel mai nou film cu Francesca Bertini.

Este ultima și cea mai perfectă creațiune a ei inainte de a părăsi teatrul.

Francesca Bertini n'a părăsit teatrul. Ea apare la **Cinema Sidoli** astăzi și in zilele următoare in zilele obicinuite numai 1 matineu la 5 jum. și seara la 9 jum. Sâmbătă, Duminică și sărbătorile 2 matineuri la 3, 5 jum. și seara 9 jum

Ultima producție a celebrei artiste

Francesca Bertini IN Sufletul Vesel

Comedie dramatică in 6 mari acte care a făcut furori in capitală și ondată de ilustrul ei partener **LIVIO PAVANELLI** bine cunoscut publicului din Verite Nue și l'Age Critique. In curând marele dramaturg Alexandru Moisi secondat de renumita stea a lumei Fern Andra vor apărea in „Noaptea Reginei Isabela a Spaniei film dramatic de Robert Vienne. — Monopol Sarpic. Vedere: Ultimul concurs de biciclete și premiul cel mare Comedie: Când mama se repauzează.

TEATRUL ELISABETA

Astăzi MARȚI 25 Septembrie 1922 orele 9 jum, SEARA

Briliantul și grandiosul succes al turneului **STANESCU CERNA**

se va juca frumoasa operetă

VOEVODUL ȚIGANILOR

operetă comică în 3 acte de Straus

Cor Balet 45 Persoane Orchestra proprie

PODGORENI

aprovizionați-vă cu Vițe altoite

Producatori direcți albi și Port-altoi

Perfect selecționate, speciile și calitatea garantate.

Selection Carriere	**Producători direcți**
Chasselas Doré	Dela are cu rădăcini
Aligoté	Idem fără rădăcini
Muscat Frontignon	Noah cu rădăcini
Muscat Ottonel	Idem fără rădăcini
	Port altoi

Vițe din Ardeal albe nesselecționate Riesling, Erde, Hanigler, Chasselas și Ezerzo cu prețul de 3 lei fitul prima calitate.

din PEPINIERILE **N. Marcoci-Galata**

De vânzare și orice informațiuni la

Biroul EXPRESUL, Iași, Piața Unirii

Liceul Particular de fete „M. KOGALNICEANU"

Str. Căpitan Păun 8

Se aduce la cunoștința părinților și elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu" își redeschide cursurile odată cu școlile publice la 22 Septembrie a. c., în acelaș local în care a funcționat până acum.

Liceul este asimilat cu școlile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral acelaș ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început și se fac în fiecare zi de lucru intre orele 9—12 și 4 6 la cancelaria școlii, strada Căpitan Păun 8.

Profesori asociați:

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fost secretar general.

Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iași,

D. M. Cădere, prof. d f. școala norm. „V. Lupu", fost s cr. general

C. Botez. prof. def, Lic. Național.

A. Bălsanu, prof. def. Liceul Național și Gimnaziul Ștefan cel Mare.

Gh. Fințescu, prof. def. Lic. Național.

I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,

Titus Patriciu, prof. def. Șc. Comercială.

V. Petrovanu, prof. def. Șc. norm. V. Lupu și liceul militar fost director al inv, primar.

I. Rick, prof, def. Șc. norm. Lupu, fost sub-director a Inv. particular.

ACTUALITĂȚI DIN AFARĂ

Elefanți beți vi.— *La ședința anuală a societății naturaliștilor din Hull (British-Association) unul dintre membri și anume d rul în zoologie Griffith a făcut cunoscut un caz curios de alcoolism în lumea animalelor. El comunică faptul că proprietarul unei menagerii ausi într'o zi că unul dintre elefanții săi tușea Și atunci dete animalului bolnav—ca doctorie, o căldare cu apă în care turnase două sticle de whisky*

Se vede că elefantul a povestit camarazilor săi cât de mult i-a plăcut doctoria, căci a doua zi începură toți elefanții să tușească. Ceia ce nu'l împiedică pe proprietar care înțelesese simulația, să rămână surd la accesele de tuse ale pachidermilor.

ECOURI

— Compania de operetă Stănescu-Cerna a jucat aseară prima reprezentație cu Floarea din Stambul. Succesul a fost strălucit. Pentru astăzi Marți se anunță frumoasa și comica operetă a lui Strauss. Voevodul Țiganilor. Se prevede și pentru astăzi un succes strălucit.

— Elevele cari nu sunt admise în școlile statului, găsesc locuri în liceul de fete „M. Kogălniceanu", din strada Căpitan Păun No, 8 unde inscrierile se mai fac până la 10 Octombrie conform ordinului Ministerului.

— Podgorenii găsesc *antiferment* pentru tăierea vinului „Dr. A. Urbeanu", de vânzare la magazinul CAMILA Iași str. Anastasie Panu 47.

Cine dorește să se îmbogățească, să-și încerce norocul cumpărând bilete de ale *Loterici Statului Negustoresc* — care se vând cu 2 lei.— Câștigurile se cunosc imediat la desfacerea biletului. Reprezentanța pentru Iași și Chișinău: Magazinul Iașilor Strada Lăpușneanu.

Citiți Pag. IV

INFORMATII

x **Am aratat**, că pentru a ușura cît de puțin accesul ieșenilor la trenul direct Chișinău București, se opreau în gara locală 3 vagoane din garnitura trenului.

Eri, un ordin telegrafic al direcției generale c. f. r. dispune a nu se opri pentru acest scop de cît 2 vagoane.

Cu altă cuvinte. s'a chibzuit în așa fel, ca în adevăr ieșenii să fie excluși de la folosința acestui tren.

Da câteva zile se află în Capitală un delegat al fabricilor germane, care tratează cu ministerul de finanțe condițiunile de plată ale celor 60 locomotive comandate de C. F. R. în Germania. Imediat ce acest aranjament se va încheia aceste locomotice, care sunt de tip ușor, vor fi expediate în țară.

D.'dr. L. Ghelerter a sosit astăzi în localitate, unde va rămânea câteva zile.

Direcția generală a căilor ferate anunță că lucrările de refacere a podurilor de la Valea Largă vor fi terminate la 10 Octombrie, dată de când circulația trenurilor se va face fără transbordare.

In inspecția făcută eri, d. dr. Țatomir medicul dispărțirei a doua, a descoperit o nouă fabrică clandestină de mezeluri.

Fabrica, care se afla în condițiuni detestabile, a fost închisă.

D. Cerchez, directorul general al poștelor a fost eri în localitate în interese particulare.

Seara, d-sa a avut o întrevedere cu inspectorii poștei și telegrafelor din localitate. iar cu acceleratul de 7,35 s'a înapoiat la București.

Eri s'a deschis cu mare solemnitate cursurile seminarului Veniamin. In prezența mitropolitului Pimen și a unei numeroase asistențe.

După oficiarea unui serviciu religios în capela seminarului, asistența s'a adunat în sala de recepție, unde au rostit cuvântări Mitropolitul Pimen și părintele Valeriu Iordăchescu directorul seminarului.

S'a vizitat apoi seminarul, frumos restaurat.

Costul restaurărei. ce trăce de un milion, a fost acoperit de ministerul cultelor.

Gh. Orbos, constructor de telefoane, sosi alaltăeri noapte la Bivolari, pentru a repara telefonul primăriei. De aci se duse la casa locuitorului Alecu Dunea. unde era o petrecere.

După petrecere Orbos, pe motiv că nu băiat i-ar fi dat cu norocu în față, a tras un foc de revolver, și răni ușor la genunchiul drept pe băetul Dumitru Cojocaru.

Împlinindu-să doi ani de la moartea mult regretatului profesor Teodor Tenderesu, se va oficia un parastas la Biserică St. Spiridon, Mercuri 27 a. c. (Ziua Crucei) ora 11 a. m.

Rudele, prietenii și cunoscuții sunt rugați a lua parte.

Librăria Socec a înaintat prefecturei de poliție, mai multe bilete de călătorie pentru cohorta cercetașilor, o sumă de bani și un bilet de înscriere la biroul posesiței pe numele de Mustafa Hagi Ali, uitate la acea librărie.

Păgubașul le poate găsi la prefectura de poliție.

Pentru o fetiță orfană — Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Suma din urmă 1993 lei.

Au mai subscris:

August Zamfirescu	10 lei
Total 2003	„

Subscripția continuă.

Astă noapte au încetat din viață doi cunoscuți cârciumari din localitate. Mendel Spigler, din strada Sf. Lazăr și Iancu Goldenberg din strada Ciric. No. 1.

O nouă serie de cerșitori găsiți în flagrant delict de cerșit, au fost înaintați spre judecată la judecătoria ocolului 2 urbaș.

x **DESCOPERIREA UNEI CRIME.** — Niște locuitori, trecând azi dimineață pe platoul dintre Galați și Iași. zăriră un om culcat în mijlocul drumului.

Cărăușii se apropiară și constatară repede, că necunoscutul avea la cap două mari răni, provenite din lovituri.

Autoritățele înștiințate, sosiră repede la fața locului, și dispuseră ca necunoscutul să fie transportat la spital. In drum el încetă din viață, așa că corpul a fost dus la morgă.

Toate indiciile arată că este vorba de o crimă.

Se încearcă acum a se stabili identitatea victimei.

Școală de adulți fără plată pentru lucrători și lucrătoare funcționează la școala de fete „P. Poni" din strada Păcurari.

Sunt 3 secțiuni:

1 pentru cei nestiutori de carte, 2 pentru cei cari știu puțin și 3 pentru cei cari la finea anului vor da examen pentru obținerea certificatului de absolvirea cu sulul primar și care are aceiaș valoare ca și certificatele școalelor primare ale statului.

Se fac lecțiuni gratuite Luni, Miercuri și Vineri dela 5 jumătate înainte.

Inscrierile se fac până la 6 Octombrie la Școala de fete „P. Poni" din str. Păcurari.

Câțiva refugiați armeni din Constantinopol au sosit în Iași la rude de ale lor.

El povestesc lucruri îngrozitoare despre masacrele pe care turcii le comit asupra populației creștine.

Ura turcilor împotriva grecilor și armenilor merge până acolo încât populația Constantinopolului a fost invitată să facă cumpărături numai la negustorii turci. Pentru articolele care nu se vor găsi la aceștia, să se recurgă la negustorii evrei. In nici un caz însă, turcii să nu-și facă cumpărături la prăvăliile grecilor și armenilor.

Creștinii se refugiază din Constantinopol de teamă isbucnirei kemaliste.

D. C Toma. președintele Comisiei interimare, s'a înapoiat în localitate, venind din București.

Măcelarii au cerut ca pentru a pune în Consumație carne de porc, să li se permită a vinde carnea cu 16 lei chilogramul și osânza cu 24 lei.

D. Sobai, vice-președintele Comisiei interimare, a refuzat să aprobe aceste prețuri.

x Comandamentul regimentului 12, comunică telegrafic Prefecturei de poliție să puie în vedere oamenilor din contigentul 1922, din acest regiment. și cari se găsesc în congediu, să se întoarcă la regiment cu primul tren.

Caut

pensiune la o familie bună. Plătesc bine.

A se adresa la ziar

TEATRUL CINEMA ELISABETA

OCAZIA

este rară și toată lumea trebue să profite de ea și să urmărească cu atențiune seriile celui mai mare cinema-roman parizian

Parisette

Mercuri 27 Septembrie Fermecătoarea

Almirante Manzini

și eminentul tragedian

Amleto Novelli

vor apare în

ZINGARI (ȚIGANCA)

Montare Grandioasă de Augusto Genina. Adaos un nou CHARLIE CHAPLIN

— Teatrul Cinema SIDOLI.- Astăzi și în zilele următoare Francisca Bertini în SUFLET VESEL. Comedie în 6 mari acte care au făcut furori în Capitală. Secondată de ilustrul ei partener Livia Pavanelli.

Oamenii totuși, resemnați ignoranței lor, vor adora zeii care poate nu există. Marea luptă se sfârșește astfel prin înfrângerea rațiunei, apologiea credinței și a acțiunei.

La atât rezumată numai această monumentală operă și totuși se vede toată amploarea, noblețea, originalitatea și puterea ei.

Aceasta este opera lui Bourges. E greu de spus care va fi soarta ei în posteritate. Pentru astăzi însă ea apare moartă, nefiind posibil nici un schimb sufletesc între ea și noi. Miturile ei străvechi nu adaogă nimic emotiei metafizice cu ornamentele lor clasice.

Toate imaginele sunt reluate din clasici grecoi și sunt așa întrebuințate încât te obosesc; stilu-i dur, somtuos, mort.

Benyamin Crémieux spune încheind articolul din „La nouvelle revue francaise":

„Nimic nu rescumpără această succesiune de scene la fel, în care Prometeu discută cu câteva divinități în mijlocul lamentărilor Argonauților și a clamorilor de tunete. Această mare operă care merită respect și admirație, nu e numai o operă dificilă ci o operă pliotisitoare și care nu dă în schimb nici o îmbogățire profundă celui care a învins plictiseala de a o citi".

„La nef" este totuși o operă excepțională prin cuprinsul ei, o operă de o viață a unui om de gândire, și ea rămâne cel puțin ca o operă de sintetizare prin simbol și mit antic, a tuturor sistemelor de gândire care au cuprins ceva din marea tragedie a sbuciumului omenesc spre mai mult înțeles.—(*Benyamin Crémieux. „La nouvelle revue francaise."*)

Demostene Botez

ULTIME INFORMATIUNI

x Relativ la închiderea Strâmtorilor de către englezi, se anunţă că Anglia e dispusă a reveni asupra acestei măsuri dacă guvernul din Angora ar primi întocmai propunerile din ultima notă a aliaţilor.

Aşa dar, în conflictul ei cu Turcia, Anglia recurge la bun plac, la închiderea Strâmtorilor, fără să-i pese că represaliile ei împotriva turcilor, lovesc grav în interesele celorlalţi riverani ai Mărei Negre.

Ne putem da seama ce ar fi în viitor dacă Anglia s'ar instala ca stăpână exclusivă la porţile Mărei Negre.

❑ *Cursul devizelor la Bucureşti:*

Francul frances lei 12,50, lira englesă 725, lira italiană 7,16, coroana cehoslovacă 5,15, dolarul 164, marca germană bani 12, marca polonesă 2,10, coroana austriacă 0,21 şi jum.

Din Paris, leul a fost transmis 8,05. Socotind însă după paritate el valorează 8 centime.

x In mod provizor trenul direct Bucureşti Chişinău a fost suspendat. Aceasta din cauza blocărei liniei normale la Vasile Lupu, în urma deraierei, înregistrate de noi, eri. Pentru transportarea călătorilor de la Iaşi la Chişinău, s'a reintrodus trenul de linie largă.

Din această cauză aseară trenul accelerat pentru Bucureşti, s'a format în Iaşi, iar plecarea a întârziat 30 minute, din cauza sosirei întârziate a trenului de Chişinău.

Se'nţelege că trenul a fost ocupat în prima linie de ieşeni, aşa că basarabenii de astă dată au stat în picioare, prin culuoare, aşa cum o păţesc ieşenii când circulă trenul direct din Chişinău.

x Liberalii din Basarabia au fost sfătuiţi să consimtă la amânarea resolvirei conflictului dintre dânşii şi d. Inculeţ până ce se va face încoronarea.

D. Brătianu ţine să aibă în guvern şi pentru încoronare pe d. Inculeţ, care a fost preşedintele republicei independente a Basarabiei în timpul când Sfatul ţărei din Chişinău a votat unirea cu vechiul regat.

❑ Tratativele cu Rusia.— *Privitor la tratativele pe care România le va conduce direct cu delegaţii Sovietelor, d. Duca, ministrul de externe, a declarat corespondentului ziarului «Le Temps»:*

«Pentru a face dovada intenţiunelor sale pacifice, România va fi chiar dispusă să semneze o convenţiune cu Rusia, cu condiţiunea ca frontiera actuală ruso-română pe Nistru să nu fie pusă în discuţiune".

x Mitropolitul Pimen a numit pe prelatul Daniel Maxim ca paroh al bisericei româneşti din Daiza-Canada.

Părintele Maxim părăseşte ţara, la 5 Octombrie via Constanţa-New-Jork.

x De cât-va timp o bandă de 3 pungaşi, excroa jumedându-se drept agenţi ai brigadei de siguranţă.

Ei au fost arestaţi eri de poliţie, şi înaintaţi parchetului.

x O ştire curioasă ne-a fost transmisă din Constanţa.

Un ofiţer de acolo ar fi primit ordinul de la Marele Stat Major, să plece imediat la Adrianopole.

Vindem şi noi ştirea aşa cum am cumpărat-o.

x Membrii corpului didactic de orice grad, barbaţi şi femei, sunt rugaţi a se întruni Duminică 1 Oct. ora 10 dim. în localul *Cercului* pentru a se consfătui în vederea gradaţiei de merit pentru serviciile aduse ţărei în timpul războiului.

x La 1 Octombrie d. dr. Mârzescu îşi va lua în primire postul de chirurg, la regiunea medicală c. f. r.

Serviciul Telegrafic şi Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Efectele închiderei Dardanelelor

— Panica la bursa Bucureşti — Marea scădere a acţiunelor — Stagnaţia la Brăila —

BUCUREŞTI.— Indată ce s'a cunoscut ştirea închiderei Dardanelelor de către englezi, o mare panică s'a produs la Bursa din Capitală. In câte-va ore, acţiuni dintre cele mai serioase au pierdut sute de puncte.

Ziua de ieri a însemnat un dezastru, în special pentru acţiunile I.R.D.P. Acestea se urcaseră până la 2800 şi ieri s'au prăbuşit la 1000. Toate acţiunile sânt în scădere.

O persoană din lumea diplomatică s'a ales cu o pierdere de 2 milioane lei. In total s'au pierdut zeci de milioane.

*

Stirea blocărei Strâmtorilor a provocat o mare perturbare pe piaţa Brăilei. Domneşte o stagnaţie complectă. Pe ziua de ieri nu s'a făcut nici o tranzacţie de cereale.

Regele României va vizita Varşovia

Bucureşti.— Un comunicat oficios din Varşovia, anunţă că Regele României este aşteptat a sosi acolo la mijlocul lunei Mart viitoare, pentru a întoarce vizita mareşalului Pilsudschi.

FURTUL DE 300,000 lei

— Noui indicii —

Frauda cu gropul de 300.000 lei săvârşită în dauna Băncei Moldova, continuă să fie invăluită în cel mai nepătruns mister.

Cercetările pentru a se putea preciza, unde a fost săvârşită schimbarea plicului, nu au putut ajunge la un rezultat.

*

Eri a fost adus plicul care a fost inmânat filialei Băncei Moldova din Galaţi.

In prima vedere, funcţionarii poştei din localitate au declarat, că nu este plicul ce li-a fost prezintat de către trimisul Băncei Moldova şi primit de ei.

Plicul a fost cu desăvârşire schimbat. Operaţia a decurs în felul următor.

Plicul original, a fost distrus şi defraudatorul a făcut un nou plic, dintr'o bucată de pânză, ruptă de la un cearceaf murdar. In locul peceţilor aplicate la Banca Moldova, s'au pus nişte peceţi cu ceară roşie, întrebuinţându se cu sigiliu in lemn, fabricat anume şi compus din literele B. M.

Pe noul plic, defraudatorul a pus exact numărul de la poştă, cu care a fost înregistrat plicul original.

Am arătat că suma de 300 de mii lei în hârtie de Bancă, a fost în ocultă su maculatură de ziare.

Se găsesc extrase din ziarele „Berliner Tageblatt", „Neue Freie Presse" şi „Medicinische Wochenschrift", şi un singur extras de la un ziar românesc, purtând data de 1 Septembrie 1921—însă după conţinut nu se poate preciza din ce anume ziar.

Toate probabilităţile ar arăta că frauda a fost săvârşită în Iaşi de cineva în curent cu uzantele poştei.

Azi d. Moţoc inspector telegrafo-poştal, a plecat din nou la Galaţi, însoţit de comisarul Closs, pentru a continua cercetările.

x Din Vaslui ni se scrie că, acum câtva timp, s'a reprezintat de un grup de diletanţi revista „Calabalâc", cu o interpretare demnă de relevat şi spre deplina satisfacţie a numeroşilor spectatori.

❑ **Din Berlin se anunţă că ex Imparatul Wilhelm şi-a fixat data recăsătorirei sale pentru ziua de 5 Noembrie.**

Incă o deraere la Cozmeşti

Bucureşti — Acceleratul Chişinău - Iaşi Bucureşti a suferit un accident ieri, la trecerea podului peste Siret, la Cozmeşti.

Un vagon a deraiat, provocând o mare panică printre călători. Din fericire nu s'a înregistrat nici un accident de persoane.

Trenul a suferit o întârziere de 3 ore.

Grecii fac apel la Venizelos

Bucureşti.— Se confirmă că d. Serghiadis are misiunea de a solicita pe d. Venizelos să se reîntoarcă în patrie şi să prezideze un guvern naţional.

Acest demers este făcut cu atorizaţia regelui Constantin.

O dezminţire

Bucureşti. — Un ziar de seară a anunţat că un conflict ar fi izbucnit între d-nii miniştri V. Sassu şi Vintilă Brătianu.

Intrebat de ziarişti, d. Sassu a dat o dezminţire categorică.

Refugiaţii greci din Asia

Bucureşti.— Guvernul grec prin intermediul legaţiunei elene din Capitală a facut apel la guvernul romîn să vie în ajutorul refugiaţilor greci din Asia Mică.

• •

Cu vaporul „Romînia" au sosit ieri la Constanţa, venind din Constantinopol, 300 refugiaţi greci, mari bogătaşi.

Ei au depozitat la casa vămei mari cantităţi de bijuterii şi monede preţioase.

Se caută

2 sau 3 camere cu bucătărie. Informaţiuni la ziar.

†

Adânc întristaţii: Ioan şi Camille Michailov cu fiul lor Réné; Elena şi Petru Gafencu cu fiica lor Valentina; Natalia Gafencu; Elena şi Căpitan Vasile Popovici, cu fiul lor Radu; Laura şi locot. N. Oiaga, au durerea a aduce la cunoştinţa rudelor şi cunoscuţilor incetarea din viaţă a prea iubitei lor: mamă, soră, soacră, cumnată, bunică şi mătuşă

Ecatérina Michailov

în vârstă de 69 ani

Inmormântarea va avea loc Marţi 26 Septembrie ora 4 p. m, la Cimitirul Eternitatea, unde se află depus corpul.

Prezenta ţine loc de orice altă înştiinţare.

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. găsiţi cu preţul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piata Unirei, Iaşi

CONFLICTUL ORIENTAL

Kemal invitat la Conferinţă

— El cere să participe şi Rusia —

Bucureşti.— Nota aliată redactată Sâmbătă la Paris, a fost transmisă concomitent guvernelor din Angora, Constantinopole, Bucureşti, Tokio şi Atena.

Kemal Paşa este invitat să participe la conferinţa orientală. Ca loc de întâlnire se va propune eventual insula Rodos.

Din cercurile naţionalişte turceşti s'a comunicat că Kemal nu-şi poate părăsi trupele pentru a veni în Europa şi că deci ar dori ca întrunirea conferinţei că aibă loc la Ismid sau Mudania.

Kemal cere cu hotărâre ca la conferinţă să fie admisă şi Rusia, ca o compensaţie pentru faptul că vor participa şi România şi Serbia.

Cicerin rechemat la Moscova

Bucureşti.— Faţă de cursul grav al evenimentelor din Orient, d. Cicerin, comisarul pentru afacerile externe ale Rusiei, care se află la Berlin, a fost chemat telegrafic la Moscova.

D. Cicerin părăseşte astăzi Berlinul.

Grecii se întăresc în Tracia

Atêna 25. Rador. — Noui comandanţii ai armatei greceşti se silesc să aducă cît mai neîntîrziat la îndeplinire însărcinarea ce şi-au luat de a reorganiza armata concentrată în Tracia şi pe linia Ceatalgea. Corpul 3 de armată îmbarcat la Mudania a sosit la locul de refacere. De asemenea şi divizia independentă a lui Teotokis, care a reuşit să salveze tot materialul.

Populaţia din Constantinopol se înarmează

Atena 25 Rador. — Guvernul grec fiind informat că populaţia musulmană din Constantinopole este pe ascuns înarmată a protestat pe lîngă marile puteri.

Alte vase engleze spre Orient

Londra 25. — (Rador) Se anunţă că eri au plecat din Gibraltar spre Oriente 12 crucişătoare şi torpiloare.

Situaţia în Bulgaria

Bucureşti.— Agenţia telegrafică bulgară de minte ştirile publicate in presa străină, cum că la Sofia s'ar afla comisari sovietici veniţi din Rusia şi că Bulgaria ar fi in pragul unei revoluţii comuniste.

Unificarea socialiştilor germani

Hotărîrile congresului de la — Nuerenberg —

Berlin 25 (Rador.)— Ambele partide socialiste germane întrunite în congresul de la Nuerenberg au votat cu unanimitate contopirea partidului majoritar cu cel independent socialist precum şi programul de acţiune şi de organizare a partidului socialist german unificat.

In comitetul de direcţie au fost aleşi Mueller, Crispien şi Wels.

Wels a declarat că partidul socialist german unificat va sprijini cu toată puterea sa republica germană; el a prevenit pe muncitorii germani ca să nu se lase să fie ademeniţi de comunişti. Un manifest al partidului unificat declară că poporul german se va strădui din toate forţele sale pentru refacerea lumei, dar ca poporul german care să aibă aceleaş drepturi ca şi celelalte popoare.

Dintre vizitatorii străini au luat cuvîntul englezul Ammon şi francezul Compere Morel, cari au dat asigurarea că congresul socialist se bucură de simpatiile ţărilor lor.

2 Şofeuri buni

Se caută la moara Dacia. Doritorii să se adreze la sediul moarei din Iaşi şoseaua Moarei de Foc No. 41.

„PHOENIX"

Fabrica de Acid sulfuric şi Produse Chimice S. A.

DIN

BAIA-MARE

livrează prompt:

Acid sulfuric 66 grade Beaumé
Acid pentru acumulatori 22 grade Beaumé
Acid acetic garantat pur 80 grade
Sulfat de cupru 98/ 99%
Sulfat de fer
Sare amară
Sare dg Glauber

Pentru orice informaţiuni, oferte şi mustre a se adresa la:

Banca Moldova Secţia Mărfuri Iaşi

Reprezentanţa Generală pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina.

Specialităţi în articole noi şi moderne

Magazinul General

— Iaşi, Piaţa Unirei —

Aduce la cunoştinţă onoratei sale clientele şi cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Polouri, Berete, Eşarfe. forme de pălării,* şi garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele şi culori superbe.

Ultima creaţiune de bluze model „JAPAN" şi multe alte modele, *Jersey uri* troisquart, *mantile. rochii, rochiţe,* costumaşe de băeţi, berete speciale pentru eleve de şcoală şi studente.

Ciorapi, mănuşi, şi toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăşi, formele cele mai noi de gulere tari şi moi. Manşete duble, Ciorapi, batiste; pălării, etc.

preţurile cele mai reduse

In curând se va deschide

BERERIA

şi

Restaurantul „ASTORIA"

amenajată cu o sală specială de aperetive, şi

UN SALON ELEGANT

pentru nunţi, baluri şi banchete, care se poate angaja de pe acum.

Mircea G. Seriou

DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iaşi

Practicant

cu scriere frumoasă, cu patru clase liceale, se caută la FERRUM, Fraţii Wachtel et comp.

De închiriat

două camere, construcţie nouă, şi un loc viran.
A se adresa d-nei
Angela Steuerman
Str, Cuza Vodă 13

STOFE

pentru funcţionari

cu preţuri reduse pentru sezonul de toamnă şi iarnă se vinde en-gros şi en-detail la

Uniunea comercială

Iaşi, str. Ştefan cel Mare

„OPINIA" IN ȚARA

BALUȘENI (Botoșani)

Hram.— In ziua de Nașterea Maicei Domnului, Joi 21 Septembrie fiind patronul bisericei satului Buzeni, serviciul divin a fost oficiat de bătrânul părinte Apostiu parohul bisericei, însoțit de pr. Clement Matescu-Stănești, un vrednic păstor al sufletelor.

A asistat un mare număr de credincioși din această localitate cât și din împrejurimi.

Din zorii zilei încă multe căruți cu oameni, veniți chiar din depărtate locuri, au intrat prin toate barierile inundând satul. Anul acesta s'a sărbătorit această zi cu mult mai frumos ca totdeauna, făcând o nenitata zi de sărbătoare pentru toată lumea care a format marea adunare.

După slujbă, părintele Apostiu, a ținut o înălțătoare, frumoasă și înimoasă predică care a stors lacrămi asistenței. Visitatorii străini, după eșirea din biserică, a fost luați pentru a ospăta la masă, de către locuitorii numitului sat.

O frumoasă se bare cu succes moral și material a avut loc în acea zi în grădina „Luca". O muzică aleasă tot timpul a delectat publicul cu cântece naționale.

Totul s'a terminat în bine, fiecare ducând cu sine o impresie plăcută.

Incendiu.— Un început de incendiu s'a declarat la locuința D-lui M. Bălan din Buzeni, producând oarecare pagube. Focul a fost localizat, datorită ajutorului dat de vecini și în special s'a remarcat energia pr. Clement Matescu, care și-a dat tot interesul la stingerea focului.

Cauza incendiului este imprudența.

Mihai

—

GALAȚI

Crimă, Furt, Diverse,— Jandarmii postului Vadeni au descoperit zilele acestea cadavrul locuitorului Ioan Mardare care dispăruse de câte-va zile.

Deoarece cadavrul e oribil mutilat se crede că la mijloc este vorba de o crimă.

— D. Toma Marinescu comerciant din strada Portului No. 9 a reclamat parchetului, că femeea Varvara Arhip din comuna Isaccea i-a furat la mai multe rânduri suma de 6.000 lei.

Cazul se cercetează.

— Răufăcători necunoscuți până în present, s'au introdus prin spargere la brutăria lui Ivan Caiogiu din str. Cosmiceanu No. 5 bis furând dintr'un sertar suma de 54000 lei

— Din Brăila ni se comunică că astă noapte la ora 3 un puternic incediu a distrus moara fraților Porumbei.

Pagubele se evaluează la câte-va zeci de milioane.

— Fata Profira Giosanu din comuna Hemaiuși jud. Bacău, în urma unei deserții amoroase s'a [illegible] în Dunăre.

Cadavrul încă n'a fost pescuit.

— Elevul de liceu Friedman Leon și-a fracturat o mână un picior în urma unui accident la foot-ball.

— Zilele acestea au avut loc alegerile cercului cultural și artistic „Nicolai Balcescu".

— In curând va apare în calitate ziarul cotidian „Vremea".

Oly

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct New-York

Cele mai mari transatlantice conforiabile de lux din Constanța

MEGALI HELAS
pleacă la 17 Septembrie

King Alexander
pleacă la 3 Octombrie

Themistocles
pleacă la 18 Octombrie

Constantinoples
pleacă la 3 Noembrie

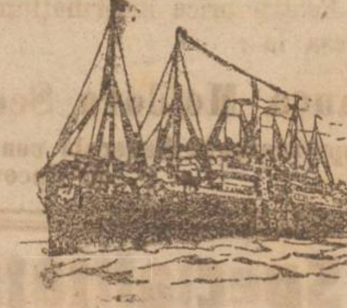

Din portul Constanța direct New-Yorck

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalită de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unu serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str. Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1
New-Yorck: Agenția generală M. Galanos et Co Pearl Street 20.

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iași, Piața Unirei

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că in ziua de 1 Oct. ora 11 dim. se va ține licitație la Direcția II Regională C. F. R. str. Vasile Conta No. 9 Iași pentru aprovizionarea de traverse ordinare de stejar și speciale de stejar predabile franco in una din gările rețelei C. F. R. așezate in stive regulate pe categorii iar cele speciale pe dimensiuni și în cantități specificate mai jos:

5000 traverse normale principale de stejar categoria I
5000 „ „ „ „ II
23000 traverse secondare „ „

Traverse speciale de stejar

Lotul No. 1 in cantitate de	335.450 mc.	p. S. L. I.	Galați
„ 2 „	230.780 mc.	„	2 Tecuci
„ 3 „	373.788 mc.	„	3 Adjud
„ 4 „	82.969 mc.	„	4 Bacău
„ 5 „	15o.520 mc.	„	5 Bacău
„ 6 „	45,450 mc.	„	6 Pașcani
„ 8 „	682.5o8 mc.	„	8 Iași
Total	1901.455 mc.		

Aceste traverse sunt a se preda în termen de 6 luni in cantități lunare sau trimestriale egale incepând predările dela data comunicărei aprobărei.

Pentru orice informațiuni, a se adresa în toate zilele de lucru la dir. 2 regională strada Vasile Conta No. 9 Iași sau la Direcțiunea întreținerei C. F. R. strada Cuza Vodă 2o Iași unde se pot lua deslușirile necesare, caet de sarcini.

Direcția II-a Regională C. F. R. Iași

No. 5o245.

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** și spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Panteilmon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 și str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primește pentru curățat și vopsit orice fel de haine bărbătești și de damă, precum și orice fel de stofe de mătasă, lână și bumbac, de la comersianți, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de matasă și de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca și o asigur că va fi pe deplin mulțumită.

Atențiune: **Prompt și prețuri modeste.**

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

Biroul de instalațiuni technice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piața Unirei)

Instalațiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii, etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuții. Deposit complect asortat cu materiale

PREȚURI REDUSE

Franco-Româna

Societate Anonimă de Asigurări Generale București
Capital de reasigurări

500.000.000 frcs.

Face asigurări in condițiunile cele mai avantajoase și în toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viață in combinațiunile cele mai variate.

Agenția Generală, Iași GH. V. SION Piața Unirei

Agenția specială Tg.-Frumos
Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă
Agenția specială, Podul Iloaei
Buchman et Maier str. Carol

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administratia ziarului.

Scoala de Arte și Industrie Casnică

autorizată de Minister prin autorizația No. 15905 din 12 Ianuar 1922

sub direcțiunea d-nei ELEONORA LOHAN
maestră titulară la Școala Normală de fete „Mihai Sturza"

Inființează cu începerea anului școlar noi secții de specializare dând o mare dezvoltare cunoștințelor de industrie casnică. Se vor primi absolvente cu 4 clase primare, externe sau interne cari vor urma: în anul I cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare și ultimii 2 ani de practică în atelier.

Școala dispunând de maestre reconoscute va funcționa cu următoarele secții: rufăria, țesătoria, tricotaj, secția specială de confecționarea costumelor naționale secția de covoare, broderia și arta decorativă națională sericicultura și gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetica, istoria, geografia, comptabilitate, desemn și caligrafie, după un program de studii complimentare aprobat de minister

Absolventele cu diplomă și aptitudini didactice se vor propune Ministerului ca maistre de Industrie casnică pe lângă școalele primare de fete urbane și rurale, iar cele cu certificat de absolvire, cari vor dovedi practica meserii vor obținea din partea școalei războaie de țesut și alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li-se fonduri inițiale pentru deschidere de ateliere.

Inscrierea elevelor externe sau interne se va face până la 1 Octombrie st, n. a. c. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi) la secretariatul Școalei, unde cei interesați vor putea lua informațiuni.

DIRECȚIUNEA

Roți de transmisiune, albe, *din oțel Martin-„Boehler", 40, 50, 60, 70, 80, 90, 120 mm. au sosit la* **D. Kraessel** *CERNAUȚI str. Regina Maria 11. Telegr. „Dekraessel". Telefon 329.*

PICTORUL DE FIRME
Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde și-a amenajat un atelier cu tot confortul modern și înștiințează onorata sa clientelă precum și onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branșă.

Sobe teracotă

culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI
Muzelor 40

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 2 Octombrie a. c. ora 11 dim. se va ține licitație la Direcția II Regională C. F. R. Serv. P. Iași Strada V. Conta No. 9 pentru repararea butoaelor de fier galvanizate deteriorate ce se pot vedea zilnic intre orele 8—12 și 15—18 la magazia de materiale a Economatului C. F. R. din gara Iași. Ridicarea butoaelor se va face pe spesele ofertanților precum și aducerea lor înapoi după reparare.

Doritorii de a concura la această licitație vor prezenta ofertele d-lor în plicuri sigilate, urmând a depune și o garanție de 5 la sută din valoarea lucrărei la Cassa Regională Iași.

Direcțiunea 2-a Reg. C. F. R.
No. 49464

DE RECLAMA

EN-GROS și EN-DETAIL

Ghips alb	Lei 1	kgr.
Ciment Portland Turda	„ 2.50	„
Ciment Portland Azuga	„ 2.30	„
Var alb Turda	„ 1.10	„
Var Hidraulic	„ 1.05	„
Cărămizi refractar șcamot	Prețuri reduse	
Carton asfaltat		
Catran Vegetal		
Cocs		
Cărbuni de piatră		

Lupu Stănescu
STR. UZINEI No. 11

Magazii mari

pentru depositat cereale și alte mărfuri, situate în Șoseaua Moară de foc No. 24, vis a-vis de Moara „Dacia" se inchiriază total sau parțial în condițiuni avantagioase.

A se adresa la **Uniunea Comercială** Str. **Stefan cel** Mare 63.

Pentru domnii antreprenori de lucrări

proprietari de case, precum și pentru orice societăți, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uși, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER
str. I. C. Brătianu 82

Dr. med.

Iosif Smilovici

Specialist pentru afecțiunile: Pielei, Venerice, Sifilis, Microscopie și Ultramicroscopie.
— **Strada Stroescu 6** —
(fostă Zoe)
CONSULTAȚIUNI:
in zilele de lucru 3-6.
Duminică: 10—12.

Banca „Uniunea Română"

Societate Anonimă
Sediul Central—IAȘI
Sucursale: Bălți, Chișinău, Reni, Chilia-Nouă
Capital Lei 15,000,000

Consiliul de Administrație al Băncei „Uniunea Română" în ședința din 31 August 1922, a hotărât chemarea vărsământului II în valoare de lei 250 de fiecare acțiune subscrisă la emisiunea II-a.

Efectuarea vărămintelor va avea loc între 15—30 Septembrie 1922 inclusiv, la sediul Băncei „Uniunea Română" din Iași, str. Lăpușneanu 40, unde se vor prezinta spre vizare certificatele provizorii.

Pentru vărsămintele efectuate după 30 Septembrie 1922 se va percepe 12 la sută dobânzi de întârziere.

Consiliul de Administrați

ANUL AL XVIII-lea No. 4603 — 1 LEU NUMARUL — VINERI 29 SEPTEMBRIE 1922

ABONAMENTE: UN AN . . . LEI ... ŞASE LUNI . . . TREI LUNI ... STR. MARZESCU 17 ...

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Biblioteca Universităţii Iaşi

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la ADMINISTRAŢIA ZIARULUI — IAŞI, — STR. MARZESCU 17 —

UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Prejudecăţi sociale şi politice

In înţelesul vorbirii de toate zilele, prejudecată înseamnă o credinţă greşită primită fără a fi supusă cercetării critice.

Raţionamentele de care se slujesc camenii în viaţă şi mai cu seamă opiniunile comune, „curentele" care stăpânesc masele sunt în marea or majoritate prejudecăţi. Simţul critic este o calitate cu care Dumnezeu n'a înzestrat pe mulţi. Intr'un fel, Creatorul s'a dovedit foarte prevăzător lipsind făpturile lui imperfecte de instrumentul care să le arate acest lucru: le-a scăpat astfel de suferinţă, de revoltă, chiar de sinucidere.

Adesea totuşi, mersul şchiopătat şi fantastic al omenirii astfel schilodite de Domnul, produce efecte tragice şi comice. Tragice pentru cei care iau parte la sforţările mulţimii, comice, pentru cei care pot fi simpli spectatori.

Ne vom permite, în spaţiul acestui articol, să ne instalăm ca spectatori şi să privim câteva ciudăţenii ale spiritului nostru public. Nu vom privi prea multe, nici nu vom merge prea departe: Ne vom mulţumi să urmăm drumul pe care l-a făcut opinia publică în politica internă a ţării, dela încheerea păcii.

A fost o vreme când numele d-lui general Averescu era pronunţat de toţi cu evlavie. Acest „erou" trebuia neapărat să aducă îndreptarea tuturor relelor de care suferearm. Ca urmare a acestui puternic curent popular, Generalul a fost chemat la cârma ţării. Dar în scurtă vreme mulţimea s'a convins că se înşelase în aşteptările ei. Crezuse că un om nu este de ajuns pentru obiceiuri şi măsuri noui. In realitate, pentru prefaceri sociale, pe lângă un conducător, se mai cere şi o *voinţă socială* care să primească şi să creeze noile forme de viaţă la care ea aspiră. Aceata e adevărul ;—credinţele opiniei publice au fost o prejudecată.

După risipirea norului averescan de pe cerul iluziilor naţionale, s'au ivit alte „semne" pentru mulţimi. Cei înstăriţi, oamenii de bancă, industriaşii, orăşenii cu pretenţii, au vestit salvarea ţării prin venirea liberalilor. De ce ? Pentrucă „liberalii sunt cel mai puternic şi cel mai organizat partid din România Mare". Au venit liberalii şi curând s'a dovedit că nu i deajuns să alcătueşti o grupare bine finanţată ca să poţi rezolva probleme care cer cinste, capacitate, muncă, etc. Dezastrele de fiecare zi în care piere avutul ţării şi neputinţa dovedită a guvernului pe toate tărîmurile de activitate, pare a fi convins opinia publică de noul ei păcat de judecată. „De bună seamă, un altul îi va lua locul.

Prejudecăţile populare alcătuesc izvorul de viaţă al partidelor politice.

Dar şi pe alte tărîmuri ale vieţei noastre cetăţeneşti observăm aceieaşi porniri spre prejudecată. Aici însă ele sunt mult mai periculoase, pentrucă pot da naştere la porniri care să ducă la distrugerea solidarităţii sociale.

Una din cele mai greşite judecăţi a orăşenilor este că ţăranii de astăzi sunt bogaţi, că sunt speculanţii celorlalte clase ale ţării şi că prin urmare trebuesc duşmăniţi. Trist este că felul acesta de a privi este împărtăşit de oameni cu cultură. Eri am avut prilejul să auzim pe un reprezentant al ministerului public şi al proletarilor intelectuali" povestind anecdote dela tribuna în care se persifla înavuţirea sătenilor. Aceasta dovedeşte mai întâiu necunoaşterea stării reale a ţărănimii noastre, care, dacă stă ată ceva mai bine ca până acum câţiva ani, mai are mult să ajungă la bogăţie. Admiţînd chiar că sătenii ar sta foarte bine, este aceasta un motiv ca să ne revoltăm împotriva prosperităţii lor? Ea nu-i datorită furturilor, incorectitudinilor, gheşefturilor, ci e *numai fructul muncii*. Faptul că produsele a g r i c o l e s'au scumpit (ca orice alte produse) este un fapt economic complex. Cauzele lui sunt cu totul altele decît voinţa „diabolică" a săteanului nostru.

Proletarul intelectual nu datoreşte reaua lui stare materială îmbogăţirii sătenilor, ci altor cauze mult mai complexe şi mai generale: intelectualii din toată lumea sufăr astăzi-caşi cei din România deşi „microbul" ţăranului român nu este răspândit pe întreg globul.

Puţină gândire va face pe oricine să înţeleagă ce rău serviciu aduc toţi aceia care răspândesc asemenea prejudecăţi menite să samene discordia între păturile sociale ale ţării.

I. L.

Rezolvirea problemei Orientale

Aliaţii au devenit concilianţi în faţa forţei militare a naţionaliştilor turci. De unde se spusese că mai mult decât Asia Mică — şi aceasta, numai după dezastrul grecesc — nu se va recunoaşte nimic Turciei, astăzi conferinţa din Paris admite retrocedarea Traciei cu Adrianopolul.

Suntem în făgaşul obişnuit al procedeelor diplomaţiei. Se face multă zarvă, se trimit note ameninţătoare, se expun planuri grandioase până când prin puterea armelor se stabileşte o situaţiune. In faţa faptelor împlinite, însă, diplomaţia rămâne neputincioasă şi devine conciliantă.

Se spune că resultatul conferinţei aliaţilor de la Paris, ar fi o înfrângere a punctului de vedere englez. In realitate nu este aşa. Punerea Strâmtorilor sub controlul aliaţilor sau al Ligei Naţiunelor va însemna, fără doar şi poate, supremaţia Angliei la Dardanele. S'a şi dovedit până acum că voinţa britanică are oricând preponderanţă în Liga Naţiunelor.

Marea Britanie, cu imensa ei forţa navală, odată stabilită în Dardanele, nu mai pleacă de acolo şi nici nu cedează pasul nimănui.

Indiferent de amănunte şi de urmări, soluţia întrevăzută a conflictului din Orient, înseamnă evitarea unui nou război.

Şi acesta este un punct de căpetenie.

Z.

CÂTE-VA NOTE

Un proaspăt accident de tren s'a întâmplat la Cozmeşti; dar podul de peste Siret nu s'a prăbuşit, astfel că d. Tancred-Deraere a rămas cu o „mână criminală" în buzunar

*

Cu prilejul încoronărei, 18 trenuri speciale vor circula de la Alba-Iulia la Bucureşti.

Mă rog, există şi 18 poduri, pentru ca fiecare tren să aibă avantajul unei prăbuşiri inedite?

In orice caz, direcţia c. f. r. a avut prevederea să aleagă un număr fatal!

*

Dacă România ar fi reprezintată la conferinţa Orientală prin d. Tancred Constantinescu, tratativele ar derala cu siguranţă.

INSEMNARI

REALITATEA OLIGARHICĂ

In locul de frunte al ziarului „Viitorul", un domn Mircea Djuvara face critica noului partid ţărănist şi, implicit, apologia partidului liberal. D-sa constată că ţărănismul luptă împotriva oligarhiei pentru a o înlocui „cu cuvinte sonore: cuvintele democratism şi constituţionalism, sau dreptate şi legalitate" şi că astfel „domnia vorbelor... îşi revarsă astăzi tot fastul său vid şi sgomotos".

Argumentaţiile d-lui Djuvara se menţin perfect în cadrul polemicilor anonime dintre gazetele de partid, dar domnul acesta ia cel puţin taurul de coarne, avînd avantajul sincerităţii.

Politicianii noştri, în special de la războiu încoace, călăresc pe noţiunile „democratism" şi libertate" strîngîndu-le în chingi până la sufocare; cum s'ar spune în termeni populari... ei jură şi fură. Şi iată-i astăzi întorcând foaia şi mărturisind cu bravură că noţiunile acelea generoase sînt numai vorbe, numai fast vid şi zgomotos. Realitatea e, dimpotrivă, plină de conţinut şi tainică. Ea acumulează beneficiile materiale în mâna oligarhiei, este ireductibilă, absolutistă şi asasină.

Partea mai tristă este că d. Djuvara şi stăpînii săi de la ghişeele băncilor, biurourile fabricelor sau fotoliile ministeriale, au toată dreptatea şi trag tot profitul acestei realităţi. Intreaga masă cetăţenească şi tot tineretul care ar trebui să fie cultivat şi dârz, îşi apleacă grumazul la jug, primind ca noţiunile de „libertate" şi „democratism" să fie simple vorbe în muzeul aspiraţiilor de propăşire ale poporului român!

RENOVATUS

Intrunirea consiliului de higienă

Mâine Joi, se întruneşte consiliul de higienă al oraşului, sub preşidenţia d-lui C. Toma, asistat de d. dr. Tănăsescu, medic şef al oraşului. La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

VIAŢA POLITICĂ

ROLUL DECIZIV AL PROBLEMEI CONSTITUŢIONALE

Lupta între două sisteme politice.— O ajurnare.— După serbările încoronărei. — Izolarea guvernului în elaborarea unei constituţii de partid.

Conducătorii partidului naţional au făcut o mărturisire foarte frumoasă şi care-i cinsteşte, atunci când au spus că acţiunea lor nu se rezumă la răsturnarea acestui guvern, ci la schimbarea unui întreg sistem politic învechit.

Ardelenii au intrat în viaţa politică naţională pe baza aspiraţiilor democratice şi a luptei de idei, în spiritul occidental cu care au stat în contact mai strâns decât oamenii României vechi. Ei nu se pot mulţumi cu înglobarea în rândurile putrede ale vechiului politicianism şi participarea la beneficiile puterei, în felul şi după metodele bizantine ale statului nostru oligarhic. Ardelenii vor să câştige pentru ţară o realitate democratică şi un constituţionalism cinstit.

*

In lupta-i crâncenă cu partidul naţional, guvernul şi partidul liberal a căutat să coboare în arenă prestigiul Coroanei, prin modul cum s'au pregătit serbările încoronărei. In jurul acestui act care trebuia menţinut cu desăvârşire deasupra partidelor şi în afara luptelor politice, liberalii proectau să aibă întâlnirea decisivă cu adversarii şi să-i învingă.

Dar momentul acestei decisive a suferit o întârziere, datorită câtorva împrejurări politice din ultima vreme.

Liberalii nu se sprijină nici pe ţară, nici pe Constituţie, ci numai pe toleranţa şi simpatia eficace a [illegible]. Poporul nostru n'are energie şi voinţă, iar parlamentul nu represintă ce loc naţiunea, ci este o emanaţie şi un instrument al guvernului.

In asemenea condiţii cine putea să răstoarne pe acest guvern abusiv, incapabil şi impopular? Numai o coaliţie fermă a partidelor şi fracţiunelor din opoziţie, o coaliţie a tot ce nu este liberal în ţara aceasta şi care ar fi arătat Regelui că guvernul n'are nici un glas favorabil şi n'are continuatori. Metodul ar fi fost salutar, fără îndoială.

*

Dar faptele au decurs altfel. In slujba ideilor democratice şi constituţionale au rămas numai cele două mari şi reale forţe de opoziţie: partidul naţional şi partidul ţărănist.

Toate celelalte grupări şi grupuleţe de opoziţie s'au raliat la cauza guvernului, şi la drumul învechit care duce, prin coturi întortochiate, la avantagiile puterei.

Sistemul absolutist de guvernare deţine mai departe cauza şi posibilitatea dăinuirei, mai presus de drepturile maselor cetăţeneşti şi chiar împotriva voinţei acestora.

*

Socotim că izbitura decizivă între cele două sisteme şi concepţiuni, că lupta de răsturnare, se va da cu prilejul elaborarei nouei constituţiuni a ţărei, în timpul sesiunei ordinare a corpurilor legiuitoare.

Guvernul voeşte să pue bazele juridice ale noului stat şi să stabilească normele de viaţă publică a acestui popor, numai după bunul său plac, prin mijlocul parodiei sale de parlament întruchipat prin violenţă şi fraudă.

In faţa acestei mari probleme constituţionale, nu se mai găseşte grupuleţ politic care să propteească şi să alimenteze voinţa tiranică a partidului liberal. Tot ce nu este liberal în această ţară şi-a exprimat hotarârea de a se abţine de la cea mai îndrăzneaţă batjocură constituţională.

Golul acesta din jurul guvernului va trebui să aibă efect, căci e x i s t ă anumite scrupule peste care nu se poate trece. Atunci se va decide de soarta guvernului şi mai ales atunci se va deschide drumul izbîndirei unui sistem politic democratic şi constituţional, în numele căruia luptă cu atâta neşovăelnică tărie, opoziţia ardeleană şi ţărănistă.

Lr.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Observaţiunile asupra eclipsei de Soare.— *Expediţiile ştiinţifice pentru cercetarea efectelor eclipsei solare, în legătură cu teoriile lui Einstein, s'au terminat.*

Pe insulele olandeze din Oceanul Pacific misiunea germano-olandeză n'a putut face observaţiuni din cauză că cerul era acoperit cu nori. Misiunea engleză n'a fost nici ea în stare să facă observaţiuni în condiţiuni favorabile; numai misiunea americană din Australia a fost favorizată de condiţiuni atmosferice excelente.

*

Pentru refugiaţii greci. — *Cele două corpuri ale Sinodului Patriarhal au decis vinderea tuturor obiectelor de valoare bisericeşti pentru a se veni în ajutorul refugiaţilor creştini din Asia Mică.*

Patriarhul a lansat un apel către toţi grecii din lume cerându le obolul pentru sinistraţi

In biurourile serviciilor publice

Batjocura dela Centrala Obştiilor săteşti

Departe de noi ideia de a susţine că funcţionarii hălăduesc, că trăesc din belşug. Din contra, funcţionarii şi cu deosebire pensionarii, mor literalmente de foame.

Funcţionarii au dreptul la o viaţă omenească şi la retribuţie în raport cu necesităţile traiului. Dar dacă e drept ca ei să fie trataţi omeneşte, s'ar cere ca şi dânşii la rândul lor să considere că au datoria a servi publicul, iar nu publicul să fie de batjora lor. Iată ce ne povesteşte persoana de toată încrederea:

„O societate financiară a făcut mai multe împrumuturi cu ipoteca în mai multe moşii încă înainte de războiu. Parte din aceste moşii s'au expropriat iar arenzile pentru aceste părţi expropiate se strâng la Bucureşti la Centrala obştiilor săteşti şi a exploatărilor agricole. Aceste arenzi se dau proprietarilor, cari le cer, şi n'au nici o sarcină asupra moşiei, sau se dau în urma unor formalităţi juridice, creditorilor.

Or, societatea în chestiune voia să afle dacă sunt acum strânse sume noi, adică pe 1922 şi cum ar putea fi luate, în caz când proprietarul, fără să mai aştepte îndeplinirea formalităţilor juridice, ar declara *proprio motu*, că înţelege să se verse sumele strânse în numele creditorilor desemnaţi de dânsul.

Pentru aceasta m'am prezintat în ziua de 18 Septembrie la biurourile respective din str. Sf. Dumitru 2 Bucureşti. Acolo un domn avocat Stan, făcând parte din contenciosul acelei administraţii, după ce m'a ascultat cu destul de puţină atenţiune, îmi spune să trec alături la camera No. 16 ori 17 unde găsesc pe directorul respectiv, care îmi va da lămuririle cerute. Trec în zisa cameră: La biurou un domn al cărui nume nu'l reţin, se uită la mine curios. Ii spun ce mă doare. Dânsul parcă că ascultă şi după vre-o zece minute de explicaţii din partea mea îmi spune: „apoi aceasta nu e la mina ci la D-l Eustaţiu. D-sa are biurourile la fostul Teatru Modern". Să se noteze că până să ajungi la D-l de la camera No. 16, urci vre-o 70 şi mai bine de trepte.

Plec la d. Eustaţiu de la Modern, şi urc încă vre-o 50 trepte.

Am început aceiaşi conversaţie cu d. Eustaţiu. D-sa nu prea în curent cu chestiunile, chiamă vre-o doi funcţionari cu condiţiile respective.

Eu i spun că despre afacere am vorbit şi cu Directorul de la camera No. 16 Atunci d. Eustaţiu: „apoi chestiunea aceasta îl priveşte pe D-lui şi ca să scape te-a trimes la mine. Fii bun şi te întoarce

CRONICA DRAMATICĂ

TEATRUL NAŢIONAL: „ROMEO ŞI JULIETA"

de W. SHAKESPEARE

După trecerea unui şir de ani, a fost readusă pe scena teatrului nostru puternica dramă a dragostei—neîntrecutul imn închinat dragostei curate şi cântat de către „nemuritorul Will"—încă acum trei secole, cu atâta putere, că i-au rămas şi astăzi sunetele destul de melodioase ca să mai pătrundă adânc în inimele ascultătorilor.

De ce a ezitat direcţiunea vreme atât de îndelungată până s'a putut decide la „reluarea" dramei lui Shakespeare? Intrebarea ne-am pus'o şi an şi antărţ—ba până şi aseară, înaintea reprezentaţiei. Şi nu găseam decât un singur răspuns—poate, nemulţumitor: n'avea cu cine. Căci un lucru trebue admis: decât să prezinţi un Romeo care *nu este Romeo* şi o Julieta la fel, mai bine să mai steie drama încă un an, doi sau chiar mai mulţi departe de lumina rampei în vre-unul din rafturile bibliotecei teatrului.

Dar când vine întâmplarea şi'ţi scoate în cale un element, două, dotate cu *oare-care* din însuşirile *imperios cerute* de „drama dragostei" atunci ai datoria dublă: şi faţă de actori şi faţă de public. (de aceia faţă de autor nu vorbesc Romeo şi Julieta trăesc doar de peste trei veacuri).

Şi când acei care se ivesc au cu ei marele dar *al tinereţei*, e un cuvânt şi mai mult.

Cu chipul acesta, vedem petrecându-se la teatrul nostru un fapt foarte interesant şi —pe cât se pot avansa afirmaţiuni în asemenea materie, mult promiţător. Aceasta judecând atât după „Răzvan" cât şi după „*Romeo*". Ambele roluri au fost anunţate că vor fi jucate „*dublat*". O notă nouă în teatrul nostru—despre ca e ne vom ocupa mai pe larg în curând.

Ca să revenim acum la drama lui Shakespeare şi la interpreţi.

In traducerea mediocră a răposatului H. Lecca. (de aceia şi întrebuinţăm un calificativ inaulgent). Cu o excludere de scene, care dacă pe de o parte lasă frâu imaginaţiei, dar în multe părţi nu contribue de loc la amplicarea necesară pentru iluminarea şi mai bine a scenelor lăsate... ne excluse. Dimpotrivă. Acei care n'au avut prilejul să citească opera (şi aproape toţi spectatorii de astă-zi intră în această categorie) rămân nedumeriţi asupra turburei pe care e ia la un moment dat drama (de pildă: apariţia lui Paris în cavou etc.) şi nici din decorurile sărăcăcioase nu reiese de loc fastul şi bogăţia părinţilor Julietei. Dar în sfârşit. Tot e mai bine aşa, decât nimic sau cum era mai an, când se ţineau lanţ producţiunile „moderne" (adulter, excroci, criminali etc.)

Şi cu chipul acesta, se completează oare-cum măcar o părticică din lipsurile înfiorător de mari ale mulţimei actuale, răsărită de odată, avidă de plăceri şi spectacole. Cel puţin se mai nivelează asperităţile, se mai prefac puţin sufletele şi devin oamenii ceva mai... oameni.

Pe de altă parte, aflăm că se găsesc elemente tinere *foarte tinere*, care cu multă încredere în puterea lor, atacă domeniul —cam greu accesibil, repertorul lui Shakespeare. Nu fără succes. Un adolescent, necunoscut (sau aproape) îşi pune pe umere sarcina lui Romeo şi o duce *cu bine* până la capăt. Nu l'am cunoscut decât în vre-o 2—3 roluri mici, quasi-insignifiante. Aici—în actul întâi, ba chiar în primele două nu era încă de sine stătător. Ci mai mult un ecou—pe alocuri grozav de asemănător cu alţi protagonişti în *alte* roluri. In glas, în gesturi, în atitudini. Evoca pe Hamlet.... Natural: influenţa inerentă axe citată de actorii maturi asupra începătorului. Dar chiar în timpul jocului, în prima seară, pe măsură ce avansează, pe măsură ce se încălzeşte, începe să se scuture şi rămîne (în scena din chilia preotului) de sine stătător. De aci încolo îl credem până la urmă, căci a reuşit tocmai în scena hotărâtoare. Să facem preziceri? Sunt inutile. Domnul *Munteanu*, tânărul nostru Romeo. se prezintă ca elementul care e înzestrat cu multe însuşiri frumoase şi 'ţi dă impresia că e apt şi pentru armonizarea l-

(Continuarea în pagina 2-a)

Dacă doriți spor la lumină întrebuințați becul

PHILIPS ARGENTA,

Un glob luminos care nu obosește ochii, nu produce umbre, înfrumusețează lu-st-ul chiar în timpul zilei.

CINEMA MODERN

Astăzi Mercuri 27 Septembrie la 3, 5 jum. și seara la 9 jum.
NOU — Fermecătoarea frumusețe. — Femeea superbă

Almirante MANZINI

și emin ntul tragedian **Amleto Novelli** apar în

ZINGARI (Ţiganca)

Capo-d'operă briliantă în 7 acte adm'rabil și splendid interpretată. Puternică dramă pasională după **Augusto Genino** autorul superbelor opere Femina și Les Amis de Madame

Cinema Elisabeta Astăzi Mercuri 27 Septembr'e numai la ambe'e matineuri la ora 3 și 5 jum iar seara d.butează compania de operete Stănescu C. rna— Continuarea celebrului cinema roman a lui LOUIS FEUILLADE

Seria 2-a 9 mari acte | **PARISETTE** | Seria 2-a 9 mari acte

care cuprinde 3 mari ep'soade și este una din cele mai interesante serii. **Atențiune**: Seria 2-a poate fi văzută și de acei care nu au văzut seria I și al doilea pentru că fi care serie are un înțeles d osebit. Bogatul program este complectat cu cea mai no a comedie cu EL (Lui) EL DETECTIV in 2 acte

Francesca Bertini n'a părăsit teatrul. Ea apare la **Cinema Sidoli** astăzi și în zilele următoare în zilele obicinuite numai 1 matineu la 5 jum. și seara la 9 jum. Sâmbătă, Duminică și sărbătorile 2 matineuri la 3, 5 jum. și seara 9 jum

Ultima producție a celebrei artiste

Francesca Bertini ÎN **Suflet Vesel**

Comedie dramatică în 6 mari acte care a făcut furori în capitală secondată de ilustrul ei partener **LIVIO PAVANELLI** bine cunoscut publicului din Verite Nue și l'Age Critique. In curând marele dramaturg Alexandru Moisi secondat de renumita stea a lumei Fern Andra vor apărea in „Noaptea Reginei Isabela a Span ei film dramatic de Robert Vienne. — Monopol Sarpic. Vedere: Ultimul concurs de biciclet și premiul cel mare. Comedie: Când mama se repau ează.

AU SOSIT

Blănăriile

DE LA CASSA

Alter David S-sor

In magazinul din strada Ștefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAȘILOR

LICEUL DE BĂEȚI
M. Kogalniceanu
— STR. CAROL 23 —

Liceul este asimilat cu școalele secundare ale statului.

Elevii nu dau examen de fine de an și nici examen de admitere in clasa I-a.

Promovarea elevilor se face conform regulamentelor școalelor secundare de profesorii școalei după otele obținute de elevi in cursul anului.

Corpul profesoral e acelaș ca in anul trecut.

Cursurile incep odată cu ale școalelor statului.

Inscrierile se fac in fiecare zi de lucru intre 10—12 a. m. la cancelaria Școalei Str. Carol 23.

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până și mărimea naturală, după natură și după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obțineți numai la Fotograful Curții Regale **WEIS** Iași Piața Unirei.

SCULE BOEHLER

pentru lăcătușerii, ferării și mori, au sosit la **D. KRAESSEL, Cernăuți**, str. Regina Maria 11
Te'egr. „Dekraessel" Telefon 329

Vizitați marele magasin de Pălării și Blănării **I. M. KUNOVICI** Str. Ștefan cel Mare (lângă Luca P. Niculescu) unde veți găsi un mare transport de Blănării de toate felurile, sosit din Lipsca

ARMA

cu 3 țevi pentru vânat de munte, toc și baionetă, asemenea și un aparat complect de CINEMATOGRAF cu dinam, etc. se vinde ocazional.
Voicicovski Frantz, str. Șoseaua Socola 45 Iași.

Cameră mobilată

de inchiriat, cu intrare separată.
A se adresa in strada Ghica Vodă 63.

Lecții de piano

cu conversațiuni in germana sau franceza predă la eleve sau elevi mai avansați, o **profesoară din Viena.**
A se adresa la „Opinia".

acolo și caută pe d. Piticescu, și fiindcă sunt doi Piticescu să întrebi, de acel care e șef de secțiune. După ce vei strânge de acolo elementele necesare să vii din nou la mine."

Ce să fac? Mă duc a doua zi la d. Piticescu, Mi se indică camera No. 25. Intru. Acolo mai mulți funcționari, funcționare și particulari stăteau de vorbă, fumau și râdeau.

Intreb de d. Piticescu șeful de Secție. Un domn care părea a fi Piticescu al doilea, îmi spune cam înțepat: „da ce adică noi (nu ne pricepem să răspundem?"

Imi cer scuze și spun că am urmat potrivit indicațiunilor date de d. Eustațiu.

Un alt funcționar în fine cearcă am da explicațiuni, dar cu un ton, din care reeșa că trebue să fac multe formalități și că în definitiv d. Eustațiu nu s'ar fi făcut datoria.

Mi-a pus la dispoziție un dosar al unuia din proprietarii datori și mi-a arătat situațiunea. „E hai! Insă zice D-sa ca satisfacție, apoi trebue să faci toate formalitățile aici, căci cele de la Iași nu sunt bune".

Am povestit aici toate acestea pentru a arăta că unii funcționari, cel puțin acei despre cari ne-a vorbit persoana cu care am stat de vorbă, nu vor să-și înțeleagă rostul. Le am mai spus pentru ca cei în chestiune să le audă și să fie mai răbdători și să dea publicului lămuririle de cari dânsul are nevoe.

Dacă recunoaștem că cu plata ce primește funcționarul nu poate face față greutăților vieții, în schimb trebue ca D-nii funcționari, ca cei mai sus citați, să fie mai conștincioși în îndeplinirea îndatoririlor.

Să te tot trimeată de la A la B; de la camera 15, 16 la 25 etc. să te facă să pierzi zile întregi și să nu afli nimic, să rămân tot așa de nedumerit ca atunci când ai intrat în birourile lor, asta nu merge. Dacă funcționarii superiori fac așa, apoi ce să zicem de cei mici!?

Vir.

negalitățile încă existente. E doar atât de tinerel.

Pe D-na Braeschy o cunoaștem mai bine. Spuneam de mult (cu prilejul lui „Othello") că se afirmă o nouă ingenuă, cu frumoase calități.

Plăcută surpriză ne-a rezervat însă Dl. Ghițescu.

In rolul preotului, care deși para secundar, dar vine, credem, imediat după acel al celor doi îndrăgostiți. Și prin sobrietatea cu care l'a jucat, prin direcțiunea gesturilor și a vorbei a mișcat mult. Iar nu ca D-na Castriș care nu a înțeles că doica e încărcată de către autor cu atâta ridicol, cu atâta prostie, că nu este cu nici un chip îngăduită șarja aceasta desantată—absolut contrară intențiunilor autorului și atmosferei întregi. Doar n'o fi având pretențiunea doica să fie personaj prin ipal. Și doar are ro'ul „la sine" destul umor. Ca și rolul lui Mercuțio — redat foarte bine vioi și plin de toată exuberanța ..șolticărească (în cel mai bun înțăles al cuvântului)— așa cum l'a jucat Dl. Miron Popovici.

Dacă dl. Telejan 'ar putea să'și modeleze și glasul—după vârsta personajului redat (tatăl Julliettei) evident că și impresiunea totală ar fi cu mult superioară. Recunoaștem — e foarte greu.

Decorurile slabe. Nici palatul, nici chilia preotului nici străzile Veronei „celei pline de viață"... Doar— până la un punct odaia Julliettei și cavoul.

Wratislavius

N. B.— Cine ar putea să ne spună la ce mijloc să recurgem pentru a obține de la onorata direcțiune introducerea următoarei reforme...*revoluționare*: Să se anunțe pe program după care act este pauză mai lungă.
In interesul atât al spectatorilor, dar și în acel al actorilor...

INFORMAȚII

x *Se așteaptă pentru azi semnarea unui jurnal al consiliului, de miniștri, prin care se acordă un prim ajutor pentru refacerea Iașului.*

Intervenția făcută de d. C Toma, președintele comisiei interimare, pare a se îndruma spre resultatul dorit.

❑ *Crima de la Galata.*— Am aflat eri, că pe platoul de la Galata, s'a găsit un necunoscut care în drum spre spital a încetat din viață.

S'a constatat că necunoscutul a fost omorât prin două lovituri de topor în cap.

Necunoscutul era îmbrăcat în haine orășenești însă deasupra avea o tunică militară.

Lângă dânsul s'a găsit o hârtie și un creion.

Se pare că vroia să dea unele indicații, dar abia scrise un nume și căzu în nesimțire.

Numele indicat pe hârtie pare a fi cunoscut poliției.

Bine înțeles, că nu se poate încă ști ce legătură poate fi între cele întâmplate și numele indicat pe hârtie.

Se crede că în această privință, o stabilire se va putea face azi.

❑ Inscrierile la liceul „M. Kogălniceanu" de băeți str. Carol 23 s'au prelungit până la 1 Octombrie conform dispoziții i ministeriale.

❑ In ziua de 1 Decembrie a. c. se va deschide în sala „Expresul" *(Piața Unirei)*, expoziția de pictură cu peisa ii depe Valea Siretului, Prutului și Moldovei, flori și capete de expresie, a pictorului Raicu.

Anul acest ca și anul trecut publicul amator de artă, nu va uita pe talentatul pictor.

❑ *Pentru ofițerii de rezervă.* Ofițerii de rezervă notați mai jos sunt invitați a-și trimite de urgență adresele la Comandamentul 4 Teritorial Iași pentru a primi ordine.

In caz contrar vor fi urmăriți și dați în judecată conform codului justiției militare.

Colonel Bob Alexandru fost la corpul 4 armată și cercul recrutare Iași, maior Fotescu C. Gh. fost la corpul 4 armată, capitan Constantinescu G. Nicolae fost în reg. 55 | 67 inf. capitan George David fost în reg. 53 | 65 inf. administrator căpitan Vera Dumitru, locot. Vasiliu D. Ioan, locot. Anghelescu C. Constantin fost în reg. 23 inf. adm, locot. Scutaru Gh. Ioan, sublocotenenții: Dumitriu N. Ioan fost în reg. 53 | 65 inf. Lucan C. C-tin fost în reg. 29 inf. Paladescu Clement fost în reg. 2 inf. Anghelescu Gh. fost reg. 49 inf. Adrian Codaru fost în reg. 97 | 98 inf. Zosner Iancu fost în reg. 26 inf. Gheorghiu I. C. fost în reg. 25 inf. Cărian Petre fost în reg. 25 inf. Strechie Const. fost în reg. 25 inf. Bianiță Grigore fost în reg. 25 inf. Reveu Șaim fost în reg. 54 | 56 inf. Juriștean Eugen fost în reg. 53 | 65 inf. Hamanel Manollov A Petre fost în reg. 53 | 65 inf. Blechman Carol fost la reg. 53 | 65 inf. Ionescu Aurel fost în reg. 53 | 65 inf. Antoniu D. Anton fost în M. R. (Dir. Subsist.) Nicolae C. Ioan fost în reg. 2o obuziere, Busuioc Gh. fost în reg. 13 inf. Starch Alfred fost în reg. 99 inf. Lăzărescu Ioan fost în reg. 2 inf. și 3 inf. Rotaru Mihai fost în c. 4 a. și reg. 13 inf. adm. sublt. Șerbănescu Grig., adm. sublt. Bucușlescu Virgil fost divizia 9 a, adm. sublt. Papadof Fotache fost div. 16-a.

❑ *Pentru o fetiță orfană*— Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetițe orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Suma din urmă 2003 lei.

D-ra Mendelsohn	20
Lista de subscripție a chioșcului de ziare din Piața Halei, prin d-ra Marioara Lisoschi	226 lei
Nae Ionescu institutor	20 „
Total	2269 „

Subscripția continuă.

x Membrii corpului didactic de orice grad, barbați și femei, sunt rugați a se întruni Duminică 1 Oct. ora 10 dim. în localul *Cercului* pentru a se consfătui în vederea gradației de merit pentru serviciile aduse țărei în timpul războiului.

❑ *Judiciare.*— Eri a fost sorocit spre judecare la Trib. s. III Iași procesul dintre Banca Moldova și Leon Leibovici pentru restituirea unei depozit de lire sterline și franci francezi.

Procesul s'a amânat pentru ziua de 17 Noembrie admițându-se chemarea la interogator a D lui Leibovici.

— Trib. Iași s. III a adjudecat imobilul din Iași strada Bărboi proprietatea erezilor Maxim, asupra D-lui S. Leizerovici comerciant din Iași, pentru suma de 474000 lei.

— Procesul dintre firma Băditeanu, Ministerul de războiu și calea ferată, pentru daune, s'a amânat pentru ziua de 22 Noembrie.

❑ Asociația Creștină a Femeilor face cunoscut ieșenilor că de Luni, 2 Octombrie își redeschide Căminul din strada Bazdegan No. 6,

Inscrierile își cursuri se primesc în fiecare dimineață de la 9—11 a. m. Membrele Asociației sunt rugate să ia parte la ceaiu Marți 3 Octombrie, ora 5 p. m.

❑ Doi muncitori Dragol Neculai și Ciucă Scarlat, originari din București, se urcară aseară, la trenul accelerat, pe oeșul mașinei, pentru a face astfel o călătorie. Abia însă porni trenul din Nicolina și ambii săriră depe mașină, însă lunecând cel dintâi s'a bles cu laba piciorului drept taiată, și al doilea cu o rană gravă la mâna stângă.

Ambii au fost internați în spitalul central.

ECOURI

— Aflăm cu plăcere că în seara de 24 Septembrie s'a serbat în cerc intim familiar, logodna Domnișoarei Neti Cruparu cu tânărul Carol Herșcovici din Iași.

Felicitările noastre.

— Elevele cari nu sunt admise în școlile statului, găsesc locuri în liceul de fete „M. Kogălniceanu", din strada Căpitan Păun No, 8 unde înscrierile se mai fac până la 10 Octombrie conform ordinului Ministerului.

Domnii institutori, precum și instituțiunile școlare, se bucură de *rabaturi* însemnate, cumpărând cărțile școlare și rechizite numai de la Libraria Universală M. H. Schoenfeld str. Cuza Vodă 52 (vis-a-vis de Palatul Braunștein).

Marele magazin DERBY din str. Lăpușneanu No. 30 aduce la cunoștința Onor Public cât și onoratei sale clientele ca în vederea sezoanelor de toamnă și iarnă i-au sosit mari transporturi de stofe engleze din cele mai renumite fabrici pentru Costume raglane și paltoane și care se execută după ultima creație a Casei **Daroux Paris**

Totodată i-au sosit mari transporturi de articole de galanterie, mantale de ploae și gabardine pentru Domni și Doamne.

Prețuri extrem de avantajoase.

— Vinuri albe, speciale pentru masă, se găsesc de vânzare la „Concurența" magazin de coloniale și băuturi Solomon Blumer, str. I. C. Brătianu.

„Academia Populară de Muzică" din Iași

Autorizată de Ministerul Artelor, va lua ființă pe ziua de 1. Octombrie a. c., când, sub îngrijirea d lui Const. I. Baciu, profesor de muzică la școala normală „V. Lupu", își va deschide cursurile la școala primară de băeți „Gh. Asachi" str. Negruzzi.

Se vor preda: Teoria și solfegiu, Armonia, Istoria Muzicii, Psichologia și Pedagogia Orchestrație (curs complimentar), Piano, (pentru incepători și curs complimentar obligatoric).

Ansamblul coral și Lecțiuni pedagogice

Profesori dela stat și programa conservatorului.

Inscrierile și informațiunile la Magazinul de muzică „Brașcu".

P.S.—Persoanele cu glas doritoare a cânta în corul școlii pot cere înscrierea numai pentru cor, în care caz vor fi scutite de orice taxă, cu singura obligațiune a lua parte la un curs complimentar de teorie și solfegiu.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Comisarul regal al Corpului IV de armată instrueşte afacerea asasinărei d-rului Aroneanu de la Bacău.

Martorii indicaţi în plîngerea adresată de familie Ministerului de justiţie au şi primit citaţiuni să se prezinte la Iaşi.

Cursul de ieri al devizelor in Capitală:

Francul francez 12.30, lira engleză 715, lira italiană 6.85, coroana cehoslovacă 5.15, marca germană 11 bani jum.

Cursul leului n'a fost transmis de la Paris.

Faţă de liniştirea evenimentelor din Orient, bursa Capitalei a fost foarte calmă pe ziua de ieri.

x Un ordin telegrafic al ministerului comunicaţiilor, cere ca toate vagoanele, saloane aflătoare în stoţia Iaşi, să fie expediate la Bucureşti, pentru a servi la trenurile necesare la serbările de încoronare. Sîmbătă aceste vagoane vor fi expediate la Bucureşti. Printre ele figurează şi vagonul d lui general Zadic comandantul corpului IV şi acel al d-lui Scutaru, directorul regional c. f. r,

O nouă emisiune monetară ? — Oficiosul „Viitorul" desminte în termenii următori ştirea despre o nouă emisiune monetară :

„Unele ziare au publicat ştirea că Banca Naţională are intenţiunea să facă o nouă emisiune de un miliard de hârtie pentru a face faţă nevoilor comerţului şi industriei. Informaţiunea dată nu corespunde adevărului.

„Consfătuirea ce a avut loc între Ministrul de Finanţe şi conducătorii Băncii Naţionale a avut într'adevăr de scop examinarea măsurilor susceptibile să atenueze criza de numerar de care suferă piaţă.

„In acest scop Ministrul de Finanţe a discutat măsurile de luat pentru a răspunde nevoilor pieţii rămânând în programul fixat de a nu spori circulaţia fiduciară şi a nu mări inflaţiunea monetară".

x Un nou gen de exerocherie. — Vr'o 20 de ţărani din împrejurimile Moineştilor, cu butoae de petrol în căruţe, au venit în judeţul Iaşi, unde fac comerţul ambulant. Dânşii vând prin sate petrolul cu 4 lei litru luând drept preţ porumb, ouă păseri etc. pe care le aduce de vânzare în Iaşi unde îşi încarcă butoaele la distribuţia petrolului, cu preţ de 1 leu 99 bani k. Sătenilor le spun că petrolul lor este mult mai bun pentru că vine direct de la izvoarele din Moineşti unde îl iau pe ales şi de aceea îl vând mai scump.

De vină la această exploatare sunt şi cooperative care preferă specula cu cereale, manufactură coloniale stumpe ca zahăr, cafe, sardale etc. la care câştigă cât vreau şi le pot manipula cu mănuşe, când cu păcura şi petrolul câştigă puţin şi se murdăresc pe mâini.

Federalele văd toate acestea şi tac.

Spitalul de izolare.— La începutul lunei viitoare se va face cu osebită solemnitate inaugurarea oficială a spitalului de izolare, solemnitate întârziată, din causa nevoei de a se completa unele instalaţiuni.

Se ştie, că această instalaţie model, se datoreşte iniţiativei d-lui dr. Slătineanu şi Cazacu, foştii directori generali ai serviciului sanitar, care au făcut toate sacrificiile pentrâ că această nevoie a Iaşului să fie îndeplinită.

Mulţumită activităţei desfăşurată de d. dr. Tănăsescu, medic şef al oraşului, spitalul de izolare şi-a câştigat repede încrederea populaţiei, care azi vede în instalaţia nu un local de groază, ci de salvare.

Medicul şef este secondat cu devotament de d. dr. Iamandi şi de un întreg personal conştiincios.

La solemnitatea inaugurării va lua parte şi d. G. G. Mârzescu, ministrul sănătăţei,

Serviciul Telegrafic şi Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Amnistia Generală

cu prilejul încoronărei Suveranilor

Decretul se redactează la Ministerul de război.

Bucureşti.-- Se anunţă din cercurile oficiale că actualmente se lucrează la Ministerul de războiu, de către o comisiune special înstituită, decretul pentru amnistia generală militară şi politică, ce se va acorda cu prilejul încoronărei Suveranilor.

Amnistia va fi foarte largă. Ea va cuprinde în special pe toţi infractorii militari, ca depildă pe nesupuşii şi dezertorii aflători atît în ţară cît şi în străinătate.

Amnistia va întra în vigoare în prima zi a serbărilor de încoronare, şi va fi cetită odată cu proclamaţia regală către ţară.

x **Noui descoperiri în chestia furtului de 300 mii lei.** — La Prefectura de poliţie se aşteaptă azi noi lămuriri din Galaţi, în ceia ce priveşte furtul de la Banca Moldova.

Am arătat că plicul prodat a rămas la conducătorul Ionescu aproape 24 de ore.

In acest interval Ionescu a părăsit serviciul, împotriva regulamentului, şi s'a dus a casă, unde a stat mai multe ore. Aceasta pare a fi dovedit.

Totuşi până în acest moment, nu s'au găsit indicii pentru a se conchide la vinovăţia lui Ionescu.

La prefectura de poliţie se nutresc speranţe în a se descoperi firul acestei afaceri.

x D. Scutaru, directorul regiunei c.f.r. a plecat azi în inspecţie pe linia Iaşi-Galaţi.

Duminică 1 Octombrie, *Ateneul Ppular din Tataraşi* îşi reîncepe activitatea culturală cu a 50 a Şezătoare artistică-culturală, închinată comemorărei semicentenarului morţii eroului ardelean Avram Iancu.

D-l Profesor universitar Ioan Simionescu va ţine o conferinţă tratând despre viaţa acestui erou.

Pentru partea artistică s'a asigurat concursul d lor profesori Antoniu Ciolan şi Mihail Barbu al artistului St. Braboreseu al tenorului C. Todt, cum şi al Corului „Gavril Musicescu" de sub conducerea maestrului V-le Popovici.

Şcoală de adulţi fără plată pentru lucrători şi lucrătoare funcţionează la şcoala de fete „P. Poni" din strada Păcurari.

Sunt 3 secţiuni :

1 pentru cei neştiutori de carte, 2 pentru cei cari ştiu puţin şi 3 pentru cei cari la finea anului vor da examen pentru obţinerea certificatului de absolvirea cu sulul primar şi care are aceiaş valoare ca şi certificatele şcoalelor primare ale statului.

Se fac lecţiuni gratuite Luni, Miercuri şi Vineri dela 5 jumătate înainte.

Inscrierile se fac până la 6 Octombrie la Şcoala de fete „P. Poni" din str. Păcurari.

— Teatrul Cinema SIDOLI. Astăzi şi în zilele următoare Francisca Bertini în SUFLET VESEL. Comedie în 6 mari acte care au făcut furori în Capitală. Secondată de ilustrul ei partener Livia Pavanelli.

Regimul la Strâmtori

— Cum se exercită controlul engez —

Galaţi. — O telegramă particulară sosită la Brăila, anunţă că accesul vaselor în Dardanele nu este interzis cu desăvârşire.

Vasele sub pavilionul aliaţilor au permisiunea să treacă în ore anumite însă numai după ce au fost riguros controlate de flota engleză.

In chestia deprecierii mărcei germane

Berlin 26.— (Rador) D. Teodor Wolff a scris un articol în ziarul „Berliner Tageblatt".

D. Wolff îşi pune întrebarea dacă politica urmată în scop de-a produce devalorisarea completă a mărcii a dat rezultate bune, Cum se ştie că atunci când Germania îşi execută obligaţiunile, dolarul valora 100 până la 130 mărci, pe când acum, când Germania nu mai plăteşte nimic, dolarul este cotat la Berlin 1400 de mărci ?

In străinătate ca în Germania s'a răspândit svonul că industriaşii germani n'au nici un interes ca marca să se ridice. Dacă din contră ar fi întemeiat atunci opinia publică germană ar trebui lămurită şi să nu se mai povestească că scumpetea vieţii nu provine decât din devalorisarea mărcii, căci această devalorisare este produsul însuşi al politicei guvernamentale.

D. Wolff termină cerând industriaşilor germani să nu mai acrediteze svonul că sunt desperaţi de scăderea colosală a mărcii, când ei din contra sunt interesaţi ca valuta germană să rămână scăzută.

Concentrările

Hotărârile Marelui Stat Major

Bucureşti.— In legătură cu concentrările, Marele Stat Major al armatei a aprobat ca chemarea să se reducă la trei contingente şi anume : 1916, 1917 şi 1918.

In ce priveşte pe ofiţerii de rezervă, se menţine dispoziţiunea ca să fie concentraţi numai acei care n'au luat o parte activă pe front şi nici nu au făcut concentrări în anii precedenţi, cât şi foştii ofiţeri prizoni şi care sunt repartizaţi la unităţile de luptă.

Incorporarea tinerilor cu termen redus din clasa 1923 se va face la 1 Noembrie, în loc de 1 Octombrie.

Marele Stat Major a aprobat de asemenea ca întreaga clasă 1923 să nu mai fie încorporată în toamna aceasta, ci probabil la primăvară.

SOVIETELE DEVIN NEMULŢUMITE DE TURCIA

Mişcarea pan turanică din Asia

Riga 26.— (Rador) Din Moscova se anunţă că tratativele între Mustafa Kemal şi Enver Pasa, care a ridicat în ultimul timp Asia Centrală în contra bolşevicilor, s'au terminat cu o alianţă formală.

Ambii generali şi-au împărţit sfera lor de activitate : Asia Mică şi Mesopotamia aparţine lui Kemal, iar Asia Centrală şi Persia lui Enver.

Această alianţă a nemulţumit pe bolşevici, care se încearcă să oprească revolta condusă de Enver. Victoria turcească a sporit tendinţele separatiste ale Turkostanului şi mişcarea „Jeuiturastă" (panturanică) e în creştere. Această mişcare care a fost sprijinită de bolşevici s'a întors acum în contra lor.

Speranţele averescanilor

— Declaraţiile d lui Argetoianu la Craiova — Generalul Averescu şi încoronarea —

Bucureşti. — O consfătuire averescană a avut loc ieri la Craiova.

Cu acest prilej, d. Argetoianu şi-a expus vederile sale şi a asigurat pe partizani că după retragerea actualului guvern, partidul poporului va fi chemat la cârmă.

*

In cercurile averescane din Capitală se vorbeşte mult despre călătoriile d lui general Averescu de a participa la serbările de încoronare.

Hotărârea de participare este socotită de general ca un act pripit şi care e în întregime opera d lui Argetoianu pe baza înţelegerei acestuia cu conducătorii partidului liberal.

Nu este exclus ca generalul Averescu să facă opinie separată în chestia aceasta, şi să declare în public dezacordul dintre d sa şi partid.

INSERŢIE *)

Rog ca toate băncile de credit şi cămătarii să nu împrumute bani pe ipotecă lui Ioan Măcărescu, de care ce casele nu sunt ale lui şi eu nu voi recunoaşte nici o datorie fără iscălitura mea.

Filipina Migdal
Bulevardul Brătianu 18

*) Redacţia nu respunde de cele publicate în această rubrică.

Imblânzirea regimului în Rusia

acordarea amnistiei generale

Bucureşti.—Guvernul nostru a fost informat că Sovietele au hotărât ca, la aniversarea a 5 ani de la instalarea regimului comunist, să recunoască oficial pe celelalte partide din Rusia.

In ziua de 25 Octombrie— data comemorărei—se va da amnistia generală.

Toţi deţinuţii politici vor fi eliberaţi din închisori, iar refugiaţii aflaţi în străinătate se vor putea reîntoarce în patrie.

Bulgaria cere autonomia Traciei

Bucureşti. — Bulgaria a transmis puterilor o notă în chestia orientală, arătând tendinţele pacifiste ale Bulgariei şi pronunţându-se pentru transformarea Traciei în stat autonom, pentru ca pe calea aceasta să se stabilească pacea durabilă în Orient.

Guvernul din Sofia dezminte ştirea că diplomatul turc d. Ahmed Riza ar fi propus încheerea unei alianţe turco-bulgare, sub auspiciile Franţei.

Ajutorarea Austriei

Geneva 26.— (Rador) Comitetul de cinci a luat cu noştinţă de răspunsurile puterilor relativ la ajutorul financiar care trebue dat Austriei.

Aceste răspunsuri sunt favorabile. Franţa a răspuns cea dintâi, apoi Republica cehoslovacă. Anglia n'a comunicat până astăzi răspunsul său.

Corespondentul agenţiei Havas crede a şti că delegatul francez, d. Hoblemaire, va demisiona pentru motive de sanatate.

Furtul de la ambasada engleză din Varşovia

Varşovia 26. — (Rador) Ambasada engleză din Varşovia a fost prădată. Hoţii au furat peste un miliard de mărci poloneze, multe obiecte de valoare şi diferite documente. Din cercetările făcute s'a constatat dispariţia unui servitori, după care, s'a stabilit acum, făcea parte din organizaţia bolşevică.

S'au luat măsuri extraordinare pentru prinderea acestui servitor.

Procesul în contra ofiţerilor ruşi din Bulgaria

Sofia 26. (Rador).— Peste câteva zile va începe la Sofia procesul în contra generalilor ruşi Ranjin şi Vitkovski, învinuiţi de a fi complotat în contra siguranţei statului bulgar. La acest proces au fost invitaţi ca martori generalii Wranghel şi Şokilow. In cercurile ruseşti se afirmă că generalul Wranghel nu va veni la Sofia. Mulţi ofiţeri şi funcţionari ruşi au fost trimişi într'un lagăr de concentrare.

De vânzare

Recolta de struguri pe butuci, sau a vinului respectiv din via 8 ha., proprietatea Dragoş „La doi Peri" vis a-vis de via Colonel Veisa.

A se adresa d-lui I. KRIER Pepiniera VIŞAN.

ASISTENT

cu practică serioasă în vechiul regat găseşte loc la Farmacia Dr. Rătianu.

De asemenea Farmacia are loc vacant pentru un elev de anul I-iu.

TEATRU CINEMA ELISABETA

OCAZIA

este rară şi toată lumea trebue să profite de ea şi să urmărească cu atenţiune seriile celui mai mare cinema-roman parizian

Parisette

PERDUT

un portofel care conţinea printre altele :

Biletul de identitate, eliberat de Primăria comunei Brîcevo jud. Soroca in anul 1921.

Il declar nul şi fără valoare în mîinile oricui s'ar găsi.

Ionu Gherş Gorin
Bricevo

Cabinet dentar
Dr. Med. H. Apter
Specialisat la Berlin in dentistică şi boli de gură
Iaş, Str. Lăpuşneanu 32
Consult. 9—12, 3 6

S'A REDESCHIS
Cabinetul Dentar
al Dnei Dr.
Ol. Ciudin Niculcea

Onor. Clientelă e anunţată că se efectuiază după metodele cele mai noi orice lucrări referitoare la arta dentară. Extrageri de dinţi şi măsele fără durere.

Consult. 9—12 şi dela 2—6 Str. Carol 41 vis-a-vis de Universitate.

DOCTORUL
H. Wechsler
Boli interne, venerice, spifilis
Cons. 8—10 a. m. şi 1—4 p
Str. Armeană 4

Cine doreşte

o geantă bine reparată şi argintată să se adreseze la singura specialistă din localitate, care garantează o bună execuţie la

Ceasornicăria şi giuvaergeria Mendel Moscovici
Str. Cucu No. 33

Firme

cu preţuri pe jumătate pentru comercianţi, meseriaşi profesionişti, bănci, brouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX
Str. C. Negri 58

Preparator

pentru limba Franceză se caută pentru un copil de 7 ani.

A se adresa la Emanoil Marcovici str. Cuza Vodă 18.

Agenţi capabili

pentru achiziţii de asigurări de viaţă şi incendiu, găsesc angajament durabil în bune condiţiuni.

A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iaşi.

Magazii mari

pentru depozitat cereale şi alte mărfuri, situate în Şoseaua Moară de foc No. 24, vis a-vis de Moara „Dacia" se închiriază total sau parţial în condiţiuni avantagioase.

A se adresa la **Uniunea Comercială** Str. Ştefan cel Mare 63.

AMERICANI DIN ROMANIA

Intoarceţi-vă acasă pe vapoarele societăţii United States Line şi vă veţi bucura de cel mai desăvârşit confort, cum nu se găseşte astăzi decât în hotelurile de mâna întâi

Vapoarele guvernelor Statelor Unite reprezintă o flotă mare şi toate se distin prin plutire liniştită şi viteză mare. Vapoarele au camere mari, curate, singure sau legate între ele cu uşi, bine ventilate şi o bucătărie neîntrecută ca varietate şi cantitativ.

Preţuri eftine. Pentru modesta sumă de 120 dolari, vă puteţi angaja o cabină pe vapoarele „Prezident Polk" şi „Prezident Adams", construite de curând în America.

Plecari regulate Brema, Cherbourg-New-York cu cele mai mari vapoare de pasageri şi de poştă cu două elice, cari circulă între Germania şi America.

Adresaţi-vă pentru lista de circulaţie şi planurile vapoarelor la adresa de mai jos!

UNITED STATES LINES

Berlin W. 8 — Unter den Linden 1 | Bucureşti — Calea Moşilor 51

şi la toate birourile mai importante de călătorie

—Representant General: Norddeutscher Loyd, Brema—

A 150

Sanatoriul Dr. Tzaicu

Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 368

Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganisat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagio se şi nervoşi turbulenţi).

Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

Vinul Konya

cu principiile conţinute în *Kola, Coca, Guarana* şi *Cacao* reunite

Reconstituantul, tonicul şi nutritivul cel mai renumit în combaterea **anemiei, debilităţei, maladiilor nervoase,** *de cea mai mare valoare în convalescenţa.*

IDEAL

Noua Fabrică de **Bolangerie** şi spălătorie chimica sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchisetturi, jorsey de matasă şi de lână, crêpe de chinuri, voi-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a incerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.

Atenţiune: **Prompt şi preţuri modeste.**

Biroul de instalaţiuni technice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piaţa Unirei)

Instalaţiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii, etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuţii. Deposit complect asortat cu materiale

PREŢURI REDUSE

Laboratorul de chimie analitica

— Dr. KONYA —

Execută analize *medicale, chimice, microscopice, bacterioscopice,* analize alimentare, *lapte, făină, băuturi;* analize *de urină, suc gastric, spute, puroi uretral, calculi biliari, etc.,* analize chimico-technice.

Şeful laboratorului dr. ERMIL GROZEA, fost asistent al laboratorului de chimie analitică al Universităţii din Bucureşti.

FIOLAGE de tot felul riguros dozate, perfect sterile, absolut nedureroase. Depozit de Fiolage conţinând orice fel de medicamente întrebuinţate în injecţiuni hypodermice (săruri de mercuri, arsenic etc.)

PICTORUL DE FIRME

Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT in str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde şi-a amenajat un atelier cu tot confortul modern şi inştiinţează onorata sa clientelă precum şi onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branşă.

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 1 Oct. ora 11 dim. se va ţine licitaţie la Direcţia II Regională C. F. R. str. Vasile Conta No. 9 Iaşi pentru aprovizionarea de traverse ordinare de stejar şi speciale de stejar predabile franco in una din gările reţelei C. F. R. aşezate în stive regulate pe categorii iar cele speciale pe dimensiuni şi în cantităţi specificate mai jos:

5000 traverse normale principale de stejar categoria I
5000 „ „ „ „ II
23000 traverse secondare „ „

Traverse speciale de stejar

Lotul No. 1	in cantitate de	335.450 mc. p. S. L.	I. Galaţi
„ 2	„	230.780 mc.	„ 2 Tecuci
„ 3	„	373.788 mc.	„ 3 Adjud
„ 4	„	82.969 mc.	„ 4 Bacău
„ 5	„	150.520 mc.	„ 5 Bacău
„ 6	„	45,450 mc.	„ 6 Paşcan
„ 8	„	682.508 mc.	„ 8 Iaşi
		Total 1901.455 mc.	

Aceste traverse sunt a se preda în termen de 6 luni în cantităţi lunare sau trimestriale egale incepând predările dela data comunicărei aprobărei.

Pentru orice informaţiuni, a se adresa în toate zilele de lucru la dir. 2 regională strada Vasile Conta No. 9 Iaşi sau la Direcţiunea intreţinerei C. F. R. strada Cuza Vodă 20 Iaşi unde se pot lua deslusirile necesare, caet de sarcini.

Direcţia II-a Regională C. F. R. Iaşi

No. 50245.

Scoala de Arte şi Industrie Casnică

autorizată de Minister prin autorizaţia No. 15905 din 12 Ianuar 1922

sub direcţiunea d-nei ELEONORA LOHAN

maestră titulară la Şcoala Normală de fete „Mihai Sturza"

Înfiinţează cu inceperea anului şcolar noi secţii de specializare dând o mare dezvoltare cunoştinţelor de industrie casnică. Se vor primi absolvente cu 4 clase primare, externe sau interne cari vor urma: în anul I cursuri profesionale preparatorii, 2 ani de specializare şi ultimii 2 ani de practică în atelier.

Şcoala dispunând de maestre reconoscute va funcţiona cu următoarele secţii: rufăria, ţesătoria, tricotaj, secţia specială de confecţionarea costumelor naţionale e secţia de covoare, broderia şi arta decorativă naţională sericicultura şi gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetica, istoria, geografia, comptabilitate, desemn şi caligrafie, după un program de studii complimentare aprobat de minister

Absolventele cu diplomă şi aptitudini didactice se vor propune Ministerului ca maistre de Industrie casnică pe lângă şcoalele primare de fete urbane şi rurale, iar cele cu certificat de absolvire, cari vor dovedi practica meserii vor obţinea din partea şcoalei războaie de ţesut şi alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li-se fonduri iniţiale pentru deschidere de ateliere.

Inscrierea elevelor externe sau interne se va face până la 1 Octombrie st, n. a. c. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi) la secretariatul Şcoalei, unde cei interesaţi vor putea lua informaţiuni.

DIRECŢIUNEA

„PHOENIX"

Fabrica de Acid sulfuric şi Produse Chimice S. A.

DIN

BAIA-MARE

livrează prompt:

Acid sulfuric 66 grade Beaumé
Acid pentru acumulatori 22 grade Beaumé
Acid acetic garantat pur 80 grade
Sulfat de cupru 98/ 99%
Sulfat de fer
Sare amara
Sare dg Glauber

Pentru orice informaţiuni, oferte şi mustre a se adresa la:

Banca Moldova Secţia Mărfuri Iaşi

Reprezentanţa Generală pentru Moldova, Basarabia şi Bucovina.

GEAMURI

Calitate superioară la magazinul

CRISTAL

Iaşi, Piaţa Unirei

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

Bucureşti, — Str. Paris No. 1

Linie regulată şi rapidă bilunară

Constanţa direct New-York

Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanţa

King Alexander pleacă la 3 Octombrie

Themistocles pleacă la 18 Octombrie

Constantinoples pleacă la 3 Noembrie

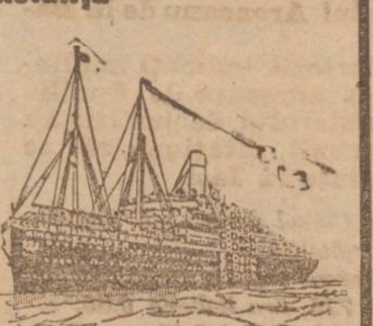

Din portul Constanţa direct New-York

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine pentru pasageri recum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Cosp şi Pireu,

Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi îndeplinit pentru inscrierea şi primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1

New-Yorck: Agenţia generală M. Galanos et Co. Pearl Street 20.

Specialităţi în articole noi şi moderne

Magazinul General

— Iaşi, Piaţa Unirei —

Aduce la cunoştinţă onoratei sale clientele şi cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Pulouri, Berete, Eşarfe. forme de pălării,* şi garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele şi culori superbe.

Ultima creaţiune de bluze model „JAPAN" şi multe alte modele, *Jersey uri* troisquart, *mantile. rochii, rochiţe,* costumaşe de băeţi, berete speciale pentru eleve de şcoală şi studente.

Ciorapi, mănuşi, şi toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăşi, formele cele mai noi de gulere tari şi moi. Manşete duble, Ciorapi, batiste; pălării, etc.

preţurile cele mai reduse

PODGORENI

aprovizionaţi-vă cu Viţe altoite

Producatori direcţi albi şi Port-altoi

Perfect selecţionate, speciile şi calitatea garantate.

Selection Carrière	**Producători direcţi**
Chasselas Doré	Dela are cu rădăcini
Aligoté	Idem fără rădăcini
Muscat Frontignon	Noah cu rădăcini
Muscat Ottonel	Idem fără rădăcini
	Port altoi

Viţe din Ardeal albe neselecţionate Riesling, Ede, Hanigler, Chasselas şi Ezerzo cu preţul de 3 lei firul prima calitate.

din PEPINIERILE **N. Marcoci-Galata**

De vânzare şi orice informaţiuni la

Biroul EXPRESUL, Iaşi, Piaţa Unirii

Pentru domnii antreprenori de lucrări

proprietari de case, precum şi pentru orice societăţi, execută toate lucrările de lemnărie, de ex.: grajduri, magazii, uşi, ferestre, etc.

FRANTZ ROLLER

str. I. C. Brătianu 82

Biliarde

moderne, fabrica „Seifert" sunt de vânzare ocazional. Informaţiunii la **Rosner, Cernăuţi** Hot. Schivarzeu Adler

De închiriat

două camere, **construcţie nouă,** şi un loc viran.

A se adresa d-nei

Angela Steuerman

Str. Cuza Vodă 13

Sobe teracotă

culori şi desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din ţară şi străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt şi cu preţurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI

Muzelor 40

Mircea G. Serion

DOCTOR IN DREPT

fost Procuror

:: AVOCAT ::

Sf. Sava 14, Iaş

Anul XVIII-lea No. 4604

1 LEU NUMARUL

SAMBATA 30 SEPTEMBRIE 1922

Biblioteca Universității Iași

ABONAMENTE
UN AN ...

REDACTIA
— IAȘI. — STR. NĂRZESCU 17 —
TELEFON No. 606

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate
Agentiile de Publicitate
și la
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
— IAȘI, — STR. NĂRZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 2 LEI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

CONDIŢIILE NECESARE

pentru întocmirea nouei Constituțiuni

— O EXPUNERE A D-LUI C. STERE —

S'a anunțat că d. C. Stere a întocmit un proect de Constituție, pe baza căruia partidul țărănist propagă și cere închegarea în forma juridică a Statului național român, în nouile condițiuni determinate de marele războI.

Acest proect de Constituție va fi răspândit în toate unghiurile țărei, dar deocamdată este necunoscut marelui public.

Spiritul în care d. Stere a elaborat proectul, este precizat chiar de d-sa în articolul „Suveranitatea națională și Constituanta" publicat în numărul pe Septembrie al revistei „Viața Românească", apărut ieri, articol care poate fi socotit ca o introducere la proectul de Constituție al partidului țărănist.

D. Stere începe prin a face o profundă lecțiune de drept internațional public, în legătură cu nouile principii consfințite în istoricul „Pact al Societății Națiunelor", și subliniază faptul că prin tratatul de la Saint-Germain, marile puteri au recunoscut sporirile teritoriale ale României, în schimbul obligațiunei noastre ca România să fie guvernată ca o națiune liberă, sub garanția Societății Națiunelor. Dar ideia de „națiune" implică dreptul de liberă autodeterminare, de suveranitate a poporului.

„Imprejurările istorice în care s'a săvârșit unirea (provinciilor românești) — spune textual d. Stere — hotărăsc imperios calea ce are de urmat Regatul.

„In adevăr, unirea nu a putut fi înfăptuită decât în virtutea dreptului de liberă autodeterminare. Regatul Român, ca stat al *intregului* popor românesc, a fost astfel născut *prin afirmarea principiului de suveranitate națională*... Așa dar, condițiunile și formele în care urmează să fie întocmită și acceptată constituția acestui Regat, nu pot fi în contrazicere cu principiul de suveranitate națională".

Și mai departe, d. Stere subliniază din nou angajamentul luat de noi prin tratatul de la Saint Germain, de a da garanții sigure de libertate și de dreptate, tuturor locuitorilor...și adaogă:

„Cum dar ar putea fi întocmită și acceptată Constituția Regatului altfel decât *prin manifestarea desăvîrșit liberă a voinții națiunei întregi?*

„In aceste condițiuni, orice încercare de a impune o Constituție, violentând sau chiar numai nesocotind conștiința cetățenească, nu ar da temelie solidă edificiului politic al Regatului și ar putea deschide cărarea unor eventualități, la care nimeni nu are dreptul să expună viitorul țărei.

„E evident dar că numai o constituantă anume convocată, aleasă sub toate garanțiile de manifestare liberă a voinții naționale, își poate lua sarcina de a întocmi noua Constituție a Regatului Român".

Mai departe, d. Stere discută și dovedește în chip luminos nevoia alcătuirei și acceptărei nouei Constituțiuni de către Adunarea Națională, una și sigură, aleasă liber de popor prin vot universal. O constituantă bicamerală e o absurditate, atât din punct de vedere teoretic, cât și istoric.

Din documentarea d-lui Stere reesă că actualele Camere ale d-lui Brătianu n'au absolut nici o rațiune și nici o putere de a pune temelie nouă Statului romîn.

Acest punct generic al concepției partidului țărănist în chestia constituțională, sistematizat de d. Stere, nu poate fi decât oglinda de conștiința a oricărui democrat cu adevărat sincer și convins, și nu poate fi decît drumul unic și drept către „garanțiile drepturilor și libertăților cetățenești, fără de care nu poate fi nici un regim constituțional".

G.

POLITICIANISM TICĂLOS

Ziarul oficios al guvernului se grăbește a constata că între ardeleni este o mare frământare pe chestiunea credinței religioase. E vorba de tradiționala împărțire în creștini uniți și creștini ortodocși.

Dar „Viitorul" nu se limitează la o constatare, oricât de eronată ar fi ea, ci face un pas mai departe, scriind:

„In urma unirei definitive a Ardealului cu vechiul regat, spiritele românești tind cum este și firesc, către o singură credință și o singură limbă, care să se desvolte sub scutul aceleași stăpâniri".

Și drept dovadă a acelor frământări, care i se par firești, „Viitorul" publică adresa unui protopop prin care se anunță trecerea la ortodoxie a locuitorilor dintr'o comună.

Chestiunea luptei confesionale în Ardeal a ațâțat-o mai de mult guvernul acesta, ca o armă împotriva partidului național. Fruntașii autorizați ai Ardealului au arătat că în sinul populației nu există și nici n'au vre-un rost să existe lupte confesionale.

Dar guvernanții liberali vor cu orice preț ca astfel de lupte să fie „firești", creând a lovi astfel în adversarii politici. De aceia „Viitorul" face și confuzia perfidă între unitatea credinței și unitatea limbei.

Orbit de patimă și interese de gașcă, acest guvern nu esită a recurge la mijloace criminale care ar putea sfărâma liniștea și unitatea sufletească a populațiunei ardelene în sânul căreia — până la urgia liberală — n'a existat vrăjmășie, nici ceartă confesională.

Lr.

CATE-VA NOTE

D. Vasile Sassu, ministrul al industriei, a declarat ziarelor că Banca Națională va face o nouă emisiune de un miliard și jumătate. Ziarele au publicat declarația.

Indată însă oficiosul „Viitorul" a dezmințit știrea, taxând-o drept alarmistă.

Și bietul domn Sassu mai avea pretenția să susție că nu există nici un conflict între d-sa și ministrul de finanțe!

*

Pățania aceasta a d-lui Sassu echivalează cu o demisie.

D. Tancred Constantinescu e gata să-i cedese ministrului vasluian direcția căilor ferate.

Soluționarea conflictului de la Regie

Conflictul Costin-Moisiu s'a soluționat prin numirea d-lui Moisiu ca inspector general la București.

D. Moisiu a și plecat la București, pentru a-și lua în primire noul post.

Succesorul d-lui Moisiu, ca directorul al fabricei de tutun, a sosit în localitate.

Recolta sfeclei

Săptămâna aceasta a început și în regiunea noastră scoaterea sfeclelor și depunerea lor în gări. Analizele făcute arată că recolta este mediocră din punct de vedere calitativ. Dată fiind și recolta mediocră de sfeclă din Cehoslovacia, să ne așteptăm ca zahărul să devie și mai mult un articol de lux deși suntem o țară agricolă per excelentiam.

Din cauza lipsei de brahă și a scumpirei vitelor de export, prețul borhotului din sfeclă se va înzeci la fabricele de zahăr, dar fabricanții nu vor scădea alimentarea oamenilor pentru scumpirea îngrășărei boilor.

D. Sasu va referi d-lui Vintilă Brătianu.

Citiți în pag. III-ice și ultimele știri telegrafo-telefonice.

Invățăminte din Orient

— In jurul soluționărei conflictului cu turcii — Grecia o victimă a Angliei —

Se pare că — în sfârșit — conflictul oriental a trecut de faza primejdioasă. Turcii sânt mulțumiți că și au recăpătat stăpânirea integrală asupra teritorului imperial din Asia Mică și suveranitatea asupra Traciei; englezii sant mulțumiți și ei că s'a adoptat o formulă destul de elastică în cât să poată acoperi statornicirea puterei britanice la Dardanele. Un nou război a fost evitat.

•

Merită totuși să deplângem soarta pe care marile puteri au rezervat o Greciei.

In timpul începutului lichidărei marelui război, aliații apuseni întimpinau dificultăți în Orient, pentru înlăturarea cărora și au făcut instrument din Grecia. Folosind megalomania unui Venizelos, aliații au proectat răpunerea definitivă a turcilor prin jertfa poporului elen. Armata greacă a fost aruncată asupra încăpățînărei Kemaliste.

Pentru angajarea grecilor in aventură, s'au inventat motive etnice și istorice pentrucа Tracia și vilaetul Smirnei să fie declarate ca teritorii necesare ale regatului elen. In acest timp, englezii s'au instalat comod și cu puțină cheltuială, la Strâmtori.

*

Dar împrejurările s'au schimbat, mai ajutând la noua întorsătură a lucrurilor și supărarea franțuzească împotriva revenirei regelui Constantin pe tron. Franța — una din puterile care au conferit mandat Greciei asupra Smirnei — s'a pus în serviciul lui Kemal.

A urmat dezastrul militar grecesc. In fața forței și a faptelor împlinite, diplomația — ca totdeauna — a rămas neputincioasă. Și astfel aliații au admis modificarea tratatului din Sevres pe care ei îl făuriseră.

In conferința de la Paris — la care Grecia n'a avut nici un fel de cuvânt — Franța și-a menținut „mandatele" asupra Mesopotamiei și Ciliciei, Anglia și-a păstrat Dardanelele și Palestina, mulțumind pe turci cu Smirna și Tracia, prin sacrificarea completă a Greciei.

Toate poveștile despre drepturi etnice și istorice n'au mai valorat nici o para. Grecia revine la situația din 1918, numărând în plus o cumplită și inutilă pierdere de bani și vieți omenești.

Aliații — și în special Anglia — și-au făcut interesele băgând Grecia în aventură și apoi sacrificând-o fără nici o ezitare.

Nu! desigur... pravila Istoriei nu este o carte de învățăminte morale!

D. MIHALACHE LA REGE

București.— Fruntașul țărănist d. Mihalache, a cerut ieri audiența la Palat.

INSEMNARI

Fapta creștină

Sinodul Patriarhal grecesc din Constantinopol a decis să se vîndă odoarele bisericești, pentru a se putea astfel veni în ajutorul creștinilor refugiați din Asia Mică.

Fără îndoială că ne aflăm în fața unei măsuri cu atât mai creștinești cu cât ea se alătură în vrednicie la comoara de abnegație, ideal și iubire a legendarelor vremuri apostolice.

Iată șiragul de topaze de pe fruntea Sfîntului Neculae,transformat în culcuș cald pentru oasele frînte ale unui copil; iată diamantul de pe inima lui Crist, devenit bandaj pe rana unui bătrân palid; iată vestmîntul de aur al Fecioarei, întins ca scutec să primească rodul viu al unei femei în pribegie. Potirul cuminecăturei are rost mai bun să ia forma unei strachine de lut, în care flămînzii să găsească ciorbă fierbinte, decât să stea ca podoabă stearpă pe Sfînta Masă.

Dați bogățiile bisericei pentru alinarea durerilor lumești! Un zîmbet pe buze de copil, un fior cald în trupul pătimaș al păcătoasei, o senzație de satietate în stomahul muncitorului, o mînă de soră pe fruntea bolnavă, sau o scânteе de viață și senin în ochii și în conștiința omului trudit — toate acestea pot fi adevăratul trup și sînge al Mîntuitorului, de care Scriptura spune că se frînge și se varsă spre iertarea pacatelor.

I-ar sta mai bine Bisericei în lepră și gunoi ca Iov cel drept, decât ca bogatul cel zgârcit pentru care nu se deschide împărăția cerurilor.

Patriarhatul din Orient abia acum s'a apropiat cu un pas de Dumnezeu...

RENOVATUS

Filologice

Originea unor cuvinte interesante

Alcazar, nume purtat de multe teatre, își trage originea de la spaniolul *alcàzar* (*z* se pronunță ca *th* grecesc, iar în America de sud ca *s*). Acest *alcàsar* vine de la arabicul *kasr*, palat, articulat *el kasr* (*el* e articulul arabic), nume care se dădea palatelor construite de Mauri în Spania; iar *el-kasr* vice de la latinul *castrum*, fort, plural *castra*, tabără, diminutiv *castellum*, fort mai mic, de unde Francezii au făcut *château*, castel, iar Germanii *Cassel*, numele unui oraș. Să se observe că accentul spaniol e *alcàsar* și că nu se pronunță nici un *s* în el. Pronunțarea noastră e după Francezi și e greșită.

Alhambra vine de la spaniolul *Alhambra*, numele unui măreț palat așezat pe un deal râpos care domină orașul Granada. Acest palat e un monument artistic care era și cetățuie și a fost construit din porunca principelui Maur *Abû-Abdallâ Binassir*, care a domnit în Granada de la 1231 până la 1273. Spaniolul *Alhambra* vine de la arabicul *el-hamra*, care înseamnă „roșia" (slavonește *crasna*), de la *ahmar*, roș (*bahri Ahmer*, marea Roșie). Acel *b* din *Alhambra* s'a intercalat pentru ușurința pronunțarii ca și în franceză *nombre*, *comble*, lat. *numerus*, *cumulus*, sau rom. *dambla*, *jimblă* în loc de *damla* (turc.), *jimlă* (pol. ung.).

Eldorado e cuvânt curat spaniol, de origină latină, și înseamnă „auritul", adică *el pais dorado*, „țara aurită" sau „țara de aur", pe scurt *el dorado*, auritul (masculin, căci *pais* e masculin la Spanioli ca și *pays* la Francezi). Acest nume de *eldorado* a fost dat de Orellana, locotenentul lui Pizarro, țării dintre Amazon și Orinoco și pe a cărei capitală el o numea Manoa (1540—41). Această țară l-a emoționat așa de tare pe Orellana, în cât a descris-o ca pe un paradis, în care apoi au început să curgă aventurierii așa cum curg astăzi bieții tineri (și chiar măgarii bătrâni!) la actualele teatre de varietăți (numite de proști *varieteuri* și de ghiorlani *șantane*, cum era la Galați șantanul lui Caranton și la Constanța al lui Panaioti, unde bieții tineri își depuneau părăluțele).

Ce bine-mi pare că niciodată n'am băut bulearca șantanelor intitulată „șampanie" și că nu m'am emoționat de servitoarele care ajungeau atunci, ca și astăzi, muze de șantan și pentru care, înamorându-se ca un măgar, s'a sinucis unul cu care am învățat în școala primară!

Măi, tineri care citiți acestea nu vă emoționați de șantane

(*Continuarea în pagina II a*)

CURTEA CU JURI

— Câteva păreri personale —

de PAULA PETREA

O instituție cu un trecut îndepărtat și de o inutilitate unanim recunoscută...

Dacă în vechime își avea rostul ei, azi, *ea nu mai trebue să existe.*

Societatea evoluând, deși ar fi fost de dorit să progreseze numai în părțile ei bune, progresul se simte mai cu evidență poate, în lipsurile ei.

In vechime criminalul era mai primitiv, vina lui mai evidentă și societatea nu și avea partea ei de contribuție în așa de mare măsură...

Astă-zi sufletele s'au rafinat, perversitatea a crescut, împrejurările joacă un rol precumpănitor și e nevoe să se țină seamă de toate acestea.

Instituția juraților în alcătuirea ei primitivă, constitue un non-sens, în mijlocul atâtor prefaceri. Juriul se compune dintr'un număr de cetățeni ireproșabili, cărora li se cere să judece cu sufletul, să zică „nu" când inima le spune „da" și să zică „da" când inima le spune „nu".

Era ușor cu sute de ani în urmă să aleagă, căci acuzatul avea două perspective: sau era ucis, sau i se redea libertatea.

Astă-zi când dreptul penal evoluând, admite atâtea grade de pedeapsă, ar fi necesar cred, ca jurații să cunoască pedepsele pe cari au a le aplica, căci altfel, ei au surprize dureroase, au mustrări de cuget. De multe ori când pentru exemplaritate ei cred că dau o pedeapsă de câteva zile, codul penal vine și le spune, *după ce au dat verdictul,* că minimum pedepsei e: *un an*, șase etc.

De ce când totul s'a prefăcut, instituția juraților să rămână aceiași, mai cu seamă că sentința ei *este definitivă?*

S'a pronunțat societatea, prin cei doisprezece reprezentanți ai ei, nimeni nu mai are dreptul să protesteze... Insă acești doisprezece cetățeni nu au nici o răspundere decât înaintea lui Dumnezeu.

In vechime, oamenii erau mai cu frica de Dumnezeu. Astă-zi când lupta pentru existență e așa de aprigă, când omul e vecinic frământat de grijile lui proprii, e foarte greu să ceri unor cetățeni putere de abnegație pentru 15 zile (durata unei seziuni) când nevoile vieței îl reclamă imperios.

Imi închipui că în vechime jurații erau mândri, se simțeau fericiți că sorții i-au ales să facă dreptate...

Astă-zi nu există scenă mai cumplită și tot odată mai dureroasă de cât momentele tragerei la sorți.

De multe ori figura acuzatului nu arată așa de mare îngrijorare, ca figura unor jurați, cari ar dori să nu iasă la sorți, pentru a fi liberi să-și vadă de nevoile lor.

Priviri rugătoare se îndreaptă apoi asupra acuzărei și apărărei, pentrucă ele au dreptul să recuze, fiecare câte 6 jurați. Până se așează pe scaun privesc rugător într'o parte sau alta ca să poată scăpa. Când din întâmplare un astfel de jurat nu este recuzat, *el condamnă la sigur.* Nemulțumit că e supus acestei corvezi, el nici n'ascultă ce spune apărarea. Ca să-și impace conștiința întrucâtva, el ascultă pe procuror, *care se crede întotdeauna obligat să acuse* și apoi câte vreme apărarea se sbuciumă ca să dovedească nevinovăția, *căci trebue să se țină seamă de împrejurări,* chiar când se comite cea mai odioasă crimă, el se lasă pradă gândurilor lui, zicându-și din când în când cu îndărătnicie: „De ce m'aș lăsa înduioșat, eu judec cu capul nu cu inima"... Uită că e jurat și deci chemat să judece și cu inima..

De aceea cred că dacă instituția juraților nu se poate desființa, ea are nevoe de modificări.

Jurații să fie obligați să cunoască durata și gravitatea pedepselor ce au a aplica și juriul să se compuie *numai* din cetățeni cari nu se rușinează să judece cu inima.

Să se lase intelectualii la ocupațiilor lor, căci societatea pierde din două puncte de vedere prin faptul că-i face judecători fără voe: primul că se lipsește de serviciile lor prețioase și al doilea că datorită mândriei lor de a nu voi să judece cu inima și datorită influența ce ei pot exercita asupra celorlalți jurați, se comit greșeli ireparabile, cum e condamnarea unor nevinovați.

PAULA PETREA

Cinema Elisabeta Astăzi JOI 28 Septembrie numai la ambele matineuri la ora 3 și 5 jum iar seara debutează compania de operete Stănescu Cerna—

Continuarea celebrului cinema roman a lui LOUIS FEUILLADE

Seria 2-a 9 mari acte

PARISETTE

Seria 2-a 9 mari acte

care cuprinde 3 mari episoade și este una din cele mai interesante serii. **Atențiune**: Seria 2-a poate fi văzută și de acei care nu au văzut seria I și al doilea pentru că fiecare serie are un înțeles deosebit. Bogatul program este complectat cu cea mai nouă comedie cu EL (Lui) EL DETECTIV in 2 acte

CINEMA MODERN

Astăzi JOI 28 Septembrie la 3, 5 jum. și seara la 9 jum.

NOU — Fermecătoarea frumusețe. — Femeea superbă

Almirante MANZINI

și eminentul tragedian **Amleto Novelli** apar in

ZINGARI (Tiganca)

Capo d'operă briliantă in 7 acte admirabil și splendid interpretată. Puternică dramă pasională după **Augusto Genino** autorul superbelor opere Femina și Les Amis de Madame

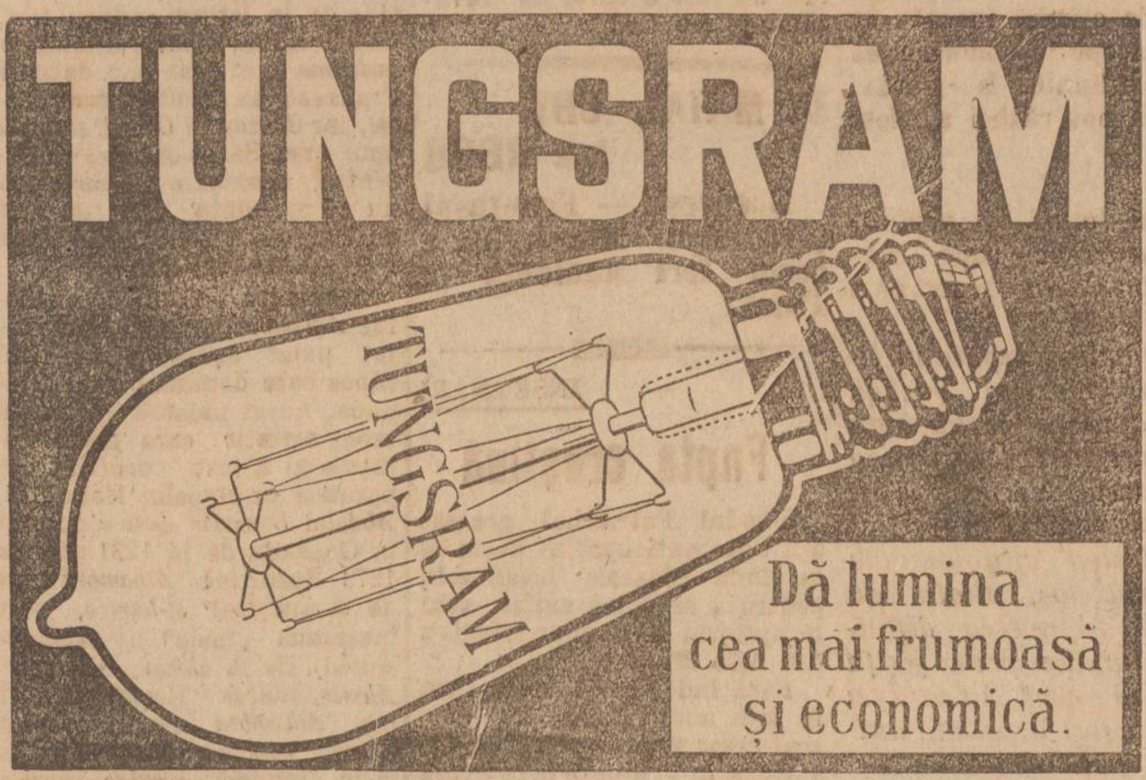

Francesca Bertini n'a părăsit teatrul. Ea apare la **Cinema Sidoli** astăzi și in zilele următoare in zilele obicinuite numai 1 matineu la 5 jum. și seara la 9 jum. Sâmbăta, Duminică și sărbătorile 2 matineuri la 3, 5 jum. și seara 9 jum

Ultima producție a celebrei artiste

Francesca Bertini ÎN Suflet Vesel

Comedie dramatică in 6 mari acte care a făcut furori in capitală secondată de ilustrul ei partener **LIVIO PAVANELLI** bine cunoscut publicului din Verite Nue și l'Age Critique. In curând marele dramaturg Alexandru Moisi secondat de renumita stea a lumei Fern Andra vor apărea in „Noaptea Reginei Isabela a Spaniei film dramatic de Rovert Vienne. — Monopol Sarpic. Vedere: Ultimul concurs de bici clet și premiul cel mare Comedie: Când mama se repaueză.

„PHOENIX"

Fabrica de Acid sulfuric și Produse Chimice S. A.

DIN

BAIA-MARE

livrează prompt:

Acid sulfuric 66 grade Beaumé
Acid pentru acumulatori 22 grade Beaumé
Acid acetic garantat pur 80 grade
Sulfat de cupru 98/ 99%
Sulfat de fer
Sare amară
Sare de Glauber

Pentru orice informațiuni, oferte și mustre a se adresa la:

Banca Moldova Secția Mărfuri Iași

Reprezentanța Generală pentru Moldova, Basarabia și Bucovina.

Becuri electrice

— toate voltajele —

cele mai solide, cele mai bune fabricate Osram, Tungsram, Philips, Westinghous Wertax, etc. găsiți cu prețul fabricei la depozitul general

Zaharia Weiss

Piata Unirei, Iași

numite Alcazar, Alhambra ori Eldorado, ci, dacă vreți să fiți oameni serioși, strângeți parale (căci, odată și odată, tot se va drege valuta), și duceți-vă să vedeți adevăratele alcazare, adevărata Alhambră și chiar adevăratul Eldorado!

Anonymus

ECOURI

— Elevele cari nu sunt admise în școlile statului, găsesc locuri în liceul de fete „M. Kogălniceanu", din strada Căpitan Păun No, 8 unde inscrierile se mai fac până la 10 Octombrie conform ordinului Ministerului.

— Nu cumpărați *Cărți de școală* și rechizite până nu vizitați *Libräria Universală*, str. Cuza Vodă 52, (Vis a vis de Palatul Braunștein care vinde ori-ce obiect cu rabat.

— Podgorenii găsesc *antiferment* pentru tăierea viuului „Dr. A. Urbeanu", de vânzare la magazinul CAMILA Iași str Anastasie Panu 47.

❑ Cine dorește să se îmbogățească, să-și încerce norocul cumpărând bilete de ale *Loteriei Statului Negustoresc* — care se vând cu 2 lei.— Câștigurile se cunosc imediat la desfacerea biletului.Reprezentanța pentru Iași și Chișinău: Magazinul Iașilor Strada Lăpușneanu.

Citiți Pag. IV

PICTORII EVREI DIN ROMANIA

La șezătoarea literară muzicală a cercului Morris Rosenfeld din 24 Septembrie poetul Manger a ținut o interesantă conferință despre pictorii evrei din România.

Evreii din România în pictură ca și în poezie, au reprezentanții lor specifici.

Pictorii: Kolnic, Rubin și Lerner sunt fii israelului al cărui suflet îl reprezintă în minunata artă a penelului și colorilor.

Kolnic e un resemnat. Tablourile lui sunt blânde, triste. In ele se zărește evreul cere lovit și umilit spune: „lăsați-mă în pace".

Tablourile lui sunt elegii în cari plânge sufletul evreesc.

Coloritul lui e sobru mat, fără strălucire concordând admirabil cu fondul.

Cu totul altfel e Rubin: un revoltat.

Tablourile lui sunt vii și poezia lor este poezia unui suflet cari după secole de robie, rupe lanțurile și în drum spre o nouă viață înlătură pe acel cari veacuri l'a ținut sclav.

Lerner reprezintă la noi expresionismul.

Un idealist cari visează supra-omul, care vede într'un nebun de stradă, un cerșetor sărac, un filosof mereu cu capul sus, spre lumină căutând deslegarea supremei probleme: a divinității.

Operele lui sunt puternice și sugestive.

Conferențiarul a ținut încordată atenția auditorului timp de o oră.

Expunerea sa a fost clară și sugestivă.

Sp.

Informații

❑ *Linia Vasile Lupu, fiind deblocată, de eri s'a repus in Circulație trenul direct Chișinău-București.*

Si din nou aseară, ieșenii cari au plecat la București, au trebuit să se mulțumească a sta in picioare, prin culucare.

❑ Consiliul tehnic superior a aprobat întocmai caetul de sarcini întocmit de administrația comunală, pentru refacerea străzilor.

In acelaș timp, atât ministerul de interne, cât și consiliul tehnic superior, au aprobat ca pentru darea în antrepriză a lucrarilor de refacere să se facă o licitație restrânsă, chemându-se să concureze un număr de care, cu reputația, de a fi executat asemenea lucrări în bune condițiuni.

Administrația comunală, va fixa zilele aceste data licitației.

❑ A apărut o nouă compoziție pentru Piano intitulată „Americau Life Vals" (Viața Americană) Vals de mare efect, de cunoscurul compozitor Ch. I. Berstein.

Deposit general la „Magazinul compozitorilor", din strada I. C. Brătianu No. 74 Iași.

❑ *Accident mortal de tramvai.*— Azi, la ora 7 dimineața un accident mortal s'a întâmplat în strada Socolei.

In dreptul fabricei de țesătură, tramvaiul cu No. 30, condus de manipulantul 109, prinse între roți pe femeea Brana Leibovici, în vrâstă de 72 de ani, care în acea clipă voia să traverseze strada.

Scoasă de sub roți, se constată că nenorocita avea ambele picioare rupte.

D-nii Marcu, directorul Prefecturei de poliție și dr. Ocos, medic comunal, au fost de îndată la fața locului.

Cu tot ajutorul dat, femeea expiră după o oră.

Manipulantul și vătmanul tramvaiului, au fost reținuți la comisia a doua, unde se face ancheta.

❑ *De la oficiul de închiriere ședința din 26 Septembrie 1922.— Contravenienții legei Oficiului de închiriere.*— D-nii S. Frenchel și D. Speler la câte 1000 lei fiecare, d-l Goldenberg la 200 lei, Lucreția Gotcu și Maer Haimovici cu câte 300 lei fiecare, M. Agapi la 1000 lei amendă, Ioan Bârsu 100 lei și Sublt. Diene la 100 lei.

Banca Dacia și Leon Hart la câte zeac mii lei fiecare și rechiziționarea imobilului. D-na Maria Romașcanu și Iuliu Atias la câte 100 lei fiecare.

❑ Sătenii nu se tem de scumpirea alcoolului.

Svonul că nu avem nici porumb nici cartofi pentru fabricarea alcoolului, a făcut pe sătenii din regiunea deluroasă a Bucovinei să vie cu căruțele până la Iași să cumpere prune pentru țuică. Plătesc prunele cu 150—200 lei suta de kilograme și încarcă câte 200—250 kgr. pe căruțele lor cu 1 cal; făcând 3—400 kilometri dus și întors.

Vom avea astfel țuică foarte scumpă, dar o vor avea foarte curând.

❑ Cererea de porci pentru Cehoslovacia este atât de mare, în cât în Basarabia porcii neîngrășați de 60-80 k. necesari pentru satisfacerea contingentărei permiselor de export, se plătesc cu 25 lei kilogramul viu.

❑ Azi la ora 11, s'a oficiat la Primărie, căsătoria civilă a d-lui Costică Janelin, avocat, cu d-ra Sofica Păun.

O azistență numeroasă a ținut să felicteze pe tinerii căsătoriți.

❑ D. Elias Șaraga, cunoscutul librar, a primit azi o telegramă oficială, prin care ministerul de instrucție înștiințează că în nici un caz elevii nu pot fi constrânși de a-și procura cărți de la anume librării, chiar în cazul când se creiază oficii de librări în anumite școli.

❑ O SCRISOARE.— Din partea d-lui Omer Popovici primim următoarea scrisoare:

Stimate D-le Director

Mi s'a spus de diferite persoane, că cine-va din redacția ziarului „Opinia" ar fi dat o informație cu desăvârșire greșită și anume, că eu am dat spre publicare acea notiță apărută în ziua cu data de 15 Septembrie, cu privire la un conflict petrecut în Str. Carol, în ziua de 13 a lunei.

Fără a discuta cuprinsul și întinderea acelui conflict, vă rog să cercetați, cine a putut da o atare informație, dezmințând categoric această versiune tendențioasă creată în jurul meu, indicându-mi și numele persoanei care a spus-o, spre a-i cere cuvenita socoteală.

In caz însă, când nu e adevărat că cine-va din redacția ziarului de sub conducerea Dv., ar fi însinuat o atare afirmație, vă rog să publicați aceste rânduri, spre a arăta tot desgustul și sila, ce o am pentru acele suflete lașe, ce se dedau din umbră la asemenea acțiuni calomnioase.

Primiți vă rog asigurarea distinsei mele considerațiuni.

Omer Popovici

*

N. R. Din parte-ne adăogăm că informația de care e vorba mai sus, am cules-o prin propriile noastre mijloace, n'am avut nici un contact cu d. Popovici în chestia aceasta și deci, nimeni din redacție n'ar fi putut pune publicarea acelei informații în sarcina d-lui Omer Popovici.

❑ *Uzina gărei.*— Incepând de eri, gara, plutonul gărei și toata birourile gărei, sunt iluminate de la uzina proprie a gărei.

La inaugurare a luat parte d. Scutaru, care a felicitat viu pe d. inginer Manolescu și ajutoarele sale, de chipul perfect în care a fost instalată și cum funcționează uzina.

E de notat că prin înființarea uzinei proprie, direcția regională realizează, ținând seama de plata făcută acuma comunei, o economie anuală de 500000 lei.

❑ Azi Joi 28 Septembrie ora 8 jum. seara are loc în sala Sindicatelor din strada Langa o adunare publică a funcționarilor de Bancă, Birou și de Comerț.

Toți funcționarii sunt rugați a lua parte.

❑ *Pentru o fetiță orfană*— Am făcut apel la caritatea publică pentru ajutorarea unei sărmane fetița orfane, admirabil dotată, care are nevoie de suma de 3000 lei pentru a putea fi admisă ca internată.

Suma din urmă	2269 lei
Un fierar	100 „
Total	2369 „

Subscripția continuă.

— Teatrul Cinema SIDOLI.- Astăzi și în zilele următoare Francisca Bertini în SUFLET VESEL. Comedie în 6 mari acte care au făcut furori în Capitală. Secondată de ilustrul ei partener Livia Pavanelli.

x Membrii corpului didactic de orice grad, barbați și femei, sunt rugați a se întruni Duminică 1 Oct. ora 10 dim. în localul *Cercului* pentru a se consfătui în vederea gradației de merit pentru serviciile aduse țărei în timpul războiului.

„Academia Populară de Muzică" din Iași

Autorizată de Ministerul Artelor, va lua ființă pe ziua de 1. Octombrie a. c., când, sub îngrijirea d-lui Const. I. Baciu, profesor de muzică la școala normală „V. Lupu", își va deschide cursurile la școala primară de băeți „Gh. Asachi" str. Negruzzi.

Se vor preda: Teoria și solfegiu, Armonia, Istoria Muzicii, Psichologia și Petagogiai Orchestrație (curs complimentar), Piano, (pentru incepători și curs complimentar obligatoric).

Ansamblul coral și Lecțiuni pedagogice

Profesori dela stat și programa conservatorului.

Inscrierile și informațiunile la Magazinul de muzică „Brașcu".

P.S.—Persoanele cu glas doritoare a cânta în corul școlii pot cere inscrierea numai pentru cor, în care caz vor fi scutite de orice taxă, cu singura obligațiune a lua parte la un curs complimentar de teorie și solfegiu.

— Proprietarul Croitoriei și Postăvăriei A. I. Rosenblum Iași Str. Ștefan cel Mare No. 23 întorcându-se din străinătate anunță onor. clientela că a adus un mare asortiment de stofe fine englezești pentru comenzi de Paltoane și Costume.

Pentru D-nii funcționari și studenți furnisează Paltoane pentru sezonul de iarnă, 1922 după măsură din ștofă fină englezească nevopsită de la Lei 2100. Se vinde ștofă și cu Metrul.

TEATRU CINEMA ELISABETA

OCAZIA

este rară și toată lumea trebue să profite de ea și să urmărească cu atențiune seriile celui mai mare cinema-roman parizian

Parisette

— ULTIME — INFORMAȚIUNI

Asupra sensului pe care-l are comunicatul guvernului prin care dezminte știrea că se va face o nouă emisiune, suntem în măsură a preciza următoarele:

Lipsa de numerar pe piața noastră este reală, și o nouă emisiune ar corespunde nevoilor generale. Guvernul și Banca Națională s'au înțeles asupra modalităților în care se va face emisiunea pentru a se evita o nouă inflațiune.

Pentru acoperirea nouei emisiuni se vor vărsa cele aproape 300 milioane aur pe care le vom primi din lichidarea băncii Austriace.

Comunicatul dat a avut de scop să preîntîmpine impresia pe care știrea unei noi emisiuni ar fi produs-o asupra Comisiunii de Consolidare a bonurilor de tezaur. Guvernul va explica însă acestei Comisiuni că noua operație financiară nu e de natură a produce o inflație monedară neacoperită și că prin urmare poate fi aprobată.

Cursul devizelor in Capitală: Francul francez 12.40, lira engleză 722, lira italiană 7, coroana cehoslovacă 5.10, marca germană 11 bani și trei sferturi, dolarul 166, francul elvețian 38.80.

Construcțiile de la Regie— Stăruințele puse de d. Costin, directorul regional al regiei, au fost încoronate de un deplin succes.

In adevăr, azi s'a procedat la parcelarea marelui teren din fața fabricei de tutun și peste câteva zile se va pune piatra fundamentală la marea construcție ce se va ridica acolo.

Se vor construi locuințe pentru 1200 de familii de funcționari și lucrători de la fabrica de tutun, localuri pentru școli, săli de bae, și o sală de teatru.

Lucrarea aceasta, ce va însemna una din cele mai mari din Iași, va fi executată de domnii Israel Blechman și Leibovici, cari la licitație, au oferit prețul cel mai avantagios.

Planul se datorește d-lui Gesner, cunoscutul arhitect.

La Palatul metropolitan va avea loc Duminecă o importantă consfătuire, convocată și presidată de mitropolitul Pimen.

Au fost convocați la această consfătuire toți protopopii din eparhia Moldovei, toți inspectorii școlari și revizorii școlari de clasa I-a.

Mitropolitul va pune la discuție, un proiect de reorganizare a cercurilor culturale, prin stabilirea unui acord între preoți și învățători.

Consfătuirea va avea loc, la ora 10 dimineață.

Guvernul nu primește în țară
pe refugiații greci și armeni

București. — Consulul armean, împreună cu fruntașii coloniei armene din Capitală au cerut ministerului de interne să permită intrarea în țară a 800 familii de bogătași armeni refugiați din Constantinopol.

Și colonia greacă a cerut permisiunea pentru intrarea a 30.000 refugiați greci.

Ambele cereri au fost respinse.

Ajutorarea Austriei

Geneva 27.—(Rador). Eri a sosit un răspuns afirmativ din partea guvernului englez cu privire la ajutorarea Austriei de către Liga Națiunelor.

Italia, care n'a răspuns încă, va răspunde și ea, având în vedere că răspunsul Italiei depindea întru cât va de răspunsul englez.

Noui pătrunderi turcești
în zona neutră

București. Se telegrafiază că, pentru a treia oară, cavalèria turcă a pătruns în zona neutră de la Dardanele.

Serviciul Telegrafic și Telefonic
al ziarului „OPINIA“

Revoluția generală în Grecia
Armata și flota cer urcarea diadohului pe tron.— Marșul răsculaților spre Atena.
-- Se confirmă abdicarea regelui Constantin --

București.— In insulele Mitilene și Chios și in orașul Salonic, a izbucnit revoluția. Avioanele armatei au aruncat asupra Atenei proclamațiuni ale generalului Conatos in care — in numele armatei și marinei — se cere abdicarea regelui, suirea diadohului George pe tron, dizolvarea parlamentului, și continuarea războiului cu îndârjire pentru apărarea Traciei.

Generalul Astoros este in fruntea mișcărei din Chios. Cuirasatul „Kilkis“ susține revolta.

Garnizoana din Salonic, impreună cu cuirasatul «Lemnos», cu 9 torpiloare și aviația marinei, au trecut la cauza răsculaților.

Autoritățile militare din Macedonia s'au unit cu revoltații. Stabilimentele publice au fost ocupate.

S'a dat o proclamație cerându-se urcarea pe tron a diadohului George și rechemarea lui Venizelos.

Sângeroase ciocniri de stradă s'au produs la Atena in ultimele zile.

*

O telegramă din Pera anunță că armata revoluționară a debarcat la Avrion, 50 km. de Atena. In acelaș timp a debarcat și comitetul revoluționar venizelist. S'a raliat și cuirasatul „Averof. Guvernul Triandafilacos a demisionat.

*

Paris 28— Agenția Reuter a primit știrea din Atena despre abdicarea regelui Constantin.

O a doua telegramă a agenției Reuter confirmă, din sursă autorizată, abdicarea regelui Constantin.

Sovietele vor să-și spus cuvântul în chestia orientală
O nouă notă din Moscova.— Anglia dispusă să admită Rusia la conferință

Berlin 27.— (Rador). Guvernul sovietic a adresat o nouă notă guvernului englez in care protestează că guvernele aliate, prin hotărârile lor, încalcă drepturile Rusiei și a republicilor aliate cu ea, asupra strâmtorilor.

Guvernul sovietic nu va recunoaște nici o hotărâre cu privire la Strâmtori ce s'ar lua fără de aprobarea Rusiei și in contra intereselor sale legitime. Rusia Sovietică, Ucraina și Georgia sunt, după Turcia, in primul rând interesate la menținerea libertății Strâmtorilor. In consecință, guvernul rus propune convocarea tuturor puterilor interesate și mai cu seamă a puterilor de pe litoralul mării Negre, la o conferință pentru rezolvarea pașnică a conflictului.

*

Londra 27.— (Rador). „Temps“ afirmă că cercurile oficiale engleze n'au nimic de obiectat în contra admiterei Rusiei și Bulgariei la conferința orientală.

*

Paris 27, (Rador)— Reprezentantul din Moscoora al ziarului „New York Herald“ a intervievat pe D-l Karahan, care ține locul lui Cicerin la comisariatul sovietic al afacerilor străine. Diplomatul bolșevic a declarat că punctul de vedere al guvernului din Moscova este următorul: fără a formula pretenții de suveranitate deplină asupra Strâmtorilor.

Rusia va insista pentru ca marile sale interese să nu fie nesocotite. Guvernul sovietic nu va permite să se adopte vre-o soluție importantă privitoare la chestiunea orientală fără ca să-și spună cuvântul.

Sovietul va examina ce măsuri va trebui să ia pentru a și apăra interesele. Modul său de a acționa va fi așa dar dictat de împrejurări și de felul cum se vor desfășura evenimentele.

Guvernul din Moscova speră că Jugoslavia și România nu vor rămâne liniștite și nu se vor amesteca în afacerile altora. Acest avertisment, termină D l Karahan, se adresează mai cu seamă României.

*

București. — „Prager Presse“ află din Londra: Stiri din Constantinopol anunță că flota rusă a plecat din porturile Crimeei și a încrucișat spre Bosfor.

Faptul este considerat ca o blocare din partea Rusiei, a eșirei din partea de răsărit a Strâmtorilor.

Din aceiași sursă se anunță că bolșevicii ar fi masat 300 000 soldați la granița României.

Dezastruosul incendiu din Brăila

Galați.— Un groaznic incendiu a făcut ieri ravagii la Brăila.

Flacările au cuprins fabrica „Titanic“ a d-lui Goliatzatos, din str. Sf. Petru, și s'au întins la fabrica de bomboane a d lui Arram Nicolau, depozitul de saci Gatorno, depozitul Watson et Iouel, depozitul marin Embiricos, depozitul de saci Brucker, și numeroase magazii de cereale.

Toate aceste instalațiuni erau evaluate la vre-o 20 milioane lei.

Situația critică internă a guvernului
Chestia remanierei Succesiunea la guvern

București.— Șeful liberalilor din Cluj, d. N. Bănescu este gata a se demite. Deasemene, nemulțumirile cresc în sânul organizației liberale din Banat. Agitația este condusă chiar de d. Jean Th. Florescu care speră că astfel va teroriza pe primul ministru și se va menține în guvern.

In Capitală, pretendenții la portofolii ministeriale, au trecut la amenințări. In asemenea condiții, nu se poate face remaniarea.

D. Ionel Brătianu este hotărât să apară la încoronare cu actuala formațiune ministerială.

După încoronare, se va recurge la foștii miniștri cu mai multă autoritate, pentru efectuarea remanierei, ca de pildă d. Toma Stelian și chiar Dissescu. A,a speră d. Brătianu să liniștească pretențiile.

*

Mare nemulțumire domnește printre liberali și din cauza felului cum d. Brătianu aranjează succesiunea la guvern, în beneficiul averescanilor.

Mulți clubiști văd în aceasta o imoralitate și o imprudență. Ei se tem că d. Argetoianu, revenit la guvern, va plăti polița liberalilor, pentru chipul cum au făcut alegeri, și că nu-i va lăsa să pătrundă în parlament.

Nemulțumiții liberali cred că era mai bună o combinație cu d. Iorga, în spatele căruia se puteau trage mai bine sforile.

Un asasinat la Moscova

București—Fruntașul bolșevic Djerjinski a fost asinat pe stradă, la Moscova.

Foștii miniștri bulgari
— arestați și dați judecății —

București.— Consiliul bulgar de miniștri, întrunit ieri la Sofia, a hotărît darea în judecată a foștilor miniștri din cabinetele Gheșof, Danef, și Melinof.

Aceștia au și fost arestați, iar averile lor confiscat.

REȘEDINȚA provizorie a guvernului kemalist

Roma 27.— (Rador) „Corriere de la Sera“ anunță că guvernul din Angora se va stabili deocamdată la Konia până ce va avea posibilitatea de a trece în mod definitiv la Constantinopole.

ORA 3

Turcii acceptă condițiile aliaților
- Dar fac unele rezerve -

București.— Ieri a sosit la Londra și Paris, răspunsul guvernului din Angora la nota aliaților.

Se acceptă punctele principale din notă, făcându se unele rezerve. Dar până acum nu se cunoaște textul răsounsului.

Ziarul „Daily Chronicle“ își exprimă temerea ca răsounsul turc să nu fie nesatisfăcător.

Dacă Kemal — scrie ziarul — își va întrerupe acțiunea militară, Anglia va trebui să înceteze cu trimiterea de trupe în Orient.

*

Pentru moment, guvernul englez continuă trimiterea de trupe și vase.

La Dardanele se află 5 superdreanonghturi, 5 crucișătoare ușoare și 12 distrugătoare. Stau gata la Malta alte 3 superdreagnouthuri, o flotilă de distrugătoare și un crucișător.

*

Inalții comisari aliați din Constantinonol, in cazul când răspunsul Kemal st va fi considerat satisfăcător, vor convoca imediat la Mudania conferința pentru armistițiu.

Sultanul va fi detronat
-- Prințul Selim va succede la tron --

București. - O mare panică domnește în cercurile oficiale turce din Constantinopol.

Sultanul este deprimat din cauza demisiei guvernului și se teme că Kemal-Pașa îl va detrona.

Prințul Selim are cele mai multe șanse de a succede la tron.

Kemal are intenția a numi pe Hamid Bey ca mare vizir.

Blănăria artistică
LA DAVID
Str. Lozonschi 1

Asortiment de blănarii fine. Sconos veritabil, opozon sconos, vulpi gri, negre, alaska și argintii. T bet de Mongolia, natria b berette, lutru, jder, dihor și vidre. Piei de îmblănit și brumării, etc. Atelierul special execută lucrări artistice și transformări de orice blană. Se curăță vulpi albe, fă că du-le ca noi.

2 Șofeuri buni
Se caută la moara Dacia. Doritorii să se adreze la sediul morei din Iași șoseaua Morei de Foc No. 41.

S'a pierdut
un cățel de vânat, alb cu două pete maron la cap și coadă.
Ofer recompensă bună găsitorului.
Căpitan Traian Pettrov
Str. Lascar Catargi 28

Anunț
Am pierdut biletul de identitate eliberat de onor. Poliția Vaslui și l declar nul în mâinile oricui s'ar afla.
DAVID IACOB
Vaslui

STOFE
pentru funcționari
cu prețuri reduse pentru sezonul de toamnă și iarnă se vinde en-gros și en-detail la
Uniunea comercială
Iași, str. Ștefan cel Mare

Liceul Militar Iași
Serv. Aprovizionării
Publicație
Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 10 Octombrie ora 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise la Liceul Militar Iași Serv. Aprovizionării din str. Carol No 47 pentru aprovizionarea liceului cu carnea necesară pentru hrana elevilor și trupei acestui liceu în cantitate aproximativă de 1500-2000 kgr. lunar.
Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.
Concurenții odată cu oferta vor depune și garanția legală de 10 la sută în numerar sau efecte garantate de stat.
Caietul de sarcini se poate vedea la cancelaria Serv. Aprovizionării din Liceul Militar Iași în toate zilele de lucru de la 8—12 a. m. și 3—6 p. m.
DIRECTIUNEA
No. 2175

DE RECLAMA
EN-GROS și EN-DETAIL

Ghips alb	Lei 1	kgr.
Ciment Portland Turda	„ 2.50	„
Ciment Portland Azuga	„ 2.30	„
Var alb Turda	„ 1.10	„
Var Hidraulic	„ 1.05	„
Cărămizi refractar		
Carton asfaltat		
Catran Vegetal		
Cocs		
Cărbuni de piatră		

Prețuri reduse

Lupu Stănescu
STR. UZINEI No. 11

Mircea G. Seriou
DOCTOR IN DREPT
fost Procuror
:: AVOCAT ::
Sf. Sava 14, Iași

Cameră mobilată
de inchiriat, cu intrare separată.
A se adresa in strada Ghica Vodă 63.

Lecții de piano
cu conversatiuni in germana sau franceză predă la eleve sau elevi mai avansați, o **profesoară din Viena.**
A se adresa la „Opinia“.

CAETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, cernelări, genti etc.
Regis re de contabilitate, h rtie de mătase, carnete, plicuri etc.
SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA
LIBRARIA CENTRALA
IAȘI — Str. Mârzescu 25
EN-GROS și EN-DETAIL

„OPINIA“ IN ŢARA

HARŢĂU

Agitaţia Meseriaşilor. — In rândurile meseriaşilor din localitate domneşte o vie agitaţie de pe urma deciziunei cassei centrale de a pune pe o nouă urcare a cotei săptămânale dela 60 bani la 10 lei.

Luni 25 Sept. curent a şi avut loc o mare intrunire la care au participat mulţi meseriaşi. Au decis in unanimitate solidarizarea cu meseriaşi din alte localităţi pentru a protesta impotriva noilor taxe şi totodată îşi manifestează regretul pentru fuzionarea cu cassa centrală. Deasemenea dezmint cele afirmate de D-l Vasiliu in pector regional, la intrunirea meseriaşilor din Iaşi, cum că meseriaşii din localitate ar fi primit cu bucurie noua cotă. („Lumea 25 Sept. curent). Este sigură plecarea unei delegaţii la Bucureşti in cursul acestei săptămâni.

Prof.

BOTOŞANI

O victimă a datoriei. — Luni 25 crt. pe când subit. Florescu de la reg. 7 calaraşi făcea exerciţii cu granate una a explodat rănindu-i grav.

In stare gravă a fost pus pe o targa şi transportat cu primul tren la Iaşi.

La gară a fost însoţit de toţi ofiţerii regimentului care a deplâns starea camaradului lor

Visa livretelor. — Cercul de recrutare Botoşani anunţă pentru oraşul Botoşani viza livretelor cu începere de la 15 Octomb ie până la 26 secţia I, de la 26 Octombrie şi 5 Noembrie secţia II, de la 6 Noembrie până la 17 secţia III, iar de la 18 până la 30 Noembrie secţia IV.

Visa se face de la ora 2 până la 6 p. m.

Louis Adler

MARASESTI

Pentru domnul director general C. F. R. — Intre staţiile Mărăşeşti—Focşani, direcţiunea C. F. R. a înfiinţat zilnic o cursă compusă dintr'o maşină şi un vagon, cursă care aduce din Focşani personalul la schimb şi duce pe cei eşiţi din serviciu.

Mai mulţi locuitori din localitate şi împrejurimi, au făcut o cerere d-lui director general şi la Ministerul de comunicaţii, că să ataşeze pe lângă acest vagon de cursă şi unul sau 2 vagoane pentru călători, înlesnind astfel interesele locuitorilor, cât şi direcţia şiar scoate din cheltuelile făcute cu maşina şi personalul ce o conduce.

Ne facem interpretul acestor locuitori, rugând pe cei în drept a lua în consideraţie şi a satisface dreapta lor cerere.

Sig.

Franco-Română

Societate Anonimă de Asigurări Generale Bucureşti
Capital de reasigurări
500.000.000 frcs.
Face asigurări in condiţiunile cele mai avantajoase şi in toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viaţă in combinaţiunile cele mai variate.

Agenţia Generală, Iaşi
GH. V. SION Piaţa Unirei
Agenţia speciala Tg. Frumos
Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă
Agenţia specială, Podul Iloaei
Buchman et Maier str. Carol

Părul nu mai cade

MATREAŢA cât şi orice afecţiune ale pielei capului dispar sigur NUMAI în urma întrebuinţărei loţiunei

„PETROLOL“

singurul remediu preparat riguros după principiile ştiinţei de d-rii KONYA şi FIU, chimişti.
Pomada Tanno-Chinin veritabil numai cu marca FORTUNA depusă.

DIGESTON
Dr. KONYA
Praf digestiv, restabileşte digestia dificilă; uşurează asimilaţia alimentelor; taie acreala şi arsurile din stomac
Depozit la Farmacia Dr. KONYA şi FIU.

AU SOSIT
Blănăriile
DE LA CASSA
Alter David S-sor
In magazinul din strada Ştefan cel Mare 48 vis-a-vis de BANCA IAŞILOR

GEAMURI
Calitate superioară la magazinul
CRISTAL
Iaşi, Piaţa Unirei

Scoala de Arte şi Industrie Casnică
autorizată de Minister prin autorizaţia No. 15905 din 12 Ianuar 1922
sub direcţiunea d-nei ELEONORA LOHAN
maestră titulară la Şcoala Normală de fete „Mihai Sturza“

Infiinţează cu începerea anului şcolar noi secţii de specializare dând o mare dezvoltare cunoştinţelor de inoustrie casnică. Se vor primi absolvente cu 4 clase primare, externe sau interne cari vor urma: în anul I cursuri profesionale pr paratorii, 2 ani de specializare şi ultimii 2 ani de practică în atelier.

Şcoala dispunând de maest e recunoscute va funcţiona cu următoarele secţii: ţesătoria, ţesătoria, tricotaj, secţia specială de confecţionarea costumelor naţionale secţia de covoare, broderia şi arta decorativă naţională sericicultura şi gospodăria.

Se vor preda cursuri de limba română, franceză, aritmetica, istorie, geografia, comptabilitate, desemn şi caligrafie, după un program de studii complimentare aprobat de minister

Absolventele cu diplomă şi aptitudini didactice se vor propune Ministerului ca maist e de Industrie casnică pe lângă şcoalele primare de fete urbane şi rurale, iar cele cu certificat de absolvire, cari vor dovedi practica meserii vor obţinea din partea şcoalei războaie de ţesut şi alte aparate de industrie casnică, înlesnindu-li-se fonduri iniţiale pentru deschidere de ateliere.

Inscrierea elevelor externe sau interne se va face până la 1 Octombrie st, n. a. c. în str. C. Negri (Ograda Bisericei Bărboi) la secretariatul Şcoalei, unde cei interesaţi vor putea lua informaţiuni.

DIRECŢIUNEA

Publicaţiune

Se aduce la cunoştinţa generală că in ziua de 1 Oct. ora 11 dim. se va ţine licitaţie la Direcţia II Regională C. F. R. str. Vasile Conta No. 9 Iaşi pentru aprovizionarea de traverse ordinare de stejar şi speciale de stejar predabile franco in una din gările reţelei C. F. R. aşezate in stive regulate pe categorii iar cele speciale pe dimensiuni şi în cantităţi specifica e mai jos:

5000 traverse normale principale de stejar categoria I
5000 „ „ „ „ „ II
23000 traverse secondare „ „

Traverse speciale de stejar

Lotul No. 1	in cantitate de	335.450 mc.	p. S. L. I. Galaţi
„ 2	„	230.780 mc.	„ 2 Tecuci
„ 3	„	373.788 mc.	„ 3 Adjud
„ 4	„	82.969 mc.	„ 4 Bacău
„ 5	„	150.520 mc.	„ 5 Bacău
„ 6	„	45,450 mc.	„ 6 Paşcan
„ 8	„	682.508 mc.	„ 8 Iaşi
		Total 1901.455 mc.	

Aceste traverse sunt a se preda în termen de 6 luni in cantităţi lunare sau trimestriale egale începând predările dela data comunicărei aprobărei.

Pentru orice informaţiuni, a se adresa în toate zilele de lucru la dir. 2 regională strada Vasile Conta No. 9 Iaşi sau la Direcţiunea întreţinerei C. F. R. strada Cuza Vodă 20 Iaşi unde se pot lua deslusirile necesare, caet de sarcini.

Direcţia II-a Regională C. F. R. Iaşi

No. 50245.

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON
M. Embericos & Co.
Bucureşti, — Str. Paris No. 1
Linie regulată şi rapidă bilunară
Constanţa direct New-York
Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanţa

King Alexander
pleacă la 3 Octombrie
Themistocles
pleacă la 18 Octombrie
Constantinoples
pleacă la 3 Noembrie

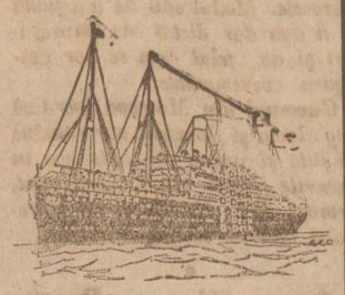

Din portul Constanţa direct New-Yorck

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri şi rezervări de cabine pentru pasageri precum şi mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli şi Pireu,

Pentru orice informaţiuni detailate şi formalităţi de îndeplinit pentru inscrierea şi primirea singurei vize americane, vă rugăm a vă adresa cu toată increderea unui serviciu conştiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.
Bucureşti Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89
Sucursale: Constanţa—Str Lascăr Catargiu 28 Galaţi str Speranţei 28, Brăila Str. Belvedere 1
New-Yorck: Agenţia generală M. Galanos et Co. Pearl Street 20.

Depurativul Regenerator Salparill
Cel mai puternic depurativ vegetal recomandat de toată lumea medicală contra maladiilor: gută, litează renală, boli de piele, eczeme, boli sifilitice, etc. şi în orice afecţiuni ale sângelui viciat.
Depozitul general: FARMACIA Dr. KONYA—Iaşi
Se trimite contra-ramburs în toată ţara

Sanatoriul Dr. Tzalcu
Iaşi, Str. Carol 20, Telefon 363
Situat în regiunea cea mai frumoasă şi mai higienică a Iaşului s'a reorganizat şi mărit pentru a corespunde cerinţelor actuale.
Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenţiune. Adaptat la chirurgia de urgenţă.
Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinşi, după specialităţi, boli interne şi nervoase (excluse boli contagio se şi nervoşi turbulenţi).
Informaţii şi consultaţiuni între orele 2 — — pm

IDEAL
Noua Fabrică de Bolangerie şi spălătorie chimică sistematică, CU ABURI.
OSIAS LUSTGARTEN
Centrala: Str. Pantelimon 42
Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 şi str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American
primeşte pentru curăţat şi vopsit orice fel de haine bărbăteşti şi de damă, precum şi orice fel de stofe de mătasă, lână şi bumbac, de la comercianţi, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jersey de mătasă şi de lână, crêpe de chinuri, voil-georgette, etc., în toate culorile moderne.
Rog clientela a incerca şi o asigur că va fi pe deplin mulţumită.
Atentiune: **Prompt si preturi modeste.**

Biroul de instalaţiuni technice
IOAN ZAMFIR
Str. Săulescu No. 1 (Piaţa Unirei)
Instalaţiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavabouri. încălziri centrale, spălătorii,
etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuţii. Deposit complect asortat cu materiale
PREŢURI REDUSE

PICTORUL DE FIRME
Benedyct M. Drucker
S'A MUTAT în str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde şi-a amenajat un atelier cu tot confortul modern şi înştiinţează onorata sa clientelă precum şi onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branşă.

Specialităţi în articole noi şi moderne
Magazinul General
— Iaşi, Piaţa Unirei —

Aduce la cunoştinţă onoratei sale clientele şi cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Polouri, Berete, Eşarfe. forme de pălării,* şi garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele şi culori superbe.

Ultima creaţiune de bluze model „JAPAN“ şi multe alte modele, *Jersey uri* troisquart, *mantile. rochii, rochiţe,* costumaşe de băeţi, berete speciale pentru eleve de şcoală şi studente.

Ciorapi, mănuşi, şi toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăşi, formele cele mai noi de gulere tari şi moi. Manşete duble, Ciorapi, batiste; pălării, etc.

preţuriie cele mai reduse

PODGORENI
aprovizionaţi-vă cu Viţe altoite
Producători direcţi albi şi Port altoi
Perfect selecţionate, speciile şi calitatea garantate.

	Producători direcţi
Selection Carriere	Dela are cu rădăcini
Chasselas Doré	Idem fără rădăcini
Aligoté	Noah cu radăcini
Muscat Frontignon	Idem fără rădăcini
Muscat Ottonel	Port altoi

Viţe din Ardeal albe neselecţionate Riesling, Erde, Hanigler, Chasselas şi Ezerzo cu preţul de 3 lei firul prima calitate.

din PEPINIERILE **N. Marcoci-Galata**

De vânzare şi orice informaţiuni la
Biroul EXPRESUL, Iaşi, Piaţa Unirii

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI
Biblioteca Universităţii Iaşi

ANUL AL XVIII-lea No. 4605 — 1 Leu NUMARUL — DUMINICA 31 SEPTEMBRIE 1922

ABON... UN AN ... ŞASE ...
REDACTIA
IAŞI. — STR. MARZESCU 17 —
TELEFON No. ...

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ANUNCIURI
Se primesc la toate Agenţiile de Publicitate şi la
ADMINISTRATIA ZIARULUI
— IAŞI, — STR. MARZESCU 17 —
UN NUMĂR VECHIU 3 LEI

Intervenim în Bulgaria?

O comunicare oficioasă transmisă presei de către ministerul de externe român spune că situaţia în Bulgaria este din cele mai grave, întru cât s'a produs o mişcare cu pronunţat caracter bolşevizant. Această mişcare este explicată prin faptul neincetatei aţâţări împotriva elementelor drigu toare din trecut—până şi împotriva celor ce au făcut războiul eliberator,—şi prin atitudinea extremistă a guvernului Stamboliski. Mişcarea este îndreptată şi împotriva ţarului bulgar.

Nota ministerului nostru de externe spune că nu este exclus ca pentru restabilirea ordinei în Bulgaria--care ameninţă liniştea întregului balcan--să intervie statele vecine.

ARTICOL DE FOND

— TOAMNA —

Orice ziar trebue să aibă un articol de fond. E lege bine cunoscută, şi de public şi de gazetari.

Pentru cetitor, articolul din fruntea ziarului prezintă cea din urmă importanţă: jurnalul se citeşte dela ultima pagină, unde se găsesc ştirile cele mai proaspete. Trecând pe rând la celelalte pagini, numai rareori capacitatea de lectură poate duce pe cineva să-şi arunce ochii asupra celor dintâiu linii ale jurnalului.

Pentru ziarist însă fondul înseamnă o mică lucrare de sinteză în care să se cerceteze în esenţa lui, un fapt nou şi caracteristic. —Lucruri vii şi interesante pentru marea mulţime, care n'are vreme să privească în jurul ei. A întârzia asupra unor chestii învechite e o stângăcie: „tot ce aparţine trecutului e serios" şi cetitorii vor să adoarmă în pace, lunecând cu deliciu spre sfîrşitul fondului din gazeta lor favorită.

Pentru a-şi mulţumi clientela, ziaristul trebue să arunce plasa cu dibăcie în marea de fapte. Dar încercarea lui poate să nu fie ajutată de noroc. Când o aruncă, plasa se umflă, dar când o ridică, vai, adeseori nu mai rămâne nimic. Căci prea încet se schimbă mersul lumii, şi să repeţi acelaş cântec în fie care zi, rişti să devii monoton. Se poate întâmpla ca intr'o bună zi nici manevrele multiple ale guvernului, nici chestia strîmtorilor sau a reparaţiilor să nu mai poată trezi indignarea, protestările, temerile şi prevederile ziaristului care, la urma urmelor nu-i decît un om. Totuşi el trebue să scrie, chiar dacă nu mai poate cobi nici cîrti. E o incercare grea pentru el, dar nu peste putinţă.

Din fericire viaţa are mult mai variate aspecte decît cele reflectate in foile zilnice. Se poate scrie din cînd în când un articol pentru vreunul din aceste aspecte. Aşa, de pildă, noi ne-am hotărât să vorbim cetitorilor despre un eveniment care la mulţi le a scăpat din vedere: a venit toamna.

Sosirea acestui anotimp are o deosebită însemnătate pentru toată lumea: se strâng bucatele, se'ncepe exportul, se pun murături, se numără bobocii, etc. Pentruce zeiţa bogată nu ne-ar da şi nouă prilejul unui articol.

S'ar părea să încălcăm drepturile poeţilor, singurii chemaţi să glăsuiască despre toamnă. Dar, având în vedere actualitatea anotimpului şi faptul că rândurile noastre vor fi cetite mai ales de cei care nu au vreme să deschidă volumele de poezii, îndrăznim a atrage atenţiunea tuturor asupra toamnei.

Incepem a trăi zilele de melancolie, când pentru fie care clipă care trece cade o frunză moartă.

Curând începe culesul viilor; atunci strugurii se întind comoroşi unul lângă altul în coşul culegătorilor. Apoi teascul îi sfărîmă şi sângele lor se preface în must dulce. Sunt cântece şi jocuri noaptea, împrejurul focului şi cerul mai instelat.

Zile de aur, apusuri de sânge, nopţi cu îndepărtate suspine de pasări călătoare...

Şi când vântul va învârteji neban foile galbene, aceşti fluturi orbi vor fi cei din urmă însoţitori ai toamnei fugare...

•

Cu rândurile de faţă, socot că mi-am îndeplinit datoria profesională, semnalând unul din cele mai importante fenomene astronomice şi meteorologice ale acestui an şi ale anilor ce vor veni.

Socot că am scris un articol grav, un articol de fond.

Este timpul să zicem, odată cu Anatole France: „Avem o clipă numai de trăit, de ce să ne'ncărcăm de-atâtea griji? Trăim prea mult prin cele ce se scriu şi nu desjuns 'n natură; şi semănăm astfel cu Pliniu cel Tânăr, acest naiv care studia un orator grec în timp ce sub ochii lui Vezuviul îngropa cinci oraşe sub cenuşă."...

I. Luchian

M. S. Regina Elisabeta a Greciei

Desastrul Greciei în Asia Mică a avut ca epilog abdicarea regelui Constantin. Poporul desamăgit, armata descurajată, ţara în revoltă au căutat un ţap ispăşitor, ca o mângâiere sufletească. Şi cursul agitatorilor venizelişti a îndreptat desamăgirea mulţimei spre persoana Regelui. Suveranul Greciei a abdicat, sacrificându-se pentru ţară.

Diadohul George şi principesa Elisabeta s'au suit pe tron, răspunzând sentimentului monarhic şi încrederei poporului.

M. S. Regina Elisabeta, crescută în spiritul de distincţie şi blândeţe care caracterisează familia regală a României, aduce în dar nouei sale ţări şi supuşilor săi, un tezaur de dragoste şi bunătate. Ţara românească este fericită că o principesă a dinastiei sale, s'a suit pe tronul unui brav popor, ducând în Orient o rasă de vrednicie şi glorie românească.

Trăiască M. S. Regina Elisabeta a Greciei!

INSEMNARI

Mizerie!

Un fapt divers:

„In comuna Ciorancа (Buzeu) s'a sinucis prin strangulare, copilul Alexe A. Georgescu, de 11 ani, orfan de părinţi".

Intr'adevăr, un fapt divers, dar care cuprinde în germene tot tragismul unei rele organizări sociale.

Desigur că mizeria şi lipsurile au răpus pe mama micului sinucigaş. Tatăl şi-o fi lăsat osemintele într'o văgăună de munţi, la război, „pe câmpul de onoare". Dar „onoarea" aceasta, ori cât de patriotică ar fi ea, n'are darul să mângie şi să hrănească pe copii orfani.

Sinucigaşul din Ciorancа a înţeles prea devreme mizeria vieţei şi a simţit imensul pustiu al lipsei sprijinului părintesc. El a murit pentrucă societatea tiranică i-a luat tot ce a avut mai de nevoe şi mai scump, fără a-i da nimic în schimb.

Statul burghez lasă pe mame să se prăpădească de foame şi de plâns; ia pe taţi şi-i ucide în războae. Iar pentru a nu se micşora umilinţa şi supunerea maselor, organizează pentru orfani un simulacru de asistenţă. Fragedele victime ale Statului rămân mai mult în afară de vitrega asistenţă oficială. Şi niciodată micuţii nu plâng de prisos, desiungul anilor, până când orfanii vor ajunge carne de tun şi până când orfanele vor naşte soldaţi pentru uzul şi abuzul guvernanţilor.

Se sinucid şi copiii!

Auziţi, voi stăpâni sălbateci şi filantropi ipocriţi? Se sinucid copiii pe ai căror părinţi i-aţi dus voi la moarte!

RENOVATUS

Noile raporturi ruso-romîne

Voiajul la Moscova.— Atitudinea noastră la ordinul Franţei.— Un pas care trebuia făcut de mult

Guvernul şi-a lăsat „politica de dispreţ" in cartoanele ministerului de externe, şi anunţă că se duce la Moscova ca să trateze cu bolşevicii.

Bineinţeles că d. Brătianu n'are atâta curaj încât să facă acest pas din propriul impuls. Căci dacă avea curajul unei politice exclusiv româneşti, făcea pasul mai de mult, adică il făcea la timp. Drumul direct Bucureşti-Moscova nu este cunoscut guvernanţilor noştri. Ei cetesc pe o hartă care indică un drum in curbă, cu popas principal la Paris.

Mergem la Moscova pentrucă, Franţa are nevoe de aceasta.

*

Dezacordul franco-englez, care se adânceşte tot mai mult în toate direcţiile, a făcut şi minunea unei îmblânziri a sentimentelor Franţei faţă de Soviete. Numai că Franţa nu putea să facă deadreptul un salt atât de mare şi delicat; ci a recurs la promptul concurs al credincioaselor ei sucursale din Răsărit.

Intâi Polonia s'a împăcat cu Sovietele, recunoscându le oficial şi stabilind cu dânsele raporturi normale, chiar amicale.

Acum când problema Strimtorilor a fost pusă neted pe tapet şi când voinţa hotărâtă a Angliei s'a ridicat formidabilă asupra Orientului, Franţa a văzut pentru a doua oară marea importanţă a Rusiei şi a pus in mişcare România.

Şi prin urmare... mergem la Moscova.

*

Vom trata cu Sovietele chestiunea limitelor unei dezarmări reciproce şi a încheierei unui pact de neagresiune.

Guvernul nostru anunţă în prealabil că voiajul la Moscova este condiţionat de recunoaşterea fără discuţie, din partea Rusiei, a graniţei actuale a Nistrului.

Faţă de „politica de dispreţ" de până acum şi de atitudinea noastră dârză, trebue să recunoaştem că această condiţie prealabilă este foarte modestă.

A fost un timp când însăşi Sovietele ne-au întins mâna, fără a face obiecţiuni asupra graniţei Nistrului, şi tot odată lăsându-ne să întrevedem încă altă avantaje. Atunci se putea ajunge la o înţelegere convenabilă care ne-ar fi dat siguranţa liniştei înspre răsărit. Atâtea sforţări militare ne-ar fi fost cruţate, atâta enervare şi atâtea cheltueli pe cât de covârşitoare pe atât de inutile! Nu mai vorbim de un larg câmp de avantaje economice care s'ar fi deschis în faţa noastră.

Astăzi facem din ordinul Franţei, ceiace de mult am fi putut face in propriul şi marele nostru interes. Şi astăzi ne mulţumim cu o modestă clauză a graniţei care ar fi fost de multă vreme rezolvită — împreună cu alte avantaje — dacă ne-am fi devotat mai puţin intereselе altora.

Serbia mobilizează?

Bucureşti.— Din Sofia se anunţă că guvernul sârbesc a ordonat în secret mobilizarea unor elemente de trupă pe care le concentrează la graniţa bulgară.

Se ştie că Serbia se opune la cedarea Adrianopolului Turciei şi la stabilirea unei graniţe comune turco bulgare.

ACTUALITĂŢI DIN AFARĂ

Congresul democratic internaţional din Viena.—*La Viena s'a deschis al 25 lea congres democratic internaţional. Congresul a fost deschis de deputatul francez Marc Sangnier. La acest congres, iau parte 20 de state representate prin 300 de delegaţi. Germania este şi ea representată.*

*

D'Anunzio s'a călugărit.—*Ziarele catolice italiene anunţă, că D'anunzio a intrat în Ordinul Franciscanilor.*

Consiliu de Miniştri

Bucureşti. — Membrii guvernului s'au întrunit în consiliu astăzi la ora 10 dimineaţa, acasă la d. Ionel Brătianu.

După consiliu, primul ministru pleacă la Cluj unde va participa la o serbare de împroprietărire în jud. Cojocna.

Se crede că viitorul consiliu de miniştri se va ţine Duminică la Cluj, sub preşidenţia d-lui Brătianu.

Cronica Umanitaristă

AJUTORAREA intelectualilor ruşi

După rapoartele delegaţilor acţiunii internaţionale de ajutor, situaţia intelectualilor ruşi este foarte critică. Nu numai că aceia care locuesc zona de foamete sunt loviţi tot aşa de greu caşi restul populaţiei, dar, chiar în oraşele considerate ca neînfometate, situaţia lor este foarte grea. Profesorii şi studenţii, slăbiţi de foame, nu pot să-şi îndeplinească munca. De când s'a iscat foametea, raţiile care le erau acordate de guvern au fost foarte reduse şi ca să nu moară de foame, ei sunt obligaţi să-şi părăsească studiile şi să caute tot felul de alte îndeletniciri.

Studenţii străini au înţeles datoria lor de solidaritate faţă de camarazii ruşi. „Ajutorul Universitar European" la care colaborează Federaţia Universală a Asociaţiilor Creştine de Studenţi, organizaţia internaţională a studenţilor catolici „Pax Romana" şi Confederaţia Internaţională a Studenţilor, adună fonduri pentru a ajuta pe studenţii ruşi.

Diferite cercuri universitare au şi trimes ajutorul lor „Casei Savanţilor" din Petrograd prin mijlocirea Comitetului Finlandez de Ajutor al Savanţilor şi Scriitorilor Ruşi.

In curând aceste ajutoare se vor întinde şi asupra celorlalte oraşe ale Rusiei. Inaltul Comisariat al d-rului Nansen a decis să ajute imediat câte 200 de intelectuali în special profesori, din cele zece oraşe universitare ale Rusiei şi Ukrainei. Un pachet cu alimente le este trimis lunar de Comitetul Internaţional al Crucii Roşii.

Mulţumită acestei măsuri, 2000 de profesori universitari vor primi ajutoare şi provizii. „Ajutorarea Universitară Europeană" care se îngrijeşte de studenţii din Moscova şi Saratov, îşi întinde activitatea şi asupra altor oraşe. Dar în Rusia sunt 9.000 profesori şi 116.000 studenţi. In Ukraina 3.028 profesori şi 562.000 studenţi.

Pentru a putea continua şi dezvolta opera sa de solidaritate internaţională, Inaltul Comisariat a deschis un fond special de ajutoare pentru intelectualii ruşi. Oricine depune la acest Comisariat 2

(Continuarea în pagina II-a)

CATE-VA NOTE

De la „Viitorul" cetire:

„Conducătorii mişcărei comuniste din Bucureşti, au informat muncitorimea română din America asupra *crimelor inexistente* din România".

Intr'adevăr, crime inexistente!

Dovadă că, dr. Aroneanu a fost numit inspector sanitar, studenţii de la Vadul lui Vodă au fost cooptaţi în consiliul de administraţie al Băncei Româneşti, Leonte Filipescu a primit însărcinarea de chelner-şef la banchetul Incoronărei etc. etc.

*

Ziarul „Aurora" a avut fantazia să afirme că d. Corbescu a inventat epidemia de holeră din Capitală, numai pentru a stoarce de la guvern un credit de câteva milioane.

D. Corbescu respinge cu energie, calomnia „Aurorei", revendicându-şi gloria de a fi patronat o holeră adevărată... Nu hoţie, ei incurie şi murdărie!

NOTE ŞI IMPRESII

Subt biciu...

— Două lumi —

Se adună copiii la şcoli, caşi altădată. Şi—caşi altădată—îi aşteaptă şi acum „Sfântul Neculai" din cui.

Dojana nu-i destul,—nici acasă, nici la şcoală. Sublinierea lecţiilor de morală cu linia pe palmă sau cu cravaşa pe locurile, unde îşi are reşedinţa inteligenţa, nu-i o inovaţie a timpurilor nouă. Ea-i opera trecutului „ce ne-a înălţat",—şi pe care-l respectăm şi-l preamărim, cu discursuri şi muzici, chiar în cruzimea lui... ba mai ales în această cruzime.

D. Radu Rosetti, în Poveştile d-sale moldoveneşti, caşi în volumul de „amintiri" care se va pune în vânzare în curând şi din care au şi apărut câteva extrase în reviste, insistă asupra bătăii, care se practică intens în Moldova din timpurile cele mai vechi şi până astăzi. Inceputurile veacului trecut sunt bogate în astfel de cazuri. Şi nu-i vorba numai de copii. Dar toată lumea: robii, ţăranii, negustorii dela oraşe, etc.. toţi erau bătuţi de stăpâni şi de reprezentanţii ocârmuirii. Clasa dominantă a deprins oarecum poporul cu bătaia.

Fiindcă obiceiul bătăii este atât de vechiu în aceste ţinuturi şi a fost practicat de jos până sus,—poate de-aceia societatea actuală nu reacţionează împotriva-i, când presa —arare—vorbeşte despre brutalităţile, care se petrec la Siguranţă, în spitale, în şcoli... Trecutul a împământenit bătaia aici,—şi nu o bătaie legală, dată cu socoteală şi mai mult pentru a lovi amorul propriu, ca'n Anglia de pildă, ci o explozie de instincte de cavernă. La noi,—bătaia nu-i dată atât pentru vinovat, cât pentru autorul ei care, astfel, juisează.

Şi totuşi există şi altă lume, —şi nu numai acum, dar şi altă dată...

Unul din fraţii lui Dostoevski, Andrei Mihailovici, şi-a publicat mai de mult amintirile din casa părintească. In familia aceasta copiii n'au fost bătuţi nici odată. Mai mult: nici n'au fost puşi la colţ sau în genunchi, Supărarea tătului lor era unica pedeapsă.

Pe-atunci, la 1834 în Rusia era în şcoli obiceiul bătăii. „Liceele pe-atunci,—spune Andrei Mihailovici,— nu se bucurau de o bună reputaţie". In ele, „pentru cea mai mică greşală", exista— „in mod obişnuit" — „pedeapsa corporală". „De aceia erau preferate pensioanele particulare". Deşi taxele pensioanelor erau incomparabil mai mari decât cele ale liceelor oficiale, părinţii lui Dostoevski şi-au dat copiii într'un pension particular, începând din 1834.

Aproape un veac e de atunci ...Nici nu ne vine să credem.

Dar chiar „Ohrana" rusească avea în ultimul timp un mai înalt spirit de umanitate decât Siguranţa de-aici. Gorki nu poate fi învinuit, c'ar fi fost vreodată „ohranic". Ori, Gorki—în volumul lui din viaţa „ohranicilor": Viaţa unui om de prisos" — nu dă, după cât ne-aducem aminte, nici un caz de bătae a unui

(Continuarea în pagina II-a)

Cinema Elisabeta Vineri 28 Septembrie la ambele matineuri la ora 3 şi 5 jum seara la ora 9 jum.

Continuarea celebrului cinema roman a lui LOUIS FEUILLADE

Seria 2-a 9 mari acte

PARISETTE

Seria 2-a 9 mari acte

care cuprinde 3 mari episoade şi este una din cele mai interesante serii. **Atenţiune:** Seria 2-a poate fi văzută şi de acei care nu au văzut seria I şi al doilea pentru că fi care serie are un înţeles deosebit. Bogatul program este complectat cu cea mai nouă comedie cu EL (Lui) EL DETECTIV in 2 acte

CINEMA MODERN

Astăzi Vineri 29 Septembrie la 3, 5 jum. şi seara la 9 jum.

NOU — Fermecătoarea frumuseţe. — Femeea superbă

Almirante MANZINI

şi eminentul tragedian **Amleto Novelli** apar în

ZINGARI (Tiganca)

Capo-d'operă brilianţă in 7 acte admirabil şi splendid interpretată. Puternică dramă pasională după **Augusto Genino** autorul superbelor opere Femina şi Les Amis de Madame

Cinema Sidoli Astăzi Vineri 29 Septembrie zilnic 1 matineu la ora 5 trei sferturi şi seara la 9 jum.

Sâmbătă, şi Duminică 2 matineuri la 3, 5 jum. şi seara 9 jum. Ultima producţie a celebrei artiste, fermecătoarea

Francesca Bertini IN Suflet Vesel

Comedie dramatică in 6 mari acte care a făcut furori in capitală secondată de ilustrul ei partener **LIVIO PAVANELLI.** O interesantă vedere şi o comedie completează programul. In curând marele dramaturg **Alexandru Moisi** bine cunoscut publicului ieşean secondat de celebra stea a lumei **Fern Andra** vor apărea in „Noaptea Reginei Isabela a Spaniei" film dramatic de Robert Vienne.

Cinema Elisabeta

Incepând de LUNI 2 Octombrie 1922 va rula uriaşul film

MARCCO

OMUL PUTEREI

Senzaţională dramă de aventuri şi peripeţii Intreaga acţiune petrecându-se în cele mai pitoreşti regiuni ale Japoniei. In rolul principal apare cel mai tare atlet din lume JOSE DALMAR care prin puterea şi vioiniciunea sa întrece şi pe MACISTE.

BLANURI

Vulpi albe, de Alasca, Croise şi Silberfuchs, Biber şi Biberette, Lutru, Pottagris, Scongs veritabil şi opozonscongs, Nutria, Tibet Katzen. Vulpine, Tibet-Mongolia, albe şi gri, Patagonia, Top, etc. etc.

Atelierul Special de blănărie ataşat la acest magazin primeşte comenzi pentru confecţiuni şi reparaţiuni montează gulere şi manchette şi dosuri de blană, jachete de astrachan, vulpi, etole pelerine, după ultimele jurnale de blănuri ce stau la dispoziţie.

Depozit permanent de **blănuri Confecţionate,** (Gulere, Etole, Manşoane, eearfe, etc).

Sosindu-ne un transport de **PALARII BARBATEŞTI,** forme şi culori moderne, cumpărate intr'o epocă avantajoasă de valută, le desfacem foarte eftin.

A la Bonheur

Magazin şi Atelier de Blănărie

Iaşi, Unirei 4 lângă Cinema Sidoli

FOTOGRAFII

artistic executate toate formatele până şi mărimea naturală, după natură şi după orice fotografie, FOTOGRAFII pe porcelan (Photo-cheramic) pentru morminte, arse în cuptoare, 1000 grade căldură asemănarea garantată, obţineţi numai la Fotograful Curţii Regale WEIS Iaşi Piaţa Unirei.

De vânzare

Recolta de struguri pe butuci, sau a vinului respectiv din via 8 ha., proprietatea Dragoş „La doi Peri" vis a vis de via Colonel Veisa.

A se adresa d-lui I. KRIER Pepiniera VIŞAN.

Agenţi capabili

pentru achiziţii de asigurări de viaţă şi incendiu, găsesc angajament durabil în bune condiţiuni.

A se adresa d-lui Jacques Fruhling, strada Lozonsky No. 8 Iaşi.

Biblioteca Universităţii

Primim următoarele:

In anul 1910 D-l G. Pascu scria în „Viaţa Românească" în calitate de „bibliotecar ajutor la biblioteca centrală" următoarele:

„Biblioteca este vesnic în urmă cu lucrările care de bine de rău se fac. Cea mai nefastă întârziere este aceea privitoare la alcătuirea cataloagelor manuscrise. Se pune câte 2—3 ani până să se alcătuiască un catalog aşa că cititorii nu pot beneficia de ultimele cărţi intrate în bibliotecă".

Acessta se întâmplau în 1910 când d-l Pascu era numai ajutor bibliotecar şi biblioteca avea „numai 6 funcţionari".

In anul 1922 d-l Pascu era director al bibliotecii; biblioteca avea (şi are) 16 funcţionari şi totuşi biblioteca n'are cataloage de cât până în anul 1915. (Deci cu 7 ani în urmă şi nu cu 2—3 ani când biblioteca avea numai 6 funcţionari, nu 16 ca în 1922).

Dar şi cataloagele existente sunt aşa de rupte încât au ajuns foi volante. Trebue să fi grozav de răbdător că să poţi găsi o carte.

Cam câţi funcţionari şi câţi ani ar trebui să treacă până să poată ceti cineva cărţile apărute până în 1922? Greu de răspuns!

Leibovici B.
student

Informaţii

In informaţia noastră de ieri, in chestia nouei emisiuni a Băncei Naţionale, s'a tipărit din eroare de zece că vom primi 300 milioane coroane aur, din lichidarea băncei austro ungare, in loc de 39 milioane cât ni se cuvine şi vom primi in realitate.

Facem cuvenita rectificare.

Şedinţa comisiei interimare ce urma să aibă loc aseară, a fost amânată pentru o altă zi.

x D. dr. Ciucă a fost numit medic conducător al spitalului pe izolare din Iaşi.

⁂ Marele stat major, a anunţat Prefecturei de poliţie, că a sentit de concentrări pentru gardă întreg personalul corpului de pază al oraşului.

x Ancheta cu privire la furtul pliculul cu 300,000 lei de la Banca Moldova, care a continuat două zile la Galaţi, a fost reluată azi în localitate.

In şedinţa de aseară a consiliului de higienă, s'a luat act de ordinul direcţiei generale a serviciului sanitar, prin care se aprobă d-lui Marcu Herţenberg de a deschide o farmacie în strada I. C. Brăteanu şi d-lui Josianu de a deschide una în strada Păcurari.

Se mai ia act de declaraţia d-lui dr. în medicină Transilvanu, că se stabileşte în Iaşi.

DE LA CONSILIUL DE HIGIENĂ

Aseară s'a întrunit consiliul de higienă al oraşului, prezidat de d. Toma preşedintele comisiei interimare, asistat de d. dr. Tănăsescu, medic şef al oraşului.

Un conflict

Din nou se ridică chestia conflictelei între medici umani şi cei veterinari.

D. dr. Iamandi relevă cazul d-lui medic veterinar Ionescu, care a declarat anulată o autorizare eliberată de administraţia comunală, după ce toate formalităţile au fost împlinite.

D. medic veterinar Teodorescu, zice că se impune colaborarea între medicii umani şi veterinari şi nu trebue generalizat un caz special.

D. C. Toma, preşedintele comisiei interimare, în conchizidne zice:

— „Nu putem de cât dori o colaborare sinceră între medicii umani şi medicii veterinari, aceasta nu poate fi de cât în interesul oraşului.

In cazul special, d. medic veterinar Ionescu nu avea nici competinţa şi nici dreptul să declare anulată o autorizaţie comunală şi vreau să sper că aşa ceva nu se va mai repeta".

Cu aceasta, incidentul a fost închis.

Malaxore

Un deziderat, aprobat de administraţia comunală, impune ca toate brutăriile să se complectese cu introducerea de malaxăre mecanică.

La o întrebare făcută, ministerul de industrie a răspuns că aceste malaxări nu trebuesc aduse din străinătate, căci se fabrică în ţară şi la special la Reşiţa.

Pe baza acestora, consiliul acordă brutăriilor un nou răgaz de o lună de zile, pentru a-şi procura malaxoriile. In caz contrar brutăriile vor fi închise.

O nouă vărsătoare

Faţă de neajunsurile ce se întâmplă cu actualul sistem de vărsarea materiilor fecale, consiliul de higienă se declară de acord cu propunerea serviciului apelor, de a crea o nouă vărsătoare în strada Ionilante.

Se însărcinează pe d. inginer Niculescu, directorul serviciului apelor, de a întocmi un proect, ţinând seamă de observaţiile d-lui dr. Tănăsescu, în cele ce priveşte asigurarea sanitară a vărsătoarei.

Clopotele tramvaiului

La ordinea zilei este o cerere de autorizare a unui atelier de dogărie din strada Cucu, care de altfel funcţionează de ani de zile.

Unii membrii cer respingerea pe motiv că prin zgomotul ce se produce, se incomodează pe locatari.

D. Toma zice că aceasta nu poate fi un motiv. Şi clopotele de la tramvai incomodează pe cetăţeni, şi cu toate acestea ne-am deprins cu zgomotul.

Cererea se aprobă cu restricţiunea cerută de d. dr. Iamandi, ca proprietarul atelierului să mute depositul de doage.

In cursul lunilor Aug st şi Septembrie, s'au înregistrat în localitate următoarele cazuri de boli contagioase:

Rugeola 22 Cărbune 3, Tifos 20, Paratifos 3, Erisipel 1, Dizenterie 1, Scarlatina 18, Tetanos 1.

Toţi bolnavii au fost izolaţi şi căutaţi cu o deosebită îngrijire la spitalul de izolare.

Cadavrul necunoscutului găsit asasinat pe platoul de la Galaţi a fost fotografiat în diverse poziţiuni. Fotografiile au fost răspândite în tot judeţul, în speranţă de a se putea stabili identitatea.

⁂ *Judiciare.*—Curtea de Apel Iaşi s. II s'a pronunţat eri în procesele intentate de d-l Diamant Direcţiunei II Regională a C. F. R. pentru rezilierea contractului de închiriere şi sporul de chirie.

Apelul pentru spor de chirie a fost respins, iar în apelul de reziliere de contract Curtea a hotărât chemarea expertului pentru a da lămuriri.

Curtea s. II a admis apelul Moarei Iaşilor contra d-lui Păncescu condamnat pe acest din urmă să plătească Moarei Iaşilor suma de 12 mii lei.

Preţul cărnei.— Primăria a dat următoarea ordonanţă:

Cu începere de la 28 Septembrie crt. se fixează preţul în detail la carnea de porc după cum urmează:

Carne de porc 1 kgr lei 13. Muşchi şi antrecoate 1 kgr. 15 lei. Slănină 1 kgr. 20 lei. Osânză 24.

Contravenienţii la dispoziţiunile prezentei ordonanţe vor fi daţi judecăţei conf.a legei şi retragerei autorizaţiei fără drept de a căpăta alta.

Azi s'au autentificat actul de partaj de ascendent prin care D-l Moritz Rechler mare industriaş, trece toată averea D-sale copiilor săi, care formează o societate în comandită pentru exploatarea fabricei de Ciorapi şi tricotaje cu emblema „Impletitura".

Inserţie *)

Primim următoarele:

Atac ruşinos banditesc

Banda spărgătorilor *Maier Herşcovici, Meilech Lerner* sub protecţia şi conducerea Comisarului *Vasiliu* de la serviciul Special de Siguranţă Iaşi, comisar care a fost suspendat de către Ministerul de Interne. pentru că s'a găsit la ei stofe furate de la comercianţi din Iaşi, m'a atacat în noaptea de 26 Sept. c. ora 12 cu 10—12 spărgători, în plin centru, Piaţa Unirei, în faţa Teatrului Lyric. Mi s'a furat un ceas de nichel cu lanţ de double şi un potmoneu cu 2500 lei.

Am reclamat imediat circ. I si de oare ce sunt pentru a 2-a oară atacat de către comisarul de siguranţă *Vasiliu* care a făcut nesiguranţă cetăţenilor Iaşului, am reclamat prin avocatul meu *C. Manciu* d-lui Procuror General; am cerut autorizarea ca să mă pot înarma pentru apărarea vieţei mele.

Atrag atenţia şefului spărgătorilor Vasiliu că m'am înarmat de astă dată pentru apărarea vieţei şi onoarei mele!

De astă dată fostul comisar *Vasiliu* a convins opinia publică cine este şeful şi protectorul bandei de spărgători *Maier Herşcovici*, spaima Iaşului.

In curând voi aduce noutăti interssante privitor la ruşinosul bandit Vasiliu.

Herman Braunştein
Impresar teatral

Iaşi 1922 Sept. 29.

*) Redacţia nu răspunde de cele publicate în această rubrică.

— Teatrul Cinema SIDOLI.- Astăzi şi în zilele următoare Francisca Bertini în SUFLET VESEL. Comedie în 6 mari acte care au făcut furori în Capitală. Secondată de ilustrul ei partener Livia Pavanelli.

x Membrii corpului didactic de orice grad, barbaţi şi femei, sunt rugaţi a se întruni Duminică 1 Oct. ora 10 dim. în localul *Cercului* pentru a se consfătui în vederea gradaţiei de merit pentru serviciile aduse ţărei în timpul războiului.

Firme

cu preţuri pe jumătate pentru comercianţi, meseriaşi profesionişti, bănci, birouri şi autorităţi comandaţi la

I. MAX

Str. C. Negri 58

TEATRU CINEMA ELISABETA

OCAZIA

este rară şi toată lumea trebue să profite de ea şi să urmărească cu atenţiune seriile celui mai mare cinema-roman parizian

Parisette

— ULTIME — INFORMAȚIUNI

x O mișcare de răzvrătire împotriva regelui Alexandru, s'a dezlănțuit în Jugoslavia.

Cercurile noastre oficiale erau pozitiv informate aseară că mișcarea anti-regalistă a eșuat.

Cursul devizelor in Capitală: Francul francez 12.35, lira engleză 716, lira italiană 6 95, coroana cehoslovacă 5,07, marca germană bani 10,25, dolarul 164, coroana austriacă 0.20 și jum.

Pe cale particulară leul a fost transmis de la Paris 8 05.

Cercurile noastre oficiale consideră ca o simțitoare limpezire a chestiei orientale, abdicarea regelui Constantin și urcarea diadocului George pe tron.

Această importantă schimbare ce s'a făcut e de natură să liniștească spiritele în Grecia și să dea răgaz conducătorilor acestui stat să privească mai serios situația în care se află după înfrângere.

x O violentă altercație a avut loc pe scena teatrului național, la reprezentația de Marți seara, între d nii Mihai Codreanu, directorul teatrului și Vlad Cusinschi, directorul de scenă.

D. Codreanu, socotindu se grav ultragiat, a destituit pe d. Cusinschi din postul de director de scenă și l'a scos din societatea dramatică.

Această din urmă pedeapsă, până la hotărârea Comitetelor unite ale teatrului și confirmarea de către ministrul artelor.

D. Codreanu a plecat aseară la București, pentru a sezisa pe ministrul artelor în această chestie

+ Astăzi se închide sesiunea ordinară a Curței cu Juri, și se va convoca o sesiune extraordinară între 15 Necmbrie și 1 Decembrie.

Ministrul justiției in Iași.— **D. Jean Th. Florescu, ministru de justiție, a sosit în localitate, împreună cu d-na, fiind însoțiți de d-nii Dimitriu, vice-președinte al senatului și Iapasiu, director în minister.**

Cu toții veneau din Chișinău, unde ministrul a stat 3 zile.

La ora 8 și jumătate vagonul ministerial a fost atașat la un tren de marfă, care a dus pe ministrul până la Pașcani, unde a ajuns la 4 dim.

Aci vă unul a fost atașat la trenul berlinez, cu care ministrul a făcut drumul la Cernăuți

In gara Iași, d. Florescu a fost salutat de d. Scripcă, consilier de curte.

Ministrul a promis să vie cât de curând în Iași.

D. Jean Th. Florescu a afirmat la rândul d-sale, hotărârea guvernului de a veni în ajutorul funcționarilor publici.

※ In urma cererei părinților ai căror copii au rămas în afară din școli în urma examenului de admitere, din cauza lipsei de locuri dela gimnazii, direcțiunea gimnaziului „Ștefan cel Mare" a înființat pentru acest an școlar clasele I-a și II-a paralelă.

Inscrierile au și început la cancelaria gimnaziului Ștefan în fiecare zi dela 8—12 a. m. și se vor închide îndată ce sumarul reglementar de elevi va i complectat.

D. dr. Tănăsescu medic șef al orașului, și-a dat demisia din conducerea administrativă a spitalului antirabic, pe ziua de 1 Octombrie.

Duminică vor fi aduse în localitate rămășițele pământești a e regretatului dr. Țugulea, mort la Berlin, în urma unui accident de tramvai.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 23 Octombrie 1922 se va ține pentru a doua oară licitație publică în conformitate cu legea contabilității pub lce a Statului la Serv. Ad-tiv al Regiunii acestei societăți din str. Toma Cozma No. 9 pentru vânzarea unui motor și a unui circular de tăiat lemne.

Motorul și circularul scoase în vânzare se pot vedea în orice zi de lucru de la orele 9—11 a. m. și 3—8 p. m. în curtea depozitului Regional din Str. Codrescu 7

Serviciul Telegrafic și Telefonic

al ziarului „OPINIA"

Acordarea amnistiei

- Raportul către Rege -

București.-- Știrea despre acordarea amnistiei pe ziua de 16 Octombrie, se confirmă în totul.

Guvernul a hotărît să facă demers pe lîngă Suveran de a acorda o amnistie cît mai largă cu ocazia Incoronărei.

Raportul către Rege este gata întocmit.

Un membru al cabinetului a expus aseară amânuntul că în raport se află o clauză specială prin care se propune -- conform legei -- aducerea în sesiunea parlamentară ordinară a unui proect pentru amnistia generală militară.

Decretul de acum va fi foarte larg și va cuprinde toate delictele politice.

EVENIMENTELE DIN GRECIA

Noul rege Gheorghe pe tron

Un venizelist formează guvernul.— Rechemarea d lui Venizelos în patrie

București. — Familia noastră regală a fost înștiințată de abdicarea regelui Constantin, prin următoarea telegramă a exreginei Sofia către prințesa Elena.

„Papa a abdicat. Multe sărutări".

(ss) *Mama*

*

Diadohul George s'a suit pe tron luînd numele de „Gheorghe II", depunînd jurământul Mercuri seara

Generalul venizelist Nider a fost însărcinat cu constituirea noului cabinet.

Starea de excitațiune dăinuește încă în Grecia, dar se pare totuși că revoluția s'a terminat în liniște.

D. Venizelos, care se află acum la Paris, a primit o telegramă de la comitetul revoluționar în care este rugat să vie imediat în Grecia.

El a răspuns printr'o radio telegramă că până în cel mult două zile va părăsi Parisul, venind la Atena, unde va lua conducerea guvernului.

La Atena se pregătește o grandioasă manifestație de simpatie pentru d. Venizelos.

Manevre pe corpuri de armată

— Se vor concentra 150,000 oameni —

București.— Din cauza greutăților financiare, consiliul de miniștri a hotărât să se facă anul acesta numai manevre parțiale, în diferitele regiuni ale țărei.

Marele Stat Major a luat dispoziția ca cele 3 divizii mobilizate pentru incoronare, să facă manevre numai la Alba-Iulia. Trupele din toate corpurile de armată vor face manevre separate, în regiunile corpurilor respective. In acest scop se vor concentra 150,000 oameni.

Termenul de concentrare este de o lună.

Odată cu manevrele de incoronare din Ardeal, vor avea loc și manevre navale pe Dunăre și Marea Neagră, cu participarea vaselor de război aliate și după uu plan comun de acțiune.

In fine, în acelaș timp va avea loc un mare meeting militar de aviație pe câmpul de la Băneasa.

Opera de ajutorare în Rusia

Riga 28. (Rador). — Sovietul din Moscova a exprimat d-lului Nansen dorința ca să continue acțiunea sa de ajutorare, orientînd o în sensul unei reconstrucțiuni a vieței economice în regiunile cari au suferit de foamete. Teritorii enorme din provinciile Volgii, Ucrainei și Crimeei, sunt cu totul lipsite de vite și de mașini agricole. Sute de mii de orfani au rămas fără nici un adăpost.

Dela Liga Națiunelor

Geneva 28. (Rador). Sesiunea Ligei Națiunelor se va termina Sîmbătă 30 Septembrie.

Comisiunea de cinci a adoptat proiectul pentru ajutorarea financiară a Austriei.

Noui revolte în Albania

Roma 28. (Rador). Se anunță că în Albania au izbucnit noui revolte. Trupele guvernului au suferit o înfrîngere lîngă Tirana.

SITUAȚIA LA DARDANELE

— Mișcări de trupe.— Pretențiile Kemaliste.—

Constantinopole 28. (Rador).— Din sursă engleză se anunță că trupe turcești de cavalerie au pornit de la Erenkey, înaintând spre nord-est în direcția Armalitepe, se vede, în scop de a ocupa postul avansat englez de la Kepez.

O coloană puternică engleză sprijinită de artilerie a părăsit Ceanakul pentru a împiedica mișcarea trupelor kemaliste.

*

București.— In ce privește incursiunea cavaleriei turcești în zona neutră, agenția Reuter constată că e vorba de o măsură stabilită de comandantul turc, încă înainte ca Kemal să fi primit nota aliaților. Așa dar, nu este nici o teamă despre dezlănțuirea unei ofensive generale turcești.

*

Roma 28. (Rador).— Reprezentantul lui Kemal Paşa a declarat ziariștilor că Turcia cere, după pilda tratatului de la Versailles, ca anții reparațiuni și restituiri, și Kemal Paşa cere libertatea Strîmtorilor, dar el vrea să aibă posibilitatea necondiționată a spărărei pozițiunilor care i-au mai rămas Turciei și în special a Capitalei, care nu trebue să rămâie sub controlul tunurilor engleze.

*

Constantinopole 28. Rador. —Trupele, cari s'au revoltat cerînd abdicarea regelui, cer măsuri energice pentru menținerea dominațiunei grecești asupra Traciei. Trupele în frunte cu generalismul armatei sunt decise să împiedice ocuparea Traciei de către kemaliști.

Rusia și Orientul

Misiune rusă la Angora

Riga 28, (Rador).— Din Moscova se anunță, că locțiitorul comisarului de la afacerile externe, d. Barachan va pleca în misiune specială în Asia Mică pe lîngă guvernul kemalist,

Cicerin a plecat din Berlin spre Moscova pentru a și relua postul în primire.

*

București, — Ministerul de externe jugo-slav a primit o notă telegrafică de la guvernul sovietic, în care se cere convocarea unei conferințe a statelor balcanice, în chestia Strîmtorilor.

RECHIZIȚII DE ANIMALE

București.—La Ploești s'a ordonat ca locuitorii care posedă animale să le înscrie la biuroul militar de rechiziție.

Acest ordin a fost transmis și în alte localități.

Imprumut polonez

Varșovia.— Dieta a votat legea relativă la împrumutul în aur, care va fi garantat de rezerva metalică a casei teritoriale de împrumut, precum și de tezaurul național.

Cabinet dentar

Dr. Med. H. Apter

Specialisat la Berlin în dentistică și boli de gură

Iaș, Str. Lăpușneanu 32

Consult. 9—12, 3 - 6

CAUT

odaie mobilată apropierea Universității. A se adresa Kahane Lozonski 12.

CAETE creioane, condeie, hârtie, caiete de desemn și muzică, cerneluri, genți. etc.
Regis re de contabilitate, h rtie de mătase, carnete, plicuri etc.

SE VINDE MAI EFTIN CA ORI-UNDE LA

LIBRARIA CENTRALA

IAȘI — Str. Mărzescu 25

EN-GROS și EN-DETAIL

Liceul Particular de fete „M. KOGALNICEANU"

Str. Căpitan Păun 8

Se aduce la cunoștința părinților și elevelor că liceul de fete „M. Kogălniceanu" își redeschide cursurile odată cu școlile publice la 22 Septembrie a. c., în același local în care a funcționat până acum.

Liceul este asimilat cu școlile secundare de fete gr. II ale Statului.

Elevele nu dau examen de fine de an, nici examen de admitere.

Corpul profesoral același ca în anul trecut, iar localul a fost înzestrat cu săli speciale de gimnastică, muzică, laborator.

Inscrierile au început și se fac în fiecare zi de lucru ntre orele 9—12 și 4 6 la cancelaria școlii, strada Căpitan Păun 8.

Profesori asociați:

Dr. I. Simionescu, prof. univ., membru Acad. Rom., fos secretar general.

Dr. Tr. Bratu, prof. univ. rector al Univ. din Iași,

D. M. Cădere, prof. d.f. școala norm. „V. Lupu", fost secr. general

C. Botez. prof. def, Lic. Național.

A. Bălsanu, prof. def. Liceul Național și Gimnaziul Ștefan cel Mare.

Gh. Fințescu, prof. def. Lic. Național.

I. Iordan, prof. def. Seminar Ven amin,

Titus Patriciu, prof. def. Șc. Comercială.

V. Petrovanu, prof. def. Șc. norm. V. Lupu și liceul militar fost director al inv, primar.

I. Rick, prof, def. șc. norm. Lupu, fost sub-director a Inv. particular.

LUNI 2 Octombrie
Celebrul Film Francez

LES FEMMES ... DES AUTRES

(FEMFILE ALTORA)

Formidabilă dramă tragedie după Pierre Marodon. Montare extraordinară. Toalete de la casa pariziană Alice Bernard

10 ACTE 10

Am pierdut

eri între Piața Cuza-Vodă și Hotel Trajan:

un act de încetățenire pe numele subsemnatului,

un buletin de naștere cu numele Solomon Iancu, eliberat de comuna Valea Arinilor jud Bacău,

o dovadă eliberată de Gimnaziul Alexandru cel Bun pentru elevul Solomon Iancu, precum și alte acte.

Rog pe acel ce le a găsit să mi le trimeată la adresa de mai jos și va primi o bună recompensă, contrar le declar nule și fără valoare în mâinile ori-cui s'ar afla.

IANCU HERȘCU
Str. Socola No. 49

Podgorenii găseso

ANTIFERMENT

pentru tăierea vinului „Dr. A. Urbeanu", de vânzare la magazinul CAMILA Iași str Anastasie Panu 47.

Se caută de urgență

Un apartament mobilat sau nemobilat compus din 2 sau 3 camere, cu sau fără buoătărie pentru un domn sigur Se plătaște bine.

A se adresa Stradn Carp No. 6, de la 2—5.

ELVIRICO

Ori-unde te găsești vino acasă, mama greu bolnavă.
TATA

DE VANZARE

MARȚI 3 OCTOMBRIE 1922, la ora 2 p. m. se va vinde prin licitație publică la via situată vis-a-vis de locul supranumit „Moara Beldiman", între proprietățile e inginer Bejan și N. Popovici, din comuna Galata, 4 vaci cu lapte, 2 gonitoare, 2 v țel și 135 oi de rasă bună, din averea defunctului Vasile Dăscălescu pentru ea re din indiviziune.

Amatorii sunt rugați a se presenta spre a concura.

Publicație

In zilele de 5, 6, 7 și 8 Octombrie a. c. se va ține licitație orală pentru vinderea a diferite materiale uzate și noi ca: uși, ferestre, lemnărie etc. Informațiuni la Serviciul technic sanitar str. Vovidenie No. 1.

Inspect. Sanitar Chișinău No. 23669 | 1922.

PRIMA SOCIETATE DE ECONOMIE DIN IAȘI

Convocare

Conform votului Adunării Generale din 2 Iulie 1922, d-nii membri ai Primei Societăți de Economie din Iași sunt chemați în adunare generală extraordinară pe ziua de Duminică 1 Octombrie a. c. în localul Societății din Strada Palat No. 1, ora 2 p. m.

Ordinea zilei:

Continuarea discutării și votării Statutelor Societății începând cu art. 16.

Aceasta fiind a doua convocare ea se va ține cu orice număr de membri vor fi prezenți.

Președinte, *V. I. Radu*

DOCTORUL

H. Wechsler

Boli interne, venerice, sifilis

Cons. 8—10 a. m. și 1—4 p

— Str. Armeană 4 —

„OPINIA“ IN ȚARA

BALUȘENI (Botoșani)

O faptă lăudabilă.— Din inițiativa d-lui Fetea revizor școlar, în satul Bazeni s'a constituit un comitet pentru clădirea unui local nou de școală. Comitetul se compune astfel: președinte, M. Bălănoă, casier, Lazăr Berbeci, membrii D. Iacob și C. Lupașcu.

D-l Fetea, revizor școlar, venit în satul Bazeni, a adus la cunoștință sătenilor că ministerul școalelor pune la dispoziție pentru clădirea acestui local de școală suma de două săci de mii lei precum și lemnăria necesară din pădurea statului.

Furi de cai.— In dese rânduri am arătat numeroase furturi de cai. Se pare că o bandă de hoți bine organizată în acest sens, lucrează cu meșteșug. Ne miră însă faptul că autoritățile noastre stau nepăsătoare față de aceste dese furturi de cai.

De data aceasta înregistrăm un nou furt de cai cu prejudiciul locuitorului d. Pescaru din satul Teasc, furându-i doi cai, fără ca să se știe cine sunt autorii acestui furt.

Cerem autorităților în drept că în măsuri grabnice pentru stârpirea acestor îndrăzneți hoți.

Hoți prinși.— Flăcăii Gh. Covataru și D. Pădurariu din satul Bazeni, ducându-se să fure struguri din via d-lui D. Iacob, au fost prinși asupra faptului cu... mâța în sac.

Pentru Protoeria Botoșani.— Mai mulți săteni din satul Focleni, ni se plâng rugându-ne să cerem autorităților bisericești dă a pune în vedere preotului d. Romanescu de la parohia Stănceni de a nu mai lăsa cai în cimitirul sus numitului sat, întrucât se constată că această produce strioăciuni mormintelor. Numeroase cruci de la morminte sunt dărâmate de cai preotului Romanescu, căre-i dă pentru a paște iarbă în cimitir.

Nici locașul morților nu-l lăsat în pace?

Cadetul Deșeă

PIATRA-NEAMȚ

Crimă oribilă.— *Cum a fost asasinată familia Meyer Soicher.* — Mercuri 27 Septembrie s'a comis o îngrozitoare crimă în următoarele împrejurări:

Pe când comerciantul de băuturi spirtoase Meyer Soicher, se scula ca întotdeauna la ora 5 dimineață ca să deschidă magazinul, și așezându-se după tejghea, făcând ca de obiceiu rugăciunea de dimineață, se trezi deodată cu un individ în prăvălie, care să năpustește asupra lui Soicher, pe care l-a înjunghiat în piept și la cap. La țipetele soțului, se trezește și soția sa, care alergă în magazin. Atunci criminalul sare și asupra ei cu un toper în mână și o omoră.

Criminalul ne mai având timp să fugă, se ascunse într'o odaie la d-l Soicher, care încuiase toate ușile. Vecinii voind să târguiască au găsit ușile prăvăliei închise. Intrigați au dat alarma anunțând poliția. La fața locului au sosit D-nii subst. Gh. Grotieru, jude-instructor Grigoriu, polițai Tumea, comisar Teodorescu, Dr. Coșoreanu și alții. Cadavrele celor doi soți au fost găsite lângă tejghea. Crima s'a săvârșit pe la orele 5 jum.

După câte-va ore de cercetări făcute de judele instructor, se descoperă criminalul, care era ascuns într'o odaie.

Criminalul cu numele de Iorga Vișneț, este un lucrător la Tarnăteria Ausenberg. Imediat a fost înaintat parchetului.

Cercetările continuă. M. M

Sanatoriul Dr. Tzalcu

Iași, Str. Carol 20, Telefon 362

Situat în regiunea cea mai frumoasă și mai higienică a Iașului s'a reorganizat și mărit pentru a corespunde cerințelor actuale.

Clinică chirurgicală perfect instalată. Asepsia cea mai riguroasă. Se practică orice intervenție. Adaptat la chirurgia de urgență.

Gynecologie, Ortopedie, Electroterapie Mecanoterapie. Se primesc în consult cu medici distinși, după specialități, boli interne și nervoase (excluse boli contagioase și nervoși turbulenți).

Informații și consultațiuni între orele 2 — — pm

IDEAL

Nona Fabrică de **Boiangerie** și spălătorie chimică sistematică, CU ABURI

OSIAS LUSTGARTEN

Centrala: Str. Pantelimon 42

Sucursale: Str. Gh. Mârzescu 30 și str. Cuza-Vodă No. 63 la Bazarul American

primește pentru curățat și vopsit orice fel de haine bărbătești și de damă, precum și orice fel de stofe de mătasă, lână și bumbac, de la comercianți, deasemenea: ciorapi, marchizeturi, jorsey de mătasă și de lână, crêpe de chinuri, voil-georgette, etc., în toate culorile moderne.

Rog clientela a încerca și o asigur că va fi pe deplin mulțumită.

Atențiune: **Prompt și prețuri modeste.**

MARGOT

CREMA LAPTE DE CRIN SOPON, PUDRA POMADA, EAU DE CUININE EAU DE COLOGNE, DEPILATOR PARFUM

DEPOZIT GEN. FARM. D-r KONYA IAȘI

DE VÂNZARE LA TOATE FARMACIILE ȘI DROGUERIILE

Biroul de instalațiuni technice

IOAN ZAMFIR

Str. Săulescu No. 1 (Piața Unirei)

Instalațiuni complecte de apă, canalizări, camere de baie, closete, lavaboüri. încălziri centrale, spălătorii,

etc. de la cele mai simple până la cele mai luxoase execuții. Deposit complect asortat cu materiale

PREȚURI REDUSE

PICTORUL DE FIRME

Benedyct M. Drucker

S'A MUTAT în str. Mârzescu 17 (casele Goldner unde și-a amenajat un atelier cu tot confortul modern și înștiințează onorata sa clientelă precum și onor. public că execută artistic orice fel de lucrări atingătoare de această branșă.

„PHOENIX“

Fabrica de Acid sulfuric și Produse Chimice S. A.

DIN

BAIA-MARE

livrează prompt:

Acid sulfuric 66 grade Beaumé
Acid pentru acumulatori 22 grade Beaumé
Acid acetic garantat pur 80 grade
Sulfat de cupru 98/ 99%
Sulfat de fer
Sare amară
Sare dg Glauber

Pentru orice informațiuni, oferte și mustre a se adresa la:

Banca Moldova Secția Mărfuri Iași

Reprezentanța Generală pentru Moldova, Basarabia și Bucovina.

Maculatură (ziare vechi) de vânzare la administrația ziarului.

PODGORENI

aprovizionați-vă cu Vițe altoite

Producători direcți albi și Port altoi

Perfect selecționate, speciile și calitatea garantate.

Selection Carriere	**Producători direcți**
Chasselas Doré	Dela are cu rădăcini
Aligoté	Idem fără rădăcini
Muscat Frontignon	**Noah** cu rădăcini
Muscat Ottonel	Idem fără rădăcini
	Port altoi

Vițe din Ardeal albe nesselecționate Riesling, Erde, Hanigler, Chasselas și Ezzerzo cu prețul de 3 lei firul prima calita'e.

din PEPINIERILE **N. Marcoci-Galata**

De vânzare și orice informațiuni la

Biroul EXPRESUL, Iași, Piața Unirii

Specialități în articole noi și moderne

Magazinul General

— Iași, Piața Unirei —

Aduce la cunoștință onoratei sale clientele și cu deosebire sexului frumos că i-a sosit un mare transport de *Bonetărie fină, Polouri, Berete, Eșarfe. forme de pălării,* și garnituri complecte toate de păr de cămilă. în modele și culori superbe.

Ultima creațiune de bluze model „JAPAN“ și multe alte modele, *Jersey uri* troisquart, *mântile. rochii, rochițe,* costumașe de băeți, berete speciale pentru eleve de școală și studente.

Ciorapi, mănuși, și toate articolele de galanterie pentru dame.

De asemenea, a primit un mare transport de articole pentru domni.

Pijamale, flanele, cămăși, formele cele mai noi de gulere tari și moi. Manșete duble, Ciorapi, batis'e; pălării, etc.

prețuriie cele mai reduse

Franco-Româna

Societate Anonimă de Asigurări Generale București

Capital de reasigurări

500.000.000 frcs.

Face asigurări în condițiunile cele mai avantajoase și în toate ramurile: Incendiu, Grindină, Transport, Furt, viață în combinațiunile cele mai variate.

Agenția Generală, Iași

GH. V. SION Piața Unirei

Agenția speciala Tg. Frumos

Simon Bercovici, Strada Cuza Vodă

Agenția specială, Podul Iloaei

Buchman et Maier str. Carol

Brilliante

Perle, Smaragde,

Bijuterii și metale prețioase

cu prețuri mari

cumpără SUSSMANN

Iași, Str. Ștefan cel Mare 29

(deasupra Magazinului „La Romașcanul“

ORELE 2—6 p. m.

Sobe teracotă

culori și desemnuri moderne, lucrate în cele mai mari Fabrici din țară și străinătate se pot executa în timpul cel mai scurt și cu prețurile cele mai reduse montate complect.

J. ZLATOVICI

Muzeior 40

NOUL SALON

pentru

NUNȚI ȘI BALURI

vis-a-vis de Gimnaziul Ștefan cel Mare, lângă baia Pogor.

Cel mai luxos local construi după cerințe'e higienice, ca. aranjament modern. Se poată închiria chiar de astăzi.

Tramvai până la soa re

Biliarde

moderne, fabrica „Seifert-sunt de vânzare ocazional. Informațiunii la **Rosner, Cermanuți** Hot. Schivarzeu Adler

Visitați marele magasin de Pălării și Blănării

I. M. KUNOVICI

Str. Ștefan cel Mare (lângă Luca P. Nicu'escu)

unde veți găsi un mare transport de Blănării de toate felurile, sosit din Lipsca

La Depositul de ziare

Goldenberg

din str. Cuza-Vodă, vis-a-vis de Banca Moldova

au sosit

Jucării pentru copii

Instrumente și accesorii muzicale

ARMA

cu 3 țevi pentru vânat de munte, toc și baionetă, asemenea și un aparat complect de CINEMATOGRAF cu dinam, etc. se vinde ocazional.

Voicicovski Frantz, str. Șoseaua Socola 45 Iași.

Magazii mari

pentru depozitat cereale și alte mărfuri, situate în Șoseaua Moară de foc No. 24, vis a-vis de Moara „Dacia“ se închiriază total sau parțial în condițiuni avantagioase.

A se adresa la **Uniunea Comercială** Str. Ștefan cel Mare 68.

Liceul Militar Iași

Serv. Aprovizionărei

Publicație

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 10 Octombrie ora 10 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise la Liceul Militar Iași Serv. Aprovizionărei din str. Carol No. 47 pentru aprovizionarea liceului cu carnea necesară pentru hrana elevilor și trupei acestui liceu în cantitate aproximativă de 1500-2000 kgr. lunar.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Concurenții odată cu oferta vor depune și garanția legală de 10 la sută în numerar sau efecte garantate de stat.

Caietul de sarcini se poate vedea la cancelaria Serv. Aprovizionării din Liceul Militar Iași în toate zilele de lucru de la 8—12 a. m. și 3—6 p. m.

DIRECTIUNEA

BYRON STEAMSHIP COMPANY Ltd. LONDON

M. Embericos & Co.

București, — Str. Paris No. 1

Linie regulată și rapidă bilunară

Constanța direct **New-York**

Cele mai mari transatlantice confortabile de lux din Constanța

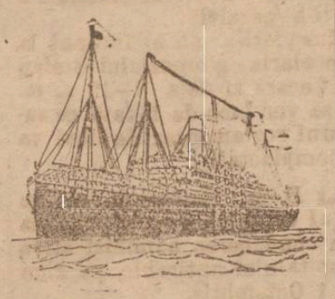

King Alexander pleacă la 3 Octombrie

Themistocles pleacă la 18 Octombrie

Constantinoples pleacă la 3 Noembrie

Din portul Constanța direct New-Yorck

Vapoarele transatlantice sunt acomodate cu tot confortul modern având cabine pentru toate clasele. Se primesc tot timpul înscrieri și rezervări de cabine pentru pasageri precum și mărfuri pentru New-York cu escale la Cospoli și Pireu,

Pentru orice informațiuni detailate și formalități de îndeplinit pentru înscrierea și primirea singurei vize de mericane, vă rugăm a vă adresa cu toată încrederea unui serviciu conștiincios la adresa biroului nostru central.

M. Embiricos & Co.

București Str. Paris No. 1 — Telefon 36 | 89

Sucursale: Constanța—Str Lascăr Catargiu 28 Galați str Speranței 28, Brăila Str. Belvedere 1

New-Yorck: Agenția generală **M. Galanos et Co.** Pearl Street 20.